

30) MiFID, Markets in Financial Instruments Directive

Πρόκειται για την Οδηγία 2004/39/EC/ 21.4.2004 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την Οδηγία 2006/73/EC/10.8.2006 για την εφαρμογή της Οδηγίας 2004/39/EC αναφορικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις και τις λειτουργικές προϋποθέσεις για τις επενδυτικές εταιρίες. Αποτελούν τη βάση του προγράμματος δράσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες (Financial Services Action Plan, FSAP) το οποίο από τον Ιούνιο του 2006 περιλαμβάνει τρεις άλλες Οδηγίες για το περιγραφικό διαφημιστικό φυλλάδιο αναφορικά με την έκδοση τίτλων (Prospectus Directive), την καταχρηστική συμπεριφορά στις αγορές (Market Abuse Directive) και τη διαφάνεια (Transparency Directive).

© Με την Οδηγία 2004/39EC (MiFID Level 1):

1) εισάγεται η αρχή της ανώτατης ρυθμιστικής εναρμόνισης. Τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να εισάγουν με τη νομοθεσία τους αυστηρότερες διατάξεις, επιδιώκεται υψηλό επίπεδο προστασίας των επενδυτών, ενισχύεται η διαφάνεια των συναλλαγών και διευκολύνεται η διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών με βάση την πρακτική του ενιαίου διαβατηρίου. Ελέγχεται η βέλτιστη εκτέλεση των εντολών, η αντιμετώπιση της σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ υπαλλήλων - πελατών, η καταγραφή και τήρηση στοιχείων και η διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων των πελατών

2) καταργείται ο κανόνας για την υποχρέωση συγκέντρωσης των συναλλαγών μόνο σε οργανωμένες αγορές όπως στα χρηματιστήρια. Παρέχεται, πλέον η δυνατότητα εναλλακτικών μεθόδων διαπραγμάτευσης όπως είναι:

α) ο Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης (**Multilateral Trading Facility, MTF**) που είναι ένα πολυμερές σύστημα που το διαχειρίζεται ένα πιστωτικό ίδρυμα, μία επενδυτική εταιρία ή ένας διαχειριστής της αγοράς και μέσω του οποίου έρχονται σε επαφή τρίτοι για την αγορά και πώληση χρηματοπιστωτικών μέσων

β) ο συστηματικός εσωτερικοποιητής (**systematic internaliser**) που είναι ένα πιστωτικό ίδρυμα ή μια ΕΠΕΥ η οποία συναλλάσσεται κατά τρόπο οργανωμένο, συχνά και συστηματικά για ίδιο λογαριασμό εκτελώντας εντολές πελατών εκτός οργανωμένης αγοράς ή εκτός Πολυμερούς Μηχανισμού Διαπραγμάτευσης

3) η παροχή επενδυτικών συμβουλών περιλαμβάνεται στις κύριες επενδυτικές εργασίες

4) στον κατάλογο των χρηματοπιστωτικών μέσων περιλαμβάνονται για πρώτη φορά ορισμένα παράγωγα και ιδιαίτερα παράγωγα επί εμπορευμάτων

5) οι πελάτες διακρίνονται σε τρεις κατηγορίες από τις οποίες εξαρτάται και ο βαθμός προστασίας αυτών:

α) ο πελάτης λιανικής (**retail client**) που απολαύει το ανώτατο επίπεδο προστασίας

β) ο επαγγελματίας πελάτης (**professional client**) που απολαύει το αμέσως κατώτερο και

γ) ο επιλέξιμος αντισυμβαλλόμενος (**eligible counterparty, ECP**) που απολαύει το ελάχιστο

6) δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην αρχή της εποπτείας της επενδυτικής εταιρίας από τη χώρα καταγωγής (**home country control**) και διευρύνονται οι αρμοδιότητες των εποπτικών αρχών, ενισχύονται περισσότερο οι κανόνες για την ακεραιότητα των αγορών ενώ ρυθμίζονται θέματα αναφορικά με την παροχή αδειάς και τη λειτουργία των συστημάτων του κεντρικού αντισυμβαλλόμενου, της εκκαθάρισης ή διακανονισμού συναλλαγών επί χρηματοπιστωτικών μέσων.

7) καταργείται ο κανόνας της συγκεντρωτικότητας (concentration rule) σύμφωνα με τον οποίο τα κράτη μέλη μπορούσαν να απαιτούν από τις επενδυτικές εταιρίες να διοδεύουν τις εντολές των πελατών τους μέσω οργανωμένων αγορών αν και αυτή η επιλογή δεν έγινε δεκτή από ορισμένες χώρες.

© Με την Οδηγία 2006/73/EC (MiFID Level 2):

εισάγονται μέτρα τεχνικής εφαρμογής της Οδηγίας 2004/39EC αναφορικά με τις οργανωτικές απαιτήσεις, τις συγκρούσεις συμφερόντων, τη MTF, τις κρίσιμες και σημαντικές λειτουργικές συναλλαγές, την ανάθεση εργασιών σε τρίτους (outsourcing), την επενδυτική έρευνα, την πληροφόρηση προς τους πελάτες και την πληροφόρηση για τα επενδυτικά προϊόντα τις προμήθειες και άλλες επιβαρύνσεις και την παρεχόμενη στατιστική πληροφόρηση.

© Η MiFID εφαρμόζεται στα 27 κράτη μέλη της Ε.Ε και επιπρόσθετα στο Γιβραλτάρ, την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Ισχύει από 1.11.2007 οπότε και θα αντικαταστήσει την Οδηγία για τις επενδυτικές υπηρεσίες (Investment Services Directive, ISD). Τα ανωτέρω κράτη είχαν την ευχέρεια να τροποποιήσουν την εσωτερική τους νομοθεσία για να εναρμονισθούν με τη MiFID μέχρι την 31.1.2007.

© Ένας από τους στόχους της MiFID είναι η μείωση του κόστους των χρηματιστηριακών συναλλαγών μέσω της πίεσης που ασκεί με την αναγνώριση και άλλων οργανωμένων αγορών. Ήδη ομάδες τραπεζών κινήθηκαν προς την κατεύθυνση δημιουργίας νέων ηλεκτρονικών αγορών αυξάνοντας τον ανταγωνισμό λόγω χαμηλότερων προμηθειών αλλά ταυτόχρονα επιτείνουν την ανασφάλεια για την επιβίωση των παραδοσιακών χρηματιστηριακών αγορών:

• Turquoise Project: επτά επενδυτικές τράπεζες (Citigroup, Merrill Lynch, Goldman Sachs, Deutsche Bank, Credit Suisse, Morgan Stanley και UBS) που καλύπτουν το 50% του συνολικού όγκου συναλλαγών επί Ευρωπαϊκών μετοχών, υιοθέτησαν το σχέδιο Turquoise για να δημιουργήσουν το 2008 κοινή πλατφόρμα συναλλαγών δευτερογενούς αγοράς που είναι ένας Πολυμερής Μηχανισμός Διαπραγμάτευσης (Multilateral Trading Facility, MTF) σύμφωνα με τη MiFID

• SmartPool Project: ο όμιλος NUSE Euronext που διαχειρίζεται τις χρηματιστηριακές αγορές της Νέας Υόρκης, Παρισίων, Άμστερνταμ, Βρυξελλών και Λισσαβόνας με τη συνεργασία των τραπεζικών ομίλων HSBC και BNP αποφάσισαν να συστήσουν ένα Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης μέσω του σχεδίου SmartPool. Πρόκειται για νέα ηλεκτρονική αγορά στην οποία θα διαπραγματεύονται μεγάλα πακέτα Ευρωπαϊκών μετοχών με μικρότερες προμήθειες. Το Project SmartPool θα παρέχει την ευχέρεια στους χρήστες να μην αποκαλύπτουν την ταυτότητά τους ή το μέγεθος της συναλλαγής ή της τιμής πριν τη σύναψη αυτής αλλά μόνο μετά από αυτή. Αυτό είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της MiFID για την ελάχιστη πληροφόρηση πριν από τη συναλλαγή και την παροχή στοιχείων μετά από αυτή (post-trade compliance with MiFID's requirements).

© Η MiFID στοχεύει επίσης στη βέλτιστη εκτέλεση των εντολών (πλην της περίπτωσης του επιλέξιμου αντισυμβαλλόμενου) αλλά το περιεχόμενο αυτής εξαρτάται και από τους ειδικότερους όρους που συμφωνούνται μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων. Για την επίτευξη της βέλτιστης εκτέλεσης των εντολών μία τράπεζα ή ένας αντισυμβαλλόμενος πρέπει να λαμβάνει υπόψη διαφόρους παραμέτρους που εκτός από την τιμή περιλαμβάνουν το κόστος, την ταχύτητα και την ορθότητα της εκτέλεσης, το μέγεθος και τη φύση των συναλλαγών, τον τύπο και τα χαρακτηριστικά του χρηματοπιστωτικού προϊόντος και τα χαρακτηριστικά του μέσου εκτέλεσης όπως π.χ της ηλεκτρονικής διαπραγματευτικής πλατφόρμας.

© Στην Ελλάδα, το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο ενσωματώθηκε στο Ελληνικό δίκαιο με το Νόμο 3606/2007 για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και άλλες διατάξεις. Στη συνέχεια εκδόθηκαν εννέα αποφάσεις του Δ.Σ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και μία Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2597/31.10.2007 για την εξειδίκευση των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, περί Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου, κατ'εφαρμογή των διατάξεων του ν.3606/2007 «αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων» (MiFID) με τις οποίες ενσωματώθηκαν τα εκτελεστικά μέτρα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με τις ανωτέρω Οδηγίες. Παράλληλα, από 1.11.2007 άρχισε η εφαρμογή του Κανονισμού 1287/2006 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εφαρμογή της Οδηγίας 2004/39/ EC/ 21.4.2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις υποχρεώσεις τήρησης αρχείων για τις επιχειρήσεις επενδύσεων, τη γνωστοποίηση συναλλαγών, τη διαφάνεια της αγοράς, την εισαγωγή χρηματοπιστωτικών μέσων προς διαπραγμάτευση καθώς και τους ορισμούς που ισχύουν για τους σκοπούς της Οδηγίας. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς είναι η αρμόδια εποπτική αρχή για την εφαρμογή της MiFID στον τομέα της προστασίας των επενδυτών ανεξάρτητα εάν ο εποπτευόμενος είναι πιστωτικό ίδρυμα ή επενδυτική εταιρία. Προβλέπεται, όμως, η υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας (Memorandum of Understanding, MoU) μεταξύ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Τράπεζας της Ελλάδος για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των εποπτευόμενων πιστωτικών ιδρυμάτων και επενδυτικών εταιριών με στόχο την αποτελεσματική συνεργασία, την αποφυγή επικαλύψεων και την παροχή αμοιβαίας συνδρομής και πληροφόρησης.

31) BASEL II: ΕΚΔΟΣΗ ΔΕΚΑ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2006/48/ΕΚ ΚΑΙ 2006/49/ΕΚ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΑΝΟΙΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥΣ

Με τις ΠΔ/ΤΕ 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595 και 2596/20.8.2007 ολοκληρώθηκε η ενσωμάτωση στο ελληνικό δίκαιο των διατάξεων των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ, σχετικά με την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ΕΠΕΥ. Το νέο αυτό πλαίσιο, γνωστό και ως Βασιλεία II (Basel II), καθιερώνει τους ακόλουθους τρεις θεμελιώδεις άξονες εποπτείας, «Πυλώνες»:

Πυλώνας 1

Θεσπίζονται νέες μέθοδοι προσδιορισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι των κινδύνων που τα πιστωτικά ιδρύματα, κατά κανόνα, αντιμετωπίζουν κατά την άσκηση των δραστηριοτήτων τους και καθιερώνονται κεφαλαιακές απαιτήσεις και για το λειτουργικό κίνδυνο.

Πυλώνας 2

Καθορίζονται οι αρχές, τα κριτήρια και η διαδικασία με την οποία κατ' αρχήν τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα και κατ' ακολουθία η εποπτική αρχή (Τράπεζα της Ελλάδος), αξιολογούν την επάρκεια των κεφαλαίων και των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων κάθε πιστωτικού ιδρύματος χωριστά, σε σχέση με τους πάσης φύσεως κινδύνους στους οποίους αυτό εκτίθεται ή ενδέχεται να εκτεθεί, πέραν από εκείνους που αντιμετωπίζονται στον Πυλώνα 1.

Πυλώνας 3

Καθιερώνονται υποχρεώσεις δημοσιοποίησης στοιχείων για την ενίσχυση της διαφάνειας και της πειθαρχίας της αγοράς με την παροχή στους ενδιαφερόμενους της δυνατότητας σύγκρισης τόσο της πολιτικής διαχείρισης κινδύνων, της κεφαλαιακής και οργανωτικής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων, παρέχοντας με τον τρόπο αυτό κίνητρο για την βελτίωσή τους, όσο και των μεθόδων και πρακτικών που εφαρμόζουν οι εποπτικές αρχές.

Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, το νέο θεσμικό πλαίσιο αναμένεται να επιδράσει καθοριστικά στη διαμόρφωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, την εξέλιξη των τραπεζών και τον τρόπο άσκησης της εποπτείας τα επόμενα χρόνια, δεδομένου ότι:

1) Λαμβάνει υπόψη την ιδιαιτερότητα κάθε πιστωτικού ιδρύματος από άποψη μεγέθους, κλίμακας εργασιών και εύρους δραστηριοτήτων παρέχοντας σε αυτά τη δυνατότητα επιλογής μεταξύ εναλλακτικών μεθόδων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, κλιμακούμενης πολυπλοκότητας και ευαισθησίας προς τους αναλαμβανόμενους κινδύνους, με αποτέλεσμα οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις να γίνονται πιο αναλογικές προς αυτούς.

2) Ενθαρρύνει τα πιστωτικά ιδρύματα να υιοθετήσουν, προοδευτικά, τις πιο εξελιγμένες προσεγγίσεις γεγονός που απηχεί τη μετάβαση σε ένα εποπτικό πλαίσιο που δεν διέπεται από ανελαστικούς διοικητικά προκαθορισμένους εποπτικούς κανόνες αλλά βασίζεται σε ποιοτικού, ιδίως, χαρακτήρα κριτήρια και αξιολογήσεις. Η ολοκλήρωση της εξέλιξης αυτής θα εξαρτηθεί πάντως από το ρυθμό προσαρμογής των τραπεζών.

3) Υιοθετούνται οι κατευθυντήριες οδηγίες που έχει εκδώσει η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (Committee of European Banking Supervisors, CEBS), οι οποίες αποσκοπούν στη σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο για λόγους ανταγωνισμού και αποτελεσματικότερης εποπτείας, κυρίως των ομίλων που δραστηριοποιούνται διασυνοριακά, επιτυγχάνοντας παράλληλα και τη μείωση του διοικητικού κόστους της εποπτείας.

Με το νόμο 3601/2007 ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο οι γενικές αρχές των ανωτέρω Οδηγιών. Παράλληλα, με το νόμο αυτό αντικαταστάθηκαν και αναθεωρήθηκαν προϊσχύουσες διατάξεις της τραπεζικής νομοθεσίας (Ν. 5076/1931, 1665/1951, 2076/1992, Π.Δ. 267/1995), αφού λήφθηκαν υπόψη οι εξελίξεις στις αγορές και η αποκτηθείσα μέχρι σήμερα εμπειρία. Η συγκέντρωση των σχετικών διατάξεων σε ένα νόμο ενισχύει την ασφάλεια δικαίου διευκολύνοντας το έργο των εποπτευομένων και των εποπτικών αρχών.

Με τις παρακάτω Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ενσωματώνονται εξειδικευμένες διατάξεις των ανωτέρω Οδηγιών που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με εξουσιοδότηση που παρέχεται από τον πιο πάνω νόμο. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος ισχύουν τα εξής:

Πυλώνας 1

1. Πράξη 2588/20.8.2007: Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση (Standardised Approach)

Με την Πράξη αυτή καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον πιστωτικό κίνδυνο με την Τυποποιημένη Προσέγγιση που είναι η απλούστερη από τις νέες εναλλακτικές σχετικές προσεγγίσεις. Με την προσέγγιση αυτή βελτιώνεται το προϊσχύον πλαίσιο με την καθιέρωση αναλογικότερης σύνδεσης των ιδίων κεφαλαίων προς τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, καθώς:

α) Διευρύνεται η κλίμακα των προκαθορισμένων συντελεστών, με τους οποίους σταθμίζεται κάθε κατηγορία χρηματοδότησης ή άλλου ανοίγματος της τράπεζας.

β) Λαμβάνονται υπόψη παράμετροι, όπως η πιστοληπτική διαβάθμιση του πιστούχου από αναγνωρισμένους Εξωτερικούς Οργανισμούς Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (E.O.Π.Α), η διασπορά των κινδύνων που επιτρέπει τη μείωση από 100% σε 75% του συντελεστή στάθμισης για τον κίνδυνο των μέχρι ποσού 1.000.000 ευρώ πιστώσεων προς φυσικά πρόσωπα ή σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις, η εξασφάλιση από κατοικίες που επιτρέπει τη μείωση του συντελεστή στάθμισης των δανείων από 50% σε 35%, ενώ, αντίθετα, η εμφάνιση καθυστέρησης αποπληρωμής άνω των 90 ημερών οδηγεί σε αύξηση του συντελεστή κλπ.

γ) Αναγνωρίζονται και άλλα είδη εξασφαλίσεων, καθώς και πιο εξελιγμένες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, όπως τα πιστωτικά παράγωγα.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

● οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι του πιστωτικού κινδύνου σε ατομική και ενοποιημένη βάση σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων ισούνται με το **8%** των σταθμισμένων ανοιγμάτων τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα Πράξη.

Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι του πιστωτικού κινδύνου σε ατομική και ενοποιημένη βάση **σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση** ισούνται με το **8%** των σταθμισμένων ανοιγμάτων τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα Πράξη.

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης νοούνται ως:

1. «Χρηματοδοτικό Άνοιγμα» ή «Άνοιγμα»: Ένα στοιχείο εντός ή εκτός ισολογισμού που δημιουργεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος.

2. «Συναλλαγή επαναγοράς»: Πράξη που διέπεται από συμφωνία υπαγόμενη στον ορισμό της συμφωνίας «πώλησης και επαναγοράς» ή «αγοράς και επαναπώλησης» σύμφωνα με τον ορισμό της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για τον Κίνδυνο Αγοράς .

3. «Δανειοδοσία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων»: Πράξη υπαγόμενη στον ορισμό της «δανειοδοσίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων» σύμφωνα με τον ορισμό της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.08.2007.

4. «Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου»: Μέθοδος χρησιμοποιούμενη από πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με ένα ή περισσότερα ανοίγματα που εξακολουθεί να διατηρεί.

5. «Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από το δικαίωμα του πιστωτικού ιδρύματος, σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης του αντισυμβαλλόμενου ή επέλευσης άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων που έχουν σχέση με τον αντισυμβαλλόμενο, να προβεί στη ρευστοποίηση ή να επιτύχει τη μεταβίβαση ή την κατάσχεση ή την παρακράτηση περιουσιακών στοιχείων ή ποσών (εξασφαλίσεων) ή στη μείωση του ποσού του ανοίγματος ή στην αντικατάστασή του με το ποσό της διαφοράς μεταξύ του ύψους του χρηματοδοτικού ανοίγματος και του ύψους μιας υποχρέωσης του πιστωτικού ιδρύματος.

6. «Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από τη δέσμευση που αναλαμβάνει τρίτος να καταβάλει ένα ποσό σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πρωτοφειλέτη ή την επέλευση άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων.

7. «Κεντρικός αντισυμβαλλόμενος»: Οντότητα ευρισκόμενη νομικά μεταξύ αντισυμβαλλομένων σε συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, σε μία ή περισσότερες χρηματαγορές, αναλαμβάνουσα το ρόλο αγοραστή έναντι κάθε πωλητή και πωλητή έναντι κάθε αγοραστή.

8. «Αναγνωρισμένα χρηματιστήρια»: Χρηματιστήρια, τα οποία αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές και ανταποκρίνονται στα πιο κάτω κριτήρια:

α. Λειτουργούν κανονικά.

β. Διέπονται από κανόνες που θεσπίζονται ή εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας του χρηματιστηρίου, οι οποίοι ορίζουν τις προϋποθέσεις λειτουργίας του χρηματιστηρίου, τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτό, καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια σύμβαση προτού γίνει αντικείμενο ουσιαστικής διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο.

γ. Έχουν συμψηφιστικό μηχανισμό βάσει του οποίου οι συμβάσεις, που απαριθμούνται στο Παράρτημα 2, υπόκεινται σε υποχρεωτικά καθημερινά όρια κάλυψης που κατά τη γνώμη των αρμοδίων αρχών παρέχουν επαρκή εξασφάλιση.

9. «Συναλλαγή με όρους κεφαλαιαγοράς»: Κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση που περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε συχνά χρονικά διαστήματα.

10. «Βασικός Συμμετέχων στην Αγορά»: Μία από τις ακόλουθες οντότητες:

α. Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες ή περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που σταθμίζονται με τον συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία εδρεύουν, ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμούς τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, παρ. 1, 2, 3, 6 και 7.

β. Πιστωτικά ιδρύματα και Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ).

γ. Εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα (περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων), στα ανοίγματα έναντι των οποίων εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20% σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, παρ. 4 και 8.

δ. Εποπτευόμενοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή απαιτήσεις μόχλευσης.

ε. Εποπτευόμενα συνταξιοδοτικά ταμεία.

στ. Αναγνωρισμένοι οργανισμοί εκκαθάρισης.

11. «Μικρή επιχείρηση»: Επιχείρηση της οποίας ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα € 2,5 εκατ.

12. «Αρχική πραγματική ληκτότητα»: Η πραγματική ληκτότητα της απαίτησης / υποχρέωσης λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο τη συμβατική λήξη της αλλά και την πιθανότητα ανανέωσης, καθώς και πρόωρης αποπληρωμής της.

13. «Μέσο εξομοιούμενο με μετρητά»: Πιστοποιητικό καταθέσεων ή άλλο παρόμοιο μέσο εκδιδόμενο από το δανειοδοτικό πιστωτικό ίδρυμα.

ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

1. Σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, το σταθμισμένο κατά κίνδυνο άνοιγμα υπολογίζεται ως το γινόμενο της αξίας του ανοίγματος, όπως ορίζεται στο Τμήμα Α, πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο συντελεστή στάθμισης, όπως ορίζεται ή προσδιορίζεται σύμφωνα με το Τμήμα Ε.

2. Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται Τεχνικές Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με το Τμήμα ΣΤ, η αξία του ανοίγματος ή/και ο συντελεστής στάθμισης ενδέχεται να μεταβάλλονται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο εν λόγω Τμήμα.

Τμήμα Α: Αξία ανοίγματος

1. Για τα εντός ισολογισμού στοιχεία των πιστωτικών ιδρυμάτων που εφαρμόζουν τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ) και με την επιφύλαξη των παρακάτω παρ. 3-8, ως αξία ανοίγματος νοείται η αξία με την οποία τα στοιχεία αυτά αποτιμώνται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Για πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, τα ανοίγματα αποτιμώνται στην εναπομένουσα, μετά την αφαίρεση των ειδικών προβλέψεων απομείωσης, αξία τους.

2. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που παρατίθενται και κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον κίνδυνό τους στο Παράρτημα 1, η αξία ανοίγματος ισούται με:

- το 100% της λογιστικής αξίας για στοιχείο υψηλού κινδύνου,
- το 50% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μεσαίου κινδύνου,
- το 20% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μέτριου κινδύνου, και
- το 0% της λογιστικής αξίας για στοιχείο χαμηλού κινδύνου.

3. Για τα ομόλογα και δάνεια του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών μέσων, η αξία ανοίγματος ισούται με το αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) αντί της εύλογης αξίας.

4. Για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα 2, η αξία ανοίγματος προσδιορίζεται σύμφωνα με μία από τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 σχετικά με τον Κίνδυνο Αντισυμβαλλομένου, λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα συμβάσεων ανανέωσης και άλλων συμφηφιστικών συμφωνιών για τους σκοπούς των εν λόγω μεθόδων σύμφωνα με την εν λόγω Πράξη.

5. Στην περίπτωση πιστωτικού ιδρύματος που χρησιμοποιεί την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, όπως περιγράφεται στο Τμήμα ΣΤ, παρ. 20, όταν ένα άνοιγμα προέρχεται από πώληση, παροχή ως εξασφάλιση ή παροχή ως δάνειο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων στο πλαίσιο μιας συναλλαγής επαναγοράς (repos) ή μιας συναλλαγής δανειοδοσίας/δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, καθώς και από συναλλαγή δανεισμού περιθωρίου, η αξία ανοίγματος προσαυξάνεται κατά το ποσό της προσαρμογής για μεταβλητότητα που αναλογεί σε τέτοιου είδους τίτλους ή βασικά εμπορεύματα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο εν λόγω Τμήμα.

6. Όταν ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα υπόκειται σε χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία και το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, όπως περιγράφεται στο Τμήμα ΣΤ, παρ. 20, η αξία ανοίγματος δύναται να τροποποιηθεί, εφόσον ικανοποιούνται οι σχετικοί όροι και προϋποθέσεις, σύμφωνα με τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στο εν λόγω Τμήμα.

7. Η αξία ανοίγματος για συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού και δανεισμού έναντι περιθωρίου μπορεί να προσδιορίζεται ή σύμφωνα με το Τμήμα ΣΤ, θεωρούμενη ως καλυμμένη με εξασφαλίσεις συναλλαγή ή σύμφωνα με τη Μέθοδο του Εσωτερικού Υποδείγματος για κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, όπως περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007. Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των δύο μεθόδων.

8. Ειδικά τα ανοίγματα έναντι κεντρικού αντισυμβαλλομένου θεωρείται ότι έχουν μηδενική αξία εφόσον, τα ανοίγματα του κεντρικού αντισυμβαλλομένου έναντι όλων όσων συνάπτουν συμφωνίες με αυτόν, καλύπτονται πλήρως με εξασφαλίσεις σε καθημερινή βάση.

Τμήμα Β: Κατηγορίες χρηματοδοτικών ανοιγμάτων

1. Κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα κατατάσσεται από το πιστωτικό ίδρυμα ως άνοιγμα έναντι:

- α.** Κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών.
 - β.** Αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών.
 - γ.** Διοικητικών φορέων και μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων.
 - δ.** Ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα.
 - ε.** Μητρικών εταιρειών, θυγατρικών ή θυγατρικών της μητρικής εταιρείας.
 - στ.** Πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης.
 - ζ.** Διεθνών οργανισμών.
 - η.** Επιχειρήσεων.
- ή ως ανοίγματα:
- θ.** Λιανικής τραπεζικής.
 - ι.** Εξασφαλιζόμενα με ακίνητη περιουσία.
 - ια.** Σε καθυστέρηση.
 - ιβ.** Υπαγόμενα σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου.
 - ιγ.** Μετοχές και συμμετοχές.
 - ιδ.** Καλυμμένα Ομόλογα (covered bonds).
 - ιε.** Θέσεις σε τιτλοποίηση.
 - ιστ.** Με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων.
 - ιζ.** Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ).
 - ιη.** Λοιπά ανοίγματα.

2. Στην κατηγορία 1γ ανωτέρω κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι διοικητικών φορέων και μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των ανοιγμάτων έναντι των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

α. Ως Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί ορίζονται οι επιχειρήσεις και οι οργανισμοί που πληρούν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια (Ν.2198/1994 και Ν. 3329/2004):

- i.** Επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς ήτοι προσφέρουν δημόσια αγαθά (υγεία, παιδεία, άμυνα κλπ).
- ii.** Ελέγχονται πλήρως από το δημόσιο (πλειοψηφία στη μετοχική σύνθεση, ορισμός διοίκησης, χρηματοδότηση άνω του 50% της ετήσιας δραστηριότητας).

β. Διευκρινίζεται ότι τα ανοίγματα έναντι νομικών προσώπων του Δημοσίου Τομέα που πληρούν κάποιο από τα παρακάτω κριτήρια:

- i.** Λειτουργούν σύμφωνα με το δίκαιο περί ανωνύμων εταιρειών και είτε οι μετοχές τους διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή έχει αποφασισθεί η έναρξη διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών τους σε οργανωμένη αγορά με απόφαση της διυπουργικής επιτροπής αποκρατικοποιήσεων του Ν.3049/2002 ή
 - ii.** προσφέρουν προϊόντα/υπηρεσίες σε ανταγωνιστική αγορά,
- κατατάσσονται στην κατηγορία 1η (ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων).

3. Στην κατηγορία 1δ (ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα) κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι:

- α.** Πιστωτικών ιδρυμάτων.

β. ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των Αωνύμων Χρηματοπιστηριακών ΕΠΕΥ (ΑΧΕΠΕΥ).

γ. Χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος και τα οποία υπόκεινται σε προληπτική εποπτεία ισοδύναμη με αυτή που ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα και ειδικότερα:

i. Εταιρείες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων (factoring).

ii. Εταιρείες παροχής πιστώσεων.

iii. Εταιρείες χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

iv. Ταμείο Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων (ΤΕΜΠΜΕ) και Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

δ. Χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από εποπτικές αρχές άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), που είναι αρμόδιες για την παροχή άδειας λειτουργίας και την εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και τα οποία υπόκεινται σε προληπτική εποπτεία ισοδύναμη με αυτή που ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα.

4. Στην κατηγορία 1θ (ανοίγματα λιανικής τραπεζικής) κατατάσσονται τα ανοίγματα που πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Αφορούν φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ή επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους, ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

β. Το συνολικό ποσό που οφείλει ο πιστούχος ή ομάδα συνδεδεμένων πιστούχων στο πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και σε οποιαδήποτε μητρική επιχείρηση και τις θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένων των κάθε είδους απαιτήσεων σε καθυστέρηση, καθώς και των ανοιγμάτων που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία, δεν υπερβαίνει, εξ' όσων γνωρίζει το πιστωτικό ίδρυμα, το 1.000.000 ευρώ

Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να προβεί σε εύλογες ενέργειες προκειμένου να γνωρίζει το συνολικό οφειλόμενο ποσό σε ενοποιημένη βάση του πιστούχου ή της ομάδας συνδεδεμένων πιστούχων.

γ. Εντάσσονται σε ένα μεγάλο αριθμό ανοιγμάτων με παρόμοια χαρακτηριστικά, ούτως ώστε να υπάρχει επαρκής διαφοροποίηση.

δ. Ειδικά τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων ή ομάδας συνδεδεμένων επιχειρήσεων δύνανται να ενταχθούν στην κατηγορία απαιτήσεων λιανικής τραπεζικής μόνον εφόσον ικανοποιούν επιπροσθέτως και τα παρακάτω κριτήρια:

i. Η διαχείριση των συγκεκριμένων ανοιγμάτων δεν προσομοιάζει με την εξατομικευμένη διαχείριση των επιχειρηματικών ανοιγμάτων.

ii. Υπάρχει διαχρονική συνέπεια στη διαχείριση κινδύνων, με την έννοια ότι ο τρόπος παρακολούθησής τους από το πιστωτικό ίδρυμα είναι ανάλογος του κινδύνου και μεταβάλλεται μόνον εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει μεταβληθεί η φύση του κινδύνου που προέρχεται από το συγκεκριμένο άνοιγμα.

ε. Ανοίγματα, τα οποία μειώθηκαν κάτω του € 1 εκατ. αποκλειστικά λόγω σταδιακής εξόφλησης, δεν εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία ανοιγμάτων.

στ. Η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβλητέων πληρωμών λιανικής χρηματοδοτικής μίσθωσης δύνανται να ενταχθεί στην κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, εφόσον πληρούνται τα παραπάνω κριτήρια α έως δ.

ζ. Ανοίγματα υπό τη μορφή τίτλων δεν μπορούν να υπαχθούν στην κατηγορία των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής.

5. Στην κατηγορία 1ι (ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία) κατατάσσονται τα ανοίγματα που έχουν ως εξασφάλιση εγγεγραμμένο βάρος (υποθήκη ή προσημείωση) επί κατοικιών ή/και εμπορικών ακινήτων.

6. Στην κατηγορία 1ια (ανοίγματα σε καθυστέρηση) κατατάσσονται τα πάσης μορφής ανοίγματα του πιστωτικού ιδρύματος για τα οποία πληρούνται αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Είναι σε καθυστέρηση για διάστημα μεγαλύτερο των 90 ημερών.

β. Το ποσό της καθυστέρησης υπερβαίνει το μεγαλύτερο μεταξύ των:

i. 5% της δόσης, εφόσον υπάρχουν προκαθορισμένες δόσεις, ή το 2% του εν ισχύ ορίου, εφόσον πρόκειται για ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό ή άλλης μορφής ανακυκλούμενη πίστωση, για την εξυπηρέτηση της οποίας δεν προβλέπονται συμβατικές δόσεις, και

ii. 500 ευρώ για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, € 100 για ανοίγματα εξασφαλιζόμενα με ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. 10β του Τμήματος Ε κατωτέρω και ευρώ 50 για τα λοιπά ανοίγματα.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει σε πιστωτικό ίδρυμα να θέσει διαφορετικά από τα παραπάνω προβλεπόμενα όρια, εφόσον στηρίζονται σε εκτενή, αναλυτική και κατά την κρίση της, έγκυρη μελέτη των πιστούχων που επανήλθαν σε ενήμερη κατάσταση χωρίς την παρέμβαση του πιστωτικού ιδρύματος. Τα όρια αυτά δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν το 10% της δόσης ή το 5% του εν ισχύ πιστωτικού ορίου.

δ. Εάν οι αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών της ΕΕ, έχουν ορίσει διαφορετικό αριθμό ημερών καθυστέρησης, για την κατάταξη ανοιγμάτων στην παρούσα κατηγορία, τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να χρησιμοποιούν

αυτό το διάστημα για το χαρακτηρισμό των ανοιγμάτων έναντι κατοίκων των εν λόγω κρατών ως «ανοίγματα σε καθυστέρηση».

7. Στην κατηγορία 1ιβ (ανοίγματα που υπάγονται σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου) κατατάσσονται:

α. Τα ανοίγματα έναντι επενδυτικών εταιρειών υψηλής μόχλευσης (Hedge funds).

β. Οι επενδύσεις σε Ιδιωτικά Επενδυτικά Κεφάλαια (Private equity investments).

γ. Πιστώσεις για τις οποίες οι όροι της σύμβασης έχουν τροποποιηθεί προς το ευνοϊκότερο για τον πιστούχο χωρίς αυτό να δικαιολογείται από βελτίωση της πιστοληπτικής του ικανότητας ή μεταβολές στις τιμές της αγοράς (π.χ. επιτόκια) ή γενικότερα δεν είναι σύμφωνοι με την πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος για την έγκριση νέων πιστώσεων.

Τα ανοίγματα αυτά θα παραμένουν στην εν λόγω κατηγορία για χρονικό διάστημα μέχρι τη συμπλήρωση δωδεκαμήνου από την προβλεπόμενη έναρξη εξυπηρέτησής τους. Μετά την παρέλευση του δωδεκαμήνου και εφόσον η πίστωση εξυπηρετείται κανονικά θα κατατάσσονται στην κατάλληλη κατά περίπτωση κατηγορία ανοιγμάτων.

Η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος εξουσιοδοτείται να εντάξει στην εν λόγω κατηγορία και ανοίγματα με άλλα χαρακτηριστικά.

8. Στην κατηγορία 1ιδ (καλυμμένα ομόλογα) κατατάσσονται τα ομόλογα που:

α. Υπάγονται στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 22 της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, ή στις διατάξεις του άρθρου 91 του Ν. 3601/2007. Προκειμένου, ειδικότερα, για εκδόσεις που πραγματοποιούνται έμμεσα από πιστωτικά ιδρύματα με έδρα στην Ελλάδα πληρούνται οι προϋποθέσεις ισοδυναμίας κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 22 της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ και των παρ. 10 και 13 του άρθρου 91 του Ν. 3601/2007 και

β. έχουν ως εξασφάλιση οποιοδήποτε από τα ακόλουθα στοιχεία ενεργητικού:

i. Ανοίγματα έναντι ή ανοίγματα καλυπτόμενα από την εγγύηση κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, όπως αυτοί ορίζονται στην υποπαρ. 2α, παραπάνω, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών της ΕΕ.

ii. Ανοίγματα έναντι, ή ανοίγματα καλυπτόμενα από την εγγύηση, κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών εκτός ΕΕ, πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης ή διεθνών οργανισμών που σταθμίζονται με συντελεστή 0%, σύμφωνα με τις παρ. 1, 6 και 7 του Τμήματος Ε αντίστοιχα.

iii. Ανοίγματα έναντι ή καλυπτόμενα από την εγγύηση περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών, καθώς και δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών, όπως αυτοί ορίζονται στην υποπαρ. 2α, παραπάνω, εκτός ΕΕ, τα οποία, σύμφωνα με το Τμήμα Ε, παρ. 2 και 3 α-δ, κατατάσσονται:

(1) Είτε στην πρώτη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας.

(2) Είτε στη δεύτερη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω ανοίγματα δεν υπερβαίνουν το 20% του ονομαστικού ποσού των ανεξόφλητων καλυμμένων ομολόγων του ιδρύματος που τα έχει εκδώσει.

iv. Ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ που κατατάσσονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε, παρ. 4:

(1) Είτε στη πρώτη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας.

(2) Είτε τουλάχιστον στη δεύτερη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφόσον τα αντισυμβαλλόμενα ιδρύματα είναι ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύονται από τις αρμόδιες αρχές κράτους-μέλους της ΕΕ και η ληκτότητα των ανοιγμάτων δεν υπερβαίνει τις 100 ημέρες.

Το σύνολο των ανοιγμάτων έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ και των δύο παραπάνω κατηγοριών (1) και (2), δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 15% του ονομαστικού ποσού των ανεξόφλητων καλυμμένων ομολόγων του πιστωτικού ιδρύματος που τα έχει εκδώσει.

v. Δάνεια που εξασφαλίζονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, υποπαρ. 10β, μέχρι το μικρότερο ποσό μεταξύ:

(1) Του ονομαστικού ποσού της υποθήκης/προσημείωσης, συνεκτιμώντας κάθε προηγούμενη υποθήκη/προσημείωση και

(2) του 80% της αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου,

vi. Δάνεια που εξασφαλίζονται με εμπορικά ακίνητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, υποπαρ. 10γ, μέχρι το μικρότερο ποσό μεταξύ :

(1) Του ονομαστικού ποσού της υποθήκης/προσημείωσης συνεκτιμώντας κάθε προηγούμενη υποθήκη/προσημείωση και

(2) του 60% της αξίας του ενυπόθηκου ακινήτου.

vii. Δάνεια που εξασφαλίζονται με πλοία, εφόσον οι αντίστοιχες υποθήκες, σε συνδυασμό με κάθε προηγούμενη υποθήκη/προσημείωση, δεν υπερβαίνουν το 60% της αξίας του ενυπόθηκου πλοίου.

γ. Για τους σκοπούς της παραπάνω υποπαρ. β, ο όρος «εξασφάλιση» περιλαμβάνει τις περιπτώσεις όπου τα περιγραφόμενα στα παραπάνω εδάφια i έως vii περιουσιακά στοιχεία, προορίζονται κατά το νόμο αποκλειστικά για την προστασία των ομολογιούχων από ζημία.

δ. Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010 το προβλεπόμενο στο εδάφιο vii ανωτέρω ποσοστό του 60% μπορεί να αντικαθίσταται από ποσοστό 70%.

ε. Για τα ακίνητα που δίνονται σε εξασφάλιση καλυμμένων ομολόγων, τα πιστωτικά ιδρύματα που εκδίδουν τα εν λόγω ομόλογα πληρούν τις ελάχιστες απαιτήσεις του Τμήματος Ε, υποπαρ. 10δ.

στ. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των παραπάνω υποπαρ. α έως δ τα καλυμμένα ομόλογα, έχουν τα χαρακτηριστικά που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 22 της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ, όπως ισχύει, και έχουν εκδοθεί πριν την 31η Δεκεμβρίου 2007, είναι αποδεκτά για την προνομιακή αντιμετώπιση που προβλέπεται στο Τμήμα Ε, παρ. 14 μέχρι τη λήξη τους.

9. Στην κατηγορία 1ιστ. (ανοίγματα με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων) εντάσσονται τα ανοίγματα για τα οποία υπάρχει ειδική πιστοληπτική αξιολόγηση βραχυπροθέσμου ανοίγματος, από καθορισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.).

Τμήμα Γ: Υπολογισμός σταθμισμένων ανοιγμάτων

1. Για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων, η αξία ανοίγματος (Τμήμα Α) πολλαπλασιάζεται με το συντελεστή στάθμισης που ορίζεται ή προσδιορίζεται σύμφωνα με το Τμήμα Ε, εκτός εάν το άνοιγμα αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια.

2. Ο προσδιορισμός των συντελεστών στάθμισης πραγματοποιείται ανάλογα με την κατηγορία στην οποία υπάγεται το άνοιγμα και τη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσεται, σύμφωνα με το Τμήμα Ε.

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 παραπάνω, όταν ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα υπόκειται σε πιστωτική προστασία, ο συντελεστής που χρησιμοποιείται για τη στάθμισή του δύναται να τροποποιηθεί σύμφωνα με το Τμήμα ΣΤ.

4. Η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας δύναται να προσδιορίζεται με βάση τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται από αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α., σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Τμήμα Δ.

5. Ειδικά για ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών, η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας δύναται να προσδιορίζεται με βάση τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιούνται από **Οργανισμούς Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ο.Ε.Π.)**, εφόσον πληρείται μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η πιστοληπτική αξιολόγηση είναι μία συναινετική βαθμολόγηση κινδύνου από Ο.Ε.Π που συμμετέχει στο «Διακανονισμό περί Κατευθυντηρίων Γραμμών στον Τομέα Εξαγωγικών Πιστώσεων», οι οποίες τυγχάνουν δημόσιας στήριξης του ΟΟΣΑ.

β. Ο Ο.Ε.Π. δημοσιεύει τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις του και εφαρμόζει τη μεθοδολογία που έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ, η δε πιστοληπτική αξιολόγηση συνδέεται με ένα από τα οκτώ «Ελάχιστα Ασφάλιστρα Εξαγωγικών Πιστώσεων» που προβλέπονται στη μεθοδολογία αυτή.

Τμήμα Δ: Χρήση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των Ε.Ο.Π.Α./Ο.Ε.Π.

1. Τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν κατά τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων στο πλαίσιο της Τυποποιημένης Προσέγγισης τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις εκείνων των Ε.Ο.Π.Α., τους οποίους η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αξιολογήσει και έχει αναγνωρίσει, ότι παρέχουν πιστοληπτικές αξιολογήσεις που δύναται να χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό, εφεξής «αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α.».

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί έναν Ε.Ο.Π.Α. κατόπιν αίτησης ενός τουλάχιστον πιστωτικού ιδρύματος, που προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις αξιολογήσεις του για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων στο πλαίσιο της Τυποποιημένης Προσέγγισης και θα αναγνωρίζει ότι οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις που παρέχει ο εν λόγω Ε.Ο.Π.Α. μπορούν να χρησιμοποιηθούν για το σκοπό αυτό μόνον εφόσον κρίνει ότι η μεθοδολογία αξιολόγησης ανταποκρίνεται στα κριτήρια της αντικειμενικότητας, της ανεξαρτησίας, της συνεχούς αναθεώρησης και της διαφάνειας και ότι οι απορρέουσες πιστοληπτικές αξιολογήσεις ανταποκρίνονται στα κριτήρια της αξιοπιστίας και της διαφάνειας όπως αναλυτικά παρατίθενται στο Παράρτημα 4 της παρούσας.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο αναγνώρισης των Ε.Ο.Π.Α. για τη χρησιμοποίηση των πιστοληπτικών τους αξιολογήσεων για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων στο πλαίσιο της Τυποποιημένης Προσέγγισης, θα καθορίσει, με βάση τα κριτήρια και τη μεθοδολογία που παρατίθενται στο Παράρτημα 4, την αντιστοίχιση των

πιστοληπτικών τους αξιολογήσεων τους σε έξι βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας με βάση τις οποίες θα προκύψει ο συντελεστής στάθμισης.

4. Ένας Ε.Ο.Π.Α. που έχει αναγνωρισθεί από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους της ΕΕ θα αναγνωρίζεται, κατά περίπτωση, από την Τράπεζα της Ελλάδος χωρίς να προβαίνει σε δική της αξιολόγηση. Επίσης όταν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους έχουν προβεί σε μια αντιστοίχιση δύναμει της παρ. 3 ανωτέρω, η Τράπεζα της Ελλάδος θα την αναγνωρίζει κατά περίπτωση, χωρίς να προβεί η ίδια σε αντιστοίχιση.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τόσο πιστοληπτικές αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατόπιν εντολής όσο και αυτόκλητες πιστοληπτικές αξιολογήσεις.

6. Ένα πιστωτικό ίδρυμα δύναται να καθορίσει έναν ή περισσότερους αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α., των οποίων τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις θα χρησιμοποιεί για τον προσδιορισμό των συντελεστών στάθμισης που εφαρμόζονται στις κατηγορίες ανοιγμάτων του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε, εφεξής «καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α.». Τις αξιολογήσεις αυτές θα πρέπει να τις χρησιμοποιεί κατά τρόπο συνεπή και όχι επιλεκτικά, για όλα τα ανοίγματα που ανήκουν σε αυτή την κατηγορία ανοιγμάτων, σε συνεχή βάση και με διαχρονική συνέπεια. Σε κάθε περίπτωση τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν μόνο τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις των Ε.Ο.Π.Α. που λαμβάνουν υπόψη όλα τα ποσά που τους οφείλονται τόσο σε κεφάλαιο όσο και σε τόκους.

7. Πολλαπλές αξιολογήσεις

α. Εάν για ένα άνοιγμα είναι διαθέσιμη μία μόνο πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., αυτή η πιστοληπτική αξιολόγηση θα χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης του εν λόγω στοιχείου.

β. Εάν για ένα άνοιγμα είναι διαθέσιμες δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις από καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α., οι οποίες αντιστοιχούν σε διαφορετικούς συντελεστές στάθμισης, θα χρησιμοποιείται η αξιολόγηση που οδηγεί στον υψηλότερο συντελεστή στάθμισης.

γ. Εάν για ένα άνοιγμα είναι διαθέσιμες περισσότερες από δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις από καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α., οι δύο αξιολογήσεις που αντιστοιχούν στους δύο χαμηλότερους συντελεστές στάθμισης, ήτοι οι δύο «καλύτερες» αξιολογήσεις θα είναι οι αξιολογήσεις αναφοράς. Εάν οι αξιολογήσεις αναφοράς είναι διαφορετικές, χρησιμοποιείται αυτή που οδηγεί στον υψηλότερο συντελεστή στάθμισης από τις δύο, δηλαδή η «χειρότερη» αξιολόγηση. Εάν οι δύο αξιολογήσεις αναφοράς είναι ισοδύναμες, οδηγούν δηλαδή στον ίδιο συντελεστή στάθμισης, θα χρησιμοποιείται αυτός ο συντελεστής στάθμισης.

δ. Εάν για άνοιγμα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών είναι διαθέσιμες δύο ή περισσότερες πιστοληπτικές αξιολογήσεις από Ο.Ε.Π. ή εάν είναι διαθέσιμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις από καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α. και Ο.Ε.Π. το πιστωτικό ίδρυμα θα εφαρμόζει την προσέγγιση των παραπάνω υποπαρ. β και γ για την επιλογή του κατάλληλου συντελεστή στάθμισης.

8. Πιστοληπτική αξιολόγηση εκδότη και έκδοσης

α. Εάν το άνοιγμα εντάσσεται σε πρόγραμμα έκδοσης χρεογράφων ή σε πιστωτική διευκόλυνση για τα οποία υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση, τότε η εν λόγω πιστοληπτική αξιολόγηση θα χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης που εφαρμόζεται στο εν λόγω άνοιγμα.

β. Εάν δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση που μπορεί να εφαρμοστεί άμεσα στο άνοιγμα, αλλά υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση για δεδομένο πρόγραμμα ή πιστωτική διευκόλυνση του πιστούχου στην οποία δεν ανήκει το εν λόγω άνοιγμα ή υπάρχει γενική πιστοληπτική αξιολόγηση για τον πιστούχο, τότε θα χρησιμοποιείται η εν λόγω πιστοληπτική αξιολόγηση εφόσον η χρήση αυτής της αξιολόγησης συνεπάγεται υψηλότερο συντελεστή στάθμισης από αυτόν που θα εφαρμοζόταν στο εν λόγω άνοιγμα αν δεν είχε καταταχθεί σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας. Αν η χρήση αυτής της αξιολόγησης συνεπάγεται χαμηλότερο συντελεστή στάθμισης, αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο αν το εν λόγω άνοιγμα έχει, από κάθε άποψη, την ίδια ή υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα από εκείνη του προγράμματος ή της πιστωτικής διευκόλυνσης για την οποία υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση ή, εφόσον η αξιολόγηση αφορά τον εκδότη, από την εξοφλητική προτεραιότητα όλων των άλλων, μη εξασφαλισμένων, κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας ανοιγμάτων του ίδιου εκδότη.

γ. Οι παραπάνω υποπαρ. α και β δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις ανοιγμάτων υπό την μορφή «καλυμμένων ομολόγων», που ικανοποιούν τα κριτήρια του Τμήματος Β, παρ. 8, τα οποία σταθμίζονται με βάση τη στάθμιση των μη καλυμμένων ανοιγμάτων έναντι των πιστωτικών ιδρυμάτων που τα εκδίδουν και ειδικότερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο

Τμήμα

Ε,

παρ.

14.

δ. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις εκδοτών που ανήκουν σε όμιλο δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως πιστοληπτικές αξιολογήσεις άλλου εκδότη του ίδιου ομίλου.

9. Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις

α. Οι βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο για βραχυπρόθεσμα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα και επιχειρήσεων.

β. Κάθε βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση θα εφαρμόζεται μόνο στο στοιχείο στο οποίο αναφέρεται η βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση και δεν θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό συντελεστών στάθμισης για άλλα ανοίγματα του ίδιου εκδότη.

γ. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις των παραπάνω υποπαρ. α και β ανωτέρω, εάν σε μία διαβαθμισμένη βραχυπρόθεσμη πιστωτική διευκόλυνση εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 150%, θα εφαρμόζεται επίσης συντελεστής στάθμισης 150% σε όλα τα μη διαβαθμισμένα ανοίγματα χωρίς εξασφάλιση έναντι αυτού του οφειλέτη, είτε είναι βραχυπρόθεσμο είτε μακροπρόθεσμο.

δ. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της παραπάνω υποπαρ. β, εάν σε μια διαβαθμισμένη βραχυπρόθεσμη πιστωτική διευκόλυνση εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 50%, δεν μπορεί να εφαρμοστεί συντελεστής χαμηλότερος από 100% σε οποιοδήποτε μη διαβαθμισμένο βραχυπρόθεσμο άνοιγμα.

10. Στοιχεία που εκφράζονται σε εθνικό και ξένο νόμισμα

α. Μια πιστοληπτική αξιολόγηση που αναφέρεται σε στοιχείο εκπεφρασμένο στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό συντελεστή στάθμισης για άλλο άνοιγμα έναντι του ίδιου πιστούχου που είναι εκπεφρασμένο σε ξένο νόμισμα. Το άνοιγμα αυτό θα πρέπει να θεωρηθεί ως αδιαβάθμητο.

β. Κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις της υποπαρ. α ανωτέρω, όταν προκύπτει άνοιγμα από τη συμμετοχή πιστωτικού ιδρύματος σε δάνειο σε ξένο νόμισμα, που έχει χορηγήσει πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης της οποίας το προνομιακό πιστωτικό καθεστώς αναγνωρίζεται από την αγορά, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει τη χρησιμοποίηση της πιστοληπτικής αξιολόγησης ανοίγματος που είναι εκπεφρασμένο στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου.

Τμήμα Ε : Συντελεστές στάθμισης

1. Ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων/κεντρικών τραπεζών

α. Στα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, τα οποία κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας με βάση την πιστοληπτική αξιολόγησή τους από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 1:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής στάθμισης	0%	20%	50%	100%	100%	150%

β. Στα ανοίγματα για τα οποία αναγνωρίζεται πιστοληπτική αξιολόγηση Ο.Ε.Π., για τους σκοπούς της στάθμισης κινδύνων, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης με βάση τα Ελάχιστα Ασφάλιστρα Εξαγωγικών Πιστώσεων (Ε.Α.Ε.Π.) σύμφωνα με τον Πίνακα 2:

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Ε.Α.Ε.Π.	0	1	2	3	4	5	6	7
Συντελεστής στάθμισης	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

γ. Στα ανοίγματα έναντι της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%.

δ. Στα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών τα οποία δεν κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

ε. Στα ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών της ΕΕ, που είναι εκπεφρασμένα στο εθνικό νόμισμα της εν λόγω κεντρικής κυβέρνησης και κεντρικής τράπεζας και χρηματοδοτούμενα στο ίδιο νόμισμα, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%.

στ. Μέχρι τις 31.12.2012 εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%, στα ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών των κρατών-μελών της ΕΕ, που είναι εκπεφρασμένα και χρηματοδοτούμενα στο νόμισμα οποιουδήποτε κράτους-μέλους.

ζ. Στα ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών των εκτός ΕΕ χωρών-μελών της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα 3), που είναι εκπεφρασμένα στο εθνικό νόμισμα της εν λόγω κεντρικής κυβέρνησης και κεντρικής τράπεζας και χρηματοδοτούμενα στο ίδιο νόμισμα, εφαρμόζεται ο συντελεστής στάθμισης τον οποίον εφαρμόζουν οι τοπικές αρμόδιες αρχές.

η. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να σταθμίζουν τα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης και της κεντρικής τράπεζας και άλλων τρίτων χωρών που είναι εκπεφρασμένα και χρηματοδοτούμενα στο εθνικό νόμισμα της χώρας με τον ίδιο συντελεστή, τον οποίο εφαρμόζουν οι τοπικές αρμόδιες αρχές, εφόσον στην εν λόγω χώρα ισχύουν εποπτικές και κανονιστικές ρυθμίσεις τουλάχιστον ισοδύναμες με εκείνες που ισχύουν στην ΕΕ.

2. Ανοίγματα έναντι Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών

α. Τα ανοίγματα έναντι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην επικράτεια της οποίας υπάγονται και σταθμίζονται με συντελεστή σύμφωνα με τον Πίνακα 3:

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσεται η κεντρική κυβέρνηση	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής στάθμισης	20 %	50 %	10 0%	10 0%	10 0%	150 %

β. Στα ανοίγματα έναντι των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών σε χώρες για τις οποίες η κεντρική κυβέρνηση δεν κατατάσσεται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

γ. Εάν οι αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών της ΕΕ ή χωρών-μελών της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας ή άλλων χωρών με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας σταθμίζουν τα ανοίγματα έναντι περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών ως ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης στη δικαιοδοσία της οποίας υπάγονται, τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να σταθμίζουν με τον ίδιο τρόπο τα ανοίγματά τους έναντι αυτών των περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών.

3. Ανοίγματα έναντι διοικητικών φορέων και μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων

Τα ανοίγματα έναντι Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που πληρούν τα κριτήρια του Τμήματος Β, υποπαρ. 2α κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην επικράτεια

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσεται η κεντρική κυβέρνηση	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής στάθμισης	20 %	50 %	100 %	100 %	100 %	150 %

β. Στα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων του δημοσίου τομέα που εδρεύουν σε χώρες για τις οποίες η κεντρική κυβέρνηση δεν κατατάσσεται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

γ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι ο κίνδυνος των ανοιγμάτων έναντι ελληνικών Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που πληρούν τα κριτήρια Τμήματος Β, υποπαρ. 2α εξομοιώνεται με αυτόν των ανοιγμάτων έναντι της ελληνικής κυβέρνησης, λόγω της ύπαρξης επαρκών εγγυήσεων, τα ανοίγματα αυτά θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα έναντι της ελληνικής κυβέρνησης. Ωστόσο, στις περιπτώσεις αυτές δεν θα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης χαμηλότερος από 20%.

δ. Εάν οι αρμόδιες αρχές κρατών-μελών της ΕΕ ή χωρών-μελών της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας ή άλλων χωρών με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας σταθμίζουν τα ανοίγματα έναντι Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών που εδρεύουν στην επικράτειά τους ως ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της εν λόγω χώρας, τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να σταθμίζουν με τον ίδιο τρόπο τα ανοίγματά τους έναντι αυτών των Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών.

ε. Στα ανοίγματα έναντι διοικητικών φορέων και μη κερδοσκοπικών επιχειρήσεων που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια του Τμήματος Β, υποπαρ. 2α εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

4. Ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα

α. Ανοίγματα με αρχική πραγματική ληκτότητα άνω των τριών (3) μηνών

i. Στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα με αρχική πραγματική ληκτότητα άνω των τριών (3) μηνών, τα οποία κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 5:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής Στάθμισης	20 %	50 %	50 %	100 %	100 %	150 %

ii. Στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, με αρχική πραγματική ληκτότητα άνω των τριών (3) μηνών, τα οποία δεν κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται ο μεγαλύτερος συντελεστής στάθμισης μεταξύ:

(1) Του 50% και

(2) του συντελεστή στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας από τις αρμόδιες αρχές της οποίας έχει λάβει άδεια λειτουργίας το εν λόγω ίδρυμα.

β. Ανοίγματα με αρχική πραγματική ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών

i. Με την επιφύλαξη του εδαφίου iv, παρακάτω, στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα με αρχική πραγματική ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών για τα οποία είτε υπάρχει γενική πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. για τον εκδότη είτε υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση για πρόγραμμα ή πιστωτική διευκόλυνση του εκδότη εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 6:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής Στάθμισης	20%	20%	20%	50%	50%	150%

ii. Με την επιφύλαξη του εδαφίου iv παρακάτω, στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, με αρχική πραγματική ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών, τα οποία δεν κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται ο μεγαλύτερος συντελεστής στάθμισης μεταξύ:

(1) Του 20% και

(2) του συντελεστή στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας από τις αρμόδιες αρχές της οποίας έχει λάβει άδεια λειτουργίας το εν λόγω ίδρυμα.

iii. Αλληλεπίδραση με βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις

Η αλληλεπίδραση με βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις καθορίζεται ως εξής:

(1) Εάν δεν υπάρχει βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση, για κανένα άνοιγμα του ιδρύματος, εφαρμόζεται η γενική προνομιακή αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων ανοιγμάτων των εδαφίων i και ii ανωτέρω σε όλα τα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών.

(2) Εάν υπάρχει βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση για κάποιο άνοιγμα του ιδρύματος, η οποία σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 16 του παρόντος Τμήματος, συνεπάγεται την εφαρμογή ευνοϊκότερου ή ισοδύναμου συντελεστή στάθμισης με εκείνον της γενικής προνομιακής αντιμετώπισης των βραχυπρόθεσμων ανοιγμάτων σύμφωνα με τα εδάφια i και ii ανωτέρω, η βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση χρησιμοποιείται μόνο για το εν λόγω άνοιγμα. Στα άλλα βραχυπρόθεσμα ανοίγματα εφαρμόζεται η γενική προνομιακή αντιμετώπιση που προβλέπεται στα εδάφια i και ii ανωτέρω.

(3) Εάν υπάρχει βραχυπρόθεσμη αξιολόγηση που συνεπάγεται την εφαρμογή λιγότερο ευνοϊκού συντελεστή στάθμισης από εκείνον που προβλέπεται από τη γενική προνομιακή αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων ανοιγμάτων σύμφωνα με τα εδάφια i και ii ανωτέρω, η γενική προνομιακή αντιμετώπιση των βραχυπρόθεσμων ανοιγμάτων δεν χρησιμοποιείται. Σε όλα τα βραχυπρόθεσμα ανοίγματα χωρίς διαβάθμιση εφαρμόζεται ο ίδιος συντελεστής στάθμισης με εκείνον της εν λόγω βραχυπρόθεσμης αξιολόγησης.

iv. Ανοίγματα με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου

(1) Στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών, τα οποία είναι εκπεφρασμένα και χρηματοδοτούμενα στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου, επιτρέπεται η εφαρμογή συντελεστή στάθμισης κατά μία κατηγορία λιγότερο ευνοϊκού από τον προνομιακό συντελεστή στάθμισης που σύμφωνα με τις υποπαρ. 1.ε. έως η. ανωτέρω, εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας από τις αρμόδιες αρχές της οποίας έχουν λάβει άδεια λειτουργίας.

(2) Σε κανένα άνοιγμα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα, με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη ή ίση των τριών (3) μηνών το οποίο είναι εκπεφρασμένο και χρηματοδοτούμενο στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου δεν εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης χαμηλότερος του 20%.

γ. Λοιπά ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα

i. Στις επενδύσεις σε μετοχές ή σε στοιχεία εποπτικών κεφαλαίων που εκδίδονται από ιδρύματα του χρηματοπιστωτικού τομέα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%, εκτός εάν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια.

ii. Όταν ένα άνοιγμα έναντι ιδρύματος του χρηματοπιστωτικού τομέα είναι υπό μορφή ελάχιστων αποθεματικών που απαιτούνται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει την εφαρμογή του συντελεστή στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι της ίδιας, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

(1) Τα αποθεματικά διατηρούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) 1745/2003 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση υποχρέωσης ελάχιστου αποθεματικού ή σύμφωνα με μελλοντικό κανονισμό που θα τον αντικαταστήσει ή σύμφωνα με εθνικές απαιτήσεις καθ' όλα ισοδύναμες προς τον εν λόγω κανονισμό. Την ίδια αντιμετώπιση τυχάνουν και τα τυχόν ποσά που έχουν κατατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος από την επιβολή κυρώσεων.

(2) Στην περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του ιδρύματος το οποίο διατηρεί τα αποθεματικά, αυτά θα επιστραφούν εγκαίρως και πλήρως στο πιστωτικό ίδρυμα και δεν διατίθενται για την κάλυψη άλλων υποχρεώσεων του ιδρύματος.

5. Ανοίγματα έναντι μητρικών εταιρειών, θυγατρικών ή θυγατρικών της μητρικής εταιρείας

α. Ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος έναντι αντισυμβαλλομένου που αποτελεί την μητρική του επιχείρηση, δική του θυγατρική ή θυγατρική της μητρικής του επιχείρησης ή επιχείρηση που συνδέεται με σχέση κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 42 ε, παρ. 5, εδ. α' του κ.ν. 2190/1920, όπως εκάστοτε ισχύει και οι οποίες εδρεύουν στην Ελλάδα, σταθμίζονται με 0%, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι κάτωθι προϋποθέσεις:

i. Ο αντισυμβαλλόμενος είναι πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή χρηματοδοτική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή εταιρεία διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή επιχείρηση παροχής επικουρικών υπηρεσιών, που υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας.

ii. Ο αντισυμβαλλόμενος ενοποιείται με το πιστωτικό ίδρυμα με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης.

iii. Ο αντισυμβαλλόμενος υπόκειται στις ίδιες διαδικασίες αξιολόγησης, μέτρησης και ελέγχου κινδύνων με το πιστωτικό ίδρυμα.

iv. Δεν υφίσταται κανένα τρέχον ή προβλεπόμενο ουσιαστικό πρακτικό ή νομικό εμπόδιο για την άμεση μεταβίβαση ιδίων κεφαλαίων ή την εξόφληση υποχρεώσεων από τον αντισυμβαλλόμενο προς το πιστωτικό ίδρυμα.

β. Στην εν λόγω κατηγορία δεν μπορούν να ενταχθούν ανοίγματα από μετοχές ή απαιτήσεις από στοιχεία τα οποία σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο εντάσσονται στα εποπτικά ίδια κεφάλαια (δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, καθώς και καινοτόμοι και μη, υβριδικό τίτλοι).

6. Ανοίγματα έναντι πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης

α. Με την επιφύλαξη των παρακάτω υποπαρ. β και γ, τα ανοίγματα έναντι πολυμερών τραπεζών αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων σύμφωνα με την παρ. 4 ανωτέρω και δεν εφαρμόζεται η προνομιακή μεταχείριση των βραχυπρόθεσμων ανοιγμάτων που προβλέπεται από τα εδάφια 4.β. i., ii. και iv.

β. Στα ανοίγματα έναντι των παρακάτω πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης εφαρμόζεται **συντελεστής στάθμισης 0%**:

i. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (International Bank for Reconstruction and Development).

ii. Διεθνής Εταιρεία Χρηματοδότησεων (International Finance Corporation).

iii. Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Inter-American Development Bank).

iv. Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (Asian Development Bank).

v. Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (African Development Bank).

vi. Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe Development Bank).

vii. Σκανδιναβική Τράπεζα Επενδύσεων (Nordic Investment Bank).

viii. Τράπεζα Ανάπτυξης της Καραϊβικής (Caribbean Development Bank).

ix. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development).

x. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank).

xi. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund).

xii. Πολυμερής Οργανισμός για την Εγγύηση των Επενδύσεων (Multilateral Investment Guarantee Agency).

και από 1.10.2007:

xiii. Διεθνής Χρηματοδοτική Διευκόλυνση για την Ανοσοποίηση (International Finance Facility for Immunisation).

xiv. Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (Islamic Development Bank).

γ. Στο τμήμα του εγγεγραμμένου και μη καταβεβλημένου κεφαλαίου του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20%.

δ. Για τους σκοπούς εφαρμογής των διατάξεων αυτών, πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, θεωρούνται επίσης:

i. Η Διαμερικανική Εταιρεία Επενδύσεων (Inter-American Investment Corporation).

ii. Η Παρευξείνια Τράπεζα (Black Sea Trade and Development Bank).

iii. Η Κεντροαμερικανική Τράπεζα Οικονομικής Ολοκλήρωσης (Central American Bank for Economic Integration).

7. Ανοίγματα έναντι Διεθνών Οργανισμών

Στα ανοίγματα έναντι των παρακάτω Διεθνών Οργανισμών εφαρμόζεται **συντελεστής στάθμισης 0%**:

α. Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

β. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

γ. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.

8. Ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων

α. Στα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων τα οποία κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας με βάση την πιστοληπτική τους αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 7:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής	20%	50%	100%	100%	150%	150%

στάθμισης						
-----------	--	--	--	--	--	--

β. Στα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων τα οποία δεν κατατάσσονται σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, εφαρμόζεται ο υψηλότερος συντελεστής στάθμισης μεταξύ:

- i. Του 100% και
- ii. του συντελεστή στάθμισης της κεντρικής κυβέρνησης.

9. Ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

Ανοίγματα που πληρούν τα κριτήρια του Τμήματος Β, παρ. 4 και εντάσσονται στην κατηγορία αυτή σταθμίζονται με συντελεστή 75%.

10. Ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία

α. Με την επιφύλαξη των υποπαρ. β, γ και δ παρακάτω, ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με εγγεγραμμένο βάρος επί ακινήτων, σταθμίζονται με **συντελεστή 100%**.

β. Ανοίγματα που εξασφαλίζονται με εγγεγραμμένα βάρη επί κατοικιών

i. Ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με εγγεγραμμένο βάρος επί αποπερατωμένων ακινήτων, τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και κατοικούνται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθώνονται ή θα εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη τους ως κατοικίες σταθμίζονται με συντελεστή 35%.

ii. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί ότι ένα άνοιγμα εξασφαλίζεται πλήρως με εγγεγραμμένο βάρος επί κατοικιών, μόνον εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

(1) Η αξία του ακινήτου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την πιστωτική ποιότητα του πιστούχου. Η απαίτηση αυτή δεν αφορά καταστάσεις στις οποίες καθαρά μακροοικονομικοί παράγοντες επηρεάζουν τόσο την αξία του ακινήτου όσο και την οικονομική κατάσταση του πιστούχου.

(2) Ο κίνδυνος του πιστούχου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την απόδοση του υποκείμενου ακινήτου ή έργου, αλλά από την ικανότητα του πιστούχου να εξοφλήσει την οφειλή από άλλες πηγές. Έτσι, η εξυπηρέτηση της χρηματοδότησης δεν εξαρτάται ουσιαστικά από ενδεχόμενες χρηματορροές που σχετίζονται με το υποκείμενο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση.

(3) Το ποσό του ανοίγματος είναι μικρότερο ή ίσο από το 75% της αξίας του ακινήτου, όπως ορίζεται στο εδάφιο δ. iv.(3) παρακάτω.

(4) Ο αριθμός των ακινήτων/διαμερισμάτων δεν υπερβαίνει τα τρία (3) ανά αντισυμβαλλόμενο.

(5) Πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση των ακινήτων ως εξασφάλιση όπως περιγράφονται στην υποπαρ. δ παρακάτω.

iii. Η στάθμιση 35% εφαρμόζεται στο τμήμα του δανείου που εκάστοτε πλήρως και καθ' ολοκληρία καλύπτεται με εγγεγραμμένο βάρος επί ακινήτων, τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, σύμφωνα με τα παραπάνω. Στο υπόλοιπο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης ανάλογα με την κατηγορία ανοίγματος και τη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία κατατάσσεται ο αντισυμβαλλόμενος.

iv. Έως 31.12.2011 επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που θεωρούν την προβλεπόμενη στο παρακάτω εδάφιο δ v , διαδικασία επαναπροσδιορισμού της αγοραίας αξίας του υπέγγυου ακινήτου ιδιαίτερα δυσχερή, να αντιμετωπίζουν ως πλήρως καλυμμένο με ακίνητο, το εκάστοτε υφιστάμενο υπόλοιπο του δανείου κατά το ποσοστό κάλυψης του δανείου κατά την αρχική χορήγηση. Για τη χρήση της δυνατότητας αυτής απαιτείται προηγούμενη γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί πάντως την ευχέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, να απαιτεί την επανεκτίμηση των ακινήτων.

v. Ανοίγματα τα οποία είναι πλήρως και καθ' ολοκληρία, εξασφαλισμένα με υποθήκες επί ακινήτων, τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και κατοικούνται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθώνονται ή θα εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη ως κατοικίες και βρίσκονται σε άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ ή χώρα-μέλος της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα 2) ή τρίτη χώρα με ισοδύναμο καθεστώς, σταθμίζονται με συντελεστή 35%, εφόσον πληρούνται τόσο οι προϋποθέσεις που τίθενται στα εδάφια i και ii ανωτέρω όσο και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί από τις τοπικές αρμόδιες αρχές. Η ευχέρεια που παρέχεται στο εδάφιο iv παραπάνω δεν ισχύει για ακίνητα εκτός Ελλάδος.

vi. Ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρείες που λειτουργούν σύμφωνα με τον φινλανδικό νόμο περί στεγαστικών εταιρειών του 1991 ή βάσει μεταγενέστερης ισοδύναμης νομοθεσίας, αφορούν ακίνητα, τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και κατοικούνται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθώνονται ή θα εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη τους ως κατοικίες, σταθμίζονται με συντελεστή 35%.

γ. Ανοίγματα που εξασφαλίζονται με εγγεγραμμένα βάρη επί εμπορικών ακινήτων

i. Ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με βάρους που έχει εγγραφεί επί ήδη αποπερατωμένων γραφείων ή εμπορικών χώρων πολλαπλής χρήσης ή ξενοδοχείων ή οικοπέδων εντός σχεδίου πόλεως, που βρίσκονται στην Ελλάδα, σταθμίζονται με **συντελεστή 50%**.

ii. Ανοίγματα που συνδέονται με πράξεις χρηματοδοτικής μίσθωσης γραφείων ή άλλων εμπορικών ακινήτων, όπως ορίζονται παραπάνω, στην Ελλάδα, στα οποία το πιστωτικό ίδρυμα είναι εκμισθωτής, ο δε μισθωτής έχει δικαίωμα αγοράς του ακινήτου, σταθμίζονται με **συντελεστή 50%** υπό τον όρο ότι το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί την κυριότητα του ακινήτου και η απαίτησή του καλύπτεται πλήρως και καθ' ολοκληρία.

iii. Ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρείες που λειτουργούν σύμφωνα με τον φινλανδικό νόμο περί στεγαστικών εταιρειών του 1991 ή βάσει μεταγενέστερης ισοδύναμης νομοθεσίας και αφορούν γραφεία ή άλλα εμπορικά ακίνητα, σταθμίζονται με **συντελεστή 50%**.

iv. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί ότι ένα άνοιγμα εξασφαλίζεται πλήρως με εγγραφή βάρους επί εμπορικών ακινήτων, μόνον εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

(1) Η αξία του ακινήτου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την πιστωτική ποιότητα του πιστούχου. Η απαίτηση αυτή δεν αφορά καταστάσεις στις οποίες καθαρά μακροοικονομικοί παράγοντες επηρεάζουν τόσο την αξία του ακινήτου όσο και την οικονομική κατάσταση του πιστούχου.

(2) Ο κίνδυνος του πιστούχου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την απόδοση του υποκείμενου ακινήτου ή έργου, αλλά από την ικανότητα του πιστούχου να εξοφλήσει την οφειλή από άλλες πηγές. Έτσι, η εξόφληση της πιστοδότησης δεν εξαρτάται ουσιωδώς από ενδεχόμενες χρηματορροές που σχετίζονται με το υποκείμενο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση.

(3) Πληρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση των ακινήτων ως εξασφάλιση όπως περιγράφονται στην υποπαρ. δ παρακάτω.

(4) Το ποσό του ανοίγματος είναι μικρότερο ή ίσο από το 50% της αγοραίας αξίας του ακινήτου, όπως ορίζεται στο εδάφιο δ. iv.(3) παρακάτω.

v. Ο συντελεστής στάθμισης 50 % εφαρμόζεται στο τμήμα του δανείου που εκάστοτε πλήρως και καθ' ολοκληρία καλύπτεται με εγγραφή βάρους επί του ακινήτου σύμφωνα με τα παραπάνω. Στο υπόλοιπο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται ο κατάλληλος συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με την κατηγορία του ανοίγματος και την βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας στην οποία εντάσσεται ο πιστούχος.

vi. Έως 31.12.2011 επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που θεωρούν την προβλεπόμενη στο παρακάτω εδάφιο δ v διαδικασία επαναπροσδιορισμού της αγοραίας αξίας του υπέγγυου ακινήτου ιδιαίτερα δυσχερή, να αντιμετωπίζουν ως πλήρως καλυμμένο με ακίνητο το εκάστοτε υφιστάμενο υπόλοιπο του δανείου κατά το ποσοστό κάλυψης του δανείου κατά την αρχική χορήγηση. Για τη χρήση της δυνατότητας αυτής απαιτείται προηγούμενη γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί πάντως την ευχέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, να απαιτεί την επανεκτίμηση των ακινήτων.

vii. Τα ανοίγματα που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με υποθήκες επί γραφείων ή άλλων εμπορικών ακινήτων που βρίσκονται σε άλλο κράτος- μέλος της ΕΕ ή χώρα-μέλος της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα 2) ή τρίτη χώρα με ισοδύναμο εποπτικό καθεστώς θα σταθμίζονται με συντελεστή 50%, εφόσον η ευχέρεια αυτή παρέχεται από τις τοπικές αρμόδιες αρχές και πληρούνται τόσο οι προϋποθέσεις που τίθενται στα εδάφια i και iv ανωτέρω όσο και οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που έχουν καθοριστεί από τις τοπικές αρμόδιες αρχές. Η ευχέρεια που παρέχεται στο εδάφιο vi παραπάνω δεν ισχύει για ακίνητα εκτός Ελλάδος.

δ. Ελάχιστες προϋποθέσεις για την αναγνώριση ακινήτου ως εξασφάλιση και κανόνες αποτίμησης

i. Ασφάλεια δικαίου

(1) Η υποθήκη ή άλλο βάρος που έχει εγγραφεί επί του ακινήτου είναι εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία τη στιγμή σύναψης της σύμβασης παροχής πίστωσης και έχει εγγραφεί ορθά και έγκαιρα. Η σύμβαση κατοχυρώνει πλήρη εμπράγματη ασφάλεια (δηλαδή έχουν τηρηθεί όλες οι νομικές απαιτήσεις για τη σύστασή της). Η σύμβαση εξασφάλισης και η σχετική νομική διαδικασία επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να ικανοποιήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα την απαίτησή του με τη ρευστοποίηση του ενυπόθηκου ακινήτου.

(2) Για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.

ii. Έγγραφο τεκμηρίωση

Τα είδη ακινήτων, που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα που γίνονται δεκτά ως εξασφάλιση από το πιστωτικό ίδρυμα και οι σχετικές πιστοδοτικές πολιτικές του τεκμηριώνονται σαφώς και γραπτώς.

iii. Ασφάλιση

Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το ακίνητο που λαμβάνεται ως εμπράγματο εξασφάλιση καλύπτεται επαρκώς από ασφάλιση ζημιών.

iv. Κανόνες Αποτίμησης

(1) Το ακίνητο αποτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή στην αγοραία ή σε χαμηλότερη από αυτήν αξία.

(2) Η αγοραία αξία είναι το εκτιμώμενο ποσό, έναντι του οποίου, θα ανταλλάσσονταν το ακίνητο, κατά την ημέρα της αποτίμησης, μεταξύ ενός αγοραστή και ενός πωλητή, που εκφράζουν ελεύθερα τη δικαιοπρακτική τους βούληση, συναλλάσσονται υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού, μετά από κατάλληλη εμπορική διαπραγμάτευση και ενεργούν καθένας εν πλήρη γνώσει, με σύνεση και χωρίς καταναγκασμό. Η αγοραία αξία τεκμηριώνεται γραπτώς με διαφανή και σαφή τρόπο.

(3) Η αξία του ακινήτου ισούται με την αγοραία αξία, αναπροσαρμοσμένη κατά περίπτωση για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα του επαναπροσδιορισμού της αξίας του ακινήτου, που προβλέπεται παρακάτω.

v. Επαναπροσδιορισμός της αξίας του ακινήτου

(1) Η αξία του ακινήτου επαναπροσδιορίζεται τακτικά και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, προκειμένου περί ακινήτων εμπορικής χρήσης, και κάθε τρία (3) έτη προκειμένου περί κατοικιών. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει πιο συχνές αποτιμήσεις σε περιόδους έντονης διακύμανσης των τιμών της αγοράς.

(2) Ο επαναπροσδιορισμός της αξίας των ακινήτων γίνεται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την αποτίμηση των ακινήτων και για τον εντοπισμό των ακινήτων των οποίων η αξία πρέπει σε κάθε περίπτωση να επανεκτιμηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή σύμφωνα με το εδάφιο (3) παρακάτω. Οι στατιστικές μέθοδοι μπορούν να στηρίζονται σε Δείκτη Τιμών Ακινήτων, όπως π.χ. τον Δείκτη Τιμών Κατοικιών για τις αστικές περιοχές, που δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ή σε άλλον δείκτη τιμών ακινήτων που έχει προσδιορισθεί μετά από πρωτοβουλίες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

(3) Εάν υπάρχουν πληροφορίες, ότι η αξία του ακινήτου ενδέχεται να έχει μειωθεί σημαντικά, σε σχέση με τις γενικές τιμές της αγοράς για αντίστοιχα ακίνητα, η αποτίμηση επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή.

(4) Για δάνεια που υπερβαίνουν το μικρότερο ποσό μεταξύ των € 3 εκατομμυρίων ή του 5% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, η αποτίμηση του ακινήτου επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή τουλάχιστον κάθε τρία (3) χρόνια.

vi. Ως «ανεξάρτητος εκτιμητής» νοείται πρόσωπο, που έχει τα απαιτούμενα προσόντα, ικανότητα και εμπειρία για την αποτίμηση ακινήτων και είναι ανεξάρτητος από τη διαδικασία πιστοδοτικών αποφάσεων.

11. Απαιτήσεις σε καθυστέρηση.

α. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των παρακάτω υποπαρ. β έως δ, **στο μη καλυμμένο** με εξασφαλίσεις τμήμα των απαιτήσεων, που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Β, παρ. 6, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης:

i. **150%** εάν οι προβλέψεις απομείωσης, που έχουν σχηματιστεί για την εν λόγω απαίτηση αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 20% του μη καλυμμένου με εξασφαλίσεις τμήματος της απαίτησης προ προβλέψεων.

ii. **100%** εάν οι προβλέψεις απομείωσης αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% του μη καλυμμένου με εξασφαλίσεις τμήματος της απαίτησης προ προβλέψεων.

β. Για τους σκοπούς του προσδιορισμού του εξασφαλισμένου τμήματος της απαίτησης σε καθυστέρηση, αποδεκτές εξασφαλίσεις και εγγυήσεις είναι εκείνες που είναι αποδεκτές για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου, σύμφωνα με το Τμήμα ΣΤ της παρούσας.

γ. Στις απαιτήσεις που εντάσσονται στην κατηγορία αυτή, μπορεί να εφαρμοστεί συντελεστής στάθμισης 100%, εφόσον ισχύουν αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i. Η απαίτηση καλύπτεται πλήρως από εξασφαλίσεις που γίνονται δεκτές για τη χρήση της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων, συμπεριλαμβανομένων μη επιλέξιμων, για την Τυποποιημένη Προσέγγιση, εξασφαλίσεων, υπό την προϋπόθεση ότι έχουν υιοθετηθεί τα προβλεπόμενα για την περίπτωση αυτή κριτήρια που διασφαλίζουν την καλή ποιότητα των εξασφαλίσεων, όπως προβλέπονται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τον Υπολογισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων.

ii. Οι προβλέψεις απομείωσης για την εν λόγω απαίτηση αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 15% της απαίτησης προ προβλέψεων.

δ. Οι απαιτήσεις ή το τμήμα των απαιτήσεων, που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με κατοικίες και καλύπτουν τις προϋποθέσεις, ώστε αν ήταν ενήμερες θα σταθμίζονταν με συντελεστή 35%, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. 10β, οι οποίες παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Β, παρ. 6, σταθμίζονται με συντελεστή:

i. 100% εάν οι προβλέψεις απομείωσης που έχουν σχηματιστεί για την εν λόγω πιστοδότηση αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 20% του συνόλου της απαίτησης προ προβλέψεων.

ii. 50% εάν οι προβλέψεις απομείωσης που έχουν σχηματιστεί για την εν λόγω πιστοδότηση αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% του συνόλου της απαίτησης προ προβλέψεων.

iii. Το τμήμα της απαίτησης που δεν καλύπτεται πλήρως και καθ' ολοκληρία με κατοικίες σταθμίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις υποπαρ. α-γ παραπάνω.

ε. Οι απαιτήσεις ή το τμήμα των απαιτήσεων που καλύπτονται πλήρως και καθ' ολοκληρία με εμπορικά ακίνητα και καλύπτουν τις προϋποθέσεις ώστε αν ήταν ενήμερες θα σταθμίζονταν με συντελεστή 50%, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. 10γ ή σχετίζονται με συναλλαγές επαγγελματικής χρήσης, τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα και οι οποίες παρουσιάζουν καθυστέρηση άνω των 90 ημερών σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Β, παρ. 6 σταθμίζονται με συντελεστή 100%.

12. Ανοίγματα υπαγόμενα σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου

α. Με την επιφύλαξη της υποπαρ. β παρακάτω, στα ανοίγματα της κατηγορίας αυτής εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης **150%**.

β. Ανοίγματα της κατηγορίας αυτής, εφόσον δεν είναι σε καθυστέρηση, υπόκεινται σε στάθμιση:

i. 100%, εφόσον οι προβλέψεις απομείωσης είναι τουλάχιστον 20% της αξίας της απαίτησης προ προβλέψεων.

ii. 50%, εφόσον οι προβλέψεις απομείωσης είναι τουλάχιστον 50% της αξίας της απαίτησης προ προβλέψεων και εφόσον το άνοιγμα δεν υπάγεται στην κατηγορία 7.γ. του Τμήματος Β της παρούσας.

13. Μετοχές και συμμετοχές

Στα χαρτοφυλάκια μετοχών και άλλων συμμετοχών, οι οποίες δεν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

14. Ανοίγματα με μορφή καλυμμένων ομολόγων

Στα καλυμμένα ομόλογα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης, που βασίζεται στο συντελεστή στάθμισης, που εφαρμόζεται στα μη εξασφαλισμένα ανοίγματα έναντι του πιστωτικού ιδρύματος που τα εκδίδει. Εφαρμόζεται η ακόλουθη αντιστοιχία μεταξύ συντελεστών στάθμισης:

α. Εάν ο συντελεστής στάθμισης για τα ανοίγματα έναντι του ιδρύματος είναι 20%, στα καλυμμένα ομόλογα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 10% .

β. Εάν ο συντελεστής στάθμισης για τα ανοίγματα έναντι του ιδρύματος είναι 50%, στα καλυμμένα ομόλογα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20%.

γ. Εάν ο συντελεστής στάθμισης για τα ανοίγματα έναντι του ιδρύματος είναι 100%, στα καλυμμένα ομόλογα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 50%.

δ. Εάν ο συντελεστής στάθμισης για τα ανοίγματα έναντι του ιδρύματος είναι 150%, στα καλυμμένα ομόλογα εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

15. Ανοίγματα από θέσεις σε τιτλοποίηση

Τα σταθμισμένα ανοίγματα από θέσεις σε τιτλοποίηση υπολογίζονται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Σταθμισμένων Ανοιγμάτων για Θέσεις σε Τιτλοποίηση.

16. Ανοίγματα με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων

Στα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων και επιχειρήσεων, για τα οποία υπάρχει ειδική πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 8:

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
------------------------------	---	---	---	---	---	---

Συντελεστής στάθμισης	20%	50%	100%	150%	150%	150%
-----------------------	-----	-----	------	------	------	------

17. Ανοίγματα υπό μορφή Μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ)

α. Με την επιφύλαξη των παρακάτω υποπαρ. β έως ζ, στα ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων ΟΣΕ εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης **100%**.

β. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να ορίσει ΟΣΕ, οι τοποθετήσεις, σε μερίδια των οποίων, θεωρούνται ιδιαίτερα υψηλού κινδύνου και θα σταθμίζονται με συντελεστή 150% ή και υψηλότερο.

γ. Στα ανοίγματα με μορφή μεριδίων ΟΣΕ για τα οποία υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης σύμφωνα με τον Πίνακα 9:

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Συντελεστής στάθμισης	20%	50%	100%	100%	150%	150%

δ. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να προσδιορίζουν το συντελεστή στάθμισης για έναν ΟΣΕ σύμφωνα με τις παρακάτω υποπαρ. στ ή ζ εφόσον πληρούνται αθροιστικά τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας:

i. Η διαχείριση του ΟΣΕ γίνεται από εταιρεία, που υπόκειται σε προληπτική εποπτεία στην Ελλάδα ή άλλο κράτος-μέλος της ΕΕ. ή χώρα-μέλος της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα 2).

ii. Το ενημερωτικό δελτίο του ΟΣΕ ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο περιλαμβάνει:

(1) Τις κατηγορίες των στοιχείων ενεργητικού στις οποίες επιτρέπεται να επενδύει ο ΟΣΕ,

(2) Εάν οι επενδύσεις του υπόκεινται σε όρια, τα όρια που ισχύουν και τις μεθόδους υπολογισμού τους.

iii. Ο ΟΣΕ δημοσιοποιεί τουλάχιστον ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων, που επιτρέπει την αξιολόγηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, των εσόδων και των συναλλαγών στην περίοδο που καλύπτει η έκθεση.

ε. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αναγνωρίσει έναν ΟΣΕ ως επιλέξιμο αν πληρούνται τα κριτήρια των εδαφίων ii και iii παραπάνω και η διαχείρισή του γίνεται από εταιρεία, η οποία υπόκειται σε καθεστώς εποπτείας ισοδύναμο με το προβλεπόμενο στην κοινοτική νομοθεσία.

στ. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα έχει πλήρη γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην παρούσα Πράξη για να υπολογίσει ένα μέσο συντελεστή στάθμισης για τα μερίδια του ΟΣΕ με βάση τις επενδύσεις του.

ζ. Στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μεθοδολογία, που περιγράφεται στην παρούσα Πράξη, για να υπολογίσει το μέσο συντελεστή στάθμισης για τα μερίδια του ΟΣΕ, με την παραδοχή ότι ο ΟΣΕ επενδύει πρώτα, στο μεγαλύτερο βαθμό, που επιτρέπεται από το σκοπό του, στις κατηγορίες ανοιγμάτων για τις οποίες προβλέπεται η υψηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση και στη συνέχεια επενδύει με φθίνουσα σειρά έως το ανώτατο συνολικό όριο των επενδύσεων.

η. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναθέτουν σε τρίτο να υπολογίσει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραπάνω υποπαρ. στ και ζ και να τους κοινοποιήσει το συντελεστή στάθμισης για τα μερίδια του ΟΣΕ με την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα 1 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 σχετικά με την ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους.

θ. Εάν οι αρμόδιες αρχές κράτους-μέλους της ΕΕ αναγνωρίσουν ως επιλέξιμο έναν ΟΣΕ τρίτης χώρας σύμφωνα με την υποπαρ. ε ανωτέρω, η Τράπεζα της Ελλάδος θα κάνει χρήση αυτής της αναγνώρισης χωρίς κατά κανόνα να προβεί σε δική της αξιολόγηση.

18. Άλλα στοιχεία

α. Στα ενσώματα πάγια στοιχεία εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης **100%**.

β. Στα προπληρωθέντα έξοδα και τα μη εισπραχθέντα έσοδα για τα οποία το ίδρυμα δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει τον αντισυμβαλλόμενο, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης **100%**.

γ. Στα μετρητά που βρίσκονται στη διαδικασία της είσπραξης εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20%. Στα μετρητά στο ταμείο και στα εξομοιούμενα με αυτά στοιχεία εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%.

δ. Στα αποθέματα χρυσού σε ίδιο θησαυροφυλάκιο ή εφόσον είναι υπό κοινή διαχείριση, μέχρι του ποσού των υποχρεώσεων σε χρυσό, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%.

ε. Στην περίπτωση των συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς περιουσιακών στοιχείων και των δεσμεύσεων μελλοντικής αγοράς, οι συντελεστές στάθμισης είναι εκείνοι που εφαρμόζονται στα στοιχεία ενεργητικού και όχι εκείνοι των αντισυμβαλλόμενων στις συναλλαγές.

στ. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα παρέχει πιστωτική προστασία για ορισμένο αριθμό ανοιγμάτων, με τον όρο, ότι η νιοστή (n) αθέτηση μεταξύ αυτών των ανοιγμάτων, ενεργοποιεί την πληρωμή και το πιστωτικό αυτό γεγονός λύει τη σύμβαση, τότε:

i. Εάν το σχετικό προϊόν έχει εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α., το άνοιγμα αντιμετωπίζεται ως άνοιγμα σε θέση τιτλοποίησης.

ii. Εάν το προϊόν δεν έχει πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α., ο συντελεστής στάθμισης που χρησιμοποιείται είναι ο συνολικός συντελεστής των ανοιγμάτων, που περιλαμβάνονται στην ομάδα, με την εξαίρεση n-1 ανοιγμάτων και μέχρι του ανώτατου 1250%. Τα n-1 ανοίγματα που εξαιρούνται από το άθροισμα προσδιορίζονται κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν κάθε άνοιγμα του οποίου το σταθμισμένο ποσό είναι χαμηλότερο από το σταθμισμένο ποσό καθενός από τα ανοίγματα που περιλαμβάνονται στο άθροισμα.

ζ. Στα ανοίγματα που αφορούν σε επενδύσεις ακινήτων και για τα οποία η αξία επενδύσεων σε γήπεδα, κτίρια και μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών διαχείρισης ακινήτων υπερβαίνει το 30% των ιδίων κεφαλαίων, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 150%.

η. Στα ανοίγματα για τα οποία δεν προβλέπεται διαφορετικά, όσον αφορά τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 100%.

Τμήμα ΣΤ: Τεχνικές Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Τυποποιημένη Προσέγγιση για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων δύνανται να αναγνωρίζουν τη μείωση πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος τμήματος.

2. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την παροχή πιστωτικής προστασίας σε συνδυασμό με τις ενέργειες και τα μέτρα που λαμβάνει και τις διαδικασίες και πολιτικές που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα που λαμβάνει την προστασία, πρέπει να οδηγούν σε διακανονισμούς πιστωτικής προστασίας αποτελεσματικούς από νομική άποψη και εφαρμόσιμους σε όλα τα οικεία νομικά συστήματα. Το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει όλα τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του διακανονισμού πιστωτικής προστασίας και την αντιμετώπιση των σχετικών κινδύνων.

3. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτά προς αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία στα οποία αυτή βασίζεται, πρέπει να παρέχουν επαρκή ρευστότητα και η αξία τους να παραμένει επαρκώς σταθερή μέσα στο χρόνο ούτως ώστε να δημιουργείται η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχάνομενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης. Η επιλεξιμότητα περιορίζεται στα στοιχεία ενεργητικού των υποπαρ. 19α, 20α, 21α και 22α, παρακάτω.

4. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πίστωση πρέπει να δικαιούται, σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης του οφειλέτη ή του θεματοφύλακα που αναλαμβάνει τη φύλαξη της εξασφάλισης ή σε περίπτωση άλλου πιστωτικού γεγονότος που εμφανίζεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της συναλλαγής να ρευστοποιεί ή αποκτά την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων εγκαίρως.

5. Να υπάρχει χαμηλός βαθμός συσχέτισης μεταξύ της αξίας των περιουσιακών στοιχείων, στα οποία βασίζεται η προστασία και της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη.

6. Σε περίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτό προς αναγνώριση, το μέρος που παρέχει την εξασφάλιση πρέπει να είναι επαρκώς αξιόπιστο και η συμφωνία προστασίας να παράγει νομικά αποτελέσματα και να είναι εφαρμόσιμη στα οικεία νομικά συστήματα ούτως ώστε να υπάρχει η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχάνομενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης. Η επιλεξιμότητα περιορίζεται στους παρόχους προστασίας και τα είδη συμφωνίας προστασίας της υποπαρ. 23α παρακάτω.

7. Όταν πληρούνται οι απαιτήσεις των παρ. 2-6 ο υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων δύνανται να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαρ. 19γ, 20γ, 21β, 22β, 23β, 24 και 25 παρακάτω.

8. Για τους σκοπούς της παρούσας ως πιστωτική προστασία αναγνωρίζεται:

α. Η Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

i. Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις.

ii. Συμβάσεις–πλαίσια Συμψηφισμού που καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς.

iii. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

β. Η Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

i. Εγγυήσεις.

ii. Πιστωτικά Παράγωγα.

γ. Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν αναγνωρίζει ως χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία τον εντός ισολογισμού συμψηφισμό. Σε περίπτωση που αρμόδιες αρχές άλλων κρατών-μελών της ΕΕ ή χωρών-μελών της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας ή άλλων χωρών με ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, στις οποίες ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα έχει θυγατρική, αποδέχεται τον εντός ισολογισμού συμψηφισμό, η Τράπεζα της Ελλάδος θα τον αποδεχθεί για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων σε ενοποιημένη βάση, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αποδέχεται η τοπική αρχή.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, ως «πιστοδότηση με εξασφάλιση» νοείται κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση η οποία όμως δεν περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε τακτικά χρονικά διαστήματα.

10. Επενδύσεις σε ομόλογα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου, που έχουν εκδοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα που λαμβάνει την προστασία μπορούν να θεωρηθούν ως εξασφάλιση με μετρητά.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να επιλέξουν μία από τις παρακάτω μεθόδους για τον υπολογισμό της επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στο σταθμισμένο κατά κίνδυνο άνοιγμα:

α. Την Απλή Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, σύμφωνα με την οποία ο συντελεστής στάθμισης για το καλυμμένο από την εξασφάλιση μέρος του ανοίγματος υποκαθίσταται με τον συντελεστή στάθμισης της εξασφάλισης, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην υποπαρ. 19γ.

β. Την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, σύμφωνα με την οποία αναπροσαρμόζεται η αξία του ανοίγματος με βάση την αξία της εξασφάλισης, την μεταβλητότητα τόσο της εξασφάλισης όσο και του ανοίγματος και την τυχόν αναντιστοιχία ληκτότητάς τους, όπως περιγράφεται αναλυτικά στην υποπαρ. 20γ.

Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των μεθόδων αυτών.

12. Ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα για το οποίο αποκτάται μείωση του πιστωτικού κινδύνου δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, να οδηγήσει σε μεγαλύτερο ποσό σταθμισμένου ανοίγματος από ένα ταυτόσημο άνοιγμα για το οποίο δεν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

13. Όταν το σταθμισμένο άνοιγμα περιλαμβάνει ήδη πιστωτική προστασία βάσει των Τμημάτων Α–Ε, κατά περίπτωση, ο υπολογισμός της πιστωτικής προστασίας δεν αναγνωρίζεται επιπλέον βάσει του παρόντος Τμήματος.

14. Οι αποδεκτές για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων μορφές χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων εξαρτώνται από τη μέθοδο υπολογισμού της επίπτωσης που οι εξασφαλίσεις αυτές έχουν στο σταθμισμένο κατά κίνδυνο άνοιγμα (απλή ή αναλυτική μέθοδος). Όσον αφορά τις συμβάσεις επαναγοράς και τις συμβάσεις δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, η επιλεξιμότητα εξαρτάται επίσης από το εάν η συναλλαγή καταχωρείται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ή εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

15. Η επίπτωση των συμβάσεων διμερούς συμψηφισμού που καλύπτουν συμφωνίες επαναγοράς και/ή συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς με έναν αντισυμβαλλόμενο μπορεί να αναγνωρίζεται μόνον εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα ακολουθεί την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων και μόνον εφόσον οι λαμβανόμενες εξασφαλίσεις και οι τίτλοι ή εμπορεύματα που λαμβάνονται με δανεισμό στο πλαίσιο τέτοιων συμβάσεων πληρούν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας των εξασφαλίσεων της υποπαρ. 20α παρακάτω.

16. Η επίπτωση στα σταθμισμένα κατά κίνδυνο ανοίγματα της Μη Χρηματοδοτούμενης Πιστωτικής Προστασίας, που παρέχεται από τις εγγυήσεις και τα πιστωτικά παράγωγα υπολογίζεται σύμφωνα με την υποπαρ. 23β.

17. Ληκτότητα

Στο πλαίσιο της πιστωτικής προστασίας ορίζεται:

α. Ληκτότητα ανοίγματος ως το μικρότερο χρονικό διάστημα μεταξύ:

i. Της μέγιστης προθεσμίας εντός της οποίας ο οφειλέτης πρέπει να εκπληρώσει την υποχρέωσή του και

ii. του διαστήματος πέντε (5) ετών.

β. Ληκτότητα πιστωτικής προστασίας ως το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία η προστασία λήγει ή τερματίζεται. Εάν υπάρχει προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια είτε του πωλητή της προστασίας, είτε του αγοραστή, η ληκτότητα της προστασίας είναι το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να ασκηθεί η προαίρεση. Τυχόν προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια του αγοραστή της θεωρείται ότι επηρεάζει την ληκτότητα της προστασίας μόνον εφόσον οι όροι της σύμβασης παροχής προστασίας περιέχουν θετικό κίνητρο για το πιστωτικό ίδρυμα να τερματίσει τη συναλλαγή πριν τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

γ. Ειδικά στην περίπτωση πιστωτικού παράγωγου για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη που να εμποδίζει τον τερματισμό του (termination) πριν τη λήξη τυχόν περιόδου χάριτος μετά την οποία μη εξυπηρέτηση της υποκείμενης υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα την κήρυξη της σε αθέτηση, η ληκτότητα της προστασίας μειώνεται κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος.

δ. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, αναντιστοιχία ληκτότητας μεταξύ ανοίγματος και πιστωτικής προστασίας θεωρείται ότι υπάρχει όταν η εναπομένουσα διάρκεια της προστασίας είναι μικρότερη από αυτή του ανοίγματος για το οποίο παρέχεται η εν λόγω προστασία.

18. Ελάχιστες Προϋποθέσεις για την αναγνώριση Πιστωτικής Προστασίας

Το πιστωτικό ίδρυμα θα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι διαθέτει κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων που του επιτρέπουν να ελέγχει τους κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αναγνωρίζεται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα συνεχίζουν να αξιολογούν πλήρως τον πιστωτικό κίνδυνο του υποκείμενου ανοίγματος και θα είναι σε θέση να τεκμηριώνουν ικανοποιητικά ότι συμμορφώνονται με την απαίτηση αυτή. Στην περίπτωση των συναλλαγών επαναγοράς και/ή δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων, το υποκείμενο άνοιγμα ισούται, μόνο για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, με το καθαρό ποσό του ανοίγματος.

α. Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

i. Χρηματοοικονομικές Εξασφαλίσεις

Για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι εξασφαλίσεις πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Ύπαρξη χαμηλής συσχέτισης μεταξύ της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη και της αξίας της χρηματοοικονομικής εξασφάλισης.

Οι τίτλοι που εκδίδονται από τον οφειλέτη ή από συνδεδεμένη με αυτόν οντότητα του ίδιου ομίλου, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42ε, παρ. 5, δεν γίνονται αποδεκτές.

Ωστόσο, τα εκδιδόμενα από τον ίδιο τον οφειλέτη καλυμμένα ομόλογα, είναι αποδεκτά όταν παρέχονται ως εξασφάλιση για συναλλαγές επαναγοράς υπό την προϋπόθεση ότι τηρούνται οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

(2) Νομική υπόσταση: Τα πιστωτικά ιδρύματα πληρούν όλες τις συμβατικές και κανονιστικές απαιτήσεις και λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να επικαλεσθούν τις συμβάσεις χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων βάσει της νομοθεσίας που εφαρμόζεται στα δικαιώματά τους από αυτές τις εξασφαλίσεις. Επίσης έχουν προβεί σε επαρκή νομική εξέταση, η οποία επιβεβαιώνει ότι οι συμβάσεις των εξασφαλίσεων είναι εκτελεστές σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία κατά την σύναψη της σύμβασης, προβαίνουν δε κατά περίπτωση σε νέα νομική εξέταση για να επιβεβαιώσουν ότι οι συμβάσεις εξακολουθούν να είναι εκτελεστές.

(3) Οι συμβάσεις των εξασφαλίσεων είναι σαφώς τεκμηριωμένες, και περιλαμβάνουν μία σαφή και αποτελεσματική διαδικασία για την έγκαιρη ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν αποτελεσματικές διαδικασίες και μηχανισμούς για τον έλεγχο όλων των κινδύνων που προέρχονται από τη χρήση των εξασφαλίσεων, καθώς και από την αλληλεπίδρασή τους με τα συνολικά χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος – συμπεριλαμβανομένων του κινδύνου διακοπής ή μείωσης της πιστωτικής προστασίας, του κινδύνου αποτίμησης των εξασφαλίσεων, του κινδύνου τερματισμού της πιστωτικής προστασίας και του κινδύνου συγκέντρωσης.

(4) Τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν καταγεγραμμένες πολιτικές και πρακτικές αναφορικά με τα είδη και τα ποσά των εξασφαλίσεων που γίνονται αποδεκτά.

(5) Τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν την αγοραία αξία της εξασφάλισης και την αναπροσαρμόζουν αναλόγως, με συχνότητα τουλάχιστον κάθε έξι (6) μήνες, ή όταν έχουν λόγους να πιστεύουν ότι έχει επέλθει σημαντική μείωση της αγοραίας αξίας.

(6) Εάν η εξασφάλιση βρίσκεται εις χείρας τρίτου, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει μέτρα για να διασφαλίσει ότι το τρίτο μέρος απομονώνει την εξασφάλιση από τα δικά του περιουσιακά στοιχεία.

(7) Επιπλέον των παραπάνω απαιτήσεων, η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται στην απλή μέθοδο χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων, παρά μόνο εάν έχει εναπομένουσα ληκτότητα τουλάχιστον ίση με την εναπομένουσα ληκτότητα του ανοίγματος.

ii. Συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς

Για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι συμβάσεις αυτές πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Οι συμβάσεις έχουν νομική ισχύ και είναι εκτελεστές σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία, καλύπτουν δε και περιπτώσεις αφερεγγυότητας ή πτώχευσης ενός αντισυμβαλλομένου.

(2) Σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων αφερεγγυότητας ή πτώχευσης ενός αντισυμβαλλόμενου, οι συμβάσεις παρέχουν το δικαίωμα στον αντισυμβαλλόμενο που δεν αθέτησε τις υποχρεώσεις του να τερματίσει και να κλείσει ταχέως όλες τις συναλλαγές που υπάγονται στις συμβάσεις αυτές.

(3) Οι συμβάσεις επιτρέπουν τον συμψηφισμό κερδών και ζημιών από συναλλαγές που καλύπτουν, κατά τρόπο ώστε το ένα μέρος να οφείλει στο άλλο ένα μόνο καθαρό ποσό.

(4) Πληρούνται οι ελάχιστες προϋποθέσεις του εδαφίου i ανωτέρω για την αναγνώριση των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων.

iii. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση

Για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι εξασφαλίσεις αυτές πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Η απαίτηση του πιστούχου έναντι του τρίτου ιδρύματος ενεχυριάζεται ανοικτά ή εκχωρείται στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, η δε ενεχυρίαση/εκχώρηση έχει νομική ισχύ και είναι εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

(2) Η ενεχυρίαση/εκχώρηση κοινοποιείται στο τρίτο ίδρυμα, το οποίο επομένως δεν μπορεί να πραγματοποιεί πληρωμές παρά μόνο στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση ή σε τρίτους που εξουσιοδοτούνται από αυτό.

(3) Το ενέχυρο ή η εκχώρηση δεν υπόκειται σε αίρεση ή ανάκληση.

iv. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση

Για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι εξασφαλίσεις πρέπει να ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Η επιχείρηση που παρέχει την ασφάλιση ζωής αναγνωρίζεται ως πάροχος μη χρηματοδοτούμενης προστασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 23, εδάφιο α. i. (8).

(2) Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής ενεχυριάζεται ανοικτά ή εκχωρείται στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση.

(3) Η ενεχυρίαση ή εκχώρηση κοινοποιείται στην επιχείρηση που παρέχει την ασφάλιση ζωής, η οποία δεν δύναται μετά την κοινοποίηση αυτή να καταγγείλει το ασφαλιστήριο ή να καταβάλει ποσά που οφείλονται βάσει του ασφαλιστηρίου χωρίς τη συναίνεση του πιστωτικού ιδρύματος που παρέχει την πιστοδότηση.

(4) Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο ζωής έχει δηλωμένη αξία εξαγοράς, το ποσό της οποίας δεν μπορεί να μειωθεί.

(5) Το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση έχει το δικαίωμα να καταγγείλει το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και να λάβει σε εύθετο χρόνο την αξία εξαγοράς του σε περίπτωση αθέτησης του πιστούχου.

(6) Το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση ενημερώνεται για κάθε περίπτωση μη πληρωμής στο πλαίσιο του ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής.

(7) Η πιστωτική προστασία παρέχεται για όλη τη διάρκεια της πίστωσης. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, επειδή το ασφαλιστήριο συμβόλαιο λήγει πριν από τη λήξη της σύμβασης πίστωσης, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διασφαλίσει ότι οι χρηματορροές που προκύπτουν από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα χρησιμεύσουν στο πιστωτικό ίδρυμα ως εξασφάλιση μέχρι τη λήξη της σύμβασης πίστωσης.

(8) Το ενέχυρο είναι εκτελεστό σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

β. Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

Για να γίνει δεκτή για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων η πιστωτική προστασία που παρέχεται από εγγυήσεις και πιστωτικά παράγωγα αυτές πρέπει να ικανοποιούνται κατά περίπτωση οι παρακάτω προϋποθέσεις:

i. Κοινές Προϋποθέσεις για Εγγυήσεις και Πιστωτικά Παράγωγα

- (1) Η παρεχόμενη πιστωτική προστασία είναι άμεση.
- (2) Η έκταση της πιστωτικής προστασίας είναι σαφώς και αμετάκλητα καθορισμένη.
- (3) Η σύμβαση της εγγύησης ή του πιστωτικού παραγώγου δεν περιέχει κάποια ρήτρα, η τήρηση της οποίας είναι πέρα από τον άμεσο έλεγχο του πιστωτικού ιδρύματος που παρέχει την πιστοδότηση και η οποία:
 - (α) Θα επέτρεπε στον πάροχο της προστασίας να την καταγγείλει μονομερώς.
 - (β) Θα αύξανε το πραγματικό κόστος της προστασίας σε περίπτωση επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας του καλυπτόμενου ανοίγματος.
 - (γ) Θα μπορούσε να απαλλάξει τον πάροχο της προστασίας από την υποχρέωσή του, να πραγματοποιήσει τις πληρωμές στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση σε εύθετο χρόνο σε περίπτωση που ο πρωτοφειλέτης δεν καταβάλει τα οφειλόμενα ποσά πληρωμής.
 - (δ) Θα επέτρεπε τη μείωση της ληκτότητας της πιστωτικής προστασίας από τον εγγυητή ή τον πωλητή πιστωτικής προστασίας στο πλαίσιο πιστωτικού παραγώγου.
- (4) Η σύμβαση της εγγύησης είναι νομικώς αποτελεσματική και εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία κατά τη στιγμή σύναψης της σύμβασης πίστωσης.

ii. Πρόσθετες Προϋποθέσεις για Εγγυήσεις

- (1) Αμέσως μετά την αθέτηση υποχρέωσης ή/και τη μη πληρωμή από τον πιστούχο, το πιστωτικό ίδρυμα έχει το δικαίωμα, χωρίς να είναι υποχρεωμένο να στραφεί πρώτα κατά του πρωτοφειλέτη, να απαιτήσει από τον εγγυητή την έγκαιρη καταβολή κάθε ποσού που οφείλεται σε αυτό βάσει της απαίτησης για την οποία παρέχεται η εγγύηση. Η καταβολή από τον εγγυητή δεν υπόκειται σε ένσταση κατά του πιστωτικού ιδρύματος που παρέχει την πιστοδότηση προκειμένου να στραφεί πρώτα κατά του πρωτοφειλέτη.
- (2) Σε περίπτωση εγγύησης που καλύπτει απαιτήσεις εξασφαλισμένες με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, οι προϋποθέσεις του εδαφίου β i (3)(γ) και ii (1) παραπάνω, θεωρείται ότι πληρούνται εφόσον η προσφυγή στον εγγυητή πραγματοποιηθεί εντός 24 μηνών.
- (3) Η εγγύηση αποτελεί μια λεπτομερώς τεκμηριωμένη υποχρέωση που αναλαμβάνει ο εγγυητής.
- (4) Η εγγύηση καλύπτει όλα τα είδη πληρωμών στις οποίες αναμένεται να προβεί ο πιστούχος στο πλαίσιο της πίστωσης για την οποία έχει δοθεί η εγγύηση. Εάν συγκεκριμένου είδους πληρωμές εξαιρούνται από την εγγύηση, η αναγνωρισμένη αξία της εγγύησης προσαρμόζεται προκειμένου να ληφθεί υπόψη ο περιορισμός της κάλυψης.
- (5) Σε περίπτωση εγγυήσεων που παρέχονται στο πλαίσιο σχημάτων αμοιβαίων εγγυήσεων που αναγνωρίζονται για τους σκοπούς αυτούς από την Τράπεζα της Ελλάδος (π.χ. ΤΕΜΠΜΕ) ή παρέχονται ή έχουν αντεγγύηση από κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα ή περιφερειακή κυβέρνηση ή τοπική αρχή, οι απαιτήσεις έναντι των οποίων αντιμετωπίζονται ως απαιτήσεις έναντι της κεντρικής κυβέρνησης, στην δικαιοδοσία της οποίας υπάγονται, ή πολυμερή τράπεζα ανάπτυξης, στα ανοίγματα έναντι της οποίας εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0% ή Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμό τα ανοίγματα έναντι της οποίας σταθμίζονται σύμφωνα με τα εδάφια 3, α έως δ του μήματος Ε, οι παραπάνω προϋποθέσεις θεωρείται ότι ικανοποιούνται εφόσον:
 - (α) Είτε το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση έχει το δικαίωμα να λάβει σε εύθετο χρόνο μια προσωρινή πληρωμή από τον εγγυητή, η οποία υπολογίζεται κατά τρόπο ώστε να αντιπροσωπεύει μια βάσιμη εκτίμηση του ποσού της οικονομικής ζημίας, κατ' αναλογία της κάλυψης που παρέχει η εγγύηση, περιλαμβανομένης και της ζημίας που προέρχεται από τη μη πληρωμή τόκων και άλλων μορφών πληρωμών τις οποίες υποχρεούται να πραγματοποιήσει ο πιστούχος και την οποία πιθανώς να υποστεί το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση.
 - (β) Είτε το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αποδείξει ότι τα αποτελέσματα της προστασίας, που παρέχει η εγγύηση, έναντι της ζημίας, περιλαμβανομένης της ζημίας που προκύπτει από τη μη πληρωμή τόκων και άλλων οφειλών που υποχρεούται να κάνει ο πιστούχος, είναι επαρκή.

iii. Πρόσθετες Προϋποθέσεις για Πιστωτικά Παράγωγα

- (1) Εάν για το διακανονισμό είναι απαραίτητο το πιστωτικό ίδρυμα (αγοραστής της προστασίας) να έχει το δικαίωμα και τη δυνατότητα να μεταβιβάσει την υποκείμενη υποχρέωση στον αντισυμβαλλόμενο (πωλητή της προστασίας), στους όρους της υποκείμενης πίστωσης προβλέπεται ότι τα μέρη δεν μπορούν να αρνούνται χωρίς βάσιμους λόγους τη συναίνεση που απαιτείται για τη μεταβίβαση αυτή.

(2) Η ταυτότητα των υπευθύνων για να προσδιορίσουν εάν επήλθε ένα πιστωτικό γεγονός καθορίζεται σαφώς. Ο προσδιορισμός αυτός δεν αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του πωλητή της προστασίας. Ο αγοραστής της προστασίας έχει το δικαίωμα και την δυνατότητα να πληροφορεί τον πωλητή ότι επήλθε πιστωτικό γεγονός.

(3) Τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της πίστωσης για την οποία θεωρείται ότι το παράγωγο παρέχει προστασία και της πίστωσης αναφοράς υπό του πιστωτικού παραγωγού (δηλαδή της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της αξίας διακανονισμού με μετρητά ή της αξίας της παραδοτέας πίστωσης) ή μεταξύ της υποκείμενης πίστωσης και της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος, επιτρέπεται μόνο εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(α) η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, έχει την ίδια ή κατώτερη εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με την πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία.

(β) η πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία και η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, προέρχονται από τον ίδιο οφειλέτη (δηλαδή την ίδια νομική οντότητα) και υπάρχουν σε ισχύ νομικά εκτελεστές ρήτρες σταυροειδούς αθέτησης υποχρέωσης ή σταυροειδούς πρόωρης εξόφλησης.

19. Απλή Μέθοδος Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων

α. Αποδεκτές Εξασφαλίσεις

Οι μορφές εξασφάλισης που γίνονται αποδεκτές στο πλαίσιο της Απλής Μεθόδου Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, εφόσον πληρούνται και οι ειδικότερες προϋποθέσεις του εδαφίου 18. α. i. παραπάνω, είναι οι ακόλουθες:

i. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση (π.χ. πιστοποιητικά καταθέσεων).

ii. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. ή από αποδεκτό Ο.Ε.Π. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας¹ έως 4 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της παρούσας, εφόσον έχουν εκδοθεί από:

(1) Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες.

(2) Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που σταθμίζονται με τον συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία εδρεύουν.

(3) Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμοί τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε της παρούσας Πράξης.

iii. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1-3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της παρούσας εφόσον έχουν εκδοθεί από:

(1) Πιστωτικά ιδρύματα και ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ.

(2) Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που δεν σταθμίζονται με το συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία εδρεύουν.

(3) Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή άλλον από το 0%.

iv. Χρεωστικοί τίτλοι που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και ΕΠΕΥ, συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ, αλλά δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. γίνονται αποδεκτοί εφόσον ικανοποιούν όλα τα παρακάτω κριτήρια:

(1) Είναι εισηγμένοι σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

(2) Δεν είναι τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης.

(3) Όλες οι άλλες εκδόσεις χρωστικών τίτλων με την ίδια εξοφλητική προτεραιότητα που εκδίδονται από το ίδρυμα που τους έχει εκδώσει έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της παρούσας.

(4) Το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί τους τίτλους ως πιστωτική προστασία δεν έχει στη διάθεσή του πληροφορίες που να δικαιολογούν την κατάταξη των εν λόγω τίτλων σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας χειρότερης από την 3.

(5) Η δυνατότητα ρευστοποίησης των εν λόγω τίτλων κρίνεται επαρκής, με σύμφωνη γνώμη της Τράπεζα της Ελλάδος.

v. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της παρούσας και εκδίδονται από εκδότες πέραν των αναφερόμενων στα εδάφια i–iii ανωτέρω.

vi. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της παρούσας.

Όσον αφορά τα εδάφια ii, iii, v και vi, της παρούσας παραγράφου, εάν ένας τίτλος έχει λάβει δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις από επιλέξιμους Ε.Ο.Π.Α. εφαρμόζεται η λιγότερο ευνοϊκή αξιολόγηση. Εάν ένας τίτλος έχει λάβει περισσότερες από δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις από επιλέξιμους Ε.Ο.Π.Α. εφαρμόζονται οι δύο ευνοϊκότερες αξιολογήσεις. Εάν οι δύο ευνοϊκότερες αξιολογήσεις είναι διαφορετικές εφαρμόζεται η λιγότερο ευνοϊκή από αυτές.

vii. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου.

viii. Χρυσός.

ix. Μεριδία Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ) εφόσον ικανοποιούνται οι εξής προϋποθέσεις:

(1) Η τιμή τους δημοσιεύεται καθημερινά.

(2) Ο ΟΣΕΚΑ επενδύει μόνο στα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι αποδεκτά ως εξασφαλίσεις σύμφωνα με τα εδάφια i–viii ανωτέρω.

Η χρήση από τον ΟΣΕΚΑ παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την αντιστάθμιση θέσεων σε αποδεκτές επενδύσεις δεν καθιστά τα μερίδιά του μη αποδεκτές εξασφαλίσεις.

β. Στο πλαίσιο της Απλής Μεθόδου Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων δεν γίνονται αποδεκτές για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων εξασφαλίσεις για τις οποίες υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας με το άνοιγμα για το οποίο παρέχουν πιστωτική προστασία.

γ. Υπολογισμός επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο

i. Ως αξία της εξασφάλισης λαμβάνεται η αξία της σε τιμές αγοράς, όπως προκύπτει από αποτίμηση που γίνεται τουλάχιστον κάθε έξι (6) μήνες και σε κάθε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει βάσιμες ενδείξεις ότι η αξία της εξασφάλισης έχει μειωθεί σημαντικά.

ii. Για τον υπολογισμό της επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στις κεφαλαιακές απατήσεις χρησιμοποιείται η μέθοδος της υποκατάστασης. Ειδικότερα στο τμήμα του ανοίγματος που καλύπτεται από την εξασφάλιση εφαρμόζεται, με επιφύλαξη των εδαφίων iii–vi παρακάτω, ο μεγαλύτερος συντελεστής μεταξύ:

(1) Του συντελεστή στάθμισης που θα εφαρμοζόταν αν το άνοιγμα αφορούσε το μέσο που χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση. Ο συντελεστής αυτός προσδιορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Τμήματα Δ και Ε ανάλογα με την πιστωτική ποιότητα και το είδος του εκδότη και

(2) του 20%.

Στο υπόλοιπο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται ο συντελεστής στάθμισης που θα εφαρμοζόταν σε ένα μη εξασφαλισμένο άνοιγμα έναντι του αντισυμβαλλομένου.

iii. Στις περιπτώσεις που τόσο το άνοιγμα όσο και η εξασφάλιση είναι εκπεφρασμένα στο ίδιο νόμισμα και η εξασφάλιση έχει μορφή:

(1) Είτε κατάθεσης μετρητών ή μέσου εξομοιούμενου με μετρητά (π.χ. πιστοποιητικά καταθέσεων).

(2) Είτε χρεωστικών τίτλων, που εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες, ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμούς, ή τοπικές κυβερνήσεις ή αρχές, τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται ως ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων στη δικαιοδοσία των οποίων υπάγονται, που λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 0%, και η αξία της εξασφάλισης έχει απομειωθεί κατά 20%,

στο εξασφαλισμένο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται συντελεστής 0%.

iv. Στο πλαίσιο συναλλαγών επαναγοράς και/ή συναλλαγών δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων στο εξασφαλισμένο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0%, εφόσον πληρούνται όλα τα παρακάτω κριτήρια:

(1) Τόσο το άνοιγμα όσο και η εξασφάλιση συνίστανται σε μετρητά ή χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες ή τοπικές κυβερνήσεις ή αρχές, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται ως ανοίγματα έναντι των κυβερνήσεων των κρατών στα οποία εδρεύουν ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμούς, που λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 0%.

(2) Τόσο το άνοιγμα όσο και η εξασφάλιση είναι εκπεφρασμένα στο ίδιο νόμισμα.

(3) Είτε η ληκτότητα της συναλλαγής δεν υπερβαίνει τη μία ημέρα είτε το άνοιγμα και η εξασφάλιση υπόκεινται αμφότερα σε καθημερινή αποτίμηση ή σε καθημερινό επανακαθορισμό των περιθωρίων ασφαλείας.

(4) Το χρονικό διάστημα μεταξύ της τελευταίας καθημερινής αποτίμησης πριν από τη μη ικανοποίηση της απαίτησης για κατάθεση περιθωρίου ασφάλισης από τον αντισυμβαλλόμενο και της ρευστοποίησης της εξασφάλισης δεν αναμένεται να υπερβαίνει τις τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.

(5) Η συναλλαγή διακανονίζεται σε σύστημα διακανονισμού με αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα για αυτό το είδος συναλλαγής.

(6) Η σύμβαση συνοδεύεται από τα στερεότυπα έγγραφα που χρησιμοποιούνται στην αγορά για τις συναλλαγές επαναγοράς ή τις συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας των σχετικών τίτλων.

(7) Η συναλλαγή περιλαμβάνει έγγραφες ρήτρες που ορίζουν ότι εάν ο αντισυμβαλλόμενος δεν εκπληρώσει υποχρέωση παράδοσης

μετρητών ή τίτλων ή αθετήσει άλλη υποχρέωση, η συναλλαγή μπορεί να τερματιστεί αμέσως.

(8) Ο αντισυμβαλλόμενος είναι βασικός συμμετέχων στην αγορά.

v. Στο πλαίσιο συναλλαγών επαναγοράς και/ή συναλλαγών δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων και εφόσον πληρούνται τα παραπάνω κριτήρια (1) – (7), αλλά ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι βασικός συμμετέχων στην αγορά, στο εξασφαλισμένο τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 10%.

vi. Στα ανοίγματα που δημιουργούνται στο πλαίσιο εξωχρηματιστηριακών παραγώγων, που υπόκεινται σε καθημερινή αποτίμηση και εφόσον δεν υπάρχει αναντιστοιχία νομισμάτων, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης:

(1) 0% στο βαθμό και κατά την έκταση που είναι εξασφαλισμένα με μετρητά ή μέσα εξομοιούμενα με μετρητά.

2) 10% στο βαθμό και κατά την έκταση που είναι εξασφαλισμένα με χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες, ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμούς, ή τοπικές κυβερνήσεις ή αρχές, τα ανοίγματα έναντι των οποίων αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων στην δικαιοδοσία των οποίων υπάγονται, που λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 0%, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε της παρούσας.

20. Αναλυτική Μέθοδος Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων.

α. Αποδεκτές Εξασφαλίσεις,

Οι μορφές εξασφάλισης που γίνονται αποδεκτές στο πλαίσιο της Αναλυτικής Μεθόδου Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων, εφόσον πληρούνται και οι ειδικότερες προϋποθέσεις του εδαφίου της υποπαρ. 18α, είναι:

i. Οι εξασφαλίσεις που γίνονται αποδεκτές στο πλαίσιο της Απλής Μεθόδου Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων.

ii. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που δεν περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αλλά είναι διαπραγματεύσιμες σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

iii. Μεριδία ΟΣΕΚΑ, εφόσον ικανοποιούνται οι εξής προϋποθέσεις:

(1) Η τιμή τους δημοσιεύεται καθημερινά.

(2) Ο ΟΣΕΚΑ επενδύει μόνο στους τίτλους που είναι αποδεκτοί ως εξασφαλίσεις, σύμφωνα με τα εδάφια i-viii της υποπαρ. 19α ανωτέρω και το εδάφιο ii της παρούσας υποπαρ. 19α.

Η χρήση από τον ΟΣΕΚΑ παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την αντιστάθμιση θέσεων σε αποδεκτές επενδύσεις δεν καθιστά τα μερίδιά του μη αποδεκτές εξασφαλίσεις.

β. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

i. Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.

ii. Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών.

γ. Υπολογισμός επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο

Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή η αξία τόσο της εξασφάλισης όσο και του ανοίγματος αναπροσαρμόζονται με βάση τη μεταβλητότητά τους, με την εφαρμογή σε αυτές κατάλληλων συντελεστών προσαρμογής. Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E,* όπως υπολογίζεται λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αναντιστοιχία της ληκτότητας είναι η αξία ανοίγματος για τους σκοπούς των Τμημάτων Α-Ε της παρούσας. Προκειμένου περί των εκτός ισολογισμού στοιχείων που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι, ως E* λαμβάνεται η αξία που θα πρέπει να πολλαπλασιαστεί με τα οριζόμενα, στο Τμήμα Α, παρ. 2, ποσοστά για να υπολογισθεί η αξία του ανοίγματος.

Ειδικότερα:

i. Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία της εξασφάλισης, ισούται με:

$CVA = C \times (1 - HC - HFX)$, όπου:

CVA: Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία της εξασφάλισης

C: Η αγοραία αξία της εξασφάλισης

HC: Συντελεστής προσαρμογής για μεταβλητότητα για το είδος της εξασφάλισης

HFX: Συντελεστής προσαρμογής για μεταβλητότητα αναντιστοιχίας νομισμάτων

ii. Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία ανοίγματος, με επιφύλαξη της υποπαρ. iii κατωτέρω, ισούται με:

EVA = E x (1+HE), όπου:

EVA: Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία του ανοίγματος

E: Η αξία του ανοίγματος, όπως ορίζεται στο Τμήμα Α του παρόντος κεφαλαίου, με επιφύλαξη του σημείου iii (1) παρακάτω, αν δεν υπήρχε εξασφάλιση

HE: Συντελεστής προσαρμογής για μεταβλητότητα για το είδος ανοίγματος

iii. Σημειώνεται ότι:

(1) Για τα ανοίγματα εκτός ισολογισμού δεν εφαρμόζονται στο στάδιο αυτό οι συντελεστές που προβλέπονται στην παρ. 2, του Τμήματος Α της παρούσας.

(2) Για ανοίγματα που προκύπτουν από εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, τα οποία καλύπτονται από συμφωνίες συμψηφισμού που αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, η αξία της εξασφάλισης προσαρμόζεται για μεταβλητότητα αναντιστοιχίας νομισμάτων εφόσον υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ του νομίσματος της εξασφάλισης και του νομίσματος διακανονισμού. Ακόμη και στην περίπτωση που στις συναλλαγές, οι οποίες καλύπτονται από την συμφωνία συμψηφισμού, εμπλέκονται διάφορα νομίσματα, εφαρμόζεται μία μόνο προσαρμογή για αναντιστοιχία νομισμάτων.

(3) Τα ανοίγματα που προκύπτουν από εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα δεν αναπροσαρμόζονται για μεταβλητότητα για το είδος του ανοίγματος.

iv. Η προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας αξία της εξασφάλισης ισούται με :

CVAM = CVA x (t-t*)/(T-t*), όπου:

CVAM: Η πλήρως προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα και αναντιστοιχία ληκτότητας αξία της εξασφάλισης

CVA: Το ελάχιστο μεταξύ της προσαρμοσμένης για μεταβλητότητα αξίας της εξασφάλισης και της αξίας του ανοίγματος

T: Το ελάχιστο μεταξύ της ληκτότητας του ανοίγματος και 5 ετών

t: Το ελάχιστο μεταξύ της ληκτότητας της εξασφάλισης και του T

t*: 0,25

v. Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία ανοίγματος, εάν ληφθεί υπόψη η μεταβλητότητα και η επίπτωση της εξασφάλισης στη μείωση του κινδύνου, υπολογίζεται ως εξής:

E* = max {0, [EVA - CVAM]} όπου:

E*: Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος

EVA: Η πλήρως προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία του ανοίγματος

CVAM: Η πλήρως προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα και τυχόν αναντιστοιχία ληκτότητας αξία της εξασφάλισης

vi. **Εποπτικοί Συντελεστές προσαρμογής για μεταβλητότητα**

Οι συντελεστές για μεταβλητότητα που θα χρησιμοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα ορίζονται ως εξής:

(1) Για τα διάφορα είδη ανοίγματος και εξασφαλίσεων όπως καθορίζονται στους πίνακες 1-3:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ			
Βαθμίδα πιστωτικής	Εναπομένουσα ληκτότητα	Προσαρμογές για μεταβλητότητα (%) για χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από τους εκδότες των παρ..	
		19α, εδάφιο ii	19α, εδάφια iii και v
		Περίοδος ρευστοποίησης σε ημέρες	

ποιότητα ς		20	10	5	20	10	5
1	≤ 1 έτους	0,707	0,5	0,354	1,414	1,0	0,707
	>1 ≤ 5 ετών	2,828	2,0	1,414	5,657	4,0	2,828
	> 5 ετών	5,657	4,0	2,828	11,314	8,0	5,657
2-3	≤ 1 έτους	1,414	1,0	0,707	2,828	2,0	1,414
	>1 ≤ 5 ετών	4,243	3,0	2,121	8,485	6,0	4,243
	> 5 ετών	8,485	6,0	4,243	16,971	12,0	8,485
4	≤ 1 έτους	21,213	15,0	10,607	Μη αποδεκτό		
	>1 ≤ 5 ετών	21,213	15,0	10,607			
	> 5 ετών	21,213	15,0	10,607			

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΜΕ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΗ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Βαθμίδα ποιότητας	πιστωτικής	Προσαρμογές για μεταβλητότητα (%) για χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από τις οντότητες των παρ.:					
		19, εδάφιο ii			19α, εδάφια iii και v		
		Περίοδος ρευστοποίησης σε ημέρες					
		20	10	5	20	10	5
1		0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΛΟΙΠΕΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ / ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ

Είδος Εξασφάλισης	Περίοδος ρευστοποίησης σε ημέρες					
	20	10	5			
Μετοχές ή μετατρέψιμα ομόλογα που περιλαμβάνονται σε σημαντικό δείκτη	21,213	15	10,607			
Άλλες μετοχές ή μετατρέψιμα ομόλογα που διαπραγματεύονται σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο	35,355	25	17,678			
Μετρητά	0	0	0			
Χρυσός	21,213	15	10,607			
2-3	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414

(2) Για την περίπτωση αναντιστοιχίας νομίσματος μεταξύ ανοίγματος και εξασφάλισης όπως καθορίζονται στον πίνακα 4:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΑΝΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΣ

Περίοδος ρευστοποίησης σε ημέρες		
20	10	5
11.314	8	5.657

vii. Η περίοδος ρευστοποίησης καθορίζεται ανάλογα με το είδος της συναλλαγής ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΕΙΔΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	
	Περίοδος ρευστοποίησης
Πιστώσεις με εξασφάλιση	20 εργάσιμες ημέρες
Συναλλαγές επαναγοράς(1), δανειοδοσίας/δανειοληψίας τίτλων	5 εργάσιμες ημέρες
Λοιπές συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς	10 εργάσιμες ημέρες

(1) Εφόσον δεν περιλαμβάνουν μεταβίβαση εμπορευμάτων ή εγγυημένων δικαιωμάτων κυριότητας επί εμπορευμάτων.

viii. Στο πλαίσιο

των συναλλαγών επαναγοράς ή δανειοδοσίας ή δανειοληψίας μη αποδεκτών τίτλων ή εμπορευμάτων η προσαρμογή για μεταβλητότητα που εφαρμόζεται στους τίτλους αυτούς, καθώς και στα εμπορεύματα είναι ίδια με εκείνη που εφαρμόζεται στις μη περιλαμβανόμενες σε σημαντικό δείκτη μετοχές, που είναι όμως διαπραγματεύσιμες σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο δηλαδή, 17,678% για τις συναλλαγές μη αποδεκτών τίτλων και 25% για συναλλαγές εμπορευμάτων.

ix. Για μερίδια ΟΣΕΚΑ, που είναι αποδεκτής μορφής εξασφάλιση, ο συντελεστής προσαρμογής μεταβλητότητας είναι ο σταθμισμένος μέσος όρος των συντελεστών προσαρμογής για μεταβλητότητα που θα εφαρμόζονταν, λαμβανομένης υπόψη της περιόδου ρευστοποίησης της συναλλαγής, στα στοιχεία ενεργητικού στα οποία έχει επενδύσει ο οργανισμός. Αν η σύνθεση των επενδύσεων του ΟΣΕΚΑ δεν είναι γνωστή στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, τότε η προσαρμογή για μεταβλητότητα είναι η υψηλότερη προσαρμογή για μεταβλητότητα που θα εφαρμοζόταν σε οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού στα οποία επιτρέπεται στον οργανισμό να επενδύει.

x. Για τους μη διαβαθμισμένους χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από ιδρύματα και πληρούν τα κριτήρια της υποπαρ. 19α, εδάφιο iv οι προσαρμογές για μεταβλητότητα είναι ίδιες με εκείνες που εφαρμόζονται στους τίτλους που εκδίδονται από ιδρύματα ή επιχειρήσεις των οποίων η εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση αντιστοιχίζεται με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας 2 ή 3.

xi. Συντελεστές προσαρμογής για μεταβλητότητα προσδιοριζόμενοι από το πιστωτικό ίδρυμα με εσωτερικά υποδείγματα.

(1) Η χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για τον υπολογισμό των συντελεστών προσαρμογής της μεταβλητότητας επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω υπόδειγμα έχει αναγνωριστεί για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη των κινδύνων αγοράς στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, όπως εκάστοτε ισχύει.

(2) Η περίοδος ρευστοποίησης που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση των συντελεστών είναι η ίδια κατά κατηγορία συναλλαγών με την οριζόμενη στον Πίνακα 5 παραπάνω. Αν κατά την εκτίμηση των συντελεστών προσαρμογής έχουν χρησιμοποιηθεί διαφορετικές περίοδοι ρευστοποίησης οι συντελεστές αναπροσαρμόζονται σύμφωνα με την παρακάτω εξίσωση:

HM = HN √ TM/TN όπου:

HM: Η προσαρμογή για μεταβλητότητα που αντιστοιχεί την περίοδο ρευστοποίησης TM

HN: Η προσαρμογή για μεταβλητότητα με βάση την περίοδο ρευστοποίησης TN

TM : Η προβλεπόμενη στον Πίνακα 5 περίοδος ρευστοποίησης

TN : Η χρησιμοποιούμενη περίοδος ρευστοποίησης

(3) Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη μέθοδο των εσωτερικών εκτιμήσεων προσαρμογής δύνανται να υπολογίζουν ένα συντελεστή προσαρμογής μεταβλητότητας για κάθε κατηγορία χρεωστικών τίτλων που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. τουλάχιστον ισοδύναμη ή καλύτερη της επενδυτικής κλάσης. Οι χρεωστικοί τίτλοι εντάσσονται σε κατηγορίες με βάση το είδος του εκδότη, την εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση, την αναπομένουσα ληκτότητα και τον τροποποιημένο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας (modified duration) των τίτλων. Οι εκτιμήσεις μεταβλητότητας της κατηγορίας πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικές των τίτλων τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα εντάσσει στη σχετική κατηγορία.

(4) Για τους χρεωστικούς τίτλους των οποίων η πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. είναι χαμηλότερη της επενδυτικής κλάσης και για τις άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις, οι προσαρμογές για μεταβλητότητα πρέπει να υπολογίζονται χωριστά για κάθε τίτλο.

(5) Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη μέθοδο των εσωτερικών εκτιμήσεων προσαρμογής για μεταβλητότητα εκτιμούν τη μεταβλητότητα της εξασφάλισης ή την αναντιστοιχία ληκτότητας για κάθε εξασφάλιση χωρίς

να λαμβάνουν υπόψη τυχόν συσχετίσεις μεταξύ μη εξασφαλισμένου ανοίγματος, εξασφάλισης και/ή συναλλαγματικών ισοτιμιών.

(6) Εάν το πιστωτικό ίδρυμα επιλέξει να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο των εσωτερικών εκτιμήσεων προσαρμογής για μεταβλητότητα, πρέπει να την εφαρμόσει σε όλα τα είδη μέσων με την εξαίρεση των μη σημαντικών χαρτοφυλακίων, για τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο των εποπτικών συντελεστών προσαρμογής για μεταβλητότητα.

(7) Κατά τον υπολογισμό των προσαρμογών μεταβλητότητας χρησιμοποιείται μονόπλευρο διάστημα εμπιστοσύνης 99%.

xii. Προσαρμογή για μεγαλύτερες περιόδους αποτίμησης

Οι προσαρμογές για μεταβλητότητα που προβλέπονται στα εδάφια νι έως x ανωτέρω έχουν εκτιμηθεί με βάση την παραδοχή ότι το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε καθημερινή αποτίμηση των εξασφαλίσεων/ανοιγμάτων. Παρομοίως, όταν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις προσαρμογών μεταβλητότητας σύμφωνα με το εδάφιο xi οι εκτιμήσεις αυτές πρέπει να υπολογίζονται κατ' αρχήν με βάση την καθημερινή αποτίμηση. Εάν η αποτίμηση πραγματοποιείται με συχνότητα μικρότερη της καθημερινής, οι συντελεστές υπολογίζονται με βάση την παρακάτω εξίσωση:

$$H = HM \sqrt{\frac{N2 + (TM - 1)}{TM}}$$

όπου:

H: Η εφαρμοστέα προσαρμογή μεταβλητότητας

HM: Η προσαρμογή μεταβλητότητας με καθημερινή επανεκτίμησης αξίας

NR: Ο πραγματικός αριθμός εργάσιμων ημερών μεταξύ επανεκτιμήσεων

TM: Η περίοδος ρευστοποίησης για το σχετικό είδος συναλλαγής

xiii. Συντελεστές μεταβλητότητας για συναλλαγές επαναγοράς και συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων

(1) Ειδικά όσον αφορά τις συναλλαγές επαναγοράς και τις συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων, εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί τη μέθοδο των εποπτικών συντελεστών προσαρμογής για μεταβλητότητα ή τη μέθοδο των εσωτερικών εκτιμήσεων επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν προσαρμογή για μεταβλητότητα 0%, εφόσον ικανοποιούνται όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις. Η ευχέρεια αυτή δεν είναι διαθέσιμη σε πιστωτικό ίδρυμα που εφαρμόζουν εσωτερικά υποδείγματα για την εκτίμηση του πλήρως προσαρμοσμένου ανοίγματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. 21β, εδάφιο vii παρακάτω.

(α) Τόσο το άνοιγμα όσο και η εξασφάλιση συνίστανται σε μετρητά ή χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες ή τοπικές κυβερνήσεις ή αρχές, Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, τα ανοίγματα έναντι των οποίων αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα έναντι των κυβερνήσεων των κρατών στα οποία εδρεύουν ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμούς και λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 0%, σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

(β) Τόσο το άνοιγμα όσο και η εξασφάλιση είναι εκπεφρασμένα στο ίδιο νόμισμα.

(γ) Είτε η ληκτότητα της συναλλαγής δεν υπερβαίνει τη μία ημέρα είτε το άνοιγμα και η εξασφάλιση υπόκεινται αμφότερα σε καθημερινή αποτίμηση ή σε καθημερινό επανακαθορισμό των περιθωρίων ασφαλείας.

(δ) Το χρονικό διάστημα μεταξύ της τελευταίας καθημερινής αποτίμησης πριν από τη μη ικανοποίηση της απαίτησης κατάθεσης περιθωρίου ασφάλισης από τον αντισυμβαλλόμενο και της ρευστοποίησης της εξασφάλισης δεν αναμένεται να υπερβαίνει τις τέσσερις (4) εργάσιμες ημέρες.

(ε) Η συναλλαγή διακανονίζεται σε σύστημα διακανονισμού με αποδεδειγμένη αποτελεσματικότητα για αυτό το είδος συναλλαγής.

(στ) Η σύμβαση συνοδεύεται από τα τυποποιημένα έγγραφα που αναγνωρίζονται στην αγορά για τις συναλλαγές επαναγοράς ή τις συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας των σχετικών τίτλων.

(ζ) Η συναλλαγή περιλαμβάνει έγγραφες ρήτρες που ορίζουν ότι εάν ο αντισυμβαλλόμενος δεν εκπληρώσει υποχρέωση παράδοσης μετρητών ή τίτλων ή αθετήσει άλλη υποχρέωση, η συναλλαγή μπορεί να τερματιστεί αμέσως.

(η) Ο αντισυμβαλλόμενος είναι βασικός συμμετέχων στην αγορά.

Εάν οι αρμόδιες αρχές άλλου κράτους-μέλους της ΕΕ επιτρέπουν την εφαρμογή της παραπάνω αντιμετώπισης στις συναλλαγές επαναγοράς ή στις συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων που εκδίδονται από την κεντρική κυβέρνηση του κράτους-μέλους τους, θα επιτρέπεται στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόσουν την ίδια αντιμετώπιση στις συναλλαγές αυτές.

xiv. Συντελεστές για μεταβλητότητα σε περίπτωση κάλυψης με διαφορετικού είδους εξασφαλίσεις

Εάν η εξασφάλιση συνίσταται σε περισσότερα του ενός αναγνωρισμένα στοιχεία, η προσαρμογή για μεταβλητότητα δίνεται από τη σχέση:

$$H = \sum a_i H_i$$

όπου

a_i : η αναλογία δεδομένου στοιχείου στο σύνολο της εξασφάλισης και

H_i : η προσαρμογή για μεταβλητότητα που εφαρμόζεται στο στοιχείο αυτό.

21. Συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς

α. Αποδεκτές Συμβάσεις

Οι συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς γίνονται δεκτές ως τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου μόνον εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί την Αναλυτική Μέθοδο Χρηματοοικονομικών Εξασφαλίσεων και ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις του εδαφίου ii της υποπαρ. 18α.

β. Υπολογισμός επίπτωσης συμβάσεων-πλαισίων συμψηφισμού στον πιστωτικό κίνδυνο

i. Με την επιφύλαξη του εδαφίου vii παρακάτω, κατά τον υπολογισμό της «πλήρως προσαρμοσμένης αξίας ανοίγματος» (E^*) για τα ανοίγματα που υπάγονται σε αποδεκτή σύμβαση-πλαίσιο συμψηφισμού, η οποία καλύπτει συναλλαγές επαναγοράς και/ή συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων και εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς, οι εφαρμοζόμενες προσαρμογές για μεταβλητότητα υπολογίζονται είτε με τη μέθοδο των εποπτικών συντελεστών προσαρμογής για μεταβλητότητα, είτε με τη μέθοδο των εσωτερικών εκτιμήσεων προσαρμογής για μεταβλητότητα, με τις ίδιες προϋποθέσεις και απαιτήσεις όπως για την αναλυτική μέθοδο χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων.

ii. Η καθαρή θέση σε κάθε είδος τίτλου ή εμπορεύματος υπολογίζεται αφαιρώντας από τη συνολική αξία των τίτλων ή των εμπορευμάτων, αυτού του είδους, που δίνονται σε δανεισμό, πωλούνται ή παραδίδονται δυνάμει της σύμβασης-πλαισίου, τη συνολική αξία των τίτλων ή των εμπορευμάτων του ίδιου είδους που λαμβάνονται με δανεισμό, αγοράζονται ή παραλαμβάνονται δυνάμει της σύμβασης. Ως «είδος τίτλου» στο σημείο αυτό νοούνται οι τίτλοι που εκδίδονται από την ίδια οντότητα, έχουν την ίδια ημερομηνία έκδοσης και την ίδια ληκτότητα και υπόκεινται στους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και στις ίδιες περιόδους ρευστοποίησης του Πίνακα 5 της υποπαρ. 20γ ανωτέρω.

iii. Η καθαρή θέση σε κάθε νόμισμα, εκτός του νομίσματος διακανονισμού της σύμβασης-πλαισίου συμψηφισμού, υπολογίζεται αφαιρώντας από τη συνολική αξία των τίτλων στο σχετικό νόμισμα που δίνονται σε δανεισμό, πωλούνται ή παραδίδονται δυνάμει της σύμβασης-πλαισίου, πλέον το ποσό μετρητών στο νόμισμα αυτό που δίνεται σε δανεισμό, πωλείται ή μεταβιβάζεται δυνάμει της σύμβασης, τη συνολική αξία των τίτλων σε αυτό το νόμισμα που λαμβάνονται με δανεισμό, αγοράζονται ή παραλαμβάνονται δυνάμει της συμφωνίας, συν το ποσό μετρητών στο νόμισμα αυτό που λαμβάνεται με δανεισμό ή παραλαμβάνεται δυνάμει της σύμβασης.

iv. Η κατά περίπτωση προσαρμογή για μεταβλητότητα για δεδομένο είδος τίτλου ή θέσης σε μετρητά εφαρμόζεται στην καθαρή θετική ή αρνητική θέση στους τίτλους της εν λόγω κατηγορίας.

v. Η προσαρμογή για μεταβλητότητα λόγω κινδύνου συναλλάγματος εφαρμόζεται στην καθαρή θετική ή αρνητική θέση σε κάθε νόμισμα εκτός του νομίσματος διακανονισμού της σύμβασης-πλαισίου συμψηφισμού.

vi. Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία ανοίγματος E^* υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$E^* = \max\{0, [(\sum(E) - \sum(C)) + \sum(|\text{καθαρή θέση σε κάθε τίτλο}| \times H_{\text{sec}}) + (\sum |E_{fx}| \times H_{fx})]\}$$
 όπου:

E : Η αξία ανοίγματος που θα αποδιδόταν σε κάθε χωριστό άνοιγμα στη σύμβαση-πλαίσιο ελλείψει της πιστωτικής προστασίας

$\Sigma(E)$: Το άθροισμα όλων των E στη σύμβαση-πλαίσιο

C: Η αξία των τίτλων/εμπορευμάτων που λαμβάνονται με δανεισμό, αγοράζονται ή παραλαμβάνονται ή τα μετρητά που λαμβάνονται με δανεισμό ή παραλαμβάνονται για καθένα από τα ανοίγματα αυτά

$\Sigma(C)$: Το άθροισμα όλων των C στη σύμβαση-πλαίσιο

Efx: Η καθαρή θέση (θετική ή αρνητική) σε δεδομένο νόμισμα εκτός του νομίσματος διακανονισμού όπως αυτή υπολογίζεται σύμφωνα με το σημείο (3) ανωτέρω

Hsec: Η κατάλληλη για δεδομένο είδος τίτλου προσαρμογή για μεταβλητότητα

Hfx: Η προσαρμογή για μεταβλητότητα λόγω αναντιστοιχίας νομισμάτων

vii. Χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για τον υπολογισμό της πλήρως προσαρμοσμένης αξίας ανοίγματος.

(1) Η χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για τον υπολογισμό της πλήρως προσαρμοσμένης αξίας ανοίγματος που οφείλεται στην εφαρμογή σύμβασης-πλαίσιου συμφηφισμού που καλύπτει συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς, εκτός από συναλλαγές που αφορούν παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα (μέσα), επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω υπόδειγμα έχει αναγνωριστεί για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη των κινδύνων αγοράς στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

(2) Ειδικά για τις συναλλαγές επαναγοράς και/ή τις συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων και εμπορευμάτων θα εφαρμόζεται περίοδος ρευστοποίησης πέντε (5) ημερών.

(3) Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί επίσης να εγκρίνει τη χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για την εκτίμηση της πλήρως προσαρμοσμένης καθαρής αξίας ανοίγματος που προέρχεται από συναλλαγές δανεισμού έναντι περιθωρίου.

(4) Τα εσωτερικά υποδείγματα που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό παρέχουν εκτιμήσεις της δυνητικής μεταβολής της αξίας ανοίγματος

που δεν καλύπτεται από εξασφάλιση έχοντας τη δυνατότητα να λάβουν υπόψη τις συσχετίσεις των θέσεων σε τίτλους.

(5) Εάν το πιστωτικό ίδρυμα επιθυμεί να χρησιμοποιήσει μία μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος πρέπει να την εφαρμόσει σε όλους τους αντισυμβαλλόμενους και σε όλους τους τίτλους με την εξαίρεση των μη σημαντικών χαρτοφυλακίων, για τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει τη μέθοδο των εποπτικών συντελεστών ή των εσωτερικών εκτιμήσεων προσαρμογής μεταβλητότητας σύμφωνα με τα παραπάνω εδάφια i έως vi.

(6) Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία ανοίγματος (E^*), εφόσον χρησιμοποιείται εσωτερικό υπόδειγμα, δίνεται από την εξίσωση :

$E^* = \max \{0, [(\Sigma E - \Sigma C) + (VaR \text{ του εσωτερικού υποδείγματος})]\}$ όπου:

E: Η αξία ανοίγματος που θα εφαρμοζόταν σε κάθε χωριστό άνοιγμα στη σύμβαση-πλαίσιο ελλείψει της πιστωτικής προστασίας

C: Η αξία των τίτλων που λαμβάνονται με δανεισμό, αγοράζονται ή παραλαμβάνονται ή των μετρητών που λαμβάνονται με δανεισμό ή παραλαμβάνονται για καθένα από τα ανοίγματα αυτά

$\Sigma(E)$: Το άθροισμα όλων των E στη σύμβαση-πλαίσιο

$\Sigma(C)$: Το άθροισμα όλων των C στη σύμβαση-πλαίσιο

22. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας

α. Αποδεκτές λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας

i. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, γίνονται δεκτά εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που παρατίθενται στην υποπαρ. 18α εδάφιο iii.

ii. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα μπορούν να γίνουν δεκτά εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που παρατίθενται στην υποπαρ. 18α, εδάφιο iv.

iii. Μέσα εκδιδόμενα από πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση.

β. Επίπτωση λοιπών μορφών χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας στον πιστωτικό κίνδυνο

i. Η πιστωτική προστασία που παρέχουν οι καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση μπορεί να αντιμετωπίζεται ως εγγύηση από το τρίτο ίδρυμα.

ii. Η πιστωτική προστασία που παρέχουν ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση μπορεί να αντιμετωπίζεται ως εγγύηση από την επιχείρηση που παρέχει την ασφάλιση ζωής. Η αξία της αναγνωριζόμενης πιστωτικής προστασίας είναι η αξία εξαγοράς του ασφαλιστηρίου συμβολαίου ζωής.

iii. Η πιστωτική προστασία που παρέχουν τα μέσα τα εκδιδόμενα από ίδρυμα με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση μπορούν να αντιμετωπίζονται ως εγγύηση από το ίδρυμα που τα εκδίδει.

Η αξία της αναγνωριζόμενης πιστωτικής προστασίας ορίζεται ως ακολούθως:

(1) Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην ονομαστική του αξία, η αξία αυτή είναι η αξία της πιστωτικής προστασίας.

(2) Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην αγοραία τιμή του, η αξία της πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζεται για χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από ιδρύματα και δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. (υποπαρ. 20γ, εδάφιο x).

23. Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία

α. Για να γίνει δεκτή για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας η μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που παρέχεται από εγγυήσεις και παράγωγα πρέπει:

i. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου να είναι:

(1) Κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα ή

(2) περιφερειακή κυβέρνηση ή τοπική αρχή ή

(3) πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης ή

(4) διεθνής οργανισμός τα ανοίγματα έναντι του οποίου σταθμίζονται με 0% ή

(5) Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμός οι απαιτήσεις έναντι του οποίου αντιμετωπίζονται από τις αρμόδιες αρχές ως ανοίγματα έναντι του δημοσίου ή έναντι ιδρυμάτων ή

(6) πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ

(7) εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων ή Εταιρεία Παροχής Πιστώσεων ή άλλο χρηματοδοτικό ίδρυμα το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος και υπόκειται σε απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας ισοδύναμες με εκείνες που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα ή

(8) επιχειρήσεις, περιλαμβανομένης της μητρικής, των θυγατρικών και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων του πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. την οποία η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αντιστοιχίσει με βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 2 ή καλύτερης.

ii. Το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση πρέπει να:

(1) Διαθέτει συστήματα για τη διαχείριση ενδεχόμενης συγκέντρωσης κινδύνου, η οποία προέρχεται από τη χρήση εγγυήσεων και πιστωτικών παραγώγων από το πιστωτικό ίδρυμα.

(2) Είναι σε θέση να καταδεικνύει το τρόπο με τον οποίο η στρατηγική του σχετικά με τη χρήση πιστωτικών παραγώγων και εγγυήσεων αλληλεπιδρά με τη διαχείριση του συνολικού του κινδύνου.

iii. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

(1) Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.

(2) Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών.

iv. Θα πρέπει να ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της υποπαρ. 18β.

v. Αντεγγυήσεις παρεχόμενες από κυβερνήσεις ή άλλους δημόσιους φορείς

Εάν το άνοιγμα καλύπτεται με εγγύηση, η οποία είναι αντεγγυημένη από κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα, ή περιφερειακή κυβέρνηση, ή τοπική αρχή, οι απαιτήσεις έναντι του οποίων αντιμετωπίζονται ως απαιτήσεις έναντι της κεντρικής κυβέρνησης στην επικράτεια της οποίας έχουν συσταθεί ή πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης, στα ανοίγματα

έναντι της οποίας εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0% ή Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμός οι απαιτήσεις έναντι του οποίου αντιμετωπίζονται τουλάχιστον ως απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, το άνοιγμα μπορεί να αντιμετωπισθεί ως καλυπτόμενο με εγγύηση που παρέχεται από την εν λόγω οντότητα, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(1) Η αντεγγύηση καλύπτει όλα τα στοιχεία πιστωτικού κινδύνου της απαίτησης.

(2) Τόσο η αρχική εγγύηση, όσο και η αντεγγύηση πληρούν τις απαιτήσεις της υποπαρ. 18β, εδάφια i και ii για τις εγγυήσεις, με μόνη εξαίρεση ότι η αντεγγύηση μπορεί να μην είναι άμεση.

(3) Δεν υπάρχει κάποιο ιστορικό δεδομένο που να υποδηλώνει ότι η κάλυψη που παρέχει η αντεγγύηση δεν είναι στην πραγματικότητα ισοδύναμη με αυτή της άμεσης εγγύησης της εν λόγω οντότητας.

Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται επίσης για άνοιγμα που δεν καλύπτεται από αντεγγύηση των οντοτήτων που αναφέρθηκαν στην πρώτη παράγραφο του παρόντος εδαφίου, εφόσον η αντεγγύηση του ανοίγματος, με τη σειρά της, προστατεύεται ευθέως από εγγύηση μίας εκ των αναφερόμενων οντοτήτων και πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις.

vi. Αν η προστασία παρέχεται υπό μορφή πιστωτικού παραγώγου θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται και οι παρακάτω προϋποθέσεις:

(1) Μόνο τα παρακάτω είδη παραγώγων και μέσων που μπορούν να συντεθούν από αυτά ή έχουν τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα, μπορούν να αναγνωρίζονται ως αποδεκτές μορφές πιστωτικής προστασίας:

(α) Συμβάσεις μορφής «credit default swap».

(β) Συμβάσεις μορφής «total return swap», εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα καταχωρεί τα καθαρά ποσά που λαμβάνει από τη σύμβαση ανταλλαγής ως καθαρό εισόδημα χωρίς αντίστοιχη μείωση της αξίας του προστατευόμενου στοιχείου ενεργητικού (είτε με μείωση της εύλογης αξίας είτε με αύξηση αποθεματικών).

(γ) Συμβάσεις μορφής «credit linked note», στο βαθμό που χρηματοδοτούνται με μετρητά.

(2) Τα πιστωτικά γεγονότα που καθορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

(α) Την παράλειψη πληρωμής των οφειλόμενων ποσών σύμφωνα με τους ισχύοντες, κατά τη χρονική στιγμή της παράλειψης, όρους της υποκείμενης υποχρέωσης και με περίοδο χάριτος του παραγώγου όχι μεγαλύτερη από την περίοδο χάριτος της υποκείμενης υποχρέωσης.

(β) Την πτώχευση, αφεργυγότητα ή αδυναμία του οφειλέτη να αποπληρώσει τις οφειλές του, ή τη μη αποπληρωμή ή τη γραπτή παραδοχή της αδυναμίας να αποπληρώσει γενικά τις οφειλές του, καθώς αυτές καθίστανται απαιτητές και άλλα ανάλογα γεγονότα.

(γ) Την αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης με διαγραφή ή μετάθεση των πληρωμών κεφαλαίου, τόκων ή προμηθειών, που έχει ως αποτέλεσμα ζημία από πίστωση (π.χ. λόγω αναπροσαρμογής αξίας ή άλλης παρόμοιας χρέωσης στον λογαριασμό αποτελεσμάτων).

Εάν τα πιστωτικά γεγονότα, όπως αυτά προσδιορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο, δεν περιλαμβάνουν αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης, η πιστωτική προστασία μπορεί ληφθεί υπόψη, με την προϋπόθεση ότι θα μειωθεί η αναγνωρισμένη αξία της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαρ. β, εδάφιο ii παρακάτω.

(3) Σε περίπτωση πιστωτικών παραγώγων που επιτρέπουν το διακανονισμό με μετρητά, προβλέπεται μία αποτελεσματική διαδικασία αποτίμησης, για την αξιόπιστη εκτίμηση της ζημίας, εντός μιας σαφώς καθορισμένης προθεσμίας μετά την έλευση του πιστωτικού γεγονότος.

(4) Εσωτερικές αντισταθμίσεις

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα πραγματοποιεί εσωτερική αντιστάθμιση χρησιμοποιώντας πιστωτικό παράγωγο - δηλαδή εάν αντισταθμίζει τον πιστωτικό κίνδυνο ανοίγματος που δεν περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με πιστωτικό παράγωγο που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών - η προστασία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο μεταφερόμενος στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κίνδυνος αναλαμβάνεται τελικά από τρίτο ή τρίτους και εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας της παρούσας

β. Επίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας στον πιστωτικό κίνδυνο

i. Η αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας είναι το ποσό που ο πάροχος της προστασίας ανέλαβε να καταβάλει σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης ή μη πληρωμής από τον πιστούχο, ή σε περίπτωση άλλου προκαθορισμένου πιστωτικού γεγονότος.

ii. Ειδικά για τα πιστωτικά παράγωγα που δεν ορίζουν ως πιστωτικό γεγονός την αναδιάρθρωση της υποκείμενης πιστωτικής υποχρέωσης με διαγραφή ή αναδιάρθρωση κεφαλαίου, τόκων ή προμηθειών που έχει ως αποτέλεσμα ζημία από πίστωση (π.χ. λόγω αναπροσαρμογής αξίας ή άλλης παρόμοιας χρέωσης στο λογαριασμό κερδών και ζημιών) η αξία της προστασίας υπολογίζεται ως εξής:

(1) Εφόσον το ποσό που έχει αναλάβει να πληρώσει ο πάροχος προστασίας δεν υπερβαίνει την αξία του ανοίγματος, η αξία της πιστωτικής προστασίας που υπολογίζεται σύμφωνα με το σημείο i μειώνεται κατά 40%.

(2) Εφόσον το ποσό που έχει αναλάβει να πληρώσει ο πάροχος προστασίας υπερβαίνει την αξία του ανοίγματος, η αξία της πιστωτικής προστασίας δεν υπερβαίνει το 60% της αξίας του ανοίγματος.

Δηλαδή: Η αξία της προστασίας είναι το 60% του ελαχίστου μεταξύ της αξίας του ανοίγματος και του ποσού που έχει αναλάβει να πληρώσει ο πάροχος της προστασίας.

iii. Εάν η μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία είναι εκπεφρασμένη σε νόμισμα διαφορετικό από το νόμισμα του ανοίγματος (αναντιστοιχία νομισμάτων), η αξία της πιστωτικής προστασίας μειώνεται με την εφαρμογή της προσαρμογής μεταβλητότητας HFX και υπολογίζεται ως εξής:

$G^* = G \times (1 - H_{FX})$ όπου:

G: Το ονομαστικό ποσό της πιστωτικής προστασίας

G*: Η τιμή του G προσαρμοσμένη για τον συναλλαγματικό κίνδυνο

H_{FX}: Ο συντελεστής για προσαρμογή μεταβλητότητας για την αναντιστοιχία νομισμάτων μεταξύ της πιστωτικής προστασίας και του ανοίγματος, ο οποίος εμφανίζεται στον Πίνακα 4 της παρ. 20 ή, έχει προσδιορισθεί από το πιστωτικό ίδρυμα με εσωτερικό υπόδειγμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 20γ, εδάφιο xi

iv. Σε περίπτωση που υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας του ανοίγματος και της προστασίας, η αξία της προστασίας αναπροσαρμόζεται ως εξής:

$GA = G^* \times (t - t^*) / (T - t^*)$, όπου

GA: Η πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίσματος αξία της προστασίας

G*: Η προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία νομισμάτων αξία της προστασίας

T: Το ελάχιστο μεταξύ της ληκτότητας του ανοίγματος και πέντε (5) ετών

t: Το ελάχιστο μεταξύ της ληκτότητας της εξασφάλισης και του T

t*: 0,25

v. Για να υπολογισθεί το σταθμισμένο ποσό:

(1) Όταν παρέχεται από τον εγγυητή ή τον αντισυμβαλλόμενο προστασία για το σύνολο του στάθμισης που θα εφαρμοζόταν αν το άνοιγμα ήταν έναντι του παρόχου της προστασίας.

(2) Όταν παρέχεται από τον εγγυητή ή τον αντισυμβαλλόμενο προστασία για ποσό μικρότερο από την αξία του ανοίγματος και τα προστατευόμενα και μη προστατευόμενα τμήματα έχουν ισοδύναμη εξοφλητική προτεραιότητα (1), τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται με τον ακόλουθο τύπο:

Σταθμισμένο Άνοιγμα = $(E - GA) \times r + GA \times g$ όπου:

E: η αξία ανοίγματος

GA: η τιμή του G*, προσαρμοσμένη για κάθε αναντιστοιχία ληκτότητας

r: ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι του οφειλέτη

g: ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα έναντι του παρόχου της προστασίας

vi. Ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στα ανοίγματα ή τμήματα ανοιγμάτων που καλύπτονται από την εγγύηση κεντρικής κυβέρνησης ή κεντρικής τράπεζας κράτους-μέλους της ΕΕ εάν η εγγύηση είναι εκφρασμένη στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου και το άνοιγμα χρηματοδοτείται στο ίδιο νόμισμα, είναι 0%. Αν η εγγύηση παρέχεται από την κεντρική κυβέρνηση ή την κεντρική τράπεζα χώρας-μέλους της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα 2) και είναι εκπεφρασμένη στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου και χρηματοδοτούμενη στο ίδιο νόμισμα, στο καλυπτόμενο από την εγγύηση άνοιγμα ή τμήμα του ανοίγματος εφαρμόζεται ο συντελεστής στάθμισης τον οποίον εφαρμόζουν οι τοπικές αρμόδιες αρχές.

vii. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα μεταφέρει μέρος του κινδύνου ενός δανείου σε ένα ή περισσότερα επιμέρους τμήματα, εφαρμόζονται οι κανόνες τιτλοποίησης (ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007). Τα όρια σημαντικότητας των πληρωμών κάτω από τα οποία δεν πραγματοποιείται καμία πληρωμή σε περίπτωση ζημίας θεωρούνται ισοδύναμα με τις διακρατηθείσες θέσεις πρωτεύουσας ζημίας και οδηγούν σε μεταφορά του κινδύνου σε επιμέρους τμήματα.

24. Συνδυασμός τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

α. Σε περίπτωση που ένα μεμονωμένο άνοιγμα καλύπτεται με περισσότερα μέσα μείωσης του πιστωτικού κινδύνου (π.χ. εάν μια εξασφάλιση και μια εγγύηση καλύπτουν καθεμία εν μέρει το ίδιο άνοιγμα), το εν λόγω άνοιγμα διαιρείται σε τμήματα που καλύπτονται καθένα από ένα είδος μέσου μείωσης του πιστωτικού κινδύνου και υπολογίζεται χωριστά ένα σταθμισμένο ποσό για κάθε τμήμα.

(1) Εάν δηλαδή το πιστωτικό ίδρυμα και ο πάροχος της προστασίας μοιράζονται τις ζημίες κατ' αναλογία.

β. Εάν η πιστωτική προστασία που παρέχεται από έναν πάροχο προστασίας έχει περισσότερες διαφορετικές ληκτότητες, εφαρμόζεται κατ' αναλογία η ανωτέρω μέθοδος.

25. Τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου συνόλου ανοιγμάτων

α. Πιστωτικά παράγωγα για την κάλυψη κινδύνου πρώτης αθέτησης

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει πιστωτική προστασία για ορισμένο αριθμό ανοιγμάτων, με όρους οι οποίοι προβλέπουν, ότι η πρώτη αθέτηση μεταξύ των ανοιγμάτων αυτών ενεργοποιεί την πληρωμή και λύει τη σύμβαση, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τροποποιήσει, σύμφωνα με το παρόν Τμήμα, τον υπολογισμό του σταθμισμένου ανοίγματος μόνο για το άνοιγμα εκείνο το οποίο, σε εφαρμογή των διατάξεων του Τμήματος Ε της παρούσας και ελλείψει πιστωτικής προστασίας, θα αντιστοιχούσε στο χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό, αλλά μόνον εφόσον η αξία του εν λόγω ανοίγματος είναι μικρότερη ή ίση με την αξία της προστασίας.

β. Πιστωτικά παράγωγα για την κάλυψη κινδύνου νιοστής αθέτησης

Εάν η νιοστή (n) αθέτηση στο σύνολο των ανοιγμάτων ενεργοποιεί την πληρωμή βάσει της πιστωτικής προστασίας, το πιστωτικό ίδρυμα που αγοράζει την προστασία δεν μπορεί να την αναγνωρίσει για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, παρά μόνον εάν έχει επίσης ληφθεί προστασία για τις αθετήσεις 1 έως n-1 ή εάν έχουν ήδη επέλθει n-1 αθετήσεις. Στις περιπτώσεις αυτές, η εφαρμοζόμενη μέθοδος είναι εκείνη που προβλέπεται στην παρ. α κατάλληλα προσαρμοσμένη για τα παράγωγα προϊόντα για την κάλυψη κινδύνου νιοστής αθέτησης.

Τμήμα Ζ: Αναγνώριση κανόνων εποπτικών αρχών άλλων κρατών-μελών στο πλαίσιο της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση

1. Στην περίπτωση κατά την οποία, οι εποπτικές αρχές μητρικού ιδρύματος, πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει στην Ελλάδα, δεν αντιμετωπίζουν τα ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα με βάση τα προβλεπόμενα στην παρ. 4, του Τμήματος Ε της παρούσας, αλλά έχουν υιοθετήσει τη μέθοδο υπολογισμού βάσει της πιστωτικής ποιότητας της κεντρικής διοίκησης στη δικαιοδοσία της οποίας υπάγεται το ίδρυμα, τότε η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αποδεχθεί την επιλογή αυτή, ακόμα και για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων του πιστωτικού ιδρύματος σε ατομική βάση.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να άρει την απαίτηση (2) της υποπαρ. 10β εδάφιο ii του Τμήματος Ε της παρούσας για τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με υποθήκες σε κατοικίες, που βρίσκονται σε κράτος μέλος του οποίου οι αρμόδιες αρχές έχουν επιτρέψει την αντίστοιχη άρση, καθώς έχουν πεισθεί ότι υπάρχει από μακρού καλά αναπτυγμένη αγορά κατοικιών με ποσοστό ζημίας επαρκώς χαμηλά ώστε να δικαιολογείται η αντιμετώπιση αυτή.

3. Όταν οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους κάνουν χρήση στην επικράτειά τους αντίστοιχης στάθμισης με αυτή που προβλέπεται στην υποπαρ. 10γ, εδάφιο i του Τμήματος Ε της παρούσας, τότε η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει στα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα να εφαρμόσουν συντελεστή στάθμισης 50% σε παρόμοια ανοίγματα που εξασφαλίζονται πλήρως με υποθήκες επί εμπορικών ακινήτων στις χώρες αυτές.

4. Όταν οι αρμόδιες αρχές κράτους μέλους κάνουν χρήση στην επικράτειά τους αντίστοιχης στάθμισης με αυτή που προβλέπεται στην παρ. 10γ, εδάφιο ii του Τμήματος Ε της παρούσας, τότε η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει στα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα, να εφαρμόσουν συντελεστή στάθμισης 50% σε παρόμοια ανοίγματα που εξασφαλίζονται πλήρως με υποθήκες επί εμπορικών ακινήτων στις χώρες αυτές.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να άρει την απαίτηση (2) της παρ. 10.γ.iv του Τμήματος Ε της παρούσας για τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με υποθήκες επί εμπορικών ακινήτων που βρίσκονται σε κράτος μέλος του οποίου οι αρμόδιες αρχές έχουν επιτρέψει την αντίστοιχη άρση, καθώς έχουν πεισθεί ότι υπάρχει από μακρού καλά αναπτυγμένη αγορά εμπορικών ακινήτων με ποσοστό ζημίας που δεν υπερβαίνουν συγκεκριμένα όρια, τα οποία έχουν θέσει οι αντίστοιχες αρμόδιες αρχές.

Τμήμα Η: Λοιπές διατάξεις

1. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.
2. Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
3. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται, μέχρι τις 31.12.2007, αντί της παρούσας να εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο χρηματοδοτικών ανοιγμάτων την ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003, όπως ισχύει. Η τελευταία παύει να ισχύει για τα πιστωτικά ιδρύματα από την 1.1.2008 και αντικαθίσταται από την παρούσα, με εξαίρεση μόνον τη χρησιμοποίησή της στο πλαίσιο της παρ. 1, του Τμήματος ΙΒ της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.
4. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν την ευχέρεια που αναφέρεται στην παρ. 3, ισχύουν τα εξής:
 - i. Στον κατάλογο των στοιχείων υψηλού κινδύνου περιλαμβάνονται τα «πιστωτικά παράγωγα μέσα».
 - ii. Οποιαδήποτε αναφορά στην παρούσα Πράξη, κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα, νοείται ως αναφορά στην ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Υψηλός κίνδυνος:

- Εγγυήσεις που αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Πιστωτικά παράγωγα.
- Τίτλοι αποδοχής.
- Οπισθογραφήσεις αξιόγραφων που δεν φέρουν την υπογραφή άλλου πιστωτικού ιδρύματος.
- Συναλλαγές με δικαίωμα προσφυγής υπέρ του αγοραστή.
- Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Στοιχεία ενεργητικού που έχουν αγοραστεί βάσει συμφωνιών μελλοντικής αγοράς.
- Καταθέσεις προθεσμίας επί προθεσμία («forward forward deposits»).
- Μη καταβληθέν τμήμα μερικώς πληρωθέντων τίτλων και μετοχών.
- Πράξεις προσωρινής εκχώρησης και εκχώρησης με υποχρέωση επαναγοράς.
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης υψηλό κίνδυνο.

Μέσος κίνδυνος:

- Πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων που έχουν εκδοθεί και βεβαιωθεί (βλέπε επίσης «Μέτριο κίνδυνο»).
- Εγγυήσεις και ασφάλειες (περιλαμβανομένων των εγγυήσεων συμμετοχής σε διαγωνισμό, των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, των τελωνειακών και φορολογικών εγγυήσεων) και εγγυήσεις που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανεισμού, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα μεγαλύτερη του ενός έτους.
- Ευχέρειες έκδοσης αξιών («Note issuance facilities NIF») και ανανεούμενες ασφαλιστικές ευχέρειες («Revolving underwriting facilities RUF»).
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέσο κίνδυνο.

Μέτριο κίνδυνος:

- Πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων, στις οποίες τα εμπορεύματα χρησιμεύουν ως πρόσθετη εγγύηση και άλλες αυτοεξοφλούμενες συναλλαγές.
- Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα ενός έτους κατ' ανώτατο όριο που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη.

- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέτριο κίνδυνο.

Χαμηλός κίνδυνος:

- Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή που προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του πιστούχου. Πιστωτικά όρια λιανικής μπορούν να θεωρηθούν ως ακυρώσιμα άνευ όρων όταν οι όροι επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τα ακυρώσει μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσό βάσει της νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή και της συναφούς νομοθεσίας.
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης χαμηλό κίνδυνο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. Συμβάσεις επιτοκίου

- α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο νόμισμα (single-currency interest rate swaps).
- β. Συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινομένων επιτοκίων διαφορετικής βάσης (basis swaps).
- γ. Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (forward rate agreements).
- δ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων (interest rate futures).
- ε. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου (interest rate options purchased).
- στ. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.

2. Συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις χρυσού

- α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα (cross-currency interest rate swaps).
- β. Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος (forward foreign-exchange contracts).
- γ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων συναλλάγματος.
- δ. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσεως συναλλάγματος (currency options purchased).
- ε. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.
- στ. Συμβάσεις χρυσού παρεμφερείς με εκείνες των στοιχείων α έως ε.

3. Συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως με εκείνες του σημείου 1, στοιχεία α) έως ε) και σημείου 2, στοιχεία α) έως δ) επί άλλων στοιχείων αναφοράς ή επί δεικτών. Τούτο περιλαμβάνει, τουλάχιστον όλα τα μέσα που απαριθμούνται στα σημεία 4 έως 7, 9 και 10 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK (MiFiD), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία και τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα σημεία 1 και 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

- 1. Βέλγιο (ΕΕ)
- 2. Γαλλία (ΕΕ)
- 3. Γερμανία (ΕΕ)
- 4. Ελβετία
- 5. Ηνωμένο Βασίλειο (ΕΕ)
- 6. ΗΠΑ
- 7. Ιαπωνία
- 8. Ισπανία (ΕΕ)
- 9. Ιταλία (ΕΕ)
- 10. Καναδάς
- 11. Κάτω Χώρες (ΕΕ)
- 12. Λουξεμβούργο (ΕΕ)
- 13. Σουηδία (ΕΕ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

Αναγνώριση των Εξωτερικών Οργανισμών Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.)

Τμήμα 1ο: Κριτήρια για την αναγνώριση

1.α. Ένας Εξωτερικός Οργανισμός Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α). αναγνωρίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις του να χρησιμοποιηθούν από ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας, μόνον εφόσον πληρούνται τα παρακάτω κριτήρια όπως εξειδικεύονται στις παρ. 8 και 9 του παρόντος Τμήματος και τα οποία αφορούν :

i. Στην μεθοδολογία, ήτοι:

- (1) Αντικειμενικότητα.
- (2) Ανεξαρτησία.
- (3) Τακτική εσωτερική επανεξέταση.
- (4) Διαφάνεια και δημοσιοποίηση μεθοδολογίας.

ii. Στις παρεχόμενες πιστοληπτικές αξιολογήσεις, ήτοι:

- (1) Αξιοπιστία και αποδοχή από την αγορά.
- (2) Διαφάνεια και δημοσιοποίηση των αξιολογήσεων.

β. Ένας Ε.Ο.Π.Α. που έχει αναγνωριστεί από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους της ΕΕ θα αναγνωρίζεται, κατά περίπτωση, από την Τράπεζα της Ελλάδος χωρίς να προβαίνει σε δική της αξιολόγηση.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να ζητήσουν την αναγνώριση Ε.Ο.Π.Α. ο οποίος αποτελεί θυγατρική τους.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος προβαίνει κατά τις διατάξεις της παρούσας Πράξης και ειδικότερα του Τμήματος Δ στην αξιολόγηση ενός Ε.Ο.Π.Α. κατόπιν αίτησης ενός τουλάχιστον πιστωτικού ιδρύματος κατά την έννοια του Ν. 3601/2007, όπως ισχύει, που προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις του για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας. Σε περίπτωση που περισσότερα του ενός πιστωτικά ιδρύματα προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις ενός Ε.Ο.Π.Α. για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας, μπορούν να υποβάλουν κοινή αίτηση είτε απευθείας στην Τράπεζα της Ελλάδος είτε μέσω της επαγγελματικής τους ένωσης (Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών). Η αίτηση αυτή θα πρέπει να προσδιορίζει το τμήμα ή τα τμήματα της αγοράς για τα οποία προτίθεται το ή τα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιήσει τις εν λόγω αξιολογήσεις ήτοι:

α. Χρηματοδότηση δημοσίου.

β. Χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών εταιρειών.

γ. Δομημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα συμπεριλαμβανόμενης της τιτλοποίησης απαιτήσεων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να ορίζουν και μικρότερα τμήματα της αγοράς για τα οποία προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τις εν λόγω αξιολογήσεις.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα κατά την υποβολή της αίτησης πρέπει να παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος τουλάχιστον όλες τις πληροφορίες που απαιτούνται για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης του Ε.Ο.Π.Α. με τα κριτήρια των παρ. 8 και 9 του παρόντος και οι οποίες παρατίθενται στο Προσάρτημα. Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαιτήσει κατά περίπτωση επιπρόσθετες πληροφορίες, εφόσον το κρίνει αναγκαίο.

4. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις ενός αναγνωρισμένου Ε.Ο.Π.Α. εξακολουθούν να είναι κατάλληλες για χρήση από τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα, για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας, η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί σε τακτική βάση κατά πόσον ο εν λόγω Ε.Ο.Π.Α. εξακολουθεί να πληροί τα κριτήρια αναγνώρισης και ειδικότερα θα αξιολογεί τις επιπτώσεις ουσιαστικών μεταβολών της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας που έχει αναφέρει σε αυτήν ένας επιλέξιμος Ε.Ο.Π.Α. σύμφωνα με την παρ. 8.

Επίσης, θα διενεργεί ανά πενταετία εκτενή επαναξιολόγηση της καταλληλότητας κάθε Ε.Ο.Π.Α.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα δημοσιοποιεί τον κατάλογο με τους αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α. τους οποίους τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιούν για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας. Στον κατάλογο αυτό θα παρατίθεται και η αντιστοίχιση των βαθμίδων πιστοληπτικής αξιολόγησης του κάθε Ε.Ο.Π.Α. με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας με βάση τις οποίες υπολογίζονται τα σταθμισμένα ποσά, σύμφωνα με το Τμήμα 2ο του παρόντος Παραρτήματος.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα ανακαλεί την αναγνώριση ενός επιλέξιμου Ε.Ο.Π.Α. εφόσον κρίνει ότι δεν πληροί πλέον τα κριτήρια αναγνώρισης, αφού πρώτα έρθει σε επαφή μαζί του.

7. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί προς αναγνώριση Ε.Ο.Π.Α. είτε αυτοί εκδίδουν αυτόκλητες είτε κατά παραγγελία πιστοληπτικές αξιολογήσεις. Ωστόσο, στην περίπτωση που ένας Ε.Ο.Π.Α. εκδίδει κατά παραγγελία και αυτόκλητες πιστοληπτικές αξιολογήσεις, η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξετάζει ιδίως τη σχέση των αξιολογήσεων των δύο κατηγοριών (περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκές για τις αξιολογούμενες οντότητες) ώστε να εξασφαλισθεί η αντικειμενικότητά τους, ότι δηλαδή ο Ε.Ο.Π.Α. δεν προχωρεί σε αυτόκλητες αξιολογήσεις ως μέσο πίεσης για τη λήψη παραγγελιών.

8. Κριτήρια αναγνώρισης σχετικά με τη μεθοδολογία

8.1. Αντικειμενικότητα

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιεί ο Ε.Ο.Π.Α. για τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις πρέπει να είναι ενδεδειγμένη και συστηματική, να χρησιμοποιείται σε σταθερή βάση και να υπόκειται σε διαδικασία εσωτερικής επικύρωσης με βάση τα ιστορικά δεδομένα. Οι ελάχιστες προϋποθέσεις με βάση τις οποίες θα κρίνεται η συμμόρφωση με το εν λόγω κριτήριο έχουν ως εξής:

α. Ποσοτική τεκμηρίωση της διακριτικής ικανότητας της βασικής μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί, προκειμένου να αποδειχτεί η ευρωστία και η προβλεπτική ικανότητα των πιστοληπτικών αξιολογήσεων τόσο διαχρονικά όσο και για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων ή μέρους της αγοράς. Η ποσοτική τεκμηρίωση θα γίνεται μέσω στατιστικών τεχνικών, όπως μελέτες αθέτησης υποχρέωσης, έλεγχοι «ακρίβειας» διαβάθμισης, πίνακες μεταβολής διαβαθμίσεων κλπ.

β. Μηχανισμοί που επιτρέπουν τον εντοπισμό συστηματικών λαθών στη διαβάθμιση των αξιολογούμενων φορέων τα οποία, εφόσον εντοπιστούν, ενδέχεται να οδηγούν σε προσαρμογές της μεθοδολογίας.

γ. Επαρκείς διαδικασίες αξιολόγησης των παραγόντων που ενδέχεται να σχετίζονται με την πιστοληπτική ικανότητα των αξιολογούμενων οντοτήτων και ενσωμάτωσης των παραγόντων αυτών στη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία.

δ. Επαρκείς διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι η μεθοδολογία εφαρμόζεται με συνέπεια κατά την παραγωγή όλων των πιστοληπτικών αξιολογήσεων της εκάστοτε κατηγορίας ή υποκατηγορίας στοιχείων του ενεργητικού ή τμήματος της αγοράς, ώστε δύο επιχειρήσεις με όμοια χαρακτηριστικά να λαμβάνουν την ίδια διαβάθμιση.

8.2. Ανεξαρτησία

α. Η μεθοδολογία δεν θα υπόκειται σε εξωτερικές επιρροές και περιορισμούς ούτε σε οικονομικές πιέσεις που μπορούν να επηρεάσουν την πιστοληπτική αξιολόγηση.

β. Η διασφάλιση της ανεξαρτησίας της μεθοδολογίας θα αξιολογείται με βάση ιδίως τους ακόλουθους παράγοντες:

i. Το ιδιοκτησιακό καθεστώς και την οργανωτική διάρθρωση.

ii. Τους οικονομικούς πόρους.

iii. Τον αριθμό και την ποιότητα του προσωπικού.

iv. Την εταιρική διακυβέρνηση.

γ. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί επίσης κατά πόσο ο Ε.Ο.Π.Α. εφαρμόζει επαρκείς εσωτερικές διαδικασίες, πολιτική αμοιβών/προμηθειών για τη χρήση των υπηρεσιών του, πρακτικές διαχείρισης του προσωπικού, κανόνες εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικό κώδικα δεοντολογίας, προκειμένου να διασφαλίσει ότι η διαμόρφωση όλων των πιστοληπτικών αξιολογήσεων γίνεται με συνέπεια και αντικειμενικότητα, με ιδιαίτερη έμφαση σε περιπτώσεις που τυχόν συγκρούσεις συμφερόντων θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση την αντικειμενικότητα των αξιολογήσεων. Ειδικότερα, ο Ε.Ο.Π.Α. θα πρέπει να:

i. Έχει υιοθετήσει μία οργανωτική δομή που να διαχωρίζει τη δραστηριότητα πιστοληπτικών αξιολογήσεων λειτουργικά, διοικητικά και, κατά προτίμηση, νομικά από άλλες επιχειρηματικές δραστηριότητες, που θα μπορούσαν να επηρεάσουν την αντικειμενικότητα των πιστοληπτικών αξιολογήσεων, όπως την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

ii. Διαθέτει επαρκείς οικονομικούς πόρους και έχει λάβει τα απαιτούμενα μέτρα που να διασφαλίζουν την ανεξαρτησία του από σημαντικούς πελάτες και να εμποδίζουν την παραγωγή πιστοληπτικών αξιολογήσεων που δεν είναι αντικειμενικές.

iii. Διαθέτει προσωπικό με το απαραίτητο επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας και ειδικότερα τουλάχιστον ένα άτομο που εμπλέκεται στη διαδικασία πιστοληπτικής αξιολόγησης θα πρέπει να διαθέτει το λιγότερο τρία (3) έτη εμπειρίας ως αναλυτής αξιολογήσεων ή σε συναφή δραστηριότητα (π.χ. ως αναλυτής σε πιστωτικό ίδρυμα).

iv. Διαθέτει ανεξάρτητη εσωτερική ελεγκτική λειτουργία ή άλλα μέσα για τη διασφάλιση αποτελεσματικής εφαρμογής των εσωτερικών διαδικασιών.

ν. Γνωστοποιεί προς τις εποπτικές αρχές τις περιπτώσεις όπου υπάρχει ή ενδέχεται να υπάρξει σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και τους μηχανισμούς που διαθέτει για τον εντοπισμό, διαχείριση και εξάλειψή τους.

8.3. Τακτική επανεξέταση

Η μεθοδολογία πιστοληπτικών αξιολογήσεων που εφαρμόζει ο Ε.Ο.Π.Α. για τις αξιολογούμενες οντότητες κάθε τμήματος της αγοράς θα πρέπει να έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε:

α. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις του Ε.Ο.Π.Α. να υπόκεινται σε τακτική εσωτερική επανεξέταση και να λαμβάνουν υπόψη κάθε μεταβολή στις χρηματοοικονομικές συνθήκες. Η εξέταση αυτή πραγματοποιείται μετά από κάθε σημαντικό γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

β. Ο Ε.Ο.Π.Α. θα παρέχει στην Τράπεζα της Ελλάδος λεπτομερή σύνοψη του τρόπου διενέργειας των επανεξετάσεων των πιστοληπτικών αξιολογήσεων, συμπεριλαμβανόμενης και της έκτασης των επαφών του με τη Διοίκηση των οντοτήτων που αξιολογεί.

γ. Ο Ε.Ο.Π.Α. έχει υιοθετήσει διαδικασίες για τον εκ των υστέρων έλεγχο των πιστοληπτικών του αξιολογήσεων για κάθε τμήμα της αγοράς για το οποίο αιτείται αναγνώρισης. Κατά την αρχική του αναγνώριση θα πρέπει ο εκ των υστέρων έλεγχος να έχει διενεργηθεί με στοιχεία τουλάχιστον ενός (1) έτους.

δ. Ο Ε.Ο.Π.Α. θα ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος άμεσα για οποιοδήποτε σημαντικό γεγονός που θα μπορούσε να αλλάξει την αξιολόγηση με βάση την οποία αποδόθηκε η αρχική αναγνώριση, συμπεριλαμβανομένων ουσιαστικών αλλαγών της μεθοδολογίας πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

8.4. Διαφάνεια και δημοσιοποίηση της μεθοδολογίας

Ο Ε.Ο.Π.Α. ενώ δεν είναι υποχρεωμένος να δημοσιοποιεί τις ίδιες πληροφορίες με εκείνες που γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος, πρέπει ωστόσο να παρέχει πρόσβαση σε επαρκείς πληροφορίες που σχετίζονται με τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιεί, σε όλους τους δυνητικούς χρήστες ώστε να δύνανται να αξιολογήσουν την καταλληλότητα των παραγόμενων αξιολογήσεων για τους σκοπούς που πρόκειται να τις χρησιμοποιήσουν. Ειδικότερα ο Ε.Ο.Π.Α. θα πρέπει να:

α. Δημοσιοποιεί τις αρχές της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί, παρουσιάζοντας συνοπτική αλλά ολοκληρωμένη περιγραφή της, με τρόπο που να γίνεται εύκολα κατανοητή από τους δυνητικούς χρήστες των αξιολογήσεων.

β. Γνωστοποιεί εγκαίρως προς όλους τους ενδιαφερόμενους τις ουσιαστικές μεταβολές της μεθοδολογίας του.

γ. Δηλώνει τη φύση των αξιολογήσεων: π.χ. αυτόκλητες ή κατά παραγγελία αξιολογήσεις.

δ. Χρησιμοποιεί κατάλληλες μεθόδους πληροφόρησης προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλοι οι δυνητικοί χρήστες έχουν πρόσβαση στις ως άνω πληροφορίες (π.χ. μέσω του διαδικτύου ή δωρεάν διανομής γραπτών αναφορών / δημοσιεύσεων).

9. Κριτήρια αναγνώρισης σχετικά με τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις

9.1. Αξιοπιστία και αποδοχή από την αγορά

α. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις πρέπει να έχουν επαρκή αναγνώριση/αποδοχή από την αγορά ως αξιόπιστες και βάσιμες. Κριτήρια της αναγνώρισης/αποδοχής από την αγορά αποτελούν ιδίως:

i. Το μερίδιο αγοράς του Ε.Ο.Π.Α.

ii. Τα έσοδα του Ε.Ο.Π.Α. από τη χρήση των υπηρεσιών του και γενικότερα τους χρηματοοικονομικούς του πόρους.

iii. Αν τουλάχιστον δύο πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τις μεμονωμένες πιστοληπτικές αξιολογήσεις του Ε.Ο.Π.Α. για έκδοση ομολόγων και/ή την αξιολόγηση των πιστωτικών κινδύνων.

iv. Αν οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις του χρησιμοποιούνται για τιμολόγηση πιστωτικού κινδύνου και εν γένει έχουν επίπτωση επί των τιμών που διαμορφώνονται στην αγορά για τον πιστωτικό κίνδυνο.

9.2. Διαφάνεια και δημοσιοποίηση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων

α. Ο Ε.Ο.Π.Α. θα παρέχει έγκαιρη και με ίσους όρους πρόσβαση στις πιστοληπτικές αξιολογήσεις τουλάχιστον σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν έννομο συμφέρον, δηλαδή στα πιστωτικά ιδρύματα που προτίθενται να χρησιμοποιήσουν τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις του Ε.Ο.Π.Α για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων.

β. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις είναι διαθέσιμες σε ενδιαφερόμενους εκτός της χώρας οι οποίοι έχουν έννομο συμφέρον, με τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους εγχώριους φορείς. Αν και η ύπαρξη εύλογης τιμολογιακής διαφοροποίησης ανάμεσα στα πιστωτικά ιδρύματα -χρήστες δεν θεωρείται ότι αποτελεί ένδειξη μη τήρησης του παρόντος κριτηρίου, κάτω από τις ίδιες οικονομικές συνθήκες δεν θα πρέπει να γίνεται υπερβολική τιμολογιακή

διάκριση. Για το λόγο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή τη διαφοροποίηση των όρων και τιμών που προσφέρονται στα εγχώρια σε σχέση με τα μη εγχώρια ιδρύματα.

γ. Οι Ε.Ο.Π.Α. που δεν χρεώνουν τους χρήστες/συνδρομητές τους για την πρόσβαση στις αξιολογήσεις τους, διασφαλίζουν ότι μία πλήρης λίστα αυτών είναι διαθέσιμη σε όλους τους ενδιαφερόμενους (π.χ. στο δημόσιο μέρος της ιστοσελίδας του) και ανανεώνεται κάθε φορά που εκδίδεται μία νέα αξιολόγηση ή αναθεωρείται μία υπάρχουσα.

δ. Οι Ε.Ο.Π.Α που επιτρέπουν την πρόσβαση στις αξιολογήσεις τους μόνο σε συνδρομητές κατόπιν πληρωμής, διασφαλίζουν ότι μία πλήρης λίστα των αξιολογήσεών τους είναι διαθέσιμη σε όλα τα ιδρύματα-συνδρομητές και ανανεώνεται μόλις εκδοθεί μία νέα αξιολόγηση ή αναθεωρηθεί μία υπάρχουσα.

10. Πιστοληπτική Αξιολόγηση Μεριδίων ΟΣΕΚΑ

Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις μεριδίων ΟΣΕΚΑ θα θεωρούνται κατάλληλες για τους σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας, εφόσον πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Θα πρέπει να σχετίζονται κυρίως με την ποιότητα των υποκείμενων στοιχείων του ενεργητικού.

β. Όταν άλλοι παράγοντες όπως η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου του ΟΣΕΚΑ, της διοίκησης, κλπ. έχουν σημαντική επιρροή στην πιστοληπτική αξιολόγηση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει υπόψη την έκταση και την φύση της επιρροής αυτής, ώστε να αποφασίσει εάν υπάρχει ανάγκη για αναπροσαρμογή της αντιστοίχισης των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας.

γ. Μόνο πιστοληπτικές αξιολογήσεις για μερίδια ΟΣΕΚΑ σταθερού εισοδήματος θα γίνονται δεκτές.

Τμήμα 2ο:

1. Αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των ανοιγμάτων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας (εξαιρουμένων των τιτλοποιούμενων θέσεων)

α. Οι βαθμίδες πιστοληπτικής αξιολόγησης των αναγνωρισμένων Ε.Ο.Π.Α. θα αντιστοιχίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος σε βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας με βάση το μακροπρόθεσμο ποσοστό αθέτησης, για το σύνολο των στοιχείων που έχουν την ίδια πιστοληπτική αξιολόγηση.

β. Όταν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους της ΕΕ έχουν προβεί σε μια αντιστοίχιση των βαθμίδων πιστοληπτικής ικανότητας του Ε.Ο.Π.Α. με τις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας με βάση τις οποίες υπολογίζονται τα σταθμισμένα ποσά, η Τράπεζα της Ελλάδος θα την αναγνωρίζει κατά περίπτωση, χωρίς να προβεί η ίδια σε αντιστοίχιση.

γ. Το μέσο μέτρησης της προβλεπτικής ικανότητας των πιστοληπτικών αξιολογήσεων που θα χρησιμοποιείται είναι το τριετές σωρευτικό ποσοστό «αθέτησης υποχρέωσης», ήτοι το άθροισμα όλων των περιπτώσεων αθέτησης που έλαβαν χώρα σε δεδομένη τριετή περίοδο για όλους τους πιστούχους που βρίσκονται στην ίδια βαθμίδα.

δ. Οι Ε.Ο.Π.Α. θα υποβάλλουν δύο διαφορετικά μέτρα σωρευτικών ποσοστών αθέτησης:

i. Ο κυλιόμενος μέσος όρος του τριετούς σωρευτικού ποσοστού αθέτησης σε δεκαετή βάση, κατά την αρχική αίτηση, και

ii. τα δύο πιο πρόσφατα τριετή σωρευτικά ποσοστά αθέτησης τόσο κατά την αρχική αίτηση όσο και κατόπιν.

ε. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα συγκρίνει το ποσοστό αθέτησης που καταγράφεται για κάθε βαθμίδα πιστοληπτικής αξιολόγηση ενός Ε.Ο.Π.Α., με ένα ποσοστό αναφοράς που υπολογίζεται με βάση τα ποσοστά αθέτησης που εκτιμούν άλλοι Ε.Ο.Π.Α. σε έναν πληθυσμό εκδοτών που παρουσιάζει, κατά την άποψη της, ισοδύναμο επίπεδο πιστωτικού κινδύνου. Ειδικότερα για την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων του Ε.Ο.Π.Α. με βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας με βάση τον κυλιόμενο μέσο όρο του τριετούς σωρευτικού ποσοστού αθέτησης σε δεκαετή βάση θα χρησιμοποιούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος οι παρακάτω ενδεικτικές μέσες τιμές τριετούς αθέτησης που παρατίθενται στο παράρτημα 2 του κειμένου της Βασιλείας II :

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Μακροπρόθεσμος μ.ο. τριετούς σωρευτικού ποσοστού αθέτησης	0,10 %	0,25 %	1,00 %	7,50 %	20,0 0%	>20,00 %

στ. Σε περίπτωση νεοσυσταθέντων Ε.Ο.Π.Α. και Ε.Ο.Π.Α. που διαθέτουν περιορισμένο μόνο όγκο δεδομένων για τις περιπτώσεις αθέτησης, η Τράπεζα της Ελλάδος θα ζητά να προσδιορίσουν ποιο μακροπρόθεσμο ποσοστό αθέτησης θεωρούν ότι αντιστοιχεί σε όλα τα στοιχεία που έχουν την ίδια πιστοληπτική αξιολόγηση. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος θα ζητά τα δύο πιο πρόσφατα σωρευτικά ποσοστά αθέτησης και την προβολή τους σε δεκαετή μέσο όρο των

τριετών σωρευτικών ποσοστών αθέτησης, δηλαδή το ποσοστό που ο ίδιος ο Ε.Ο.Π.Α. πιστεύει ότι αποτελεί το μακροπρόθεσμο ποσοστό αθέτησης που αντιστοιχεί σε όλα τα στοιχεία που έχουν την ίδια πιστοληπτική αξιολόγηση.

ζ. Για να διαφοροποιηθούν οι σχετικοί βαθμοί κινδύνου που εκφράζονται με κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει επίσης υπόψη ποιοτικούς παράγοντες όπως ο ορισμός της «αθέτησης» που δίνει ο Ε.Ο.Π.Α., η ομάδα ομοειδών εκδοτών που καλύπτει ο Ε.Ο.Π.Α., το φάσμα των πιστοληπτικών αξιολογήσεων του Ε.Ο.Π.Α. και η σημασία κάθε πιστοληπτικής αξιολόγησης. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει υπόψη κατά την αντιστοίχιση πιστοληπτικών αξιολογήσεων σε βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας και άλλους ποιοτικούς παράγοντες όπως την γεωγραφική κάλυψη των δεδομένων του Ε.Ο.Π.Α. (π.χ. στοιχεία με περιπτώσεις αθέτησης από μια συγκεκριμένη περιοχή ή από πολλές χώρες), τα χαρακτηριστικά του συστήματος αξιολόγησης του Ε.Ο.Π.Α. (π.χ. στατικό ή όχι) κλπ.

η. Ο Ε.Ο.Π.Α. θα πρέπει να ανακοινώνει σε ετήσια βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος, τα ποσοστά αθέτησης, προκειμένου η Τράπεζα της Ελλάδος να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν η αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας χρειάζεται να αλλάξει. Ειδικότερα η Τράπεζα της Ελλάδος θα παρακολουθεί για κάθε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας τα δύο πιο πρόσφατα τριετή σωρευτικά ποσοστά αθέτησης και θα τα συγκρίνει με τα παρακάτω επίπεδα σωρευτικών ποσοστών αθέτησης που παρατίθενται στο Παράρτημα 2 του κειμένου της Βασιλείας 2:

i. Το «επίπεδο παρακολούθησης».

ii. Το «ανώτατο επίπεδο».

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5	6
Επίπεδο παρακολούθησης	0,80 %	1,00 %	2,40 %	11,00 %	28,60 %	>28,60 %
Ανώτατο επίπεδο	1,20 %	1,30 %	3,00 %	12,40 %	35,00 %	>35%

θ. Στις περιπτώσεις υπέρβασης του «επίπεδο παρακολούθησης», η Τράπεζα της Ελλάδος θα διαβουλευτεί με τον Ε.Ο.Π.Α., ώστε να διαπιστώσει τον λόγο υπέρβασης. Εάν η Τράπεζα της Ελλάδος διαπιστώσει ότι αυτή οφείλεται σε χαλάρωση των κριτηρίων εκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου, θα κατατάσσει την πιστοληπτική αξιολόγηση του Ε.Ο.Π.Α. που αντιστοιχεί στο ποσοστό αθέτησης για το οποίο παρατηρήθηκε υπέρβαση σε βαθμίδα υψηλότερου κινδύνου στην κλίμακα πιστωτικής ποιότητας.

ι. Υπέρβαση του «ανώτατου επιπέδου» αποτελεί ισχυρή ένδειξη αδυναμίας εκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου και η Τράπεζα της Ελλάδος θα κατατάσσει την πιστοληπτική αξιολόγηση του Ε.Ο.Π.Α. σε βαθμίδα υψηλότερου κινδύνου στην κλίμακα πιστωτικής ποιότητας. Σε εξαιρετικές μόνο περιπτώσεις και εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει με βάση επαρκή τεκμηρίωση ότι το υψηλότερο παρατηρούμενο ποσοστό αθέτησης δεν οφείλεται σε αδυναμία εκτίμησης του πιστωτικού κινδύνου, μπορεί να διατηρήσει την αρχική αξιολόγηση του Ε.Ο.Π.Α. (π.χ. αν προσδιορίσει ότι το υψηλό ποσοστό αθέτησης οφείλεται σε προσωρινή κατάσταση λόγω προσωρινού ή εξωγενούς γεγονότος).

ια. Στις περιπτώσεις που υπάρχει αβεβαιότητα για την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, η Τράπεζα της Ελλάδος θα ακολουθεί την πιο συντηρητική προσέγγιση για την τελική αντιστοίχιση.

ιβ. Στην περίπτωση που το ποσοστό αθέτησης που καταγράφεται για την πιστοληπτική αξιολόγηση δεδομένου Ε.Ο.Π.Α. είναι ουσιαστικά και συστηματικά υψηλότερο από το ενδεικτικό ποσοστό αναφοράς, η Τράπεζα της Ελλάδος θα κατατάσσει την πιστοληπτική αξιολόγηση του Ε.Ο.Π.Α. σε υψηλότερη βαθμίδα κινδύνου στην κλίμακα πιστωτικής ποιότητας.

ιγ. Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αυξήσει το συντελεστή στάθμισης που αποδίδεται σε συγκεκριμένη πιστοληπτική αξιολόγηση δεδομένου Ε.Ο.Π.Α. και εφόσον ο Ε.Ο.Π.Α. αποδείξει ότι τα ποσοστά αθέτησης που καταγράφονται για την πιστοληπτική του αξιολόγηση δεν είναι πλέον υψηλότερα από το ποσοστό αναφοράς κατά τρόπο ουσιαστικό και συστηματικό, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να αποφασίσει να κατατάξει εκ νέου την πιστοληπτική αξιολόγηση του Ε.Ο.Π.Α. στην αρχική της βαθμίδα στην κλίμακα πιστωτικής ποιότητας.

ιδ. Η αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας για τα μερίδια ΟΣΕ δεν θα διαφοροποιείται από την αντιστοίχιση των θεμελιωδών πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

2. Αντιστοίχιση των βραχυπρόθεσμων πιστοληπτικών αξιολογήσεων

Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αντιστοιχίζει τις βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις των Ε.Ο.Π.Α. βασιζόμενη στην αντιστοίχιση των μακροπρόθεσμων πιστοληπτικών αξιολογήσεων σύμφωνα με την παρ.13 και την εσωτερική αντιστοίχιση των βραχυπρόθεσμων πιστοληπτικών αξιολογήσεων με τις μακροπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις που έχουν διενεργήσει οι ίδιοι οι Ε.Ο.Π.Α. Στην περίπτωση που προκύψει ασυνέπεια μεταξύ των εν λόγω αντιστοιχίσεων, η Τράπεζα της Ελλάδος θα διενεργεί τις κατάλληλες προσαρμογές.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ

Πληροφορίες που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησης αναγνώρισης των Ε.Ο.Π.Α.

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

α. Ο τύπος της αίτησης: χρήση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων του Ε.Ο.Π.Α. για σκοπούς στάθμισης κινδύνου στο πλαίσιο της Τυποποιημένης Προσέγγισης ή για σκοπούς στάθμισης κινδύνου των θέσεων σε τιτλοποίηση.

β. Τα τμήματα της αγοράς για τα οποία ζητείται η αναγνώριση του Ε.Ο.Π.Α.

γ. Η φύση των παρεχόμενων πιστοληπτικών αξιολογήσεων: κατά παραγγελία ή/και αυτόκλητες διαβαθμίσεις, με συνοπτική επεξήγηση της λογικής που έχει η εφαρμοζόμενη πολιτική.

δ. Οι εποπτικές αρχές από τις οποίες ζητείται ή προτίθεται να ζητηθεί αναγνώριση του Ε.Ο.Π.Α.

ε. Οι χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται ο Ε.Ο.Π.Α. για τον οποίο ζητείται αναγνώριση.

στ. Παρουσίαση του Ε.Ο.Π.Α.

ι. Οργανωτική δομή του Ε.Ο.Π.Α., καθώς και του ομίλου στον οποίο ανήκει: ιδιοκτησία, κύριες θυγατρικές, βοηθητικές ή άλλες παρεχόμενες υπηρεσίες, κλπ. Οι πληροφορίες σχετικά με την ιδιοκτησία θα πρέπει να περιλαμβάνουν κατάλογο των βασικών μετόχων, κατά αναλογία με τα προβλεπόμενα στον ν. 3601/2007 (π.χ. εκείνων που διακρατούν περισσότερο από το 5% των μετοχών του Ε.Ο.Π.Α. ή των 10 μεγαλύτερων μετόχων).

ii. Ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων πλήρους απασχόλησης.

iii. Ο συνολικός αριθμός και το ποσοστό των εσόδων που απορρέουν από τους μεγαλύτερους πελάτες ή/και τους συνδρομητές (π.χ. πελάτες ή συνδρομητές από τους οποίους προέρχεται το 5% ή παραπάνω των συνολικών εσόδων).

iv. Οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση του Ε.Ο.Π.Α.: οικονομικά στοιχεία των τριών (3) τελευταίων ετών και προβλέψεις για τα επόμενα έτη – εναλλακτικά, γράμμα υποστήριξης από τη μητρική εταιρεία.

v. Κώδικα δεοντολογίας που έχει υιοθετήσει ο Ε.Ο.Π.Α. ο οποίος να είναι σύμφωνος με αποδεκτά από την αγορά πρότυπα ή να ακολουθεί διεθνώς αναγνωρισμένες αρχές.

ζ. Τεχνικά κριτήρια

Στην αίτηση αναγνώρισης του Ε.Ο.Π.Α. θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στην περιγραφή της βασικής διαδικασίας διαβαθμίσεων που εφαρμόζει για κάθε ένα από τα τμήματα της αγοράς ή τις θέσεις σε τιτλοποίηση, καθώς και τις γεωγραφικές περιοχές για τις οποίες ζητείται η αναγνώριση. Θα γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στα σημεία στα οποία υπάρχουν διαφοροποιήσεις στη μεθοδολογία για τα διάφορα τμήματα της αγοράς, γεωγραφικές περιοχές κλπ.

2. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

α. Αντικειμενικότητα

Ερώτηση:

Πώς διασφαλίζει ο Ε.Ο.Π.Α. ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιεί για την παροχή πιστοληπτικών αξιολογήσεων είναι αυστηρή, συστηματική, συνεχής και υπόκειται σε διαδικασία πιστοποίησης με βάση ιστορικά δεδομένα;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος

i. Γενική περιγραφή της μεθοδολογίας και των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την παροχή πιστοληπτικών αξιολογήσεων, καθώς και του τρόπου με τον οποίο η μεθοδολογία προσδιορίζεται, εφαρμόζεται και τροποποιείται. Η περιγραφή αυτή θα συμπεριλαμβάνει περιγραφή των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για την διασφάλιση της συνεπούς εφαρμογής της μεθοδολογίας αξιολόγησης σε όλες τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις, και ειδικότερα σε όσον αφορά τον ρόλο των επιτροπών αξιολογήσεων και των οδηγιών σύμφωνα με τις οποίες λειτουργούν, τον διαχωρισμό

των λειτουργιών ώστε να αποφεύγεται η σύγκρουση συμφερόντων, την έκταση της πληροφόρησης που παρέχεται από τις αξιολογούμενες οντότητες/μονάδες, την πρόσβαση σε μη-δημοσιοποιημένη πληροφόρηση, κλπ.

ii. Γενική περιγραφή των ποσοτικών δεδομένων τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της βασικής μεθοδολογίας για κάθε μία από τις ομάδες στοιχείων ενεργητικού (π.χ. χρηματοδότηση δημοσίου, χρηματοδότηση εμπορικών επιχειρήσεων και δομημένα χρηματοοικονομικά προϊόντα ή και μικρότερες ομάδες) και ειδικότερα τις βασικές μεταβλητές, πηγές δεδομένων, παραδοχές και ποσοτικές τεχνικές, την έκταση της πληροφόρησης που παρέχεται από τις αξιολογούμενες οντότητες, κλπ.

iii. Γενική περιγραφή των ποιοτικών δεδομένων τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της βασικής μεθοδολογίας για κάθε μία από τις ομάδες στοιχείων ενεργητικού και ειδικότερα σε όσον αφορά την στρατηγική, τα επιχειρηματικά σχέδια των αξιολογούμενων οντοτήτων, κλπ.

iv. Σύνοψη ανά γεωγραφική περιοχή των κυριότερων διαφορών μεταξύ των βασικών μεθοδολογιών για κάθε ομάδα στοιχείων ενεργητικού.

v. Περιγραφή της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για την πιστοποίηση της ακρίβειας, συνέπειας και διακριτικής ικανότητας των συστημάτων πιστοληπτικών αξιολογήσεων, με λεπτομέρειες σε όσον αφορά τα αποτελέσματα και συμπεράσματα που προκύπτουν από τις αναλύσεις αυτές.

β. Ανεξαρτησία

Ερώτηση:

Πώς διασφαλίζεται ότι η χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία είναι ανεξάρτητη από εξωτερικές πολιτικές επιρροές ή περιορισμούς και πιέσεις οικονομικής μορφής οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν την πιστοληπτική αξιολόγηση;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος

i. Περιγραφή των διαδικασιών που εφαρμόζονται για τη διασφάλιση αμερόληπτων και αντικειμενικών πιστοληπτικών αξιολογήσεων και ειδικότερα των μηχανισμών που χρησιμοποιούνται για τον εντοπισμό, εξάλειψη και διαχείριση πραγματικών ή ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων.

ii. Λεπτομερής περιγραφή των δικλίδων ασφαλείας που τίθενται σε εφαρμογή κατά τη διαβάθμιση των μετόχων, θυγατρικών ή άλλων οντοτήτων- μελών του ομίλου στον οποίο ανήκει ο Ε.Ο.Π.Α.

iii. Βεβαίωση και υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν την υιοθέτηση του εσωτερικού ελεγκτικού μηχανισμού και /ή άλλων μέσων διασφάλισης της αποτελεσματικής εφαρμογής εσωτερικών διαδικασιών.

iv. Βεβαίωση και υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι τα μέλη των ομάδων και των επιτροπών αξιολόγησης διαθέτουν τις κατάλληλες αναγκαίες δεξιότητες, συμπεριλαμβανομένων της ποσοτικής εξειδίκευσης και της εμπειρίας σε πιστοληπτικές αξιολογήσεις και ότι οι δεξιότητες αυτές διατηρούνται ή βελτιώνονται με την πάροδο του χρόνου με τη βοήθεια επαρκών επιμορφωτικών προγραμμάτων.

v. Περιγραφή των κυριότερων χαρακτηριστικών του εσωτερικού κώδικα δεοντολογίας.

vi. Βεβαίωση και υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι η πολιτική αμοιβών του προσωπικού δεν επηρεάζει την παροχή ανεξάρτητων και αντικειμενικών πιστοληπτικών αξιολογήσεων (π.χ. πιστοποίηση ότι η αμοιβή των αναλυτών δεν συνδέεται με τη λήψη αποφάσεων αναφορικά με τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις, προμήθειες από τους εκδότες ή έσοδα από επενδυτές ή συνδρομητές).

vii. Λεπτομέρειες αναφορικά με την πολιτική προμηθειών.

viii. Βεβαίωση ότι το προσωπικό που εμπλέκεται στη διαδικασία πιστοληπτικών αξιολογήσεων δεν έχει άλλες επιχειρηματικές σχέσεις με αξιολογούμενες οντότητες που θα μπορούσαν να εμποδίσουν την έκδοση ανεξάρτητων και υψηλής ποιότητας πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

γ. Τακτική επανεξέταση

Ερωτήσεις

i. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση η οποία πραγματοποιείται τουλάχιστον ετησίως και έπειτα από σημαντικά γεγονότα;

ii. Σε ποιον βαθμό οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις ανταποκρίνονται στις μεταβολές των χρηματοοικονομικών συνθηκών;

iii. Έχουν τεθεί σε εφαρμογή διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι η Τράπεζα της Ελλάδος πληροφορείται κατάλληλα για τις ουσιαστικές αλλαγές των χρησιμοποιούμενων μεθοδολογιών και αν ναι, ποιες είναι αυτές;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος

i. Γενικές πληροφορίες για την επανεξέταση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων και ειδικότερα σε όσον αφορά τη διαδικασία που έχει τεθεί σε εφαρμογή για το σκοπό αυτό, το πεδίο εφαρμογής, τα κύρια χαρακτηριστικά, τη συχνότητα, το ανθρώπινο δυναμικό που εμπλέκεται, τα χρησιμοποιούμενα μέσα, τις κύριες φάσεις της διαδικασίας

παρακολούθησης των πιστοληπτικών αξιολογήσεων, τα αυτόματα συστήματα προειδοποίησης, τους μηχανισμούς με τους οποίους διενεργούνται οι απαιτούμενες αλλαγές στην μεθοδολογία πιστοληπτικών αξιολογήσεων ως συνέπεια του εντοπισμού συστηματικών λαθών σε αυτήν, κλπ.

ii. Σύνοψη των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις πραγματοποιούμενες επανεξετάσεις των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

iii. Υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν ότι γίνεται εκ των υστέρων έλεγχος των πιστοληπτικών αξιολογήσεων και υποβολή των αποτελεσμάτων της εφαρμογής του με στοιχεία τουλάχιστον ενός (1) έτους.

iv. Η έκταση των επαφών με τα ανώτερα διοικητικά στελέχη των αξιολογούμενων οντοτήτων.

δ. Διαφάνεια και δημοσιοποίηση

Ερώτηση

Με ποιον τρόπο (με ποια μέσα και σε ποια γλώσσα) και σε ποιον δημοσιοποιούνται οι αρχές της χρησιμοποιούμενης μεθοδολογίας;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος

i. Υποβολή στοιχείων που να αποδεικνύουν τη δημοσιοποίηση των αρχών της μεθοδολογίας που χρησιμοποιεί ο Ε.Ο.Π.Α. για τη διαμόρφωση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

ii. Περιγραφή του τρόπου με τον οποίο οι μεθοδολογίες διατίθενται δημόσια, καθώς και των όρων πρόσβασης στις πιστοληπτικές αξιολογήσεις από όλους τους δυνητικούς χρήστες αυτών.

iii. Περιγραφή της πολιτικής διαφάνειας αναφορικά με τη φύση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων: κατά παραγγελία ή αυτόκλητες.

3. ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΕΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ

α. Αξιοπιστία και αποδοχή από την αγορά

Ερώτηση

Με ποιον τρόπο αποδεικνύεται η αξιοπιστία και αποδοχή από την αγορά;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος:

Οποιαδήποτε ένδειξη για την εμπιστοσύνη της αγοράς στις πιστοληπτικές αξιολογήσεις, όπως

i. Το μερίδιο αγοράς.

ii. Ο αριθμός των εκδοτών.

iii. Ο χρόνος που δραστηριοποιείται ο Ε.Ο.Π.Α. στην αγορά.

iv. Τα έσοδα που απορρέουν από τις δραστηριότητες διαβαθμίσεων, κλπ.

β. Διαφάνεια και δημοσιοποίηση

Ερώτηση

Πώς διασφαλίζεται ότι οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις είναι διαθέσιμες με ίσους όρους τουλάχιστον σε όλα τα ιδρύματα που έχουν έννομο συμφέρον και ειδικότερα πώς διασφαλίζεται ότι οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις είναι διαθέσιμες με ίσους όρους τόσο για τους εγχώριους όσο και για τους ξένους φορείς που έχουν έννομο συμφέρον;

Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος:

Γενική περιγραφή των διαδικασιών δημοσιοποίησης που έχουν τεθεί σε εφαρμογή.

4. ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΣΗ

α. Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος για την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας (εξαιρουμένων των τιτλοποιούμενων θέσεων):

i. Ο ορισμός της αθέτησης.

ii. Τα τριετή σωρευτικά ποσοστά αθέτησης για κάθε κατηγορία πιστοληπτικής αξιολόγησης και τα οποία πρέπει να παρέχονται σε ετήσια βάση εφόσον ο Ε.Ο.Π.Α. αναγνωριστεί, συμπεριλαμβανομένων και των δύο πιο πρόσφατων τριετών σωρευτικών ποσοστών αθέτησης, εφόσον διατίθενται.

iii. Ο κυλιόμενος μέσος όρος του τριετούς σωρευτικού ποσοστού αθέτησης σε δεκαετή βάση. Αν δεν διατίθεται, τότε θα παρέχεται εκτίμηση του Ε.Ο.Π.Α. αναφορικά με το μακροπρόθεσμο ποσοστό αθέτησης.

iv. Πιθανότητα αθέτησης-στόχος (target probability of default) για κάθε κατηγορία πιστοληπτικής αξιολόγησης, εφόσον χρησιμοποιείται.

v. Περιγραφή της μεθοδολογίας υπολογισμού των σωρευτικών ποσοστών αθέτησης και ειδικότερα σε όσον αφορά την επιλογή ομάδας ομοειδών χαρακτηριστικών, τον ορισμό της αθέτησης, τη συνάθροιση των αθετήσεων (μηχανισμός στάθμισης).

vi. Στατιστική σημασία των ποσοστών αθετήσεων.

vii. Δυναμικά χαρακτηριστικά της μεθοδολογίας διαβάθμισης (point-in-time or through the cycle).

viii. Σημασία των κατηγοριών πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

ix. Εύρος των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

x. Χρονικός ορίζοντας των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

xi. Πίνακες μετακίνησης των πιστούχων (Transition matrices).

xii. Γεωγραφική κάλυψη.

β. Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτείται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος για την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των μεριδίων ΟΣΕΚΑ στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας

i. Παρουσίαση των εν λόγω πιστοληπτικών αξιολογήσεων θεωρώντας ότι με αυτές αξιολογείται πρωταρχικά η πιστωτική ποιότητα των επενδύσεων του ΟΣΕΚΑ.

ii. Περιγραφή των παραγόντων και της έκτασης με την οποία λαμβάνονται υπόψη για την παροχή των εν λόγω πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

iii. Πληροφορίες που αναφέρονται στα παραπάνω σημεία vii -xi.

2. Πράξη 2589/20.8.2007: Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Internal Ratings Based Approach)

Θεσπίζεται η προσέγγιση εσωτερικών διαβαθμίσεων, η οποία εισάγει εξολοκλήρου νέα μεθοδολογία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση παραμέτρους κινδύνου, όπως η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου (Probability of Default, PD) και η ζημιά του πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default, LGD), επιτρέποντας για πρώτη φορά στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν τα εσωτερικά τους συστήματα διαχείρισης και υποδείγματα για την εκτίμηση των παραμέτρων αυτών.

Η χρησιμοποίηση της πιο πάνω προσέγγισης και της πιο εξελιγμένης της εκδοχής της (Advanced IRB) προϋποθέτει την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος ή της εποπτικής αρχής της χώρας έδρας της μητρικής, εφόσον πρόκειται για θυγατρική τράπεζα με έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μετά από διαβούλευση στην οποία συμμετέχει και η Τράπεζα της Ελλάδος. Η έγκριση παρέχεται εφόσον διαπιστωθεί ότι ικανοποιούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις όσον αφορά την επάρκεια των εσωτερικών συστημάτων που η τράπεζα έχει αναπτύξει για τη διαβάθμιση των πιστούχων και των πιστοδοτήσεων, την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου, την επικύρωση των σχετικών αποτελεσμάτων και την αξιοποίησή τους στη λήψη των αποφάσεων για τη χορήγηση και την τιμολόγηση των δανείων.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

Ορισμοί

της παρούσας Πράξης νοούνται ως:

Για τους σκοπούς

1. «Χρηματοδοτικό Άνοιγμα» ή «Άνοιγμα»: Στοιχείο, εντός ή εκτός ισολογισμού, που δημιουργεί ή ενδέχεται να δημιουργήσει απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος.

2. «Κίνδυνος απομείωσης της αξίας εισπρακτέων»: όπως ορίζεται στην παρ. 17 του άρθρου 2 του Ν. 3601/2007.

3. «Πιθανότητα αθέτησης (Probability of Default, PD)»: Η πιθανότητα αθέτησης των υποχρεώσεων πληρωμής ενός αντισυμβαλλομένου σε περίοδο ενός (1) έτους.

4. «Ζημία»: Οικονομική ζημία περιλαμβανομένων σημαντικών μειωτικών επιδράσεων και σημαντικών άμεσων και έμμεσων δαπανών συνδεόμενων με την είσπραξη ποσών στο πλαίσιο ενός χρηματοοικονομικού μέσου.

5. «Ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default, LGD)»: Ο λόγος της ζημίας από άνοιγμα, εξαιτίας της αθέτησης υποχρεώσεων από μέρος ενός αντισυμβαλλομένου προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης.

6. «Συντελεστής μετατροπής»: Ο λόγος του μη αναληφθέντος μέρους μιας πιστοδότησης, το οποίο θα έχει αναληφθεί και θα παραμένει ανεξόφλητο σε περίπτωση και κατά τη χρονική στιγμή της αθέτησης, προς το μη αναληφθέν μέρος της πιστοδότησης αυτής γενικότερα. Το ποσό της πιστοδότησης καθορίζεται από το εγκεκριμένο όριο, εκτός αν το άνευ εγκρίσεως όριο είναι μεγαλύτερο.

7. «Αναμενόμενη ζημία (Expected Loss, EL)»: Ο λόγος της αναμενόμενης ζημίας από άνοιγμα εξαιτίας της δυνητικής αθέτησης υποχρεώσεων από μέρος ενός αντισυμβαλλομένου ή της απομείωσης της αξίας εισπρακτέων σε περίοδο ενός (1) έτους προς το ποσό που είναι ανεξόφλητο κατά τον χρόνο της αθέτησης.

8. «Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου»: Μέθοδος χρησιμοποιούμενη από πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μειωθεί ο πιστωτικός κίνδυνος που συνδέεται με ένα ή περισσότερα ανοίγματα που εξακολουθεί να διατηρεί.

9. «Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από το δικαίωμα του πιστωτικού ιδρύματος, σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης του αντισυμβαλλομένου ή επέλευσης άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων που έχουν σχέση με τον αντισυμβαλλόμενο, να προβεί στη ρευστοποίηση ή να επιτύχει την μεταβίβαση ή την κατάσχεση ή την παρακράτηση περιουσιακών στοιχείων ή ποσών - 2 -

(εξασφαλίσεων), ή στη μείωση του ποσού του ανοίγματος ή στην αντικατάστασή του με το ποσό της διαφοράς μεταξύ του ύψους του χρηματοδοτικού ανοίγματος και του ύψους μιας υποχρέωσης του πιστωτικού ιδρύματος.

10. «Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία»: Τεχνική Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου όπου η μείωση του πιστωτικού κινδύνου ενός χρηματοδοτικού ανοίγματος απορρέει από τη δέσμευση που αναλαμβάνει τρίτος να καταβάλει ένα ποσό σε περίπτωση αθέτησης των υποχρεώσεων του πρωτοφειλέτη ή την επέλευση άλλων συγκεκριμένων πιστωτικών γεγονότων.

11. «Κεντρικός αντισυμβαλλόμενος»: Οντότητα ευρισκόμενη νομικά μεταξύ αντισυμβαλλομένων σε συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης, σε μία ή περισσότερες χρηματαγορές, αναλαμβάνουσα το ρόλο αγοραστή έναντι κάθε πωλητή και πωλητή έναντι κάθε αγοραστή.

12. «Αναγνωρισμένα χρηματιστήρια»: Χρηματιστήρια τα οποία αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές και τα οποία ανταποκρίνονται στα κάτωθι κριτήρια: α. Λειτουργούν κανονικά. β. Διέπονται από κανόνες που θεσπίζονται ή εγκρίνονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας του χρηματιστηρίου, οι οποίοι ορίζουν τις προϋποθέσεις λειτουργίας του χρηματιστηρίου, τις προϋποθέσεις πρόσβασης σε αυτό, καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληροί μια σύμβαση προτού γίνει αντικείμενο ουσιαστικής διαπραγμάτευσης στο χρηματιστήριο. γ. Έχουν συμψηφιστικό μηχανισμό βάσει του οποίου οι συμβάσεις που απαριθμούνται στο Παράρτημα II, υπόκεινται σε υποχρεωτικά καθημερινά όρια κάλυψης που κατά τη γνώμη των αρμοδίων αρχών παρέχουν επαρκή εξασφάλιση.

13. «Συναλλαγή με όρους κεφαλαιαγοράς»: Κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση που περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε συχνά χρονικά διαστήματα.

14. «Βασικός Συμμετέχων στην Αγορά»: Μία από τις ακόλουθες οντότητες:

α. Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες ή περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμοί που σταθμίζονται με το συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται, ή πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμοί τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του - 3 - Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση.

β. Πιστωτικά ιδρύματα και Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών (ΕΠΕΥ).

γ. Εταιρείες του χρηματοπιστωτικού τομέα (περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων), στα ανοίγματα έναντι των οποίων εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20% σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

δ. Εποπτευόμενοι οργανισμοί συλλογικών επενδύσεων που υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ή απαιτήσεις μόχλευσης.

ε. Εποπτευόμενα συνταξιοδοτικά ταμεία.

στ. Αναγνωρισμένοι οργανισμοί εκκαθάρισης.

15. «Κεντρικές τράπεζες»: Περιλαμβάνουν την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εκτός αν ορίζεται άλλως.

16. «Συναλλαγή επαναγοράς»: Πράξη που διέπεται από συμφωνία υπαγόμενη στον ορισμό της συμφωνίας «πώλησης και επαναγοράς» ή «αγοράς και επαναπώλησης» σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για τον Κίνδυνο Αγοράς.

17. «Δανειοδοσία ή δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων»: Πράξη υπαγόμενη στον ορισμό της «δανειοδοσίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων» σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στην ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

18. «Μέσο εξομοιούμενο με μετρητά»: Πιστοποιητικό καταθέσεων ή άλλο παρόμοιο μέσο εκδιδόμενο από το δανειοδοτικό πιστωτικό ίδρυμα.

19. «Μικρή επιχείρηση»: Επιχείρηση της οποίας ο κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 2.500.000 ευρώ.

20. «Προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης» (credit valuation adjustment) :

προσαρμογή της αποτίμησης ενός χαρτοφυλακίου συναλλαγών με έναν αντισυμβαλλόμενο στη «μέση αγοραία αξία» (mid-market value) του. Η εν λόγω προσαρμογή αντικατοπτρίζει την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου που οφείλεται σε μη εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεων. Η προσαρμογή μπορεί να απεικονίζει είτε την αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου είτε την αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου τόσο του αντισυμβαλλόμενου όσο και του πιστωτικού ιδρύματος.

21. «Μονομερής προσαρμογή της πιστωτικής αποτίμησης» (one-sided credit valuation adjustment):

Προσαρμογή της πιστωτικής αποτίμησης που αντικατοπτρίζει την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλόμενου για το πιστωτικό ίδρυμα, αλλά όχι την τρέχουσα αγοραία αξία του πιστωτικού κινδύνου που αντιπροσωπεύει το πιστωτικό ίδρυμα για τον αντισυμβαλλόμενο.

Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Τμήμα Α - Γενικές Απαιτήσεις

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Π.Ε.Δ.), για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, κατόπιν ειδικής άδειας από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Η εν λόγω άδεια παρέχεται μόνον εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος πιστοποιήσει ότι τα συστήματα που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για τη διαχείριση και τη διαβάθμιση των ανοιγμάτων, που υπόκεινται σε πιστωτικό κίνδυνο, είναι έγκυρα και εφαρμόζονται με ακεραιότητα και ειδικότερα ότι ανταποκρίνονται στα παρακάτω κριτήρια σύμφωνα με τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ.:

α. Τα συστήματα διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος παρέχουν ουσιαστική αξιολόγηση των χαρακτηριστικών του πιστούχου και των πιστοδοτήσεων, ουσιαστική διαφοροποίηση του κινδύνου, καθώς και ακριβείς και συνεπείς εκτιμήσεις του παραμέτρων κινδύνου.

β. Τα συστήματα, οι διαδικασίες και οι εσωτερικές διαβαθμίσεις, καθώς και οι εκτιμήσεις αθέτησης και ζημίας που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων παίζουν ουσιαστικό ρόλο, τόσο στη διαχείριση κινδύνου και τη λήψη αποφάσεων, όσο και στις λειτουργίες του πιστωτικού ιδρύματος, που αφορούν την έγκριση πιστώσεων, την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και την εταιρική διακυβέρνηση.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει μονάδα ελέγχου του πιστωτικού κινδύνου, υπεύθυνη για τα συστήματα διαβάθμισης, η οποία είναι επαρκώς ανεξάρτητη από αθέμιτες επιρροές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα συλλέγει και τηρεί όλα τα σχετικά δεδομένα/στοιχεία με σκοπό την αποτελεσματική υποστήριξη των διαδικασιών μέτρησης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου.

ε. Τα συστήματα διαβάθμισης που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και η λογική σχεδιασμού τους είναι τεκμηριωμένα και καταγεγραμμένα, το δε πιστωτικό ίδρυμα έχει υιοθετήσει και υλοποιήσει επαρκείς διαδικασίες επικύρωσης.

3. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή της εν λόγω άδειας αποτελεί επίσης η δυνατότητα δημοσιοποίησης από μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 σχετικών πληροφοριών.

4. Όταν ένα μητρικό πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα και οι θυγατρικές του ή μία μητρική χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών που εδρεύει στην Ελλάδα και οι θυγατρικές της, χρησιμοποιούν την Π.Ε.Δ. σε ενοποιημένη βάση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα επιτρέψει την εκπλήρωση των απαιτήσεων για την εφαρμογή της εν λόγω προσέγγισης, που περιγράφονται στην παρούσα Πράξη, από το μητρικό πιστωτικό ίδρυμα ή τη μητρική χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών και τις θυγατρικές του/της ως σύνολο.

5. Το πιστωτικό ίδρυμα που αιτείται της χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. οφείλει να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι κατά την έναρξη υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, με την προσέγγιση αυτή, θα διαθέτει τριετή εμπειρία χρησιμοποίησης, για σκοπούς εσωτερικής μέτρησης και διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου, συστημάτων διαβάθμισης, τα οποία πληρούν σε ικανοποιητικό βαθμό τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας, για τις κατηγορίες ανοιγμάτων, που προτίθεται να την εφαρμόσει.

6. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 5 παραπάνω, για τα πιστωτικά ιδρύματα που αιτούνται της χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. πριν την 1.1.2010, το αναφερόμενο στην εν λόγω παράγραφο ελάχιστο «διάστημα εμπειρίας» περιορίζεται, μέχρι τις 31.12.2009, σε ένα (1) έτος.

7. Το πιστωτικό ίδρυμα που αιτείται της χρησιμοποίησης εσωτερικών εκτιμήσεων για την παράμετρο «ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» (LGD), καθώς και συντελεστών μετατροπής, στο πλαίσιο του υπολογισμού της αξίας του ανοίγματος, οφείλει να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι κατά την έναρξη χρήσης των εκτιμήσεων αυτών, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου, θα διαθέτει τριετή εμπειρία εκτίμησης και χρησιμοποίησης, των παραμέτρων αυτών κατά τρόπο εν γένει συνεπή προς τις απαιτήσεις για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ.

8. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 7 παραπάνω, για τα πιστωτικά ιδρύματα που αιτούνται της χρησιμοποίησης εσωτερικών εκτιμήσεων για την παράμετρο «ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» (LGD), καθώς και συντελεστών μετατροπής, το αναφερόμενο στην εν λόγω παράγραφο ελάχιστο «διάστημα εμπειρίας» περιορίζεται, μέχρι τις 31.12.2008, σε δύο (2) έτη.

9. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο Τμήμα Ι της παρούσας, τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν την Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για όλα τα χρηματοδοτικά τους ανοίγματα, καθώς και τα χρηματοδοτικά ανοίγματα οποιαδήποτε μητρικής επιχείρησης και των θυγατρικών αυτής.

10. Αν ένα πιστωτικό ίδρυμα παύσει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της παρούσας, υποχρεούται να το γνωστοποιήσει στην Τράπεζα της Ελλάδος και να της υποβάλει χρονοδιάγραμμα ενεργειών για την σύντομη επάνοδο του σε κατάσταση συμμόρφωσης. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαλλάξει το πιστωτικό ίδρυμα από την υποχρέωση υποβολής χρονοδιαγράμματος για την επάνοδο σε κατάσταση συμμόρφωσης αν το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι η μη συμμόρφωσή του στις προϋποθέσεις δεν έχει ουσιαστικές επιπτώσεις.

Τμήμα Β - Κατηγορίες Χρηματοδοτικών Ανοιγμάτων

1. Κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα κατατάσσεται από το πιστωτικό ίδρυμα ως άνοιγμα έναντι:

α. Κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών.

β. Ιδρυμάτων.

γ. Επιχειρήσεων.

ή ως ανοίγματα:

δ. Λιανικής τραπεζικής.

ε. Μετοχές και συμμετοχές.

στ. Θέσεις σε τιτλοποίηση.

ζ. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού που δεν αφορούν πιστώσεις.

2. Στην κατηγορία 1.α. ανωτέρω (ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών) εντάσσονται τα ανοίγματα έναντι:

α. Κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών.

β. Των εξής Διεθνών Οργανισμών:

i. Ευρωπαϊκή Ένωση.

ii. Διεθνές Νομισματικό Ταμείο.

iii. Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών.

γ. Των εξής πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης:

i. Διεθνής Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (International Bank for Reconstruction and Development).

ii. Διεθνής Εταιρεία Χρηματοδοτήσεων (International Finance Corporation).

iii. Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (Inter-American Development Bank).

iv. Ασιατική

Τράπεζα Ανάπτυξης (Asian Development Bank).

v. Αφρικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (African Development Bank).

vi. Τράπεζα Ανάπτυξης του Συμβουλίου της Ευρώπης (Council of Europe Development Bank).

vii. Σκανδιναβική Τράπεζα Επενδύσεων (Nordic Investment Bank).

viii. Τράπεζα Ανάπτυξης της Καραϊβικής (Caribbean Development Bank).

ix. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (European Bank for Reconstruction and Development).

x. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (European Investment Bank).

xi. Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (European Investment Fund).

xii. Πολυμερής Οργανισμός για την Εγγύηση των Επενδύσεων (Multilateral Investment Guarantee Agency).

και από 1.10.2007

xiii. Διεθνής Χρηματοδοτική Διευκόλυνση για την Ανοσοποίηση (International Finance Facility for Immunisation).

xiv. Ισλαμική Τράπεζα Ανάπτυξης (Islamic Development Bank).

δ. Τοπικών αρχών και περιφερειακών κυβερνήσεων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας (Παράρτημα III), καθώς και Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών εγκατεστημένων σε αυτές, τα ανοίγματα έναντι των οποίων θεωρούνται από τις τοπικές εποπτικές αρχές ως ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων.

3. Στην κατηγορία 1.β. (ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων) κατατάσσονται τα ανοίγματα έναντι:

α. Πιστωτικών Ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ.

β. Αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης, περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών.

γ. Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, ήτοι επιχειρήσεων και οργανισμών που πληρούν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια (Ν.2198/1994 και Ν. 3329/2004):

(1) Επιδιώκουν κοινωφελείς ή άλλους δημόσιους σκοπούς ήτοι προσφέρουν δημόσια αγαθά (υγεία, παιδεία, άμυνα κλπ).

(2) Ελέγχονται πλήρως από το δημόσιο (πλειοψηφία στη μετοχική σύνθεση, ορισμός διοίκησης, χρηματοδότηση άνω του 50% της ετήσιας δραστηριότητας).

Διευκρινίζεται ότι τα ανοίγματα έναντι νομικών προσώπων του Δημοσίου Τομέα που πληρούν κάποιο από τα παρακάτω κριτήρια:

(1) Λειτουργούν σύμφωνα με το δίκαιο περί ανωνύμων εταιρειών και είτε οι μετοχές τους διαπραγματεύονται σε οργανωμένη αγορά ή έχει αποφασισθεί η έναρξη διαδικασιών αποκρατικοποίησης δια της εισαγωγής μετοχών του σε οργανωμένη αγορά με απόφαση της διυπουργικής επιτροπής αποκρατικοποιήσεων του Ν. 3049/2002 ή

(2) προσφέρουν προϊόντα/υπηρεσίες σε ανταγωνιστική αγορά

κατατάσσονται στην κατηγορία 1.γ. (ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων).

δ. Πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης άλλων από αυτών της υποπαρ. 2.γ. ανωτέρω.

4. Στην κατηγορία 1.γ. (ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων) κατατάσσονται:

α. Τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, μεγέθους και ύψους πωλήσεων.

β. Οι απαιτήσεις από φυσικά πρόσωπα άνω του 1.000.000 ευρώ εφόσον δεν πληρούν τα κριτήρια των υποπαρ. 6.

γ. – ε. παρακάτω, ώστε να θεωρηθούν ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

γ. Όλα τα ανοίγματα τα οποία δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να ενταχθούν στις κατηγορίες 1.α., 1.β. και 1.δ. -

1.στ.

5. Η κατηγορία των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων περιλαμβάνει την ειδική υποκατηγορία των ανοιγμάτων δανεισμού ειδικής μορφής, στην οποία εντάσσονται τα ανοίγματα τα οποία πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Το άνοιγμα είναι έναντι επιχείρησης η οποία έχει σχηματιστεί αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση ή/και τη λειτουργία εμπράγματων περιουσιακών στοιχείων.

β. Η σύμβαση δίνει στο δανειστή σημαντικό έλεγχο επί των περιουσιακών στοιχείων και των εσόδων που παράγουν αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

γ. Η πρωτεύουσα πηγή αποπληρωμής είναι τα έσοδα που παράγονται από τα περιουσιακά στοιχεία που χρηματοδοτούνται και όχι η παραγωγική ικανότητα της εμπορικής επιχείρησης.

6. Στην κατηγορία 1.δ. (ανοίγματα λιανικής τραπεζικής) κατατάσσονται τα ανοίγματα που πληρούν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Αφορούν φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ή επιχείρηση μικρού ή μεσαίου μεγέθους, ανεξαρτήτως νομικής μορφής.

β. Σε περίπτωση που το άνοιγμα είναι έναντι επιχείρησης μικρού ή μεσαίου μεγέθους, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, το συνολικό ποσό που οφείλει ο πιστούχος ή ομάδα συνδεδεμένων πιστούχων στο πιστωτικό ίδρυμα και σε οποιαδήποτε μητρική επιχείρηση και τις θυγατρικές της, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών, συνυπολογιζόμενων των κάθε είδους απαιτήσεων σε καθυστέρηση, καθώς και των ανοιγμάτων που εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία, δεν υπερβαίνει εξ όσων γνωρίζει το πιστωτικό ίδρυμα, το 1.000.000 ευρώ

γ. Εντάσσονται σε ένα μεγάλο αριθμό ανοιγμάτων με παρόμοια χαρακτηριστικά.

δ. Η διαχείρισή τους δεν προσομοιάζει με την εξατομικευμένη διαχείριση των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων.

ε. Υπάρχει διαχρονική συνέπεια στη διαχείριση κινδύνων, με την έννοια ότι ο τρόπος παρακολούθησής τους από το πιστωτικό ίδρυμα είναι ανάλογος του κινδύνου και μεταβάλλεται μόνον εφόσον υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι έχει μεταβληθεί η φύση του κινδύνου που προέρχεται από το συγκεκριμένο άνοιγμα.

7. Ανοίγματα, τα οποία μειώθηκαν κάτω του 1.000.000 ευρώ αποκλειστικά λόγω σταδιακής εξόφλησης, δεν εντάσσονται στην εν λόγω κατηγορία ανοιγμάτων.

8. Η παρούσα αξία των ελάχιστων καταβλητέων πληρωμών λιανικής χρηματοδοτικής μίσθωσης δύναται να ενταχθεί στην κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής εφόσον πληρούνται τα κριτήρια της παρ. 6.

9. Η κατηγορία των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις κάτωθι τρεις υποκατηγορίες:

α. Απαιτήσεις έναντι φυσικών προσώπων που είναι πλήρως καλυμμένες με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες.

β. Ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής, στην οποία εντάσσονται, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, τα ανοίγματα που πληρούν αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i. Είναι ανοίγματα έναντι ιδιωτών (φυσικών προσώπων).

ii. Τα ανοίγματα είναι ανακυκλούμενα, μη εξασφαλισμένα και, στο βαθμό που δεν έχουν εκταμιευθεί, άμεσα και άνευ όρων ακυρώσιμα από το πιστωτικό ίδρυμα. Οι μη εκταμιευθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις μπορούν να θεωρούνται ακυρώσιμες άνευ όρων εάν οι ρήτρες τους επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τις ακυρώνει πλήρως στο βαθμό που επιτρέπεται από τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και τις συναφείς διατάξεις. Στην κατηγορία αυτή επιτρέπεται και η υπαγωγή ανοιγμάτων από πιστώσεις (όρια) που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι έχουν εξασφάλιση καθότι είναι συνδεδεμένες με λογαριασμό μισθοδοσίας. Στην περίπτωση αυτή, τα ανακτώμενα από τους λογαριασμούς αυτούς ποσά δεν συνυπολογίζονται στην εκτίμηση του LGD.

iii. Το ανώτατο άνοιγμα έναντι ενός μεμονωμένου ιδιώτη δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ.

iv. Τα υποχαρτοφυλάκια των απαιτήσεων της υποκατηγορίας αυτής παρουσιάζουν χαμηλή μεταβλητότητα ποσοστών ζημίας σε σχέση με το μέσο επίπεδο ζημιών για το εν λόγω υποχαρτοφυλάκιο, ιδίως εντός των ζωνών χαμηλής πιθανότητας αθέτησης. Χαμηλή χαρακτηρίζεται η μεταβλητότητα της εν λόγω υποκατηγορίας, συγκρινόμενη με την μεταβλητότητα του χαρτοφυλακίου της υποκατηγορίας 9.γ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος ελέγχει τη σχετική μεταβλητότητα των ποσοστών ζημίας των υποχαρτοφυλακίων και του συνολικού χαρτοφυλακίου αποδεκτών ανακυκλούμενων ανοιγμάτων λιανικής.

γ. Λοιπά ανοίγματα λιανικού χαρτοφυλακίου.

10. Στην κατηγορία 1.ε. (ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές) κατατάσσονται τα παρακάτω ανοίγματα:

α. Ανοίγματα σε μη χρεωστικούς τίτλους που συνεπάγονται υπολειμματική απαίτηση μειωμένης εξασφάλισης επί των στοιχείων του ενεργητικού ή του εισοδήματος του εκδότη. **β.** Ανοίγματα υπό μορφή δανείων ή χρεωστικών τίτλων των οποίων η οικονομική ουσία είναι παρόμοια εκείνης των ανοιγμάτων που περιγράφονται στην υποπαρ.

α. ανωτέρω. **11.** Στην κατηγορία των στοιχείων, των οποίων η οικονομική ουσία είναι παρόμοια με αυτή των αναφερόμενων στην υποπαρ. 10.α. ανωτέρω, εντάσσονται τουλάχιστον:

α. Μη εξαργυρούμενοι τίτλοι ή άλλης μορφής απαιτήσεις, με την έννοια ότι η επιστροφή των επενδυμένων κεφαλαίων μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την πώλησή τους ή τη ρευστοποίησή τους, δεν ενσωματώνουν υποχρέωση ρευστοποίησης/ επαναγοράς τους εκ μέρους του εκδότη και εκχωρούν υπολειμματική απαίτηση στα περιουσιακά στοιχεία ή τα έσοδα του εκδότη.

β. Τίτλοι ή άλλης μορφής απαιτήσεις, οι οποίοι ενσωματώνουν υποχρέωση του εκδότη, ο οποίος όμως μπορεί να μεταθέσει αορίστως το διακανονισμό της υποχρέωσης ή η υποχρέωση προβλέπει (ή εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια του εκδότη) διακανονισμό με την έκδοση μετοχών του εκδότη.

γ. Όλα τα στοιχεία που μπορούν να περιληφθούν στα βασικά κεφάλαια ενός πιστωτικού ιδρύματος.

12. Ειδική υποκατηγορία των ανοιγμάτων υπό μορφή μετοχών αποτελούν:

α. Οι επενδύσεις υπό μορφή μεριδίων Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ).

β. Οι θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης (hedge funds).

13. Στην κατηγορία 1.ζ. εντάσσεται και η υπολειπόμενη αξία των εκμισθωμένων περιουσιακών στοιχείων, στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, αν δεν συμπεριλαμβάνεται στην αξία του ανοίγματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 87 του Τμήματος Ε της παρούσας.

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν την κατάλληλη κατά περίπτωση και συνεπή διαχρονικά μεθοδολογία κατάταξης των ανοιγμάτων τους στις κατηγορίες του παρόντος Τμήματος.

Τμήμα Γ - Συστήματα Διαβάθμισης

1. Ως «Σύστημα Διαβάθμισης» νοείται το σύνολο των μεθοδολογιών, διαδικασιών, ελέγχων, συστημάτων πληροφορικής και βάσεων δεδομένων που υποστηρίζουν την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου και την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες κινδύνου ή σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου, καθώς και την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου, ήτοι της αθέτησης υποχρέωσης και της ζημίας για κάθε κατηγορία χρηματοδοτικού ανοίγματος.

2. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί περισσότερα του ενός συστήματα διαβάθμισης, τα κριτήρια υπαγωγής ενός πιστούχου ή μιας πιστοδότησης σε ένα από αυτά θα τεκμηριώνονται γραπτώς και θα εφαρμόζονται με τρόπο ώστε να διασφαλίζεται ότι απεικονίζεται επαρκώς το επίπεδο του αναλαμβανόμενου κινδύνου.

3. Τα κριτήρια και οι διαδικασίες ταξινόμησης σε βαθμίδες κινδύνου ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου θα επανεξετάζονται περιοδικά προκειμένου να διασφαλιστεί ότι εξακολουθούν να είναι κατάλληλα για το τρέχον χαρτοφυλάκιο της τράπεζας και συμβατά με τις συνθήκες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

4. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τη διαβάθμιση των πιστούχων ή/και των πιστοδοτήσεων του άμεσες εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου (πιθανότητα αθέτησης, ζημία ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος), οι εκτιμήσεις αυτές μπορούν να θεωρούνται ως το αποτέλεσμα μιας ταξινόμησης στις βαθμίδες μιας συνεχούς κλίμακας διαβάθμισης.

5. Στη συνέχεια παρατίθενται οι ελάχιστες απαιτήσεις που διέπουν τα συστήματα διαβάθμισης.

Γ.1. Διάρθρωση των Συστημάτων Διαβάθμισης

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

6. Το σύστημα διαβάθμισης των ανοιγμάτων αυτής της κατηγορίας θα λαμβάνει υπόψη ξεχωριστά τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστούχου από τα χαρακτηριστικά κινδύνου της πιστοδότησης (δισδιάστατο σύστημα διαβάθμισης).

7. Η πρώτη διάσταση αφορά την κλίμακα διαβάθμισης των πιστούχων, σχετίζεται με την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου και απεικονίζει αποκλειστικά την πιστοληπτική του ικανότητα.

8. Ως «βαθμίδα πιστούχου» νοείται μια κατηγορία κινδύνου στην κλίμακα διαβάθμισης πιστούχων του συστήματος διαβάθμισης, στην οποία οι πιστούχοι ταξινομούνται με βάση ένα σύνολο προκαθορισμένων και διακριτών κριτηρίων διαβάθμισης, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα θα τεκμηριώνει γραπτώς τη σχέση των βαθμίδων διαβάθμισης, όσον αφορά τον κίνδυνο αθέτησης που υπονοούν, με τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό του επιπέδου του εν λόγω κινδύνου.

10. Η κλίμακα διαβάθμισης πιστούχων θα περιλαμβάνει τουλάχιστον εννέα (9) βαθμίδες για πιστούχους που δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης κατά την έννοια των παρ. 17 - 28 του Τμήματος Ε και τουλάχιστον μία

(1) για πιστούχους που έχουν περιέλθει σε κατάσταση αθέτησης, προκειμένου να αποφεύγονται υπερβολικές συγκεντρώσεις αντισυμβαλλομένων σε μία βαθμίδα και να υπάρχει καλύτερη διαφοροποίηση του πιστωτικού κινδύνου.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα με χαρτοφυλάκια που παρουσιάζουν μεγάλη συγκέντρωση σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς ή/και σε εύρος κινδύνου αθέτησης, θα έχουν επαρκή αριθμό βαθμίδων εντός αυτού του εύρους ώστε να αποφεύγεται υπερβολική συγκέντρωση πιστούχων σε μία βαθμίδα.

12. Σημαντικές συγκεντρώσεις (μεγαλύτερες του 25%) σε μία βαθμίδα μπορούν να γίνουν δεκτές μόνον εφόσον αιτιολογούνται επαρκώς με εμπειρικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι:
α. Η εν λόγω βαθμίδα καλύπτει ένα εύλογα περιορισμένο εύρος πιθανοτήτων αθέτησης και
β. ο κίνδυνος αθέτησης υποχρέωσης που αντιπροσωπεύουν όλοι οι πιστούχοι της βαθμίδας αυτής δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού του εύρους πιθανοτήτων.

13. Η δεύτερη διάσταση του συστήματος διαβάθμισης αφορά την κλίμακα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων, σχετίζεται με την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) και απεικονίζει τα χαρακτηριστικά της πιστοδότησης που σχετίζονται με το LGD, όπως εξασφαλίσεις, είδος προϊόντος κλπ.

14. Ως «βαθμίδα πιστοδότησης» νοείται μια κατηγορία κινδύνου στην κλίμακα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων του συστήματος διαβάθμισης, στην οποία οι πιστοδοτήσεις ταξινομούνται με βάση ένα σύνολο προκαθορισμένων και διακριτών κριτηρίων διαβάθμισης, που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση της ζημίας ως ποσοστού του χρηματοδοτικού ανοίγματος (LGD).

15. Ο ορισμός της βαθμίδας πιστοδότησης περιλαμβάνει οπωσδήποτε περιγραφή:

α. Του τρόπου με τον οποίον τα χρηματοδοτικά ανοίγματα ταξινομούνται σε μια δεδομένη βαθμίδα και

β. των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τη διάκριση των αναλαμβανόμενων επιπέδων κινδύνου των διαφόρων βαθμίδων.

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα που θα χρησιμοποιήσουν τα καθοριζόμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος LGD, όπως ορίζονται στο Τμήμα Ε, παρ. 59, της παρούσας, θεωρείται ότι πληρούν την προϋπόθεση αυτή, εφόσον έχουν υιοθετήσει επαρκές σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης των εξασφαλίσεων.

17. Για να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, θα πρέπει να διαθέτουν ξεχωριστό σύστημα διαβάθμισης πιστοδοτήσεων που να απεικονίζει αποκλειστικά τα χαρακτηριστικά κινδύνου αυτών.

18. Σημαντικές συγκεντρώσεις σε μια βαθμίδα πιστοδότησης μπορούν να γίνουν δεκτές μόνον εφόσον υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν ότι η βαθμίδα αυτή καλύπτει ένα εύλογα στενό εύρος τιμών του LGD και ότι ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν όλα τα χρηματοδοτικά ανοίγματα της βαθμίδας δεν υπερβαίνει τα όρια αυτού του εύρους τιμών.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

19. Τα συστήματα διαβάθμισης θα απεικονίζουν τόσο τον κίνδυνο του πιστούχου όσο και τον κίνδυνο της πιστοδότησης και θα λαμβάνουν υπόψη όλα τα χαρακτηριστικά του πιστούχου και της πιστοδότησης που επηρεάζουν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύουν ότι η διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά επιτυγχάνει την ουσιαστική διαφοροποίηση των κινδύνων, την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων με βάση επαρκώς ομοιογενή χαρακτηριστικά και επιτρέπει την αξιόπιστη και συνεπή εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα.

21. Η ταξινόμηση σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά θα επιτυγχάνει βαθμό διαφοροποίησης των κινδύνων με τον οποίο διασφαλίζεται ότι ο αριθμός των ανοιγμάτων σε δεδομένη βαθμίδα ή ομάδα με ομοειδή χαρακτηριστικά είναι επαρκής για την ουσιαστική ποσοτικοποίηση και επικύρωση των παραμέτρων κινδύνου αυτής της βαθμίδας ή ομάδας. Η ταξινόμηση των ανοιγμάτων και των πιστούχων σε βαθμίδες ή ομάδες θα είναι τέτοια ώστε να αποφεύγεται η υπερβολική συγκέντρωση σε μία εξ αυτών.

22. Κατά την ταξινόμηση των ανοιγμάτων τους σε βαθμίδες ή ομάδες, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να εξετάζουν τουλάχιστον τους ακόλουθους παράγοντες κινδύνου:

α. Τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστούχου.

β. Τα χαρακτηριστικά κινδύνου της πιστοδότησης περιλαμβανομένου του είδους του προϊόντος ή της εξασφάλισης, ή αμφοτέρων. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να έχουν υιοθετήσει διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων στις οποίες περισσότερα του ενός ανοίγματα καλύπτονται από την ίδια εξασφάλιση.

γ. Την καθυστέρηση, εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώσει επαρκώς, ότι δεν αποτελεί σημαντικό παράγοντα κινδύνου για το σχετικό χρηματοδοτικό άνοιγμα.

Γ.2. Ταξινόμηση πιστούχων / πιστοδοτήσεων σε βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά

23. Το πιστωτικό ίδρυμα υιοθετεί ειδικούς για τον σκοπό αυτό ορισμούς, διαδικασίες και κριτήρια για την ταξινόμηση των ανοιγμάτων του στις βαθμίδες ή ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά ενός συστήματος διαβάθμισης.

24. Ο προσδιορισμός των βαθμίδων ή ομάδων και τα κριτήρια ταξινόμησης σε αυτές θα είναι επαρκώς λεπτομερείς, ώστε να επιτρέπουν στους υπευθύνους για την ταξινόμηση να κατατάσσουν με συνέπεια τους πιστούχους ή τις πιστοδοτήσεις με παρόμοιο κίνδυνο στην ίδια βαθμίδα ή ομάδα.

25. Η συνέπεια της ταξινόμησης θα ισχύει για όλες τις σχετικές επιχειρηματικές δραστηριότητες, τις διοικητικές μονάδες και τις γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα.

26. Η διαδικασία ταξινόμησης θα είναι καταγεγραμμένη και επαρκώς τεκμηριωμένη, ώστε να επιτρέπει σε τρίτους:

α. Να κατανοούν τον τρόπο ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες.

β. Να αναπαράγουν την ταξινόμηση αυτή.

γ. Να αξιολογούν κατά πόσο δεδομένος πιστούχος/πιστοδότηση έχουν ταξινομηθεί στην κατάλληλη, όσον αφορά τον κίνδυνο, βαθμίδα ή ομάδα.

27. Τα χρησιμοποιούμενα κριτήρια πρέπει επίσης να είναι συνεπή με την πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής για τη διαχείριση των προβληματικών πιστούχων και πιστοδοτήσεων.

28. Το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει υπόψη όλες τις κατάλληλες πληροφορίες για την ταξινόμηση των πιστούχων και των πιστοδοτήσεων του σε βαθμίδες ή ομάδες. Οι πληροφορίες πρέπει να είναι επίκαιρες και να επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να προβλέπει τη μελλοντική συμπεριφορά του ανοίγματος. Όσο λιγότερες πληροφορίες διαθέτει το πιστωτικό ίδρυμα, τόσο πιο συντηρητική θα είναι η ταξινόμηση των ανοιγμάτων του σε βαθμίδες ή ομάδες πιστούχων και πιστοδοτήσεων.

29. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί εξωτερική διαβάθμιση (π.χ. διαβάθμιση ενός Εξωτερικού Οργανισμού Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ως τον κυριότερο παράγοντα προσδιορισμού της δικής του, εσωτερικής ταξινόμησης, θα εξασφαλίζει ότι λαμβάνει υπόψη του και άλλες πληροφορίες που σχετίζονται με τον κίνδυνο του πιστούχου ή της πιστοδότησης.

30. Για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών θα πρέπει επιπλέον να ικανοποιούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Κάθε πιστούχος θα ταξινομείται στην βαθμίδα που απεικονίζει το σχετικό κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης, στη αντίστοιχη κλίμακα διαβάθμισης κατά την εγκριτική διαδικασία.

β. Για τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής, κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα πρέπει να ταξινομείται επίσης στην κατάλληλη βαθμίδα πιστοδότησης κατά την εγκριτική διαδικασία.

γ. Κάθε νομική οντότητα έναντι της οποίας το πιστωτικό ίδρυμα έχει χρηματοδοτικό άνοιγμα θα διαβαθμίζεται ξεχωριστά. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει υιοθετήσει πολιτική για την αντιμετώπιση των μεμονωμένων πιστούχων-πελατών, καθώς και των ομάδων συνδεδεμένων πελατών.

δ. Διαφορετικά χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι του ίδιου πιστούχου θα ταξινομούνται στην ίδια βαθμίδα στην κλίμακα διαβάθμισης πιστούχου, ανεξάρτητα από τις τυχόν διαφορές μεταξύ των σχετικών πιστοδοτήσεων. Κατ' εξαίρεση, στις ακόλουθες περιπτώσεις επιτρέπεται η ταξινόμηση διαφορετικών ανοιγμάτων έναντι του ίδιου πιστούχου σε περισσότερες της μιας βαθμίδας:

i. Όταν υπάρχει κίνδυνος χώρας, αναφορικά με τη μεταφορά κεφαλαίων, ανάλογα με το εάν τα χρηματοδοτικά ανοίγματα είναι εκπεφρασμένα σε τοπικό ή σε ξένο νόμισμα.

ii. Όταν οι εγγυήσεις που συνδέονται με ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα αναγνωρίζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας, με αποτέλεσμα την προσαρμογή της ταξινόμησης του ανοίγματος για το οποίο έχει δοθεί η εγγύηση στη βαθμίδα του εγγυητή.

iii. Όταν η νομοθεσία περί προστασίας του καταναλωτή και περί τραπεζικού απορρήτου ή άλλη νομοθεσία απαγορεύουν την ανταλλαγή δεδομένων, που αφορούν τον πελάτη.

31. Κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα λιανικής τραπεζικής θα ταξινομείται σε βαθμίδα ή ομάδα ομοειδών ανοιγμάτων κατά την εγκριτική διαδικασία.

32. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν υιοθετήσει καταγεγραμμένες διαδικασίες για τις παρακάμψεις των κριτηρίων ταξινόμησης και ειδικότερα για:

α. Τις περιπτώσεις στις οποίες τα κριτήρια ταξινόμησης ή ακόμη και η ίδια η τελική ταξινόμηση του πιστούχου/πιστοδότησης σε βαθμίδες ή ομάδες επιτρέπεται να παρακαμφθούν με βάση την ανθρωπινή κρίση.

β. Τον ορισμό των υπευθύνων για την έγκριση των παρακάμψεων αυτών.

γ. Την παρακολούθηση και ανάλυση της «πραγματικής συμπεριφοράς» όλων εκείνων των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των οποίων η ταξινόμηση έχει προέλθει από παράκαμψη. Η ανάλυση αυτή θα περιλαμβάνει την τακτική αξιολόγηση της πραγματικής συμπεριφοράς των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των οποίων η αρχική διαβάθμιση δεν λήφθηκε υπόψη και παρακάμφθηκε, καθώς και καταγραφή του/των υπευθύνου/ων που ενέκριναν την παράκαμψη.

Γ.3. Αρτιότητα της διαδικασίας ταξινόμησης

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

33. Η ταξινόμηση και η περιοδική αναθεώρηση της ταξινόμησης των ανοιγμάτων αυτών θα πραγματοποιείται ή θα εγκρίνεται από ανεξάρτητο τρίτο πρόσωπο ή όργανο, που δεν επωφελείται άμεσα από την απόφαση χορήγησης της πίστωσης ή την αύξηση του ορίου αυτής (ανεξάρτητη λειτουργία).

34. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα επανεξετάζουν τις ταξινομήσεις τουλάχιστον σε ετήσια βάση. Η ταξινόμηση των πιστούχων υψηλού κινδύνου και των προβληματικών πιστοδοτήσεων θα επανεξετάζεται σε μικρότερα χρονικά διαστήματα. Όταν προκύπτουν νέες πληροφορίες σχετικές με τον πιστούχο ή την πιστοδότηση, που ενδέχεται να διαφοροποιούν τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο, τα πιστωτικά ιδρύματα θα προβαίνουν στην εκ νέου ταξινόμηση αυτών των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων.

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα έχουν υιοθετήσει μια αποτελεσματική διαδικασία παρακολούθησης και επικαιροποίησης των πληροφοριών που αφορούν τα χαρακτηριστικά των πιστούχων που επηρεάζουν την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης αυτών (PD), καθώς και τα χαρακτηριστικά των πιστοδοτήσεων που επηρεάζουν τη ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης υποχρέωσης (LGD) και τους συντελεστές μετατροπής.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

36. Τα πιστωτικά ιδρύματα τουλάχιστον ετησίως:

α. Επικαιροποιούν την ταξινόμηση των πιστούχων και των πιστοδοτήσεων ή επανεξετάζουν τα χαρακτηριστικά της ζημίας και την κατάσταση από άποψη καθυστερήσεων για κάθε ομάδα με ομοειδή χαρακτηριστικά κινδύνου, ανάλογα με το σύστημα διαβάθμισης που έχουν υιοθετήσει.

β. Επανεξετάζουν, βάσει αντιπροσωπευτικού δείγματος, την κατάσταση των μεμονωμένων ανοιγμάτων σε κάθε ομάδα κινδύνου προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα χρηματοδοτικά ανοίγματα εξακολουθούν να είναι ταξινομημένα στην κατάλληλη για αυτά βαθμίδα ή ομάδα.

Γ.4. Χρησιμοποίηση υποδειγμάτων

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί υποδείγματα και άλλες αυτοματοποιημένες μεθόδους για να ταξινομήσει χρηματοδοτικά ανοίγματα πιστούχων ή πιστοδοτήσεων σε βαθμίδες ή ομάδες κινδύνου, θα πρέπει:

37. Να τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι το υπόδειγμα έχει καλή προβλεπτική ικανότητα και ότι η χρήση του δεν οδηγεί σε στρεβλώσεις των κεφαλαιακών απαιτήσεων. Οι μεταβλητές που εισάγονται στο υπόδειγμα θα αποτελούν μια εύλογη και αποτελεσματική βάση για τις προβλέψεις που προκύπτουν από αυτό. Το υπόδειγμα δεν πρέπει να παράγει σημαντικά μεροληπτικές εκτιμήσεις.

38. Να διαθέτει διαδικασία για την αξιολόγηση των δεδομένων που εισάγονται στο υπόδειγμα, η οποία περιλαμβάνει τον έλεγχο της ακρίβειας, της πληρότητας και της καταλληλότητας αυτών.

39. Να τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για το σχεδιασμό του υποδείγματος είναι αντιπροσωπευτικά του συνόλου των πιστούχων ή των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος.

40. Να προβαίνει σε τακτική βάση στην επικύρωση των αποτελεσμάτων του υποδείγματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης της καλής επίδοσής του, της σταθερότητας των αποτελεσμάτων του, της επανεξέτασης και

αν κρίνεται σκόπιμο, της αναθεώρησης των προδιαγραφών του και της σύγκρισης των προβλέψεών του με τα πραγματικά αποτελέσματα.

41. Να έχει υιοθετήσει διαδικασίες ώστε το υπόδειγμα να λειτουργεί σε συνδυασμό με την κρίση στελεχών με επαρκή εμπειρία και να υπόκειται στην εποπτεία τους, ώστε η ταξινόμηση που προκύπτει από αυτό να επανεξετάζεται από τα εν λόγω στελέχη και να διασφαλίζεται ότι το υπόδειγμα χρησιμοποιείται ορθά. Οι διαδικασίες επανεξέτασης θα επιτρέπουν τον εντοπισμό και τον περιορισμό των σφαλμάτων που σχετίζονται με τις αδυναμίες του υποδείγματος. Η κρίση των εμπείρων στελεχών θα λαμβάνει υπόψη της όλες τις σχετικές πληροφορίες που δε λαμβάνονται υπόψη από το υπόδειγμα. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει γραπτώς τον τρόπο με τον οποίο η εμπειρική κρίση συνδυάζεται με τα αποτελέσματα του υποδείγματος.

42. Οι προϋποθέσεις που ισχύουν για την ανάπτυξη και χρήση υποδειγμάτων που το πιστωτικό ίδρυμα έχει προμηθευτεί από εξωτερικό συνεργάτη (εξωτερικό υπόδειγμα) δεν διαφοροποιούνται από αυτές που ισχύουν για τα υποδείγματα που αναπτύσσει το ίδιο.

43. Η χρήση υποδείγματος, που το πιστωτικό ίδρυμα έχει προμηθευτεί από εξωτερικό συνεργάτη, ο οποίος διεκδικεί το αποκλειστικό δικαίωμα επί της τεχνολογίας του, δε δικαιολογεί απαλλαγή του πιστωτικού ιδρύματος από την υποχρέωση έγγραφης τεκμηρίωσης ή από οποιαδήποτε άλλη υποχρέωση σχετική με τα συστήματα διαβάθμισης. Την ευθύνη της τεκμηρίωσης ότι οι ελάχιστες προϋποθέσεις της παρούσας ισχύουν για το εν λόγω υπόδειγμα και τις παρεχόμενες διαβαθμίσεις, φέρει το πιστωτικό ίδρυμα.

44. Το εξωτερικό υπόδειγμα πρέπει να χαρακτηρίζεται από διαφάνεια, και συνεπώς το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να τεκμηριώνει ότι υπάρχει εσωτερική γνώση και ουσιαστική κατανόηση αναφορικά με την ανάπτυξη και την κατάλληλη χρήση του υποδείγματος, η οποία θα πιστοποιείται με την καταγραφή της διαδικασίας ανάπτυξης του υποδείγματος, καθώς και των βασικών σημείων της επικύρωσης των αποτελεσμάτων του. Ιδιαίτερως το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να γνωρίζει και να έχει καταγράψει τους περιορισμούς και τις αδυναμίες του υποδείγματος.

Γ.5. Έγγραφο

τεκμηρίωση των συστημάτων διαβάθμισης

45. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν γραπτώς το σχεδιασμό, τη δομή των συστημάτων διαβάθμισης που χρησιμοποιούν, καθώς και τα λειτουργικά χαρακτηριστικά αυτών. Από την γραπτή τεκμηρίωση θα στοιχειοθετείται η συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στην παρούσα Πράξη και θα καλύπτει τουλάχιστον:

α. Τη διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων.

β. Τα κριτήρια διαβάθμισης.

γ. Τα καθήκοντα των υπευθύνων για τη διαβάθμιση των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων.

δ. Τη συχνότητα αναθεώρησης των ταξινομήσεων.

ε. Την εποπτεία της διαδικασίας διαβάθμισης από τη Διοίκηση.

46. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν επίσης γραπτώς:

α. Την αιτιολογική βάση και τις αναλύσεις που υποστηρίζουν την επιλογή των κριτηρίων διαβάθμισης.

β. Όλες τις σημαντικές μεταβολές στη μεθοδολογία ανάπτυξης των συστημάτων διαβάθμισης, στην επικύρωση των αποτελεσμάτων τους και στα σχετικά δεδομένα που χρησιμοποιούνται (τόσο στις πηγές δεδομένων όσο και στις περιόδους που καλύπτουν), με τρόπο που να επιτρέπει τον εντοπισμό των μεταβολών που πραγματοποιήθηκαν μετά την τελευταία αξιολόγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

γ. Τις εσωτερικές διαδικασίες και τους στατιστικούς ελέγχους που χρησιμοποιούνται για την επικύρωση των αποτελεσμάτων των συστημάτων διαβάθμισης. Οι σχετικές αναλύσεις και η γραπτή τεκμηρίωση θα επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

δ. Τις εσωτερικές διαδικασίες διαβάθμισης, καθώς και το σύστημα εσωτερικών ελέγχων, που τις διέπει, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

ε. Τους ορισμούς της αθέτησης υποχρέωσης και της ζημίας που χρησιμοποιούν εσωτερικά με τρόπο που να καταδεικνύει τη συνέπεια των ορισμών αυτών με εκείνους της παρούσας Πράξης. Κατά την έγγραφη τεκμηρίωση θα λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα χρησιμοποίησης διαφορετικών συστημάτων διαβάθμισης για διαφορετικά είδη χαρτοφυλακίων. Θα είναι καταγεγραμμένη η διαδικασία ανάπτυξης και επικύρωσης των αποτελεσμάτων κάθε διαφορετικού συστήματος διαβάθμισης, που χρησιμοποιείται ή του συνδυασμού αυτών.

47. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί υποδείγματα, που έχουν αναπτυχθεί είτε εσωτερικά είτε από εξωτερικό συνεργάτη, στη διαδικασία της διαβάθμισης θα τεκμηριώνει επίσης γραπτώς τις μεθοδολογίες τους. Το σχετικό υλικό πρέπει να:

α. Περιγράφει τον τύπο και την αρχιτεκτονική του υποδείγματος που χρησιμοποιήθηκε και τα αίτια επιλογής του συγκεκριμένου υποδείγματος.

β. Περιγράφει λεπτομερώς τη θεωρία και τις μαθηματικές σχέσεις που υποστηρίζουν την ανάπτυξη του υποδείγματος, καθώς και τις παραδοχές και / ή τη μαθηματική και εμπειρική βάση της αντιστοίχισης των εσωτερικών εκτιμήσεων με συγκεκριμένες βαθμίδες, μεμονωμένους πιστούχους, χρηματοδοτικά ανοίγματα ή ομάδες ανοιγμάτων ομοειδούς κινδύνου, καθώς και τις πηγές δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την εκτίμησή τους. γ. Περιγράφει την πολιτική τροποποίησης του υποδείγματος και των παραμέτρων του.

δ. Καθορίζει αυστηρή στατιστική διαδικασία για την επικύρωση του υποδείγματος, η οποία περιλαμβάνει «εκτός δείγματος» και «εκτός χρόνου» δοκιμές επίδοσης.

ε. Περιγράφει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες το υπόδειγμα δεν αναμένεται να λειτουργεί αποτελεσματικά και γενικά τις αδυναμίες του υποδείγματος.

Γ.6. Διαχείριση Δεδομένων

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν τα δεδομένα / στοιχεία που αφορούν τις εσωτερικές διαβαθμίσεις τους με βάση τις απαιτήσεις δημοσιοποίησης που προβλέπονται στην ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

48. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν σε άμεσα προσβάσιμη μορφή:

α. Πλήρη στοιχεία ιστορικότητας των διαβαθμίσεων των πιστούχων και των αποδεκτών, σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας, εγγυητών.

β. Τις ημερομηνίες που έγινε η διαβάθμιση.

γ. Τα κυριότερα δεδομένα και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκαν για τη διαβάθμιση. δ. Τους υπευθύνους για κάθε διαβάθμιση.

ε. Τα στοιχεία των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που παρουσίασαν αθέτηση υποχρέωσης.

στ. Την ημερομηνία της αθέτησης και τις συνθήκες κάτω από τις οποίες παρουσιάστηκε.

ζ. Τα στοιχεία σχετικά με την πιθανότητα αθέτησης και τα πραγματοποιηθέντα ποσοστά αθέτησης για κάθε βαθμίδα διαβάθμισης και για κάθε μεταβολή διαβάθμισης.

η. Τα πιστωτικά ιδρύματα που **δεν** χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής θα συλλέγουν και θα τηρούν δεδομένα που θα επιτρέπουν τη σύγκριση μεταξύ των πραγματικών τιμών του LGD και των τιμών LGD που καθορίζονται από την παρούσα Πράξη στο Τμήμα Ε, παρ. 59 καθώς και τη σύγκριση μεταξύ των πραγματικών τιμών των συντελεστών μετατροπής και των τιμών που καθορίζονται στο Τμήμα Ε, παρ. 93.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής θα συλλέγουν και θα τηρούν:

i. Πλήρη στοιχεία ιστορικότητας (ιστορικής εξέλιξης) για τις διαβαθμίσεις των πιστοδοτήσεων και για τις εκτιμήσεις των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε κλίμακα διαβάθμισης.

ii. Την ημερομηνία των διαβαθμίσεων και των εκτιμήσεων.

iii. Τα κυριότερα δεδομένα και τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκαν για τις διαβαθμίσεις των πιστοδοτήσεων και για την εκτίμηση των LGD και των συντελεστών μετατροπής.

iv. Τους υπευθύνους της διενέργειας της διαβάθμισης και της εκτίμησης των παραμέτρων. v. Τα δεδομένα για τις εκτιμηθείσες και τις πραγματοποιηθείσες τιμές των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε χρηματοδοτικό άνοιγμα σε αθέτηση.

vi. Τα πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία αναπροσαρμόζουν το LGD λαμβάνοντας υπόψη τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου, που επιτυγχάνεται μέσω των εγγυήσεων ή των πιστωτικών παραγώγων, τηρούν επίσης τα δεδομένα που αφορούν στο LGD του ανοίγματος, πριν και αφού ληφθεί υπόψη η επίπτωση μιας εγγύησης ή ενός πιστωτικού παραγώγου.

vii. Τα δεδομένα που αφορούν τα συστατικά της ζημίας για κάθε ένα από τα χρηματοδοτικά ανοίγματα σε αθέτηση.

Χρηματοδοτικά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

49. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα θα συλλέγουν και θα τηρούν:

- α. Τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες κινδύνου.
- β. Τα δεδομένα για τις εκτιμήσεις των PD, των LGD και των συντελεστών μετατροπής για κάθε βαθμίδα ή ομάδα.
- γ. Στοιχεία ταυτοποίησης των πιστούχων και των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που βρίσκονται σε αθέτηση.
- δ. Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που βρίσκονται σε αθέτηση, τα δεδομένα για τη βαθμίδα ή την ομάδα στην οποία το χρηματοδοτικό άνοιγμα είχε ταξινομηθεί κατά το έτος πριν την αθέτηση και για τις πραγματοποιηθείσες τιμές των LGD και των συντελεστών μετατροπής.
- ε. Τα δεδομένα για τα ποσοστά ζημίας για τα αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.β., ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

Γ.7. Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress test) για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας

50. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν επαρκείς διαδικασίες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, τις οποίες θα χρησιμοποιούν για την αξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειάς τους.

51. Οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων περιλαμβάνουν τον εντοπισμό από το πιστωτικό ίδρυμα των πιθανών γεγονότων ή μελλοντικών μεταβολών των οικονομικών συνθηκών, που θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στον πιστωτικό κίνδυνο που έχει αναλάβει και την αξιολόγηση της ικανότητάς του να αντιμετωπίσει τις μεταβολές αυτές.

52. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πραγματοποιεί τακτικά ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για να αξιολογεί την επίπτωση στη συνολική του κεφαλαιακή απαίτηση για τον πιστωτικό κίνδυνο, από ορισμένες ειδικές αρνητικές συνθήκες που ενδέχεται να προκύψουν.

53. Η άσκηση προσομοίωσης που θα πραγματοποιηθεί επιλέγεται από το πιστωτικό ίδρυμα, με την επιφύλαξη αξιολόγησής της από την Τράπεζα της Ελλάδος.

54. Η άσκηση θα είναι αξιόπιστη, ουσιαστική και επαρκώς συντηρητική και θα λαμβάνει υπόψη της τουλάχιστον την επίπτωση από σενάρια ήπιας οικονομικής ύφεσης.

55. Το πιστωτικό ίδρυμα θα αξιολογεί τη μεταβολή των διαβαθμίσεων του ως αποτέλεσμα των σεναρίων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

56. Τα χαρτοφυλάκια που υποβάλλονται σε προσομοίωση θα περιλαμβάνουν την σημαντική πλειοψηφία των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος.

57. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, στο πλαίσιο των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, λαμβάνουν οπωσδήποτε υπόψη τους την επίπτωση μιας επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας των παρόχων πιστωτικής προστασίας και ιδίως την περίπτωση στην οποία αυτοί παύουν να πληρούν τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Η, κριτήρια και επομένως παύουν να είναι αποδεκτοί.

ΤΜΗΜΑ Δ: Ποσοτικοποίηση Πιστωτικού Κινδύνου

Δ.1. Υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών για πιστωτικό κίνδυνο

1. Για κάθε άνοιγμα, με εξαίρεση ορισμένες μορφές ανοιγμάτων, για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας, το σταθμισμένο ποσό υπολογίζεται με την κατάλληλη εξίσωση από αυτές που παρατίθενται στο Παράρτημα IV. Εάν δεν αναφέρεται διαφορετικά, οι τιμές για την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης (PD), τη ζημία ως ποσοστό του χρηματοδοτικού ανοίγματος σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης (LGD), τη ληκτότητα (M) και την αξία ανοίγματος προσδιορίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

2. Τα σταθμισμένα ποσά των ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών υπολογίζονται με τις εξισώσεις 1 έως 4 του Παραρτήματος IV.

3. Τα σταθμισμένα ποσά των ανοιγμάτων που πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 μπορούν να προσαρμόζονται χρησιμοποιώντας την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV.

4. Για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων σε όμιλο με κύκλο εργασιών, σε ενοποιημένη βάση μικρότερο των 50.000.000 ευρώ, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να εφαρμόζουν για τον υπολογισμό του συντελεστή συσχέτισης (R) αντί της εξίσωσης 1 την εξίσωση 5 του Παραρτήματος IV.

5. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα παρέχει πιστωτική προστασία για ορισμένο αριθμό ανοιγμάτων με τον όρο ότι η νιοστή (n) αθέτηση μεταξύ αυτών των ανοιγμάτων ενεργοποιεί την πληρωμή και το πιστωτικό αυτό γεγονός λύει τη σύμβαση, τότε:

α. Εάν το σχετικό προϊόν έχει εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. (Εξωτερικός Οργανισμός Πιστοληπτικής Αξιολόγησης), το άνοιγμα αντιμετωπίζεται ως άνοιγμα σε θέση τιτλοποίησης

β. Εάν το προϊόν δεν έχει πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α., ο συντελεστής στάθμισης που χρησιμοποιείται είναι ο συνολικός συντελεστής των ανοιγμάτων που περιλαμβάνονται στην ομάδα, με την εξαίρεση n-1 ανοιγμάτων και με την προϋπόθεση ότι το άθροισμα του σταθμισμένου ποσού που προκύπτει και της αναμενόμενης ζημίας, πολλαπλασιασμένο επί 12,5, δεν υπερβαίνει το ονομαστικό ποσό της προστασίας που παρέχει το πιστωτικό παράγωγο πολλαπλασιασμένο επί 12,5. Τα n-1 ανοίγματα που εξαιρούνται από το άθροισμα, προσδιορίζονται κατά τρόπο ώστε να περιλαμβάνουν κάθε άνοιγμα του οποίου το σταθμισμένο ποσό είναι χαμηλότερο από το σταθμισμένο ποσό καθενός από τα ανοίγματα που περιλαμβάνονται στο άθροισμα.

6. Με την επιφύλαξη των παρ. 8 και 9 παρακάτω, τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής υπολογίζονται με τις εξισώσεις 6 έως 8 του Παραρτήματος IV.

7. Τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων μικρού ή μεσαίου μεγέθους, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Β, παρ. 6 και επομένως εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο λιανικής και επιπλέον πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 μπορούν να προσαρμόζονται χρησιμοποιώντας την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV.

8. Για τα ανοίγματα λιανικής που εξασφαλίζονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες, όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.α., η συσχέτιση που προκύπτει από την εξίσωση 6 του Παραρτήματος IV αντικαθίσταται από συσχέτιση (R) ίση με 0,15.

9. Για τα αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής, όπως αυτά ορίζονται στο Τμήμα Β, υποπαρ. 9.β., η συσχέτιση που προκύπτει από την εξίσωση 6 του Παραρτήματος IV αντικαθίσταται από συσχέτιση (R) ίση με 0,04.

10. Το σταθμισμένο ποσό για την υπολειμματική αξία περιουσιακού στοιχείου το οποίο έχει εκμισθωθεί στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης, πρέπει να αποσβένεται κατ' έτος και υπολογίζεται με την εξίσωση: Σταθμισμένο ποσό = $1/t * 100\% * \text{αξία ανοίγματος}$, όπου: t: ο αριθμός των ετών της σύμβασης εκμίσθωσης.

11. Τα σταθμισμένα ποσά για τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού, εκτός πιστωτικών υποχρεώσεων, καθώς και για τα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών/συμμετοχής σε επιχειρήσεις επικουρικών υπηρεσιών, όπως ορίζονται στο Άρθρο 33, παρ. 9 του Ν 3601/2007 υπολογίζονται με την εξίσωση 10 του Παραρτήματος IV.

Δ.2. Υπολογισμός των ποσών αναμενόμενης ζημίας

12. Για κάθε άνοιγμα, με εξαίρεση ορισμένες μορφές ανοιγμάτων, για τις οποίες ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας, το ποσό αναμενόμενης ζημίας υπολογίζεται με τους τύπους 11 και 12 του Παραρτήματος IV. Εάν δεν αναφέρεται διαφορετικά, οι τιμές που εισάγονται για τα PD, LGD και την αξία ανοίγματος προσδιορίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

13. Για τα ανοίγματα τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, παρ. 73 - 83 και των οποίων τα σταθμισμένα ποσά προσαρμόζονται σύμφωνα με την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του EL ισούται με 0.

Δ.3. Αντιμετώπιση των ποσών αναμενόμενης ζημίας

14. Τα ποσά αναμενόμενης ζημίας που υπολογίζονται σύμφωνα με την παρούσα, για τα ανοίγματα των κατηγοριών 1α-1δ, όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, συγκρίνονται με το άθροισμα των προσαρμογών αξίας και των κάθε μορφής προβλέψεων που σχετίζονται με τα εν λόγω ανοίγματα και τυγχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 για τον ορισμό των ιδίων κεφαλαίων.

15. Για ανοίγματα που έχουν αποκτηθεί αφού εμφανίσθηκε αθέτηση υποχρέωσης και σε τιμή μικρότερη από το οφειλόμενο ποσό, η διαφορά μεταξύ της τιμής στην οποία αποκτήθηκαν και της απαίτησης αντιμετωπίζεται με τον ίδιο τρόπο όπως οι προσαρμογές αξίας.

ΤΜΗΜΑ Ε: Ποσοτικοποίηση Παραμέτρων Πιστωτικού Κινδύνου

Οι τιμές των μεταβλητών που εισάγονται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας είναι η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD), η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD), η αξία ανοίγματος και κατά περίπτωση η ληκτότητα (M). Οι

παράμετροι αυτές προσδιορίζονται ή εκτιμώνται σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στο Τμήμα Ζ της παρούσας.

E.1. Γενικές Προϋποθέσεις για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα διασφαλίζουν ότι κατά την εσωτερική εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου PD (Probability of Default), LGD (Loss Given Default), συντελεστή μετατροπής και EL (Expected Losses) έχουν ληφθεί υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα, πληροφορίες και μέθοδοι.

2. Οι εκτιμήσεις:

α. Υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη τα ιστορικά δεδομένα και τις εμπειρικές ενδείξεις και δεν στηρίζονται αποκλειστικά σε υποκειμενικές κρίσεις.

β. Είναι εύλογες και βασίζονται στους κυριότερους παράγοντες που προσδιορίζουν τις παραμέτρους κινδύνου.

3. Όσο λιγότερα δεδομένα διαθέτει το πιστωτικό ίδρυμα τόσο πιο συντηρητικές πρέπει να είναι οι εκτιμήσεις του.

4. Το πιστωτικό ίδρυμα είναι σε θέση να αναλύσει τις συνιστώσες της πραγματοποιηθείσας ζημίας σε σχέση με τους παράγοντες που θεωρεί καθοριστικούς για την διαμόρφωση των παραμέτρων κινδύνου.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα αποδεικνύουν ότι οι εκτιμήσεις τους είναι συνεπείς με τη μακροχρόνια εμπειρία τους.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη τους κάθε μεταβολή στην πιστοδοτική πολιτική και πρακτικής ή στις διαδικασίες επανείσπραξης κατά τις περιόδους συλλογής των στοιχείων που αναφέρονται στις παρ. 34, 45, 61, 70, 97 και 98 του παρόντος Τμήματος.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη στις εκτιμήσεις τους τις επιπτώσεις των τεχνολογικών εξελίξεων, καθώς και τα νέα δεδομένα και λοιπές πληροφορίες, καθώς αυτές καθίστανται διαθέσιμες. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα επανεξετάζουν και αναθεωρούν τις εκτιμήσεις τους οποτεδήποτε προκύπτουν νέες πληροφορίες και τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

8. Ο πληθυσμός των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που αντιστοιχούν στα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τις εκτιμήσεις, οι πιστοδοτικές πολιτικές και οι πρακτικές που ίσχυαν κατά την περίοδο για την οποία συγκεντρώθηκαν τα δεδομένα και τα άλλα σχετικά χαρακτηριστικά θα είναι αντιπροσωπευτικά των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και πολιτικών του πιστωτικού ιδρύματος.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα θα αποδεικνύει επίσης ότι οι οικονομικές συνθήκες ή οι συνθήκες της αγοράς που ίσχυαν κατά τη συλλογή των δεδομένων είναι συμβατές με τις τρέχουσες αλλά και τις ευλόγως προβλεπόμενες συνθήκες.

10. Ο αριθμός των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του δείγματος, καθώς και η περίοδος συλλογής των δεδομένων, με βάση τα οποία έγινε η ποσοτικοποίηση των παραμέτρων, θα είναι επαρκή ούτως ώστε να διασφαλίζεται η ακρίβεια και η ευρωστία των εκτιμήσεων.

11. Το πιστωτικό ίδρυμα κατά την διαμόρφωση των εκτιμήσεών του θα τις αναπροσαρμόζει με ένα περιθώριο «συντηρητικότητας» το οποίο θα εξαρτάται από το αναμενόμενο εύρος του «σφάλματος» της εκτίμησης.

12. Στις περιπτώσεις που οι μέθοδοι και τα δεδομένα που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι απολύτως ικανοποιητικά και το αναμενόμενο εύρος του σφάλματος είναι μεγαλύτερο, το περιθώριο συντηρητικότητας θα προσαρμόζεται αντίστοιχα.

13. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί διαφορετικές εσωτερικές εκτιμήσεις για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης από αυτές που χρησιμοποιεί για λήψη αποφάσεων, θα τις τεκμηριώνει γραπτώς.

14. Δεδομένα που συλλέχθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της παρούσας Πράξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ποσοτικοποίηση μόνον εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι έγιναν όλες οι κατάλληλες προσαρμογές για να επιτευχθεί γενική ισοδυναμία με τους ορισμούς της αθέτησης υποχρέωσης ή της ζημίας.

15.

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τις εκτιμήσεις του δεδομένα που συγκεντρώνονται από κοινού με ομάδα άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων, θα αποδεικνύει ότι: α. Τα συστήματα διαβάθμισης και τα κριτήρια των άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων της ομάδας είναι παρόμοια με τα δικά του.

β. Η ομάδα των δεδομένων είναι αντιπροσωπευτική του χαρτοφυλακίου για το οποίο χρησιμοποιούνται τα κοινά δεδομένα.

γ. Τα κοινά δεδομένα χρησιμοποιούνται με διαχρονική συνέπεια από το πιστωτικό ίδρυμα για τις εκτιμήσεις του.

16. Το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί δεδομένα που συγκεντρώνονται από κοινού με άλλα πιστωτικά ιδρύματα παραμένει υπεύθυνο για την ακεραιότητα των συστημάτων διαβάθμισής του. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ότι τα εμπλεκόμενα στελέχη κατανοούν επαρκώς τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιεί και επιπλέον ότι διαθέτει στελέχη με την ικανότητα να παρακολουθούν και να ελέγχουν τη διαδικασία διαβάθμισης.

E.2. Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου (Probability of Default, PD)

17. Ως «Αθέτηση Υποχρέωσης» πιστούχου ορίζεται η επέλευση ενός ή και των δύο από τα παρακάτω γεγονότα:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ότι ο πιστούχος είναι ευλόγως πιθανό να μην εκπληρώσει στο σύνολό τους τις υποχρεώσεις πληρωμών προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο ανήκει το πιστωτικό ίδρυμα.

β. Ο πιστούχος έχει εμφανίσει ουσιαστική καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στην αποπληρωμή κάποιας εκ των υποχρεώσεων του προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο ανήκει.

18. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. 17.β. παραπάνω:

α. Αν ο πιστούχος είναι Δημόσιος Οργανισμός ή Επιχείρηση που βρίσκεται στην Ελλάδα και πληροί τα κριτήρια της υποπαρ. 3.γ., του Τμήματος Β, οι μέρες καθυστέρησης που προβλέπονται στην εν λόγω υποπαράγραφο καθορίζονται σε 180.

β. Για Δημόσιους Οργανισμούς και Επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια της υποπαρ. 3.γ., του Τμήματος Β και βρίσκονται σε άλλες χώρες μέλη της ΕΕ, ο αριθμός των ημερών καθυστέρησης που προβλέπεται στην εν λόγω υποπαράγραφο θα είναι αυτός που ορίζεται από τις τοπικές εποπτικές αρχές.

γ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία καλύπτονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες, έναντι πιστούχων που είναι κάτοικοι Ελλάδας οι μέρες καθυστέρησης που προβλέπονται στην εν λόγω υποπαράγραφο αυξάνονται σε 180.

δ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, τα οποία καλύπτονται με ακίνητα έναντι πιστούχων που είναι κάτοικοι άλλων χωρών μελών της ΕΕ, ο αριθμός των ημερών καθυστέρησης που προβλέπεται στην εν λόγω υποπαράγραφο θα είναι αυτός που ορίζεται από τις τοπικές αρχές.

ε. Καθυστέρηση μεγαλύτερη από την οριζόμενη στην εν λόγω υποπαράγραφο θα γίνεται επίσης αποδεκτή από την Τράπεζα της Ελλάδος σε ορισμένες περιπτώσεις πιστώσεων προς αντισυμβαλλομένους, κατοίκους χωρών μελών της ΕΕ και μόνον εφόσον η διάρκεια αυτή έχει γίνει δεκτή από τις εποπτικές αρχές της χώρας κατοικίας του αντισυμβαλλομένου.

19. Για τον απολογισμό των ημερών καθυστέρησης στην αποπληρωμή υποχρεώσεων διευκρινίζονται τα εξής:

α. Για τις πιστώσεις με τη μορφή αλληλόχρεου λογαριασμού και άλλες πιστώσεις με βάση εγκεκριμένο όριο, θεωρείται ότι υπάρχει καθυστέρηση από την ημέρα που ο πιστούχος υπερβεί το εγκεκριμένο όριο, ειδοποιηθεί ότι διαθέτει όριο χαμηλότερο από το τρέχον υπόλοιπο ή έχει πιστωθεί χωρίς έγκριση και το σχετικό ποσό (υπέρβασης, μείωσης ορίου ή/και ανάληψης) είναι ουσιαστικό, όπως ορίζεται παρακάτω στην παρ. 20. Σημειώνεται ότι ειδικά στην κατηγορία αυτή θα πρέπει να υπάρχουν επαρκείς διαδικασίες ώστε το ύψος του ορίου να αντικατοπτρίζει την πιστοληπτική ικανότητα του πιστούχου.

β. Σε περίπτωση που υπάρχουν τακτές συμβατικές ημερομηνίες πληρωμών (ανακύκλωση, πληρωμή τόκων), η μη τήρηση αυτών θα πρέπει να θεωρηθεί ένδειξη πιθανότητας μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του πιστούχου, σύμφωνα με τα οριζόμενα παρακάτω στην παρ. 23.

γ. Ως «εγκεκριμένο όριο» νοείται το όριο που έχει επίσημα γνωστοποιηθεί στον οφειλέτη.

δ. Για τα ανοίγματα μέσω πιστωτικών καρτών η ημερομηνία πληρωμής της δόσης (due date) θα αποτελεί την έναρξη της περιόδου μέτρησης των ημερών σε καθυστέρηση.

ε. Για τις πιστώσεις που εξυπηρετούνται μέσω τακτών δόσεων, θεωρείται ότι υπάρχει καθυστέρηση εφόσον δεν έχει αποπληρωθεί το ποσό της δόσης.

στ. Σε περίπτωση που η πληρωμή των υποχρεώσεων προβλέπεται να γίνει από επιδοτήσεις του δημοσίου ως χρόνος καθυστέρησης θα λαμβάνεται ο αριθμός ημερών που έχει ορισθεί για τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς.

20. Ουσιαστική καθυστέρηση θεωρείται ότι εμφανίζεται όταν το ποσό της καθυστέρησης υπερβαίνει το μεγαλύτερο μεταξύ των:

α. 5% της δόσης, εφόσον υπάρχουν προκαθορισμένες δόσεις, ή το 2% του εν ισχύ ορίου, εφόσον πρόκειται για ανοικτό αλληλόχρεο λογαριασμό ή άλλης μορφής ανακυκλούμενη πίστωση, για την εξυπηρέτηση της οποίας δεν προβλέπονται συμβατικές δόσεις, και

β. 500 ευρώ για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, 100 ευρώ για ανοίγματα λιανικής εξασφαλιζόμενα με ακίνητα τα οποία χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και 50 ευρώ για τα λοιπά ανοίγματα.

21. Ως μη ουσιαστική καθυστέρηση μπορεί να θεωρηθεί επίσης καθυστέρηση για την οποία το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αποδείξει στην Τράπεζα της Ελλάδος ότι οφείλεται σε τεχνικούς λόγους (π.χ. διένεξη ως προς τον

τρόπο υπολογισμού των χρεώσεων κλπ) Σημειώνεται ότι η ύπαρξη σημαντικού αριθμού «τεχνικών» καθυστερήσεων αποτελεί ένδειξη αυξημένου λειτουργικού κινδύνου, η οποία θα ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 σχετικά με τον Καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος.

22. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει σε πιστωτικό ίδρυμα να θέσει διαφορετικά από τα προβλεπόμενα στην παραπάνω παρ. 20 όρια, για τον ορισμό της ουσιαστικής καθυστέρησης, εφόσον στηρίζονται σε εκτενή, αναλυτική και κατά την κρίση της, έγκυρη μελέτη των πιστούχων που επανήλθαν σε ενήμερη κατάσταση χωρίς την παρέμβαση του πιστωτικού ιδρύματος. Τα όρια αυτά δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση να υπερβαίνουν το 10% της δόσης ή το 5% του εν ισχύ πιστωτικού ορίου.

23. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν τις ενδείξεις με βάση τις οποίες θα εντοπίζονται οι πιστούχοι, οι οποίοι δεν είναι ευλόγως πιθανό να εκπληρώσουν στο σύνολό τους τις υποχρεώσεις πληρωμών προς το πιστωτικό ίδρυμα ή οποιαδήποτε εταιρεία του ομίλου στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα ανήκει. Στις ενδείξεις αυτές περιλαμβάνονται οπωσδήποτε τα παρακάτω γεγονότα:

α. Η απαίτηση έναντι του πιστούχου έχει χαρακτηριστεί από το πιστωτικό ίδρυμα ως μη εκτοκίζόμενη.
β. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει σχηματίσει προβλέψεις και γενικά έχει προχωρήσει σε αναπροσαρμογή (απομείωση) της αξίας του δανείου λόγω σημαντικής επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας από το χρόνο της χορήγησής του.
γ. Το πιστωτικό ίδρυμα πωλεί την απαίτηση έναντι του πιστούχου με σημαντική οικονομική ζημία λόγω της επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει ζητήσει την κήρυξη σε πτώχευση του πιστούχου ή την εφαρμογή ανάλογου μέτρου ως προς την υποχρέωση του πιστούχου έναντι του πιστωτικού ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του.

ε. Ο πιστούχος έχει ζητήσει να κηρυχθεί ή έχει κηρυχθεί σε πτώχευση ή τεθεί σε παρόμοιο καθεστώς προστασίας προκειμένου να αποφύγει ή να καθυστερήσει την αποπληρωμή υποχρέωσής του έναντι του πιστωτικού ιδρύματος, της μητρικής του επιχείρησης ή μιας από τις θυγατρικές του.

στ. Το πιστωτικό ίδρυμα προχωρεί στην αναδιάρθρωση της απαίτησης έναντι του πιστούχου. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί ότι οποιαδήποτε, ευνοϊκή για τον πιστούχο, μεταβολή των όρων της σύμβασης μιας πίστωσης, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από βελτίωση της πιστοληπτικής του ικανότητας ή μεταβολές στις τιμές της αγοράς (π.χ. επιτόκια) ή γενικότερα οι νέοι όροι δεν είναι σύμφωνοι με την πιστοδοτική πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος για την έγκριση νέων πιστώσεων και οπωσδήποτε οποιοδήποτε από τα παρακάτω γεγονότα θα πρέπει να θεωρείται αναδιάρθρωση της απαίτησης:

ι. Χρονική μετατόπιση των υποχρεώσεων πληρωμών, κεφαλαίου και τόκων.

ii. Μεταβολή του ποσού οφειλής με ταυτόχρονη αναγνώριση ζημίας ή δημιουργία ανάλογης ειδικής πρόβλεψης.

iii. Στην περίπτωση των ανοιγμάτων σε μετοχές που αποτιμώνται με τη μέθοδο PD/LGD, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ζ, η αναδιάρθρωση περιλαμβάνει την επείγουσα αναδιάρθρωση της ίδιας της μετοχικής θέσης.

ζ. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει καταγεγραμμένη και λεπτομερή πολιτική και διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες προβαίνει σε αλλαγές των συμβατικών όρων πιστοδοτήσεων ή/και αναχρηματοδοτήσεις που δεν οφείλονται σε αδυναμία του πιστούχου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις όπως προβλέπονται στην αρχική σύμβαση. Οι διαδικασίες αυτές θα προβλέπουν τουλάχιστον:

ι. Τους υπευθύνους για την έγκριση των αλλαγών /αναχρηματοδοτήσεων.

ii. Την τεκμηριωμένη επαναξιολόγηση και επιβεβαίωση της ικανότητας του πιστούχου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις.

24. Ο ορισμός της αθέτησης υποχρέωσης εφαρμόζεται στο επίπεδο του πιστούχου, φυσικού ή νομικού προσώπου. Δεν εφαρμόζεται σε επίπεδο ομίλου εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε αξιολόγηση του κινδύνου σε ενιαία βάση (ενιαία διαβάθμιση για όλο τον όμιλο). Σε αυτή την περίπτωση θεωρείται από το πιστωτικό ίδρυμα ότι ο κίνδυνος αθέτησης των επιχειρήσεων είναι απολύτως συσχετισμένος και συνεπώς η αθέτηση υποχρέωσης μιας εξ αυτών οδηγεί στο συμπέρασμα, ότι όλες οι συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις, είναι απίθανο να εκπληρώσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις πληρωμών.

25. Ειδικά για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής ο ορισμός επιτρέπεται να εφαρμόζεται σε επίπεδο πιστοδότησης.

26. Τα ανοίγματα προς επιχειρήσεις μικρού ή μεσαίου μεγέθους, που έχουν καταταχθεί στο χαρτοφυλάκιο λιανικής θεωρείται ότι αποτελούν ειδική υποκατηγορία. Ειδικά για τα ανοίγματα αυτά, αθέτηση υποχρέωσης της επιχείρησης, θεωρείται ως ένδειξη αδυναμίας αποπληρωμής των πιστώσεων των βασικών εταιρών που έχουν

ενταχθεί στις άλλες κατηγορίες ανοιγμάτων, η οποία θα συνεκτιμάται με άλλα στοιχεία που έχει στην διάθεσή του το πιστωτικό ίδρυμα, ιδιαίτερα εφόσον το εισόδημα από την επιχείρηση αυτή αποτελεί τη βασική πηγή αποπληρωμής τους.

27. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν, για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου εξωτερικά δεδομένα τα οποία διαμορφώθηκαν με βάση ορισμό της αθέτησης που δεν είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στις παρ. 17. - 26. ανωτέρω, πρέπει να τεκμηριώνουν ότι έχουν πραγματοποιήσει όλες τις απαραίτητες προσαρμογές ώστε τα στοιχεία που τελικά χρησιμοποιούνται αντιστοιχούν στον προβλεπόμενο στην παρούσα ορισμό της αθέτησης υποχρέωσης.

28. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ότι οι λόγοι που είχαν θέσει έναν πιστούχο ή μια πιστοδότηση σε αθέτηση δεν υφίστανται πλέον, τότε διαβαθμίζει τον πιστούχο ή την πιστοδότηση σαν άνοιγμα που δεν είναι σε αθέτηση. Σε περίπτωση μεταγενέστερης αθέτησης θα θεωρεί ότι πραγματοποιήθηκε νέα αθέτηση.

Εκτίμηση Πιθανότητας Αθέτησης Υποχρέωσης Κεντρικών Κυβερνήσεων και Κεντρικών Τραπεζών, Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων

29. Η εκτίμηση του PD ανά βαθμίδα πιστούχου γίνεται με βάση το μακροχρόνιο μέσο όρο των ετησίων ποσοστών αθέτησης που παρατηρήθηκαν στην εν λόγω βαθμίδα.

30. Τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τεχνικές εκτίμησης του PD που στηρίζονται σε επαρκή ανάλυση και αναγνωρίζουν τη σημασία της υποκειμενικής κρίσης στον συνδυασμό των αποτελεσμάτων των διαφόρων τεχνικών και στις απαιτούμενες προσαρμογές λόγω των περιορισμών των διαφόρων τεχνικών και των διαθέσιμων πληροφοριών.

31. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για την εκτίμηση του PD δεδομένα από την εσωτερική εμπειρία αθέτησης υποχρεώσεων, θα αποδεικνύει στη σχετική ανάλυση ότι οι εκτιμήσεις είναι συνεπείς με την ακολουθούμενη πιστοδοτική πολιτική και έχουν ληφθεί υπόψη όλες οι τυχόν διαφορές μεταξύ του συστήματος διαβάθμισης από το οποίο προήλθαν τα δεδομένα και του τρέχοντος συστήματος διαβάθμισης που χρησιμοποιεί. Εάν η πιστοδοτική πολιτική ή τα συστήματα διαβάθμισης έχουν τροποποιηθεί κατά τη διάρκεια του διαστήματος για το οποίο έχουν συγκεντρωθεί τα στοιχεία με βάση τα οποία εκτιμώνται τα PD, το πιστωτικό ίδρυμα θα εμφανίζεται πιο συντηρητικό στις εκτιμήσεις του.

32. Στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα συσχετίζει ή αντιστοιχίζει τις βαθμίδες του εσωτερικού του συστήματος διαβάθμισης με την κλίμακα διαβάθμισης ενός Εξωτερικού Οργανισμού Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή παρόμοιου οργανισμού και αποδίδει στη συνέχεια σε αυτές το ποσοστό αθέτησης των βαθμίδων της κλίμακας του εξωτερικού οργανισμού θα πρέπει:

α. Η αντιστοίχιση να βασίζεται στην σύγκριση:

i. Των εσωτερικών κριτηρίων διαβάθμισης με τα κριτήρια του εξωτερικού οργανισμού.

ii. Των εσωτερικών και των εξωτερικών διαβαθμίσεων των κοινών πιστούχων.

β. Να διασφαλίζεται ότι αποφεύγεται κατά το δυνατό κάθε μεροληψία ή ασυνέπεια στη μέθοδο αντιστοίχισης ή στα δεδομένα στα οποία στηρίζεται.

γ. Τα κριτήρια του εξωτερικού οργανισμού που αφορούν στα δεδομένα που χρησιμοποιούνται στην ποσοτικοποίηση να απεικονίζουν αποκλειστικά τον κίνδυνο αθέτησης και όχι τα χαρακτηριστικά της πιστοδότησης.

δ. Η ανάλυση του πιστωτικού ιδρύματος να περιλαμβάνει τη σύγκριση των ορισμών της αθέτησης υποχρέωσης που χρησιμοποιούνται, σύμφωνα με τις παρ. 17.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα να τεκμηριώνει γραπτώς τη βάση στην οποία στηρίχθηκε η αντιστοίχιση.

33. Στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί στατιστικά υποδείγματα για την πρόβλεψη της πιθανότητας αθέτησης, είναι αποδεκτό να εκτιμά το PD κάθε βαθμίδας ως τον απλό μέσο όρο των εκτιμήσεων PD των μεμονωμένων πιστούχων στην εν λόγω βαθμίδα. Η χρησιμοποίηση από το πιστωτικό ίδρυμα υποδειγμάτων πρόβλεψης της πιθανότητας αθέτησης υπόκειται στις απαιτήσεις του Τμήματος Γ, παρ. 37 - 44.

34. Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης θα χρησιμοποιείται ιστορική χρονολογική σειρά η οποία, είτε χρησιμοποιούνται εξωτερικές ή εσωτερικές ή κοινές πηγές δεδομένων, ή κάποιος συνδυασμός των τριών, θα καλύπτει τουλάχιστον πέντε (5) έτη για μία τουλάχιστον από τις πηγές αυτές.

35. Εάν υπάρχει διαθέσιμη μεγαλύτερη χρονολογική σειρά, για οποιαδήποτε πηγή από αυτές που το πιστωτικό ίδρυμα έχει αποφασίσει να χρησιμοποιήσει και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα χρησιμοποιείται αυτή η μεγαλύτερη ιστορική περίοδος.

36. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα, που δεν τους έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής, επιτρέπεται η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης με βάση χρονολογική σειρά η οποία θα καλύπτει τρία (3) έτη αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

37. Η εκτίμηση για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης ιδρύματος ή επιχείρησης δεν μπορεί να λαμβάνεται μικρότερη του 0,03%.

38. Η εκτίμηση της «πιθανότητας» αθέτησης υποχρέωσης πιστούχων που ήδη βρίσκονται σε αθέτηση είναι 100%.

39. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας.

40. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, με την επιφύλαξη της παρ. 64 παρακάτω.

Εκτίμηση της Πιθανότητας Αθέτησης Υποχρέωσης για Ανοίγματα Λιανικής Τραπεζικής

41. Η εκτίμηση του PD ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχων με ομοειδή χαρακτηριστικά γίνεται με βάση τον μακροχρόνιο μέσο όρο των ετησίων ποσοστών αθέτησης που παρατηρήθηκαν στην εν λόγω βαθμίδα ή ομάδα.

42. Κατά παρέκκλιση από την παραπάνω παρ. 41, οι εκτιμήσεις του PD μπορούν επίσης να προέλθουν από τις πραγματοποιηθείσες ζημίες ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχων με ομοειδή χαρακτηριστικά και τις κατάλληλες εκτιμήσεις της αντίστοιχης ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης.

43. Η πρωταρχική πηγή πληροφοριών για την εκτίμηση των χαρακτηριστικών ζημίας θα είναι τα εσωτερικά δεδομένα για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες. Η χρησιμοποίηση εξωτερικών δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων των δεδομένων από κοινές πηγές) ή στατιστικών υποδειγμάτων για τους σκοπούς της ποσοτικοποίησης, επιτρέπεται με την προϋπόθεση ότι τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ισχυρής σύνδεσης μεταξύ:

α. Της διαδικασίας που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα για την ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες και της διαδικασίας που χρησιμοποιεί η εξωτερική πηγή δεδομένων.

β. Των χαρακτηριστικών κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος με τη σύνθεση των χαρτοφυλακίων από τα οποία εξάγονται τα εξωτερικά δεδομένα.

44. Εάν, οι εκτιμήσεις της πιθανότητας αθέτησης και της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης προέρχονται από την εκτίμηση της συνολικής ζημίας και μιας κατάλληλης εκτίμησης της ποσοστιαίας ζημίας ή της πιθανότητας αθέτησης αντιστοίχως, η διαδικασία εκτίμησης της συνολικής ζημίας θα πληροί τις γενικές απαιτήσεις του παρόντος Τμήματος για την εκτίμηση του PD και του LGD και το αποτέλεσμα θα είναι συνεπές με την έννοια του LGD όπως ορίζεται στην παρ. 56 παρακάτω.

45. Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης θα χρησιμοποιείται ιστορική χρονολογική σειρά η οποία, είτε χρησιμοποιούνται εξωτερικές, ή εσωτερικές ή κοινές πηγές δεδομένων, ή κάποιος συνδυασμός των τριών, θα καλύπτει τουλάχιστον πέντε (5) έτη για μία τουλάχιστον από τις πηγές αυτές.

46. Εάν υπάρχει διαθέσιμη μεγαλύτερη χρονολογική σειρά, για οποιαδήποτε πηγή και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα χρησιμοποιείται αυτή η μεγαλύτερη ιστορική περίοδος. Αν το πιστωτικό ίδρυμα είναι σε θέση να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πιο πρόσφατα στοιχεία αποτελούν καλύτερη βάση πρόβλεψης των ποσοστών ζημίας, μπορούν να μην αποδίδουν την ίδια βαρύτητα σε όλα τα ιστορικά δεδομένα.

47. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της παρούσας, επιτρέπεται η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης με βάση χρονολογική σειρά η οποία θα καλύπτει τρία (3) έτη αυξανόμενη διαδοχικά (σταδιακά) κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

48. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης, να επιτρέψει σε συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιήσουν δεδομένα που καλύπτουν χρονολογική σειρά μέχρι δύο (2) ετών.

49. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα εντοπίζουν και θα αναλύουν τις αναμενόμενες μεταβολές των παραμέτρων κινδύνου στη διάρκεια ζωής των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (εποχικές διακυμάνσεις).

50. Η εκτίμηση για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης δεν μπορεί να λαμβάνεται μικρότερη του 0,03%.

51. Η εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης πιστούχων, ή πιστοδότησης, που ήδη βρίσκονται σε αθέτηση είναι 100%.

52. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το PD, λαμβάνοντας υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, με την επιφύλαξη της παρ. 64 παρακάτω.

E.3. Ποσοστιαία Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης (Loss Given Default, LGD)

53. Η έννοια της «Ζημίας» στο πλαίσιο της παρούσας δίνεται στην παρ. 4 των Ορισμών. Η ποσοστιαία ζημία προκύπτει από το ποσοστό ανάκτησης του αξίας του ανοίγματος κατά την στιγμή της αθέτησης. Στο βαθμό που κατά την εκτίμηση του LGD λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη εξασφάλισης, η εκτίμηση αυτή δε θα βασίζεται αποκλειστικά στην εκτιμώμενη αγοραία αξία της εξασφάλισης αλλά θα λαμβάνει υπόψη την επίπτωση από ενδεχόμενη αδυναμία του πιστωτικού ιδρύματος να αποκτήσει σε σύντομο χρονικό διάστημα τον έλεγχο της εξασφάλισης και να τη ρευστοποιήσει. Ειδικότερα:

α. Στη διαδικασία εκτίμησης του ποσοστού ανάκτησης απαιτήσεων υπεισέρχεται η χρονική διάσταση και επομένως οι ταμειακές ροές που θα προκύψουν από τη διαδικασία ρευστοποίησης των απαιτήσεων πρέπει να προεξοφληθούν, προκειμένου η παρούσα αξία τους να αφαιρεθεί από τη συνολική οφειλή τη στιγμή της αθέτησης της υποχρέωσης.

β. Το επιτόκιο προεξόφλησης μπορεί να επιλέγεται ανάλογα με την αγορά, το είδος της πιστοδότησης ή τις διαδικασίες ρευστοποίησης που ακολουθούνται. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει καταγεγραμμένες και θεσμοθετημένες διαδικασίες προσδιορισμού των παραμέτρων προεξόφλησης (π.χ. επιτοκίου).

γ. Για την εκτίμηση της ζημίας συνυπολογίζονται όλα τα άμεσα και έμμεσα έξοδα που επιβαρύνουν τη διαδικασία είσπραξης μιας απαίτησης σε αθέτηση.

δ. Τα άμεσα και έμμεσα έξοδα περιλαμβάνουν τα κόστη διαχείρισης και είσπραξης απαιτήσεων, κόστος ανάθεσης υπηρεσιών είσπραξης (outsourcing) και ένα ποσοστό των λοιπών τρεχόντων εξόδων. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει βάση δεδομένων με όλα τα κατάλληλα στοιχεία για τον υπολογισμό των άμεσων και έμμεσων εξόδων. Ο επιμερισμός των λοιπών εξόδων θα γίνεται με το σύστημα διοικητικής λογιστικής.

54. Στο βαθμό που λογιστικοποιούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, οι μη καταβληθέντες τόκοι υπερημερίας, αυτοί προστίθενται στη μέτρηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και των ζημιών του πιστωτικού ιδρύματος.

55. Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που είναι ήδη σε αθέτηση, το LGD προκύπτει ως το άθροισμα:

α. Της αναμενόμενης ζημίας με βάση την καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος, κάτω από τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και την κατάσταση του χρηματοδοτικού ανοίγματος (ELBE), και

β. της ενδεχόμενης επιπρόσθετης μη «αναμενόμενης ζημίας» κατά τη διάρκεια της περιόδου επανείσπραξης/ρευστοποίησης.

56. Τα πιστωτικά ιδρύματα εκτιμούν το LGD ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων με βάση το σταθμισμένο μέσο όρο των πραγματοποιηθεισών ποσοστιαίων ζημιών από τις πιστοδοτήσεις που έχουν ταξινομηθεί στην εν λόγω βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη ως σταθμίσεις όλες τις παρατηρηθείσες αθετήσεις από την κάθε πηγή δεδομένων.

57. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν εκτιμήσεις του LGD που είναι κατάλληλες για περιόδους οικονομικής ύφεσης εάν οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιο συντηρητικές από το μακροπρόθεσμο μέσο όρο. Για το σκοπό αυτόν τα πιστωτικά ιδρύματα:

α. Προσδιορίζουν τις ενδεδειγμένες συνθήκες ύφεσης για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων όπως ορίζονται στο Τμήμα Β, παρ. 1. Ως «ενδεδειγμένες συνθήκες ύφεσης» νοούνται οι συνθήκες εκείνες υπό τις οποίες οι παράγοντες κινδύνου, που αφορούν το εν λόγω χαρτοφυλάκιο, οδηγούν σε εκτίμηση αναμενόμενης ζημίας σημαντικά υψηλότερης από την αντίστοιχη σε κανονικές συνθήκες.

β. Εξετάζουν ενδεχόμενη συσχέτιση μεταξύ του κινδύνου του πιστούχου και του κινδύνου της εξασφάλισης ή του παρόχου της εξασφάλισης. Οι περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω συσχέτιση είναι υψηλή θα αντιμετωπίζονται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας κατά την εκτίμηση του LGD.

γ. Ενσωματώνουν τις ενδεχόμενες συσχέτισεις που έχουν εντοπίσει για να προσδιορίσουν ένα LGD που είναι συνεπές με τις προσδιορισθείσες συνθήκες ύφεσης. Στο βαθμό, που ένα σύστημα διαβάθμισης αναμένεται ότι θα παρέχει διαχρονικά ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, πραγματοποιηθείσες τιμές του LGD που παραμένουν σε σταθερό επίπεδο, τα πιστωτικά ιδρύματα προσαρμόζουν τις εσωτερικές εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα προκειμένου να περιορίσουν την επίπτωση από την οικονομική ύφεση στην κεφαλαιακή απαίτηση.

58. Η αναντιστοιχία νομίσματος μεταξύ της πιστοδότησης και της εξασφάλισης θα αντιμετωπίζεται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας από το πιστωτικό ίδρυμα κατά την εσωτερική εκτίμηση του LGD.

Ποσοστιαία Ζημία σε Περίπτωση Αθέτησης έναντι Κεντρικών Κυβερνήσεων και Κεντρικών Τραπεζών, Ιδρυμάτων και Επιχειρήσεων

59. Για ανοίγματα των κατηγοριών αυτών χρησιμοποιούνται οι παρακάτω τιμές:

α. 45% εφόσον το άνοιγμα είναι κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας και δεν καλύπτεται συνολικά ή εν μέρει με αποδεκτές εξασφαλίσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Τμήμα Η.

β. 75% εφόσον το άνοιγμα είναι ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας και δεν καλύπτεται συνολικά ή εν μέρει με αποδεκτές εξασφαλίσεις, όπως αυτές ορίζονται στο Τμήμα Η.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναπροσαρμόζουν το LGD λαμβάνοντας υπόψη χρηματοδοτούμενη ή/και μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία σύμφωνα με το Τμήμα Η.

δ. Στα ανοίγματα υπό τη μορφή **καλυμμένων ομολόγων**, όπως ορίζονται στην 2588/20.8.2007, Τμήμα Β, παρ. 8, μπορεί να εφαρμόζεται LGD = **12,5%**.

ε. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. δ παραπάνω, στα εν λόγω ανοίγματα, μπορεί να εφαρμόζεται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, LGD = 11,25% εφόσον:

i. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν την εξασφάλιση είναι αυτά που ορίζονται στα εδάφια i έως iv της υποπαρ. 8β του εν λόγω Τμήματος της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ίδια Πράξη, είτε αυτά που ορίζονται στα εδάφια ν και νι και δεν χρησιμοποιούνται ως εξασφάλιση τα περιουσιακά στοιχεία που ορίζονται στο εδάφιο vii αντιστοίχως ή

ii. τα ομόλογα που καλύπτονται με εξασφαλίσεις, έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., η οποία αποτελεί την πλέον ευνοϊκή κατηγορία πιστοληπτικής αξιολόγησης που ο εν λόγω Ε.Ο.Π.Α. αποδίδει σε ομόλογα που καλύπτονται με εξασφαλίσεις.

60. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης για τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων κατόπιν ειδικής κατά πιστωτικό ίδρυμα έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

61. Οι εκτιμήσεις του LGD θα βασίζονται σε δεδομένα χρονολογικής σειράς που, κατά την έναρξη χρησιμοποίησης των εσωτερικών αυτών εκτιμήσεων, θα καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών. Η περίοδος αυτή θα επιμηκύνεται σταδιακά ετησίως κατά ένα χρόνο μέχρι να φτάσει κατ' ελάχιστον τα επτά (7) χρόνια, για μία τουλάχιστον πηγή δεδομένων.

62. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα έχει στη διάθεσή του περίοδο παρατήρησης μεγαλύτερη από την προβλεπόμενη στην παρ. 61 για οποιαδήποτε πηγή δεδομένων και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα λαμβάνεται υπόψη αυτή η μεγαλύτερη περίοδος.

63. Τυχόν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που έχει παρασχεθεί για συγκεκριμένο άνοιγμα μπορεί να αναγνωρίζεται με αναπροσαρμογή των εκτιμήσεων του PD και/ή του LGD, με την επιφύλαξη των ελάχιστων απαιτήσεων των παρ. 77 - 84 κατωτέρω και εφόσον η αναπροσαρμογή αυτή καλύπτεται από την προβλεπόμενη στην παρ. 60 έγκριση.

64. Σε κάθε περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα δεν εφαρμόζει σε εγγυημένα ανοίγματα αναπροσαρμοσμένη τιμή του PD ή του LGD, τέτοια ώστε, ο συντελεστής στάθμισης που προκύπτει με βάση αυτές τις (αναπροσαρμοσμένες) τιμές να είναι χαμηλότερος από εκείνον που θα εφαρμοζόταν σε συγκρίσιμο, άμεσο άνοιγμα έναντι του εγγυητή.

65. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του LGD που θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης ενός συγκρίσιμου άμεσου ανοίγματος έναντι του παρόχου της πιστωτικής προστασίας, θα είναι η τιμή του LGD που αντιστοιχεί σε μια, μη καλυπτόμενη με πιστωτική προστασία, πιστωτική διευκόλυνση, είτε υπέρ του εγγυητή, είτε υπέρ του οφειλέτη, ανάλογα με το εάν σε περίπτωση αθέτησης, τόσο του εγγυητή όσο και του οφειλέτη, στη διάρκεια της εν λόγω πιστοδότησης, από τις διαθέσιμες πληροφορίες και από τη διάρθρωση της εγγύησης προκύπτει ότι, το ποσό που ανακτάται θα εξαρτηθεί από την οικονομική κατάσταση του εγγυητή ή του οφειλέτη, αντίστοιχα.

Ανοίγματα λιανικής

τραπεζικής

66. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης.

67. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2010, το μέσο σταθμισμένο ύψος του LGD για όλα τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής που είναι εξασφαλισμένα με κατοικίες και δεν καλύπτονται από εγγυήσεις των κεντρικών κυβερνήσεων δεν πρέπει να είναι κατώτερο του 10%.

68. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 56 παραπάνω, οι εκτιμήσεις του LGD μπορούν να προέρχονται από τις πραγματοποιηθείσες ζημίες και από κατάλληλες εκτιμήσεις των PD.

69. Κατά παρέκκλιση της υποπαρ. 96.δ. παρακάτω, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να απεικονίζουν τις ενδεχόμενες μελλοντικές αναλήψεις από τον πιστούχο είτε στους εσωτερικούς συντελεστές μετατροπής είτε στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

70. Οι εκτιμήσεις του LGD βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών.

71. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της προσέγγισης εσωτερικών διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων αρκούν δεδομένα που καλύπτουν περίοδο τριών (3) ετών αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

72. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης, να επιτρέψει σε συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιήσουν δεδομένα που καλύπτουν χρονολογική σειρά μέχρι δύο (2) ετών.

73. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 56 το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μην αποδίδει την ίδια βαρύτητα σε όλα τα ιστορικά δεδομένα εάν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πλέον πρόσφατα δεδομένα έχουν καλύτερη προβλεπτική ικανότητα των ποσοστών ζημίας.

74. Μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, για μεμονωμένο άνοιγμα ή για ομάδα ομοειδών ανοιγμάτων, μπορεί να λαμβάνεται υπόψη με αναπροσαρμογή των εκτιμήσεων του PD ή του LGD, με την επιφύλαξη των ελάχιστων απαιτήσεων των παρ. 77 - 84 κατωτέρω και κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

75. Το πιστωτικό ίδρυμα δεν εφαρμόζει σε εγγυημένα ανοίγματα αναπροσαρμοσμένη τιμή του PD ή του LGD, τέτοια ώστε, ο συντελεστής στάθμισης που προκύπτει με βάση αυτές τις (αναπροσαρμοσμένες) τιμές να είναι χαμηλότερος από εκείνον που θα εφαρμοζόταν σε συγκρίσιμο, άμεσο άνοιγμα έναντι του εγγυητή.

76. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό του σταθμισμένου ανοίγματος την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, η τιμή του LGD που θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης ενός συγκρίσιμου άμεσου ανοίγματος έναντι του παρόχου της πιστωτικής προστασίας, θα είναι η τιμή του LGD που αντιστοιχεί σε μία, μη καλυπτόμενη με πιστωτική προστασία, πίστωση είτε υπέρ του εγγυητή είτε υπέρ του οφειλέτη, ανάλογα με το εάν σε περίπτωση αθέτησης, τόσο του εγγυητή όσο και του οφειλέτη, στη διάρκεια της εν λόγω πιστοδότησης, από τις διαθέσιμες πληροφορίες και από τη διάρθρωση της εγγύησης προκύπτει ότι, το ανακτώμενο ποσό θα εξαρτηθεί από την οικονομική κατάσταση του εγγυητή ή του οφειλέτη, αντίστοιχα.

Ελάχιστες Προϋποθέσεις για την αναγνώριση πιστωτικής προστασίας στο πλαίσιο εκτίμησης εσωτερικού LGD

77. Οι ελάχιστες προϋποθέσεις των παρακάτω παραγράφων δεν ισχύουν για παρόχους μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας που έχουν εξαιρεθεί από την εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Ι, παρ. 16 – 20.

78. Στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, οι εν λόγω προϋποθέσεις που αφορούν τις εγγυήσεις θα ισχύουν επίσης στην ταξινόμηση των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες, καθώς και στην εκτίμηση του PD.

79. Απαραίτητη προϋπόθεση για να λαμβάνεται υπόψη η ύπαρξη εξασφαλίσεων κατά την εκτίμηση του LGD, είναι το πιστωτικό ίδρυμα να έχει υιοθετήσει εσωτερικές διαδικασίες για τη διαχείριση των εξασφαλίσεων, τη νομική ασφάλεια και τη διαχείριση των κινδύνων, που σε γενικές γραμμές θα είναι σύμφωνες με τις ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση των εξασφαλίσεων ως τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου, για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, που προβλέπονται στο Τμήμα Η της παρούσας.

80. Στο βαθμό που το πιστωτικό ίδρυμα αναγνωρίζει τις εξασφαλίσεις κατά τον υπολογισμό της αξίας ανοίγματος για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τη ρευστοποίηση αυτών δεν λαμβάνονται υπόψη στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

81. Για να αναγνωρισθεί η επίδραση των εγγυήσεων στην εκτίμηση του LGD για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, καθώς και για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών για τα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων του πιστωτικού ιδρύματος, θα πρέπει να ισχύουν τουλάχιστον οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διατυπώνουν σαφώς τα κριτήρια με βάση τα οποία επιλέγουν τους εγγυητές που αναγνωρίζουν για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων σύμφωνα με την παρούσα.

β. Η ταξινόμηση των εγγυητών στο σύστημα διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος υπόκειται στις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Τμήμα Γ, παρ. 23 - 36 για την ταξινόμηση των πιστούχων.

γ. Η παρεχόμενη εγγύηση θα υποστηρίζεται από έγγραφη σύμβαση, δεν θα προβλέπεται δυνατότητα ακύρωσής της από τον εγγυητή και θα ισχύει έως να αποπληρωθεί πλήρως η υποχρέωσή του μέχρι του ποσού και για τη διάρκεια ισχύος της εγγύησης.

δ. Η σύμβαση θα έχει νομική ισχύ σε κάθε χώρα στην οποία ο εγγυητής έχει περιουσιακά στοιχεία, που μπορούν να κατασχεθούν με δικαστική απόφαση.

ε. Τα κριτήρια προσαρμογής των βαθμίδων πιστοδότησης, των ομάδων ή των εκτιμήσεων του LGD και στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής και των αποδεκτών αποκτηθείσων εισπρακτέων απαιτήσεων, της διαδικασίας κατανομής των πιστώσεων σε ομάδες ομοειδών ανοιγμάτων, έτσι ώστε να απεικονίζεται η επίπτωση των εγγυήσεων στον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων, θα:

i. Είναι λεπτομερώς και σαφώς καταγεγραμμένα.

ii. Καλύπτουν τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Τμήμα Γ, παρ. 23 - 36

iii. Είναι εύλογα και δαισθητικά σωστά.

iv. Λαμβάνουν υπόψη:

(1) Τη δυνατότητα και την πρόθεση του εγγυητή να καταβάλει την εγγύηση.

(2) Την πιθανή ημερομηνία των ενδεχόμενων πληρωμών από τον εγγυητή.

(3) Την ενδεχόμενη συσχέτιση της ικανότητας καταβολής της εγγύησης από τον εγγυητή με την ικανότητα αποπληρωμής του πιστούχου.

(4) Την ύπαρξη τυχόν υπολειπόμενων κινδύνων έναντι του πιστούχου.

82. Οι ελάχιστες απαιτήσεις της παρ. 81 σχετικά με τις εγγυήσεις εφαρμόζονται επίσης στα πιστωτικά παράγωγα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου μεμονωμένου πιστούχου.

83. Τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της πίστωσης, για την οποία θεωρείται ότι το παράγωγο παρέχει προστασία, και της πίστωσης αναφοράς του πιστωτικού παραγώγου (δηλαδή της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της αξίας διακανονισμού με μετρητά ή της αξίας της παραδοτέας πίστωσης) ή μεταξύ της υποκείμενης πίστωσης και της πίστωσης που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης ενός πιστωτικού γεγονότος, επιτρέπεται μόνον εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, έχει την ίδια ή κατώτερη εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με την πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία.

β. Η πίστωση για την οποία παρέχεται η προστασία και η πίστωση αναφοράς ή η πίστωση που χρησιμοποιείται για σκοπούς προσδιορισμού της έλευσης του πιστωτικού γεγονότος, ανάλογα με την περίπτωση, προέρχονται από τον ίδιο οφειλέτη (δηλαδή την ίδια νομική οντότητα) και υπάρχουν σε ισχύ νομικά εκτελεστές ρήτρες σταυροειδούς αθέτησης υποχρέωσης ή σταυροειδούς πρόωρης εξόφλησης.

γ. Για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής και τις αποδεκτές αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, τα προβλεπόμενα στην υποπαράγραφο αυτή εφαρμόζονται στη διαδικασία ταξινόμησης των ανοιγμάτων σε βαθμίδες ή ομάδες.

84. Τα κριτήρια θα λαμβάνουν υπόψη τη διάρθρωση των πληρωμών πιστωτικών παραγώγων και θα αξιολογούν με συντηρητικό τρόπο την επίπτωσή της στο ύψος και το χρονοδιάγραμμα των επανεισπράξεων. Το πιστωτικό ίδρυμα θα λαμβάνει επίσης υπόψη το βαθμό στον οποίο υπάρχουν ακόμα άλλες μορφές υπολειπόμενου κινδύνου.

E.4. Αξία ανοίγματος

85. Για τα εντός

ισολογισμού ανοίγματα και εάν δεν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα, ως αξία ανοίγματος νοείται η αξία με την οποία αυτά εμφανίζονται στον ισολογισμό, προ τυχόν προσαρμογών αξίας. Για τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού, που δεν αφορούν πιστώσεις, η αξία του ανοίγματος ισούται με την αξία με την οποία εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

86. Ο ορισμός αυτός της αξίας ανοίγματος ισχύει επίσης σε στοιχεία ενεργητικού που αποκτήθηκαν σε τιμή διαφορετική από το οφειλόμενο ποσό. Για τα στοιχεία αυτά, η διαφορά μεταξύ του οφειλόμενου ποσού και της καθαρής αξίας που εγγράφεται στον ισολογισμό των πιστωτικών ιδρυμάτων θεωρείται ως προσαρμογή αξίας και ειδικότερα ως:

α. Απομείωση αξίας εάν το οφειλόμενο ποσό είναι μεγαλύτερο της αξίας στην οποία αποκτήθηκε.

β. Αύξηση αξίας εάν το οφειλόμενο ποσό είναι μικρότερο, της αξίας στην οποία αποκτήθηκε.

87. Η αξία ανοίγματος των χρηματοδοτικών μισθώσεων είναι η παρούσα αξία των ελάχιστων μισθωμάτων ήτοι η παρούσα αξία:

α. Των πληρωμών που ο μισθωτής καλείται ή μπορεί να κληθεί να πραγματοποιήσει καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης.

β. Κάθε δικαιώματος έκπτωσης του οποίου η άσκηση είναι εύλογα αναμενόμενη.

γ. Κάθε εγγυημένης υπολειμματικής αξίας του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου, εφόσον ο εγγυητής πληροί τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η της παρούσας, καθώς και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β., εδάφια i. και ii. 88. Για τα ομόλογα και δάνεια του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση χρηματοοικονομικών μέσων, η αξία ανοίγματος ισούται με το αποσβέσιμο κόστος (amortised cost) αντί της εύλογης αξίας, προ τυχόν προσαρμογών αξίας.

89. Η αξία ανοίγματος για συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού και δανεισμού έναντι περιθωρίου μπορεί να προσδιορίζεται σύμφωνα με το Τμήμα Η, θεωρούμενη ως καλυμμένη με εξασφαλίσεις πιστοδότηση, ή σύμφωνα με τη Μέθοδο του Εσωτερικού Υποδείγματος όπως περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 σχετικά με τον Κίνδυνο Αντισυμβαλλομένου. Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των δύο μεθόδων.

90. Για τα ανοίγματα που προέρχονται από πώληση, παροχή ως εξασφάλιση ή παροχή ως δάνειο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων στο πλαίσιο μιας πράξης επαναγοράς ή μιας πράξης δανειοδοσίας/ δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, καθώς και από πράξη δανεισμού περιθωρίου, η αξία ανοίγματος θα είναι η αξία των τίτλων ή των βασικών εμπορευμάτων στην οποία αποτιμώνται σύμφωνα με τα χρησιμοποιούμενα από το πιστωτικό ίδρυμα λογιστικά πρότυπα, Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.), προσαρμοσμένη, εφόσον απαιτείται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 88 ανωτέρω, ή τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα. Αν ο προσδιορισμός της αξίας του ανοίγματος γίνεται σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας, η αξία αυτή προσαυξάνεται κατά το ποσό της προσαρμογής για μεταβλητότητα που αναλογεί σε τέτοιου είδους τίτλους ή βασικά εμπορεύματα, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο εν λόγω Τμήμα.

91. Για τα παράγωγα μέσα που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙ της παρούσας, η αξία ανοίγματος προσδιορίζεται σύμφωνα με μία από τις μεθοδολογίες που περιγράφονται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007.

92. Ειδικά τα ανοίγματα έναντι κεντρικού αντισυμβαλλομένου θεωρείται ότι έχουν μηδενική αξία εφόσον τα ανοίγματα του κεντρικού αντισυμβαλλομένου έναντι όλων όσων συνάπτουν συμφωνίες με αυτόν καλύπτονται πλήρως με εξασφαλίσεις σε καθημερινή βάση.

93. Για τα εκτός ισολογισμού στοιχεία, που παρατίθενται παρακάτω, η αξία ανοίγματος υπολογίζεται ως το ονομαστικό ποσό το οποίο δεν έχει εκταμιευθεί πολλαπλασιασμένο με τον αντίστοιχο συντελεστή μετατροπής:

α. i. Για τα πιστωτικά όρια τα οποία έχουν εγκριθεί από το πιστωτικό ίδρυμα αλλά δεν αποτελούν δέσμευση δανεισμού του αντίστοιχου ποσού στον αντισυμβαλλόμενο, είναι δε ακυρώσιμα άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση, ή παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα πραγματική δυνατότητα αυτόματης ακύρωσης λόγω επιδείνωσης της πιστοληπτικής αξίας ενός οφειλέτη, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 0%.

ii. Τα μη εκταμιευθέντα πιστωτικά όρια σε αντισυμβαλλόμενους λιανικής θεωρούνται ακυρώσιμα άνευ όρων εάν οι όροι τους επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τα ακυρώσει πλήρως στο βαθμό που επιτρέπεται από τη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών και τις συναφείς διατάξεις.

iii. Τα πιστωτικά ιδρύματα, όταν εφαρμόζουν συντελεστή μετατροπής 0%, θα παρακολουθούν ενεργά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του αντισυμβαλλομένου και θα διαθέτουν εσωτερικά συστήματα ελέγχου που τους επιτρέπουν να εντοπίζουν αμέσως κάθε επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας αυτού.

β. Για τις βραχυπρόθεσμες εγγυητικές επιστολές που συνδέονται με εμπορικές συναλλαγές αγαθών, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 20% τόσο από το πιστωτικό ίδρυμα που εκδίδει όσο και από εκείνο που επιβεβαιώνει την εγγυητική επιστολή.

γ. Για τα λοιπά πιστωτικά όρια, τις διευκολύνσεις έκδοσης βραχυπρόθεσμων γραμματίων (Note Issuance Facilities, NIFs) και τις ανακυκλούμενες διευκολύνσεις αναδοχής (Revolving underwriting facilities, RUFs), εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 75%.

94. Εάν η πιστωτική διευκόλυνση αφορά την επέκταση άλλης πιστωτικής διευκόλυνσης, εφαρμόζεται ο μικρότερος από τους δύο συντελεστές μετατροπής που συνδέονται με τις μεμονωμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

95. Για τα λοιπά εκτός των αναφερόμενων παραπάνω εκτός ισολογισμού στοιχεία, που παρατίθενται και κατηγοριοποιούνται σύμφωνα με τον κίνδυνό τους στο Παράρτημα Ι, η αξία ανοίγματος ισούται με:

- το 100% της λογιστικής αξίας για στοιχείο υψηλού κινδύνου,
- το 50% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μεσαίου κινδύνου,
- το 20% της λογιστικής αξίας για στοιχείο μέτριου κινδύνου, και
- το 0% της λογιστικής αξίας για στοιχείο χαμηλού κινδύνου.

96. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν τις εσωτερικές τους εκτιμήσεις για τους συντελεστές μετατροπής στα εκτός ισολογισμού στοιχεία που περιγράφονται στην παρ. 93 ανωτέρω, καθώς και στα στοιχεία μεσαίου, μετρίου και χαμηλού κινδύνου που παρατίθενται στο Παράρτημα Ι εφόσον πληρούν τουλάχιστον τις απαιτήσεις που παρατίθενται παρακάτω:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα εκτιμούν τους συντελεστές μετατροπής ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων με βάση το μέσο όρο των συντελεστών μετατροπής, που προκύπτουν από τα ιστορικά στοιχεία, ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις παρατηρηθείσες αθετήσεις που προκύπτουν από τις χρησιμοποιούμενες πηγές γεγονότων.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν για τους συντελεστές μετατροπής, εκτιμήσεις που είναι κατάλληλες για περιόδους οικονομικής ύφεσης εάν οι εκτιμήσεις αυτές είναι πιο συντηρητικές από το μακροπρόθεσμο μέσο όρο.

γ. Στο βαθμό, που ένα σύστημα διαβάθμισης αναμένεται ότι θα παρέχει διαχρονικά ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστοδοτήσεων, πραγματοποιηθείσες τιμές των συντελεστών μετατροπής που παραμένουν σε σταθερό επίπεδο, τα πιστωτικά ιδρύματα προσαρμόζουν τις εσωτερικές εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου ανά βαθμίδα ή ομάδα, προκειμένου να περιορίσουν την επίπτωση από την οικονομική ύφεση στην κεφαλαιακή απαίτηση.

δ. Οι εσωτερικές εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής θα λαμβάνουν υπόψη τους τη δυνατότητα πρόσθετων αναλήψεων από τον πιστούχο τόσο μέχρι την ημερομηνία της αθέτησης όσο και μετά αυτήν.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα εξετάζει την ενδεχόμενη συσχέτιση μεταξύ της συχνότητας αθέτησης υποχρέωσης και του συντελεστή μετατροπής. Οι περιπτώσεις στις οποίες η εν λόγω συσχέτιση είναι υψηλή θα αντιμετωπίζονται με την επίδειξη αυξημένης συντηρητικότητας κατά την εκτίμηση του συντελεστή μετατροπής.

στ. Κατά την εκτίμηση των συντελεστών μετατροπής, τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη τις ειδικές πολιτικές και στρατηγικές που έχουν υιοθετήσει σχετικά με την παρακολούθηση των πελατών / λογαριασμών και την διεκπεραίωση των πληρωμών. Θα λαμβάνουν επίσης υπόψη τους τη δυνατότητα και τη πρόθεσή τους να εμποδίσουν νέες αναλήψεις σε περιπτώσεις που δεν έχει εμφανιστεί αθέτηση υποχρέωσης πληρωμών, για παράδειγμα σε περίπτωση παραβίασης συμβατικών ρητρών ή άλλων τεχνικών γεγονότων που προσομοιάζουν στην αθέτηση.

ζ. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν επαρκή συστήματα και διαδικασίες για την παρακολούθηση:

i. Του ύψους των πιστοδοτήσεων.

ii. Των τρεχόντων υπολοίπων σε καθημερινή βάση και σε σχέση με τα πιστωτικά όρια.

iii. Των μεταβολών των υπολοίπων ανά πιστούχο και ανά βαθμίδα.

η. Εάν τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν διαφορετικές εκτιμήσεις συντελεστών μετατροπής για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και για εσωτερικούς σκοπούς, θα τεκμηριώνουν γραπτώς την επιλογή αυτή και θα αποδεικνύουν τη λογική και τον εύλογο χαρακτήρα της στην Τράπεζα της Ελλάδος.

97. Για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων και κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών οι εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής θα βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών, περίοδος η οποία, κάθε χρόνο μετά την πρώτη εφαρμογή, θα αυξάνεται κατά ένα χρόνο μέχρι να φτάσει κατ' ελάχιστον τα επτά χρόνια, για μία τουλάχιστον πηγή δεδομένων. Εάν η διαθέσιμη περίοδος παρατήρησης είναι

μεγαλύτερη για οποιαδήποτε πηγή δεδομένων και τα αντίστοιχα δεδομένα είναι κατάλληλα, θα λαμβάνεται υπόψη αυτή η μεγαλύτερη περίοδος. **98. Ειδικά για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής:**

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη τις μελλοντικές αναλήψεις από τον πιστούχο είτε στους εσωτερικούς συντελεστές μετατροπής είτε στις εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD.

β. Οι εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής βασίζονται σε δεδομένα που καλύπτουν ελάχιστη περίοδο πέντε (5) ετών.

γ. Ειδικά κατά την πρώτη εφαρμογή της προσέγγισης εσωτερικών διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων αρκούν δεδομένα που καλύπτουν τρία (3) έτη αυξανόμενη σταδιακά κατ' έτος ώστε να φθάσει τα απαιτούμενα πέντε (5) έτη.

δ. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, εφόσον κρίνει ότι υπάρχουν αδιαμφισβήτητα στοιχεία για την ικανοποιητική εκτίμηση των συντελεστών μετατροπής, να μειώσει περαιτέρω το μήκος της χρονολογικής σειράς μέχρι δύο (2) έτη, για συγκεκριμένα πιστωτικά ιδρύματα και συγκεκριμένες κατηγορίες ανοιγμάτων.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μην αποδίδει την ίδια σημασία σε όλα τα ιστορικά δεδομένα εάν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι τα πλέον πρόσφατα δεδομένα έχουν καλύτερη προβλεπτική ικανότητα των ποσών αναλήψεων.

E.5. Ληκτότητα (M)

99. Με την επιφύλαξη

των παρ. 100 - 106 τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τις ακόλουθες τιμές του M:

α. 0,5 έτη για ανοίγματα από συναλλαγές επαναγοράς και από συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων.

β. 2,5 έτη για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα.

100. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία επιτρέπεται να χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD και των συντελεστών μετατροπής για τα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, ιδρυμάτων και επιχειρήσεων υπολογίζουν το M για καθένα από αυτά ως εξής, με την επιφύλαξη των παρ. 105 - 107:

α. Το M δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη σε καμία περίπτωση.

β. Για τα χρηματοοικονομικά μέσα με καθορισμένο χρονοδιάγραμμα χρηματοροών, το M υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$M = \max\{1; \min\{\sum_t t * CF_t / \sum_t CF_t ; 5\text{έτη}\}\}$$

όπου: CF_t: Οι χρηματοροές (κεφάλαιο, πληρωμές τόκων και προμήθειες) που καταβάλλει ο οφειλέτης στην περίοδο t βάσει της σύμβασης.

γ. Για τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, που υπάγονται σε σύμβαση-πλαίσιο συμφητισμού, το M είναι το μικρότερο μεταξύ των:

i. Ενός (1) έτους.

ii. Της σταθμισμένης μέσης εναπομένουσας ληκτότητας του ανοίγματος. Το ονομαστικό ποσό κάθε ανοίγματος που υπάγεται στη σύμβαση πλαίσιο χρησιμοποιείται για τη στάθμιση της ληκτότητας του ανοίγματος αυτού.

δ. Για ανοίγματα που αναφέρονται στο Παράρτημα II, πλήρως ή σχεδόν πλήρως καλυπτόμενα από εξασφαλίσεις και από συναλλαγές δανεισμού περιθωρίου που υπάγονται σε σύμβαση-πλαίσιο συμφητισμού, πλήρως ή σχεδόν πλήρως καλυπτόμενες από εξασφαλίσεις, το M είναι το μεγαλύτερο μεταξύ:

i. Των δέκα (10) ημερών και

ii. της σταθμισμένης μέσης εναπομένουσας ληκτότητας των συναλλαγών. Το ονομαστικό ποσό κάθε συναλλαγής χρησιμοποιείται για τη στάθμιση της ληκτότητας.

ε. Για κάθε άλλο μέσο ή εάν το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να υπολογίσει το M σύμφωνα με την υποπαρ. β ανωτέρω, η τιμή του M είναι το μικρότερο μεταξύ των:

i. Ενός (1) έτους.

ii. Του ανώτατου χρονικού διαστήματος (σε έτη) που έχει ακόμα στη διάθεσή του ο οφειλέτης για να εκπληρώσει πλήρως τις συμβατικές του υποχρεώσεις.

101. Για τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικού υποδείγματος που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 για τον υπολογισμό των αξιών ανοίγματος, και για τα ανοίγματα στα οποία:

α. Εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.

β. Η ληκτότητα της σύμβασης με τη μεγαλύτερη διάρκεια εντός του συμψηφιστικού συνόλου υπερβαίνει το ένα (1) έτος.

το M υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$M = \frac{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ year}} \text{Effective } E E_k * \Delta t_k * df_k + \sum_{tk > 1 \text{ year}}^{maturity} E E_k * \Delta t_k * df_k}{\sum_{k=1}^{tk \leq 1 \text{ year}} \text{Effective } E E_k * \Delta t_k * df_k}; 5$$

όπου:

tk, Effective EE_k, Δtk, EE_k,: όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 για τον υπολογισμό των αξιών ανοίγματος.

df_k : Συντελεστής προεξόφλησης χωρίς κίνδυνο για τη μελλοντική χρονική περίοδο tk.

102. Κατά παρέκκλιση της παρ. 101 παραπάνω, ένα πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί εσωτερικό υπόδειγμα για να υπολογίσει μια μονομερή προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης (one sided credit valuation adjustment ή CVA) μπορεί, κατόπιν έγκρισης από την Τράπεζα της Ελλάδος, να λάβει ως τιμή του M την πραγματική μέση σταθμική διάρκεια (duration) όπως αυτή εκτιμάται από το υπόδειγμα αυτό.

103. Με την επιφύλαξη της παρ. 105 για συμψηφιστικά σύνολα στα οποία όλες οι συμβάσεις έχουν αρχική ληκτότητα κάτω του ενός (1) έτους, εφαρμόζεται ο τύπος που προβλέπεται στην υποπαρ. 100β. ανωτέρω.

104. Για τις περιπτώσεις που για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών χρησιμοποιείται η εξίσωση 9 του παραρτήματος IV, το M θα είναι η πραγματική ληκτότητα της πιστωτικής προστασίας η οποία όμως δεν μπορεί να είναι κατώτερη του ενός (1) έτους.

105. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην παρ. 100 το M είναι τουλάχιστον μία (1) ημέρα για:

α. Τα πλήρως ή σχεδόν πλήρως εξασφαλισμένα παράγωγα μέσα που αναφέρονται στο Παράρτημα II.

β. Τις πλήρως ή σχεδόν πλήρως εξασφαλισμένες πράξεις δανεισμού περιθωρίου.

γ. Τις συναλλαγές επαναγοράς και τις συναλλαγές δανειοδότησης ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, εφόσον στις συμβάσεις προβλέπεται καθημερινή προσαρμογή του περιθωρίου και καθημερινή αποτίμηση της αξίας και περιλαμβάνονται ρήτρες που επιτρέπουν την άμεση ρευστοποίηση ή το συμψηφισμό των εξασφαλίσεων σε περίπτωση αθέτησης ή μη κατάθεσης του απαιτούμενου περιθωρίου.

106. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να καθορίσει πρόσθετα βραχυπρόθεσμα ανοίγματα, που δεν αποτελούν μέρος της τρέχουσας χρηματοδότησης του πιστούχου από το πιστωτικό ίδρυμα, για τα οποία το M είναι τουλάχιστον μία (1) ημέρα. Σε κάθε περίπτωση εξετάζονται προσεκτικά οι συγκεκριμένες περιστάσεις.

107. Κατά παρέκκλιση των παρ. 100 - 105, για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες στην ΕΕ και έχουν κύκλο εργασιών και ενεργητικό σε ενοποιημένη βάση κάτω των 500.000.000 ευρώ, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση του M που ορίζεται στην παρ. 99.

108. Οι αναντιστοιχίες ληκτότητας αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η, περί τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου.

Τμήμα ΣΤ - Επικύρωση των Εσωτερικών Εκτιμήσεων

1. Με τον όρο «επικύρωση» νοείται, στο πλαίσιο της παρούσας, το σύνολο των διαδικασιών και ενεργειών που επιτρέπουν την αξιολόγηση της επάρκειας ενός συστήματος διαβάθμισης να διαφοροποιεί τον κίνδυνο και να παράγει εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου που απεικονίζουν ικανοποιητικά τα σχετικά χαρακτηριστικά του κινδύνου.

2. Το πιστωτικό

ίδρυμα έχει την κύρια ευθύνη επικύρωσης των συστημάτων που χρησιμοποιεί. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί την επάρκεια των διαδικασιών που έχουν υιοθετήσει τα πιστωτικά ιδρύματα για την επικύρωση των εσωτερικών τους συστημάτων διαβάθμισης, όσον αφορά τη συμμόρφωσή τους με τις ελάχιστες απαιτήσεις της παρούσας, καθώς και την τήρηση των διαδικασιών αυτών, μπορεί δε να χρησιμοποιήσει πρόσθετες μεθοδολογίες για να διασφαλίσει ότι οι χρησιμοποιούμενες παράμετροι απεικονίζουν ικανοποιητικά τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

3. Η διαδικασία της επικύρωσης των αποτελεσμάτων πραγματοποιείται σε συνεχή βάση.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν εκείνες τις μεθόδους και εργαλεία επικύρωσης, που θεωρούν κατάλληλα για κάθε χαρτοφυλάκιο, σύστημα διαβάθμισης και μέθοδο ποσοτικοποίησης ώστε να διασφαλίζονται για την καταλληλότητα των συστημάτων που χρησιμοποιούν. Ειδικότερα τα πιστωτικά ιδρύματα υιοθετούν συστήματα και μηχανισμούς για την επικύρωση της ακρίβειας και της συνέπειας των :

α. Αποτελεσμάτων των συστημάτων και διαδικασιών διαβάθμισης.

β. Εκτιμήσεων των παραμέτρων κινδύνου.

5. Το πιστωτικό ίδρυμα θα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι η εσωτερική διαδικασία επικύρωσης που έχει υιοθετήσει επιτρέπει τη συνεπή και ουσιαστική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών συστημάτων διαβάθμισης και εκτίμησης του κινδύνου.

6. Η επικύρωση έχει βασικό στόχο την αξιολόγηση της προβλεπτικής ικανότητας των παραμέτρων κινδύνου όπως τις έχει εκτιμήσει το πιστωτικό ίδρυμα και της χρήσης των διαβαθμίσεων από το πιστωτικό ίδρυμα.

7. Για να διασφαλιστεί η προβλεπτική ακρίβεια των εκτιμήσεων των παραμέτρων κινδύνου και η αποτελεσματική διαφοροποίηση και βαθμονόμηση του κινδύνου, το πιστωτικό ίδρυμα θα αξιολογήσει, κατ' αρχήν, την εν γένει καταλληλότητα κάθε ενός από τα συστήματα διαβάθμισης που χρησιμοποιεί. Η αξιολόγηση αυτή θα καλύπτει τουλάχιστον:

α. Επαλήθευση ότι

κάθε σύστημα διαβάθμισης χαρακτηρίζεται από τις παρακάτω τέσσερις ιδιότητες:

i. Αντικειμενικότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής η οποία θα διασφαλίζει ότι οι διαβαθμίσεις και οι εκτιμήσεις εφαρμόζονται με συνέπεια στους πιστούχους και τις πιστοδοτήσεις και οι έχοντες παρόμοιο επίπεδο κινδύνου ταξινομούνται στην ίδια βαθμίδα ή ομάδα.

ii. Ακρίβεια, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που σχετίζονται με την αναμενόμενη επίδοση του συστήματος διαβάθμισης (αποτελέσματα σε σχέση με τις προβλέψεις).

iii. Σταθερότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που εξασφαλίζουν ότι σε γενικές γραμμές οι διαβαθμίσεις και οι εκτιμήσεις δεν μεταβάλλονται όταν δεν μεταβάλλεται και ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος.

iv. Συντηρητικότητα, που απαιτεί την υιοθέτηση πολιτικής και προτύπων που προσδιορίζουν τα αίτια που δημιουργούν αβεβαιότητα στις διαβαθμίσεις και εκτιμήσεις, καθώς και το βαθμό συντηρητικότητας που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ως συνέπεια της αβεβαιότητας.

β. Αξιολόγηση της καταλληλότητας της φιλοσοφίας κάθε συστήματος διαβάθμισης και ειδικότερα των παραδοχών και κριτηρίων με βάση τα οποία οι πιστούχοι και οι πιστοδοτήσεις ταξινομούνται σε βαθμίδες ή/και ομάδες, καθώς και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιείται για την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων κινδύνου που αντιστοιχούν στην κάθε βαθμίδα ή ομάδα.

8. Η διαδικασία της επικύρωσης των αποτελεσμάτων θα περιλαμβάνει τεχνικές και στοιχεία τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά όπως ενδεικτικά περιγράφονται παρακάτω.

ΣΤ.1. Ποσοτική Επικύρωση

9. Οι μέθοδοι και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για την ποσοτική επικύρωση θα είναι συνεπείς διαχρονικά. Κάθε μεταβολή στις μεθόδους εκτίμησης και επικύρωσης και στα δεδομένα (τόσο στις πηγές δεδομένων όσο και στις περιόδους που καλύπτουν) θα τεκμηριώνεται γραπτώς.

10. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να προβαίνουν σε τακτική σύγκριση των πραγματοποιηθέντων ποσοστών αθέτησης με τις εκτιμήσεις του PD για κάθε βαθμίδα και, εάν τα πραγματοποιηθέντα ποσοστά αθέτησης είναι εκτός του αναμενόμενου εύρους τιμών για δεδομένη βαθμίδα, να αναλύουν τα αίτια της απόκλισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD ή των συντελεστών μετατροπής θα πραγματοποιούν ανάλογη ανάλυση για τις εκτιμήσεις αυτές. Οι συγκρίσεις αυτές βασίζονται σε ιστορικά δεδομένα που καλύπτουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη περίοδο.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα τεκμηριώνουν γραπτώς τις μεθοδολογίες και τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για τις συγκρίσεις αυτές. Οι αναλύσεις και η σχετική γραπτή τεκμηρίωση θα επικαιροποιούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

12. Παράλληλα τα πιστωτικά ιδρύματα προβαίνουν σε σύγκριση των αποτελεσμάτων των συστημάτων τους με κατάλληλες πηγές εξωτερικών δεδομένων. Οι αναλύσεις αυτές θα βασίζονται σε δεδομένα που είναι αντιπροσωπευτικά για το σχετικό χαρτοφυλάκιο, θα επικαιροποιούνται τακτικά και θα καλύπτουν κατάλληλη περίοδο παρατήρησης. Οι εσωτερικές εκτιμήσεις που αφορούν στην καταλληλότητα των συστημάτων διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος θα βασίζονται σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη περίοδο παρατήρησης.

13. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της ποσοτικής επικύρωσης δηλ. η σύγκριση των εκτιμήσεων είτε με παρατηρηθείσες από το πιστωτικό ίδρυμα τιμές (backtesting) είτε με εξωτερικά δεδομένα, ήτοι με τιμές που έχουν παρατηρηθεί από άλλους φορείς (benchmarking), θα εστιάζεται κατ' ελάχιστον στα παρακάτω θέματα:

α. Τους στόχους και τη λογική των συγκρίσεων που διενεργούνται.

β. Τις παραδοχές και τα κριτήρια διαβάθμισης με βάση τα οποία αναπτύχθηκε το σύστημα διαβάθμισης.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν διαφορετικά συστήματα διαβάθμισης θα λαμβάνουν υπόψη τις διαφορές φιλοσοφίας των συστημάτων, κατά τη σύγκριση των εκτιμήσεων με τα πραγματοποιηθέντα/παρατηρηθέντα ποσοστά, καθώς σε διαφορετική περίπτωση, διαφορές στα κριτήρια και τις παραδοχές είναι δυνατόν να εκληφθούν ως ανακριβείς εκτιμήσεις των παραμέτρων.

δ. Τη διαδικασία προσδιορισμού των αποδεκτών ορίων διαφοροποίησης και τα διορθωτικά μέτρα που έχει υιοθετήσει το πιστωτικό ίδρυμα για την αντιμετώπιση περιπτώσεων που τα αποτελέσματα είναι εκτός των ορίων αυτών.

ε. Στις περιπτώσεις σύγκρισης των εκτιμήσεων με παρατηρηθείσες από το πιστωτικό ίδρυμα τιμές, στον εντοπισμό των ειδικών αιτιών για τις διαφορές μεταξύ αυτών (π.χ. χρονική διακύμανση που ενδεχομένως επηρεάζει την ανάλυση κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος και κατά συνέπεια τα αποτελέσματα της σύγκρισης).

στ. Στις περιπτώσεις σύγκρισης των εκτιμήσεων με εξωτερικά δεδομένα, τα πρόσθετα ποιοτικά στοιχεία της διαδικασίας (π.χ. επιλογή των κατάλληλων χαρτοφυλακίων).

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα διαθέτουν αξιόπιστα εσωτερικά πρότυπα (standards) για τις περιπτώσεις στις οποίες οι αποκλίσεις των πραγματοποιηθέντων PD, LGD, συντελεστών μετατροπής και συνολικών ζημιών (όταν χρησιμοποιείται το EL) από τις αναμενόμενες τιμές τους είναι τόσο υψηλές, ώστε να αμφισβητείται η εγκυρότητα των εκτιμήσεων. Τα πρότυπα αυτά θα λαμβάνουν υπόψη τον οικονομικό κύκλο και άλλες εξωτερικές διαταραχές. Εάν οι πραγματοποιηθείσες τιμές παραμένουν υψηλότερες από τις αναμενόμενες, τα πιστωτικά ιδρύματα θα αναθεωρούν προς τα πάνω τις εσωτερικές εκτιμήσεις τους, ώστε να απεικονιστούν τα πραγματικά τους ποσοστά αθέτησης και ζημίας.

15. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν επαρκή ποσοτικά στοιχεία για τη σύγκριση των εκτιμήσεων με πραγματοποιηθείσες τιμές είτε με στοιχεία άλλων φορέων (εξωτερικά στοιχεία), όπως παραδείγματος χάριν εκτιμήσεις παραμέτρων για οικονομικές συνθήκες ύφεσης που παρατηρούνται σπανίως, το πιστωτικό ίδρυμα θα δίνει έμφαση σε ποιοτικά στοιχεία όπως στην αρχιτεκτονική των συστημάτων, στην ποιότητα των δεδομένων και κυρίως στην αξιολόγηση του βαθμού χρησιμοποίησης του συστήματος και των εκτιμήσεων που απορρέουν από αυτό.

ΣΤ.2. Ποιοτική Επικύρωση

16. Πέραν από την προβλεπόμενη στην υποπαρ. 2.β. του Τμήματος Α, προϋπόθεση για έγκριση υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση τα εσωτερικά συστήματα διαβάθμισης, ο βαθμός χρησιμοποίησης των συστημάτων διαβάθμισης αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική μορφή ποιοτικής επικύρωσης της αποτελεσματικότητάς τους, δεδομένου ότι αποδεικνύει την εμπιστοσύνη του πιστωτικού ιδρύματος στη σωστή απεικόνιση του αναλαμβανόμενου πιστωτικού κινδύνου.

17. Τα συστήματα διαβάθμισης, οι εσωτερικές διαβαθμίσεις και οι εκτιμήσεις αθέτησης υποχρέωσης (PD) και ζημιών (LGD) που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, θα χρησιμοποιούνται επίσης στη λήψη αποφάσεων και ειδικότερα:

α. Στην εγκριτική διαδικασία και, κατά κανόνα, στην τιμολόγηση των πιστοδοτήσεων.

β. Στον καθορισμό των ορίων.

γ. Στην κατανομή των εσωτερικών κεφαλαίων και στην εκτίμηση των απαιτούμενων προβλέψεων.

δ. Στη διαχείριση του κινδύνου.

18. Οι εσωτερικές διαβαθμίσεις και οι παράμετροι υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων δεν είναι απαραίτητο να αποτελούν το μοναδικό παράγοντα που λαμβάνεται υπόψη στις διαδικασίες των υποπαρ. α. – δ. παραπάνω. Σε κάθε περίπτωση όμως θα έχουν ουσιαστικό ρόλο σε αυτές και συνολικά η διαχείριση πιστωτικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος οφείλει να είναι συνεπής με αυτές.

19. Οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των παραμέτρων υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων και τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου, θα είναι καταγεγραμμένη και επαρκώς τεκμηριωμένη. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να είναι σε θέση να θεμελιώσουν τον εύλογο χαρακτήρα των παραπάνω διαφορών.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν διαδικασίες ελέγχου με βάση τις οποίες καλούνται να:

α. Εκτιμήσουν την σπουδαιότητα και το μέγεθος της διαφοράς.

β. Προσδιορίσουν εάν η διαφορά αυτή οδηγεί σε μικρότερη ή μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση.

21. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να έχουν υιοθετήσει καταγεγραμμένες διαδικασίες της χρησιμοποίησης των συστημάτων, των εσωτερικών διαβαθμίσεων και των σχετικών παραμέτρων κινδύνου. Οι παραπάνω διαδικασίες θα υπόκεινται στην αξιολόγηση της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης, ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητά τους και θα είναι στην διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

22. Οι εκτιμήσεις των παραμέτρων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων βασίζονται σε στοιχεία τα οποία προέρχονται από το Σύστημα Διοικητικής Πληροφόρησης (συμπεριλαμβανομένου του λογιστικού συστήματος) του πιστωτικού ιδρύματος. Τα στοιχεία αυτά πρέπει κατ' ουσία να είναι τα ίδια είτε χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων είτε στη λήψη αποφάσεων.

23. Η δομή και ο σχεδιασμός των συστημάτων διαβάθμισης θα ταυτίζονται, τουλάχιστον σε μεγάλο βαθμό, είτε καλύπτουν τις εσωτερικές ανάγκες του πιστωτικού ιδρύματος είτε χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

24. Ιδιαίτερα σε περιπτώσεις όπου η τιμολόγηση των πιστώσεων δεν στηρίζεται στα στοιχεία της Π.Ε.Δ, θα ήταν χρήσιμο το πιστωτικό ίδρυμα να τεκμηριώνει διεξοδικά τον υπολογισμό τόσο του περιθωρίου που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσο και αυτού που χρησιμοποιείται στην τιμολόγηση.

25. Επιπλέον, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να είναι σε θέση να εξηγήσουν διαφορές, εφόσον υπάρχουν, στα δεδομένα και στις παραμέτρους που χρησιμοποιούνται μεταξύ των συστημάτων υπολογισμού του εσωτερικού και του εποπτικού τους κεφαλαίου.

26. Τα στελέχη που εμπλέκονται στις διαδικασίες πιστοδότησης, καθώς και το ανώτερο διοικητικό προσωπικό θα πρέπει να κατανοούν πλήρως το εσωτερικό σύστημα διαβάθμισης και συνεπώς να ενημερώνονται επαρκώς για κάθε σχετική εξέλιξη.

Τμήμα Ζ. Ειδικές Κατηγορίες Ανοιγμάτων

Ζ.1. Μετοχές

1. Τα ιδιαίτερα

χαρακτηριστικά των ανοιγμάτων που ταξινομούνται στην κλάση των ανοιγμάτων σε μετοχές παρατίθενται στο Τμήμα Β, παρ. 10 - 12.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 3 του παρόντος Τμήματος, ο υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών των ανοιγμάτων υπό μορφή μετοχών μπορεί να γίνει με μία από τις εξής τρεις μεθόδους:

α. Μέθοδος απλής στάθμισης κινδύνου.

β. Μέθοδος του εσωτερικού υποδείγματος.

γ. Μέθοδος στάθμισης με βάση την πιθανότητα αθέτησης και την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (μέθοδος PD/LGD).

3. Ο υπολογισμός των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων υπό τη μορφή μετοχών/ συμμετοχών που βρίσκονται στην κατοχή του πιστωτικού ιδρύματος την 31.12.2007, μπορεί μέχρι τις 31.12.2017 να γίνεται με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Το απαλλασσόμενο άνοιγμα αφορά τον αριθμό των μετοχών που κατέχονται την 31.12.2007 συν οποιαδήποτε πρόσθετη μετοχή, η οποία αποτελεί άμεση απόρροια της κατοχής των συμμετοχών αυτών, εφόσον δεν αυξάνεται η αναλογία συμμετοχής στη σχετική εταιρεία. Εάν μια εξαγορά αυξάνει το ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο συγκεκριμένης εταιρείας, το υπερβάλλον ποσοστό συμμετοχής δεν καλύπτεται από την απαλλαγή. Η απαλλαγή δεν ισχύει επίσης για συμμετοχές που αρχικά υπάγονταν σε αυτήν αλλά στη συνέχεια πωλήθηκαν και επαναγοράσθηκαν.

4. Η μέθοδος του εσωτερικού υποδείγματος θα είναι διαθέσιμη μόνο στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει επιτραπεί η χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου αγοράς σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να κάνουν παράλληλη χρήση των μεθόδων υπό την προϋπόθεση ότι:

α. Χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθόδους για την παρακολούθηση και διαχείριση του σχετικού κινδύνου εσωτερικά.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά u972 ότι η επιλογή της μεθόδου γίνεται με συνέπεια και δεν υπαγορεύεται από λόγους επίτευξης χαμηλότερων κεφαλαιακών απαιτήσεων.

6. Η Αξία Ανοίγματος σύμφωνα με όλες τις μεθόδους υπολογίζεται ως εξής:

α. τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και των οποίων οι μεταβολές αξίας λαμβάνονται άμεσα υπόψη στα αποτελέσματα και, στη συνέχεια, στα ίδια κεφάλαια, η αξία ανοίγματος είναι η εύλογη αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

β. Για τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία και των οποίων οι μεταβολές αξίας δεν λαμβάνονται άμεσα υπόψη στα αποτελέσματα αλλά σε προσαρμοσμένη για φορολογικούς σκοπούς χωριστή συνιστώσα των ιδίων κεφαλαίων, η αξία ανοίγματος είναι η εύλογη αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

γ. Για τις επενδύσεις που αποτιμώνται στην τιμή κτήσης ή στη χαμηλότερη μεταξύ τιμής κτήσης και αγοραίας τιμής, η αξία ανοίγματος είναι η τιμή κτήσης ή η τρέχουσα αξία που καταχωρείται στον ισολογισμό.

Μέθοδος Απλής Στάθμισης Κινδύνου

7. Τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται σύμφωνα με τη σχέση:

$$\text{Σταθμισμένο ποσό ανοίγματος} = \text{συντελεστής στάθμισης} * \text{αξία ανοίγματος}$$

8. Ο συντελεστής στάθμισης για επιμέρους χαρτοφυλάκια ορίζεται ως εξής:

α. **190%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια.

β. **290%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια.

γ. **370%** για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών.

9. Οι αρνητικές τρέχουσες θέσεις σε μετοχές και οι θέσεις σε παράγωγα μέσα επί μετοχών του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, μπορεί να θεωρηθεί ότι αντισταθμίζουν θετικές θέσεις στις αντίστοιχες μετοχές, εάν έχουν χαρακτηριστεί ρητά ως αντισταθμίσεις συγκεκριμένων ανοιγμάτων σε μετοχές και εάν παρέχουν αντιστάθμιση για τουλάχιστον ένα (1) ακόμα έτος. Οι άλλες αρνητικές θέσεις αντιμετωπίζονται σαν να είναι θετικές θέσεις και στην απόλυτη αξία κάθε θέσης εφαρμόζεται κατάλληλος συντελεστής στάθμισης. Σε περίπτωση αναντιστοιχίας ληκτότητας των θέσεων, εφαρμόζεται η ίδια μέθοδος όπως και στα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων.

10. Η αναμενόμενη ζημία (EL) για επιμέρους χαρτοφυλάκια ορίζεται ως εξής:

α. **0,8%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών μη διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια.

β. **0,8%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών διαπραγματεύσιμων σε χρηματιστήρια.

γ. **2,4%** για όλα τα υπόλοιπα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για ένα άνοιγμα σε μετοχές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας.

Μέθοδος Εσωτερικού Υποδείγματος

12. Τα σταθμισμένα ποσά ισούνται με τη μέγιστη δυνητική ζημία (VaR) από ανοίγματα της μορφής αυτής πολλαπλασιασμένη με 12,5.

13. Η μέγιστη δυνητική ζημία υπολογίζεται με κατάλληλα εσωτερικά υποδείγματα και με μονοκατάληκτο διάστημα εμπιστοσύνης 99% για τη διαφορά μεταξύ τριμηνιαίας απόδοσης του χαρτοφυλακίου και ενός καταλλήλου τριμηνιαίου επιτοκίου χωρίς κίνδυνο, υπολογιζόμενο σε μακροχρόνια περίοδο.

14. Σε κάθε περίπτωση το σταθμισμένο ποσό σε επίπεδο ανοίγματος δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το άθροισμα της κεφαλαιακής απαίτησης όπως θα υπολογιζόταν με τη μέθοδο PD/LGD παρακάτω, συν το γινόμενο της αντίστοιχης αναμενόμενης ζημίας πολλαπλασιασμένη με 12,5, με τις παραμέτρους κινδύνου PD και LGD όπως ορίζονται στις παρ. 17 - 21 παρακάτω.

15. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναγνωρίζουν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για μια θέση σε μετοχές.

16. Η αναμενόμενη ζημία σύμφωνα με αυτήν τη μέθοδο ορίζεται ως μηδέν (0).

Μέθοδος στάθμισης με βάση την πιθανότητα αθέτησης και την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (μέθοδος PD/LGD)

17. Τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται σύμφωνα με τις εξισώσεις 1–5 του Παραρτήματος IV και οι εκτιμήσεις για τις παραμέτρους κινδύνου υπόκεινται στις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται για την ποσοτικοποίηση των παραμέτρων, σύμφωνα με το Τμήμα Ε και στις εξής προϋποθέσεις:

α. Η τιμή για την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από:

i. **0,09%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, εφόσον η επένδυση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο μιας μακροχρόνιας σχέσης με τον πελάτη.

ii. **0,09%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, εφόσον η απόδοση της επένδυσης υπολογίζεται με βάση τακτικές και περιοδικές χρηματοροές που δεν προέρχονται από υπεραξίες κεφαλαίου.

iii. **0,40%** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, περιλαμβανομένων των αρνητικών θέσεων της παρ. 9 ανωτέρω.

iv. **1,25%** για όλα τα άλλα ανοίγματα σε μετοχές, περιλαμβανομένων των αρνητικών θέσεων της παρ. 9 ανωτέρω.

β. Η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) μπορεί να λαμβάνεται ίση με **65 %** για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών που είναι μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια. Σε όλα τα άλλα ανοίγματα υπό μορφή μετοχών εφαρμόζεται LGD 90%.

γ. Η τιμή για την διάρκεια (M) λαμβάνεται ίση με πέντε (5) έτη.

18. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν διαθέτει επαρκείς πληροφορίες ώστε να χρησιμοποιήσει τον ορισμό της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης για επιχειρηματικά ανοίγματα, όπως δίνεται στο Τμήμα Ε της παρούσας, στους συντελεστές στάθμισης εφαρμόζεται συντελεστής προσαύξησης 1,5. Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει επενδύσει σε μετοχές εταιρείας στην οποία δεν έχει δώσει πιστώσεις, όπου θα εφαρμόζεται ο συντελεστής προσαύξησης 1,5, εκτός αν το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι έχει επαρκείς πληροφορίες για τη χρησιμοποίηση του ορισμού αθέτησης υποχρέωσης για επιχειρηματικά ανοίγματα.

19. Σε επίπεδο κάθε μεμονωμένου ανοίγματος, το άθροισμα του ποσού της αναμενόμενης ζημίας πολλαπλασιασμένο επί 12,5 και του σταθμισμένου ποσού δεν υπερβαίνει την αξία ανοίγματος πολλαπλασιασμένη επί 12,5.

20. Το ποσό της αναμενόμενης ζημίας υπολογίζεται ως εξής:

$$\text{Ποσό Αναμενόμενης Ζημίας} = \text{Αξία Ανοίγματος} \times \text{PD} \times \text{LGD}$$

21. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναγνωρίζουν μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία για ένα άνοιγμα σε μετοχές σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας, εφόσον εφαρμόζεται LGD 90% στο άνοιγμα έναντι του παρέχοντος την προστασία. Για τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια, μπορεί να χρησιμοποιείται LGD 65%.

Ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων οργανισμών συλλογικών επενδύσεων (ΟΣΕ)

22. Για τα ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων ΟΣΕ οι οποίοι πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και συγκεκριμένα στο Τμήμα Ε, υποπαρ. 17.δ., ε. και θ. και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει πλήρη γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, το πιστωτικό ίδρυμα θα υπολογίζει τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά της αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ μέσω υπολογισμού των αντιστοίχων μεγεθών για τις επενδύσεις αυτές (υποκείμενα ανοίγματα).

23. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να μπορεί να χρησιμοποιεί τις μεθόδους που αναφέρονται στην παρούσα Πράξη για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και του ποσού αναμενόμενης ζημίας των υποκειμένων ανοιγμάτων, τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά της αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ υπολογίζονται σύμφωνα με τις ακόλουθες μεθόδους:

α. Για ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές, εφαρμόζεται η μέθοδος της απλής στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με τις παρ. 8- 11 ανωτέρω. Εάν για τους σκοπούς αυτούς, το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, μετοχές διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Για όλα τα λοιπά ανοίγματα, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

i. Τα ανοίγματα ταξινομούνται στην κατάλληλη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας και λαμβάνουν το συντελεστή στάθμισης κινδύνου που αντιστοιχεί στην αμέσως ανώτερη (υψηλότερου συντελεστή στάθμισης) βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας από εκείνη στην οποία κατά κανόνα θα ταξινομούταν, και

ii. τα ανοίγματα που ταξινομούνται στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, οι οποίες κατά κανόνα αντιστοιχούν σε συντελεστή στάθμισης 150%, λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 200%.

24. Για τα ανοίγματα υπό μορφή μεριδίων ΟΣΕ, οι οποίοι δεν πληρούν τα κριτήρια που αναφέρονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε, υποπαρ. 17.δ., ε. και θ. ή το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει πλήρη γνώση της σύνθεσης των επενδύσεων του ΟΣΕ, το πιστωτικό ίδρυμα θα υπολογίζει τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων και τα ποσά αναμενόμενης ζημίας για τα μερίδια του ΟΣΕ, μέσω υπολογισμού των αντιστοίχων μεγεθών για τα υποκείμενα ανοίγματα, σύμφωνα με τη μέθοδο της απλής στάθμισης κινδύνου, όπως περιγράφεται στις παρ. 8 - 11 ανωτέρω λαμβάνοντας υπόψη και τα παρακάτω:

α. Για τα υποκείμενα ανοίγματα σε μετοχές, εάν το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, σε διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και σε άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Τα υποκείμενα ανοίγματα που δεν αφορούν σε μετοχές και συμμετοχές αντιστοιχίζονται με μία από τις κατηγορίες μετοχών (μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο ή άλλες συμμετοχές) ενώ τα ανοίγματα που δεν μπορούν να αντιστοιχισθούν, ταξινομούνται στην κατηγορία ανοιγμάτων σε άλλες συμμετοχές.

25. Εναλλακτικά της μεθόδου που περιγράφεται στην ανωτέρω παρ. 24 τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να υπολογίζουν τα ίδια ή να αναθέτουν σε τρίτο να υπολογίσει και να τους κοινοποιήσει τα μέσα σταθμισμένα ανοίγματα για τα μερίδια του ΟΣΕ με βάση τις επενδύσεις του, σύμφωνα με τις παρακάτω μεθόδους, εφόσον τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Παράρτημα 1 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, σχετικά με την ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους και εφόσον διασφαλίζεται επαρκώς η ακρίβεια του υπολογισμού και των περιεχομένων της αναφοράς :

α. Για ανοίγματα σε μετοχές και συμμετοχές, εφαρμόζεται η μέθοδος της απλής στάθμισης κινδύνου σύμφωνα με τις παρ. 8- 11 ανωτέρω. Εάν για τους σκοπούς αυτούς, το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι σε θέση να διαφοροποιήσει τα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, μετοχές διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο και άλλες συμμετοχές, τα εν λόγω ανοίγματα θα αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα σε άλλες συμμετοχές.

β. Για όλα τα λοιπά ανοίγματα, εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 με τις ακόλουθες τροποποιήσεις: i. Τα ανοίγματα ταξινομούνται στην κατάλληλη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας και λαμβάνουν το συντελεστή στάθμισης κινδύνου που αντιστοιχεί στην αμέσως επόμενη, υψηλότερου συντελεστή στάθμισης, βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας από εκείνη στην οποία κατά κανόνα θα ταξινομούταν. ii. Τα ανοίγματα που ταξινομούνται στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, οι οποίες κατά κανόνα αντιστοιχούν σε συντελεστή στάθμισης 150%, λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 200%.

26. Το ποσό της αναμενόμενης ζημίας για ανοίγματα υπό μορφή ΟΣΕ υπολογίζεται με τις εξισώσεις 11 και 12 του Παραρτήματος IV ή του παρόντος Τμήματος κατά περίπτωση.

Θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης (hedge funds)

27. Οι θέσεις σε επενδυτικά κεφάλαια υψηλής μόχλευσης αντιμετωπίζονται ως θέσεις σε «λοιπά ανοίγματα υπό μορφή μετοχών».

Z.2. Ειδικός Δανεισμός

28. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων που ταξινομούνται στην υποκατηγορία του ειδικού δανεισμού, εντός της κλάσης των επιχειρηματικών ανοιγμάτων, παρατίθενται στο Τμήμα Β, παρ. 5. Εντός της υποκατηγορίας αυτής μπορεί να γίνει περαιτέρω διαχωρισμός των ανοιγμάτων σε πέντε ομάδες:

α. Χρηματοδότηση έργων (project finance) που αφορά χρηματοδοτήσεις για σύνθετα, μεγάλα και μεγάλης αξίας έργα και εγκαταστάσεις όπως π.χ. εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας, ορυχεία, υποδομές μεταφορών, υποδομές τηλεπικοινωνιών, περιβαλλοντικές υποδομές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται πιστώσεις προς κοινοπραξίες που έχουν συσταθεί ειδικά για την εκτέλεση κάποιου μεγάλου τεχνικού έργου, όχι όμως πιστώσεις προς τεχνικές εταιρείες που συμμετέχουν στην κοινοπραξία.

β. Χρηματοδότηση για αγορά περιουσιακού στοιχείου (object finance) που αφορά χρηματοδότηση για απόκτηση περιουσιακού στοιχείου όπου η αποπληρωμή του δανείου εξαρτάται από τα έσοδα που προέρχονται από το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο. Ως παραδείγματα αναφέρονται η χρηματοδότηση για την αγορά πλοίων, αεροσκαφών, στόλων οχημάτων, δορυφόρων, οχημάτων σιδηροδρόμων. Στις πιστοδοτήσεις αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται:

i. Πιστοδοτήσεις προς την ακτοπλοία, καθώς σε αυτή την περίπτωση η αποπληρωμή της πιστοδοτικής διευκόλυνσης στηρίζεται στην ικανότητα ολόκληρης της επιχειρηματικής οντότητας, να παράγει έσοδα από την εκμετάλλευση του συνόλου των παγίων της.

ii. Χρηματοδότηση κατασκευής πλοίου, για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η κατασκευή, καθώς ακόμα αυτό το πάγιο στοιχείο δεν έχει αρχίσει να παράγει έσοδα, στα οποία να μπορεί να στηριχθεί η αποπληρωμή της υποχρέωσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα ανοίγματα των πιστωτικών ιδρυμάτων εντάσσονται στην κατηγορία των επιχειρηματικών ανοιγμάτων και ο υπολογισμός των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων γίνεται σύμφωνα με τις εξισώσεις που χρησιμοποιούνται και στα υπόλοιπα ανοίγματα αυτής της κατηγορίας.

γ. Χρηματοδότηση βασικών εμπορευμάτων (commodities finance) που αφορά βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση αποθεμάτων ή λοιπών εισπρακτέων απαιτήσεων εμπορευμάτων που διαπραγματεύονται σε χρηματιστήρια π.χ. πετρέλαιο, μεταλλεύματα, αγροτικά προϊόντα όπου η αποπληρωμή του δανείου προκύπτει από τα έσοδα της πώλησης του εμπορεύματος και όπου ο δανειζόμενος δεν έχει ίδια δυνατότητα αποπληρωμής του δανείου.

δ. Χρηματοδότηση ακινήτων που αποφέρουν εισόδημα (income producing real estate) που αφορά χρηματοδότηση της κατασκευής ή και της εξαγοράς ακινήτων τα οποία αποφέρουν εισόδημα. Τα ακίνητα αυτά μπορεί να είναι συγκροτήματα γραφείων, ενοικιαζόμενοι χώροι, πολυκατοικίες, ξενοδοχεία, βιομηχανικοί και αποθηκευτικοί χώροι. Και σε αυτή την περίπτωση η αποπληρωμή του δανείου εξαρτάται από το παραγόμενο εισόδημα του χρηματοδοτούμενου στοιχείου. Έτσι στην κατηγορία αυτή υπάγεται ο δανεισμός εταιρείας εκμετάλλευσης ακινήτων που μισθώνει το ακίνητο για τη λειτουργία επιχείρησης όχι όμως ο δανεισμός προς ξενοδοχειακή εταιρεία με ιδιόκτητο ή μισθωμένο ακίνητο (ξενοδοχείο), η εξυπηρέτηση του οποίου εξαρτάται από λειτουργικές πηγές αποπληρωμής της επιχείρησης.

29. Τα ανοίγματα που υπόκεινται στις ειδικές χρηματοδοτήσεις, έχουν ειδικά χαρακτηριστικά που επηρεάζουν τον ενεχόμενο πιστωτικό κίνδυνο και καθιστούν απαιτητικό τον υπολογισμό των παραμέτρων κινδύνου και ιδίως την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης. Για τον λόγο αυτό τα πιστωτικά ιδρύματα που προτίθενται να εφαρμόσουν την παρούσα για το επιχειρηματικό τους χαρτοφυλάκιο, αλλά δεν είναι σε θέση να εκτιμήσουν το PD των ειδικών χρηματοδοτήσεων, καλύπτοντας τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε, επιτρέπεται να χρησιμοποιήσουν, μεσοπρόθεσμα, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων του υποχαρτοφυλακίου αυτού ειδικούς συντελεστές στάθμισης κινδύνου, όπως ορίζονται στο παρόν Τμήμα.

30. Στην περίπτωση αυτή, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αξιολογούν τις ειδικές χρηματοδοτήσεις ώστε να τις ταξινομούν σε μία από πέντε βαθμίδες/κατηγορίες κινδύνου. Η αξιολόγηση των ανοιγμάτων βασίζεται στα κάτωθι κριτήρια:

α. Χρηματοοικονομική ανάλυση.

β. Πολιτικό και νομικό περιβάλλον.

γ. Χαρακτηριστικά των συναλλαγών και/ή των περιουσιακών στοιχείων.

δ. Οικονομική ευρωστία του χρηματοδότη και του κυρίου του έργου, περιλαμβανομένης κάθε ροής εσόδων από συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα.

ε. Πακέτο εγγυήσεων και εξασφαλίσεων. Στο Παράρτημα V της παρούσας, παρατίθενται τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ταξινομήσουν τις ειδικές χρηματοδοτήσεις κάθε ομάδας που περιγράφονται στην παρ. 28 παραπάνω.

31. Τα κριτήρια οδηγούν στην ταξινόμηση των ειδικών χρηματοδοτήσεων οι οποίες δεν έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης σε τέσσερις βαθμίδες/κατηγορίες. Η πέμπτη βαθμίδα/κατηγορία αντιστοιχεί σε ανοίγματα που έχουν παρουσιάσει αθέτηση υποχρέωσης. 32. Η πληρότητα της ανάλυσης των κριτηρίων, στην οποία προβαίνουν τα πιστωτικά ιδρύματα λαμβάνεται υπόψη από την Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο της αξιολόγησης της αίτησης για την έγκριση εφαρμογής της Π.Ε.Δ.

33. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να ελέγχουν την ταξινόμηση των ειδικών χρηματοδοτήσεων αλλά και τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία αυτή διεξάγεται, τουλάχιστον ετησίως.

34. Οι συντελεστές στάθμισης κινδύνου για κάθε βαθμίδα κινδύνου/κατηγορία ανάλογα και με την εναπομένουσα διάρκεια της πιστοδότησης παρατίθενται στον παρακάτω πίνακα:

Εναπομένουσα Ληκτότητα	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Μικρότερη των 2,5 ετών	50%	70%	115%	250%	0%
Ίση ή μεγαλύτερη των 2,5 ετών	70%	90%	115%	250%	0%

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να εφαρμόζουν την προνομιακή στάθμιση 50% σε ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 70% σε ανοίγματα της κατηγορίας 2 και σε δάνεια εναπομένουσας διάρκειας άνω των 2,5 ετών, μετά από έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία θα παρέχεται μόνον εφόσον κρίνει ότι οι όροι παροχής πίστωσης και τα άλλα χαρακτηριστικά του κινδύνου της χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά.

36. Για τα ανοίγματα από ειδικές χρηματοδοτήσεις για τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τους συντελεστές στάθμισης που αναφέρονται στην παρ. 34, οι τιμές των συντελεστών για τον καθορισμό της αναμενόμενης ζημίας καθορίζονται σύμφωνα με τον πιο κάτω πίνακα:

Εναπομένουσα Ληκτότητα	Κατηγορία 1	Κατηγορία 2	Κατηγορία 3	Κατηγορία 4	Κατηγορία 5
Μικρότερη των 2,5 ετών	0%	0,4%	2,8%	8%	50%
Ίση ή μεγαλύτερη των 2,5 ετών	0,4%	0,8%	2,8%	8%	50%

37. Στην περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος έχει εγκρίνει τη χρήση προνομιακού συντελεστή στάθμισης 50% στα ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 70% στα ανοίγματα της κατηγορίας 2, η τιμή του συντελεστή της αναμενόμενης ζημίας είναι 0% για τα ανοίγματα της κατηγορίας 1 και 0,4% για τα ανοίγματα της κατηγορίας 2 και για τα δάνεια εναπομένουσας διάρκειας ίσης ή μεγαλύτερης των 2,5 ετών.

2.3. Αποκτηθείσες Εισπρακτές Απαιτήσεις

38. Οι αποκτηθείσες εισπρακτές απαιτήσεις δεν αποτελούν ξεχωριστή κλάση ανοιγμάτων, αλλά αντιπροσωπεύουν έναν τύπο χρηματοδότησης των πιστωτικών ιδρυμάτων προς τις επιχειρήσεις και τους πελάτες λιανικής. Οι εισπρακτές απαιτήσεις είναι τριγωνικές συναλλαγές που αφορούν μια σχέση μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος, του εκχωρητή των απαιτήσεων και του οφειλέτη των απαιτήσεων. Ειδικότερα: α. Ο εκχωρητής έχει μία απαίτηση έναντι του οφειλέτη των εκχωρούμενων απαιτήσεων λόγω πώλησης σε αυτόν, προϊόντων ή υπηρεσιών, επί πιστώσει.

β. Ο οφειλέτης έχει αγοράσει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες επί πιστώσει.

γ. Ο εκχωρητής έχει εκχωρήσει στο πιστωτικό ίδρυμα τις απαιτήσεις του έναντι του οφειλέτη αντί αντιτίμου, που ενδέχεται να είναι διαφορετικό από το ονομαστικό ποσό αυτών.

39. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να θεωρήσει τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ως:

α. Ανοίγματα έναντι του εκχωρητή, με εξασφάλιση τις εισπρακτέες απαιτήσεις, που θα πρέπει στην περίπτωση αυτή να ικανοποιούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Η, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα πλήρους αναγωγής στον εκχωρητή του κινδύνου αθέτησης και του κινδύνου απομείωσης που ενυπάρχουν στις εκχωρηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις.

β. Ανοίγματα έναντι του οφειλέτη για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα δύναται λαμβάνοντας εύλογα μέτρα να εκτιμήσει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο για κάθε άνοιγμα ως εάν το ίδιο είχε παράσχει την πίστωση σε αυτόν. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα αναγωγής, ο εκχωρητής δύναται να θεωρηθεί ως εγγυητής των ανοιγμάτων.

γ. Ανοίγματα έναντι του οφειλέτη για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα δεν δύναται να εκτιμήσει τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο για κάθε άνοιγμα, ως εάν το ίδιο είχε παράσχει την πίστωση σε αυτόν, επειδή π.χ. δεν έχει στη διάθεσή του τις απαιτούμενες πληροφορίες για να προβεί σε πιστοληπτική αξιολόγηση αυτού. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα αναγωγής, ο εκχωρητής δύναται να θεωρηθεί ως εγγυητής των ανοιγμάτων.

Ποιοτικά κριτήρια

40. Για να υπαγάγει το πιστωτικό ίδρυμα αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις στα προβλεπόμενα στο παρόν Τμήμα, θα πρέπει να έχει υιοθετήσει σύστημα διαχείρισης των απαιτήσεων αυτών που καλύπτει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α. Η διάρθρωση της πιστοδότησης διασφαλίζει ότι σε κάθε προβλέψιμη περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα ουσιαστικά είναι ο δικαιούχος και έχει τον έλεγχο κάθε πληρωμής μετρητών για την εξόφληση των εισπρακτέων απαιτήσεων.

β. Εάν ο οφειλέτης πραγματοποιεί πληρωμές απευθείας στον εκχωρητή ή σε ένα «διαχειριστή», το πιστωτικό ίδρυμα εξακριβώνει τακτικά ότι οι πληρωμές αυτές πραγματοποιούνται στο σύνολό τους και σύμφωνα με τους συμβατικούς όρους. Ως «διαχειριστής» νοείται μια οντότητα που διαχειρίζεται σε καθημερινή βάση ομάδα αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων ή τα υποκείμενα ανοίγματα.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει υιοθετήσει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματά του επί των εισπρακτέων απαιτήσεων και της είσπραξης μετρητών έναντι αυτών, προστατεύονται έναντι της αναστολής διαδικασιών πτώχευσης ή της προβολής νομίμων αξιώσεων που θα μπορούσαν να καθυστερήσουν ουσιαστικά τη ρευστοποίηση ή την ενδεχόμενη εκχώρηση των εισπρακτέων απαιτήσεων από αυτό ή να περιορίσουν τον έλεγχό του επί των εισπράξεων.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου τόσο της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων όσο και της χρηματοοικονομικής κατάστασης του εκχωρητή και του τυχόν διαχειριστή. Ειδικότερα το πιστωτικό ίδρυμα:

i. Αξιολογεί τη συσχέτιση μεταξύ της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων και της χρηματοοικονομικής κατάστασης τόσο του εκχωρητή όσο και του διαχειριστή.

ii. Ταξινομεί στην εσωτερική κλίμακα διαβάθμισης κάθε εκχωρητή ή διαχειριστή και γενικότερα διαθέτει εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων εξελίξεων.

iii. Διαθέτει σαφείς και αποτελεσματικές πολιτικές για τον προσδιορισμό των εκχωρητών, που αποδέχεται να χρηματοδοτήσει με αυτή τη μορφή χρηματοδότησης, καθώς και των αποδεκτών διαχειριστών.

iv. Επανεξετάζει περιοδικά τους εκχωρητές και τους διαχειριστές προκειμένου να αξιολογήσει την ακρίβεια των εκθέσεων τους, να εντοπίσει τυχόν απάτες ή λειτουργικές αδυναμίες και να ελέγξει την ποιότητα των πιστοδοτικών πολιτικών του εκχωρητή και των εισπρακτικών πολιτικών και διαδικασιών του διαχειριστή. Οι διαπιστώσεις των αξιολογήσεων αυτών τεκμηριώνονται γραπτώς.

v. Αξιολογεί τα χαρακτηριστικά των ομάδων στις οποίες έχει ταξινομήσει τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, τις τυχόν υπερβάλλουσες πληρωμές, το ιστορικό του εκχωρητή όσον αφορά καθυστερήσεις πληρωμών, επισφαλείς απαιτήσεις και προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις, τους όρους πληρωμής και τους ενδεχόμενους αντιθετικούς λογαριασμούς μεταξύ εκχωρητή και οφειλετών.

vi. Διαθέτει αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για την παρακολούθηση, σε συνολική βάση, του κινδύνου συγκέντρωσης σε ένα μόνον πιστούχο (οφειλέτη) τόσο εντός μιας ομάδας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων όσο και μεταξύ ομάδων.

vii. Εξασφαλίζει ότι λαμβάνει έγκαιρα από το διαχειριστή επαρκώς λεπτομερείς εκθέσεις σχετικά με την παλαιότητα και την απομείωση της αξίας των εισπρακτέων απαιτήσεων ώστε να:

(1) Διασφαλίζει την τήρηση των κριτηρίων επιλογής των προς αγορά εισπρακτέων απαιτήσεων και των πολιτικών όσον αφορά τη χορήγηση προκαταβολών για αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις.

(2) Ελέγχει και επιβεβαιώνει τους εμπορικούς όρους πωλήσεων (π.χ. παρεχόμενες εκπτώσεις) που εφαρμόζει ο εκχωρητής και τη σχετική απομείωση αξίας.

viii. Διαθέτει συστήματα και διαδικασίες για τον έγκαιρο εντοπισμό κάθε επιδείνωσης της χρηματοοικονομικής κατάστασης του εκχωρητή και της ποιότητας των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων, καθώς και για την έγκαιρη αντιμετώπιση των προβλημάτων που ανακύπτουν.

ix. Διαθέτει ιδίως, καταγεγραμμένες, σαφείς και αποτελεσματικές πολιτικές και διαδικασίες για:

(1) Τον εντοπισμό κάθε παράβασης των συμβατικών όρων της συναλλαγής, μέσω, μεταξύ άλλων, επαρκών και αποτελεσματικών συστημάτων πληροφορικής,

(2) τη διαχείριση των προβληματικών εισπρακτέων απαιτήσεων και την έναρξη δικαστικών ενεργειών, και

(3) τον έλεγχο των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων και των σχετικών πιστώσεων και μετρητών και ιδίως την παρακολούθηση όλων των προσδιορισθέντων στο πλαίσιο των εν λόγω διαδικασιών, ουσιαστών στοιχείων και χαρακτηριστικών του προγράμματος απόκτησης εισπρακτέων απαιτήσεων, περιλαμβανομένων των:

(α) Ποσοστών /Τιμών εξαγοράς.

(β) Αποδεκτών εξασφαλίσεων.

(γ) Αναγκαίων εγγράφων.

(δ) Ορίων συγκέντρωσης.

(ε) Αντιμετώπισης των εσόδων από πληρωμές μετρητών.

Στον προσδιορισμό των χαρακτηριστικών/στοιχείων αυτών λαμβάνονται επαρκώς υπόψη όλοι οι παράγοντες που σχετίζονται με τις εν λόγω συναλλαγές και ιδίως η χρηματοοικονομική κατάσταση του εκχωρητή και του διαχειριστή, οι συγκεντρώσεις κινδύνου και η εξέλιξη της ποιότητας των απαιτήσεων και της πελατειακής βάσης του εκχωρητή.

x. Διαθέτει εσωτερικά συστήματα ελέγχου που διασφαλίζουν ότι τα κεφάλαια εκταμιεύονται μόνον εφόσον έχουν κατατεθεί οι αντίστοιχες εξασφαλίσεις και έγγραφα.

xi. Διαθέτει αποτελεσματική εσωτερική διαδικασία για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με όλες τις εσωτερικές πολιτικές και διαδικασίες, η οποία καλύπτει τουλάχιστον:

(1) Τον τακτικό έλεγχο όλων των κρίσιμων φάσεων της διαδικασίας απόκτησης εισπρακτέων απαιτήσεων του πιστωτικού ιδρύματος.

(2) Την εξακρίβωση του διαχωρισμού καθηκόντων μεταξύ, αφενός, της αξιολόγησης του εκχωρητή και του διαχειριστή και της αξιολόγησης του οφειλέτη αφετέρου, της αξιολόγησης και του επιτόπιου ελέγχου του εκχωρητή και του διαχειριστή.

(3) Την αξιολόγηση των υποστηρικτικών λειτουργιών με ιδιαίτερη έμφαση στα προσόντα και την εμπειρία των στελεχών, τον αριθμό τους και τα συστήματα πληροφορικής.

41. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά για κίνδυνο αθέτησης χρησιμοποιώντας τις εξισώσεις του Παραρτήματος IV κατά περίπτωση. Ειδικότερα:

α. Οι εξισώσεις 2, 3, 4 και 5 μπορούν να χρησιμοποιηθούν αν ο σταθμισμένος, κατά το ποσό του σχετικού ανοίγματος, μέσος όρος των πωλήσεων όλων των οφειλετών για μία ομάδα ομοειδών αποκτηθεισών απαιτήσεων είναι μικρότερος των 50.000.000 ευρώ. Ως «S» στην περίπτωση αυτή τίθεται αυτός ο σταθμικός μέσος όρος.

β. Για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια της παρ. 47 χρησιμοποιούνται οι εξισώσεις 6 – 8 για τα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής. Επιπλέον αν υπάρχει εξασφάλιση με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή θα χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες ή αν ικανοποιούνται οι λοιπές απαιτήσεις χαρακτηρισμού του εν λόγω ανοίγματος ως αποδεκτό ανακυκλούμενο άνοιγμα λιανικής τραπεζικής, χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση οι τιμές του συντελεστή συσχέτισης που προβλέπονται στο Τμήμα Δ, παρ. 8 και 9, αντίστοιχα.

γ. Στην περίπτωση ενός συνόλου αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων λιανικής τραπεζικής, για το οποίο το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά, δεν μπορεί να διαχωρίσει τα ανοίγματα που εξασφαλίζονται με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή θα χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες και τα αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής από τα άλλα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής, εφαρμόζεται η εξίσωση που οδηγεί στις υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα ανοίγματα αυτά.

42. Για την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου που εισάγονται ως μεταβλητές στις εξισώσεις, επιπλέον των προϋποθέσεων που έχουν τεθεί στο Τμήμα Ε ισχύουν και τα εξής:

α. Η ταξινόμηση των εισπρακτέων απαιτήσεων σε ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά απεικονίζει την πιστωτική

πολιτική του εκχωρητή και τη διαφοροποίηση των πελατών του. **β.** Η εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου απεικονίζει όλες τις σχετικές πληροφορίες που έχει στη διάθεσή του το πιστωτικό ίδρυμα, αναφορικά με την ποιότητα των απαιτήσεων, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων για ομάδες με παρόμοια χαρακτηριστικά που παράσχει ο εκχωρητής ή προέρχονται από εξωτερικές πηγές.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα αξιολογεί τις πληροφορίες που παρέχονται από τον εκχωρητή προκειμένου να τις χρησιμοποιήσει στην εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου.

δ. Κατά την εκτίμηση των παραμέτρων κινδύνου για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του χαρτοφυλακίου λιανικής επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται εσωτερικά και εξωτερικά στοιχεία αναφοράς. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν όλες τις σχετικές πηγές δεδομένων για τη διενέργεια συγκρίσεων.

ε. Αν το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις τιμές της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) ή της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης (LGD) με βάση μια εκτίμηση της αναμενόμενης ζημίας (EL) και μια εκτιμώμενη τιμή για το LGD ή το PD αντίστοιχα, η διαδικασία για την εκτίμηση του EL θα ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε για τα PD, LGD και το αποτέλεσμα θα είναι συνεπές με την έννοια του LGD, σύμφωνα με το Τμήμα Ε, παρ. 56.

Εισπρακτέες Απαιτήσεις Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου

Πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης

43. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, των παρ. 39α και 39β το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του εκχωρητή και του οφειλέτη αντίστοιχα. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου για τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα δεν δύναται να εκτιμήσει την πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης του οφειλέτη (παρ. 39γ), ικανοποιώντας τις ελάχιστες απαιτήσεις των Τμημάτων Γ και Ε, επιτρέπεται να εκτιμήσει την αναμενόμενη ζημία (EL) ανά βαθμίδα ή ομάδα πιστούχου με βάση το μακροχρόνιο μέσο όρο της πραγματοποιηθείσας ετήσιας ζημίας. Κατόπιν η πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης υπολογίζεται ως εξής:

α. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας το PD είναι η εσωτερική εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για το EL διαιρεμένη με το LGD για αυτές τις εισπρακτέες απαιτήσεις.

β. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας, το PD είναι η εσωτερική εκτίμηση του EL.

γ. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν υ956 μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί εσωτερική εκτίμηση του PD.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αναγνωρίσει την επίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας μέσω αναπροσαρμογής του PD, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Η της παρούσας.

Ποσοστιαία Ζημία σε περίπτωση αθέτησης

44. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης ορίζεται ως εξής:

α. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας το LGD=45%.

β. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις ήσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας, το LGD=100%. **γ.** Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί εσωτερική εκτίμηση του LGD.

Διάρκεια (M)

εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η διάρκεια ορίζεται ως εξής:

α. Ίση με αυτή των λοιπών επιχειρηματικών ανοιγμάτων ήτοι ίση με 2,5 έτη.

45. Για τις

β. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, το M για τα ανοίγματα εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων μπορεί να υπολογίζεται ως εξής:

i. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του PD για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις έναντι επιχειρήσεων, το M για τα εκταμιευθέντα ποσά ισούται με τη σταθμισμένη μέση ληκτότητα των απαιτήσεων και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 90 ημερών.

ii. Η ίδια τιμή του M εφαρμόζεται επίσης στα μη εκταμιευθέντα ποσά μιας πιστωτικής διευκόλυνσης (δεσμευτικού εγκεκριμένου ορίου) αγοράς εφόσον αυτή περιέχει περιοριστικές ρήτρες, σημεία ενεργοποίησης πρόωρης εξόφλησης ή άλλα χαρακτηριστικά που προστατεύουν το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά από μια ουσιαστική επιδείνωση της ποιότητας των μελλοντικών εισπρακτέων απαιτήσεων που υποχρεούται να αγοράσει μέχρι τη λήξη ισχύος της διευκόλυνσης.

iii. Ελλείπει παρόμοια αποτελεσματικής προστασίας, το M για τα μη εκταμιευθέντα ποσά ισούται με το άθροισμα της δυνητικής εισπρακτέας απαίτησης με τη μεγαλύτερη ληκτότητα δυνάμει της συμφωνίας αγοράς και της εναπομένουσας ληκτότητας της πιστωτικής διευκόλυνσης αγοράς, και δεν μπορεί να είναι μικρότερο των 90 ημερών.

iv. Η στάθμιση γίνεται με τη χρήση του ονομαστικού ποσού του ανοίγματος.

Αξία Ανοίγματος

46. Για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου η αξία ανοίγματος ορίζεται ως εξής:

α. Η αξία ανοίγματος, που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών για αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις, ισούται με το ανεξόφλητο υπόλοιπο μείον την κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο απομείωσης αξίας πριν ληφθεί υπόψη η επίπτωση ενδεχόμενης μείωσης πιστωτικού κινδύνου.

β. Η αξία ανοίγματος για όρια τα οποία έχουν εγκριθεί αλλά δεν έχουν εκταμιευτεί ισούται με το ποσό που έχει εγκριθεί πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο συντελεστή:

i. Για μη εκταμιευθείσες πιστωτικές διευκολύνσεις ανανεούμενων εισπρακτέων απαιτήσεων που είναι ακυρώσιμες άνευ όρων ή παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα πραγματική δυνατότητα αυτόματης ακύρωσης ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 0 %. Στην περίπτωση αυτή τα πιστωτικά ιδρύματα παρακολουθούν ενεργά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του οφειλέτη και διαθέτουν εσωτερικά συστήματα ελέγχου που τους επιτρέπουν να εντοπίζουν αμέσως κάθε επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας του οφειλέτη.

ii. Για όρια κάθε άλλης μορφής συμπεριλαμβανομένων περιπτώσεων όπου το πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι παρακολουθεί ενεργά τη χρηματοοικονομική κατάσταση του οφειλέτη εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 75%.

Εισπρακτέες Απαιτήσεις Χαρτοφυλακίου Λιανικής

47. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να θεωρηθούν οι αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ως ανοίγματα λιανικής είναι:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει αγοράσει τις εισπρακτέες απαιτήσεις από μη συνδεδεμένους τρίτους και το άνοιγμά του έναντι του οφειλέτη των εισπρακτέων απαιτήσεων δεν περιλαμβάνει ανοίγματα που έχει u940 άμεσα ή έμμεσα δημιουργήσει το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα.

β. Οι αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις πρέπει να έχουν συνομολογηθεί υπό συνθήκες πλήρους ανταγωνισμού (arm's length conditions) μεταξύ του εκχωρητή και του οφειλέτη. Συνεπώς, δεν είναι αποδεκτοί οι λογαριασμοί διεπιχειρησιακών απαιτήσεων ούτε οι εισπρακτέες απαιτήσεις που συνδέονται με αντιθετικούς λογαριασμούς μεταξύ επιχειρήσεων που πραγματοποιούν αμοιβαίες αγοραπωλησίες.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα που τις αποκτά έχει απαίτηση επί του συνόλου των εσόδων από τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις ή επί μέρους των εσόδων αυτών.

δ. Το χαρτοφυλάκιο εισπρακτέων απαιτήσεων είναι επαρκώς διαφοροποιημένο.

Οι εκτιμήσεις των παραμέτρων κινδύνου για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου αθέτησης από εισπρακτέες απαιτήσεις του χαρτοφυλακίου λιανικής θα ικανοποιούν τις προϋποθέσεις του Τμήματος Ε.

48. Για τις αποκτηθείσες εισπρακτέες απαιτήσεις λιανικής τραπεζικής, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν εξωτερικά και εσωτερικά δεδομένα αναφοράς. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα χρησιμοποιούν όλες τις κατάλληλες πηγές δεδομένων για τη διενέργεια συγκρίσεων.

Κίνδυνος Απομείωσης

49. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να υπολογίζονται κεφαλαιακές απαιτήσεις και αναμενόμενη ζημία για τον κίνδυνο απομείωσης, εκτός αν το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά ότι ο κίνδυνος αυτός είναι αμελητέος. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται με τις εξισώσεις 1-4 του Παραρτήματος IV, τόσο για τις εισπρακτέες απαιτήσεις που υπάγονται στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, όσο και για τις υπαγόμενες στο χαρτοφυλάκιο λιανικής.

50. Για τον κίνδυνο απομείωσης αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων, το PD ορίζεται ίσο με την εκτίμηση του EL για τον κίνδυνο απομείωσης αξίας.

51. Εάν επιτρέπεται στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα σε PD και LGD τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL για κίνδυνο απομείωσης αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εκτίμηση PD.

52. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να λαμβάνουν υπόψη την επίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας προσαρμόζοντας το PD σύμφωνα με το Τμήμα Η της παρούσας. Τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τις δικές τους εκτιμήσεις LGD για τον κίνδυνο απομείωσης της αξίας αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων έναντι επιχειρήσεων δύνανται να αναγνωρίζουν τη μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία προσαρμόζοντας τα PD και με την επιφύλαξη της παρ. 64, του Τμήματος Ε.

53. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αναγνωρίζει ως αποδεκτούς παρόχους μη χρηματοδοτούμενης προστασίας άλλους, πέραν των αναφερόμενων στο Τμήμα Η, εφόσον κρίνει ότι η παρεχόμενη προστασία είναι επαρκής και αποτελεσματική.

54. Οι λοιπές παράμετροι κινδύνου απομείωσης για τις εισπρακτέες απαιτήσεις του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου ορίζονται ή προσδιορίζονται ως εξής:

α. Ποσοστιαία Ζημία σε περίπτωση αθέτησης:

i. Αν το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις για το PD: **75%**.

ii. Αν η τιμή του PD υπολογίζεται με βάση το EL: **100%**.

iii. Εάν έχει επιτραπεί στο πιστωτικό ίδρυμα να χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου για τα ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων και εάν μπορεί να επιμερίσει αξιόπιστα τις εσωτερικές εκτιμήσεις του EL σε PD και LGD, μπορεί να χρησιμοποιεί την εσωτερική του εκτίμηση για το LGD.

β. Διάρκεια

Η διάρκεια για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι κινδύνου απομείωσης εισπρακτέων απαιτήσεων είναι ίση με ένα (1) έτος.

γ. Αξία Ανοίγματος

Η αξία ανοίγματος είναι το ονομαστικό ποσό των εισπρακτέων απαιτήσεων.

55. Στην περίπτωση των αποκτηθεισών εισπρακτέων απαιτήσεων, οι εκπτώσεις επί της τιμής αγοράς σύμφωνα με τις οποίες προβλέπεται επιστροφή χρημάτων και οι εξασφαλίσεις ή μερικές εγγυήσεις που παρέχουν προστασία κατά της πρωτεύουσας ζημίας από αθέτηση, ή από απομείωση αξίας εισπρακτέων απαιτήσεων, ή κατά αμφοτέρων, μπορούν να αντιμετωπίζονται ως θέσεις πρωτεύουσας ζημίας σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό Σταθμισμένων Ανοιγμάτων για Θέσεις σε Τιτλοποίηση.

56. Για τις εκτιμήσεις των ποσών αναμενόμενης ζημίας για πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο απομείωσης εισπρακτέων απαιτήσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τις ίδιες εκτιμήσεις για τις παραμέτρους PD, LGD και Αξία Ανοίγματος που χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση των σταθμισμένων ποσών. Τα ποσά αναμενόμενης ζημίας υπολογίζονται με τις εξισώσεις 11 και 12 του παραρτήματος IV.

Z.4. Ανοίγματα από

θέσεις σε τιτλοποίηση

57. Τα σταθμισμένα ποσά για τα ανοίγματα από θέσεις σε τιτλοποίηση υπολογίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007.

Τμήμα Η: Τεχνικές Μείωσης Πιστωτικού Κινδύνου

H.1. Μορφές Πιστωτικής Προστασίας

Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και στις περιπτώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα δεν χρησιμοποιεί εσωτερικές εκτιμήσεις για το LGD και τους συντελεστές μετατροπής, αλλά τις εποπτικά καθοριζόμενες τιμές, δύνανται να αναγνωρίζουν την ύπαρξη μειωμένου πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις του παρόντος Τμήματος κατά τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων. Για το σκοπό αυτό, ως πιστωτική προστασία αναγνωρίζεται:

1. Η Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

α. Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις.

β. Εμπράγματα εξασφαλίσεις και ειδικότερα:

i. Εμπορικά ακίνητα και ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες.

ii. Αποκτηθείσες εμπορικές απαιτήσεις.

iii. Λοιπές εμπράγματα εξασφαλίσεις ήτοι:

(α) Αυτοκίνητα στα οποία το πιστωτικό ίδρυμα παρακρατεί την κυριότητα.

(β) Πλοία που δίνονται ως εξασφάλιση εμπορικών πιστώσεων.

γ. Συμβάσεις – πλαίσια συμψηφισμού που καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς,

δ. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

2. Η Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία που παρέχεται από:

α. Εγγυήσεις.

β. Πιστωτικά Παράγωγα.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος ως «πιστοδότηση με εξασφάλιση» νοείται κάθε συναλλαγή που δημιουργεί άνοιγμα καλυπτόμενο από εξασφάλιση που δεν περιλαμβάνει ρήτρα παρέχουσα στο πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα να λαμβάνει περιθώριο ασφάλισης σε συχνά χρονικά διαστήματα.

4. Επενδύσεις σε ομόλογα συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου, που έχουν εκδοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα που λαμβάνει την προστασία μπορούν να θεωρηθούν ως εξασφάλιση με μετρητά.

5. Ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα για το οποίο αναγνωρίζεται μείωση του πιστωτικού κινδύνου δεν επιτρέπεται, σε καμία περίπτωση, να οδηγήσει σε μεγαλύτερο ποσό σταθμισμένου ανοίγματος ή αναμενόμενης ζημίας από ένα ταυτόσημο άνοιγμα για το οποίο δεν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου.

6. Όταν το σταθμισμένο άνοιγμα περιλαμβάνει ήδη πιστωτική προστασία βάσει των Τμημάτων Α – Ζ, κατά περίπτωση, ο υπολογισμός της πιστωτικής προστασίας βάσει του παρόντος Τμήματος δεν αναγνωρίζεται επιπλέον.

7. Η επίπτωση των συμβάσεων διμερούς συμψηφισμού που καλύπτουν συμφωνίες επαναγοράς και/ή συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς με έναν αντισυμβαλλόμενο μπορεί να αναγνωρίζεται μόνον εφόσον οι λαμβανόμενες εξασφαλίσεις και οι τίτλοι ή εμπορεύματα που λαμβάνονται με δανεισμό στο πλαίσιο τέτοιων συμβάσεων πληρούν τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας των εξασφαλίσεων της παρ. 47 παρακάτω. Σημειώνεται ότι η επιλεξιμότητα εξαρτάται επίσης από το εάν η συναλλαγή καταχωρείται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ή στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

8. Τα ανοίγματα που προέρχονται από χρηματοδοτική μίσθωση δύνανται να θεωρηθούν ως ανοίγματα με εξασφάλιση τα περιουσιακά στοιχεία που έχουν μισθωθεί, μόνον εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στις παρ. 42 - 45.

9. Η επίπτωση στα σταθμισμένα κατά κίνδυνο ανοίγματα και την αναμενόμενη ζημία υπολογίζεται:

α. Για τις χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις σύμφωνα με την παρ. 49.

β. Για τις εμπράγματα εξασφαλίσεις σύμφωνα με τις παρ. 51 – 53.

γ. Για τις συμβάσεις – πλαίσια συμψηφισμού που καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με την παρ. 56.

δ. Για τις λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας σύμφωνα με την παρ 58.

ε. Για τη μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία, που παρέχεται από τις εγγυήσεις και τα πιστωτικά παράγωγα σύμφωνα με τις παρ. 67 - 71.

Η.2. Ληκτότητα

10. Στο πλαίσιο

της πιστωτικής προστασίας ορίζεται:

α. Ληκτότητα ανοίγματος ως το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μεταξύ:

i. Της μέγιστης προθεσμίας εντός της οποίας ο οφειλέτης πρέπει να εκπληρώσει την υποχρέωσή του.

ii. Του διαστήματος πέντε (5) ετών.

β. Ληκτότητα πιστωτικής προστασίας ως το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία η προστασία λήγει ή τερματίζεται. Εάν υπάρχει προαίρεση για τερματισμό της προστασίας, με διακριτική ευχέρεια είτε του εκχωρητή της προστασίας, είτε του αγοραστή, η ληκτότητα της προστασίας είναι το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να ασκηθεί η προαίρεση. Τυχόν προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια του αγοραστή της θεωρείται ότι επηρεάζει τη ληκτότητα της προστασίας μόνον εφόσον οι όροι της σύμβασης παροχής προστασίας περιέχουν θετικό κίνητρο για το πιστωτικό ίδρυμα να τερματίσει τη συναλλαγή πριν τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

γ. Ειδικά στην περίπτωση πιστωτικού παραγώγου για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη που να εμποδίζει τον τερματισμό του (termination) πριν τη λήξη τυχόν περιόδου χάριτος μετά την οποία η μη εξυπηρέτηση της υποκείμενης υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα την κήρυξή της σε αθέτηση, η ληκτότητα της προστασίας μειώνεται κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος.

δ. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, αναντιστοιχία ληκτότητας μεταξύ ανοίγματος και πιστωτικής προστασίας θεωρείται ότι υπάρχει όταν η εναπομένουσα διάρκεια της προστασίας είναι μικρότερη από αυτή του ανοίγματος για το οποίο παρέχεται η εν λόγω προστασία.

Η.3. Ελάχιστες Προϋποθέσεις για την Αναγνώριση Πιστωτικής Προστασίας

11. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την παροχή πιστωτικής προστασίας από κοινού με τις ενέργειες, τα μέτρα, τις διαδικασίες και τις πολιτικές του πιστωτικού ιδρύματος που λαμβάνει την πιστωτική προστασία, θα οδηγούν σε διακανονισμούς πιστωτικής προστασίας, νομικά ισχυρούς και εκτελεστούς σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία. 12. Το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο παρέχεται η προστασία λαμβάνει όλα τα εύλογα μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει την αποτελεσματικότητα του διακανονισμού πιστωτικής προστασίας και την αντιμετώπιση των σχετικών κινδύνων. Επίσης τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι διαθέτει κατάλληλες διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων που του επιτρέπουν να ελέγχει τους κινδύνους στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί ως αποτέλεσμα της εφαρμογής τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου

13. Ανεξάρτητα από το εάν υπάρχει μείωση του πιστωτικού κινδύνου που αναγνωρίζεται για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα συνεχίζουν να αξιολογούν πλήρως τον πιστωτικό κίνδυνο του υποκείμενου ανοίγματος και θα είναι σε θέση να τεκμηριώνουν ικανοποιητικά ότι συμμορφώνονται με την απαίτηση αυτή. Στην περίπτωση των συναλλαγών επαναγοράς και/ή δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων, το υποκείμενο άνοιγμα ισούται, μόνο για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, με το καθαρό ποσό του ανοίγματος.

14. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτά προς αναγνώριση, τα περιουσιακά στοιχεία των παρ. 47 και 50, στα οποία αυτή βασίζεται, πρέπει να διαθέτουν επαρκή δυνατότητα ρευστοποίησης και η αξία τους να παραμένει επαρκώς σταθερή διαχρονικά έτσι ώστε να δημιουργείται η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχανόμενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας υπόψη τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης.

15. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πίστωση πρέπει να δικαιούται, σε περίπτωση αθέτησης, αφερεγγυότητας ή πτώχευσης του οφειλέτη ή του θεματοφύλακα που αναλαμβάνει τη φύλαξη της εξασφάλισης ή σε περίπτωση άλλου πιστωτικού γεγονότος που εμφανίζεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της συναλλαγής, να ρευστοποιεί ή να αποκτά την κυριότητα των περιουσιακών στοιχείων εγκαίρως.

16. Ο βαθμός συσχετισμού μεταξύ της αξίας των περιουσιακών στοιχείων στα οποία βασίζεται η προστασία και η πιστωτική ποιότητα του οφειλέτη είναι αποδεκτός.

17. Σε περίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, προκειμένου να είναι αποδεκτό προς αναγνώριση, το μέρος που παρέχει την εξασφάλιση πρέπει να είναι επαρκώς αξιόπιστο και η συμφωνία προστασίας να παράγει νομικά αποτελέσματα και να είναι εφαρμόσιμη u963 στα οικεία νομικά συστήματα ούτως ώστε να υπάρχει η προσήκουσα βεβαιότητα ως προς την επιτυγχανόμενη πιστωτική προστασία, λαμβάνοντας

υπόψη τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και τον επιτρεπόμενο βαθμό αναγνώρισης. Η επιλεξιμότητα περιορίζεται στα είδη συμφωνίας προστασίας της παρ. 2 και στους παρόχους προστασίας της παρ. 60.

18. Όταν πληρούνται οι απαιτήσεις των παρ. 11 - 17 και των παρ. 19 - 46, κατά περίπτωση, ο υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων δύναται να τροποποιηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Τμήματος.

Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

19. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να γίνουν δεκτές για σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων οι:

α. Χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις,

β. συμβάσεις - πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς.

γ. καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό

ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση,

δ. ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα, είναι οι ίδιες που προβλέπονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.α., εδάφια i, ii, iii και iv αντίστοιχα.

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα

Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα μπορούν να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, εφόσον ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

20. Η αξία του ακινήτου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την πιστωτική ποιότητα του πιστούχου.

21. Ο κίνδυνος του πιστούχου δεν εξαρτάται σε ουσιαστικό βαθμό από την απόδοση του υποκείμενου ακινήτου ή έργου, αλλά από την ικανότητα του πιστούχου να εξοφλήσει την οφειλή από άλλες πηγές. Έτσι, η εξυπηρέτηση της χρηματοδότησης δεν εξαρτάται ουσιαστικά από ενδεχόμενες χρηματοροές που σχετίζονται με το υποκείμενο ακίνητο που χρησιμοποιείται ως εξασφάλιση.

22. Περί ασφάλειας δικαίου: Η υποθήκη ή άλλο βάρος που έχει εγγραφεί επί του ακινήτου είναι εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία τη στιγμή σύναψης της σύμβασης παροχής πίστωσης και να έχει εγγραφεί ορθά και έγκαιρα. Η σύμβαση κατοχυρώνει πλήρη εμπράγματη ασφάλεια (δηλαδή έχουν τηρηθεί όλες οι νομικές απαιτήσεις για τη σύστασή της). Η σύμβαση εξασφάλισης και η σχετική νομική διαδικασία επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να ικανοποιήσει σε εύλογο χρονικό διάστημα την απαίτησή του με τη ρευστοποίηση του ενυπόθηκου ακινήτου.

23. Για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.

24. Έγγραφης τεκμηρίωσης: Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει κατάλληλες και τεκμηριωμένες πιστοδοτικές πολιτικές και διαδικασίες που, μεταξύ άλλων, καθορίζουν τα είδη των ακινήτων που γίνονται αποδεκτά ως εξασφάλιση.

25. Ασφάλισης: Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το ακίνητο που λαμβάνεται ως εμπράγματη εξασφάλιση καλύπτεται επαρκώς από ασφάλιση ζημιών.

26. Η αξία του ακινήτου επαναπροσδιορίζεται τακτικά και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο προκειμένου περί ακινήτων εμπορικής χρήσης, και κάθε τρία (3) έτη προκειμένου περί κατοικιών. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει πιο συχνές σε έντονης διακύμανσης των τιμών της αγοράς.

27. Ο επαναπροσδιορισμός της αξίας των ακινήτων γίνεται από ανεξάρτητους εκτιμητές. Εναλλακτικά μπορούν να χρησιμοποιούνται στατιστικές μέθοδοι για την αποτίμηση των ακινήτων και για τον εντοπισμό των ακινήτων των οποίων η αξία πρέπει σε κάθε περίπτωση να επανεκτιμηθεί από ανεξάρτητο εκτιμητή σύμφωνα με την παρ. 28 παρακάτω. Οι στατιστικές μέθοδοι μπορούν να στηρίζονται σε Δείκτη Τιμών Ακινήτων όπως π.χ. τον Δείκτη Τιμών Κατοικιών για τις αστικές περιοχές που δημοσιεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, ή σε άλλον δείκτη τιμών ακινήτων που έχει προσδιορισθεί μετά από πρωτοβουλίες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

28. Η αποτίμηση επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή εάν υπάρχουν πληροφορίες ότι η αξία του ακινήτου ενδέχεται να έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με τις γενικές τιμές της αγοράς για αντίστοιχα ακίνητα.

29. Για δάνεια που υπερβαίνουν το μικρότερο ποσό μεταξύ των 3.000.000 ευρώ ή του 5% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, η αποτίμηση του ακινήτου επανεξετάζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή τουλάχιστον κάθε τρία χρόνια.

30. Ως «ανεξάρτητος εκτιμητής» νοείται πρόσωπο που έχει τα απαιτούμενα προσόντα, ικανότητα και εμπειρία για την αποτίμηση ακινήτων και είναι ανεξάρτητος από τη διαδικασία των πιστοδοτικών αποφάσεων.

31. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται επίσης να αναγνωρίζουν ως εξασφάλιση μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρείες που λειτουργούν βάσει του φινλανδικού νόμου περί στεγαστικών εταιρειών του 1991 ή βάσει μεταγενέστερης ισοδύναμης νομοθεσίας, προκειμένου περί ακινήτων τα οποία κατοικούνται ή εκμισθώνονται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη ή αφορούν γραφεία ή άλλα εμπορικά ακίνητα, εφόσον πληρούνται οι αντίστοιχες κατά περίπτωση προϋποθέσεις.

Επιχειρηματικές (Εμπορικές ή Εισπρακτέες) απαιτήσεις

Εμπορικές απαιτήσεις μπορούν να γίνουν δεκτές ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

32. Περί Ασφάλειας Δικαίου: Η νομική πράξη με την οποία παρέχεται η εξασφάλιση είναι ισχυρή και διασφαλίζει ότι ο δανειστής έχει σαφή δικαιώματα και προτεραιότητα επί των εισπρακτέων ποσών. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει λάβει όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου ώστε να διασφαλιστεί ότι μπορεί να αντιτάξει τα δικαιώματά του που πηγάζουν από την εξασφάλιση της απαίτησης, έχει δε προβεί σε επαρκή νομική εξέταση που επιβεβαίωσε ότι οι συμβάσεις εξασφάλισης είναι εκτελεστές σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

33. Οι συμβάσεις εξασφάλισης είναι επαρκώς τεκμηριωμένες και περιλαμβάνουν σαφή διαδικασία ταχείας ρευστοποίησης της εξασφάλισης.

34. Οι διαδικασίες του πιστωτικού ιδρύματος διασφαλίζουν την τήρηση όλων των προϋποθέσεων που προβλέπονται από το νόμο για την κήρυξη του πιστούχου σε αθέτηση υποχρέωσης και την ταχεία ρευστοποίηση της εξασφάλισης. Σε περίπτωση χρηματοοικονομικών δυσχερειών ή αθέτησης υποχρέωσης του πιστούχου, το πιστωτικό ίδρυμα έχει τη νόμιμη εξουσία να πωλήσει ή να εκχωρήσει σε τρίτους τις εισπρακτέες απαιτήσεις χωρίς τη συναίνεση των οφειλετών των εισπρακτέων απαιτήσεων.

35. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει επαρκή διαδικασία για την εκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου από τις εισπρακτέες απαιτήσεις. Η διαδικασία αυτή θα περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, ανάλυση της επιχείρησης και του τομέα όπου δραστηριοποιείται ο πιστούχος, καθώς και τους τύπους πελατών με τους οποίους ο πιστούχος συναλλάσσεται. Αν το πιστωτικό ίδρυμα στηρίζεται στην εκτίμηση του πιστούχου για την αξιολόγηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών του, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να αξιολογεί τις πιστωτικές πρακτικές του πιστούχου για να εξακριβώσει την επάρκεια και την αξιοπιστία τους.

36. Το περιθώριο μεταξύ του ανοίγματος και της αξίας των εισπρακτέων απαιτήσεων πρέπει να καλύπτει όλους τους σχετικούς παράγοντες κινδύνου, συμπεριλαμβανομένων:

α. Των εξόδων ρευστοποίησης.

β. Του κινδύνου συγκέντρωσης για το σύνολο των απαιτήσεων κάθε πιστούχου που έχουν ενεχυριασθεί.

γ. Του κινδύνου συγκέντρωσης για το σύνολο των ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος, πέρα από αυτόν που ελέγχεται από τη γενική μεθοδολογία του.

37. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει υιοθετήσει διαδικασία παρακολούθησης των εισπρακτέων απαιτήσεων σε συνεχή βάση και τακτικής επανεξέτασης της συμμόρφωσης με τις ρήτρες των δανείων και άλλες νομικές προϋποθέσεις.

38. Οι εισπρακτέες απαιτήσεις που ενεχυριάζονται από κάθε πιστούχο είναι επαρκώς διαφοροποιημένες και η εισπραξιμότητά τους δεν συσχετίζεται σημαντικά με την οικονομική κατάσταση του πιστούχου. Όπου υπάρχει σημαντική θετική συσχέτιση, ο σχετικός κίνδυνος θα λαμβάνεται υπόψη κατά τον καθορισμό των περιθωρίων για το σύνολο των εξασφαλίσεων.

39. Οι εισπρακτέες απαιτήσεις από εταιρείες συνδεδεμένες με τον πιστούχο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών και των υπαλλήλων του) δεν αναγνωρίζονται ως εξασφαλίσεις.

40. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει καταγεγραμμένες διαδικασίες για τη ρευστοποίηση των απαιτήσεων σε περίπτωση προβλημάτων. Οι απαραίτητες διαδικασίες για τη ρευστοποίηση πρέπει να υπάρχουν ακόμα και όταν το πιστωτικό ίδρυμα, υπό κανονικές συνθήκες, προσβλέπει σε λειτουργική αποπληρωμή των πιστώσεων. Λοιπές εμπράγματα εξασφαλίσεις.

41. Πλοία και αυτοκίνητα των οποίων την κυριότητα έχει παρακρατήσει το πιστωτικό ίδρυμα μπορούν να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων, υπό την προϋπόθεση ότι ικανοποιούνται οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Υπάρχει αγορά με ικανοποιητική ρευστότητα για την ταχεία και οικονομικά αποτελεσματική ρευστοποίηση της εξασφάλισης.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει στην διάθεσή του ιστορικά στοιχεία ώστε να μπορεί να τεκμηριώσει ικανοποιητικά, ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι η καθαρή τιμή από τη ρευστοποίηση της εξασφάλισης αποκλίνει σημαντικά από τις δημόσια διαθέσιμες αγοραίες τιμές.

γ. Η σύμβαση εξασφάλισης είναι νομικώς ισχυρή και εκτελεστή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία, επιτρέπει δε στο πιστωτικό ίδρυμα να ικανοποιήσει σε εύλογο χρόνο την απαίτησή του με τη ρευστοποίηση του περιουσιακού στοιχείου που έχει δοθεί ως εξασφάλιση.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει προτεραιότητα έναντι όλων των άλλων πιστωτών του πιστούχου, επί του προϊόντος της ρευστοποίησης της εξασφάλισης.

ε. Η αξία του περιουσιακού στοιχείου ελέγχεται τακτικά και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, αναπροσαρμόζεται δε άμεσα εφόσον απαιτείται. Πιο συχνές αποτιμήσεις πραγματοποιούνται εάν οι όροι της αγοράς παρουσιάζουν αυξημένη μεταβλητότητα. **στ.** Η σύμβαση δανείου περιλαμβάνει λεπτομερή περιγραφή της εξασφάλισης, καθώς και του τρόπου και της συχνότητας των αναπροσαρμογών αξίας.

ζ. Τα είδη εμπράγματης εξασφάλισης που είναι αποδεκτά από τα πιστωτικά ιδρύματα και οι πολιτικές και πρακτικές για το κατάλληλο ποσό κάθε είδους εξασφάλισης σε σχέση με το ποσό του ανοίγματος διευκρινίζονται σαφώς στις γραπτώς τεκμηριωμένες εσωτερικές πιστοδοτικές πολιτικές και διαδικασίες που τίθενται στην διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

η. Η πιστοδοτική πολιτική που σχετίζεται με τη διάρθρωση της συναλλαγής καλύπτει επαρκώς τις απαιτήσεις κάλυψης, όσον αφορά το ποσό του ανοίγματος, την δυνατότητα ταχείας ρευστοποίησης της εξασφάλισης, τη δυνατότητα αντικειμενικού προσδιορισμού μιας τιμής ή της αγοραίας αξίας, τη συχνότητα με την οποία μπορεί να επαναπροσδιορίζεται με ευχέρεια η αξία της εξασφάλισης (ιδίως με επαγγελματική εκτίμηση ή αποτίμηση) και τη μεταβλητότητα ή μια ενδεικτική μεταβλητή για την μεταβλητότητα της αξίας της εξασφάλισης.

θ. Τόσο η αρχική αποτίμηση όσο και οι αναπροσαρμογές αξίας λαμβάνουν πλήρως υπόψη κάθε επιδείνωση ή παλαιώση του περιουσιακού στοιχείου. Κατά την αποτίμηση και την αναπροσαρμογή αξίας δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις επιπτώσεις στην αξία που έχει η πάροδος του χρόνου ιδιαίτερα στα αυτοκίνητα.

ι. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει δικαίωμα φυσικής επιθεώρησης του αγαθού. Διαθέτει πολιτικές και διαδικασίες για την άσκηση του δικαιώματος αυτού.

ια. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι το περιουσιακό στοιχείο που λαμβάνεται ως εξασφάλιση καλύπτεται επαρκώς από ασφάλιση ζημιών.

Αντιμετώπιση των ανοιγμάτων από συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων ή πλοίων/αυτοκινήτων ως εξασφαλισμένων ανοιγμάτων

Τα ανοίγματα από συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων μπορούν να αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα εξασφαλισμένα με το εκμισθωμένο περιουσιακό στοιχείο εφόσον:

42. Πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 20 - 30 και 41 για την αναγνώριση του ακινήτου ή πλοίου/αυτοκινήτου αντίστοιχα που εκμισθώνεται ως εξασφάλιση.

43. Ο εκμισθωτής διαθέτει αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης των κινδύνων και κατάλληλης παρακολούθησης της εξασφάλισης όσον αφορά την χρήση του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου και την παλαιότητά του.

44. Το νομικό πλαίσιο κατοχυρώνει τη νόμιμη κυριότητα του εκμισθωτή επί του περιουσιακού στοιχείου και την ικανότητά του να ασκήσει τα δικαιώματα κυριότητάς του σε εύθετο χρόνο.

45. Η διαφορά μεταξύ του ανεξόφλητου ποσού και της αγοραίας αξίας της εξασφάλισης δεν πρέπει να είναι τόσο μεγάλη ώστε να οδηγεί σε υπερεκτίμηση της μείωσης κινδύνου που αποδίδεται στο εκμισθωμένο ακίνητο.

Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

46. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να ικανοποιούνται για να γίνει δεκτή για υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων η πιστωτική προστασία που παρέχεται από:

α. Εγγυήσεις και

β. πιστωτικά παράγωγα, είναι αυτές που προβλέπονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β., εδάφια i και ii και i και iii αντιστοίχως.

H.4. Χρηματοοικονομικές Εξασφαλίσεις

47. Οι

χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις που γίνονται αποδεκτές εφόσον πληρούνται και οι ειδικότερες προϋποθέσεις όπως προβλέπονται στην παρ. 14 παραπάνω, είναι οι ακόλουθες:

α. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα (π.χ. πιστοποιητικά καταθέσεων).

β. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή από αποδεκτό Οργανισμό Αξιολόγησης Εξαγωγικών Πιστώσεων και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 4 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, εφόσον έχουν εκδοθεί από:

i. Κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες.

ii. Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που σταθμίζονται με το συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται.

iii. Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης ή διεθνείς οργανισμοί τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή 0% σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Ε του παρόντος κεφαλαίου.

γ. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1- 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, εφόσον έχουν εκδοθεί από:

i. Πιστωτικά Ιδρύματα και ΕΠΕΥ συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ.

ii. Περιφερειακές κυβερνήσεις, τοπικές αρχές, ή οργανισμούς του δημόσιου τομέα που δεν σταθμίζονται με τον συντελεστή της κεντρικής κυβέρνησης της χώρας στην οποία βρίσκονται.

iii. Πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης τα ανοίγματα έναντι των οποίων σταθμίζονται με συντελεστή άλλον από το 0%.

δ. Χρεωστικοί τίτλοι που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα και ΕΠΕΥ, συμπεριλαμβανομένων των ΑΧΕΠΕΥ, αλλά δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. γίνονται αποδεκτοί εφόσον ικανοποιούν όλα τα παρακάτω κριτήρια:

i. Είναι εισηγμένοι σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

ii. Δεν είναι τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης.

iii. Όλες οι άλλες εκδόσεις χρωστικών τίτλων από τους ως άνω εκδότες με την ίδια εξοφλητική προτεραιότητα που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

iv. Το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί τους τίτλους ως πιστωτική προσασία δεν έχει στην διάθεσή του πληροφορίες που να δικαιολογούν την κατάταξη των εν λόγω τίτλων σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας χειρότερη από την 3.

v. Η δυνατότητα ρευστοποίησης των εν λόγω τίτλων κρίνεται επαρκής, με σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

ε. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και εκδίδονται από εκδότες πέραν των αναφερόμενων στις υποπαρ. α. – δ. ανωτέρω.

στ. Χρεωστικοί τίτλοι που έχουν βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και κατατάσσονται στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 1 έως 3, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

ζ. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου.

η. Μετοχές ή μετατρέψιμες ομολογίες που δεν περιλαμβάνονται σε κύριο δείκτη αλλά είναι διαπραγματεύσιμες σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

θ. Χρυσός.

i. Μερίδια Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων Κινητών Αξιών (ΟΣΕΚΑ) εφόσον ικανοποιούνται οι εξής προϋποθέσεις:

i. Η τιμή τους δημοσιεύεται καθημερινά.

ii. Ο ΟΣΕΚΑ επενδύει μόνο στα χρηματοοικονομικά μέσα που είναι αποδεκτά ως εξασφαλίσεις σύμφωνα με τις υποπαρ. α. – η. ανωτέρω. Η χρήση από τον ΟΣΕΚΑ παράγωγων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την αντιστάθμιση θέσεων σε αποδεκτές επενδύσεις δεν καθιστά τα μερίδιά του μη αποδεκτές εξασφαλίσεις.

48. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

α. Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.
β. Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών. Υπολογισμός επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο.

49. Ο υπολογισμός τη επίπτωσης των χρηματοοικονομικών εξασφαλίσεων γίνεται σε δύο στάδια:
α. Η αξία τόσο της εξασφάλισης όσο και του ανοίγματος αναπροσαρμόζονται με βάση τη μεταβλητότητά τους με την εφαρμογή σε αυτές κατάλληλων συντελεστών προσαρμογής και τελικά υπολογίζεται η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E*, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αναντιστοιχία της ληκτότητας, όπως περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 20.γ.

β. Με βάση την πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E*, υπολογίζεται η «πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» LGD*:

LG D* = LG D x (E*/E), όπου

LG D*: Η πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης.

LG D: Η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης αν το χρηματοδοτικό άνοιγμα δεν είχε εξασφάλιση.

E*: Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος όπως υπολογίζεται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

E: Η αξία του ανοίγματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα E, αν δεν υπήρχε η εξασφάλιση. Ειδικά για τα ανοίγματα που αναφέρονται στο εν λόγω Τμήμα, παρ. 93 - 95 η αξία του ανοίγματος υπολογίζεται με την εφαρμογή συντελεστή μετατροπής 100% αντί του συντελεστή που ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους.

γ. Η «πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης» LGD* χρησιμοποιείται ως η μεταβλητή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

H.5. Εμπράγματες εξασφαλίσεις

Αποδεκτές εξασφαλίσεις

50. Αποδεκτές

εμπράγματες εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων είναι:

α. Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και κατοικούνται ή θα κατοικηθούν ή εκμισθώνονται ή θα εκμισθωθούν από τον ιδιοκτήτη ως κατοικίες.

β. Εμπορικά ακίνητα και ειδικά ήδη αποπερατωμένα γραφεία ή εμπορικοί χώροι πολλαπλής χρήσης ή ξενοδοχεία ή οικόπεδα εντός σχεδίου πόλεως.

γ. Εμπορικές απαιτήσεις εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα έχει επαρκείς διαδικασίες που να διασφαλίζουν ότι οι εν λόγω απαιτήσεις προέρχονται από πραγματοποιηθείσες εμπορικές συναλλαγές και έχουν ληκτότητα μικρότερη ή ίση του έτους. Δεν γίνονται δεκτές απαιτήσεις που σχετίζονται με τιτλοποίηση ή πιστωτικά παράγωγα, καθώς και απαιτήσεις από συνδεδεμένα με τον πιστούχο μέρη.

δ. Πλοία.

ε. Αυτοκίνητα των οποίων το πιστωτικό ίδρυμα έχει παρακρατήσει την κυριότητα.

Υπολογισμός επίπτωσης των εμπράγματων εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο

51. Η επίπτωση των εμπράγματων εξασφαλίσεων στον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζεται μέσω της αναπροσαρμογής της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης. Η αναπροσαρμοσμένη «πραγματική» ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης LGD* είναι αυτή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

52. Η αναπροσαρμογή της ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης γίνεται με βάση τον πιο κάτω Πίνακα 1 και με την ακόλουθη μεθοδολογία:

α. Υπολογίζεται ο λόγος της αξίας της εξασφάλισης C, όπως ορίζεται στην παρ. 53 παρακάτω, προς την αξία του ανοίγματος E, όπως έχει ορισθεί στο Τμήμα Ε.

β. Ο λόγος αυτός συγκρίνεται με τα ποσοστά C* και C** των στηλών 3 και 4 αντίστοιχα του πίνακα και:

i. Αν ο λόγος είναι μικρότερος από το ποσοστό C* η εξασφάλιση δεν λαμβάνεται υπόψη.

ii. Αν είναι ίσος ή μεγαλύτερος του ποσοστού C** η «πραγματική» ποσοστιαία ζημία είναι η καθοριζόμενη στον πίνακα LGD*.

iii. Αν είναι μικρότερος από το ποσοστό C** αλλά, μεγαλύτερο του C* τότε το εν λόγω άνοιγμα θεωρείται ότι αποτελείται από δύο ξεχωριστά ανοίγματα:

(1) Για το τμήμα του ανοίγματος που ισούται με C/C**, εφαρμόζεται η αντίστοιχη «πραγματική» ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης LGD*,

(2) Το υπόλοιπο τμήμα θεωρείται ως άνοιγμα χωρίς εξασφάλιση και εφαρμόζεται η ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης που καθορίζεται στο Τμήμα Ε.

Πίνακας 1

	LGD* για απαιτήσεις/ ενδεχόμενες απαιτήσεις κανονικής εξοφλητικής προτεραιότητας	LGD* για απαιτήσεις/ ενδεχόμενες απαιτήσεις «μειωμένης εξασφάλισης»	C* ελάχιστο ποσοστό κάλυψης του ανοίγματος	C** :απαιτούμενο ποσοστό κάλυψης του ανοίγματος
	1	2	3	4
Κατοικίες και εμπορικά ακίνητα	35%	65%	30%	140%
Εισπρακτέες Απαιτήσεις	35%	65%	0%	125%
Λοιπές εμπράγματα εξασφαλίσεις	40%	70%	30%	140%

53. Ως αξία εξασφάλισης λαμβάνονται κατά περίπτωση:

α. Ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες και εμπορικά ακίνητα.

i. Το ακίνητο αποτιμάται από ανεξάρτητο εκτιμητή στην αγοραία ή σε χαμηλότερη από αυτή αξία.

ii. Η αγοραία αξία είναι το εκτιμώμενο ποσό έναντι του οποίου θα ανταλλάσσόταν το ακίνητο κατά την ημέρα της αποτίμησης μεταξύ ενός αγοραστή και ενός εκχωρητή που εκφράζουν ελεύθερα τη δικαιοπρακτική τους βούληση, συναλλάσσονται υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού μετά από κατάλληλη εμπορική διαπραγμάτευση και ενεργούν καθένας εν πλήρη γνώσει, με σύνεση και χωρίς καταναγκασμό. Η αγοραία αξία τεκμηριώνεται γραπτώς με διαφανή και σαφή τρόπο.

iii. Η αξία της εξασφάλισης C ισούται με την αγοραία αξία του ακινήτου, αναπροσαρμοσμένη κατά περίπτωση για να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα του ελέγχου της αξίας του που προβλέπεται στις παρ. 26 - 30, παραπάνω.

iv. Έως 31.12.2011 επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα που θεωρούν την προβλεπόμενη στις παρ. 26- 30 διαδικασία επαναπροσδιορισμού της αγοραίας αξίας του υπέγγυου ακινήτου ιδιαίτερως δυσχερή, να χρησιμοποιούν, για όλη τη διάρκεια της πίστωσης, το λόγο της αξίας της εξασφάλισης C, προς την αξία του ανοίγματος E, που ίσχυε κατά την έγκρισή της. Στην περίπτωση αυτή η αξία ανοίγματος E, για τα ανοίγματα που

περιλαμβάνονται στις παρ. 93 - 95 του Τμήματος Ε, υπολογίζεται με την εφαρμογή συντελεστή μετατροπής 100% αντί του συντελεστή που ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους. Για τη χρήση της δυνατότητας αυτής απαιτείται προηγούμενη γνωστοποίηση στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί πάντως την ευχέρεια, λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες της αγοράς, να απαιτεί την επανεκτίμηση των ακινήτων **β. Εμπορικές Απαιτήσεις**.

Ως αξία της εξασφάλισης C λαμβάνεται το εισπρακτέο ποσό της απαίτησης.

γ. Λοιπές Εμπράγματα Εξασφαλίσεις.

Ως αξία της εξασφάλισης λαμβάνεται η αγοραία αξία τους.

54. Εάν ένα άνοιγμα καλύπτεται τόσο από χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις όσο και από άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις, το LGD* (πραγματική ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης) που χρησιμοποιείται αντί του LGD για τους σκοπούς του Παραρτήματος IV υπολογίζεται ως εξής:

α. Η προσαρμοσμένη για μεταβλητότητα αξία του ανοίγματος, δηλαδή η αξία μετά την εφαρμογή της προσαρμογής μεταβλητότητας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα ΣΤ, παρ.20γ εδάφιο ii της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 σε τμήματα, καθένα από τα οποία καλύπτεται από ένα μόνο είδος εξασφάλισης. Ειδικότερα το άνοιγμα διαιρείται στο τμήμα που καλύπτεται από αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις, το τμήμα που καλύπτεται από εισπρακτέες απαιτήσεις, τα τμήματα που καλύπτονται από εξασφαλίσεις με εμπορικά ακίνητα και/ή ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες, το τμήμα που καλύπτεται από άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις και το μη εξασφαλισμένο τμήμα, κατά περίπτωση.

β. Το LGD* για κάθε τμήμα του ανοίγματος υπολογίζεται χωριστά, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις των παραπάνω παρ. 49, 52 και 53.

Η.6. Συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς

Αποδεκτές Συμβάσεις

55. Οι συμβάσεις-πλαίσια συμψηφισμού, οι οποίες καλύπτουν συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων και/ή άλλες συναλλαγές με όρους κεφαλαιαγοράς γίνονται δεκτές ως τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου μόνον εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18α, εδάφιο ii.

Υπολογισμός

Επίπτωσης Συμβάσεων- Πλαισίων Συμψηφισμού στον Πιστωτικό Κίνδυνο

56. Η επίπτωση των συμβάσεων-πλασίων συμψηφισμού στον πιστωτικό κίνδυνο υπολογίζεται με την αναπροσαρμογή της αξίας του ανοίγματος κατά τα προβλεπόμενα στην υποπαρ. 21.β., του Τμήματος ΣΤ, της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Η πλήρως προσαρμοσμένη αξία του ανοίγματος E* είναι η μεταβλητή που εισάγεται στις εξισώσεις του Παραρτήματος IV, για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και των ποσών αναμενόμενης ζημίας.

Η.7. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας

Αποδεκτές Λοιπές

Μορφές Χρηματοδοτούμενης Πιστωτικής Προστασίας

57. Λοιπές μορφές χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας που γίνονται αποδεκτές για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων είναι:

α. Καταθέσεις μετρητών ή μέσων εξομοιούμενων με μετρητά που τηρούνται σε τρίτο ίδρυμα χωρίς σύμβαση θεματοφυλακής και είναι ενεχυριασμένα στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, εφόσον ικανοποιούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που παρατίθενται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

β. Ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής ενεχυριασμένα στο δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα εφόσον ικανοποιούνται οι αντίστοιχες προϋποθέσεις που παρατίθενται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

γ. Μέσα εκδιδόμενα από πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση.

58. Η επίπτωση της πιστωτικής προστασίας που παρέχουν οι παραπάνω μορφές εκτιμάται με βάση τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 22.β., εδάφια i, ii και iii αντίστοιχα.

59. Η αξία της αναγνωριζόμενης πιστωτικής προστασίας των μέσων που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα ή ΕΠΕΥ με δυνατότητα επαναγοράς σε πρώτη ζήτηση ορίζεται ως ακολούθως:

α. Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην ονομαστική του αξία, η αξία αυτή είναι η αξία της πιστωτικής προστασίας.

β. Εάν το μέσο πρόκειται να επαναγοραστεί στην αγοραία τιμή του, η αξία της πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται με τον ίδιο τρόπο που υπολογίζεται για χρεωστικούς τίτλους που εκδίδονται από ιδρύματα και δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α.

H.8. Μη Χρηματοδοτούμενη Πιστωτική Προστασία

60. Για να γίνει δεκτή για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας η μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που παρέχεται από εγγυήσεις και παράγωγα πρέπει:

α. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου να είναι:

i. Κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα ή

ii. περιφερειακή κυβέρνηση ή τοπική αρχή ή

iii. πολυμερής τράπεζα ανάπτυξης ή

iv. διεθνής οργανισμός τα ανοίγματα έναντι του οποίου σταθμίζονται με 0% ή

v. Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμός οι απαιτήσεις έναντι του οποίου αντιμετωπίζονται από τις αρμόδιες αρχές ως ανοίγματα έναντι του δημοσίου ή έναντι ιδρυμάτων ή **vi.** πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή

vii. Εταιρεία Χρηματοδοτικής Μίσθωσης ή Εταιρεία Πρακτορείας Επιχειρηματικών Απαιτήσεων ή Εταιρεία Παροχής Πιστώσεων ή άλλο χρηματοδοτικό ίδρυμα το οποίο έχει λάβει άδεια λειτουργίας και εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή από αντίστοιχη αρχή που εποπτεύει πιστωτικά ιδρύματα και υπόκειται σε ισοδύναμες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας ή

viii. επιχειρήσεις, περιλαμβανομένης της μητρικής, των θυγατρικών και των συνδεδεμένων επιχειρήσεων του πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον:

(1) Έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. την οποία η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αντιστοιχίσει με βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 2 ή καλύτερη ή

(2) δεν έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. και σύμφωνα με την εσωτερική διαβάθμισή τους από το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση έχουν πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) μικρότερη ή ίση του 0,25%.

β. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου, να έχει εσωτερική διαβάθμιση από το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση, ή να υπόκειται σε μόνιμη εξαίρεση σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα Πράξη.

61. Το πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πιστοδότηση πρέπει να:

α. Διαθέτει συστήματα για τη διαχείριση ενδεχόμενης συγκέντρωσης κινδύνου, η οποία προέρχεται από τη χρήση εγγυήσεων και πιστωτικών παραγώγων.

β. Είναι σε θέση να καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο η στρατηγική του σχετικά με τη χρήση πιστωτικών παραγώγων και εγγυήσεων αλληλεπιδρά με τη διαχείριση του συνολικού του κινδύνου.

62. Η πιστωτική προστασία δεν αναγνωρίζεται εάν:

α. Είτε υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας και η αρχική ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη από ένα (1) έτος.

β. Είτε η εναπομένουσα ληκτότητα της προστασίας είναι μικρότερη τόσο της ληκτότητας του ανοίγματος όσο και των τριών (3) μηνών.

63. Θα πρέπει να ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β.

Αντεγγυήσεις παρεχόμενες από κυβερνήσεις ή άλλους δημόσιους φορείς

64. Εάν το άνοιγμα καλύπτεται με εγγύηση, η οποία είναι αντεγγυημένη από κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα, ή περιφερειακή κυβέρνηση, ή τοπική αρχή, οι απαιτήσεις έναντι του οποίων αντιμετωπίζονται ως απαιτήσεις έναντι της κεντρικής κυβέρνησης στην επικράτεια της οποίας έχουν δημιουργηθεί ή από πολυμερή τράπεζα ανάπτυξης, στα ανοίγματα έναντι της οποίας εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0% ή από Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμό οι απαιτήσεις έναντι των οποίων αντιμετωπίζονται τουλάχιστον ως απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, το άνοιγμα μπορεί να αντιμετωπισθεί ως καλυπτόμενο με εγγύηση που παρέχεται από την εν λόγω οντότητα, εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η αντεγγύηση καλύπτει όλα τα στοιχεία πιστωτικού κινδύνου της απαίτησης.

β. Τόσο η αρχική εγγύηση, όσο και η αντεγγύηση πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας για τις εγγυήσεις, με μόνη εξαίρεση ότι η αντεγγύηση μπορεί να μην είναι άμεση.

γ. Δεν υπάρχει κάποιο ιστορικό δεδομένο που να υποδηλώνει ότι η κάλυψη που παρέχει η αντεγγύηση δεν είναι στην πραγματικότητα ισοδύναμη με αυτή της άμεσης εγγύησης της εν λόγω οντότητας.

Πιστωτικά Παράγωγα

65. Αν η προστασία παρέχεται υπό μορφή πιστωτικού παραγώγου θα πρέπει επίσης να ικανοποιούνται και οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Μόνο τα παρακάτω είδη παραγώγων και μέσων που μπορούν να συντεθούν από αυτά ή έχουν τα ίδια οικονομικά αποτελέσματα, μπορούν να αναγνωρίζονται ως αποδεκτές μορφές πιστωτικής προστασίας:

i. Συμβάσεις μορφής «credit default swap».

ii. Συμβάσεις μορφής «total return swaps», εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα καταχωρεί τα καθαρά ποσά που λαμβάνει από τη σύμβαση ανταλλαγής ως καθαρό εισόδημα, χωρίς αντίστοιχη μείωση της αξίας του προστατευόμενου στοιχείου ενεργητικού (είτε με μείωση της εύλογης αξίας είτε με αύξηση αποθεματικών).

iii. Συμβάσεις μορφής «credit linked note», στο βαθμό που χρηματοδοτούνται με μετρητά. β. Τα πιστωτικά γεγονότα που καθορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

i. Την παράλειψη πληρωμής των οφειλόμενων ποσών σύμφωνα με τους ισχύοντες κατά τη χρονική στιγμή της παράλειψης όρους της υποκείμενης υποχρέωσης, και με περίοδο χάριτος του παραγώγου όχι μεγαλύτερη από την περίοδο χάριτος της υποκείμενης υποχρέωσης.

ii. Την πτώχευση, αφερεγγυότητα ή αδυναμία του οφειλέτη να αποπληρώσει τις οφειλές του, ή τη μη αποπληρωμή ή τη γραπτή παραδοχή της αδυναμίας να αποπληρώσει γενικά τις οφειλές του, καθώς αυτές καθίστανται απαιτητές και άλλα ανάλογα γεγονότα.

iii. Την αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης με διαγραφή ή μετάθεση των πληρωμών κεφαλαίου, τόκων ή προμηθειών, που έχει ως αποτέλεσμα ζημία από πίστωση (π.χ. λόγω αναπροσαρμογής αξίας ή άλλης παρόμοιας χρέωσης στο λογαριασμό αποτελεσμάτων). Εάν τα πιστωτικά γεγονότα, όπως αυτά προσδιορίζονται από το πιστωτικό παράγωγο, δεν περιλαμβάνουν αναδιάρθρωση της υποκείμενης υποχρέωσης, η πιστωτική προστασία μπορεί ληφθεί υπόψη, με την προϋπόθεση ότι θα μειωθεί η αναγνωρισμένη αξία της, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφιο ii.

γ. Σε περίπτωση πιστωτικών παραγώγων που επιτρέπουν το διακανονισμό με μετρητά, προβλέπεται μία αποτελεσματική διαδικασία αποτίμησης, για την αξιόπιστη εκτίμηση της ζημίας, εντός μιας σαφώς καθορισμένης προθεσμίας μετά την έλευση του πιστωτικού γεγονότος.

δ. Πιστωτική προστασία υπό μορφή πιστωτικών παραγώγων κάλυψης κινδύνου πρώτης/νιοστής αθέτησης γίνεται δεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/ 20.8 2007, Τμήμα Στ παρ. 25 και μόνο για το άνοιγμα για το οποίο σύμφωνα με το Τμήμα Δ της παρούσας θα αντιστοιχούσε το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό.

Εσωτερικές αντισταθμίσεις

66. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα πραγματοποιεί εσωτερική αντιστάθμιση χρησιμοποιώντας πιστωτικό παράγωγο - δηλαδή εάν αντισταθμίζει τον πιστωτικό κίνδυνο ανοίγματος που δεν περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με πιστωτικό παράγωγο που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών – η προστασία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο μεταφερόμενος στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κίνδυνος αναλαμβάνεται τελικά από τρίτους και εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

Επίπτωση Μη Χρηματοδοτούμενης Πιστωτικής Προστασίας στον Πιστωτικό Κίνδυνο

67. Η πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίσματος αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφια i-iv.

68. Για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης του τμήματος του ανοίγματος, που καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίσματος, αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής

προστασίας, σύμφωνα με τις εξισώσεις του Παραρτήματος IV, εφαρμόζεται η τιμή της πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) που αντιστοιχεί στον πάροχο της πιστωτικής προστασίας ή μία τιμή μεταξύ αυτής και της αντίστοιχης για τον πρωτοφειλέτη αν θεωρείται ότι η πλήρης υποκατάσταση δεν αντικατοπτρίζει ικανοποιητικά τη μεταφορά του κινδύνου.

69. Στις περιπτώσεις όπου παρέχεται μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία κανονικής προτεραιότητας σε ανοίγματα ελάσσονος προτεραιότητας (μειωμένης εξασφάλισης) η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του συντελεστή στάθμισης του καλυμμένου τμήματος του ανοίγματος είναι αυτή που αντιστοιχεί στις κανονικής προτεραιότητας απαιτήσεις.

70. Στο τμήμα του ανοίγματος που τυχόν δεν καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, εφαρμόζεται η τιμή πιθανότητας αθέτησης υποχρέωσης (PD) που αντιστοιχεί στον πρωτοφειλέτη και η τιμή για την ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) που αντιστοιχεί στο άνοιγμα για το οποίο έχει παρασχεθεί η πιστωτική προστασία.

71. Αν ο πάροχος της πιστωτικής προστασίας υπάγεται στις μόνιμες εξαιρέσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα I, παρ.16 - 20 ο συντελεστής στάθμισης του τμήματος του ανοίγματος που καλύπτεται από την πλήρως προσαρμοσμένη για αναντιστοιχία ληκτότητας και νομίματος, αξία της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας υπολογίζεται με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 23.β., εδάφια ν και νι.

72. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα μεταφέρει μέρος του κινδύνου ενός δανείου σε ένα ή περισσότερα επιμέρους τμήματα, εφαρμόζονται οι κανόνες τιτλοποίησης σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007. Τα όρια σημαντικότητας των πληρωμών, κάτω από τα οποία δεν πραγματοποιείται καμία πληρωμή σε περίπτωση ζημίας, θεωρούνται ισοδύναμα με τις διακρατηθείσες θέσεις πρωτεύουσας ζημίας και οδηγούν σε μεταφορά του κινδύνου σε επιμέρους τμήματα.

H.9. Διπλή Αθέτηση - Εφαρμογή της εξίσωσης 9 του Παραρτήματος IV

Για να επιτραπεί στα πιστωτικά ιδρύματα που παρέχουν την πίστωση να χρησιμοποιήσουν την εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων, να αναγνωρίσουν δηλαδή τα αποτελέσματα της πιθανότητας διπλής αθέτησης υποχρέωσης από τον πρωτοφειλέτη και από τον εγγυητή ή τον αντισυμβαλλόμενο σε περίπτωση πιστωτικού παραγώγου, θα πρέπει:

73. Ο εγγυητής ή ο αντισυμβαλλόμενος να είναι πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή ασφαλιστική ή αντασφαλιστική εταιρεία ή οργανισμός εξαγωγικών πιστώσεων που να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Να έχει επαρκή εμπειρία στην παροχή μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

β. Να υπόκειται σε κανονιστικό πλαίσιο ισοδύναμο με το κανονιστικό πλαίσιο για τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα. (ενδεικτικά αναφέρονται πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην ΕΕ ή σε χώρες της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας) ή εναλλακτικά να έχει κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία είχε παρασχεθεί η πιστωτική προστασία, πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. την οποία η Τράπεζα της Ελλάδος αντιστοιχίζει με βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας για επιχειρήσεις, 1 – 3.

γ. Η εσωτερική διαβάθμιση του παρόχου προστασίας αντιστοιχεί με πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης (PD) ίση ή μικρότερη του 0,25%. Αν, κατά τη χρονική στιγμή κατά την οποία είχε παρασχεθεί η πιστωτική προστασία η εσωτερική διαβάθμιση του παρόχου προστασίας, αντιστοιχούσε σε πιθανότητα αθέτησης (PD) ίση ή μικρότερη του 0,25% αυτή παραμένει αποδεκτή για τους σκοπούς αυτής της παραγράφου ακόμη και αν ο πάροχος υποβαθμιστεί αργότερα έως του σημείου που η διαβάθμισή του να αντιστοιχεί σε πιθανότητα αθέτησης υποχρέωσης ίση με 1%.

δ. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, η πιστωτική προστασία που παρέχεται από οργανισμούς εξαγωγικών πιστώσεων δεν απολαμβάνει της προστασίας καμιάς ρητής αντεγγύησης κεντρικής διοίκησης.

74. Το άνοιγμα για το οποίο παρέχεται πιστωτική προστασία θα πρέπει να είναι έναντι:

α. Επιχείρησης σύμφωνα με τον ορισμό της υποπαρ 4α του Τμήματος Β. Για ανοίγματα έναντι ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV, ή

β. περιφερειακής κυβέρνησης, τοπικής αρχής ή δημόσιας επιχείρησης ή οργανισμού που αντιμετωπίζονται ως ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων σύμφωνα με την υποπαρ 3γ του Τμήματος Β, ή γ. μικρής ή μεσαίου μεγέθους επιχείρησης, που αντιμετωπίζεται ως άνοιγμα λιανικής σύμφωνα με την παρ 6 του Τμήματος Β.

75. Το άνοιγμα δεν πρέπει να είναι έναντι επιχείρησης που ανήκει στον ίδιο όμιλο επιχειρήσεων με τον πάροχο της προστασίας:

76. Η μη χρηματοδοτούμενη προστασία αφορά σε:

α. Εγγυήσεις που αφορούν μεμονωμένο πιστούχο.

β. Μη χρηματοδοτούμενα πιστωτικά παράγωγα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου μεμονωμένου πιστούχου.

γ. Προϊόντα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου περισσότερων του ενός πιστούχων που ενεργοποιούνται με την πρώτη αθέτηση, αλλά η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV εφαρμόζεται μόνο για το άνοιγμα που αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό του συνόλου.

δ. Προϊόντα κάλυψης πιστωτικού κινδύνου περισσότερων του ενός πιστούχων που ενεργοποιούνται με την ν-ιοστή αθέτηση εφόσον:

- i.** Έχει ήδη αποκτηθεί αποδεκτή προστασία από τον κίνδυνο αθέτησης που ενεργοποιείται με τις ν-1 αθετήσεις, ή
- ii.** ν-1 ανοίγματα που καλύπτονται ήδη από την εν λόγω προστασία βρίσκονται ήδη σε κατάσταση αθέτησης. Στην περίπτωση αυτή η εξίσωση 9 του Παραρτήματος IV εφαρμόζεται μόνο για το άνοιγμα του συνόλου που αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο σταθμισμένο ποσό.

77. Η πιστωτική προστασία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, υποπαρ. 18.β.

78. Οι εκτιμήσεις των παραγόντων κινδύνου με βάση τις οποίες υπολογίζεται ο συντελεστής στάθμισης και εν γένει ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στο άνοιγμα προ της εφαρμογής της εξίσωσης 9 του Παραρτήματος IV, δεν έχουν ενσωματώσει ήδη κάποια πτυχή της πιστωτικής προστασίας.

79. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει το δικαίωμα, καθώς και την προσδοκία ότι θα πληρωθεί από τον πάροχο πιστωτικής προστασίας χωρίς να είναι υποχρεωμένο να καταφύγει σε ένδικο μέσα κατά του αντισυμβαλλομένου για την πληρωμή. Στο μέτρο του δυνατού, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει μέτρα προκειμένου να ικανοποιηθεί ότι ο πάροχος πιστωτικής προστασίας είναι διατεθειμένος να πληρώσει αμέσως σε περίπτωση που επέλθει ένα πιστωτικό γεγονός.

80. Η αγορασθείσα πιστωτική προστασία καλύπτει όλες τις ζημίες από το άνοιγμα που καλύπτεται από αυτήν οι οποίες οφείλονται σε πραγματοποιηθέντα πιστωτικά γεγονότα που προβλέπονται στη σύμβαση.

81. Εάν η διάρθρωση πληρωμής προβλέπει το φυσικό διακανονισμό τότε πρέπει να υφίσταται νομική ασφάλεια όσον αφορά τη δυνατότητα παράδοσης του εν λόγω δανείου, ομολόγου ή ενδεχόμενης υποχρέωσης. Επίσης εάν το πιστωτικό ίδρυμα προτίθεται να παραδώσει μια υποχρέωση διαφορετική από το υποκείμενο άνοιγμα τότε διασφαλίζει ότι η παραδοτέα υποχρέωση είναι αρκούντως ρευστή ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να δύναται να την αγοράσει προς παράδοση σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στη σύμβαση.

82. Οι όροι της πιστωτικής προστασίας έχουν επιβεβαιωθεί νομότυπα και γραπτώς από τον πάροχο πιστωτικής προστασίας και από το πιστωτικό ίδρυμα.

83. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει αναπτύξει και εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες για τον εντοπισμό υπέρμετρης συσχέτισης μεταξύ της φερεγγυότητας ενός παρόχου προστασίας και του πιστούχου του ανοίγματος για το οποίο παρέχεται η προστασία λόγω ενδεχόμενης εξάρτησής τους από κοινούς παράγοντες πέραν τυχόν συστημικού παράγοντα κινδύνου.

Τμήμα Θ - Εταιρική Οργάνωση Διαχείρισης Κινδύνου

1. Οι γενικές αρμοδιότητες της Διοίκησης και του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) καθορίζονται στο Τμήμα IV, Όργανα Διοικητικής Διαχείρισης Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου, ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

2. Το παρόν συμπληρώνει και εξειδικεύει τις βασικές αρχές λειτουργίας και οργάνωσης των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου των Πιστωτικών Ιδρυμάτων, όπως καθορίζονται από την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει και εντάσσεται στο πλαίσιο εφαρμογής της Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

3. Το Διοικητικό Συμβούλιο και η Διοίκηση εγκρίνουν τα βασικά σημεία των διαδικασιών της εσωτερικής διαβάθμισης και της εκτίμησης των παραμέτρων του πιστωτικού κινδύνου και έχουν, την ευθύνη για τη συνεπή εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας. Τα βασικά σημεία που θα πρέπει να εγκριθούν από τα εν λόγω διοικητικά όργανα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων.

α. Τις στρατηγικές της διαχείρισης κινδύνου που σχετίζονται με το εσωτερικό σύστημα διαβάθμισης.

β. Την οργανωτική δομή των μονάδων ελέγχου πιστωτικού κινδύνου.

γ. Το ελάχιστο αποδεκτό επίπεδο κινδύνου.

4. Στο πλαίσιο εφαρμογής της Π.Ε.Δ, το Δ.Σ. επιφορτίζεται επίσης, μεταξύ άλλων, με τα παρακάτω καθήκοντα:

α. Διαθέτει γενική άποψη για τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος διαβάθμισης.

β. Κατανοεί πλήρως τις σχετικές με το σύστημα αυτό εκθέσεις διαχείρισης που υποβάλλονται σε αυτό σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 7.

5. Ανάλογα με το μέγεθος του πιστωτικού ιδρύματος και την πολυπλοκότητα των εργασιών του, το Δ.Σ. μπορεί να αναθέσει σε ειδική επιτροπή (όπως κατά προτίμηση την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων), που διορίζεται από αυτό, αρμοδιότητες που σχετίζονται με τα παραπάνω. Το Δ.Σ. οφείλει όμως να προσδιορίζει σαφώς τα καθήκοντα, τη σύνθεση και τις διαδικασίες λειτουργίας της, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση, τη συνοχή, τη συμπληρωματικότητα και τον απαιτούμενο συντονισμό, διατηρώντας για τις εν λόγω αρμοδιότητες την τελική ευθύνη.

6. Η Διοίκηση είναι επιφορτισμένη επίσης με τα ακόλουθα καθήκοντα:

α. Ενημερώνει το Δ.Σ. ή την ορισμένη από αυτό Επιτροπή, σχετικά με κάθε ουσιαστική μεταβολή των καθιερωμένων πολιτικών ή παρέκκλιση από τις πολιτικές αυτές που αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη λειτουργία του συστήματος διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Διαθέτει λεπτομερή γνώση για τη δομή και τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος διαβάθμισης.

γ. Μεριμνά σε μόνιμη βάση για την καλή λειτουργία του.

δ. Ενημερώνεται τακτικά από την Μονάδα Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου για την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαβάθμισης, τις πτυχές που πρέπει να βελτιωθούν και την πρόοδο των προσπάθειών για τη βελτίωση των δυσλειτουργιών που έχουν διαπιστωθεί.

7. Το Δ.Σ. και η Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος ενημερώνονται τακτικά με αναφορές στις οποίες αναλύονται τα χαρακτηριστικά του πιστωτικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος με βάση τις εσωτερικές διαβαθμίσεις. Οι αναφορές αυτές θα καλύπτουν τουλάχιστον:

α. Ανάλυση του κινδύνου κατά βαθμίδα διαβάθμισης.

β. Ποσοστά μετακίνησης σε διαφορετικές διαβαθμίσεις.

γ. Τις εκτιμηθείσες τιμές των σχετικών παραμέτρων κινδύνου κατά βαθμίδα. **δ.** Σύγκριση των ποσοστών αθέτησης υποχρέωσης και εφόσον χρησιμοποιούνται εσωτερικές εκτιμήσεις για τις σχετικές παραμέτρους, ποσοστιαίας ζημίας σε περίπτωση αθέτησης και συντελεστών μετατροπής που έχουν παρατηρηθεί με τις αναμενόμενες, καθώς και με τις αντίστοιχες τιμές που προκύπτουν από σενάρια προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων.

8. Οι αποδέκτες των αναφορών περιλαμβάνουν και τις μονάδες που είναι υπεύθυνες για τη δημιουργία και ανανέωση των ανοιγμάτων.

9. Η συχνότητα των αναφορών εξαρτάται από τη σημασία και το είδος των γνωστοποιούμενων πληροφοριών και από το επίπεδο του αποδέκτη τους και εγκρίνεται από τη Διοίκηση και το Δ.Σ.

10. Οι εκθέσεις διαχείρισης δίνουν τη δυνατότητα στη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος να έχει μια συνολική εικόνα για το χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων. Ο σκοπός της πληροφόρησης αυτής μπορεί να ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος, τη φύση και το βαθμό πολυπλοκότητας των εργασιών του πιστωτικού ιδρύματος.

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν κοινές πηγές δεδομένων με άλλα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να αναθέτουν σε τρίτους τα ακόλουθα καθήκοντα:

α. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για τη δοκιμή και τον έλεγχο των βαθμίδων και ομάδων διαβάθμισης.

β. Σύνταξη συνοπτικών εκθέσεων σχετικά με τη λειτουργία των συστημάτων διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος.

γ. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για την επανεξέταση των κριτηρίων διαβάθμισης προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο διατηρούν ικανότητα πρόβλεψης του κινδύνου.

δ. Γραπτή τεκμηρίωση των μεταβολών στη διαδικασία, τα κριτήρια ή τις μεμονωμένες παραμέτρους διαβάθμισης.

ε. Προετοιμασία κατάλληλων πληροφοριών για τη συνεχή επανεξέταση και τροποποίηση των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τις διατάξεις της παρούσας παραγράφου οφείλουν να μεριμνούν ώστε η Τράπεζα της Ελλάδος να έχει πλήρη πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες, που τηρούνται από τους τρίτους, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εξέταση της συμμόρφωσης με τις προβλεπόμενες ελάχιστες απαιτήσεις και δυνατότητα επιτόπιων εξακριβώσεων.

Μονάδα Ελέγχου

Πιστωτικού Κινδύνου (ΜΕΠΚ)

12. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Π.Ε.Δ. για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων έναντι πιστωτικού κινδύνου πρέπει να έχουν συστήσει Μονάδα Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου (ΜΕΠΚ). Σε ειδικές περιπτώσεις όπου το μέγεθος, η πολυπλοκότητα, το είδος των ανοιγμάτων και τα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος δεν δικαιολογούν την ύπαρξη ανεξάρτητης μονάδας, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να εξαιρέσει το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα από την υποχρέωση αυτή. Η εν λόγω εξαίρεση δεν ισχύει στην περίπτωση

πιστωτικού ιδρύματος με διεθνή παρουσία, εκτεταμένο δίκτυο καταστημάτων και διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο δανείων.

13. Σε κάθε περίπτωση, η διασφάλιση της λειτουργίας του ελέγχου πιστωτικού κινδύνου είναι υποχρεωτική. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να αναπτύξει διαδικασίες ελέγχου και να αποφασίσει την άριστη οργανωτική δομή κάτω από την οποία θα εντάξει την παραπάνω λειτουργία.

14. Η λειτουργία της ΜΕΠΚ διέπεται από τις ακόλουθες αρχές:

α. Είναι διοικητικά ανεξάρτητη από τις λειτουργίες που είναι επιφορτισμένες με την έγκριση και ανανέωση των πιστοδοτήσεων.

β. Αναφέρεται, για θέματα της αρμοδιότητάς της στη Διοίκηση και στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων ή και μέσω αυτής στο Δ.Σ.

γ. Η ΜΕΠΚ έχει την ευθύνη για το σχεδιασμό ή την επιλογή, την εφαρμογή, την εποπτεία και την αποτελεσματικότητα του συστήματος διαβάθμισης, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Δ.Σ. Ειδικότερα:

i. Συμμετέχει ενεργά στο σχεδιασμό ή την επιλογή, την εφαρμογή και την επικύρωση των υποδειγμάτων που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης.

ii. Διενεργεί δοκιμές και ελέγχους ανά πιστωτική βαθμίδα και ομάδα προκειμένου να διαμορφωθεί αντικειμενική, ανεξάρτητη και τεκμηριωμένη άποψη για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα της Π.Ε.Δ.

iii. Διενεργεί ετησίως δοκιμές προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) με σενάρια προσαρμοσμένα στις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος.

iv. Εξετάζει τουλάχιστον ετησίως τα κριτήρια διαβάθμισης για να αξιολογήσει κατά πόσο διατηρούν ικανότητα πρόβλεψης του κινδύνου. Τυχόν τροποποιήσεις της διαδικασίας ή των κριτηρίων διαβάθμισης ή των εξατομικευμένων παραμέτρων διαβάθμισης θα καταγράφεται και θα αρχειοθετείται.

v. Συντάσσει τις απαιτούμενες για την επαρκή πληροφόρηση της Διοίκησης και του Δ.Σ. αναφορές σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαβάθμισης τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

vi. Εφαρμόζει τις προβλεπόμενες διαδικασίες για να εξακριβωθεί ότι οι ορισμοί των βαθμίδων και ομάδων εφαρμόζονται με συνέπεια στις διάφορες υπηρεσιακές μονάδες και γεωγραφικές περιοχές.

vii. Εποπτεύει τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων στη διαδικασία ταξινόμησης.

viii. Διενεργεί τακτικούς ελέγχους και τροποποιεί αναλόγως τα υποδείγματα που χρησιμοποιούνται στη διαδικασία διαβάθμισης.

Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης

Οι γενικές αρμοδιότητες της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης καθορίζονται στο Τμήμα V, Υπηρεσιακές Μονάδες, της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Οι ειδικότερες αρμοδιότητές της στο πλαίσιο της Π.Ε.Δ. έχουν ως εξής:

15. Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης - ή άλλη κατάλληλη ανεξάρτητη μονάδα ελέγχου - οφείλει να εξετάζει τουλάχιστον μία φορά το χρόνο το σύστημα διαβάθμισης και τη λειτουργία του, περιλαμβανομένων των εργασιών πιστοδοτήσεων, καθώς και τις εκτιμήσεις των PD, LGD, EL και των συντελεστών μετατροπής. Ελέγχει επίσης τη συμμόρφωση με όλες τις εφαρμοστέες ελάχιστες απαιτήσεις.

16. Η ΜΕΠΚ υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης ως προς την επάρκεια και αποτελεσματικότητα των διαδικασιών ελέγχου πιστωτικού κινδύνου.

Τμήμα Ι - Σταδιακή εφαρμογή – Μόνιμες εξαιρέσεις

1. Η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων εφαρμόζεται στο σύνολο των ανοιγμάτων ενός πιστωτικού ιδρύματος και του ομίλου στον οποίο ανήκει, όπως αναφέρεται στην παρ. 9 του Τμήματος Α. Εντούτοις η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει:

α. Τη σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 2 -15του παρόντος Τμήματος.

β. Τη μη υπαγωγή ανοιγμάτων με ορισμένα χαρακτηριστικά στην Π.Ε.Δ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 16 - 20 του παρόντος Τμήματος.

I.1. Σταδιακή Εφαρμογή

2. Επιτρέπεται η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. στις διάφορες κατηγορίες ανοιγμάτων που προβλέπονται στο Τμήμα Β του

παρόντος, εντός της ίδιας επιχειρηματικής μονάδας ή σε διάφορες επιχειρηματικές μονάδες του πιστωτικού ιδρύματος ή του ομίλου.

3. Επιτρέπεται επίσης η σταδιακή χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων της παραμέτρου LGD και των συντελεστών μετατροπής με σκοπό τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης κινδύνου για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, στις εν λόγω κατηγορίες ανοιγμάτων ή σε διάφορες επιχειρηματικές μονάδες του πιστωτικού ιδρύματος ή του ομίλου.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν αρχικά τις προσδιοριζόμενες, στο Τμήμα Ε, παρ. 59 από την Τράπεζα της Ελλάδος τιμές για το LGD και τους συντελεστές μετατροπής για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και της αναμενόμενης ζημίας για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών και προτίθενται να μεταβούν στη χρησιμοποίηση δικών τους εκτιμήσεων για τα μεγέθη αυτά, θα πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την υπαγωγή όλων των ανοιγμάτων τους που δεν υπόκεινται σε μόνιμη εξαίρεση στην Π.Ε.Δ.

5. Ως «επιχειρηματική μονάδα» νοείται είτε μονάδα με χωριστή νομική υπόσταση (θυγατρική, ενοποιούμενη εταιρεία στην οποία το πιστωτικό ίδρυμα έχει μειοψηφική συμμετοχή) είτε μονάδα χωρίς νομική υπόσταση αλλά με οργανωτική διάκριση, δηλαδή που αποτελεί χωριστό σημείο αναφοράς στο οργανόγραμμα.

6. Ειδικά στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, η σταδιακή εφαρμογή επιτρέπεται για τις παρακάτω υποκατηγορίες:

α. Ανοίγματα που είναι πλήρως καλυμμένα με ακίνητα που χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ως κατοικίες.

β. Αποδεκτά ανακυκλούμενα ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

γ. Λοιπά ανοίγματα λιανικής τραπεζικής.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την Π.Ε.Δ. για οποιαδήποτε κατηγορία ή υποκατηγορία ανοιγμάτων θα εφαρμόζουν ταυτόχρονα την προσέγγιση αυτή και για την κατηγορία ανοιγμάτων σε μετοχές και συμμετοχές, εκτός αν το χαρτοφυλάκιο μετοχών και συμμετοχών απαλλάσσεται μόνιμωσ σύμφωνα με τα παρακάτω οριζόμενα στην παρ. 19.

8. Για να επιτραπεί η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ., το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να πληροί αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Να έχει εντάξει στην Π.Ε.Δ. τα ανοίγματα που σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητά του. Σε καμία περίπτωση όμως το ονομαστικό ποσό των δανειακών ανοιγμάτων που θα ενταχθούν στην Π.Ε.Δ. με την έναρξη εφαρμογής της δεν θα υπολείπεται του 50% του συνολικού ονομαστικού ποσού του δανειακού χαρτοφυλακίου του πιστωτικού ιδρύματος, αφού αφαιρεθούν τα δανειακά ανοίγματα που τυχόν θα ενταχθούν σε μόνιμες εξαιρέσεις. **β.** Να έχει υποβάλει στην Τράπεζα της Ελλάδος δεσμευτικό και λεπτομερές χρονοδιάγραμμα για την εφαρμογή της Π.Ε.Δ. στο σύνολο του ενεργητικού του, αφαιρουμένων των μόνιμων εξαιρέσεων, σύμφωνα με το οποίο:

i. Η περίοδος σταδιακής εφαρμογής δεν θα υπερβαίνει τα τέσσερα (4) χρόνια.

ii. Στα δύο (2) πρώτα χρόνια της περιόδου σταδιακής εφαρμογής θα έχει ενταχθεί στην Π.Ε.Δ. το 75% του συνολικού ονομαστικού ποσού του δανειακού χαρτοφυλακίου, αφού αφαιρεθούν τα δανειακά ανοίγματα που τυχόν θα ενταχθούν σε μόνιμες εξαιρέσεις.

9. Μέχρι την υπαγωγή ενός ανοίγματος στην Π.Ε.Δ. οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του ενεχόμενου σε αυτό πιστωτικού κινδύνου υπολογίζονται με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, και προστίθενται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις που υπολογίζονται με την Π.Ε.Δ.

10. Κατά την έγκριση του χρονοδιαγράμματος η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξετάζει κατά πόσο η σταδιακή εφαρμογή της Π.Ε.Δ. οδηγεί σε ιδιαίτερα μειωμένες κεφαλαιακές απαιτήσεις κατά την περίοδο της τετραετίας. Η σταδιακή εφαρμογή ενδείκνυται να γίνεται εντάσσοντας καταρχήν στην Π.Ε.Δ. τα υψηλότερης επικινδυνότητας χαρτοφυλάκια και επιχειρηματικές μονάδες (για τα οποία προβλέπονται υψηλότερες κεφαλαιακές απαιτήσεις) και στη συνέχεια τα χαμηλότερης.

11. Με την υπαγωγή του χαρτοφυλακίου στην Π.Ε.Δ. ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος και το πιστωτικό ίδρυμα αρχίζει τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων με την εν λόγω προσέγγιση χωρίς να απαιτείται ειδική έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η ενημέρωση της Τράπεζας της Ελλάδος δεν είναι αναγκαίο να λάβει την αναλυτική μορφή αίτησης. Η Τράπεζα της Ελλάδος ωστόσο διατηρεί το δικαίωμα ελέγχου σε μεταγενέστερο χρόνο και ανάκλησης της άδειας χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ. για κεφαλαιακές απαιτήσεις.

12. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, σε περίπτωση μη τήρησης του δεσμευτικού χρονοδιαγράμματος που προβλέπεται στην υποπαρ.8β., να επιβάλλει τη λήψη διορθωτικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 62 του Ν. 3601/2007 συμπεριλαμβανομένων επιπλέον κεφαλαιακών απαιτήσεων που ισούνται με το διπλάσιο της τυχόν

εξοικονόμησης κεφαλαίων κατά την εν μέρει εφαρμογή της Π.Ε.Δ. Επίσης η Τράπεζα της Ελλάδος ενδέχεται να απαιτήσει από το πιστωτικό ίδρυμα να δημοσιοποιήσει την αδυναμία τήρησης του χρονοδιαγράμματος.

13. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να αποδεχτεί αλλαγή του χρονοδιαγράμματος μόνον εφόσον υπάρχει σημαντική μεταβολή του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και συγκεκριμένα εφόσον υπάρχουν σημαντικές μεταβολές στη μετοχική σύνθεση ή στο διοικητικό συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος ή/και εφόσον λάβει χώρα σημαντική εξαγορά ή συγχώνευση.

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα, για τα οποία έχει εγκριθεί η χρησιμοποίηση της Π.Ε.Δ. δεν επιτρέπεται, κατά κανόνα, να «επιστρέψουν» στα προβλεπόμενα της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος σε εξαιρετικές περιπτώσεις (αποεπένδυση – πώληση σημαντικού μέρους του ενεργητικού, συγκέντρωση σε αγορές χαμηλού κινδύνου, κ.λ.π.), μπορεί να επιτρέψει την «επιστροφή» των πιστωτικών ιδρυμάτων στην προσέγγιση εσωτερικών διαβαθμίσεων.

15. Αντίστοιχα, τα πιστωτικά ιδρύματα, για τα οποία έχει εγκριθεί η χρήση εσωτερικών εκτιμήσεων LGD και συντελεστών μετατροπής, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να «επιστρέψουν» στη χρήση των τιμών LGD και των συντελεστών μετατροπής που προβλέπονται στο Τμήμα Ε, παρ. 59 και 93 - 95. Ωστόσο, η Τράπεζα της Ελλάδος σε εξαιρετικές περιπτώσεις (αποεπένδυση – πώληση σημαντικού μέρους του ενεργητικού, συγκέντρωση σε αγορές χαμηλού κινδύνου, κ.λ.π.) μπορεί να επιτρέψει τη χρήση τους.

I.2. Μόνιμες εξαιρέσεις

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία έχει εγκριθεί η χρησιμοποίηση της Π.Ε.Δ., δύνανται κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, να εφαρμόζουν τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για ανοίγματα που εμπίπτουν σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες:

α. Ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών, εφόσον ο αριθμός των αντισυμβαλλομένων με ουσιώδες άνοιγμα έναντι του πιστωτικού ιδρύματος είναι περιορισμένος και είναι υπερβολικά επαχθές για αυτό να εφαρμόσει ένα σύστημα διαβάθμισης γι αυτούς τους αντισυμβαλλόμενους.

β. Ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ εκτός του ομίλου στον οποίο υπάγεται το πιστωτικό ίδρυμα εφόσον ο αριθμός των αντισυμβαλλομένων με ουσιώδες άνοιγμα είναι περιορισμένος και είναι υπερβολικά επαχθές για το πιστωτικό ίδρυμα να εφαρμόσει ένα σύστημα διαβάθμισης γι' αυτούς τους αντισυμβαλλόμενους.

γ. Ανοίγματα έναντι μη σημαντικών επιχειρηματικών μονάδων, καθώς και κατηγορίες ανοιγμάτων που δεν θεωρούνται ουσιώδεις ως προς το μέγεθος και τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο.

δ. Ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος έναντι επιχείρησης του χρηματοπιστωτικού τομέα (πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ ή χρηματοδοτική εταιρεία χαρτοφυλακίου ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή εταιρεία διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων ή επιχείρηση παροχής επικουρικών υπηρεσιών) με έδρα την Ελλάδα που υπόκειται σε καθεστώς προληπτικής εποπτείας, εφόσον παράλληλα αυτή αποτελεί τη μητρική του επιχείρηση, ή θυγατρική του ή θυγατρική της μητρικής του επιχείρησης ή συνδεδεμένη επιχείρηση, κατά την έννοια των διατάξεων του κ.ν.2190/1920 άρθρο 42 ε παρ. 5 εδάφιο α', ε όπως εκάστοτε ισχύει.

ε. Ανοίγματα έναντι της κεντρικής κυβέρνησης ή με την εγγύηση της κεντρικής κυβέρνησης
στ. Ανοίγματα από συμμετοχή σε μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων των οποίων οι δανειακές υποχρεώσεις σταθμίζονται με συντελεστή 0% με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

ζ. Ανοίγματα σε μετοχές, αναληφθείσες στο πλαίσιο νομοθετικών προγραμμάτων προώθησης συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας με τα οποία παρέχονται σημαντικές επιδοτήσεις στο πιστωτικό ίδρυμα για επενδύσεις και περιλαμβάνουν κάποια μορφή κρατικής εποπτείας και περιορισμούς όσον αφορά τις επενδύσεις σε μετοχικές αξίες. Η εξαίρεση αυτή περιορίζεται στο συνολικό ποσοστό του 10% των βασικών ιδίων κεφαλαίων συν τα συμπληρωματικά κεφάλαια.

η. Ανοίγματα έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα υπό τη μορφή ελάχιστων αποθεματικών που απαιτούνται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών, για τα οποία πληρούνται αθροιστικά οι εξής προϋποθέσεις:

ι. Τα αποθεματικά διατηρούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1745/2003 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 12ης Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση υποχρέωσης ελάχιστου αποθεματικού ή σύμφωνα με μελλοντικό Κανονισμό που θα τον αντικαταστήσει ή σύμφωνα με εθνικές απαιτήσεις καθ' όλα ισοδύναμες προς τον εν λόγω Κανονισμό. Την ίδια αντιμετώπιση τυγχάνουν και τυχόν ποσά που έχουν κατατεθεί στην Τράπεζα της Ελλάδος από την επιβολή κυρώσεων.

ii. Στην περίπτωση πτώχευσης ή αφερεγγυότητας του ιδρύματος το οποίο διατηρεί τα αποθεματικά, αυτά θα επιστραφούν εγκαίρως και πλήρως στο πιστωτικό ίδρυμα και δεν διατίθενται για την κάλυψη άλλων υποχρεώσεων του ιδρύματος.

17. Για τους σκοπούς των παραπάνω υποπαρ. 16 α και 16 β:

α. Ορίζονται ως «ουσιώδη» τα ανοίγματα εκείνα με αξία άνω του 1% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Ο αριθμός των αντισυμβαλλόμενων ορίζεται ως «περιορισμένος» εφόσον ο συνολικός αριθμός των αντισυμβαλλομένων και για τις δύο κατηγορίες (ήτοι κεντρικών κυβερνήσεων/ κεντρικών τραπεζών, πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ) δεν υπερβαίνει τους 60.

γ. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα καλείται να τεκμηριώσει τους λόγους για τους οποίους είναι υπερβολικά επαχθές να εφαρμόσει την Π.Ε.Δ. για τις εν λόγω κατηγορίες ανοιγμάτων και οι οποίοι πρέπει να σχετίζονται με τη στρατηγική του, καθώς και με την ανάπτυξη των εργασιών του. Η έλλειψη στοιχείων δεν μπορεί να αποτελέσει ικανό λόγο για μόνιμη εξαίρεση.

18. Για τους σκοπούς της υποπαρ. 16.γ., ορίζεται ως ανώτατο ποσοστό για το σύνολο των σταθμισμένων κατά κίνδυνο στοιχείων ενεργητικού που μπορεί μόνιμα να εξαιρεθεί από την εφαρμογή της Π.Ε.Δ., το ποσοστό 10% επί του συνόλου του σταθμισμένου ενεργητικού, αφού αφαιρεθούν τα τυχόν μόνιμα απαλλασσόμενα ανοίγματα έναντι κεντρικών κυβερνήσεων, συμπεριλαμβανομένου του ελληνικού δημοσίου και πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που δεν αναιρούν τη γενική αρχή και κατόπιν ειδικής έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, το ποσοστό αυτό μπορεί να αυξηθεί σε 15%.

19. Ειδικά για τα ανοίγματα υπό τη μορφή μετοχών/ συμμετοχών θεωρούνται ως «μη ουσιώδη» εκείνα των οποίων η συνολική αξία τους, μη συμπεριλαμβανομένων των ανοιγμάτων σε μετοχές που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο νομοθετικών προγραμμάτων σύμφωνα με την παραπάνω υποπαρ. 16 ζ. δεν υπερβαίνει το 10% των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων. Ωστόσο, εάν ο αριθμός των εν λόγω αντισυμβαλλόμενων είναι μικρότερος από 10, το σχετικό όριο περιορίζεται σε 5%.

20. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να παρακολουθούν σε συνεχή βάση τα ανοίγματά τους προκειμένου για τον καθορισμό των «μη ουσιωδών» ανοιγμάτων και οπωσδήποτε σε τριμηνιαία βάση παράλληλα με την υποβολή των στοιχείων κεφαλαιακής επάρκειας. Ένα άνοιγμα μετατρέπεται σε «ουσιώδες» αν υπερβαίνει τα τεθέντα όρια για δεύτερο τρίμηνο εντός του ίδιου έτους. Σε αυτήν την περίπτωση το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να ενημερώσει άμεσα την Τράπεζα της Ελλάδος και εντός έξι (6) μηνών να ξεκινήσει την ανάπτυξη συστήματος Π.Ε.Δ., το οποίο υποβάλλει στην Τράπεζα της Ελλάδος για έγκριση σύμφωνα με τις διατάξεις σταδιακής εφαρμογής.

Τμήμα ΙΑ - Αναγνώριση κανόνων εποπτικών αρχών άλλων κρατών-μελών στο πλαίσιο της εποπτείας σε ενοποιημένη βάση

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να άρει την προϋπόθεση της παρ. 20 του Τμήματος Η της παρούσας για να γίνουν δεκτά ως εξασφαλίσεις για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες ή/και εμπορικά ακίνητα που βρίσκονται σε κράτος-μέλος του οποίου οι αρμόδιες αρχές έχουν επιτρέψει την αντίστοιχη άρση, καθώς έχουν πεισθεί ότι υπάρχει από μακρού καλά αναπτυγμένη αγορά κατοικιών / εμπορικών ακινήτων με ποσοστά ζημίας επαρκώς χαμηλά ώστε να δικαιολογείται η αντιμετώπιση αυτή.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αναγνωρίσει ως αποδεκτές εξασφαλίσεις, σε θυγατρικά ιδρύματα των οποίων η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση ασκείται από αυτήν, ενσώματα αγαθά άλλου είδους από εκείνα που αναφέρονται στην παρ. 1 β iii του Τμήματος Η, τα οποία έχουν γίνει δεκτά από τις εποπτικές αρχές της χώρας εγκατάστασης των θυγατρικών ιδρυμάτων.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει την εφαρμογή των προβλεπόμενων στην παρ. 16 του Τμήματος Ι για ανοίγματα σε μετοχές, τα οποία επιτρέπεται να υποστούν τη μεταχείριση αυτή σε άλλα κράτη-μέλη.

4. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 44 του Ν. 3601/2007 η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται, κατά παρέκκλιση των προβλεπόμενων της παρούσας, να αποδεχθεί τους κανόνες που έχουν ορίσει άλλες εποπτικές αρχές που εμπλέκονται στην εποπτεία ομίλων στους οποίους συμμετέχουν ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ελλάδα.

Τμήμα ΙΒ - Λοιπές Διατάξεις

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υπολογίζουν τα σταθμισμένα χρηματοδοτικά ανοίγματα με βάση την παρούσα Πράξη θα έχουν ίδια κεφάλαια τα οποία, για τις δωδεκάμηνες περιόδους 1.1.2007 – 31.12.2007, 1.1.2008 – 31.12.2008 και 1.1.2009 – 31.12.2009 υπερβαίνουν ή ισούνται με τα αντίστοιχα ποσά όπως ορίζονται παρακάτω:

α. Για την περίοδο 1.1.2007 – 31.12.2007 το 95 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003 και ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996, όπως ισχύουν.

β. Για την περίοδο 1.1.2008 – 31.12.2008 το 90 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003, όπως ισχύει και ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ίσχυε προ της δημοσίευσης της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007. γ. Για την περίοδο 1.1.2009 – 31.12.2009 το 80 % του συνολικού ελάχιστου ύψους των ιδίων κεφαλαίων που θα έπρεπε να διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα σύμφωνα με τις ΠΔ/ΤΕ 2524/23.7.2003, όπως ισχύει και ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ίσχυε προ της δημοσίευσης της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

2. Η ισχύς της παρούσας Πράξης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

Παράρτημα Ι

ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Υψηλός κίνδυνος:

αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.

- Πιστωτικά παράγωγα.
- Τίτλοι αποδοχής.
- Οπισθογραφηθείσες αξιογράφων που δεν φέρουν την υπογραφή άλλου πιστωτικού ιδρύματος.
- Συναλλαγές με δικαίωμα προσφυγής υπέρ του αγοραστή.
- Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Στοιχεία ενεργητικού που έχουν αγοραστεί βάσει συμφωνιών μελλοντικής αγοράς.
- Καταθέσεις προθεσμίας επί προθεσμία («forward forward deposits»).
- Μη καταβληθέν τμήμα μερικώς πληρωθέντων τίτλων και μετοχών.
- Πράξεις προσωρινής εκχώρησης και εκχώρησης με υποχρέωση επαναγοράς.
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης υψηλό κίνδυνο.

■ Εγγυήσεις που

Μέσος κίνδυνος:

- Πιστώσεις έναντι φορτωτικών εγγράφων που έχουν εκδοθεί και βεβαιωθεί (βλέπε επίσης «Μέτριο κίνδυνο»).
- Εγγυήσεις και ασφάλειες (περιλαμβανομένων των εγγυήσεων συμμετοχής σε διαγωνισμό, των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης, των τελωνειακών και φορολογικών εγγυήσεων) και εγγυήσεις που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Ανέκκλητες stand-by πιστωτικές επιστολές που δεν αποτελούν υποκατάστατα πιστώσεων.
- Μη χρησιμοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανεισμού, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα μεγαλύτερη του ενός έτους.
- Ευχέρειες έκδοσης αξιών («Note issuance facilities NIF») και ανανεούμενες ασφαλιστικές ευχέρειες («Revolving underwriting facilities RUF»).
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέσο κίνδυνο.

Μέτριο κίνδυνος:

φορτωτικών εγγράφων, στις οποίες τα εμπορεύματα χρησιμεύουν ως πρόσθετη εγγύηση και άλλες αυτοεξοφλούμενες συναλλαγές.

- Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική ληκτότητα ενός έτους κατ' ανώτατο όριο που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη.

■ Πιστώσεις έναντι

- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης μέτριο κίνδυνο.

Χαμηλός κίνδυνος:

- Μη αξιοποιηθείσες πιστωτικές ευχέρειες (υποχρεώσεις δανειοδότησης, αγοράς τίτλων, παροχής εγγυήσεων και διευκολύνσεις αποδοχής) με αρχική προθεσμία λήξης ενός έτους κατ' ανώτατο όριο που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του πιστούχου. Τα πιστωτικά όρια λιανικής μπορούν να θεωρηθούν ως ακυρώσιμα άνευ όρων όταν οι όροι επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να τα ακυρώσει μέχρι το ανώτατο επιτρεπόμενο ποσό βάσει της νομοθεσίας για την προστασία του καταναλωτή και της συναφούς νομοθεσίας.
- Άλλα στοιχεία που ενέχουν επίσης χαμηλό κίνδυνο.

Παράρτημα II

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. Συμβάσεις επιτοκίου

- α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο νόμισμα (single-currency interest rate swaps).
- β. Συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινομένων επιτοκίων διαφορετικής βάσης (basis swaps).
- γ. Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (forward rate agreements).
- δ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων (interest rate futures).
- ε. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου (interest rate options purchased).
- στ. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.

2. Συμβάσεις

συναλλάγματος και συμβάσεις χρυσού

- α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα (cross-currency interest rate swaps).
- β. Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος (forward foreign-exchange contracts).
- γ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων συναλλάγματος.
- δ. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσεως συναλλάγματος (currency options purchased).
- ε. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.
- στ. Συμβάσεις χρυσού παρεμφερείς με εκείνες των στοιχείων α έως ε.

3. Συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως με εκείνες του σημείου 1, στοιχεία α) έως ε) και σημείου 2, στοιχεία α) έως δ) επί άλλων στοιχείων αναφοράς ή επί δεικτών. Τούτο περιλαμβάνει, τουλάχιστον όλα τα μέσα που απαριθμούνται στα σημεία 4 έως 7, 9 και 10 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος I της Οδηγίας 2004/39/EK (MiFiD), όπως έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο και τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία 1 και 2.

Παράρτημα III

ΧΩΡΕΣ-ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ

- 1. Βέλγιο (ΕΕ) 2. Καναδάς 3. Γαλλία (ΕΕ) 4. Γερμανία (ΕΕ) 5. Ιταλία (ΕΕ) 6. Ιαπωνία 7. Λουξεμβούργο (ΕΕ) 8. Ολλανδία (ΕΕ) 9. Ισπανία (ΕΕ) 10. Σουηδία (ΕΕ) 11. Ελβετία 12. Μεγάλη Βρετανία (ΕΕ) 13. ΗΠΑ.

Παράρτημα IV:

Υπολογισμού των Σταθμισμένων Ποσών & Ποσών Αναμενόμενης Ζημίας για την εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

Εξίσωση 1: Υπολογισμός

συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Συσχέτιση (R)} = \frac{0,12 \chi (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50)) + 0,24 * \{1 - (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50))\}}$$

EXP(x) συμβολίζει το e^x

Εξίσωση 2: Υπολογισμός συντελεστή προσαρμογής ληκτότητας για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Συντελεστής εξομάλυνσης ληκτότητας (b)} = (011852 - 05478 * \ln(\text{pd}))$$

Εξίσωση 3: Υπολογισμός συντελεστή στάθμισης για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Συντελεστής στάθμισης (RW)} = (\text{LGD} * \text{N}[(1 - \text{R})^{-0.5} * \text{G}(\text{PD}) + (\text{R} / (1 - \text{R}))^{0.5} * \text{G}(0.999)] - \text{PD} * \text{LGD}) * (1 - 1.5 * \text{b})^{-1} * (1 + (\text{M} - 2.5) * \text{b})^{12.5} * 1.06$$

όπου

N(x) : η αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η πιθανότητα να είναι μια κανονική τυχαία μεταβλητή με μέσο όρο 0 και διακύμανση 1 μικρότερη ή ίση με x).

G(z): η αντίστροφη αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η τιμή του x ώστε N(x)= z).

Εξίσωση 4: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων και κεντρικών τραπεζών

$$\text{Σταθμισμένο ποσό} = \text{RW} * \text{αξία ανοίγματος}$$

Ειδικά στις περιπτώσεις όπου :

- Εάν PD=0, RW λαμβάνεται ίσος με 0.
- Εάν PD=1, τότε :

i. Για πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τις, οριζόμενες στο Τμήμα Ε παρ. 59 της παρούσας, τιμές LGD, ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με 0.

ii. Για πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν δικές τους εκτιμήσεις LGD, ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με $\text{Max}\{0, 12,5 * (\text{LGD} - \text{ELBE})\}$, όπου ELBE η σύμφωνα με το Μέρος Ε, υποπαρ. 55.α. της παρούσας Πράξης καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Εξίσωση 5: Υπολογισμός συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα έναντι μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που ανήκουν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο

$$0,12 \chi (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50)) + 0,24 *$$

$$\text{Συσχέτιση (R)} = \{1 - (1 - \text{EXP}(-50 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-50))\} - 0,04 * (1 - (\text{S} - 5) / 45)$$

όπου:

S: οι ενοποιημένες ετήσιες πωλήσεις σε εκατ. EUR και $5 \leq \text{S} \leq 50$

Αν οι ενοποιημένες ετήσιες πωλήσεις είναι κάτω των € 5 εκατ. τότε το **S** = 5

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής

Εξίσωση 6: Υπολογισμός συντελεστή συσχέτισης για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

$$\text{Συσχέτιση (R)} = \frac{0,03 \times (1 - \text{EXP}(-35 * \text{PD})) / (1 - \exp(-35)) + 0,16 * \{1 - (1 - \text{EXP}(-35 * \text{PD})) / (1 - \text{EXP}(-35))\}}$$

Εξίσωση 7: Υπολογισμός συντελεστή στάθμισης για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

$$\text{Συντελεστής στάθμισης (RW)} = (\text{LGD} * \text{N}[(1 - \text{R}) - 0.5 * \text{G}(\text{PD}) + (\text{R} / (1 - \text{R})) * 0.5 * \text{G}(0.999)] - \text{PD} * \text{LGD}) * 12.5 * 1.06$$

$N(x)$: η αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η πιθανότητα να είναι μια κανονική τυχαία μεταβλητή με μέσο όρο 0 και διακύμανση 1 μικρότερη ή ίση με x).

$G(z)$: η αντίστροφη αθροιστική συνάρτηση κατανομής μιας τυποποιημένης κανονικής τυχαίας μεταβλητής (δηλαδή η τιμή του x ώστε $N(x) = z$).

η 8: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για ανοίγματα λιανικής τραπεζικής

Σταθμισμένο ποσό = $\text{RW} * \text{αξία ανοίγματος}$

Ειδικά στην περίπτωση όπου $\text{PD}=1$:

Ο συντελεστής στάθμισης λαμβάνεται ίσος με $\text{Max}\{0, 12,5 * (\text{LGD} - \text{ELBE})\}$, όπου ELBE η σύμφωνα με το Μέρος Ε, υποπαρ. .55.α. της παρούσας Πράξης καλύτερη εκτίμηση του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Προσαρμογή σταθμισμένων ποσών για περιπτώσεις εφαρμογής «Διπλής Αθέτησης»

Εξίσωση 9: **Σταθμισμένο ποσό** = $\text{RW} * \text{αξία ανοίγματος} * (0,15 + 160 * \text{PDpp})$, όπου:

PDpp: πιθανότητα αθέτησης (PD) του παρόχου πιστωτικής προστασίας.

W: ο συντελεστής στάθμισης που υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την κατάλληλη εξίσωση για το καλυμμένο με πιστωτική προστασία άνοιγμα, με:

D: το PD του οφειλέτη

LGD: η τιμή του LGD για συγκρίσιμο άμεσο άνοιγμα έναντι του παρόχου της προστασίας.

b: συντελεστής εξομάλυνσης που υπολογίζεται με την εξίσωση 3 με βάση το χαμηλότερο μεταξύ των PD του παρόχου προστασίας και του οφειλέτη.

Σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων για άλλα στοιχεία ενεργητικού εκτός πιστωτικών υποχρεώσεων.

Εξίσωση 10: Υπολογισμός σταθμισμένου ποσού για άλλα στοιχεία ενεργητικού εκτός των πιστωτικών υποχρεώσεων

Σταθμισμένο ποσό = $100\% * \text{αξία ανοίγματος}$

Ποσά αναμενόμενης ζημιάς για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και λιανικής τραπεζικής

11: Υπολογισμός αναμενόμενης ζημιάς (ως ποσοστό) για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και λιανικής τραπεζικής

Αναμενόμενη ζημία (**EL**) = $\text{PD} * \text{LGD}$

Ειδικά στην περίπτωση όπου $\text{PD}=1$ και όπου τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν δικές τους εκτιμήσεις του LGD , ως EL λαμβάνεται η σύμφωνα με το Μέρος Ε, υποπαρ. .55.α. της παρούσας Πράξης καλύτερη εκτίμηση (ELBE) του πιστωτικού ιδρύματος για την αναμενόμενη ζημία λόγω του συγκεκριμένου ανοίγματος.

Εξίσωση 12: Υπολογισμός του ποσού αναμενόμενης ζημιάς για ανοίγματα έναντι επιχειρήσεων, ιδρυμάτων, κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών και λιανικής τραπεζικής

Ποσό αναμενόμενης ζημιάς = $\text{EL} * \text{αξία ανοίγματος}$.

Η αναμενόμενη ζημία για στοιχεία ενεργητικού εκτός των πιστωτικών υποχρεώσεων ισούται με 0

Παράρτημα V:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ : ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΟΥ				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ευρωστία του δανειολήπτη				
Συνθήκες αγοράς	Μικρός αριθμός ανταγωνιστών ή το χρηματοδοτούμενο έργο έχει σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με την τοποθεσία της εγκατάστασης, το κόστος παραγωγής ή την τεχνολογία που εφαρμόζει. Η ζήτηση είναι ισχυρή και αυξανόμενη.	Μικρός αριθμός ανταγωνιστών ή το χρηματοδοτούμενο έργο έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τον ανταγωνισμό όσον αφορά την τοποθεσία της εγκατάστασης, το κόστος παραγωγής ή την εφαρμοσμένη τεχνολογία. Εντούτοις αυτή η κατάσταση ενδέχεται να μην διαρκέσει για πολύ. Η ζήτηση είναι ισχυρή και σταθερή.	Το χρηματοδοτούμενο έργο δεν έχει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Η ζήτηση είναι επαρκής και σταθερή.	Το χρηματοδοτούμενο έργο βρίσκεται σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Η ζήτηση είναι χαμηλή και σε πτωτική τάση.
Οικονομικοί Δείκτες: Κάλυψη δανειακής υποχρέωσης (debt service coverage ratio-DSCR), κάλυψη κατά τη διάρκεια του δανείου (loan life coverage ratio-LLCR), κάλυψη κατά τη διάρκεια του έργου (project life coverage ratio-PLCR), λόγος συνολικών υποχρεώσεων	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο. Οι υποθέσεις που σχετίζονται με το έργο βασίζονται σε ισχυρά οικονομικά στοιχεία.	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο. Οι υποθέσεις που σχετίζονται με το έργο βασίζονται σε ικανοποιητικά οικονομικά στοιχεία.	Οι οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.	Οι οικονομικοί δείκτες που σχετίζονται με το έργο βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.

προς ίδια κεφάλαια (debt-to-equity)				
Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)	Οι χρηματορροές του έργου καλύπτουν τις οικονομικές υποχρεώσεις ακόμα και σε εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες, που ενδέχεται να προκύπτουν λόγω ειδικών συνθηκών της αγοράς ή άλλων οικονομικών παραγόντων.	Οι χρηματορροές του έργου καλύπτουν τις οικονομικές υποχρεώσεις ακόμα και σε δυσμενείς συνθήκες οι οποίες ενδέχεται να προκύπτουν λόγω συνθηκών της αγοράς ή άλλων οικονομικών παραγόντων. Κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης υφίσταται, μόνο σε περίπτωση ακραίων συνθηκών.	Οι θετικές χρηματορροές του έργου είναι αμφίβολες ενώ υφίσταται ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης σε μία συνθήκη οικονομική ύφεση κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου.	Ακόμα και υπό κανονικές οικονομικές συνθήκες, υφίσταται ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης.
Χαρακτηριστικά χρηματοδότησης				
Διάρκεια δανειοδότησης σε σύγκριση με τη διάρκεια του έργου	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει σε μεγάλο βαθμό τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου υπερβαίνει τη διάρκεια της χρηματοδότησης.	Η οικονομική ζωή του έργου μπορεί να μην υπερβεί τη διάρκεια της χρηματοδότησης.
Πρόγραμμα αποπληρωμής του δανείου	Σταδιακή αποπληρωμή.	Σταδιακή αποπληρωμή.	Σταδιακή αποπληρωμή με μικρή τερματική δόση στη λήξη του δανείου.	Υψηλή τερματική δόση ή ολική αποπληρωμή στη λήξη του δανείου.
Πολιτικό και νομικό πλαίσιο				
Πολιτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβάνεται και ο κίνδυνος μεταφοράς κεφαλαίων), λαμβάνεται υπόψη τα κύρια χαρακτηριστικά	Πολύ χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνικές μείωσης του κινδύνου άκρως αποτελεσματικές.	Χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν τεχνικές μείωσης του κινδύνου με	Μέσος κίνδυνος. Εφαρμόζονται τεχνικές μείωσης του κινδύνου με αποδεκτά αποτελέσματα.	Υψηλός κίνδυνος. Δεν εφαρμόζονται τεχνικές μείωσης του κινδύνου ή σε περίπτωση που εφαρμόζονται

του έργου και οι τεχνικές μείωσης του κινδύνου		ικανοποιητικά αποτελέσματα.		δεν παρέχουν σημαντική μείωση του κινδύνου.
Κίνδυνος ανωτέρας βίας (πόλεμος, ταραχές κτλ)	Χαμηλή έκθεση στον κίνδυνο.	Μέση έκθεση σε κίνδυνο.	Εφαρμόζονται συνήθεις μέθοδοι προστασίας από τον κίνδυνο.	Υψηλή έκθεση σε κίνδυνο η οποία δεν ελέγχεται απόλυτα.
Κρατική υποστήριξη και σημασία του έργου για τη χώρα σε μακροχρόνιο ορίζοντα	Το έργο είναι υψίστης σημασίας για τη χώρα. Ισχυρή κρατική υποστήριξη.	Το έργο είναι σημαντικό για τη χώρα. Έπαρκής κρατική υποστήριξη.	Το έργο δεν είναι στρατηγικής σημασίας για τη χώρα ωστόσο επωφελείται σε μεγάλο βαθμό από αυτό. Η κρατική υποστήριξη δεν είναι ρητή.	Το έργο δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τη χώρα. Ανύπαρκτη ή μικρή κρατική υποστήριξη.
Σταθερότητα νομοθετικού πλαισίου (κίνδυνος αλλαγής νόμων)	Ευνοϊκό και σταθερό νομοθετικό πλαίσιο σε μακροχρόνιο ορίζοντα.	Ευνοϊκό και σταθερό νομοθετικό πλαίσιο σε μέσο χρονικό ορίζοντα.	Οι νομοθετικές αλλαγές μπορούν να προβλεφθούν με αρκετή βεβαιότητα.	Το ισχύον ή το μελλοντικό νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να επηρεάσει την εξέλιξη του έργου.
Εφόσον απαιτείται, απόκτηση των απαραίτητων εγκρίσεων για την εξέλιξη του έργου οι οποίες άπτονται του νομοθετικού πλαισίου των τοπικών αρχών	Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις έχουν αποκτηθεί.	Το μεγαλύτερο ποσοστό των απαραίτητων εγκρίσεων έχει αποκτηθεί.	Έχουν αποκτηθεί ορισμένες εγκρίσεις.	Δεν έχουν αποκτηθεί οι απαραίτητες εγκρίσεις.
Εκτελεστική δυνατότητα των συμβάσεων, εγγυήσεων και εξασφαλίσεων	Σε άμεση εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο.	Σε άμεση εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο.	Σε εφαρμογή, εφόσον κριθεί αναγκαίο, ακόμα και αν προκύψουν ορισμένα μικρής σημασίας θέματα.	Υπάρχουν σημαντικά προβλήματα κατά την εφαρμογή των συμβάσεων, εγγυήσεων και εξασφαλίσεων.
Ειδικά χαρακτηριστικά της χρηματοδότησης				
Σχεδιαστικός και τεχνολογικός κίνδυνος	Η τεχνολογία που εφαρμόζεται και ο γενικότερος σχεδιασμός του	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου είναι πλήρως	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου είναι αποδεδειγμένες	Η τεχνολογία και ο σχεδιασμός του έργου δεν είναι

	έργου είναι πλήρως αποδεδειγμένης ποιότητας.	αποδεδειγμένης ποιότητας.	ποιότητας. Τα προβλήματα που ενδέχεται να προκύψουν κατά την αρχική λειτουργία του έργου επιλύονται μέσω της συνολικής υποστήριξης που παρέχεται.	αποδεδειγμένης ποιότητας. Υπάρχουν προβλήματα όσον αφορά την τεχνολογία ή/και τον σχεδιασμό.
Κατασκευαστικός κίνδυνος Άδειες Λειτουργίας	Όλες οι σχετικές άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί.	Ορισμένες άδειες δεν έχουν ληφθεί, ωστόσο θεωρείται βέβαιο ότι θα ληφθούν.	Ορισμένες άδειες δεν έχουν ληφθεί, ωστόσο η απόκτησή τους θεωρείται απλώς διαδικαστικό θέμα ενώ η διαδικασία απόκτησής τους είναι πλήρως καθορισμένη.	Υπάρχουν προβλήματα στη λήψη σημαντικών αδειών και η απόκτησή τους δεν θεωρείται απλώς διαδικαστικό θέμα. Είναι πιθανή η επιβολή ορισμένων προϋποθέσεων για την έκδοση των αδειών.
Είδος συμβάσεως με τον κατασκευαστή	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης (fixed-price, date-certain) του ολοκληρωμένου έργου (EPC, engineering and procurement contract).	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου.	Υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου με έναν ή περισσότερους εργολάβους.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο που ορίζει σταθερό ποσό χρέωσης και καθορισμένο χρόνο παράδοσης του ολοκληρωμένου έργου ή το συμβόλαιο δεν καλύπτει το σύνολο του έργου ή υπάρχουν θέματα συνεννόησης/συντονισμού με πολλούς εργολάβους.
Εγγύηση ολοκλήρωσης του έργου	Αξιόλογη προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου, που είναι βάσιμη από	Σημαντική προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου, που είναι βάσιμη	Επαρκής προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου που είναι βάσιμη από	Ανεπαρκής προκαθορισμένη αποζημίωση για αργοπορία ολοκλήρωσης του έργου ή αποζημίωση

	οικονομικής απόψεως ή/και σημαντικές εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε άριστη χρηματοοικονομική κατάσταση.	από οικονομικής απόψεως ή/και εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε καλή χρηματοοικονομική κατάσταση.	οικονομικής απόψεως ή/και εγγυήσεις ολοκλήρωσης από ανάδοχο που βρίσκεται σε καλή χρηματοοικονομική κατάσταση.	που δεν είναι βάσιμη από οικονομικής απόψεως ή/και ανεπαρκείς εγγυήσεις ολοκλήρωσης.
Ιστορικό και οικονομική δυνατότητα της κατασκευαστικής εταιρείας για παρόμοια έργα	Πολύ καλό.	Καλό.	Ικανοποιητικό.	Μη ικανοποιητικό.
Κίνδυνος Λειτουργίας Έκταση και φύση συμβολαίων λειτουργίας και συντήρησης (O&M contract)	Ισχυρό μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης, το οποίο κατά προτίμηση περιλαμβάνει συμβατικά κίνητρα για την καλή λειτουργία ή/και προβλέπει την τήρηση λογαριασμών αποθεματικού λειτουργίας και συντήρησης.	Μακροπρόθεσμο ο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή/και τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Περιορισμένο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης. Κίνδυνος μεγάλων υπερβάσεων λειτουργικού κόστους πέραν τυχόν περιοριστικών μέτρων.
Εμπειρία του χειριστή, ιστορικό και οικονομική ευρωστία	Πολύ καλή ή εξασφαλισμένη τεχνική υποστήριξη από τους αναδόχους (sponsors).	Καλή.	Ικανοποιητική.	Περιορισμένη/ ανεπαρκής εμπειρία ή ο τοπικός χειριστής υπάγεται στις αρμόδιες τοπικές αρχές.
Κίνδυνος αγοραστή (Off-take risk1) κ. Εάν υπάρχει συμβόλαιο take-or-pay2 ή αγοράς προϊόντος σε προκαθορισμένη τιμή	Πολύ καλή οικονομική κατάσταση του αγοραστή (off-taker). Ισχυροί όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς αυτού υπερβαίνει κατά πολύ τη λήξη του δανείου.	Καλή οικονομική κατάσταση του αγοραστή του. Ισχυροί όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου υπερβαίνει τη λήξη του δανείου.	Ικανοποιητική οικονομική κατάσταση του αγοραστή. Συνήθεις όροι τερματισμού του συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου ταυτίζεται με τη λήξη του δανείου.	Ο αγοραστής του προϊόντος/ υπηρεσίας βρίσκεται σε αδύναμη οικονομική θέση. Μη ικανοποιητικοί όροι τερματισμού του

				συμβολαίου. Η χρονική ισχύς του συμβολαίου είναι μικρότερη από τη λήξη του δανείου.
β. Εάν δεν υπάρχει συμβόλαιο take-or-pay ή αγοράς προϊόντος σε προκαθορισμένη τιμή	Το έργο παράγει ουσιώδεις/απαραίτητες υπηρεσίες ή προϊόντα που πωλούνται σε παγκόσμια αγορά. Η παραγωγή μπορεί εύκολα να απορροφηθεί στις προβλεπόμενες τιμές ακόμα και σε επίπεδα ανάπτυξης χαμηλότερα από τα προβλεπόμενα.	Το έργο παράγει ουσιώδεις/απαραίτητες υπηρεσίες ή προϊόντα, που πωλούνται σε περιφερειακή αγορά, και απορροφώνται στις προβλεπόμενες τιμές στα προβλεπόμενα σύμφωνα με την ιστορική εμπειρία επίπεδα ανάπτυξης.	Το έργο παράγει ουσιώδεις/απαραίτητες υπηρεσίες ή προϊόντα, που πωλούνται σε περιορισμένη αγορά, και απορροφώνται μόνο σε χαμηλότερες από τις προβλεπόμενες τιμές.	αριθμό αγοραστών ή το προϊόν/υπηρεσία δεν πωλείται σε οργανωμένη αγορά.
Κίνδυνος τροφοδότησης (supply risk) Κίνδυνος όσον αφορά την τιμή, τον όγκο και τη μεταφορά των πρώτων υλών Οικονομική ευρωστία και ιστορικό του προμηθευτή	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές που έχουν άριστη οικονομική κατάσταση.	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές καλής οικονομικής κατάστασης.	Μακροχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών με προμηθευτές καλής οικονομικής κατάστασης. Ωστόσο υπάρχει το ενδεχόμενο να μεταβληθούν οι τιμές των πρώτων υλών.	Βραχυχρόνιο συμβόλαιο προμήθειας πρώτων υλών ή μακροχρόνιο συμβόλαιο με προμηθευτές οικονομικά ασθενείς. Υπάρχει κίνδυνος να μεταβληθούν οι τιμές των πρώτων υλών.
Κίνδυνος σχετικά με τα (φυσικά) αποθέματα (π.χ. ανάπτυξη φυσικών πόρων)	Αποθέματα αποδεδειγμένα και εκμεταλλεύσιμα, σύμφωνα με έλεγχο από ανεξάρτητο φορέα, σε ποσότητα πολύ μεγαλύτερη από τις ανάγκες του έργου.	Αποθέματα αποδεδειγμένα και εκμεταλλεύσιμα, σύμφωνα με έλεγχο από ανεξάρτητο φορέα, σε ποσότητα μεγαλύτερη από τις ανάγκες του έργου.	Αποδεδειγμένα αποθέματα μπορούν να προμηθεύουν το έργο κατά τη διάρκεια του δανείου.	Το έργο στηρίζεται ως ένα βαθμό σε ενδεχόμενα και μη εκμεταλλεύσιμα, αποθέματα.

Χαρακτηριστικά του αναδόχου (sponsor)

Ιστορικό, οικονομική ευρωστία και εμπειρία του αναδόχου στη συγκεκριμένη χώρα και αγορά που ανήκει το έργο	Ισχυρός ανάδοχος, με άριστο ιστορικό και πολύ καλή οικονομική κατάσταση.	Καλός ανάδοχος, με ικανοποιητικό ιστορικό και καλή οικονομική κατάσταση.	Ικανοποιητικός ανάδοχος, με επαρκές ιστορικό και σε καλή οικονομική κατάσταση.	Μη ικανοποιητικός ανάδοχος, με ανύπαρκτο ή αμφισβητήσιμο ιστορικό ή/και σε κακή οικονομική κατάσταση.
Υποστήριξη αναδόχου, όπως τεκμηριώνεται από τη συμμετοχή της στην κοινοπραξία, ρήτρα ιδιοκτησίας (ownership clause) και κίνητρα για πρόσθετη χρηματοδότηση εφόσον κριθεί αναγκαίο.	Ισχυρή υποστήριξη. Το έργο είναι μεγάλης στρατηγικής σημασίας για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας δραστηριότητας, ή/και της μακροπρόθεσμης στρατηγικής).	Καλή υποστήριξη. Το έργο είναι στρατηγικής σημασίας για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας δραστηριότητας, ή/και της μακροπρόθεσμης στρατηγικής).	Ικανοποιητική υποστήριξη. Το έργο θεωρείται σημαντικό για τον ανάδοχο (μέρος της κύριας δραστηριότητας).	Περιορισμένη υποστήριξη. Το έργο δεν θεωρείται σημαντικό για τον ανάδοχο όσον αφορά τις κύριες δραστηριότητές του ή τη μακροπρόθεσμη στρατηγική του.

Εγγυήσεις και εξασφαλίσεις

Εκχώρηση συμβάσεων & πόρων	Ολοσχερής.	Εκτενής.	Ικανοποιητική.	Σε μικρό βαθμό.
Εγγραφή βάρους στα περιουσιακά στοιχεία, λαμβάνοντας υπόψη την ποιότητα, την αξία και την ικανότητα ρευστοποίησής τους	Εγγραφή βάρους πρώτης τάξης σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Εγγραφή βάρους σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Ικανοποιητική εξασφάλιση με όλα τα περιουσιακά στοιχεία, συμβόλαια, άδειες και κεφάλαια που συνδέονται με το έργο.	Μικρής αξίας εγγύηση ή εξασφάλιση για τους χρηματοδότες. Αδύναμος ο όρος 'μη εγγραφής βάρους από τρίτους' (negative pledge) στη σύμβαση.
Έλεγχος του χρηματοδότη στις χρηματορροές του έργου (έλεγχος χρηματικών αποθεμάτων, ανεξάρτητοι δεσμευμένοι λογαριασμοί-escrow accounts)	Ισχυρός.	Καλός.	Ικανοποιητικός.	Ανεπαρκής.
Αυστηρότητα των υπόλοιπων όρων	Το σύνολο των όρων σύμβασης	Ικανοποιητικοί όροι σύμβασης	Αποδεκτοί όροι σύμβασης για τη	Μη επαρκείς όροι σύμβασης για τη

σύμβασης (υποχρεωτικές αποπληρωμές, αναβολή πληρωμών, περιορισμοί στα μερίσματα κλπ)	είναι ισχυρό για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δεν δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου.	για τη συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου σε ελάχιστο, ωστόσο, βαθμό.	συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου σε περιορισμένο, ωστόσο, βαθμό.	συγκεκριμένη κατηγορία του έργου. Δίνεται η δυνατότητα να αυξηθεί ο δανεισμός κατά τη διάρκεια του έργου χωρίς περιορισμό.
Αποθεματικά (για την αποπληρωμή του χρέους, τη λειτουργία και συντήρηση του έργου, έκτακτα γεγονότα κλπ)	Μέση περίοδος κάλυψης, όλα τα αποθεματικά έχουν χρηματοδοτηθεί.	Μικρότερη διάρκεια από τη μέση περίοδο κάλυψης, τα αποθεματικά προκύπτουν από τις χρηματικές ροές του έργου.		

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ευρωστία				
Συνθήκες αγοράς	Η ζήτηση στην αγορά είναι ισχυρή και αυξανόμενη. Υψηλός βαθμός δυσκολίας στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον δεν επηρεάζουν τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι ισχυρή και σταθερή. Υπάρχει δυσκολία στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν σε μικρό βαθμό τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι μέτρια και σταθερή. Περιορισμένη δυσκολία στην είσοδο νέων ανταγωνιστών στη συγκεκριμένη αγορά. Οι αλλαγές στην τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν σημαντικά τη ζήτηση.	Η ζήτηση είναι χαμηλή και σε πτωτική τάση. Οι αλλαγές στη τεχνολογία και στο οικονομικό περιβάλλον επηρεάζουν άμεσα τη ζήτηση. Ευμετάβλητες συνθήκες αγοράς.
Οικονομικοί Δείκτες: - Δείκτης κάλυψης δανειακών υποχρεώσεων (debt service coverage ratio) - Δείκτης	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου. Οι παραδοχές βασίζονται σε	Ισχυροί οικονομικοί δείκτες για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου. Οι παραδοχές βασίζονται σε	Οι οικονομικοί δείκτες βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με την υπόλοιπη αγορά για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού στοιχείου.	Οι οικονομικοί δείκτες βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά για τη συγκεκριμένη κατηγορία περιουσιακού

<p>υπολοίπου προς αξία (loan-to-value ratio)</p>	<p>ιδιαίτερα εύρωστα οικονομικά στοιχεία.</p>	<p>εύρωστα οικονομικά στοιχεία.</p>		<p>στοιχείου.</p>
<p>Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)</p>	<p>Σταθερά έσοδα σε μακροχρόνιο ορίζοντα τα οποία δεν επηρεάζονται αρνητικά ακόμα και σε ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες κατά την διάρκεια του οικονομικού κύκλου.</p>	<p>Ικανοποιητικά έσοδα σε βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Η χρηματοδότηση μπορεί να αντεπεξέλθει ως ένα βαθμό σε ενδεχόμενες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες. Κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης υφίσταται μόνο σε περίπτωση ακραίων οικονομικών συνθηκών.</p>	<p>Αβέβαια έσοδα σε βραχυπρό-θεσμο ορίζοντα. Οι προβλεπόμενες χρηματοροές είναι ευάλωτες σε δυσμενείς συνθήκες που πιθανό να παρουσιαστούν κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου. Κίνδυνος αθέτησης υφίσταται ακόμα και σε μία συνήθη οικονομική ύφεση κατά τη διάρκεια του κύκλου.</p>	<p>Οι προβλεπόμενες χρηματοροές υπόκεινται σε αβεβαιότητα. Υπάρχει ο κίνδυνος αθέτησης της υποχρέωσης ακόμη και υπό κανονικές οικονομικές συνθήκες.</p>

Ρευστότητα αγοράς	<p>Η αγορά, στην οποία εντάσσεται το περιουσιακό στοιχείο, λειτουργεί σε παγκόσμιο επίπεδο.</p> <p>Το περιουσιακό στοιχείο είναι άμεσα ρευστοποιήσιμο.</p>	<p>Η αγορά λειτουργεί σε παγκόσμιο ή περιφερειακό επίπεδο. Το περιουσιακό στοιχείο είναι σχετικά εύκολα ρευστοποιήσιμο.</p>	<p>Η αγορά λειτουργεί σε περιφερειακό επίπεδο, με περιορισμένες προσδοκίες στο προσεχές μέλλον, πράγμα που συντελεί σε χαμηλή ικανότητα ρευστοποίησης του στοιχείου.</p>	<p>Η αγορά λειτουργεί σε καθαρά τοπικό επίπεδο.</p> <p>Χαμηλή ή ανύπαρκτη δυνατότητα ρευστοποίησης του περιουσιακού στοιχείου ιδιαίτερα σε μικρές αγορές (niche markets).</p>
--------------------------	--	---	--	---

Πολιτικό και νομικό πλαίσιο

Πολιτικός κίνδυνος (συμπεριλαμβανεται και ο κίνδυνος μεταφοράς κεφαλαίων)	<p>Πολύ χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν άκρως αποτελεσματικά μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.</p>	<p>Χαμηλός κίνδυνος. Εφόσον χρειαστεί, μπορούν να εφαρμοστούν επαρκή μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.</p>	<p>Μέσος κίνδυνος. Εφαρμόζονται ικανοποιητικά μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου.</p>	<p>Υψηλός κίνδυνος. Δεν υπάρχουν μέτρα για τον περιορισμό του κινδύνου ή σε περίπτωση που υπάρχουν μέτρα αντιμετώπισης του κινδύνου, κρίνονται μη επαρκή.</p>
Νομοθετικός και κανονιστικός κίνδυνος	<p>Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων.</p>	<p>Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων.</p>	<p>Το νομοθετικό πλαίσιο, δίνοντας την κατάλληλη δικαιοδοσία, είναι σε γενικές γραμμές, ευνοϊκό σε κατασχέσεις και επιβολή των όρων των συμβάσεων. Ωστόσο οι διαδικασίες κατάσχεσης ενδέχεται να είναι χρονοβόρες ή/και δύσκολες.</p>	<p>Μη αξιόπιστο ή ευμετάβλητο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Το νομοθετικό πλαίσιο μπορεί να οδηγήσει την κατάσχεση και την επιβολή των όρων των συμβάσεων σε χρονοβόρα ή/και πολύ δύσκολη διαδικασία.</p>

Ειδικά χαρακτηριστικά της χρηματοδότησης

Όροι δανειοδότησης σε σύγκριση με την οικονομική ζωή του περιουσιακού στοιχείου	<p>Χρεολυτική αποπληρωμή ή μικρή τερματική δόση (balloon).</p> <p>Δεν υπάρχει περίοδος χάρητος.</p>	<p>Υπάρχει τερματική δόση ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη τη διάρκεια του δανείου, είναι σε αποδεκτά επίπεδα.</p>	<p>Αρκετά υψηλή τερματική δόση ενδεχομένως με περίοδο χάρητος.</p>	<p>Υψηλή τερματική δόση ή ολική αποπληρωμή στη λήξη του δανείου.</p>
--	---	---	--	--

Κίνδυνος Λειτουργίας				
Άδειες Λειτουργίας	Όλες οι άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί. Το περιουσιακό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες αλλά και τους προβλεπόμενους κανονισμούς ασφαλείας.	Όλες οι άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί ή είναι στη διαδικασία να παραληφθούν. Το περιουσιακό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες αλλά και τους προβλεπόμενους κανονισμούς ασφαλείας.	Οι περισσότερες άδειες λειτουργίας έχουν ληφθεί ή είναι στη διαδικασία να παραληφθούν ή δε παραλαβή τους είναι θέμα καθαρά διαδικαστικό. Το περιουσιακό στοιχείο καλύπτει τους τρέχοντες κανονισμούς ασφαλείας.	Υπάρχουν προβλήματα στη λήψη όλων των απαραίτητων αδειών λειτουργίας. Ίσως χρειαστεί να επανασχεδιαστεί μέρος της προγραμματισμένης λειτουργίας/ρυθμίσεων του περιουσιακού στοιχείου.
Έκταση και φύση συμβολαίων λειτουργίας και συντήρησης (O&M contract)	Ισχυρό μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης, το οποίο περιλαμβάνει κίνητρα για την καλή λειτουργία ή/και προβλέπει την τήρηση λογαριασμών αποθεματικού λειτουργίας και συντήρησης	Μακροπρόθεσμο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή/και τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Περιορισμένο συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης ή τήρηση λογαριασμών αποθεματικών λειτουργίας και συντήρησης.	Δεν υπάρχει συμβόλαιο λειτουργίας και συντήρησης. Κίνδυνος μεγάλων υπερβάσεων λειτουργικού κόστους.
Ιδιότητες διαχειρίστριας εταιρείας: 1. οικονομική ευρωστία 2. εμπειρία όσο αφορά τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που υπάγονται στην ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο στοιχείο 3. δυνατότητα να εισάγει το περιουσιακό στοιχείο στην	Πολύ καλό ιστορικό (track record) στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που υπάγονται στην ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο έργο. Υψηλή ικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Ικανοποιητικό ιστορικό στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αποδεκτή ικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Μη ικανοποιητικό ιστορικό ή μικρή εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αμφίβολη η ικανότητα επανένταξης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	Ανύπαρκτη ή αμφισβητήσιμη εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Μη δυνατή η επανένταξη του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.

αγορά μετά το τέλος της μίσθωσης				
----------------------------------	--	--	--	--

Χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου				
Μέγεθος, σχεδιασμός, συντήρηση και άλλα χαρακτηριστικά (ηλικία, μέγεθος κλπ) σε σύγκριση με περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην ίδια αγορά	Ισχυρό πλεονέκτημα στον σχεδιασμό και τη συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου σε σύγκριση με αντίστοιχα στοιχεία της αγοράς. Όλα τα ειδικά χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι παρόμοια με αντίστοιχα στοιχεία της αγοράς, πράγμα που συντελεί στην υψηλή εμπορευσιμότητά του.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται σε ανώτερη θέση από τα αντίστοιχα της αγοράς. Η πλειοψηφία των ειδικών χαρακτηριστικών του περιουσιακού στοιχείου είναι παρόμοια με αντίστοιχα της αγοράς, πράγμα που συντελεί στην υψηλή εμπορευσιμότητά του.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με τα αντίστοιχα της αγοράς. Τα χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι αρκετά εξειδικευμένα, πράγμα που οδηγεί σε χαμηλή εμπορευσιμότητα.	Ο σχεδιασμός και η συντήρηση του περιουσιακού στοιχείου βρίσκονται σε χαμηλότερο επίπεδο από τα αντίστοιχα της αγοράς. Το περιουσιακό στοιχείο βρίσκεται στο τέλος της οικονομικής του ζωής. Τα χαρακτηριστικά του περιουσιακού στοιχείου είναι πολύ εξειδικευμένα και η αγορά για αυτό πολύ περιορισμένη.
Αξία μεταπώλησης	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης είναι αρκετά μεγαλύτερη από το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης υπερβαίνει αρκετά το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης υπερβαίνει ελάχιστα το ποσό του δανείου.	Η τρέχουσα αξία μεταπώλησης είναι χαμηλότερη από το ποσό του δανείου.
Διακύμανση της αξίας και της εμπορευσιμότητας του περιουσιακού στοιχείου κατά τη διάρκεια του οικονομικού κύκλου	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του είναι ανεξάρτητες από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.	Η αξία του περιουσιακού στοιχείου και η εμπορευσιμότητά του εξαρτώνται άμεσα από τις φάσεις του οικονομικού κύκλου.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου				
Ιδιότητες διαχειρίστριας εταιρείας: 1. οικονομική ευρωστία 2. εμπειρία όσο αφορά τη διαχείριση	Πολύ καλό ιστορικό (track record) στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που υπάγονται στην ίδια κατηγορία με το	Ικανοποιητικό ιστορικό στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αποδεκτή ικανότητα επανένταξης του	Μη ικανοποιητικό ιστορικό ή μικρή εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Αμφίβολη η ικανότητα επανένταξης του	Ανύπαρκτη ή αμφισβητήσιμη εμπειρία στη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων. Ανικανότητα επανένταξης του

περιουσιακών στοιχείων που υπάγονται στην	χρηματοδοτούμεν ο έργο. Υψηλή ικανότητα	περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της	περιουσιακού στοιχείου στην	περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της
--	--	---	-----------------------------	---

ίδια κατηγορία με το χρηματοδοτούμενο περιουσιακό στοιχείο 3. δυνατότητα να εισάγει το περιουσιακό στοιχείο στην αγορά μετά το τέλος της μίσθωσης	επανεξέτασης του περιουσιακού στοιχείου στην αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	υπάρχουσας μίσθωσης.	αγορά στο τέλος της υπάρχουσας μίσθωσης.	υπάρχουσας μίσθωσης.
--	---	----------------------	--	----------------------

Οικονομική ευρωστία και εμπειρία του αναδόχου	Πολύ καλό ιστορικό και άριστη οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Καλό ιστορικό και καλή οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Επαρκές ιστορικό (track record) και καλή οικονομική κατάσταση του αναδόχου.	Ανύπαρκτη ή αμφίβολη εμπειρία ή/και ο ανάδοχος βρίσκεται σε οικονομική δυσχέρεια.
--	--	---	---	---

Εγγυήσεις και εξασφαλίσεις

Έλεγχος του περιουσιακού στοιχείου	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο (μέσω πρώτης υποθήκης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης) ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση δίνει τη δυνατότητα στον χρηματοδότη να ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο στο περιουσιακό στοιχείο (μέσω πρώτης υποθήκης ή χρηματοδοτικής μίσθωσης) ή στην ιδιοκτήτρια εταιρεία.	Η δανειακή σύμβαση παρέχει μικρή εξασφάλιση στον δανειστή με αποτέλεσμα να υπάρχει ο κίνδυνος απώλειας ελέγχου του περιουσιακού στοιχείου.
---	---	--	---	--

Δικαιώματα του χρηματοδότη και μέσα που έχει στη διάθεσή του για την παρακολούθηση του χώρου που βρίσκεται και της κατάστασης του περιουσιακού στοιχείου	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία που βρίσκεται	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σχεδόν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία	Ο χρηματοδότης έχει τη δυνατότητα να ελέγχει τη θέση και την κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου, σχεδόν σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή και τοποθεσία που βρίσκεται.	Η δυνατότητα ελέγχου του χρηματοδότη, όσο αφορά τη θέση και την κατάσταση του ενσώματου στοιχείου, είναι περιορισμένη.
---	--	---	--	--

	(μέσω αναφορών, επιθεωρήσεων κλπ).	βρίσκεται.		
Ασφαλιστικά μέτρα σε περίπτωση ζημιών	Ισχυρή κάλυψη (συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από απόλυτα αξιόπιστες και αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρείες.	Ικανοποιητική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από αξιόπιστες αναγνωρισμένες ασφαλιστικές εταιρείες.	Μέτρια κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από ασφαλιστικές εταιρείες ικανοποιητικής ποιότητας.	Αδύναμη κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες βλάβες) που παρέχεται από μη αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.

ΥΠΟΚ ΕΙΣΟΔΗΜΑ				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΦΕΡΟΥΝ				
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ευρωστία του δανειολήπτη				
Συνθήκες αγοράς	<p>Η προσφορά και η ζήτηση της κατηγορίας του ακινήτου και της τοποθεσίας που αυτό βρίσκεται, είναι σε ισορροπία κατά την παρούσα φάση, ή η ζήτηση υπερβαίνει την αγορά.</p> <p>Ο αριθμός των ανταγωνιστικών ακινήτων που αναμένεται να εισέλθουν στην αγορά είναι ίσος ή χαμηλότερος από την αναμενόμενη ζήτηση.</p>	<p>Η προσφορά και η ζήτηση της κατηγορίας του ακινήτου και της τοποθεσίας που αυτό βρίσκεται, είναι σε ισορροπία κατά την παρούσα φάση.</p> <p>Ο αριθμός των ανταγωνιστικών ακινήτων που αναμένεται να εισέλθουν στην αγορά είναι σχεδόν ίσος με την αναμενόμενη ζήτηση.</p>	<p>Η αγορά βρίσκεται κατά προσέγγιση σε ισορροπία. Ανταγωνιστικά ακίνητα εισέρχονται στην αγορά και αναμένεται να εισέλθουν κι άλλα στη συνέχεια.</p> <p>Ο σχεδιασμός και οι δυνατότητες του ακινήτου ενδεχομένως δεν είναι τόσο εξελιγμένα όσο για άλλα ακίνητα.</p>	<p>Η αγορά βρίσκεται σε ύφεση. Είναι αβέβαιο πότε οι συνθήκες θα βελτιωθούν και θα ισορροπήσουν. Οι ένοικοι δεν ανανεώνουν τα μισθωτήρια όταν αυτά λήγουν.</p> <p>Οι νέοι όροι μίσθωσης που υπογράφονται είναι πιο ελαστικοί σε σχέση με τους παλαιότερους.</p>
Οικονομικοί δείκτες & προκαταβολή - Δείκτης δανείου προς αξία (loan to value ratio, LTV) - Δείκτης κάλυψης δανειακής υποχρέωσης (debt service coverage ratio, DSCR), εξετάζεται μετά την ολοκλήρωση της κατασκευής	<p>Ο δείκτης LTV θεωρείται χαμηλός για τη συγκεκριμένη κατηγορία ακινήτου και ο δείκτης DSCR θεωρείται καλός.</p> <p>Όπου υπάρχει δευτερογενής αγορά, οι όροι χρηματοδότησης είναι σύμφωνοι με τα πρότυπα της αγοράς.</p>	<p>Οι δείκτες DSCR και LTV είναι ικανοποιητικοί.</p> <p>Όπου υπάρχει δευτερογενής αγορά, οι όροι χρηματοδότησης είναι σύμφωνοι με τα πρότυπα της αγοράς.</p>	<p>Ο δείκτης DSCR του ακινήτου, έχει μειωθεί, αυξάνοντας τον δείκτη LTV.</p>	<p>Ο δείκτης DSCR του ακινήτου έχει μειωθεί σε μεγάλο βαθμό και ο δείκτης LTV είναι πολύ υψηλότερος από τη μέση τιμή της αγοράς.</p>
Ανάλυση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress analysis)	<p>Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακινήτου και της χρηματοδότησης επιτρέπουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ακόμα και σε μία εξαιρετικά δύσκολη οικονομική περίοδο (π.χ. αύξηση επιτοκίων ή δύσκολες συνθήκες αγοράς).</p>	<p>Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του ακινήτου και της χρηματοδότησης επιτρέπουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ακόμα και σε μία δύσκολη οικονομική περίοδο. Είναι πιθανό να υπάρχει περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης μόνο κάτω από εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες.</p>	<p>Κατά τη διάρκεια μίας οικονομικής ύφεσης, αναμένεται μείωση εσόδων, που θα περιορίσει τις δυνατότητες νέων επενδύσεων /βελτίωσης του ακινήτου και θα αυξήσει σημαντικά την πιθανότητα αθέτησης της υποχρέωσης.</p>	<p>Τα περιθώρια μείωσης των εσόδων που προέρχονται από το ακίνητο εξαντλούνται. Είναι πιθανή η αθέτηση της υποχρέωσης εάν δεν βελτιωθούν οι συνθήκες.</p>

Χαρακτηριστικά χρηματικών ροών				
<p>(α) για το ακίνητο του οποίου η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί και το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος του έχει μισθωθεί</p>	<p>Τα μισθωτήρια συμβόλαια του ακινήτου είναι σε μακροπρόθεσμη βάση. Οι ενοικιαστές είναι οικονομικά εύρωστοι. Σημειώνεται διασπορά στις ημερομηνίες λήξης των συμβολαίων. Ιστορικά, οι ενοικιαστές ανανεώνουν το συμβολαίο τους στη λήξη του υπάρχοντος. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση είναι αρκετά χαμηλό. Τα πάγια έξοδα που σχετίζονται με το ακίνητο (συντήρηση, ασφάλιστρα, ασφάλεια κτιρίου, φόροι) είναι προβλέψιμα</p>	<p>Τα περισσότερα μισθωτήρια είναι σε μακροπρόθεσμη βάση. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Η ανανέωση συμβολαίων που λήγουν είναι κανονική. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση είναι αρκετά χαμηλό. Τα πάγια έξοδα που σχετίζονται με το ακίνητο (συντήρηση, ασφάλιστρα, ασφάλεια κτιρίου, φόροι) είναι προβλέψιμα.</p>	<p>Τα περισσότερα μισθωτήρια είναι σε μεσοπρόθεσμη και όχι μακροπρόθεσμη βάση. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Οι ενοικιαστές ανανεώνουν το συμβολαίο τους στη λήξη του υπάρχοντος, σε μέσο βαθμό. Το ποσοστό ελεύθερων χώρων για ενοικίαση βρίσκεται σε μέσο επίπεδο. Τα πάγια έξοδα που σχετίζονται με το ακίνητο είναι σε γενικές γραμμές προβλέψιμα αλλά μεταβάλλονται σε σχέση με τα αντίστοιχα έσοδα.</p>	<p>Ο όροι των μισθωτηρίων συμβολαίων διαφέρουν ανά ενοικιαστή. Η φερεγγυότητα των ενοικιαστών ποικίλει. Υπάρχει μεγάλος βαθμός εναλλαγής των ενοικιαστών κατά τη λήξη των συμβολαίων. Το ποσοστό των ελεύθερων χώρων για ενοικίαση βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο. Κατά την προετοιμασία χώρων για νέες ενοικιάσεις παρουσιάζονται σημαντικά κόστη.</p>
<p>(β) για ακίνητα των οποίων η κατασκευή έχει ολοκληρωθεί αλλά σημαντικό τμήμα τους δεν έχει μισθωθεί</p>	<p>Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων ισούται ή υπερβαίνει τις προβλέψεις. Το ακίνητο θα μισθωθεί στο μεγαλύτερο μέρος του σε σύντομο χρονικό διάστημα.</p>	<p>Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων ισούται ή υπερβαίνει τις προβλέψεις. Το ακίνητο θα μισθωθεί στο μεγαλύτερο μέρος του σε σύντομο χρονικό διάστημα.</p>	<p>Η ζήτηση για τη μίσθωση των χώρων κυμαίνεται στα πλαίσια των προβλέψεων. Ωστόσο, η πλήρης μίσθωση του ακινήτου δεν αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα.</p>	<p>Τα μισθώματα της αγοράς είναι χαμηλότερα των προβλεπόμενων. Ακόμα και αν πραγματοποιηθεί ο επιθυμητός βαθμός μίσθωσης των χώρων, το επίπεδο των καθαρών εισροών είναι χαμηλό λόγω μειωμένων καθαρών εσόδων.</p>

<p>(γ) κατά το στάδιο κατασκευής του ακινήτου</p>	<p>Το ακίνητο έχει ήδη προ-μισθωθεί για τη διάρκεια του δανείου ή έχει πωληθεί σε μισθωτή ή αγοραστή υψηλής πιστοληπτικής ικανότητας (τουλάχιστον επενδυτικού βαθμού)</p> <p>ή το πιστωτικό ίδρυμα έχει δέσμευση για τη μετέπειτα χρηματοδότηση του ακινήτου από οργανισμό τουλάχιστον επενδυτικού βαθμού.</p>	<p>Το ακίνητο έχει ήδη προ-μισθωθεί ή προ-πωληθεί σε μισθωτή ή αγοραστή καλής πιστοληπτικής ικανότητας</p> <p>ή το πιστωτικό ίδρυμα έχει δέσμευση για τη μετέπειτα χρηματοδότηση του ακινήτου από οργανισμό καλής πιστοληπτικής ικανότητας.</p>	<p>Η υπάρχουσα ζήτηση για την ενοικίαση του ακινήτου κυμαίνεται στα πλαίσια των προβλέψεων. Όμως το ακίνητο δεν έχει προ-μισθωθεί ούτε έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων η μετέπειτα χρηματοδότησή του. Είναι πιθανό το πιστωτικό ίδρυμα να παραμείνει ο μοναδικός χρηματοδότης του ακινήτου.</p>	<p>Η ποιότητα κατασκευής του ακινήτου χειροτερεύει λόγω των υπερβάσεων κόστους, των άσχημων συνθηκών της αγοράς, των ακυρώσεων στις μισθώσεις και άλλων παραγόντων. Ίσως υπάρχει αντιπαράθεση με τον φορέα που παρέχει το κεφάλαιο κίνησης του ακινήτου.</p>
--	--	---	---	--

Χαρακτηριστικά του ακινήτου

<p>Τοποθεσία</p>	<p>Το ακίνητο βρίσκεται σε θέση ιδιαίτερα υψηλής ζήτησης που είναι εύκολα προσβάσιμη σε υπηρεσίες και με ελκυστικές παροχές για τους ενοίκους.</p>	<p>Το ακίνητο βρίσκεται σε μία θέση υψηλής ζήτησης που είναι εύκολα προσβάσιμη σε υπηρεσίες και με ελκυστικές παροχές.</p>	<p>Η τοποθεσία που κατασκευάζεται το ακίνητο δεν είναι ιδιαίτερα πλεονεκτική.</p>	<p>Η τοποθεσία του ακινήτου, ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση, και η συντήρησή του παρουσιάζουν μειονεκτήματα και συνεισφέρουν στις δυσκολίες εκμετάλλευσης.</p>
<p>Σχεδιασμός και γενική κατάσταση του ακινήτου</p>	<p>Το ακίνητο βρίσκεται σε πλεονεκτική θέση στην αγορά λόγω του σχεδιασμού, της διαμόρφωσης και της γενικότερης κατάστασής του. Είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστικό σε σχέση με αντίστοιχα καινούρια ακίνητα.</p>	<p>Το ακίνητο βρίσκεται σε πολύ καλή θέση στην αγορά λόγω του σχεδιασμού, της διαμόρφωσης και της γενικότερης κατάστασής του. Είναι ανταγωνιστικό σε σχέση με αντίστοιχα καινούρια ακίνητα.</p>	<p>Ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση και η γενικότερη κατάσταση του ακινήτου βρίσκονται σε αποδεκτά επίπεδα για την αγορά.</p>	<p>Παρατηρούνται αδυναμίες/μειονεκτήματα στον σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και τη γενικότερη κατάστασή του.</p>

<p>Όταν το ακίνητο είναι υπό κατασκευή</p>	<p>Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι συντηρητικός και οι τεχνικοί κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Οι κατασκευαστές του έργου είναι πλήρως καταρτισμένοι.</p>	<p>Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι συντηρητικός και οι τεχνικοί κίνδυνοι είναι περιορισμένοι. Οι κατασκευαστές του έργου είναι πλήρως καταρτισμένοι.</p>	<p>Ο προϋπολογισμός κατασκευής του ακινήτου είναι ικανοποιητικός. Οι κατασκευαστές του έργου είναι επαρκώς καταρτισμένοι.</p>	<p>Το έργο είναι εκτός προϋπολογισμού ή δύσκολα πραγματοποιήσιμο με δεδομένο τους τεχνικούς κινδύνους.</p> <p>Οι κατασκευαστές είναι πιθανό να μην είναι αρκετά καταρτισμένοι.</p>
---	---	---	---	--

Χαρακτηριστικά του αναδόχου/ της κατασκευαστικής εταιρείας

<p>Οικονομική ευρωστία και δυνατότητα υποστήριξης της κατασκευής</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής έχει συνεισφέρει σημαντικά χρηματικά ποσά για την κατασκευή ή την αγορά του ακινήτου. Έχει σημαντικούς πόρους και περιορισμένες υποχρεώσεις. Τα ακίνητα στην κατοχή του αναδόχου/κατασκευαστή ποικίλλουν όσο αφορά τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκονται καθώς και την κατηγορία που αυτά ανήκουν.</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής έχει συνεισφέρει αρκετά χρηματικά ποσά για την κατασκευή. Η οικονομική κατάστασή του δίνει τη δυνατότητα να υποστηρίξει την κατασκευή και λειτουργία του ακινήτου σε περίπτωση ελλειμματικών χρηματικών ροών. Τα ακίνητα του αναδόχου/κατασκευαστή ποικίλλουν όσο αφορά τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκονται.</p>	<p>Η συνεισφορά του αναδόχου/κατασκευαστή ή μπορεί να είναι ελάχιστη ή μη χρηματική. Οι χρηματικοί πόροι του κατασκευαστή/ανάδοχου βρίσκονται σε μέση ή χαμηλότερη από τη μέση κατάσταση σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά.</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής δεν θέλει ή δεν μπορεί να υποστηρίξει το έργο.</p>
<p>Φήμη και εμπειρία αντίστοιχα έργα σε</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής είναι πολύ καλής ποιότητας και η διοίκηση διαθέτει μεγάλη εμπειρία. Έχει πολύ καλή φήμη στην αγορά και καταγράφει μακροχρόνιο και επιτυχημένο ιστορικό στην κατασκευή παρόμοιων έργων.</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής και η διοίκηση είναι επαρκούς ποιότητας. Έχει καταγράψει ένα επιτυχημένο ιστορικό στην κατασκευή παρόμοιων έργων.</p>	<p>Ο ανάδοχος/κατασκευαστής και η διοίκηση είναι μέτριας ποιότητας. Το ιστορικό του αναδόχου/κατασκευαστή ή δεν προκαλεί ιδιαίτερη ανησυχία.</p>	<p>Αναποτελεσματική διοίκηση.</p> <p>Η αδυναμία επικοδομητικής διαχείρισης του αναδόχου/κατασκευαστή έχει προκαλέσει αρκετές δυσκολίες σε παλαιότερα έργα.</p>

Σχέση με εταιρείες που διαχειρίζονται ακίνητα (real estate actors)	Πολύ καλές σχέσεις με κορυφαίες εταιρείες που ασχολούνται με τη διαχείριση ακινήτων (όπως π.χ. μεσίτες).	Καλές σχέσεις με κορυφαίες εταιρείες που ασχολούνται με τη διαχείριση ακινήτων (όπως π.χ. μεσίτες).	Επαρκείς σχέσεις με μεσίτες και άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με τα ακίνητα.	Ο δανειολήπτης διατηρεί ελάχιστες σχέσεις με μεσίτες και άλλους φορείς που παρέχουν υπηρεσίες που σχετίζονται με τα ακίνητα.
---	--	---	---	--

Εξασφαλίσεις / εγγυήσεις

Φύση εμπράγματης ασφάλειας	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Πρώτη υποθήκη/προσημείωση. Ωστόσο, για να θεωρηθεί ότι η προσημείωση αποτελεί βάρος, που παρέχει ισοδύναμη ασφάλεια δικαίου με την υποθήκη, πρέπει το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει εσωτερικές διαδικασίες που διασφαλίζουν την έγκαιρη μετατροπή της σε υποθήκη.	Περιορισμένη δυνατότητα του δανειολήπτη να προβεί σε κατάσχεση.
Εκχώρηση των μισθώσεων (για έργα στα οποία υπάρχουν μακρόχρονα συμβόλαια)	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.	Υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή. Τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ποσό της ενοικιάσεως απευθείας στον δανειστή.	Δεν υπάρχει δυνατότητα εκχώρησης των μισθώσεων στον δανειστή ή δεν τηρείται αρχείο των μισθώσεων που θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση που ζητηθεί στους ενοίκους να στείλουν το ενοίκιο απευθείας στον δανειστή.
Ποιότητα ασφαλιστικής κάλυψης	Αποδεκτή.	Αποδεκτή.	Αποδεκτή.	Μη αποδεκτή.

ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΑ: ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	1. ΙΣΧΥΡΗ	2. ΚΑΛΗ	3. ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	4. ΑΣΘΕΝΗΣ
Οικονομική ευρωστία				
Βαθμός υπερεξασφάλισης της εμπορικής συναλλαγής.	Δυνατή κάλυψη.	Καλή.	Ικανοποιητική.	Μη ικανοποιητική.
Πολιτικό και νομικό πλαίσιο				
Κίνδυνος χώρας	Δεν υπάρχει κίνδυνος.	Περιορισμένη έκθεση στον κίνδυνο της χώρας (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).	Υπάρχει έκθεση στον κίνδυνο χώρας (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).	Υψηλός κίνδυνος (ειδικότερα σε περίπτωση αναπτυσσόμενης χώρας).
Αντιμετώπιση του κινδύνου χώρας	Πολύ ισχυρή αντιμετώπιση: - Ισχυροί μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι στρατηγικής σημασίας - Ο αγοραστής κατατάσσεται στις πρώτες θέσεις ισχύος σε σύγκριση με την υπόλοιπη αγορά (1st class buyer)	Ισχυρή αντιμετώπιση: - Υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι στρατηγικής σημασίας - Ισχυρός αγοραστής	Ικανοποιητική αντιμετώπιση: - Υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα είναι λιγότερο στρατηγικής σημασίας - Αποδεκτός αγοραστής	Μερική αντιμετώπιση: - Δεν υπάρχουν μηχανισμοί κάλυψης κινδύνου από το εξωτερικό - Το εμπόρευμα δεν είναι στρατηγικής σημασίας - Μη αποδεκτός αγοραστής
Χαρακτηριστικά του εμπορεύματος				
Ρευστότητα	Το εμπόρευμα διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά και μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται	Το εμπόρευμα διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά και μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται	Το εμπόρευμα δεν διαπραγματεύεται σε οργανωμένη αγορά, υπάρχει όμως επαρκής ρευστότητα στην αγορά του. Δεν είναι βέβαιο ότι μπορεί να αντισταθμιστεί με συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης ή εξωχρηματιστηριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα δεν υπόκειται σε φθορά.	Η αξία του εμπορεύματος δεν διαπραγματεύεται στο χρηματιστήριο παράγωγων αξιών. Η ρευστότητα είναι περιορισμένη με δεδομένο το μέγεθος και το βάθος της αγοράς. Δεν μπορεί να

	σε φθορά.	σε φθορά.		αντισταθμιστεί με συμβό-λαια μελλοντικής εκπλή-ρωσης ή εξωχρηματιστη-ριακά παράγωγα (futures, OTC). Το εμπόρευμα υπόκειται σε φθορά.
Χαρακτηριστικά του αναδόχου				
Οικονομική ευρωστία του διαπραγματευτή	Πολύ καλή οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε καλή οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε ικανοποιητική οικονομική κατάσταση.	Ο δανειολήπτης βρίσκεται σε αδύναμη οικονομική κατάσταση.
Ιστορικό και εμπειρία, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας διαχείρισης των εμπορευμάτων (logistics)	Μεγάλη εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Άριστο ιστορικό όσο αφορά την επιτυχημένη λειτουργία και τον έλεγχο κόστους.	Επαρκής εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Καλό ιστορικό όσο αφορά την επιτυχημένη λειτουργία και τον έλεγχο κόστους.	Μικρή εμπειρία σε συναλλαγές της συγκεκριμένης κατηγορίας. Ικανοποιητικό ιστορικό όσο αφορά τη λειτουργία της και τον έλεγχο κόστους.	Περιορισμένη εμπειρία. Εμφανίζονται διακυμάνσεις στα κέρδη και στα κόστη της λειτουργίας.
Εσωτερικοί έλεγχοι διαπραγμάτευσης και πολιτική αντιστάθμισης	Ο ανάδοχος εφαρμόζει ισχυρά κριτήρια για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου και για την εφαρμογή και παρακολούθησ η αντιστάθμισης.	Ο δανειολήπτης εφαρμόζει επαρκή κριτήρια για την επιλογή του αντισυμβαλλόμενου και για την εφαρμογή παρακολούθησ η αντιστάθμισης.	Οι συναλλαγές που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί δεν παρουσίασαν ιδιαίτερα προβλήματα.	Έχουν παρουσιαστεί σημαντικές ζημιές στο παρελθόν από ορισμένες συναλλαγές.
Δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις	Άριστης ποιότητας.	Καλής ποιότητας.	Ικανοποιητική.	Η δημοσιοποίηση των οικονομικών καταστάσεων του αναδόχου δεν θεωρείται επαρκής ή περιλαμβάνει ανακρίβειες.

Ενυπόθηκα στοιχεία				
Άσκηση ελέγχου στο εμπόρευμα	Η ύπαρξη ενεχύρου πρώτης τάξης παρέχει στον δανειστή νόμιμο έλεγχο του εμπορεύματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή κριθεί απαραίτητο.	Η ύπαρξη ενεχύρου πρώτης τάξης παρέχει στον δανειστή νόμιμο έλεγχο του εμπορεύματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή κριθεί απαραίτητο.	Υπάρχουν σημεία στη διαδικασία όπου ο δανειστής μπορεί να χάσει τον έλεγχο των εμπορευμάτων. Αυτό όμως μπορεί να αποφευχθεί μέσω της γνώσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης ή χρήσης τρίτου, κατά περίπτωση.	Η σύμβαση δεν κατοχυρώνει πλήρως τον δανειστή για τον έλεγχο των εμπορευμάτων. Υπάρχει κίνδυνος ο δανειστής να μην αποκτήσει τον έλεγχο του ενυπόθηκου στοιχείου.
Ασφάλεια για ενδεχόμενες φθορές	Ισχυρή ασφαλιστική κάλυψη (καλύπτει δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από απόλυτα αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.	Καλή ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από αξιόπιστες ασφαλιστικές εταιρείες.	Ικανοποιητική ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) από ασφαλιστικές εταιρείες αποδεκτής ποιότητας.	Μη ικανοποιητική ασφαλιστική κάλυψη (δεν συμπεριλαμβάνονται δευτερεύουσες φθορές στο ενεχυριασμένο στοιχείο) ή κάλυψη από ασφαλιστικές εταιρείες μη αποδεκτής ποιότητας.

Παράρτημα VI

Αίτηση για την παροχή άδειας χρησιμοποίησης της Π.Ε.Δ

1. Στοιχεία της αίτησης

Τα ελάχιστα στοιχεία που θα περιλαμβάνει η αίτηση που πρέπει να υποβάλλουν τα πιστωτικά ιδρύματα για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Π.Ε.Δ.), για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (Τμήμα Α παρ.1), ώστε να ξεκινήσει η διαδικασία αξιολόγησής της, είναι τα εξής:

- α. Επίσημη αίτηση, με την οποία το πιστωτικό ίδρυμα θα αιτείται την έγκριση χρήσης των μεθόδων.
- β. Περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης.
- γ. Περιβάλλον ελέγχου των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης, διαδικασίες εφαρμογής και μηχανογραφική υποδομή.
- δ. Πρόγραμμα εφαρμογής.
- ε. Αυτοαξιολόγηση.

2. Επίσημη αίτηση

Η αίτηση θα υποβάλλεται από κοινού από το πιστωτικό ίδρυμα και τις θυγατρικές του και θα πρέπει:

- α. Να αιτείται για τις εγκρίσεις που αναφέρονται στο Τμήμα Α της παρούσας Πράξης με βάση τις λεπτομέρειες που παρέχονται στα συνημμένα έγγραφα.
- β. Να είναι στα ελληνικά και να υπογράφεται από τον Πρόεδρο του Δ.Σ. και ένα τουλάχιστο εκτελεστικό μέλος, το οποίο δεσμεύει το πιστωτικό ίδρυμα.

γ. Να επιβεβαιώνει ότι το υλικό της αίτησης είναι ακριβές και περιλαμβάνει ακριβή και εύλογη περίληψη των θεμάτων που καλύπτει.

«Ακριβής και εύλογη περίληψη» σημαίνει ότι τα έγγραφα παρέχουν μόνο μία περίληψη του θέματος, «Ακριβής» σημαίνει ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην περίληψη δεν είναι ψευδείς ή παραπλανητικές και «εύλογη» σημαίνει ότι παρέχονται όλες οι ουσιώδεις πληροφορίες.

3. Περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης

α. Για την περιγραφή και τεκμηρίωση των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης απαιτείται ένας κατάλογος των συστημάτων διαβάθμισης, συνοδευόμενος από μια σύντομη περιγραφή του περιεχομένου τους καθώς και τις καταγεγραμμένες εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας τους. Η σύντομη περιγραφή περιλαμβάνει για κάθε σύστημα το είδος των δεδομένων που χρησιμοποιούνται, τους ορισμούς, την κατηγοριοποίηση και τις μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται, καθώς και κάποιες ποσοτικές και ποιοτικές αξιολογήσεις.

β. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει πιο λεπτομερείς πληροφορίες, είτε κατά την αρχική αίτηση είτε σε μεταγενέστερο στάδιο, ώστε να επιτύχει καλύτερη αξιολόγηση της αίτησης. Αυτά τα έγγραφα, όπως και όλα τα εσωτερικά έγγραφα, θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος σε πρώτη ζήτηση.

4. Περιβάλλον ελέγχου

Τα έγγραφα που αφορούν το περιβάλλον ελέγχου των προτεινόμενων συστημάτων διαβάθμισης, τις διαδικασίες εφαρμογής και τη μηχανογραφική υποδομή θα πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

α. Μία επισκόπηση της εσωτερικής διακυβέρνησης του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Την οργάνωση των αρμοδιοτήτων για την ανάθεση των διαβαθμίσεων.

γ. Τις αρμοδιότητες των μερών που λαμβάνουν μέρος στην ανάπτυξη και αναθεώρηση των υποδειγμάτων.

δ. Μία επισκόπηση της διαδικασίας επικύρωσης που ακολουθούν τα πιστωτικά ιδρύματα.

ε. Γενικές πληροφορίες σχετικές με τη μηχανογραφική υποδομή του πιστωτικού ιδρύματος.

στ. Αναφορές της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης.

Όπως και στις άλλες περιπτώσεις μπορούν να ζητηθούν περισσότερες λεπτομέρειες σε μεταγενέστερες φάσεις της αξιολόγησης.

5. Πρόγραμμα εφαρμογής

Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία προτίθενται να χρησιμοποιήσουν την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων θα πρέπει να έχουν ένα πρόγραμμα υλοποίησης, το οποίο θα περιλαμβάνει την πολιτική διαδοχικής εφαρμογής και την πολιτική μόνιμων παρεκκλίσεων.

Το πρόγραμμα εφαρμογής είναι ένα δεσμευτικό χρονοδιάγραμμα που περιλαμβάνει όλες τις ημερομηνίες, κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα σκοπεύει να εφαρμόσει όλα τα συστήματα διαβάθμισης για τα οποία κάνει την αίτηση. Το χρονοδιάγραμμα αυτό είναι απαραίτητο μέρος της αίτησης.

6. Αυτοαξιολόγηση (Self Assessment)

Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να έχει πραγματοποιήσει αξιολόγηση για την κατάσταση ετοιμότητας με βάση τα πρότυπα και τις ελάχιστες απαιτήσεις που προβλέπονται στην παρούσα Πράξη. Πρέπει να έχει αναπτύξει σχέδιο δράσης για να καλύψει τα κενά και τις ανεπάρκειες που έχει διαπιστώσει και ένα πρόγραμμα για την επίτευξη συμμόρφωσης προς τους κανόνες. Επίσης θα πρέπει να υποβληθούν ενδεικτικά στοιχεία/αποτελέσματα δοκιμαστικής εφαρμογής της Π.Ε.Δ.

1 Off take risk: κίνδυνος αθέτησης της σύμβασης κατά την οποία η εταιρεία που παράγει προϊόντα ή προσφέρει υπηρεσίες προ-συμφωνεί με πελάτη της αγορά προϊόντων/υπηρεσιών με καθορισμένες τιμές και λοιπούς όρους 2 Take or pay contract: όρος συμβολαίου κατά τον οποίο ο πελάτης της εταιρείας που παράγει προϊόντα ή προσφέρει υπηρεσίες έχει την υποχρέωση να αγοράσει συμφωνημένη ποσότητα προϊόντων/υπηρεσιών, διαφορετικά θα πληρώσει συγκεκριμένη ρήτρα.

3. Πράξη 2593/20.8.2007:Υπολογισμός σταθμισμένων ανοιγμάτων για θέσεις σε τιτλοποίηση (securitisation)

Καθορίζονται οι εναλλακτικές μέθοδοι για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων των τραπεζών σε σχέση με τα ανοίγματά τους που συνδέονται με τιτλοποιήσεις με σκοπό να διασφαλιστεί ότι τα πιστωτικά ιδρύματα διαθέτουν επαρκή κεφάλαια για την κάλυψη των κινδύνων που διατηρούν ή αποκτούν στο πλαίσιο της εν λόγω τεχνικής.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:

1. «Τιτλοποίηση»: Συναλλαγή ή πρόγραμμα μερισμού κατά τμήματα διαβάθμισης του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα ή μια ομάδα χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και έχει τα εξής χαρακτηριστικά:

α. Ο υποκείμενος κίνδυνος του χρηματοδοτικού ανοίγματος ή της ομάδας των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ανασκευάζεται σε τουλάχιστον δύο τμήματα, τα οποία χαρακτηρίζονται από διαφορετικούς βαθμούς πιστωτικού κινδύνου. Οι θέσεις πρωτεύουσας ζημίας (first-loss positions) θεωρούνται ως τμήματα τιτλοποίησης, ανεξάρτητα από το λογιστικό τους χειρισμό.

β. Οι πληρωμές στο πλαίσιο της συναλλαγής ή του προγράμματος εξαρτώνται αποκλειστικά από την απόδοση του ανοίγματος ή της ομάδας των ανοιγμάτων.

γ. Η σειρά κατάταξης ως προς την εξοφλητική προτεραιότητα των τμημάτων τιτλοποίησης (υψηλής εξοφλητικής προτεραιότητας, μεσαίας εξοφλητικής προτεραιότητας και πρωτεύουσας ζημίας) προσδιορίζει την κατανομή των ζημιών του εκάστοτε τμήματος κατά τη διάρκεια ζωής της συναλλαγής ή του προγράμματος.

2. «Τμήμα τιτλοποίησης»: Συμβατικά προσδιοριζόμενο μερίδιο του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με ένα ή περισσότερα χρηματοδοτικά ανοίγματα. Η κατοχή θέσης στο μερίδιο αυτό συνεπάγεται μεγαλύτερο ή μικρότερο πιστωτικό κίνδυνο από ισόποση θέση σε κάθε άλλο μερίδιο, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η τυχόν πιστωτική προστασία που παρέχεται άμεσα από τρίτους.

3. «Θέση σε τιτλοποίηση»: Οποιοδήποτε χρηματοδοτικό άνοιγμα από την τιτλοποίηση ή από επένδυση σε τίτλους αυτής. Οι πάροχοι πιστωτικής προστασίας (είτε πρόκειται για πρωτεύουσα πιστωτική ενίσχυση ή για σύνθετη πιστωτική προστασία) αντιμετωπίζονται ως κάτοχοι θέσεων σε τιτλοποίηση. Οι θέσεις σε τιτλοποίηση περιλαμβάνουν επίσης τα ανοίγματα που απορρέουν από συμβάσεις παραγωγών επί επιτοκίων ή συναλλάγματος.

4. «Μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα»:

α. Πιστωτικό ίδρυμα που, είτε το ίδιο, είτε μέσω, άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένων επιχειρήσεων, κατά την έννοια του κ.ν. 2190/1920, άρθρο 42 ε, παρ. 5, εδάφιο α', όπως εκάστοτε ισχύει, συμμετείχε στην αρχική συμφωνία με την οποία δημιουργήθηκαν οι υποχρεώσεις ή οι δυνητικές υποχρεώσεις του χρεώστη ή του δυνητικού χρεώστη οι οποίες συνδέονται με το υπό τιτλοποίηση άνοιγμα, ή

β. πιστωτικό ίδρυμα που αγοράζει τα ανοίγματα ενός τρίτου, τα αποτυπώνει στον ισολογισμό του και κατόπιν τα τιτλοποιεί.

Είναι δυνατόν το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα να διαχειρίζεται το όλο πρόγραμμα τιτλοποίησης και να παρέχει συγκεκριμένου τύπου ρευστότητα, καθώς και επιπλέον ασφάλειες για την ενίσχυση της φερεγγυότητας του εκδότη των τίτλων ή/και την πιστωτική προστασία των επενδυτών των τίτλων αυτών.

5. «Ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα»: Πιστωτικό ίδρυμα διαφορετικό από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο καταρτίζει και διαχειρίζεται ένα Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού ή άλλο πρόγραμμα τιτλοποίησης που αγοράζει ανοίγματα από τρίτες οντότητες.

6. «Τιτλοποίηση παραδοσιακής μορφής»: Τιτλοποίηση που περιλαμβάνει την οικονομική μεταφορά των τιτλοποιούμενων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα σε μια οντότητα ειδικού σκοπού που εκδίδει τους τίτλους. Αυτό επιτυγχάνεται είτε με τη μεταβίβαση της κυριότητας των τιτλοποιούμενων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων είτε με τη μερική εκχώρηση των απαιτήσεων (sub-participation). Οι εκδιδόμενοι τίτλοι δεν αντιπροσωπεύουν υποχρεώσεις πληρωμών του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος.

7. «Τιτλοποίηση σύνθετης μορφής»: Τιτλοποίηση που χρησιμοποιεί πιστωτικά παράγωγα μέσα ή εγγυήσεις για την αντιστάθμιση του πιστωτικού κινδύνου των τμημάτων της τιτλοποίησης, στον οποίο εκτίθεται το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα. Τα ανοίγματα που τιτλοποιούνται εξακολουθούν να αποτελούν απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος.

8. «Πιστωτική ενίσχυση»: Συμβατική ρύθμιση με την οποία η πιστωτική ποιότητα της θέσης σε τιτλοποίηση βελτιώνεται σε σχέση με αυτήν που θα ήταν χωρίς την ενίσχυση, ουσιαστικά παρέχοντας πρόσθετη ασφάλεια στους

επενδυτές των τίτλων. Ο φορέας πιστωτικής ενίσχυσης μπορεί να είναι το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα ή ένα διαφορετικό πιστωτικό ίδρυμα. Ως πιστωτική ενίσχυση θεωρείται και η προστασία που παρέχεται με την ανάληψη του κινδύνου των ελάσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας τμημάτων της τιτλοποίησης (junior tranches) και άλλες μορφές πιστωτικής προστασίας.

9. «Εταιρεία Ειδικού Σκοπού Τιτλοποίησης (Ε.Ε.Σ.Τ.)»: Εταιρεία, πλην πιστωτικού ιδρύματος, που:

α. Έχει συσταθεί προκειμένου να αναλάβει μια ή περισσότερες τιτλοποιήσεις.

β. Οι δραστηριότητές της περιορίζονται σε εκείνες που είναι κατάλληλες για την επίτευξη του σκοπού αυτού.

γ. Η δομή της αποσκοπεί στην απομόνωση των υποχρεώσεων της από εκείνες του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος.

δ. Οι κατέχοντες συμμετοχή σε αυτήν δικαιούνται να ενεχυριάζουν ή να ανταλλάσσουν τη συμμετοχή τους χωρίς κανένα περιορισμό.

10. «Αποκτών»: Η Ε.Ε.Σ.Τ. στην οποία μεταβιβάζονται λόγω πώλησης οι απαιτήσεις του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος και η οποία εκδίδει τους τίτλους.

11. «Υπερβάλλον περιθώριο» (excess spread): Το σύνολο των χρηματοοικονομικών εσόδων και λοιπών αμοιβών από απαιτήσεις που έχουν τιτλοποιηθεί μετά την αφαίρεση των εξόδων και δαπανών.

12. «Δικαίωμα Τελικής Επαναγοράς Εκδοθέντων Τίτλων» (clean-up call option): Το συμβατικό δικαίωμα του μεταβιβάζοντος ιδρύματος να επαναγοράσει ή να κλείσει τις θέσεις σε τιτλοποίηση πριν την αποπληρωμή του συνόλου των υποκείμενων ανοιγμάτων, εφόσον το ανεξόφλητο υπόλοιπο των υποκείμενων ανοιγμάτων μειώνεται κάτω από ορισμένο επίπεδο.

13. «Ταμειακή διευκόλυνση» (liquidity facility): Θέση σε τιτλοποίηση που απορρέει από συμβατική συμφωνία χρηματοδότησης με την οποία εξασφαλίζεται η έγκαιρη πληρωμή των χρηματοροών στους επενδυτές.

14. «Μη διαβαθμισμένη θέση» (unrated position): Θέση σε τιτλοποίηση χωρίς αποδεκτή πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) σύμφωνα με το Τμήμα Γ της παρούσας Πράξης.

15. «Διαβαθμισμένη θέση» (rated position): Θέση σε τιτλοποίηση με αποδεκτή πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. σύμφωνα με το Τμήμα Γ της παρούσας Πράξης.

16. «Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού» (Asset-Backed Commercial Paper Programme): Πρόγραμμα τιτλοποίησης στο πλαίσιο του οποίου εκδίδονται κυρίως τίτλοι που έχουν μορφή εμπορικών χρεογράφων και αρχική ληκτότητα μικρότερη ή ίση του ενός (1) έτους.

17. «Ανακυκλούμενες πιστώσεις»: Πιστώσεις των οποίων τα ανεξόφλητα υπόλοιπα δύνανται να κυμαίνονται, μέχρι ενός συμφωνημένου ορίου, με βάση την απόφαση του πιστούχου να δανειστεί ή/και να εξοφλήσει κάποιο ποσό.

18. «Ρύθμιση Πρόωρης Εξόφλησης»: Συμβατική ρήτρα σύμφωνα με την οποία προβλέπεται, κατά την επέλευση συγκεκριμένων γεγονότων, η εξόφληση των επενδυτών πριν την αρχικά προσδιορισθείσα ληκτότητα των εκδοθέντων τίτλων.

19. «Συμμετοχή του Μεταβιβάζοντος»: Το ονομαστικό ποσό της αξίας ανοίγματος σε σχέση με μία ομάδα ανοιγμάτων που έχουν πωληθεί προς τιτλοποίηση, η αναλογία του οποίου στο σύνολο της αξίας της εν λόγω ομάδας ανοιγμάτων προσδιορίζει και την αναλογία των χρηματοροών από εισπράξεις κεφαλαίου, τόκων και άλλων σχετικών ποσών, τα οποία δεν είναι διαθέσιμα για πληρωμές στους επενδυτές της τιτλοποίησης. Για να ανταποκρίνεται στον ορισμό αυτό, η συμμετοχή του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος δεν πρέπει να έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με τη συμμετοχή των επενδυτών.

20. «Συμμετοχή των Επενδυτών»: Το ονομαστικό ποσό της εναπομένουσας, μετά τη συμμετοχή του μεταβιβάζοντος, αξίας ανοίγματος, σε σχέση με μία ομάδα ανοιγμάτων που έχουν πωληθεί προς τιτλοποίηση.

21. «Ρύθμιση Ελεγχόμενης Πρόωρης Εξόφλησης»: Μια ρύθμιση θεωρείται ελεγχόμενης πρόωρης εξόφλησης εάν πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει κατάλληλη πολιτική ώστε, σε περίπτωση επέλευσης γεγονότος που οδηγεί σε πρόωρη εξόφληση, να διασφαλίζεται ότι διαθέτει επαρκή ίδια κεφάλαια και ρευστότητα.

β. Σε όλη τη διάρκεια της συναλλαγής, η κατανομή των πληρωμών τόκων, κεφαλαίου, εξόδων, ζημιών και επανεισπράξεων διενεργείται κατ' αναλογία προς τη συμμετοχή του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος και τη συμμετοχή των επενδυτών, με βάση τα υπόλοιπα εισπρακτέων απαιτήσεων σε ένα ή περισσότερα χρονικά σημεία αναφοράς μέσα σε κάθε μήνα.

γ. Η περίοδος εξόφλησης θεωρείται επαρκής όταν το 90% του συνολικού χρεωστικού (ανεξόφλητου) υπολοίπου (συμμετοχή μεταβιβάζοντος ιδρύματος και επενδυτών) στην αρχή της περιόδου πρόωρης εξόφλησης έχει αποπληρωθεί ή έχει αναγνωριστεί όντας σε αθέτηση.

δ. Ο ρυθμός αποπληρωμής δεν είναι ταχύτερος από εκείνον που θα επιτυγχανόταν με μια σταθερή απόσβεση κατά τη διάρκεια της προαναφερόμενης στην υποπαρ. γ, ανωτέρω περιόδου.

22. «KIRB»: Το άθροισμα των παρακάτω ποσών:

α. Του 8% των σταθμισμένων τιτλοποιημένων ανοιγμάτων, όπως αυτά θα υπολογίζονταν σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τον Υπολογισμό Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων.

β. Της υπολογιζόμενης, σύμφωνα με την προαναφερθείσα Πράξη, αναμενόμενης ζημίας των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων.

23. «Μέθοδος των Διαβαθμίσεων» (ratings based method): Η μέθοδος υπολογισμού των σταθμισμένων ποσών για τις θέσεις σε τιτλοποίηση σύμφωνα με το Τμήμα Ε3 της παρούσας.

24. «Μέθοδος του Εποπτικού Υποδείγματος» (supervisory formula method): Η μέθοδος υπολογισμού των σταθμισμένων ποσών για τις θέσεις σε τιτλοποίηση σύμφωνα με Τμήμα Ε4 της παρούσας Πράξης.

Τμήμα Α. Ελάχιστες απαιτήσεις για την αναγνώριση μεταφοράς σημαντικού μέρους του πιστωτικού κινδύνου

A.1 Τιτλοποιήσεις Παραδοσιακής Μορφής

Στις τιτλοποιήσεις παραδοσιακής μορφής, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα θεωρείται ότι μεταβιβάζει, σε τρίτους, σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου, που συνδέεται με ανοίγματα που έχουν τιτλοποιηθεί, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Υφίσταται νομική γνωμοδότηση από την οποία προκύπτει ότι:

α. Η μεταβίβαση των ανοιγμάτων πραγματοποιήθηκε κατά τις διατάξεις του Ν. 3156/2003 ή άλλου ισοδύναμου νομικού καθεστώτος.

β. Επέρχεται πλήρης απομόνωση του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και των πιστωτών του από τις μεταβιβαζόμενες απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών πτώχευσης και θέσης υπό αναγκαστική διαχείριση, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος να προκύψει μελλοντικώς οποιαδήποτε υποχρέωσή του από αυτές.

Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης αυτής πρέπει να κρίνεται ικανοποιητικό από το Διοικητικό Συμβούλιο του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης.

2. Οι συμβάσεις, το ενημερωτικό δελτίο και τα λοιπά, σχετικά με την τιτλοποίηση, έγγραφα, αντικατοπτρίζουν την οικονομική ουσία της συναλλαγής.

3. Οι τίτλοι που εκδίδονται από την Ε.Ε.Σ.Τ. δεν αποτελούν, σε καμία περίπτωση, υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος έναντι των επενδυτών. Οι επενδυτές αποκτώντας τους εν λόγω τίτλους, έχουν απαίτηση έναντι των αρχικών οφειλετών, δηλαδή έναντι αυτών των οποίων οι οφειλές έχουν εκχωρηθεί στην Ε.Ε.Σ.Τ..

4. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα δεν διατηρεί πραγματικό ή έμμεσο έλεγχο επί των μεταβιβασθέντων ανοιγμάτων. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα θεωρείται ότι έχει διατηρήσει πραγματικό έλεγχο επί των μεταβιβασθέντων απαιτήσεων, εάν έχει το δικαίωμα, το ίδιο ή συνδεδεμένη με αυτό επιχείρηση, να τις επαναγοράσει από τον αποκτώντα για να ρευστοποιήσει τα κέρδη τους ή εάν είναι υποχρεωμένο να αναλάβει εκ νέου το μεταβιβασθέντα κίνδυνο. Η διατήρηση από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα δικαιωμάτων ή υποχρεώσεων διαχείρισης (servicing) των μεταβιβασθέντων απαιτήσεων δεν συνιστά αυτή καθαυτή έμμεσο έλεγχο επί των απαιτήσεων.

5. Εάν υπάρχει «Δικαίωμα Τελικής Επαναγοράς των Εκδοθέντων Τίτλων», πρέπει να πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η άσκηση του δικαιώματος επαναγοράς είναι, τυπικά και ουσιαστικά, στην πλήρη διακριτική ευχέρεια του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος.

β. Το δικαίωμα επαναγοράς μπορεί να ασκηθεί μόνο εάν ποσοστό 10% ή λιγότερο της αρχικής αξίας των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων παραμένει ανεξόφλητο.

γ. Το δικαίωμα επαναγοράς δεν είναι διαρθρωμένο με τρόπο που να αποφεύγεται ο καταλογισμός των ζημιών σε θέσεις που κατέχονται από επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων πιστωτικής ενίσχυσης, ούτε έτσι ώστε να παρέχει πιστωτική ενίσχυση.

6. Τα σχετικά με την τιτλοποίηση έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών συμβάσεων, ενημερωτικών δελτίων κλπ, δεν περιέχουν καμία ρήτρα που:

α. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται πρόωρη εξόφληση, απαιτεί από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων σε τιτλοποίηση, μεταξύ άλλων, με την αναδιάρθρωση-αναδιάταξη των υποκείμενων πιστωτικών ανοιγμάτων.

β. Αυξάνει την απόδοση που καταβάλλεται στους κατόχους των θέσεων σε τιτλοποίηση σε περίπτωση επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας της υποκείμενης ομάδας απαιτήσεων.

γ. Επιτρέπει την τροποποίηση, μετά την έναρξη της διαδικασίας της τιτλοποίησης, των όρων, συμπεριλαμβανομένου του κόστους (επιτοκίων) ή/και του ποσού της πιστωτικής ενίσχυσης, ήτοι της εξασφάλισης που συμφωνήθηκε να παρασχεθεί από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα προς τους επενδυτές.

δ. Υποχρεώνει το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα να μεταβάλλει τους όρους που διέπουν τις υποκείμενες απαιτήσεις.

7. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα έχει ενημερώσει τους επενδυτές και την Ε.Ε.Σ.Τ., μέσω του προγράμματος τιτλοποίησης (ενημερωτικό φυλλάδιο), ότι δεν έχει υποχρέωση επαναγοράς των στοιχείων ή κάλυψης ενδεχομένων ζημιών που θα προκύψουν από αυτά.

8. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα δεν ενεργεί ως ανάδοχος έκδοσης και δεν επηρεάζει, κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, την αντίστοιχη δευτερογενή αγορά τίτλων με οποιονδήποτε τρόπο.

9. Σε περίπτωση αλλαγής του χρονοδιαγράμματος αποπληρωμής των απαιτήσεων ή επαναδιαπραγμάτευσης των όρων αυτών, στους τροποποιημένους όρους υπόκειται μόνον η Ε.Ε.Σ.Τ.

10. Σε περίπτωση που το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα είναι και διαχειριστής των μεταβιβαζομένων απαιτήσεων, εμβάζει στην Ε.Ε.Σ.Τ. ποσά που αφορούν κεφάλαιο και τόκους ίσα με τα εισπραττόμενα.

11. Επιπλέον, στο πλαίσιο της μεταφοράς σημαντικού μέρους του πιστωτικού κινδύνου από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, θα πρέπει να διασφαλίζεται η αυτονομία της διοίκησης και διαχείρισης της Ε.Ε.Σ.Τ., καθώς και η αποτροπή άσκησης οποιασδήποτε επιρροής από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα σε αυτήν. Μεταξύ άλλων, πρέπει:

α. Η επωνυμία της Ε.Ε.Σ.Τ. να μην περιλαμβάνει, αλλά ούτε να συνδέεται άμεσα, με την επωνυμία του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος.

β. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα να μην εκπροσωπείται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ε.Σ.Τ.. Τυχόν εκπροσώπηση του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος με ένα (1) μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ε.Σ.Τ., πρέπει να εγκρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

γ. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα να μην καλύπτει, μετά την υλοποίηση της αρχικής μεταβίβασης, τα τρέχοντα έξοδα του σχήματος τιτλοποίησης ή τμήμα αυτών, με την επιφύλαξη της παροχής ταμειακής διευκόλυνσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα.

δ. Σε περίπτωση που η Ε.Ε.Σ.Τ. είναι αντισυμβαλλόμενη σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων ή νομισμάτων με το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα ή συνδεδεμένη με αυτήν εταιρεία, αυτές θα διενεργούνται σε αντιπροσωπευτικές αγοραίες τιμές.

Προκειμένου, να αποκλειστεί η ενδεχόμενη οικονομική επιρροή ή χρησιμοποίηση της Ε.Ε.Σ.Τ. αποκλειστικά προς όφελος του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος, η Τράπεζα της Ελλάδος, διατηρεί τη διακριτική ευχέρεια να απαιτήσει από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα να μην έχει οποιαδήποτε άμεση ή έμμεση μετοχική σχέση με την Ε.Ε.Σ.Τ.

12. Η λογιστική απεικόνιση της τιτλοποίησης δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση ούτε αποδεικτικό στοιχείο για την αποτελεσματική μεταφορά του κινδύνου σε τρίτους.

A.2. Τιτλοποιήσεις Σύνθετης Μορφής

Στις τιτλοποιήσεις σύνθετης μορφής, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα θεωρείται ότι μεταβιβάζει σε τρίτους σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με ανοίγματα που έχουν τιτλοποιηθεί, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

13. Υφίσταται νομική γνωμοδότηση από την οποία προκύπτει ότι:

α. Ένα σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου έχει μεταφερθεί σε τρίτους με χρηματοδοτούμενη ή με μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία.

β. Η παρεχόμενη πιστωτική προστασία είναι νομικά ισχυρή σε όλες τις χώρες που έχουν δικαιοδοσία.

Το περιεχόμενο της γνωμοδότησης αυτής πρέπει να κρίνεται ικανοποιητικό από το Διοικητικό Συμβούλιο του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος για τους σκοπούς της παρούσας.

14. Οι συμβάσεις, το ενημερωτικό δελτίο και τα λοιπά, σχετικά με την τιτλοποίηση, έγγραφα αντικατοπτρίζουν την οικονομική ουσία της συναλλαγής.

15. Η πιστωτική προστασία με την οποία μεταφέρεται ο πιστωτικός κίνδυνος πληροί τις απαιτήσεις επιλεξιμότητας και τις λοιπές απαιτήσεις των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου όπως προβλέπονται στις ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ και ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 Τμήμα Η. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, οι Ε.Ε.Σ.Τ. δεν αναγνωρίζονται ως αποδεκτοί πάροχοι μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας.

16. Τα χρηματοοικονομικά μέσα (εργαλεία) που χρησιμοποιούνται για τη μεταβίβαση του πιστωτικού κινδύνου δεν περιέχουν όρους ή προϋποθέσεις ή ρήτρες που:

α. Επιβάλλουν ουσιώδη όρια σημαντικότητας κάτω από τα οποία η πιστωτική προστασία δεν ενεργοποιείται από την έλευση ενός πιστωτικού γεγονότος.

β. Προβλέπουν τον τερματισμό της προστασίας σε περίπτωση επιδείνωσης της ποιότητας των υποκείμενων ανοιγμάτων.

γ. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου προβλέπεται πρόωρη εξόφληση, απαιτούν τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων σε τιτλοποίηση από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, μεταξύ άλλων με την αναδιάρθρωση-αναδιάταξη των υποκείμενων πιστωτικών ανοιγμάτων.

δ. Αυξάνουν το κόστος της πιστωτικής προστασίας για το πιστωτικό ίδρυμα ή την απόδοση που καταβάλλεται στους κατόχους θέσεων σε τιτλοποίηση σε περίπτωση επιδείνωσης της πιστωτικής ποιότητας της υποκείμενης ομάδας ανοιγμάτων

17. Η λογιστική απεικόνιση της τιτλοποίησης δεν αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση ούτε αποδεικτικό στοιχείο για την αποτελεσματική μεταφορά του κινδύνου.

Τμήμα Β. Υπολογισμός σταθμισμένων ανοιγμάτων και ποσών αναμενόμενης ζημίας

B.1. Γενικές Αρχές

1. Για τον υπολογισμό του σταθμισμένου ανοίγματος μιας θέσης σε τιτλοποίηση, εφαρμόζονται συντελεστές στάθμισης σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο, οι οποίοι προσδιορίζονται με βάση την πιστωτική ποιότητα της θέσης αυτής, είτε με αναφορά σε πιστοληπτική αξιολόγηση από Ε.Ο.Π.Α. είτε με άλλον τρόπο, όπως ορίζεται στα Τμήματα Δ και Ε της παρούσας

2. Στις περιπτώσεις που υφίσταται άνοιγμα σε διάφορα τμήματα τιτλοποίησης, το άνοιγμα σε κάθε τμήμα τιτλοποίησης θεωρείται ως ξεχωριστή θέση σε τιτλοποίηση.

B.2. Αξία Ανοίγματος

3. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η αξία ανοίγματος μιας εντός ισολογισμού θέσης σε τιτλοποίηση προσδιορίζεται ως εξής:

α. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τα σταθμισμένα ανοίγματα σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση που περιγράφεται στο Τμήμα Δ, της παρούσας η αξία ανοίγματος μιας θέσης νοείται ως η αξία της θέσης με την οποία εμφανίζεται στον ισολογισμό.,

β. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τα σταθμισμένα ανοίγματα σύμφωνα με την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων που περιγράφεται στο Τμήμα Ε της παρούσας, η αξία ανοίγματος υπολογίζεται προ τυχόν προσαρμογών αξίας.

4. Με την επιφύλαξη της παρ. 5, η αξία ανοίγματος μιας εκτός ισολογισμού θέσης σε τιτλοποίηση, ισούται με την ονομαστική της αξία εκτός αν στην παρούσα προβλέπεται συντελεστής μετατροπής διαφορετικός από 100%. Στην περίπτωση αυτή η αξία ανοίγματος είναι η ονομαστική αξία της θέσης πολλαπλασιασμένη με τον προσδιοριζόμενο στην παρούσα συντελεστή μετατροπής.

5. Η αξία ανοίγματος μιας θέσης σε τιτλοποίηση που απορρέει από ένα εκ των παραγώγων μέσων που απαριθμούνται στο Παράρτημα 1 προσδιορίζεται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 για τον Κίνδυνο Αντισυμβαλλόμενου.

6. Όταν μία θέση σε τιτλοποίηση υπόκειται σε χρηματοδοτούμενη ή μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, η αξία ανοίγματος της θέσης αυτής ή ο εφαρμοστέος στη θέση αυτή συντελεστής στάθμισης, αντίστοιχα, δύνανται να

τροποποιηθούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα Πράξη και με την επιφύλαξη των σχετικών όρων και προϋποθέσεων που περιγράφονται στις ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, Τμήμα ΣΤ και 2589/20.8.2007, για τον Υπολογισμό των Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων Τμήμα Η.

7. Με την επιφύλαξη της παρ. 28 του Τμήματος Δ και της παρ. 29 του Τμήματος Ε, σχετικά με την αφαίρεση των θέσεων σε τιτλοποίηση από τα ίδια κεφάλαια, το σταθμισμένο άνοιγμα θα συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των σταθμισμένων ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος για τους σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών του απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου.

8. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα κατέχει δύο ή περισσότερες επικαλυπτόμενες θέσεις σε μία τιτλοποίηση (π.χ. όταν το πιστωτικό ίδρυμα παρέχει συγχρόνως ταμειακή διευκόλυνση και πρόγραμμα ευρείας πιστωτικής ενίσχυσης) υποχρεούται, στον βαθμό που οι εν λόγω θέσεις επικαλύπτονται, να συμπεριλάβει στον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων μόνο τη θέση ή το τμήμα αυτής που οδηγεί στη στάθμιση του ανοίγματος με τον υψηλότερο συντελεστή. Για το σκοπό του σημείου αυτού, «επικάλυψη» σημαίνει ότι οι θέσεις αντιπροσωπεύουν, εν όλω ή εν μέρει, άνοιγμα έναντι του ίδιου κινδύνου κατά τρόπο ώστε, στο βαθμό της επικάλυψής τους, να θεωρείται ότι υπάρχει ένα μόνο άνοιγμα.

B.3. Τιτλοποιήσεις Παραδοσιακής Μορφής

9. Σε μία τιτλοποίηση παραδοσιακής μορφής, όταν έχει μεταβιβαστεί σε τρίτους σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με ανοίγματα που έχουν τιτλοποιηθεί από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, σύμφωνα με τους όρους του Τμήματος Α, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να εξαιρέσει από τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων και κατά περίπτωση των αναμενόμενων ζημιών, τα ανοίγματα τα οποία έχει τιτλοποιήσει.

10. Στην περίπτωση που ισχύει η ανωτέρω παρ. 9 και το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί την Τυποποιημένη Προσέγγιση σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, τα σταθμισμένα ανοίγματα για τις θέσεις σε τιτλοποίηση που τυχόν κατέχει υπολογίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Δ της παρούσας.

11. Στην περίπτωση που ισχύει η ανωτέρω παρ. 9 και το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, τα σταθμισμένα ανοίγματα για τις θέσεις σε τιτλοποίηση που τυχόν κατέχει υπολογίζονται σύμφωνα με το Τμήμα Ε της παρούσας.

12. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν μεταβιβάζει σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με το Τμήμα Α της παρούσας, οφείλει να υπολογίσει τα σταθμισμένα ανοίγματα, ως να μην είχαν τιτλοποιηθεί, εφαρμόζοντας την Τυποποιημένη Προσέγγιση (ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007) ή την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007). Στην περίπτωση αυτή δεν υποχρεούται να υπολογίσει σταθμισμένα ανοίγματα, σύμφωνα με την παρούσα πράξη, για καμία από τις θέσεις που τυχόν κατέχει στην υπόψη τιτλοποίηση.

13. Το πιστωτικό ίδρυμα που επενδύει σε θέσεις σε τιτλοποίηση υπολογίζει τα σταθμισμένα ανοίγματα των θέσεων αυτών σύμφωνα με το Τμήμα Δ ή το Τμήμα Ε της παρούσας, ανάλογα με το αν εφαρμόζει την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τα λοιπά, εκτός της τιτλοποίησης ανοίγματα.

B.4. Τιτλοποιήσεις Σύνθετης Μορφής

14. Σε μία τιτλοποίηση σύνθετης μορφής, όταν έχει μεταβιβαστεί σε τρίτους σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου που συνδέεται με τα τιτλοποιηθέντα ανοίγματα, σύμφωνα με τους όρους του Τμήματος Α της παρούσας, το πιστωτικό ίδρυμα δεν χρησιμοποιεί για τον υπολογισμό των εν λόγω σταθμισμένων ανοιγμάτων την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, αλλά οφείλει, με την επιφύλαξη των παρ. 17 και 18, να τα υπολογίσει σύμφωνα με το Τμήμα Δ ή το Τμήμα Ε της παρούσας, ανάλογα με το αν εφαρμόζει την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τα λοιπά, εκτός της τιτλοποίησης ανοίγματα. Στην περίπτωση που χρησιμοποιείται το Τμήμα Ε της παρούσας, το ποσό της αναμενόμενης ζημίας για τα εν λόγω ανοίγματα είναι μηδέν.

15. Με την επιφύλαξη των παρ. 17 και 18, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τα σταθμισμένα ποσά όπως ορίζεται στην ανωτέρω παρ.14, για όλα τα τμήματα της τιτλοποίησης, περιλαμβανομένων και εκείνων που σχετίζονται με την αναγνώριση της μείωσης του πιστωτικού κινδύνου. Για παράδειγμα, εάν ένα τμήμα κινδύνου μεταφέρεται σε τρίτο ο οποίος παρέχει μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία, ο κατάλληλος συντελεστής στάθμισης γι' αυτόν τον τρίτο, είναι αυτός που

εφαρμόζεται και στο εν λόγω τμήμα κατά τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος.

16. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν μεταβιβάζει σημαντικό μέρος του πιστωτικού κινδύνου σύμφωνα με το Τμήμα Α της παρούσας, οφείλει να υπολογίσει τα σταθμισμένα ανοίγματα, ως να μην είχαν τιτλοποιηθεί, εφαρμόζοντας την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007. Στην περίπτωση αυτή δεν υποχρεούται να υπολογίσει σταθμισμένα ανοίγματα, σύμφωνα με την παρούσα Πράξη, για καμία από τις θέσεις τις οποίες τυχόν κατέχει στην υπόψη τιτλοποίηση.

Αναντιστοιχία Ληκτότητας

17. Για τα τμήματα τιτλοποίησης στα οποία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Τμήματα Δ και Ε της παρούσας, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1250%, τυχόν αναντιστοιχία μεταξύ της ληκτότητας της πιστωτικής προστασίας και της ληκτότητας των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων δεν λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων.

18. Για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων των λοιπών, πέραν αυτών της παρ. 17, τμημάτων τιτλοποίησης για την αναντιστοιχία ληκτότητας μεταξύ της πιστωτικής προστασίας και των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

α. Η ληκτότητα των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων είναι η μεγαλύτερη ληκτότητα οποιουδήποτε από τα ανοίγματα αυτά, με ανώτατο όριο τα πέντε (5) έτη.

β. Η ληκτότητα πιστωτικής προστασίας ορίζεται ως το χρονικό διάστημα μέχρι την ημερομηνία κατά την οποία η προστασία λήγει ή τερματίζεται. Εάν υπάρχει προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια είτε του πωλητή της προστασίας, είτε του αγοραστή, η ληκτότητα της προστασίας είναι το χρονικό διάστημα μέχρι την πλησιέστερη ημερομηνία κατά την οποία μπορεί να ασκηθεί η προαίρεση. Τυχόν προαίρεση για τερματισμό της προστασίας με διακριτική ευχέρεια του αγοραστή της θεωρείται ότι επηρεάζει τη ληκτότητα της προστασίας μόνον εφόσον οι όροι της σύμβασης παροχής προστασίας περιέχουν θετικό κίνητρο για το πιστωτικό ίδρυμα να τερματίσει τη συναλλαγή πριν τη συμβατική ημερομηνία λήξης.

γ. Ειδικά στην περίπτωση πιστωτικού παράγωγου για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη που να εμποδίζει τον τερματισμό του (termination) πριν τη λήξη τυχόν περιόδου χάριτος, μετά την οποία μη εξυπηρέτηση της υποκείμενης υποχρέωσης έχει ως αποτέλεσμα την κήρυξή της σε αθέτηση, η ληκτότητα της προστασίας μειώνεται κατά τη διάρκεια της περιόδου χάριτος.

δ. Ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στα τμήματα για τα οποία υπάρχει αναντιστοιχία ληκτότητας υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

$$RW^* = [RW(SP) \times (t - t^*) / (T - t^*)] + [RW(Ass) \times (T - t) / (T - t^*)]$$

όπου:

RW* : Τα σταθμισμένα ποσά για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα λαμβάνοντας υπόψη την αναντιστοιχία ληκτότητας,

RW(Ass) : Τα σταθμισμένα ποσά των ανοιγμάτων όπως θα είχαν υπολογιστεί εάν δεν είχαν τιτλοποιηθεί

RW(SP) : Τα σταθμισμένα ποσά όπως θα είχαν υπολογιστεί σύμφωνα με την παρ. 14 εάν δεν υπήρχε αναντιστοιχία ληκτότητας,

T : Η ληκτότητα των υποκείμενων ανοιγμάτων, εκφρασμένη σε έτη,

t : Η ληκτότητα της πιστωτικής προστασίας, εκφρασμένη σε έτη, και

t* : 'Ισο με 0,25.

B.5. Εξωσυμβατική στήριξη στην τιτλοποίηση

19. Ένα μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα που έχει κάνει χρήση της παρ. 1 των Τμημάτων Δ και Ε της παρούσας για τον υπολογισμό των σταθμισμένων κατά κίνδυνο τιτλοποιημένων ανοιγμάτων, ή ένα ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα δεν επιτρέπεται, προκειμένου να μειωθούν οι δυνητικές ή οι πραγματικές ζημιές των επενδυτών, να παρέχει στήριξη στην τιτλοποίηση πέραν των όσων προβλέπουν οι συμβατικές του υποχρεώσεις.

20. Σε περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος διαπιστώσει ότι το μεταβιβάζον ή ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα δεν συμμορφωθεί προς την παρ. 19, απαιτείται από αυτό να διατηρεί κεφάλαια για όλα τα τιτλοποιημένα ανοίγματα σαν να μην είχαν τιτλοποιηθεί.

21. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να δημοσιοποιεί ότι έχει παράσχει εξωσυμβατική στήριξη, καθώς και την απορρέουσα επίπτωση στις κεφαλαιακές του απαιτήσεις.

Τμήμα Γ. Εξωτερικές Πιστοληπτικές Αξιολογήσεις

Γ.1. Γενικές αρχές

1. Μια πιστοληπτική αξιολόγηση από έναν Ε.Ο.Π.Α. μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης ενός ανοίγματος σε τιτλοποίηση, μόνον εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος έχει αξιολογήσει και έχει αναγνωρίσει τον Ε.Ο.Π.Α. για το σκοπό αυτόν (εφεξής: «αναγνωρισμένος Ε.Ο.Π.Α.»).

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος αξιολογεί έναν Ε.Ο.Π.Α. κατόπιν αίτησης ενός τουλάχιστον πιστωτικού ιδρύματος που προτίθεται να χρησιμοποιήσει τις αξιολογήσεις του για σκοπούς προσδιορισμού των συντελεστών στάθμισης των θέσεων που κατέχει σε τιτλοποιήσεις. Η αναγνώριση ότι οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις που παρέχει ο εν λόγω Ε.Ο.Π.Α. μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον σκοπό αυτό παρέχεται μόνον εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Η μεθοδολογία των πιστοληπτικών αξιολογήσεων ανταποκρίνεται στα κριτήρια της αντικειμενικότητας, της ανεξαρτησίας, της συνεχούς αναθεώρησης και της διαφάνειας και οι απορρέουσες πιστοληπτικές αξιολογήσεις ανταποκρίνονται στα κριτήρια της αξιοπιστίας και της διαφάνειας, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Παράρτημα 4 και με το Παράρτημα 2 της παρούσας.

β. Διαθέτει αποδεδειγμένες ικανότητες στην πιστοληπτική αξιολόγηση τιτλοποιήσεων, απόδειξη του οποίου μπορεί να είναι η ευρεία αποδοχή τους από την αγορά.

γ. Οι απορρέουσες πιστοληπτικές αξιολογήσεις ανταποκρίνονται στα κριτήρια της αξιοπιστίας και της διαφάνειας που παρατίθενται στο παρακάτω υποτήμα Γ2.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο αναγνώρισης των Ε.Ο.Π.Α. για τους σκοπούς της παρ. 1 ανωτέρω, καθορίζει, με βάση τους ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες που παρατίθενται στο Παράρτημα 2 της παρούσας, την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών τους αξιολογήσεων σε βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας, με βάση τις οποίες θα προκύψει ο συντελεστής στάθμισης. Οι αντιστοιχίσεις αυτές θα γίνονται με αντικειμενικό και συνεπή τρόπο.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος μεριμνά ώστε οι θέσεις σε τιτλοποίηση στις οποίες εφαρμόζεται η ίδια στάθμιση κινδύνου με βάση τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις αναγνωρισμένων Ε.Ο.Π.Α. να ενέχουν ισοδύναμους βαθμούς πιστωτικού κινδύνου. Για το σκοπό αυτό, μπορεί να τροποποιήσει την απόφασή της για τη βαθμίδα διαβάθμισης πιστοληπτικής ικανότητας στην οποία αντιστοιχεί κατά περίπτωση δεδομένη πιστοληπτική αξιολόγηση.

5. Ένας Ε.Ο.Π.Α. που έχει αναγνωριστεί από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αναγνωρίζεται, κατά περίπτωση, από την Τράπεζα της Ελλάδος χωρίς να προβαίνει σε δική της αξιολόγηση. Επίσης όταν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους-μέλους έχουν προβεί σε μια αντιστοίχιση δυνάμει της παρ. 3 ανωτέρω, η Τράπεζα της Ελλάδος θα την αναγνωρίζει κατά περίπτωση, χωρίς να προβεί η ίδια σε αντιστοίχιση.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα δημοσιοποιεί κατάλογο των αναγνωρισμένων Ε.Ο.Π.Α.

Γ.2. Προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις των Ε.Ο.Π.Α.

7. Για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης μια πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. πρέπει να πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δεν πρέπει να υπάρχει αναντιστοιχία μεταξύ των ειδών πληρωμών που λαμβάνονται υπόψη στην πιστοληπτική αξιολόγηση και των ειδών πληρωμών που δικαιούται να λάβει το πιστωτικό ίδρυμα βάσει της σύμβασης που δημιουργεί τη σχετική θέση σε τιτλοποίηση.

β. Η πιστοληπτική αξιολόγηση πρέπει να είναι δημόσια διαθέσιμη στην αγορά. Οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις θεωρούνται δημόσια διαθέσιμες μόνον εάν έχουν δημοσιευτεί σε δημόσια προσβάσιμο μέσο και περιλαμβάνονται στον πίνακα μετακίνησης των πιστούχων ("transition matrix") του Ε.Ο.Π.Α. Δεν θεωρούνται δημόσια διαθέσιμες οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις που είναι διαθέσιμες μόνο σε περιορισμένο αριθμό οντοτήτων.

Γ.3. Χρήση πιστοληπτικών αξιολογήσεων

8. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να καθορίσει έναν ή περισσότερους αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α. τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις των οποίων θα χρησιμοποιεί για τον προσδιορισμό των συντελεστών στάθμισης των ανοιγμάτων του υπό μορφή θέσεων σε τιτλοποίηση, σύμφωνα με την παρούσα Πράξη (εφεξής «καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α.»).

9. Δεν επιτρέπεται η επιλεκτική χρήση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων από τα πιστωτικά ιδρύματα.

10. Με την επιφύλαξη των παρ. 12 έως 15 κατωτέρω, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει με συνέπεια στις θέσεις τιτλοποίησης που κατέχει τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις που παρέχουν οι καθορισμένοι Ε.Ο.Π.Α..

11. Με την επιφύλαξη των παρ. 12 και 13, το πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να χρησιμοποιεί τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις ενός Ε.Ο.Π.Α. για τις θέσεις του σε ορισμένα τμήματα της τιτλοποίησης και τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις άλλου Ε.Ο.Π.Α. για τις θέσεις του σε άλλα τμήματα του ίδιου προγράμματος τιτλοποίησης, είτε αυτές έχουν διαβαθμιστεί από τον πρώτο Ε.Ο.Π.Α. είτε όχι.

12. Εάν μια θέση έχει δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις από καθορισμένους Ε.Ο.Π.Α., το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί τη λιγότερο ευνοϊκή αξιολόγηση.

13. Εάν μια θέση έχει περισσότερες των δύο πιστοληπτικές αξιολογήσεις, χρησιμοποιούνται οι δύο ευνοϊκότερες. Εάν οι δύο ευνοϊκότερες αξιολογήσεις είναι διαφορετικές χρησιμοποιείται η λιγότερο ευνοϊκή από τις δύο.

14. Εάν σε μια Ε.Ε.Σ.Τ. παρέχεται άμεσα πιστωτική προστασία, η οποία λαμβάνεται υπόψη στην πιστοληπτική αξιολόγηση μιας θέσης από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α, τότε:

α. Αν η προστασία αυτή είναι αποδεκτή εφαρμόζονται ανάλογα τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 και χρησιμοποιείται ο συντελεστής στάθμισης που αντιστοιχεί σε αυτή την πιστοληπτική αξιολόγηση.

β. Αν η πιστωτική προστασία δεν είναι αποδεκτή κατά την έννοια των τεχνικών μείωσης πιστωτικού κινδύνου, όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, η πιστοληπτική αξιολόγηση δεν γίνεται αποδεκτή και το πιστωτικό ίδρυμα χειρίζεται την εν λόγω θέση ως «άνευ διαβάθμισης».

15. Η πιστοληπτική αξιολόγηση η οποία λαμβάνει υπόψη πιστωτική προστασία που δεν παρέχεται στην Ε.Ε.Σ.Τ., αλλά απευθείας σε θέση σε τιτλοποίηση, δεν λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό συντελεστή στάθμισης. Το πιστωτικό ίδρυμα χειρίζεται την εν λόγω θέση ως «άνευ διαβάθμισης».

Τμήμα Δ. Υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων με την τυποποιημένη μέθοδο (για τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν για τα λοιπά, εκτός τιτλοποίησης, ανοίγματα την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007)

Δ.1. Γενικές Αρχές

1. Με την επιφύλαξη της παρακάτω παρ. 3, το σταθμισμένο άνοιγμα μιας θέσης σε τιτλοποίηση, για την οποία υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α., υπολογίζεται εφαρμόζοντας στην αξία του ανοίγματος τον κατάλληλο, για τη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, συντελεστή στάθμισης σύμφωνα με τους παρακάτω πίνακες 1 και 2:

Πίνακας 1: Για θέσεις σε τιτλοποίηση πλην εκείνων που διαθέτουν βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	4	5 και λοιπές
Συντελεστής στάθμισης	20%	50%	100%	350%	1250%

Πίνακας 2: Για θέσεις σε τιτλοποίηση με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας	1	2	3	Κάθε άλλη πιστοληπτική αξιολόγηση
Συντελεστής στάθμισης	20%	50%	100%	1250%

2. Στην περίπτωση που για μια θέση σε τιτλοποίηση δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. στην αξία του ανοίγματος εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1250%.

3. Για το μεταβιβάζον ή το ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα, τα σταθμισμένα ανοίγματα που υπολογίζονται για τις θέσεις του σε τιτλοποίηση δεν δύνανται να υπερβαίνουν τα σταθμισμένα ποσά ανοιγμάτων που θα είχαν υπολογιστεί για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα εάν τα ανοίγματα αυτά δεν είχαν τιτλοποιηθεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 για την εφαρμογή συντελεστή στάθμισης 150% σε όλα τα στοιχεία σε καθυστέρηση και τα στοιχεία που υπάγονται σε κανονιστικές κατηγορίες υψηλού κινδύνου.

4. Κατά παρέκκλιση της ανωτέρω παρ. 2, το πιστωτικό ίδρυμα που κατέχει θέση σε τιτλοποίηση, για την οποία δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α. αλλά η σύνθεση της ομάδας τιτλοποιημένων ανοιγμάτων είναι γνωστή ανά πάσα στιγμή, το πιστωτικό ίδρυμα να μπορεί να υπολογίζει το σταθμισμένο άνοιγμα ως εξής:

α. Υπολογίζεται καταρχήν ο μέσος σταθμισμένος συντελεστής για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα με βάση τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

β. Ο μέσος αυτός σταθμισμένος συντελεστής, πολλαπλασιάζεται με ένα Δείκτη Συγκέντρωσης (ΔΣ), ο οποίος υπολογίζεται με τον ακόλουθο τύπο:

Άθροισμα (Σ) ονομαστικών ποσών όλων των τμημάτων της τιτλοποίησης

Δ.Σ. = -----

Άθροισμα (Σ) ονομαστικών ποσών των τμημάτων ελάσσονος ή ίσης εξοφλητικής προτεραιότητας με εκείνη του τμήματος στο οποίο περιλαμβάνεται η εν λόγω θέση συμπεριλαμβανομένου του τμήματος αυτού.

5. Ο προκύπτων συντελεστής στάθμισης δεν θα υπερβαίνει το 1250% ούτε θα είναι χαμηλότερος από εκείνον που εφαρμόζεται σε τμήμα υψηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας για το οποίο υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α..

6. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας εφαρμογής χαμηλότερου συντελεστή στάθμισης για τις ταμειακές διευκολύνσεις, όπως προβλέπεται στις παρ. 8 και 9, παρακάτω, το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να εφαρμόζει στις θέσεις σε τιτλοποίηση που πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. 7, τον υψηλότερο συντελεστή στάθμισης μεταξύ των ακόλουθων:

α. 100% και

β. του υψηλότερου από τους συντελεστές στάθμισης που θα εφαρμόζονταν σε οποιοδήποτε από τα τιτλοποιημένα ανοίγματα σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

7. Η αντιμετώπιση της παρ. 6 μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στις περιπτώσεις όπου η θέση σε τιτλοποίηση πληροί αθροιστικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Περιλαμβάνεται σε τμήμα δευτερεύουσας ζημίας ή σε ευνοϊκότερο, από οικονομική άποψη, τμήμα της τιτλοποίησης και το τμήμα πρωτεύουσας ζημίας παρέχει ουσιαστική πιστωτική ενίσχυση στο τμήμα δευτερεύουσας ζημίας.

β. Είναι ποιότητας ισοδύναμης ή υψηλότερης του επενδυτικού βαθμού.

γ. Κατέχεται από πιστωτικό ίδρυμα που δεν κατέχει θέση στο τμήμα πρωτεύουσας ζημίας.

Δ.2. Μη διαβαθμισμένες Ταμειακές Διευκολύνσεις

8. Για τα ανοίγματα υπό μορφή ταμειακής διευκόλυνσης με τα χαρακτηριστικά που παρατίθενται στην παρ. 9 παρακάτω, η αξία ανοίγματος υπολογίζεται ως το γινόμενο της ονομαστικής αξίας της ταμειακής διευκόλυνσης με συντελεστή 20%, όταν η αρχική του ληκτότητα είναι μικρότερη ή ίση του ενός (1) έτους και, με συντελεστή 50% όταν η αρχική του ληκτότητα είναι μεγαλύτερη του ενός (1) έτους.

9. Οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να εφαρμοστούν οι συντελεστές που προβλέπονται στην παραπάνω παρ. 8 είναι αθροιστικά οι ακόλουθες:

α. Στη σύμβαση παροχής της ταμειακής διευκόλυνσης καθορίζονται σαφώς και εξαντλητικά οι περιπτώσεις στις οποίες είναι δυνατή η ανάληψη ποσών από αυτήν.

β. Δεν είναι δυνατή η ανάληψη ποσών από την ταμειακή διευκόλυνση ως πιστωτική στήριξη για την κάλυψη ζημιών που έχουν ήδη πραγματοποιηθεί κατά το χρόνο της ανάληψης – για παράδειγμα, με την παροχή ρευστότητας για ανοίγματα σε αθέτηση κατά το χρόνο της ανάληψης ή για την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού σε τιμή υψηλότερη από την εύλογη αξία τους.

γ. Η ταμειακή διευκόλυνση δεν χρησιμοποιείται για τη μόνιμη ή τακτική χρηματοδότηση της τιτλοποίησης.

δ. Η εξόφληση των ποσών που έχουν αναληφθεί από την ταμειακή διευκόλυνση δεν πρέπει να έπεται της ικανοποίησης των απαιτήσεων των επενδυτών, εκτός εκείνων που απορρέουν από συμβάσεις παραγωγών σε επιτόκια ή σε συναλλαγματικές ισοτιμίες ή από προμήθειες ή άλλες παρόμοιες πληρωμές, ούτε επιτρέπεται απαλλαγή από τη σχετική απαίτηση ή αναβολή της.

ε. Δεν είναι δυνατή η ανάληψη ποσών από την ταμειακή διευκόλυνση μετά την εξάντληση όλων των πιστωτικών ενισχύσεων από τις οποίες αυτή μπορεί να ωφεληθεί.

στ. Η ταμειακή διευκόλυνση περιλαμβάνει ρήτρα που συνεπάγεται:

i) Την αυτόματη μείωση του ποσού που μπορεί να αναληφθεί κατά το ποσό των ανοιγμάτων σε αθέτηση, κατά την έννοια που ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 ή

ii) την ανάκληση της ταμειακής διευκόλυνσης στην περίπτωση που η μέση ποιότητα της ομάδας ανοιγμάτων μειώνεται κάτω του επενδυτικού βαθμού, όταν η ομάδα τιτλοποιημένων ανοιγμάτων αποτελείται από μέσα για τα οποία υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο Ε.Ο.Π.Α..

10. Για τον υπολογισμό του σταθμισμένου ανοίγματος εφαρμόζεται στην αξία του ανοίγματος, ο υψηλότερος συντελεστής που θα εφαρμοζόταν, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 σε οποιοδήποτε από τα τιτλοποιημένα ανοίγματα.

11. Στην περίπτωση που η ταμειακή διευκόλυνση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σε περίπτωση γενικής διαταραχής της αγοράς (δηλαδή όταν περισσότερες της μιας Ε.Ε.Σ.Τ. που καλύπτουν διαφορετικές συναλλαγές δεν είναι σε θέση να ανανεώσουν ληξιπρόθεσμα εμπορικά χρεόγραφα και αυτή η αδυναμία δεν είναι αποτέλεσμα της μείωσης της πιστωτικής ποιότητας της Ε.Ε.Σ.Τ ή της πιστωτικής ποιότητας των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων) και εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι προϋποθέσεις της παρ. 9, το πιστωτικό ίδρυμα δύναται, για τον προσδιορισμό της αξίας ανοίγματος της εν λόγω ταμειακής διευκόλυνσης να εφαρμόζει συντελεστή μετατροπής 0 % στην ονομαστική αξία της ταμειακής διευκόλυνσης.

12. Στην περίπτωση μιας άνευ όρων ανακλητέας ταμειακής διευκόλυνσης, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι προϋποθέσεις της παρ. 9, και η εξόφληση των αναληφθέντων από τη διευκόλυνση ποσών έχει υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα έναντι κάθε άλλης απαίτησης επί των χρηματορροών από τα τιτλοποιημένα ανοίγματα, το πιστωτικό ίδρυμα, μπορεί, για τον προσδιορισμό της αξίας ανοίγματος της εν λόγω ταμειακής διευκόλυνσης, να εφαρμόζει συντελεστή μετατροπής 0 % στο ονομαστικό ποσό της ταμειακής διευκόλυνσης.

Δ.3. Ανακυκλούμενες Πιστώσεις

13. Στις περιπτώσεις τιτλοποίησης ανακυκλούμενων πιστώσεων, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει σταθμισμένο άνοιγμα για τη «Συμμετοχή του Μεταβιβάζοντος» και για τη «Συμμετοχή των Επενδυτών».

14. Το άνοιγμα του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος που σχετίζεται με τη «Συμμετοχή του Μεταβιβάζοντος» δεν θεωρείται θέση σε τιτλοποίηση, αλλά κατ' αναλογίαν άνοιγμα (*pro rata*) προς τα τιτλοποιημένα ανοίγματα σαν να μην είχαν τιτλοποιηθεί.

15. Στις περιπτώσεις τιτλοποίησης ανακυκλούμενων πιστώσεων με ρύθμιση πρόωρης εξόφλησης των τίτλων και με την επιφύλαξη της παρ. 17 παρακάτω, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει, εκτός από τα σταθμισμένα ανοίγματα για τις θέσεις σε τιτλοποίηση που τυχόν διακρατεί, ένα πρόσθετο σταθμισμένο άνοιγμα σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στις παρακάτω παρ. 18-27, προκειμένου να καλυφθεί η αύξηση του επιπέδου του πιστωτικού κινδύνου στον οποίο είναι εκτεθειμένο, μετά την ενεργοποίηση της πρόωρης εξόφλησης των τίτλων.

16. Εφόσον το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα τιτλοποιεί τόσο ανακυκλούμενες όσο και μη ανακυκλούμενες πιστώσεις, εφαρμόζει τη μεταχείριση που περιγράφεται στις παρακάτω παρ. 18-27 για το τμήμα της θέσης που περιέχει τις ανακυκλούμενες πιστώσεις.

17. Τα μεταβιβάζοντα πιστωτικά ιδρύματα σε τιτλοποιήσεις με τα παρακάτω χαρακτηριστικά απαλλάσσονται από την προβλεπόμενη στην ανωτέρω παρ. 15 πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση:

α. Τιτλοποιήσεις ανακυκλούμενων πιστώσεων, στις οποίες οι επενδυτές παραμένουν πλήρως εκτεθειμένοι σε όλες τις μελλοντικές αναλήψεις των πιστούχων στο πλαίσιο των συμβάσεων που τιτλοποιούνται, ώστε ο κίνδυνος των υποκείμενων πιστώσεων να μην αναλαμβάνεται εκ νέου από το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, ακόμα και μετά την επέλευση γεγονότος που ενεργοποιεί την πρόωρη εξόφληση, ή/και

β. τιτλοποιήσεις στις οποίες η ρύθμιση πρόωρης εξόφλησης ενεργοποιείται μόνο από γεγονότα που δεν συνδέονται με την ποιότητα/συμπεριφορά των τιτλοποιημένων στοιχείων ενεργητικού ή του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος, όπως είναι για παράδειγμα μια ουσιαστική μεταβολή των φορολογικών νομοθετικών ή κανονιστικών ρυθμίσεων.

18. Το επιπλέον σταθμισμένο άνοιγμα προσδιορίζεται πολλαπλασιάζοντας το ποσό της «Συμμετοχής των Επενδυτών» με τον κατάλληλο συντελεστή μετατροπής που προβλέπεται στις παρακάτω παρ. 19-27 με το μέσο σταθμισμένο συντελεστή στάθμισης που θα εφαρμοζόταν στα τιτλοποιημένα ανοίγματα εάν αυτά δεν είχαν τιτλοποιηθεί.

19. Στην περίπτωση των τιτλοποιήσεων ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, όπως ορίζονται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Β, παρ. 4, με ρύθμιση πρόωρης εξόφλησης, που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση, και όπου η πρόωρη εξόφληση ενεργοποιείται με τη μείωση του υπερβάλλοντος περιθωρίου κάτω από ένα ορισμένο επίπεδο, τα πιστωτικά ιδρύματα συγκρίνουν το μέσο τριμηνιαίο επίπεδο υπερβάλλοντος περιθωρίου με το επίπεδο πέραν του οποίου το υπερβάλλον περιθώριο πρέπει να παρακρατηθεί (trapping point).

20. Στην περίπτωση που η τιτλοποίηση δεν απαιτεί την παρακράτηση του υπερβάλλοντος περιθωρίου, θεωρείται ότι το όριο παρακράτησης είναι κατά 4,5 εκατοστιαίες μονάδες (4,5%) υψηλότερο από το επίπεδο υπερβάλλοντος περιθωρίου στο οποίο ενεργοποιείται η πρόωρη εξόφληση.

21. Ο εφαρμοστέος συντελεστής μετατροπής προσδιορίζεται από το επίπεδο του πραγματικού τριμηνιαίου μέσου υπερβάλλοντος περιθωρίου, σύμφωνα με τον Πίνακα 3:

Πίνακας 3

Μέσο τριμηνιαίο υπερβάλλον περιθώριο ως ποσοστό του ορίου παρακράτησης	Τιτλοποιήσεις με ρύθμιση ελεγχόμενης πρόωρης εξόφλησης	Τιτλοποιήσεις με ρύθμιση μη ελεγχόμενης πρόωρης εξόφλησης
	Συντελεστής μετατροπής	
Άνω του 133,33%	0%	0%
Από 100% έως 133,33%	1%	5%
Από 75% έως 100%	2%	15%
Από 50% έως 75%	10%	50%
Από 25% έως 50%	20%	100%
Κάτω του 25%	40%	100%

22. Στις περιπτώσεις τιτλοποιήσεων ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής με ρύθμιση πρόωρης εξόφλησης, που μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση και όπου η πρόωρη εξόφληση δεν ενεργοποιείται με βάση το μέσο τριμηνιαίο υπερβάλλον περιθώριο επιτοκίου αλλά με βάση κάποια διαφορετική ποσοτική μεταβλητή, τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να υποβάλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος αίτημα για να τους επιτραπεί η εφαρμογή παρεμφερούς μεθοδολογίας με αυτήν που περιγράφεται στις παραπάνω παρ. 19-21 για τον προσδιορισμό του ενδειγμένου συντελεστή μετατροπής.

23. Όταν η Τράπεζα της Ελλάδος προτίθεται να εφαρμόσει σε συγκεκριμένη τιτλοποίηση μεταχείριση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παραπάνω παρ. 22 θα ενημερώνει τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών της ΕΕ.

24. Κάθε άλλη τιτλοποίηση ανακυκλούμενων πιστώσεων με ρύθμιση ελεγχόμενης πρόωρης εξόφλησης υπόκειται σε συντελεστή μετατροπής 90%.

25. Κάθε άλλη τιτλοποίηση ανακυκλούμενων πιστώσεων με ρύθμιση μη ελεγχόμενης πρόωρης εξόφλησης υπόκειται σε συντελεστή μετατροπής 100%.

26. Για ένα μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα που υπόκειται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις της παρ. 15, το σύνολο των σταθμισμένων ανοιγμάτων για τις θέσεις του στη συμμετοχή των επενδυτών όπως ορίζεται στην παρούσα και των σταθμισμένων ανοιγμάτων που υπολογίζονται σύμφωνα με την εν λόγω παράγραφο δεν θα υπερβαίνει το υψηλότερο εκ των ακόλουθων δύο ποσών:

α. Των σταθμισμένων ανοιγμάτων για τις θέσεις του στη συμμετοχή των επενδυτών και

β. των σταθμισμένων ανοιγμάτων που θα υπολογίζονταν για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα από ένα πιστωτικό ίδρυμα που θα κατείχε τα ανοίγματα αυτά σαν να μην είχαν τιτλοποιηθεί μέχρι του ισόποσου της συμμετοχής των επενδυτών.

27. Τυχόν καθαρά κέρδη από την κεφαλαιοποίηση των μελλοντικών εσόδων των τιτλοποιημένων στοιχείων ενεργητικού που, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια, δεν περιλαμβάνονται στο μέγιστο ποσό της παρ. 26.

Δ.4. Πιστωτική Προστασία

Όταν λαμβάνεται πιστωτική προστασία για μια θέση σε τιτλοποίηση, ο υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων μπορεί να τροποποιηθεί σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ.

Δ.5. Μείωση των σταθμισμένων ποσών ανοιγμάτων

28. Για μια θέση σε τιτλοποίηση στην οποία εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1250%, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, αντί να συμπεριλάβουν τη θέση αυτή στον υπολογισμό των σταθμισμένων ανοιγμάτων, να αφαιρέσουν από τα ίδια κεφάλαιά τους την αξία ανοίγματος της εν λόγω θέσης, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007. Για το σκοπό αυτό, η χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κατά τον υπολογισμό της αξίας ανοίγματος σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο Τμήμα Δ4 περί πιστωτικής προστασίας.

29. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να χρησιμοποιούν αυτή την εναλλακτική ευχέρεια με συνέπεια, χωρίς να επιλέγουν κατά περίπτωση ποια μέθοδο προτίθενται να ακολουθήσουν, εκτιμώντας ποια εκ των δύο μεθόδων, στη συγκεκριμένη περίπτωση, παράγει τα ευνοϊκότερα αποτελέσματα.

30. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση της εναλλακτικής ευχέρειας της παραπάνω παρ. 28, ένα ποσό ίσο με 12,5 φορές το ποσό που αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια θα αφαιρείται από το ποσό που ορίζεται στην παρ. 26 ως το ανώτατο σταθμισμένο άνοιγμα που πρέπει να υπολογίζει το πιστωτικό ίδρυμα.

Τμήμα Ε. Υπολογισμός των σταθμισμένων ανοιγμάτων με τη Μέθοδο των Διαβαθμίσεων (για τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν για τα λοιπά, εκτός τιτλοποίησης ανοίγματα, την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007)

Ε.1. Ιεράρχηση των μεθόδων

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τα λοιπά εκτός τιτλοποίησης ανοίγματά τους, υπολογίζουν το συντελεστή στάθμισης για τα ανοίγματά τους από θέσεις σε τιτλοποίηση ως εξής:

α. Για διαβαθμισμένες θέσεις, χρησιμοποιείται, η «Μέθοδος των Διαβαθμίσεων» όπως περιγράφεται στις παρ. 8 έως 13 παρακάτω.

β. Για θέσεις για τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί τεκμαιρόμενη διαβάθμιση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 3 και 4 παρακάτω, χρησιμοποιείται η «Μέθοδος των Διαβαθμίσεων», όπως περιγράφεται στις παρ. 8 έως 13 παρακάτω.

γ. Για μη διαβαθμισμένες θέσεις χρησιμοποιείται:

i. Η «Μέθοδος του Εμποπτικού Υποδείγματος» που περιγράφεται στις παρ. 14 έως 18 παρακάτω, από το μεταβιβάζον ή το ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα και, κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, από τα λοιπά πιστωτικά ιδρύματα.

ii. Η «Μέθοδος της Εσωτερικής Αξιολόγησης», εάν επιτρέπεται η χρήση της σύμφωνα με την παρ. 5 παρακάτω.

2. Στις μη διαβαθμισμένες θέσεις σε τιτλοποίηση, για τις οποίες δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί τεκμαιρόμενη διαβάθμιση, εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1250% στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα που κατέχει τη θέση είναι το μεταβιβάζον ή ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα αλλά δεν μπορεί να υπολογίσει το μέγεθος «KIRB» και, για θέσεις σε Προγράμματα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού, δεν έχει λάβει άδεια να χρησιμοποιήσει τη «Μέθοδο της Εσωτερικής Αξιολόγησης».

β. Το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι το μεταβιβάζον ή ανάδοχο πιστωτικό ίδρυμα και δεν έχει λάβει άδεια να χρησιμοποιήσει τη «Μέθοδο του Εμποπτικού Υποδείγματος» ή τη «Μέθοδο της Εσωτερικής Αξιολόγησης» για θέσεις σε Προγράμματα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα αποδίδουν τεκμαιρόμενη διαβάθμιση σε μία μη διαβαθμισμένη θέση σε τιτλοποίηση ισοδύναμη με εκείνη των διαβαθμισμένων θέσεων («θέσεων αναφοράς») με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα μεταξύ των θέσεων που είναι, από κάθε άποψη, ελάχιστον εξοφλητικής προτεραιότητας σε σχέση με την εν λόγω μη διαβαθμισμένη θέση.

4. Οι ελάχιστες προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί τεκμαιρόμενη διαβάθμιση είναι οι εξής:

α. Οι θέσεις αναφοράς πρέπει να είναι από κάθε άποψη ελάσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας σε σχέση με τη μη διαβαθμισμένη θέση σε τιτλοποίηση για την οποία χρησιμοποιείται η τεκμαιρόμενη διαβάθμιση.

β. Η ληκτότητα των θέσεων αναφοράς πρέπει να είναι ίση ή μεγαλύτερη από τη ληκτότητα της εν λόγω μη διαβαθμισμένης θέσης.

γ. Η τεκμαιρόμενη διαβάθμιση πρέπει να επικαιροποιείται σε συνεχή βάση για να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές στην πιστοληπτική αξιολόγηση/διαβάθμιση των θέσεων αναφοράς.

Ε.2. Μέθοδος Εσωτερικής Αξιολόγησης μη διαβαθμισμένων θέσεων σε Προγράμματα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού (Asset-Backed Commercial Paper (ABCP) program)

5. Το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να αποδίδει σε μία μη διαβαθμισμένη θέση σε «Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού» τεκμαιρόμενη διαβάθμιση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 6 κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος και εφόσον ισχύουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α. Οι θέσεις στα εμπορικά χρεόγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο του προγράμματος είναι διαβαθμισμένες θέσεις.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι η εσωτερική αξιολόγηση της πιστωτικής ποιότητας της θέσης απεικονίζει τη δημοσιευμένη μέθοδο αξιολόγησης, που εφαρμόζεται από έναν ή περισσότερους αναγνωρισμένους Ε.Ο.Π.Α. για τη διαβάθμιση τίτλων που εξασφαλίζονται με απαιτήσεις του ίδιου τύπου με τις τιτλοποιημένες.

γ. Στους Ε.Ο.Π.Α., των οποίων εφαρμόζεται η μέθοδος αξιολόγησης σύμφωνα με την υποπαρ. β παραπάνω, περιλαμβάνονται και αυτοί που παρείχαν εξωτερική διαβάθμιση για τα εμπορικά χρεόγραφα του προγράμματος. Οι ποσοτικοί παράγοντες, όπως για παράδειγμα παράγοντες ακραίων καταστάσεων, που χρησιμοποιούνται για την αντιστοίχιση της θέσης με συγκεκριμένη πιστωτική ποιότητα πρέπει να είναι τουλάχιστον εξίσου συντηρητικοί με εκείνους που χρησιμοποιούνται στη μέθοδο αξιολόγησης των εν λόγω Ε.Ο.Π.Α..

δ. Κατά το σχεδιασμό της «Μεθόδου Εσωτερικής Αξιολόγησης», το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει υπόψη τις σχετικές δημοσιευμένες μεθόδους διαβάθμισης των αναγνωρισμένων Ε.Ο.Π.Α. που διαβαθμίζουν τα εμπορικά χρεόγραφα του Προγράμματος Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει γραπτώς τις αναλύσεις αυτές και τις επικαιροποιεί τακτικά, όπως ορίζεται στην υποπαρ. ζ παρακάτω.

ε. Η μέθοδος εσωτερικής αξιολόγησης του πιστωτικού ιδρύματος περιλαμβάνει βαθμίδες διαβάθμισης. Υπάρχει αντιστοιχία μεταξύ αυτών των βαθμίδων διαβάθμισης και των πιστοληπτικών αξιολογήσεων αναγνωρισμένων Ε.Ο.Π.Α.. Η αντιστοιχία αυτή πρέπει να τεκμηριώνεται γραπτώς.

στ. Το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί τη μέθοδο εσωτερικής αξιολόγησης στις εσωτερικές διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων και ιδίως στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων, πληροφόρησης των διοικητικών στελεχών και κατανομής των κεφαλαίων.

ζ. Η διαδικασία εσωτερικής αξιολόγησης και η ποιότητα των εσωτερικών διαβαθμίσεων των ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος σε ένα Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού επανεξετάζεται σε τακτικά διαστήματα. Η επανεξέταση μπορεί να διενεργείται από εσωτερικούς ή εξωτερικούς ελεγκτές, Ε.Ο.Π.Α. ή την εσωτερική λειτουργία ανάλυσης ελέγχου πίστωσης ή διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος. Εάν η εξέταση αυτή πραγματοποιείται από τη λειτουργία εσωτερικού ελέγχου, ελέγχου πιστωτικού κινδύνου ή διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος, οι λειτουργίες αυτές πρέπει να είναι ανεξάρτητες από τη σχετική με τα Προγράμματα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού δραστηριότητα, καθώς και από τις υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με τις σχέσεις με την πελατεία.

η. Το πιστωτικό ίδρυμα παρακολουθεί διαχρονικά την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών διαβαθμίσεων στο πλαίσιο αξιολόγησης της «Μεθόδου Εσωτερικής Αξιολόγησης» και πραγματοποιεί τις αναγκαίες προσαρμογές στην εφαρμοζόμενη μέθοδο όταν η συμπεριφορά των ανοιγμάτων αποκλίνει συστηματικά από εκείνη που υποδεικνύουν οι εσωτερικές διαβαθμίσεις.

θ. Το Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού περιλαμβάνει πρότυπα αναδοχής και ανάληψης κινδύνου, υπό μορφή πιστωτικών και επενδυτικών κατευθυντήριων γραμμών. Ο διαχειριστής του προγράμματος προκειμένου να προβεί σε αγορά στοιχείου ενεργητικού, εξετάζει το είδος του αγοραζόμενου στοιχείου ενεργητικού, το είδος και την αξία των ανοιγμάτων από την παροχή ταμειακών διευκολύνσεων και πιστωτικών ενισχύσεων, την κατανομή των ζημιών και τη νομική και οικονομική απομόνωση των μεταβιβαζόμενων στοιχείων ενεργητικού από την οντότητα που τα πωλεί. Πραγματοποιείται πιστωτική ανάλυση των χαρακτηριστικών κινδύνου του πωλητή του στοιχείου ενεργητικού, περιλαμβανομένης της ανάλυσης των ιστορικών και των αναμενόμενων

χρηματοοικονομικών του επιδόσεων, της τρέχουσας θέσης στην αγορά, της αναμενόμενης μελλοντικής ανταγωνιστικότητάς του, της μόχλευσης, των ταμειακών ροών, του δείκτη κάλυψης χρηματοοικονομικών εξόδων και της διαβάθμισης των εν κυκλοφορία τίτλων του χρέους του. Επιπλέον, εξετάζονται τα πρότυπα αναδοχής κινδύνου, οι δυνατότητες διαχείρισης των ανοιγμάτων και οι διαδικασίες είσπραξης απαιτήσεων του πωλητή.

i. Τα πρότυπα αναδοχής του Προγράμματος Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού ορίζουν ελάχιστα κριτήρια επιλεξιμότητας των στοιχείων ενεργητικού, τα οποία ειδικότερα

i. Αποκλείουν την απόκτηση στοιχείων ενεργητικού ή τίτλων που αντιστοιχούν σε αυτά με σημαντική καθυστέρηση πληρωμών ή σε αθέτηση.

ii. Περιορίζουν τη συγκέντρωση κινδύνων στον ίδιο οφειλέτη ή στην ίδια γεωγραφική περιοχή.

iii. Περιορίζουν την προθεσμία εξόφλησης των αγοραζόμενων στοιχείων ενεργητικού ή τίτλων που αντιστοιχούν σε αυτά.

ια. Το Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού προβλέπει πολιτικές και διαδικασίες είσπραξης που λαμβάνουν υπόψη την ικανότητα λειτουργικής αποπληρωμής και την πιστωτική ποιότητα του διαχειριστή. Επίσης αποβλέπει στη μείωση του κινδύνου του πωλητή/διαχειριστή με διάφορες μεθόδους, όπως ο καθορισμός συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για την παρακολούθηση της εξέλιξης της πιστωτικής ποιότητας και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων.

ιβ. Η συνολική εκτίμηση της ζημίας για ομάδα στοιχείων ενεργητικού που προτίθεται να αγοράσει το Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού θα λαμβάνει υπόψη όλες τις πηγές δυνητικού κινδύνου, όπως ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος απομείωσης αξίας των εισπρακτέων απαιτήσεων. Εάν η παρεχόμενη από τον πωλητή πιστωτική ενίσχυση εκτιμάται μόνο με βάση τις ζημίες που προέρχονται από τον πιστωτικό κίνδυνο, τότε σχηματίζεται ειδικό αποθεματικό για τον κίνδυνο απομείωσης αξίας εάν ο κίνδυνος αυτός είναι ουσιαστικός για τη συγκεκριμένη ομάδα απαιτήσεων.

Επιπλέον, για την εκτίμηση του απαιτούμενου επιπέδου ενίσχυσης της πιστωτικής προστασίας, το πρόγραμμα εξετάζει μακροχρόνια ιστορικά δεδομένα για τις ζημίες, την κατάσταση των καθυστερήσεων, τις απομειώσεις αξίας και την κυκλοφοριακή ταχύτητα των εισπρακτέων ποσών.

ιγ. Το Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού ενσωματώνει διαρθρωτικά στοιχεία – όπως όρια κλεισίματος της θέσης – στις αγοραζόμενες απαιτήσεις προκειμένου να περιορίσει τη δυνητική επιδείνωση της πιστωτικής ποιότητας του υποκείμενου χαρτοφυλακίου.

Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να άρει την απαίτηση δημοσιοποίησης των μεθόδων αξιολόγησης των Ε.Ο.Π.Α. εάν κρίνει ότι λόγω των ειδικών χαρακτηριστικών της τιτλοποίησης — για παράδειγμα, λόγω της μοναδικότητας της διάρθρωσής της — παρόμοια μέθοδος αξιολόγησης δεν έχει ακόμα δημοσιοποιηθεί.

6. Το πιστωτικό ίδρυμα αντιστοιχίζει τη μη διαβαθμισμένη θέση που κατέχει σε Πρόγραμμα Έκδοσης Εμπορικών Χρεογράφων Εξασφαλισμένων με Στοιχεία Ενεργητικού με μια από τις βαθμίδες διαβάθμισης που περιγράφονται στην παρ. 5 και αποδίδει σε αυτή, τεκμαιρόμενη διαβάθμιση, ισοδύναμη με τις πιστοληπτικές αξιολογήσεις της εν λόγω βαθμίδας διαβάθμισης. Εάν η τεκμαιρόμενη διαβάθμιση είναι, στην αρχή της τιτλοποίησης, ίση ή υψηλότερη του επενδυτικού βαθμού, θεωρείται ισοδύναμη με μια αποδεκτή πιστοληπτική αξιολόγηση από αναγνωρισμένο Ε.Ο.Π.Α. για τους σκοπούς του υπολογισμού των σταθμισμένων ποσών.

E.3. Ανώτατα σταθμισμένα ποσά

7. Για ένα μεταβιβάζον, ανάδοχο ή άλλο πιστωτικό ίδρυμα που μπορεί να υπολογίσει το KIRB, τα σταθμισμένα ποσά που υπολογίζονται για τις θέσεις του στην τιτλοποίηση μπορεί να περιοριστούν στα ποσά που θα αντιστοιχούσαν, σε κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το άθροισμα:

α. του 8% των σταθμισμένων ποσών που θα προέκυπταν εάν τα τιτλοποιημένα στοιχεία ενεργητικού δεν είχαν τιτλοποιηθεί και περιλαμβάνονταν στα ανοίγματα του πιστωτικού ιδρύματος και

β. των ποσών αναμενόμενης ζημίας από τα εν λόγω ανοίγματα.

E.4. Μέθοδος των διαβαθμίσεων

8. Στη «Μέθοδο των Διαβαθμίσεων», το σταθμισμένο ποσό μιας διαβαθμισμένης θέσης σε τιτλοποίηση υπολογίζεται εφαρμόζοντας στην αξία ανοίγματος το συντελεστή στάθμισης της βαθμίδας πιστωτικής ποιότητας σύμφωνα με τους Πίνακες 4 και 5 κατωτέρω, πολλαπλασιασμένο επί 1,06.

Πίνακας 4: Θέσεις πλην των θέσεων με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας (ΒΠΠ)	Συντελεστής στάθμισης		
	A(*)	B(*)	Γ(*)
ΒΠΠ 1	7%	12%	20%
ΒΠΠ 2	8%	15%	25%
ΒΠΠ 3	10%	18%	35%
ΒΠΠ 4	12%	20%	35%
ΒΠΠ 5	20%	35%	35%
ΒΠΠ 6	35%	50%	50%
ΒΠΠ 7	60%	75%	75%
ΒΠΠ 8	100%	100%	100%
ΒΠΠ 9	250%	250%	250%
ΒΠΠ 10	425%	425%	425%
ΒΠΠ 11	650%	650%	650%
Κάτω της ΒΠΠ 11	1250%	1250%	1250%

(*) Οι κατηγορίες Α, Β και Γ περιγράφονται αναλυτικά στις πιο κάτω παρ.9 -13.

Πίνακας 5: Θέσεις με βραχυπρόθεσμη πιστοληπτική αξιολόγηση

Βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας (ΒΠΠ)	Συντελεστής στάθμισης		
	A (*)	B(*)	Γ(*)
ΒΠΠ 1	7%	12%	20%
ΒΠΠ 2	12%	20%	35%
ΒΠΠ 3	60%	75%	75%
Κάθε άλλη πιστοληπτική Αξιολόγηση	1250%	1250%	1250%

(*) Οι κατηγορίες Α, Β και Γ περιγράφονται αναλυτικά στις πιο κάτω παρ. 9 -13.

9. Με την επιφύλαξη των παρ. 10 και 11, οι συντελεστές στάθμισης της στήλης Α των δύο πινάκων εφαρμόζονται εφόσον η θέση ανήκει στο τμήμα της τιτλοποίησης με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα. Κατά τον προσδιορισμό του τμήματος με την υψηλότερη προτεραιότητα δεν απαιτείται να λαμβάνονται υπόψη τα ποσά που οφείλονται στο πλαίσιο συμβάσεων παράγωγων μέσω επιτοκίου και τιμών συναλλάγματος, ούτε οι οφειλόμενες προμήθειες ή άλλες παρόμοιες πληρωμές.

10. Επιτρέπεται η εφαρμογή συντελεστή στάθμισης 6% σε θέση που ανήκει στο τμήμα τιτλοποίησης με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα, στο οποίο θα αντιστοιχούσε σύμφωνα με την παρ. 8 συντελεστής στάθμισης 7%, όταν το εν λόγω τμήμα προηγείται από κάθε άποψη έναντι άλλου τμήματος των θέσεων σε τιτλοποίηση, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα τεκμηριώνει ικανοποιητικά ότι αυτό δικαιολογείται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά απορρόφησης ζημιών των τμημάτων χαμηλής εξοφλητικής προτεραιότητας (*junior tranches*) της τιτλοποίησης.

β. Η θέση διαθέτει εξωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση που έχει προσδιοριστεί ότι αντιστοιχεί στην πρώτη βαθμίδα πιστοληπτικής ποιότητας στον Πίνακα 4 ή 5 ή, αν δεν διαθέτει πιστοληπτική διαβάθμιση, πληρούνται οι απαιτήσεις της παρ. 4 παραπάνω, όπου ως «θέσεις αναφοράς» λαμβάνονται θέσεις στο τμήμα χαμηλότερης εξοφλητικής προτεραιότητας, στο οποίο θα αντιστοιχούσε, σύμφωνα με την παρ. 8 συντελεστής, στάθμισης 7%.

11. Οι συντελεστές στάθμισης της στήλης Γ των δύο πινάκων εφαρμόζονται εάν η θέση περιλαμβάνεται σε τιτλοποίηση με πραγματικό αριθμό τιτλοποιημένων ανοιγμάτων μικρότερο από έξι. Κατά τον υπολογισμό του πραγματικού αριθμού

τιτλοποιημένων ανοιγμάτων, όλα τα ανοίγματα του ίδιου οφειλέτη αντιμετωπίζονται ως ένα και μόνο άνοιγμα. Ο πραγματικός αριθμός των ανοιγμάτων υπολογίζεται με τον τύπο:

$$N = \frac{[\sum_i EAD_i]^2}{\sum_i EAD_i^2}$$

όπου:
EAD_i: το άθροισμα των αξιών ανοιγμάτων έναντι του i-στού οφειλέτη.

12. Σε περίπτωση επανατιτλοποίησης (τιτλοποίηση ήδη τιτλοποιημένων ανοιγμάτων), το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον αριθμό των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων σε επίπεδο ομάδων της νέας τιτλοποίησης και όχι τον αριθμό των υποκείμενων ανοιγμάτων στις ομάδες της αρχικής τιτλοποίησης. Εάν το τμήμα χαρτοφυλακίου που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο άνοιγμα (C1) είναι διαθέσιμο, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να υπολογίσει τον αριθμό N ως 1/C1.

13. Οι συντελεστές στάθμισης της στήλης B εφαρμόζονται σε όλες τις άλλες θέσεις εκτός αυτών που περιγράφονται παραπάνω. Η μείωση του πιστωτικού κινδύνου σε τιτλοποιημένες θέσεις αναγνωρίζεται σύμφωνα με τις πιο κάτω παρ. 21 έως 23.

E.5. Μέθοδος του Εποπτικού Υποδείγματος

14. Με την επιφύλαξη της παρ. 20, ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στη θέση σε τιτλοποίηση με τη «Μέθοδο του Εποπτικού Υποδείγματος» είναι ο μεγαλύτερος μεταξύ των:

α. 7 % και

β. του συντελεστή στάθμισης που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παρ. 15 παρακάτω.

15. Με την επιφύλαξη της παρ. 20, ο συντελεστής στάθμισης που εφαρμόζεται στην αξία ανοίγματος υπολογίζεται ως εξής:

$$\frac{12,5 X (S\{L + T\} - S\{L\})}{T}$$

όπου:

$$x, \text{ όταν } x < Kirbr$$

$$s\{X\} \left\{ kirbr + K\{x\} - K\{Kirbr\} + \frac{\{d \times kirbr\}}{\omega} \left\{ 1 - e^{-\frac{(kirbr - x)}{Kirbr}} \right\} \right\}, \text{ όταν } Kirbr < x$$

όπου:

$$h = \frac{1 - Kirbr}{ELGD} N$$

$$c = \frac{Kirbr}{1 - h}$$

$$v = \frac{\{ELGD - Kirbr\}Kirbr + 0,25(1 - ELGD)Kirbr}{N}$$

$$f = \left\{ v + \frac{\text{Kirbr}^2}{1-h} - c \right\} + \frac{(1-\text{Kirbr}) \text{Kirbr} - v}{(1-h)\tau}$$

$$a = g \times c$$

$$g = \frac{(1-c)c - 1}{f}$$

$$b = g(1-c)$$

$$d = 1 - (1-h)(1 - \text{Beta}\{\text{Kirbr}; a, b\})$$

$$K\{x\} = (1-h)((1 - \text{Beta}\{x; a, b\})x + \text{Beta}\{x; a + 1, b\}c)$$

$$\tau = 1000 \text{ και}$$

$$\omega = 20.$$

Στους ανωτέρω τύπους:

α. Beta [x; a, b] είναι η αθροιστική κατανομή Βήτα με παραμέτρους a και b υπολογιζόμενες στο x.

β. T (το «πάχος» του τμήματος στο οποίο κατέχεται η θέση) είναι ο λόγος του ονομαστικού ποσού του τμήματος προς το άθροισμα των αξιών των ανοιγμάτων που τιτλοποιήθηκαν. Για τους σκοπούς του υπολογισμού του T, η αξία ανοίγματος ενός από τα παράγωγα μέσα που αναφέρονται στο Παράρτημα 2 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, όταν το τρέχον κόστος αντικατάστασης δεν είναι θετική αξία θα προσδιορίζεται ως το ενδεχόμενο μελλοντικό πιστωτικό άνοιγμα που υπολογίζεται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007.

γ. Kirbr είναι ο λόγος του Kirb προς το άθροισμα των αξιών ανοιγμάτων που τιτλοποιήθηκαν. Εκφράζεται σε δεκαδική μορφή (π.χ. ένα Kirbr που ισούται με 15% έχει τιμή 0,15).

δ. L (επίπεδο πιστωτικής ενίσχυσης) είναι ο λόγος του ονομαστικού ποσού όλων των τμημάτων ελάσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας σε σχέση με το τμήμα στο οποίο κατέχεται η θέση, προς το άθροισμα των αξιών ανοιγμάτων που τιτλοποιήθηκαν. Τα κεφαλαιοποιημένα μελλοντικά κέρδη δεν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του L. Τα ποσά που οφείλονται από αντισυμβαλλόμενους σε παράγωγα μέσα του Παραρτήματος 2 ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, τα οποία αντιπροσωπεύουν τμήματα ελάσσονος εξοφλητικής προτεραιότητας σε σχέση με το εν λόγω τμήμα, μπορούν να υπολογίζονται με βάση το τρέχον κόστος αντικατάστασης (εκτός ενδεχόμενων μελλοντικών πιστωτικών ανοιγμάτων) κατά τον υπολογισμό του επιπέδου πιστωτικής ενίσχυσης.

ε. N είναι ο πραγματικός αριθμός ανοιγμάτων όπως υπολογίζεται σύμφωνα με τις παρ. 11 και 12.

στ. ELGD είναι η σταθμισμένη ως προς το άνοιγμα μέση ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης, η οποία υπολογίζεται ως εξής:

$$ELGD = i \frac{\sum LGD_i EAD_i}{\sum EAD_i}$$

όπου:

LGD_i η μέση ποσοστιαία ζημία σε περίπτωση αθέτησης (LGD) για το σύνολο των ανοιγμάτων έναντι του i-στού οφειλέτη, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

Σε περίπτωση επανατιτλοποίησης, εφαρμόζεται LGD 100% σε όλες τις τιτλοποιημένες απαιτήσεις. Εάν οι κίνδυνοι αθέτησης και απομείωσης αξίας εισπρακτέων απαιτήσεων αντιμετωπίζονται συγκεντρωτικά σε μια τιτλοποίηση (π.χ. εάν υπάρχει ενιαίο αποθεματικό ή πλεονάζουσες εξασφαλίσεις για την κάλυψη των ζημιών από τη μια ή την άλλη πηγή), η εισαγόμενη τιμή για το LGD_i υπολογίζεται ως ο σταθμισμένος μέσος του LGD για τον πιστωτικό κίνδυνο και

του 75% του LGD για τον κίνδυνο απομείωσης. Οι συντελεστές στάθμισης είναι οι μεμονωμένες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον πιστωτικό κίνδυνο και για τον κίνδυνο απομείωσης, αντίστοιχα.

Απλουστευμένες τιμές

16. Εάν η αξία ανοίγματος του μεγαλύτερου τιτλοποιημένου ανοίγματος C1, δεν υπερβαίνει το 3% του αθροίσματος των αξιών ανοίγματος των θέσεων σε τιτλοποίηση, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, για τους σκοπούς της μεθόδου του εποπτικού υποδείγματος, να θέσει LGD = 50% και N ίσο με ένα από τα ακόλουθα:

α. είτε

$$N = \{ C_1 C_m + \frac{\{C_M - C_1\} \max\{1 - m C_1, -1\}}{m - 1} \}$$

β. είτε

$$N = 1/C_1$$

όπου **Cm**: Ο λόγος του αθροίσματος των αξιών ανοίγματος των «m» μεγαλύτερων ανοιγμάτων προς το άθροισμα των αξιών ανοιγμάτων των θέσεων σε τιτλοποίηση.

Το επίπεδο του «m» μπορεί να ορίζεται από το πιστωτικό ίδρυμα.

17. Για τιτλοποιήσεις που περιλαμβάνουν ανοίγματα λιανικής, όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, Τμήμα Β, παρ. 6, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει την εφαρμογή της «Μεθόδου του Εποπτικού Υποδείγματος» με τις ακόλουθες απλουστευμένες τιμές των μεταβλητών:

α. $h = 0$ και

β. $v = 0$.

18. Η μείωση του πιστωτικού κινδύνου σε θέσεις σε τιτλοποίηση αναγνωρίζεται σύμφωνα παρ. 21 έως 23.

E.6. Ταμειακές διευκολύνσεις

19. Οι παρακάτω διατάξεις εφαρμόζονται για τον προσδιορισμό της αξίας ανοίγματος μιας μη διαβαθμισμένης θέσης σε τιτλοποίηση που έχει τη μορφή ορισμένων ειδών ταμειακών διευκολύνσεων. Ειδικότερα:

α. Για τις ταμειακές διευκολύνσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο σε περίπτωση γενικής διαταραχής της αγοράς, μπορεί να εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 20% στο ονομαστικό ποσό εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις για τις «αποδεκτές ταμειακές διευκολύνσεις», όπως ορίζονται στην παρ. 9 του Τμήματος Δ της παρούσας Πράξης.

β. Για τις ταμειακές διευκολύνσεις με προεγκεκριμένο όριο μπορεί να εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 0% στο ονομαστικό ποσό μιας ταμειακής διευκόλυνσης, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι προϋποθέσεις της παρ.9 του Τμήματος Δ και η εξόφληση των αναληφθέντων από τη διευκόλυνση ποσών έχει υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα έναντι κάθε άλλης απαίτησης επί των χρηματορροών των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων.

20. Εάν δεν είναι πρακτικά εφικτό το πιστωτικό ίδρυμα να υπολογίσει τα σταθμισμένα ποσά για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα, σαν να μην είχαν τιτλοποιηθεί, μπορεί να του επιτραπεί προσωρινά, κατ' εξαίρεση και κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, να υπολογίζει τα σταθμισμένα ανοίγματα για μια μη διαβαθμισμένη θέση σε τιτλοποίηση με μορφή ταμειακής διευκόλυνσης που πληροί τις προϋποθέσεις της παρ. 9 του Τμήματος Δ ως εξής:

α. Η αξία ανοίγματος προσδιορίζεται με την εφαρμογή συντελεστή μετατροπής 50% στο ονομαστικό ποσό της ταμειακής διευκόλυνσης εάν αυτή έχει αρχική ληκτότητα ενός (1) έτους ή λιγότερο. Εάν η ταμειακή διευκόλυνση πληροί τις προϋποθέσεις της υποπαρ. 19α., μπορεί να εφαρμοστεί συντελεστής μετατροπής 20%. Ειδάλλως, εφαρμόζεται συντελεστής μετατροπής 100%.

β. Στην αξία του ανοίγματος εφαρμόζεται ο υψηλότερος συντελεστής στάθμισης που θα εφαρμοζόταν, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, σε οποιοδήποτε από τα τιτλοποιημένα ανοίγματα εάν αυτά δεν είχαν τιτλοποιηθεί.

E.7. Αναγνώριση της μείωσης πιστωτικού κινδύνου για θέσεις σε τιτλοποίηση

21. Η αποδεκτή χρηματοδοτούμενη προστασία περιορίζεται σε εκείνη που προβλέπεται στο Τμήμα Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

22. Οι αποδεκτοί πάροχοι μη χρηματοδοτούμενης προστασίας είναι εκείνοι που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που προβλέπεται στο Τμήμα Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007. Η μη χρηματοδοτούμενη προστασία αναγνωρίζεται μόνο εάν πληροί τις αντίστοιχες ελάχιστες απαιτήσεις.

23. Ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων για θέσεις τιτλοποίηση με μείωση πιστωτικού κινδύνου γίνεται κατά περίπτωση, ως εξής:

α. Εάν τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται με τη «Μέθοδο των Διαβαθμίσεων», η αξία ανοίγματος και/ή το σταθμισμένο ποσό μιας θέσης σε τιτλοποίηση για την οποία έχει ληφθεί πιστωτική προστασία μπορούν να τροποποιηθούν σύμφωνα με τις διατάξεις του Τμήματος Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

β. Εάν τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται με τη «Μέθοδο του Εποπτικού Υποδείγματος» και η πιστωτική προστασία καλύπτει το σύνολο του ανοίγματος, το πιστωτικό ίδρυμα προσδιορίζει την «πραγματική στάθμιση κινδύνου» της θέσης. Για το σκοπό αυτό, διαιρεί το σταθμισμένο ποσό της θέσης με την αξία ανοίγματος της θέσης και πολλαπλασιάζει το αποτέλεσμα επί 100. Κατόπιν:

i. Σε περίπτωση χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, το σταθμισμένο ποσό της θέσης σε τιτλοποίηση υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το προσαρμοσμένο κατά τη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία ποσό ανοίγματος της θέσης (E^* , όπως υπολογίζεται σύμφωνα με το Τμήμα Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, και E το ποσό της θέσης σε τιτλοποίηση), με την πραγματική στάθμιση κινδύνου.

ii. Σε περίπτωση μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, το σταθμισμένο ποσό της τιτλοποιημένης θέσης υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το GA (ποσό της προστασίας προσαρμοσμένο για τυχόν αναντιστοιχίες νομισμάτων και ληκτότητας σύμφωνα με το Τμήμα Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007) με το συντελεστή στάθμισης του παρόχου της προστασίας, στο οποίο προστίθεται το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του ποσού της θέσης σε τιτλοποίηση μετά την αφαίρεση του GA με την πραγματική στάθμιση κινδύνου.

γ. Εάν τα σταθμισμένα ποσά υπολογίζονται με τη «Μέθοδο του Εποπτικού Υποδείγματος» και η μείωση του πιστωτικού κινδύνου καλύπτει εν μέρει το άνοιγμα τότε:

i. Αν η προστασία καλύπτει την «πρωτεύουσα ζημία» της θέσης σε τιτλοποίηση ή όλες τις ζημίες της σε αναλογική βάση, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να εφαρμόσει τη μέθοδο που περιγράφεται στην υποπαρ. β παραπάνω.

ii. Στις άλλες περιπτώσεις, το πιστωτικό ίδρυμα αντιμετωπίζει τη θέση σε τιτλοποίηση ως δύο ή περισσότερες θέσεις και θεωρεί το μη καλυμμένο τμήμα ως τη θέση με τη χαμηλότερη πιστωτική ποιότητα. Για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών για τη θέση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 14 και 15 ανωτέρω, θέτοντας όμως « T » ίσο με e^* στην περίπτωση της χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας και με $T-g$ στην περίπτωση της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, όπου:

e^* : ο λόγος του E^* προς το συνολικό ονομαστικό ποσό της υποκείμενης ομάδας,

E^* : το προσαρμοσμένο ποσό ανοίγματος της θέσης σε τιτλοποίηση υπολογιζόμενο σύμφωνα με τις διατάξεις του Τμήματος Η της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007,

E : το ποσό της θέσης σε τιτλοποίηση,

g : ο λόγος του ονομαστικού ποσού της πιστωτικής προστασίας (προσαρμοσμένου για τυχόν αναντιστοιχίες νομισμάτων και ληκτότητας σύμφωνα με το εν λόγω τμήμα) προς το άθροισμα των ποσών ανοιγμάτων των θέσεων σε τιτλοποίηση. Στην περίπτωση της μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας, ο συντελεστής στάθμισης του παρόχου της προστασίας εφαρμόζεται στο τμήμα της θέσης που δεν περιλαμβάνεται στην προσαρμοσμένη τιμή του « T ».

E.8. Συμπληρωματικές κεφαλαιακές απαιτήσεις για τιτλοποιήσεις ανακυκλούμενων ανοιγμάτων με ρήτρα πρόωρης εξόφλησης

24. Επιπλέον των σταθμισμένων ποσών που υπολογίζει για τις τιτλοποιημένες θέσεις του, το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα, εάν μεταβιβάζει ανακυκλούμενες πιστώσεις με ρήτρα πρόωρης εξόφλησης, υποχρεούται να υπολογίσει ένα σταθμισμένο ποσό με τη μέθοδο των παρ. 13 έως 27 του Τμήματος Δ.

25. Για τους σκοπούς της παρ. 24 οι ορισμοί των παρ. 19 και 20 (σελ. 4 της παρούσας) αντικαθίστανται ως εξής:

α. «Συμμετοχή του μεταβιβάζοντος» νοείται ως το άθροισμα των ακόλουθων δύο ποσών:

i. Το ονομαστικό ποσό της αξίας ανοίγματος σε σχέση με μία ομάδα ανοιγμάτων που έχουν πωληθεί προς τιτλοποίηση, η αναλογία του οποίου στο σύνολο της αξίας της εν λόγω ομάδας ανοιγμάτων προσδιορίζει και την αναλογία των χρηματορρών από εισπράξεις κεφαλαίου, τόκων και άλλων σχετικών ποσών, τα οποία δεν είναι διαθέσιμα για πληρωμές στους επενδυτές της τιτλοποίησης. Για να ανταποκρίνεται στον ορισμό αυτό, η συμμετοχή του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος δεν πρέπει να έχει ελάχιστονα εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με τη συμμετοχή των επενδυτών.

ii. Η αξία του τμήματος των μη χρησιμοποιηθεισών πιστωτικών ευχερειών που συνδέονται με ανοίγματα που πωλήθηκαν στην τιτλοποίηση, λαμβάνοντας υπόψη την αναλογία των τιτλοποιηθέντων ανοιγμάτων προς το σύνολο των μη χρησιμοποιηθεισών πιστωτικών ευχερειών ίση με την αναλογία της αξίας ανοιγμάτων υπολογιζόμενης σύμφωνα με το ανωτέρω στοιχείο i. προς την αξία της ομάδας των ανοιγμάτων που πωλήθηκαν στην τιτλοποίηση.

β. Για να ανταποκρίνεται στον ανωτέρω ορισμό, η συμμετοχή του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος δεν μπορεί να έχει χαμηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα σε σχέση με τη συμμετοχή των επενδυτών.

γ. «Συμμετοχή επενδυτών» νοείται ως το ονομαστικό ποσό της εναπομένουσας, μετά τη συμμετοχή του μεταβιβάζοντος, προσδιοριζόμενη σύμφωνα με τα στοιχεία I και ii της ανωτέρω παρ. α., αξίας ανοίγματος, σε σχέση με μία ομάδα ανοιγμάτων που έχουν πωληθεί προς τιτλοποίηση.

26. Το άνοιγμα του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος από τα δικαιώματά του στο τμήμα της «Συμμετοχής του μεταβιβάζοντος ιδρύματος» που αναφέρεται στην υποπαρ. 25.α. παραπάνω δεν θεωρείται θέση σε τιτλοποίηση, αλλά άνοιγμα κατ' αναλογία προς τις τιτλοποιηθείσες χρησιμοποιηθείσες ή μη πιστωτικές ευχέριες ως να μην είχαν τιτλοποιηθεί, μέχρι ποσού ίσου με εκείνο που αναφέρεται στο στοιχείο ii της εν λόγω υποπαραγράφου.

E.9. Μείωση των σταθμισμένων ποσών

27. Το σταθμισμένο ποσό μιας θέσης σε τιτλοποίηση στην οποία εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1.250% μπορεί να μειωθεί κατά το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 12,5 με το ποσό κάθε προσαρμογής αξίας που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα στα τιτλοποιημένα ανοίγματα. Στην περίπτωση αυτή, οι προσαρμογές αξίας δεν λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς του υπολογισμού της διαφοράς αναμενόμενης ζημιάς και λογιστικών προβλέψεων.

28. Το σταθμισμένο ποσό μιας θέσης σε τιτλοποίηση μπορεί να μειωθεί κατά το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 12,5 με το ποσό κάθε προσαρμογής αξίας που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα στα τιτλοποιημένα ανοίγματα.

29. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται στην περίπτωση μιας θέσης τιτλοποίησης στην οποία εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 1250 %, αντί να συμπεριλάβουν τη θέση αυτή στον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, να αφαιρέσουν την αξία της από τα ίδια κεφάλαιά τους. Για τους σκοπούς αυτούς:

α. Η αξία ανοίγματος της θέσης μπορεί να προσδιοριστεί με βάση τα σταθμισμένα ποσά, λαμβάνοντας υπόψη τις μειώσεις που αναφέρονται στις ανωτέρω παρ. 27 και 28.

β. Στον υπολογισμό της αξίας ανοίγματος μπορεί να λαμβάνεται υπόψη κάθε αποδεκτή χρηματοδοτούμενη προστασία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παρ. 21-23,

γ. Όταν χρησιμοποιείται η «Μέθοδος του Εποπτικού Υποδείγματος» για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών και εφόσον $L < Kirbr$ και $[L+T] > Kirbr$, η θέση μπορεί να αντιμετωπίζεται ως δύο χωριστές θέσεις, λαμβάνοντας $L = Kirbr$ για την θέση με την υψηλότερη εξοφλητική προτεραιότητα.

30. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση της εναλλακτικής ευχέριες της ανωτέρω παρ. 29, το ποσό που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό του 12,5 με το ποσό που αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια, θα αφαιρείται από το ανώτατο σταθμισμένο άνοιγμα που υπολογίζεται σύμφωνα με την ανωτέρω παρ. 7 .

Τμήμα ΣΤ. Λοιπές Διατάξεις

1. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα διασφαλίζει ότι η μέση ποιότητα των στοιχείων, των οποίων τον πιστωτικό κίνδυνο εξακολουθεί να φέρει, δεν διαφοροποιείται σημαντικά μετά τη μεταβίβαση των απαιτήσεων ή/και σημαντικού μέρους του πιστωτικού κινδύνου που συνδέονται με αυτές.

2. Το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τη μέθοδο δειγματοληψίας που χρησιμοποιήθηκε για την επιλογή των προς τιτλοποίηση στοιχείων. Σε περίπτωση σημαντικής δυσμενούς διαφοροποίησης της μέσης ποιότητας των στοιχείων, των οποίων τον πιστωτικό κίνδυνο εξακολουθεί να φέρει, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει, μεταξύ άλλων, την αντικατάσταση μέρους των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων.

3. Το πιστωτικό ίδρυμα που εμπλέκεται στη διαδικασία τιτλοποίησης πρέπει, μεταξύ άλλων :

α. Να διαθέτει επαρκή συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας ασκήσεων προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης.

β. Να γνωστοποιεί στην Τράπεζα της Ελλάδος τα μέτρα που έχει λάβει για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων στη ρευστότητα και στην κεφαλαιακή επάρκεια από την επαναγορά μέρους των απαιτήσεων ή/και την παροχή πιστωτικής ενίσχυσης ή ταμειακής διευκόλυνσης.

4. Κάθε πρόγραμμα τιτλοποίησης θα πρέπει να γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος), τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν την έναρξη υλοποίησής του.

5. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

6. Η ισχύς της παρούσας Πράξης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα που ασκούν την ευχέρεια που αναφέρεται στην ΠΔΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Η, παρ. 3 δεν εφαρμόζουν την παρούσα μέχρι την 31.12.2007.

Παράρτημα 1

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. Συμβάσεις επιτοκίου

α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο νόμισμα (single-currency interest rate swaps).

β. Συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων διαφορετικής βάσης (basis swaps).

γ. Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (forward rate agreements).

δ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων (interest rate futures).

ε. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου (interest rate options purchased).

στ. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.

2. Συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις χρυσού

α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα (cross-currency interest rate swaps).

β. Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος (forward foreign-exchange contracts).

γ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων συναλλάγματος.

δ. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσεως συναλλάγματος (currency options purchased).

ε. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.

στ. Συμβάσεις χρυσού παρεμφερείς με εκείνες των στοιχείων α έως ε.

3. Συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως με εκείνες του σημείου 1, στοιχεία α) έως ε) και σημείου 2, στοιχεία α) έως δ) επί άλλων στοιχείων αναφοράς ή επί δεικτών. Τούτο περιλαμβάνει, τουλάχιστον όλα τα μέσα που απαριθμούνται στα σημεία 4 έως 7, 9 και 10 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/EK (MiFiD), όπως έχει ενσωματωθεί στο ελληνικό δίκαιο και τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία 1 και 2.

Παράρτημα 2

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ (Ε.Ο.Π.Α.)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Κριτήρια για την αναγνώριση

1. Ένας Εξωτερικός Οργανισμός Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) αναγνωρίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος προκειμένου οι πιστοληπτικές αξιολογήσεις του να χρησιμοποιηθούν από ελληνικό πιστωτικό ίδρυμα για σκοπούς στάθμισης κινδύνου των θέσεων του σε τιτλοποίηση, μόνον εφόσον πληρούνται τα κριτήρια όπως εξειδικεύονται στις παρ. 1-9, Τμήμα 1 του Παραρτήματος 4 της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και τα οποία αφορούν τη μεθοδολογία και τις παρεχόμενες πιστοληπτικές αξιολογήσεις. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να πληρούνται και τα ακόλουθα δύο κριτήρια:

α. Αναφορικά με το κριτήριο αξιοπιστίας και αποδοχής από την αγορά των πιστοληπτικών αξιολογήσεων:

Η πιστοληπτική αξιολόγηση ενός Ε.Ο.Π.Α. μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον προσδιορισμό του συντελεστή στάθμισης μίας θέσης σε τιτλοποίηση μόνον εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος συμφωνεί ότι ο Ε.Ο.Π.Α. έχει αποδεδειγμένη ικανότητα στη διαβάθμιση θέσεων σε τιτλοποιήσεις απαιτήσεων, η οποία μπορεί να αποδειχθεί με την ισχυρή αποδοχή του από την αγορά.

β. Αναφορικά με το κριτήριο διαφάνειας και δημοσιοποίησης των πιστοληπτικών αξιολογήσεων:

Στην περίπτωση που ο Ε.Ο.Π.Α. παρέχει πιστοληπτικές αξιολογήσεις θέσεων σε τιτλοποίηση διασφαλίζει ότι αυτές δημοσιεύονται και είναι διαθέσιμες στην αγορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:

1. Αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας για θέσεις τιτλοποίησης

α. Προκειμένου να διασφαλιστεί συνέπεια μεταξύ των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των διαφόρων Ε.Ο.Π.Α. και να διαφοροποιηθούν οι σχετικοί βαθμοί κινδύνου που εκφράζονται με κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει υπόψη της ποσοτικούς παράγοντες, όπως δεδομένα αναφορικά με τα ποσοστά αθέτησης/απομείωσης αξίας που συσχετίζονται με τις διάφορες πιστοληπτικές αξιολογήσεις.

β. Με δεδομένη τη μακροπρόθεσμη διάρκεια πολλών τιτλοποιημένων συναλλαγών και καθώς οι Ε.Ο.Π.Α. ενδέχεται να χρησιμοποιούν διάφορους ορισμούς για τη συμβατική αθέτηση/απομείωση αξίας, η οποία μπορεί να συσχετίζεται με τη μακροπρόθεσμη διάρκεια των συναλλαγών, η Τράπεζα της Ελλάδος αναμένει από τους Ε.Ο.Π.Α. να παρέχουν επαρκείς διευκρινίσεις αναφορικά με τον ορισμό της αθέτησης/απομείωσης αξίας που χρησιμοποιούν για την ανάλυση των δεδομένων τους.

γ. Στο πλαίσιο αξιολόγησης της διακριτικής ικανότητας των διαβαθμίσεων των Ε.Ο.Π.Α., η Τράπεζα της Ελλάδος αναμένει να χρησιμοποιούν προσέγγιση με την οποία θα ενσωματώνουν το αποτέλεσμα των μεταβολών διαβαθμίσεων στην εν λόγω ανάλυση αποδοτικότητας, καθώς θεωρεί την εν λόγω προσέγγιση πιο αποτελεσματική για σκοπούς αντιστοίχισης των πιστοληπτικών αξιολογήσεων του Ε.Ο.Π.Α. στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας για θέσεις τιτλοποίησης.

δ. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει υπόψη της την προσέγγιση των Ε.Ο.Π.Α. για θέματα όπως η ανάκτηση πληρωμών και η ανάκληση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων και την επίδραση αυτών στις αναλύσεις διακριτικής ικανότητας των διαβαθμίσεων.

ε. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει υπόψη της την επιλογή της περιόδου για την οποία αξιολογείται η αποδοτικότητα των διαβαθμίσεων, με δεδομένη την πιθανή διαφορά στην κατανομή ζημιών μεταξύ τιτλοποιηθέντων τίτλων και εταιρειών ή ομολόγων.

στ. Για να διαφοροποιηθούν οι σχετικοί βαθμοί κινδύνου που εκφράζονται με κάθε πιστοληπτική αξιολόγηση, η Τράπεζα της Ελλάδος θα λαμβάνει υπόψη ποιοτικούς παράγοντες όπως τη σχέση μεταξύ των πιστοληπτικών αξιολογήσεων για θέσεις τιτλοποίησης και των λοιπών αξιολογήσεων των Ε.Ο.Π.Α., ειδικά όσον αφορά την ερμηνεία των διαφόρων αξιολογήσεων και την αποδοχή που έχουν από την αγορά.

ζ. Ο Ε.Ο.Π.Α. θα πρέπει να ανακοινώνει σε ετήσια βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος τα δεδομένα που σχετίζονται με την αντιστοίχιση των θέσεων σε τιτλοποίηση, προκειμένου η Τράπεζα της Ελλάδος να είναι σε θέση να αξιολογήσει αν η αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας χρειάζεται να αλλάξει.

2. Ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται να παρασχεθούν στην Τράπεζα της Ελλάδος για την αντιστοίχιση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων των θέσεων σε τιτλοποίηση στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας:

i. Ο ορισμός της αθέτησης/απομείωσης αξίας στη βάση του οποίου υπολογίζονται τα ποσοστά αθέτησης/απομείωσης αξίας.

ii. Στοιχεία αναφορικά με την απόδοση των διαβαθμίσεων, με επεξήγηση των κύριων χαρακτηριστικών της (π.χ. πώς προσδιορίστηκε ο χρονικός ορίζοντας κατά τον οποίο διενεργήθηκε η μελέτη, ο τρόπος με τον οποίο η ανάκτηση πληρωμών και η ανάκληση των πιστοληπτικών αξιολογήσεων επιδρούν στην μελέτη απόδοσης των διαβαθμίσεων, πώς λαμβάνεται υπόψη η εποχικότητα).

iii. Δεδομένα ζημιών/επανεισπράξεων.

iv. Σημασία των κατηγοριών πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

v. Εύρος των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

vi. Χρονικός ορίζοντας των πιστοληπτικών αξιολογήσεων.

vii. Πίνακες μετακίνησης των πιστούχων (transition matrices).

viii. Γεωγραφική κάλυψη

4. Πράξη 2591/20.8.2007: Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων για τον Κίνδυνο Αγοράς (Market Risk)

Με την ανωτέρω Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος επέρχονται προσαρμογές στον τρόπο υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αγοράς, δηλαδή του κινδύνου που οφείλεται σε διακυμάνσεις επιτοκίων, τιμών χρεογράφων, συναλλάγματος, εμπορευμάτων διαπραγματεύσιμων σε οργανωμένες αγορές κλπ. Οι κυριότερες από τις προσαρμογές αυτές αφορούν τους πρόσθετους παράγοντες κινδύνου που η κάθε τράπεζα πρέπει να λαμβάνει υπόψη προκειμένου να εφαρμόσει δικά της υποδείγματα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

Τμήμα Α : ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης νοούνται ως:

1. Αναγνωρισμένες Επιχειρήσεις Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών Τρίτων Χωρών: Οι επιχειρήσεις οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) καλύπτονται από τον ορισμό της επιχείρησης παροχής επενδυτικών υπηρεσιών του Ν. 3601/2007 άρθρο 70, παράγραφος 1α,

β) έχουν άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα, και

γ) υπόκεινται σε κανόνες εποπτείας που θεωρούνται από τις αρμόδιες αρχές τουλάχιστον εξίσου αυστηροί με τους κανόνες που θεσπίζει η παρούσα Πράξη.

2. Χρηματοπιστωτικό Μέσο (Financial Instrument): Κάθε σύμβαση με την οποία δημιουργείται τόσο ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού για το ένα συμβαλλόμενο μέρος, όσο και ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού ή στοιχείο ιδίων κεφαλαίων για το άλλο συμβαλλόμενο μέρος. Ο όρος «χρηματοπιστωτικό μέσο» περιλαμβάνει τόσο τα πρωτογενή χρηματοπιστωτικά μέσα ή «μέσα σε μετρητά», όσο και τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, των οποίων η αξία προκύπτει από την τιμή υποκείμενου χρηματοπιστωτικού μέσου ή από συντελεστή ή δείκτη ή από την τιμή άλλου υποκείμενου στοιχείου περιλαμβάνει δε οπωσδήποτε τα μέσα που καθορίζονται στο Τμήμα Γ του παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ (MiFID).

3. Ρυθμιζόμενη Αγορά (Regulated Market): Κάθε αγορά που εμπίπτει στον γενικό ορισμό του άρθρου 2, παρ. 14, του Νόμου 2396/96, καθώς και στις ειδικότερες διατάξεις του άρθρου 4, παρ. 1, σημείο 14 της οδηγίας 2004/39/ΕΚ (MiFID), σύμφωνα με τις αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως εκάστοτε ισχύουν. Ειδικότερα, οι ρυθμιζόμενες αγορές που αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, εκτός αυτών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυτές που καταγράφονται στις αποφάσεις 10/372/15.02.2006 και 13/379/18.04.2006 του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, όπως εκάστοτε ισχύουν. Αναγνωρισμένοι οίκοι εκκαθάρισης και διακανονισμού θεωρούνται οι οίκοι που συνεργάζονται με αναγνωρισμένες ρυθμιζόμενες αγορές.

4. Μετατρέψιμος Τίτλος: Ο τίτλος που μπορεί, κατ' επιλογήν του κατόχου ή του εκδότη, να αντικατασταθεί με άλλο τίτλο.

5. Τίτλος Επιλογής (Warrant): Ο τίτλος που δίνει στον κάτοχό του το δικαίωμα να αγοράσει ένα υποκείμενο μέσο, σε καθορισμένη τιμή μέχρι κάποιες ημερομηνίες πριν ή στην ημερομηνία λήξης του τίτλου επιλογής και του οποίου ο διακανονισμός μπορεί να γίνεται είτε με παράδοση του υποκείμενου μέσου είτε τοις μετρητοίς.

6. Χρηματοδότηση Αποθεμάτων (stock financing): Οι θέσεις στις οποίες το φυσικό απόθεμα έχει πωληθεί επί προθεσμία και το κόστος χρηματοδότησης έχει προκαθορισθεί για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία της πώλησης.

7. Συμφωνία Πώλησης και Επαναγοράς και Συμφωνία Αγοράς και Επαναπώλησης (repurchase agreements/repos and reverse repos): Κάθε συμφωνία βάσει της οποίας ένα πιστωτικό ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενός του, μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα που αφορούν τίτλο κυριότητας αυτών και όπου η εγγύηση αυτή έχει εκδοθεί από αναγνωρισμένο χρηματιστήριο που κατέχει τα δικαιώματα επί αυτών. Η συμφωνία δεν επιτρέπει στο πιστωτικό ίδρυμα να μεταβιβάσει ή ενεχυριάσει ένα συγκεκριμένο τίτλο ή βασικό εμπόρευμα σε περισσότερους του ενός αντισυμβαλλόμενους ταυτόχρονα. Ο μεταβιβάζων έχει την παράλληλη υποχρέωση να επαναγοράσει τους τίτλους ή να επαναγοράσει υποκατάστατους τίτλους ή βασικό εμπόρευμα με τα αυτά χαρακτηριστικά σε καθορισμένη τιμή και συγκεκριμένη μελλοντική ημερομηνία, που ορίζεται ή πρόκειται να ορισθεί από τον μεταβιβάζοντα. Η συμφωνία για το πιστωτικό ίδρυμα που πωλεί αρχικά τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα είναι «συμφωνία πώλησης και επαναγοράς», για δε το πιστωτικό ίδρυμα που τους αγοράζει «συμφωνία αγοράς και επαναπώλησης».

8. Δανειοδοσία Τίτλων ή Βασικών Εμπορευμάτων και Δανειοληψία Τίτλων ή Βασικών Εμπορευμάτων: Η συναλλαγή στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα ή ο αντισυμβαλλόμενος του μεταβιβάζει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα έναντι κατάλληλης ασφάλειας, υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειζόμενος αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιστρέψει αντίστοιχης αξίας τίτλους ή βασικά εμπορεύματα σε κάποια μελλοντική ημερομηνία ή όταν του το ζητήσει ο μεταβιβάζων. Η συναλλαγή αυτή είναι δανειοδοσία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων για το πιστωτικό ίδρυμα που μεταβιβάζει τους τίτλους ή τα βασικά εμπορεύματα και δανειοληψία τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων για το πιστωτικό ίδρυμα προς το οποίο μεταβιβάζονται οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα.

9. Μέλος Συστήματος Εκκαθάρισης (Clearing Member): Ένα μέλος του χρηματιστηρίου ή του οίκου διακανονισμού και εκκαθάρισης, το οποίο έχει άμεση συμβατική σχέση με τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο (ο οποίος εγγυάται την εκτέλεση των πράξεων).

10. Συντελεστής Δέλτα (Delta coefficient): Ο βαθμός επίπτωσης μιας μικρής μεταβολής της τιμής του υποκειμένου μέσου στην τιμή του δικαιώματος προαίρεσης.

11. Δομημένα προϊόντα (structured products): Τα προϊόντα τα οποία έχουν σύνθετες χρηματοροές, οι οποίες βασίζονται σε έναν ή περισσότερους δείκτες ή έχουν ενσωματωμένες προθεσμιακές συμφωνίες, δικαιώματα προαίρεσης ή χρεόγραφα, όπου η απόδοση για τον επενδυτή και οι υποχρεώσεις του εκδότη εξαρτώνται ή είναι ευαίσθητες σε μεταβολές της αξίας των υποκειμένων μέσων. Στον ορισμό αυτό περιλαμβάνονται όλοι οι τίτλοι οι οποίοι συνδέονται με επιτόκια (Interest Rate Related Notes, Bond Linked Notes), μετοχές ή δείκτες επί μετοχών (Equity Related Notes), συνάλλαγμα (Currency Related Notes), εμπορεύματα (Commodity Related Notes) και πιστωτικά μέσα (Credit Related Notes). Στον ορισμό αυτό δεν περιλαμβάνονται τα κλασσικά χρηματοοικονομικά παράγωγα (Futures, Options, Swaps) και τα κλασσικά πιστωτικά παράγωγα (Credit Linked Notes, Credit Default Swaps, Total Return Swaps).

12. Χρηματοπιστωτικά μέσα επενδυτικής κλάσης: Χαρακτηρίζονται οι θέσεις που κατατάσσονται στην 3η ή μεγαλύτερη διαβάθμιση πιστωτικής ποιότητας από αναγνωρισμένο Εξωτερικό Οργανισμό Πιστωτικής Αξιολόγησης (E.O.Π.Α).

Τμήμα Β: ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Γενικά – Ορισμοί

1. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ενός πιστωτικού ιδρύματος αποτελείται από το σύνολο των θέσεων σε χρηματοπιστωτικά μέσα και βασικά εμπορεύματα οι οποίες πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Κατέχονται είτε με σκοπό διαπραγμάτευσης είτε με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνων σχετιζόμενων με άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Διευκρινίζεται ότι ο όρος αντιστάθμιση δεν περιορίζεται στον ορισμό της λογιστικής αντιστάθμισης σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Δηλαδή, ως αντισταθμίσεις για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης θεωρούνται και τα παράγωγα μέσα που δεν ικανοποιούν τα κριτήρια αποτελεσματικότητας του ΔΛΠ 39.

β. Είτε δεν υπόκεινται σε καμία συμβατική ρήτρα που να περιορίζει την εμπορευσιμότητά τους ή είναι επιδεκτικές αντιστάθμισης κινδύνου.

2. Ο όρος «θέσεις» καλύπτει τις κατά κυριότητα κατεχόμενες θέσεις, τις θέσεις που προκύπτουν από παροχή υπηρεσιών σε πελάτες και τις θέσεις από ειδική διαπραγμάτευση (market making).

3. Ως θέσεις οι οποίες κατέχονται με σκοπό διαπραγμάτευσης ορίζονται εκείνες τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα κατέχει με σκοπό:

α. τη βραχυπρόθεσμη μεταπώλησή τους, και/ή

β. την αποκόμιση κέρδους από πραγματικές ή αναμενόμενες βραχυπρόθεσμες αποκλίσεις μεταξύ των τιμών αγοράς και των τιμών πώλησης ή από άλλου είδους διακυμάνσεις των τιμών ή των επιτοκίων.

Στοιχεία που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα καθορίζουν, με δική τους ευθύνη και ακολουθώντας διαχρονικά συνεπή πρακτική, με βάση σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες, τα συγκεκριμένα στοιχεία που υπάγονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές διευκρινίσεις και οδηγίες που παρέχονται στο Τμήμα Γ του Παραρτήματος VII της παρούσας Πράξης.

5. Για να συμπεριληφθούν στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών θέσεις ή χαρτοφυλάκια θα πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις του σκοπού διαπραγμάτευσης. Ο σκοπός διαπραγμάτευσης αποδεικνύεται με βάση στρατηγικές, πολιτικές και διαδικασίες που το πιστωτικό ίδρυμα θεσπίζει με σκοπό τη διαχείριση της θέσεως ή του χαρτοφυλακίου σύμφωνα με το Παράρτημα VII, Τμήμα Α της παρούσας Πράξης.

6. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών είναι δυνατό να περιλαμβάνει εσωτερικές αντισταθμίσεις. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι διατάξεις του Παραρτήματος VII, μέρος Β της παρούσας Πράξης. Η εσωτερική συναλλαγή (το εσωτερικό σκέλος της εσωτερικής αντιστάθμισης) δεν θα υπόκειται σε κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο σύμφωνα με τον Πίνακα 1 του Παραρτήματος 1 της παρούσας Πράξης.

7. Τα λοιπά χρηματοοικονομικά μέσα του πιστωτικού ιδρύματος που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις των ανωτέρω παραγράφων 4 έως 6 αποτελούν στοιχεία εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (non-trading book, εφεξής τραπεζικό χαρτοφυλάκιο), ανεξαρτήτως της κατάταξης ή τρόπου αποτίμησης αυτών σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ).

Διευκρινίζεται ότι σε κάθε περίπτωση:

α. Τα διακρατούμενα μέχρι τη λήξη τους (held to maturity σύμφωνα με τα ΔΛΠ) χρηματοοικονομικά μέσα περιλαμβάνονται στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας.

β. Τα ομόλογα του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση (available for sale) σύμφωνα με τα ΔΛΠ και τα παράγωγα μέσα που χρησιμοποιούνται από πλευράς διαχείρισης κινδύνων για την αντιστάθμιση του κινδύνου αγοράς των στοιχείων αυτών (ανεξαρτήτως της αναγνώρισής τους ως μέσων αντιστάθμισης βάσει των ΔΛΠ) αποτελούν στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας. Τα πιστωτικά ιδρύματα, για τους σκοπούς υπολογισμού του Εσωτερικού Κεφαλαίου στο πλαίσιο της ΔΑΕΕΚ κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, περιλαμβάνουν τα παραπάνω στοιχεία στη μέτρηση του κινδύνου επιτοκίου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου ή/και υπολογίζουν μέγιστη δυνητική ζημία (VaR) με βάση εσωτερικό υπόδειγμα.

γ. Οι μετοχές του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση αποτιμώνται και για εμποτικούς σκοπούς στην εύλογη αξία και κατατάσσονται για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας είτε στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών είτε στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

δ. Τα προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση χρηματοοικονομικά μέσα (held for trading) σύμφωνα με τα ΔΛΠ) αποτελούν μέσα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Εξαιρέση αποτελούν τα προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση παράγωγα μέσα που αντισταθμίζουν από πλευράς διαχείρισης του κινδύνου αγοράς στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου και αποτελούν μέσα του εν λόγω χαρτοφυλακίου για σκοπούς υπολογισμού κεφαλαιακής επάρκειας.

ε. Οι διατραπεζικές καταθέσεις δεν εμπίπτουν στην έννοια των χρηματοπιστωτικών μέσων και δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών αλλά υπόκεινται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

στ. Για τις θέσεις σε δομημένα προϊόντα (structural products) του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 150%, εκτός εάν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς με βάση αναγνωρισμένο από τη Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικό υπόδειγμα και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι εφαρμόζει επαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Επιπλέον, η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα, μετά από εξέταση των πραγματικών δεδομένων κάθε περίπτωσης, να επιβάλλει την υπαγωγή ή εξαίρεση συγκεκριμένων στοιχείων από την κατηγορία «δομημένα προϊόντα».

ζ. Για τις θέσεις σε επενδυτικές εταιρείες υψηλής μόχλευσης (hedge funds) και ιδιωτικά επενδυτικά κεφάλαια (private equity funds) του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 400% εκτός εάν περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της μέγιστης δυνητικής ζημιάς με βάση αναγνωρισμένο από την Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικό υπόδειγμα και εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι εφαρμόζει επαρκή συστήματα διαχείρισης κινδύνων, σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

8. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τον προσδιορισμό των θέσεων και τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών τους, σύμφωνα με το Παράρτημα VII, Τμήμα Γ της παρούσας Πράξης.

Αποτίμηση θέσεων

9. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αποτιμούν σε καθημερινή βάση τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών με τις τρέχουσες αγοραίες τιμές, σύμφωνα με τους κανόνες συνετής αποτίμησης κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα VII, Τμήμα Δ της παρούσας Πράξης. Σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να διασφαλίζουν ότι η αξία η οποία αποδίδεται σε κάθε θέση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών αντικατοπτρίζει με τον δέοντα τρόπο την τρέχουσα αγοραία αξία. Η αξία αυτή ενέχει ικανοποιητικό βαθμό βεβαιότητας με γνώμονα το δυναμικό χαρακτήρα των θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, τις απαιτήσεις της συνετής αποτίμησης και τον τρόπο εφαρμογής και τον σκοπό των κεφαλαιακών απαιτήσεων όσον αφορά τις θέσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

10. Ελλείψει άμεσα διαθέσιμων τρεχουσών αγοραίων τιμών, τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να μην εφαρμόζουν την προηγούμενη παράγραφο 9. Στην περίπτωση αυτή απαιτείται να χρησιμοποιούν εναλλακτικές, αποδεκτές από την

Τράπεζα της Ελλάδος, μεθόδους αποτίμησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα VII, Τμήμα Δ της παρούσας Πράξης. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί αναπροσαρμογή συγκεκριμένης μεθοδολογίας.

Τμήμα Γ: ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ - ΕΠΟΠΤΕΙΑ

Πεδίο εφαρμογής

11. Στις διατάξεις της παρούσας Πράξης υπόκεινται τα πιστωτικά ιδρύματα που καθορίζονται στο άρθρο 3 του Ν.3601/2007 και στο άρθρο 3 του Νόμου 2396/96, όπως ισχύει.

Εξαιρέσεις

12. Από τις διατάξεις της παρούσας Πράξης είναι δυνατό να εξαιρούνται και να υπολογίζονται τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους σύμφωνα με τις διατάξεις των ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και 2589/20.8.2007, αντί με αυτές της παρούσας Πράξης, εκείνα τα πιστωτικά ιδρύματα που αθροιστικά πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η συνολική αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών σε ατομική ή σε ενοποιημένη βάση δεν υπερβαίνει παρά μόνο κατ' εξαίρεση το 5% της αξίας του συνολικού ενεργητικού, ενώ το σύνολο των ανοιχτών θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών δεν υπερβαίνει παρά μόνο κατ' εξαίρεση το ποσό των 15 εκατ. ευρώ.

β. Η συνολική αξία των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (σε ατομική ή σε ενοποιημένη βάση) δεν υπερβαίνει ποτέ το 6% της αξίας του συνολικού ενεργητικού, ενώ η συνολική αξία των ανοιχτών θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών δεν υπερβαίνει ποτέ το ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

13. Για τον υπολογισμό, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 12, της σχέσης της συνολικής αξίας των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών προς την αξία του συνολικού ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, στο συνολικό ενεργητικό λαμβάνονται υπόψη όλα τα εντός και εκτός ισολογισμού στοιχεία, με εξαίρεση τους λογαριασμούς τάξεως πληροφοριών και αυτούς που αφορούν αλλότρια περιουσιακά στοιχεία. Οι θετικές (long) και αρνητικές (short) θέσεις αθροίζονται ανεξάρτητα από τα πρόσημά τους. Για τον σκοπό του εν λόγω υπολογισμού θα αποτιμούνται:

α. Οι χρεωστικοί τίτλοι που είναι διαπραγματεύσιμοι σε ρυθμιζόμενη αγορά, με βάση την αγοραία τιμή τους.

β. Οι λοιποί χρεωστικοί τίτλοι, με βάση την ονομαστική τους αξία.

γ. Οι μετοχές με βάση την τρέχουσα αγοραία τιμή τους, εφόσον είναι διαπραγματεύσιμες σε ρυθμιζόμενη αγορά ή με βάση την εσωτερική λογιστική τους αξία στις λοιπές περιπτώσεις.

δ. Τα παράγωγα μέσα με βάση τις αγοραίες ή τις ονομαστικές αξίες των υποκείμενων μέσων.

ε. Τα λοιπά στοιχεία θα λαμβάνονται στην αξία με την οποία έχουν καταχωρηθεί στους λογαριασμούς λογιστικής του πιστωτικού ιδρύματος.

14. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο εξαιρείται από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις της παρούσας Πράξης, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 12, συμβεί να υπερβεί είτε τα αναφερόμενα στην ίδια παράγραφο, εδάφιο (α) όρια σε περισσότερες των 20 ημερών εντός εκάστου ημερολογιακού έτους είτε τα αναφερόμενα στο εδάφιο (β) της ίδιας παραγράφου όρια έστω και για μία εργάσιμη ημέρα εντός εκάστου ημερολογιακού έτους, εφαρμόζει άμεσα τις διατάξεις της παρούσας Πράξης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ενημερώνει εντός δεκαήμερου την Τράπεζα της Ελλάδος - Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (Δ.Ε.Π.Σ). Τα πιστωτικά ιδρύματα που κάνουν χρήση της εν λόγω εξαίρεσης πρέπει να τηρούν τα αναγκαία αναλυτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι ορθώς έκαναν χρήση της εξαίρεσης στο έτος αυτό, και να τα έχουν στη διάθεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

Εποπτεία

15. Η εποπτεία σε ατομική και σε ενοποιημένη βάση για τη συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς τις διατάξεις της παρούσας Πράξης ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 34,35 και 38 του Ν.3601/2007.

Τμήμα Δ: ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να διατηρούν διαρκώς ίδια κεφάλαια, όπως αυτά καθορίζονται με την ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 τουλάχιστον ίσα με το άθροισμα των κατωτέρω:

α. Των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται για τον κίνδυνο θέσης, τον κίνδυνο διακανονισμού/παράδοσης, τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και τον κίνδυνο υπέρβασης των ορίων των μεγάλων χρηματοδοτικών

ανοιγμάτων, σύμφωνα με τις μεθόδους και τις εναλλακτικές επιλογές που καθορίζονται στα Παραρτήματα I, II και VI και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών τους.

β. Των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται, για τον κίνδυνο τιμών συναλλάγματος και τον κίνδυνο θέσης βασικού εμπορεύματος, σύμφωνα με τις μεθόδους και τις εναλλακτικές επιλογές που καθορίζονται στα Παραρτήματα III και IV και, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το Παράρτημα V, για το σύνολο των στοιχείων του ισολογισμού τους.

17. Επιτρέπεται στα πιστωτικά ιδρύματα αντί της μεθόδου της παραγράφου 16, να χρησιμοποιούν, για τον σκοπό αυτό και μόνο, μία εναλλακτική μέθοδο προσδιορισμού των ιδίων κεφαλαίων, η οποία περιγράφεται στην Ενότητα Δ του Κεφαλαίου I της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007. Η εναλλακτική μέθοδος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των κεφαλαίων για τους άλλους κινδύνους.

Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων σε ενοποιημένη βάση

18. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι όλων των κινδύνων που αναφέρονται στην παράγραφο 16 θα υπολογίζονται και θα καλύπτονται τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση προκειμένου περί πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στις διατάξεις των άρθρων 34, 35 και 38 του Ν.3601/2007.

19. Ειδικά για τον υπολογισμό σε ενοποιημένη βάση των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου θέσης, του κινδύνου τιμών συναλλάγματος, του κινδύνου από την υπέρβαση των ορίων των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και του κινδύνου θέσης σε βασικά εμπορεύματα επιτρέπεται ο συμψηφισμός αντιθέτων θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, θέσεων συναλλάγματος και θέσεων σε βασικά εμπορεύματα μεταξύ των επιμέρους πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ που υπόκεινται σε ενοποιημένη εποπτεία, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που διέπουν τον αντίστοιχο συμψηφισμό θέσεων ενός πιστωτικού ιδρύματος σε ατομική βάση σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στα Παραρτήματα I, III, IV, V και VI της παρούσας Πράξης.

20. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός αντιθέτων θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, θέσεων συναλλάγματος και θέσεων σε βασικά εμπορεύματα πιστωτικών ιδρυμάτων και ΕΠΕΥ εγκατεστημένων σε τρίτες χώρες, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Οι εν λόγω επιχειρήσεις έχουν άδεια λειτουργίας σε μια τρίτη χώρα και είτε ανταποκρίνονται στον ορισμό του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 2, παράγραφο 1 του Ν.3601/2007, είτε είναι αναγνωρισμένες ΕΠΕΥ τρίτων χωρών.

β. Οι εν λόγω επιχειρήσεις υπόκεινται σε ισοδύναμη εποπτεία και εφαρμόζουν κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας επί ατομικής βάσης ισοδύναμους με τους κανόνες της παρούσας Πράξης.

γ. Δεν υπάρχουν στις οικείες τρίτες χώρες κανονιστικές ρυθμίσεις που να επηρεάζουν ουσιαστικά τις μεταφορές κεφαλαίων εντός του ομίλου.

21. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 20 μεταξύ ιδρυμάτων τα οποία ανήκουν σε όμιλο και τα οποία έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα, υπό τους παρακάτω όρους:

α. Υπάρχει ορθολογική/ικανοποιητική κατανομή ιδίων κεφαλαίων εντός του ομίλου.

β. Το κανονιστικό, νομικό ή συμβατικό πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούν τα ιδρύματα είναι τέτοιο που να εγγυάται την αμοιβαία χρηματοοικονομική υποστήριξη εντός του ομίλου.

22. Επιτρέπεται ο συμψηφισμός που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 20 μεταξύ των ιδρυμάτων που ανήκουν σε έναν όμιλο, ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 21 και οιοδήποτε ιδρύματος που ανήκει στον ίδιο όμιλο αλλά έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, με την προϋπόθεση ότι το δεύτερο ίδρυμα υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις του, σε ατομική βάση.

Τμήμα Ε: ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

23. Για την αναγνώριση των εσωτερικών υποδειγμάτων πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης, εφόσον η αίτηση υποβάλλεται από μητρικό πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ε.Ε και θυγατρικές του ή από κοινοτική μητρική επιχείρηση επενδύσεων εγκατεστημένη στην Ε.Ε και θυγατρικές της, ή από κοινού από θυγατρικές μιας μητρικής χρηματοδοτικής εταιρίας συμμετοχών εγκατεστημένης στην Ε.Ε ισχύουν οι απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 44 του Ν.3601/2007. Η προθεσμία για την αναγνώριση είναι εξάμηνη.

24. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει από την Τράπεζα της Ελλάδος αναγνώριση εσωτερικού υποδείγματος πριν από την 1 Ιανουαρίου 2008 για τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του ειδικού κινδύνου, θα πρέπει να καθορίσουν, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, χρονοδιάγραμμα προσαρμογής στα επιπλέον κριτήρια, προϋποθέσεις και μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, με καταληκτική ημερομηνία προσαρμογής την 31.12.2010.

Τμήμα ΣΤ: ΥΠΟΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ – ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

25. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος-(Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) σε ατομική βάση τα στοιχεία για την κεφαλαιακή τους επάρκεια, όπως διαμορφώνονται στο τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου.

26. Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπόκεινται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σε ενοποιημένη βάση υποβάλλουν τα σχετικά στοιχεία και σε ενοποιημένη βάση.

27. Οι προθεσμίες για την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων είναι αυτές που καθορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2563/19.7.2005, όπως ισχύει. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων και για άλλες ημερομηνίες αναφοράς.

28. Επιπρόσθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα που κάνουν χρήση εγκεκριμένων από την Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικών υποδειγμάτων θα πρέπει εντός εικοσαήμερου από το τέλος κάθε ημερολογιακού τριμήνου να υποβάλλουν:

α. Τα αποτελέσματα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing) για το εν λόγω τρίμηνο. Σημειώνεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα κοινοποιούν άμεσα και σε κάθε περίπτωση εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών κάθε υπέρβαση που διαπιστώνεται κατά την εφαρμογή του προγράμματος.

β. Τα αποτελέσματα του προγράμματος προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing) τα οποία υποβάλλονται στη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.

γ. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα να ζητεί την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων και για άλλες ημερομηνίες αναφοράς.

29. Καθορίζεται η 1.1.2008 ως ημερομηνία έναρξης εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας Πράξης. Η πρώτη υποβολή στοιχείων σύμφωνα με την παρούσα Πράξη θα αφορά στοιχεία της 31.3.2008. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση της ευχέρειας που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Η, παράγραφο 3 και για το χρονικό διάστημα που θα κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας, που δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν της 31.12.2007, θα εφαρμόζει την ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.1996 όπως ισχύει.

Τμήμα Ζ: ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΜΕΘΟΔΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

30. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται επί μία διετία να διατηρούν όλους τους αναλυτικούς υπολογισμούς και τα δικαιολογητικά υποστήριξης των υποβαλλομένων στοιχείων ώστε να είναι διαθέσιμα σε περίπτωση διενέργειας ελέγχου ή ζήτησης περαιτέρω διευκρινίσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος.

31. Οι μέθοδοι υπολογισμών για την εξαγωγή των στοιχείων και οι σχετικοί λογιστικοί χειρισμοί θα πρέπει να εφαρμόζονται σε σταθερή βάση και, εφόσον ζητηθεί, να γνωστοποιούνται στην Τράπεζα της Ελλάδος – Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος.

32. Κάθε μεταβολή των μεθόδων υπολογισμών ή των λογιστικών χειρισμών θα εφαρμόζεται με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος.

Τμήμα Η: ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

33. Τα επισυναπτόμενα Παραρτήματα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Πράξης.

34. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Πράξης.

35. Από 31.12.2007, καταργείται η ΠΔ/ΤΕ 2397/7.11.96, όπως ισχύει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΘΕΣΗΣ

Τμήμα Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ – ΓΕΝΙΚΑ

1. Ο κίνδυνος θέσης για τα χρηματοπιστωτικά μέσα που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και ειδικότερα, για ένα διαπραγματεύσιμο χρεωστικό τίτλο ή μια μετοχή ή ένα παράγωγο μέσο επί μετοχής ή ένα παράγωγο μέσο επί χρεωστικού τίτλου, διαιρείται σε δύο συνιστώσες, προκειμένου να υπολογιστεί η κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψή του.

α. Η πρώτη συνιστώσα αφορά τον ειδικό κίνδυνο που ενέχει η θέση, δηλαδή τον κίνδυνο μεταβολής της τιμής του σχετικού μέσου λόγω της επίδρασης παραγόντων που σχετίζονται με τον εκδότη του ή, στην περίπτωση ενός παράγωγου μέσου, με τον εκδότη του υποκείμενου μέσου.

β. Η δεύτερη συνιστώσα καλύπτει το γενικό κίνδυνο της θέσης, δηλαδή τον κίνδυνο μεταβολής της τιμής του σχετικού μέσου λόγω:

i. μιας μεταβολής στο γενικό επίπεδο των επιτοκίων (στην περίπτωση ενός διαπραγματεύσιμου χρεωστικού τίτλου ή παράγωγου μέσου χρεωστικού τίτλου) ή

ii. μιας ευρείας μεταβολής στην αγορά μετοχών που δεν σχετίζεται με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά μεμονωμένων τίτλων (στην περίπτωση μιας μετοχής ή ενός παράγωγου μέσου που βασίζεται σε μετοχή).

2. Για την εφαρμογή του παρόντος Παραρτήματος, τα χαρτοφυλάκια των ιδίων μετοχών ή των ιδίων χρεωστικών τίτλων των πιστωτικών ιδρυμάτων εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ειδικού κινδύνου.

Τμήμα Β: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ - ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ

1. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου περιγράφουν τους γενικούς κανόνες συμψηφισμού. Οι ειδικότεροι κανόνες συμψηφισμού για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο περιγράφονται στα οικεία Τμήματα του παρόντος Παραρτήματος.

2. Η καθαρή θέση ενός πιστωτικού ιδρύματος σε καθένα από τα διάφορα χρηματοπιστωτικά μέσα δίνεται από το ποσό κατά το οποίο οι θετικές (αρνητικές) θέσεις του ιδρύματος υπερβαίνουν τις αρνητικές (θετικές) θέσεις στην ίδια μετοχή, στον ίδιο χρεωστικό ή μετατρέψιμο τίτλο και σε πανομοιότυπα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (financial futures), δικαιωμάτων προαίρεσης (options), τίτλων επιλογής (warrants), ή αντισταθμισμένων τίτλων επιλογής (covered warrants).

3. Πανομοιότυπα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα θεωρούνται αυτά τα οποία έχουν το ίδιο υποκείμενο χρηματοοικονομικό μέσο, την ίδια εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη και τον ίδιο εκδότη. Στην περίπτωση των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων επί μετοχών, πανομοιότυπα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα μπορούν να θεωρηθούν εκείνα τα οποία διατηρούν τα παραπάνω χαρακτηριστικά χωρίς να έχουν την ίδια εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη.

4. Κατά τον υπολογισμό της καθαρής θέσης, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει το συμψηφισμό των θέσεων σε παράγωγα μέσα ως θέσεων στον(σους) ίδιο(ους) τον(τους) υποκείμενο(-ους) τίτλο(-ους) ή τον(τους) τίτλο(-ους) αναφοράς στον οποίο αυτά βασίζονται, σύμφωνα με τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο Τμήμα Ε του παρόντος Παραρτήματος (Παράγωγα Χρηματοοικονομικά και Πιστωτικά Μέσα).

5. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ ενός μετατρέψιμου τίτλου και μιας αντισταθμιστικής θέσης στο ίδιο το μέσο στο οποίο βασίζεται ο μετατρέψιμος τίτλος παρά μόνο στην περίπτωση που η Τράπεζα της Ελλάδος έχει επιτρέψει τη χρήση από το πιστωτικό ίδρυμα κάποιας προσέγγισης, η οποία λαμβάνει υπόψη την πιθανότητα μετατροπής ενός συγκεκριμένου μετατρέψιμου τίτλου ή επιβάλλει κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη κάθε ενδεχόμενου κινδύνου που θα μπορούσε να προκύψει κατά τη μετατροπή.

6. Όλες οι καθαρές θέσεις για την κατάρτιση των αναφορών προς την Τράπεζα της Ελλάδος, ανεξάρτητα από το πρόσημό τους, μετατρέπονται καθημερινά, βάσει της τρέχουσας συναλλαγματικής ισοτιμίας σε ευρώ, πριν από το συγκεντρωτικό υπολογισμό τους.

7. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για τις ανοιχτές θέσεις σε όλα τα χρηματοπιστωτικά μέσα υπολογίζονται χωριστά για κάθε νόμισμα. Το πιστωτικό ίδρυμα μετατρέπει σε ευρώ όλες τις καθαρές θέσεις ανάλογα με το νόμισμα που είναι εκφρασμένες με βάση τις τρέχουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες (μέση τιμή αγοράς - πώλησης). Τα ποσά θα αναφέρονται σε χιλιάδες ευρώ. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ θέσεων σε διαφορετικά νομίσματα.

Τμήμα Γ: ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΟΙ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

1. Οι καθαρές θέσεις κατατάσσονται ανάλογα με το νόμισμα στο οποίο αυτές είναι εκφρασμένες και οι κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται έναντι του γενικού και του ειδικού κινδύνου για κάθε νόμισμα χωριστά.

Γ1 : Ειδικός κίνδυνος

2. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει τις καθαρές θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, με βάση τον υπολογισμό που καθορίζεται στο Τμήμα Β, μεταξύ των ενδεδειγμένων κατηγοριών του Πίνακα 1 του παρόντος Παραρτήματος, με κριτήριο τον εκδότη/οφειλέτη τους, την εξωτερική ή εσωτερική πιστοληπτική αξιολόγηση και την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη. Στη συνέχεια τις πολλαπλασιάζει με τους συντελεστές κεφαλαιακής απαίτησης του Πίνακα 1.

Προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή του απαίτηση έναντι του ειδικού κινδύνου, αθροίζει τις απόλυτες σταθμισμένες θέσεις του (ανεξάρτητα από το εάν είναι θετικές ή αρνητικές).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

Κατηγορίες	Κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου
<p>1^η. Χρεωστικοί τίτλοι: που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 1η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας ή υπόκεινται σε συντελεστή κινδύνου 0% βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.</p>	<p>0%</p>
<p>2η. Χρεωστικοί τίτλοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 2η ή την 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 1η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 1η ή 2η ή 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που εκδίδονται ή καλύπτονται από την εγγύηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 1η ή 2η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 • Άλλα εγκεκριμένα στοιχεία όπως αυτά ορίζονται στην παράγραφο 4 κατωτέρω. 	<p>0,25% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη έως έξι μήνες)</p> <p>1% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη μεγαλύτερη των έξι μηνών και μικρότερη ή ίση με 24 μήνες)</p> <p>1,60% (εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη άνω των 24 μηνών)</p>
<p>3η. Χρεωστικοί τίτλοι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 4η ή την 5η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 2η ή 3η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 4η ή 5η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • που εκδίδονται ή καλύπτονται από την εγγύηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 3η ή 4η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. • Ανοίγματα για τα οποία δεν υπάρχει πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο εξωτερικό οργανισμό πιστοληπτικής αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.). 	<p>8%</p>
<p>4η. Χρεωστικοί τίτλοι:</p>	<p>12%</p>

- που έχουν εκδοθεί από κεντρική διοίκηση ή καλύπτονται από εγγύηση κεντρικής διοίκησης, από κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, που κατατάσσονται στην 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.
- που έχουν εκδοθεί από περιφερειακές κυβερνήσεις ή τοπικές αρχές κρατών μελών που κατατάσσονται στην 4η ή 5η ή 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.
- που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση ιδρυμάτων που κατατάσσονται στην 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.
- που έχουν εκδοθεί ή καλύπτονται από την εγγύηση επιχειρήσεων που κατατάσσονται στην 5η ή 6η βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

5η

- Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεών τους, τα στοιχεία που αναφέρονται στο Τμήμα Β, Παράγραφος 8 της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, θα σταθμίζονται με τους συντελεστές στάθμισης που προβλέπονται στο Τμήμα Ε, Παράγραφος 14 και τα σταθμισμένα ποσά θα πολλαπλασιάζονται με 8%.

3. Όταν τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν τους κανόνες στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, ο οφειλέτης του ανοίγματος, για να καταταγεί σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας, πρέπει να έχει εσωτερική διαβάθμιση που αντιστοιχεί σε πιθανότητα αθέτησης ίση ή μικρότερη από εκείνη της κατάλληλης βαθμίδας πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

4. Στα μέσα που εκδίδονται από έναν εκδότη που δεν πληροί την ανωτέρω προϋπόθεση, εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση για ειδικό κίνδυνο ίση με 12% σύμφωνα με τον Πίνακα 1. Σε αυτήν την περίπτωση, η Τράπεζα της Ελλάδος απαγορεύει κάθε συμφητισμό μεταξύ των μέσων αυτών και άλλων χρεωστικών τίτλων για τους σκοπούς της μέτρησης του γενικού κινδύνου αγοράς.

5. Για τους σκοπούς των ανωτέρω παραγράφων 1 έως 4 στην έννοια των «εγκεκριμένων στοιχείων» περιλαμβάνονται:
 α. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού, τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξης σε βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας που αντιστοιχεί τουλάχιστον σε επενδυτική κλάση, με βάση δύο (2) τουλάχιστον αναγνωρισμένους εξωτερικούς οργανισμούς πιστοληπτικής αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α.) ή από έναν (1) τέτοιο οργανισμό, εφόσον ουδείς άλλος αναγνωρισμένος οργανισμός έχει διαβαθμίσει τους συγκεκριμένους τίτλους, σύμφωνα με τη μέθοδο κατάταξης που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

β. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού τα οποία, λόγω της φερεγγυότητας του εκδότη, έχουν πιθανότητα αθέτησης όχι υψηλότερη από εκείνη των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται λόγος στο ανωτέρω εδάφιο (α), βάσει της μεθόδου που περιγράφεται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

γ. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού για τα οποία δεν είναι διαθέσιμη πιστοληπτική αξιολόγηση από καθορισμένο οργανισμό εξωτερικής αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (Ε.Ο.Π.Α.) και τα οποία πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις :

i) Χαρακτηρίζονται από επαρκή βαθμό ρευστότητας κατά την εκτίμηση των πιστωτικών ιδρυμάτων, με βάση κριτήρια όπως ο όγκος συναλλαγών (αριθμός συναλλασσόμενων τίτλων προς το σύνολο των υφιστάμενων τίτλων), ποσό έκδοσης, περιθώριο αγοράς / πώλησης, κτλ., τα οποία γνωστοποιούνται έγκαιρα στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διατηρεί το δικαίωμα για την αποδοχή ή μη της εν λόγω αξιολόγησης. Προκειμένου περί νεοεκδιδόμενων χρεωστικών τίτλων, θα πρέπει οι υφιστάμενοι παρόμοιοι χρεωστικοί τίτλοι του ίδιου εκδότη να έχουν κριθεί ως επαρκώς ρευστοποιήσιμοι.

ii) Η επενδυτική τους ποιότητα είναι, κατά την κρίση του ίδιου του εκάστοτε ιδρύματος, τουλάχιστον ισοδύναμη με εκείνη των στοιχείων ενεργητικού για τα οποία γίνεται λόγος στο εδάφιο (α).

iii) Είναι εισηγμένα σε μία τουλάχιστον ρυθμιζόμενη αγορά κράτους μέλους ή σε χρηματιστήριο αξιών τρίτης χώρας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α: Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης.

δ. Θετικές και αρνητικές θέσεις σε στοιχεία ενεργητικού εκδοθέντα από πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία υπόκεινται στις απαιτήσεις κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με το Ν.3601/2007 εφόσον:

- i) θεωρούνται από τα ενδιαφερόμενα πιστωτικά ιδρύματα ως επαρκώς ρευστοποιήσιμες
- ii) η επενδυτική ποιότητά τους είναι, σύμφωνα με τη διακριτική ευχέρεια του πιστωτικού ιδρύματος, τουλάχιστον ισοδύναμη των στοιχείων ενεργητικού που αναφέρονται στο εδάφιο (α) ανωτέρω.
- ε. Τίτλους που εκδίδονται από πιστωτικά ιδρύματα τα οποία θεωρούνται ότι έχουν ισοδύναμη ή υψηλότερη πιστωτική ποιότητα από εκείνη της 2ης ή ανώτερης βαθμίδας πιστωτικής ποιότητας βάσει των κανόνων στάθμισης των ανοιγμάτων έναντι ιδρυμάτων της ΠΔ/ΤΕ 2588/07 και τα οποία υπόκεινται σε εποπτικές και κανονιστικές ρυθμίσεις ανάλογες με εκείνες της παρούσας Πράξης.
- στ. Εάν η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι ο εκάστοτε τίτλος υπόκειται σε υπερβολικά υψηλό βαθμό ειδικού κινδύνου τότε αυτός δεν θεωρείται εγκεκριμένο στοιχείο.
6. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να εφαρμόζουν τον ανώτατο συντελεστή κεφαλαιακής απαίτησης που αναγράφεται στον Πίνακα 1 (12%) για τους τίτλους που παρουσιάζουν ιδιαίτερο κίνδυνο λόγω της ανεπαρκούς φερεγγυότητας του εκδότη.

Γ2: Γενικός κίνδυνος – Μέθοδος 1 (σε συνάρτηση με τη ληκτότητα)

7. Η διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του γενικού κινδύνου περιλαμβάνει δύο βασικά στάδια.

α. Όλες οι θέσεις σταθμίζονται ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη τους (όπως περιγράφεται στην επόμενη παράγραφο), προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό του κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψή τους.

β. Αυτή η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειώνεται όταν μια σταθμισμένη θέση κατέχεται παράλληλα με μια αντίθετη σταθμισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας. Μείωση της κεφαλαιακής απαίτησης επιτρέπεται επίσης όταν οι αντίθετες σταθμισμένες θέσεις ανήκουν σε διαφορετικά διαστήματα ληκτότητας. Στην περίπτωση αυτή, η έκταση της επιτρεπόμενης μείωσης εξαρτάται τόσο από το εάν οι δύο θέσεις ανήκουν ή όχι στην ίδια ομάδα διαστημάτων ληκτότητας, όσο και από τα συγκεκριμένα διαστήματα ληκτότητας στα οποία αυτές ανήκουν. Ορίζονται συνολικά τρεις ομάδες διαστημάτων προθεσμιών λήξης (ή ζώνες).

8. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει τις καθαρές θέσεις του στις κατάλληλες ζώνες προθεσμιών λήξης στη δεύτερη ή την τρίτη, κατά περίπτωση, στήλη του παρακάτω Πίνακα 2. Η κατάταξη γίνεται βάσει της εναπομένουσας διάρκειας μέχρι τη λήξη στην περίπτωση των μέσων σταθερού επιτοκίου και της περιόδου μέχρι τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου στην περίπτωση των μέσων που έχουν μεταβλητό επιτόκιο πριν από την οριστική ημερομηνία λήξης. Το πιστωτικό ίδρυμα κάνει επίσης διάκριση μεταξύ των χρεωστικών τίτλων με απόδοση τοκομεριδίου 3% ή μεγαλύτερη και εκείνων με απόδοση τοκομεριδίου μικρότερη από 3%, και τους κατατάσσει, αντίστοιχα, στη δεύτερη ή την τρίτη στήλη του Πίνακα 2. Στη συνέχεια καθεμία από τις θέσεις αυτές πολλαπλασιάζεται με τους συντελεστές στάθμισης που αναφέρονται στην τέταρτη στήλη του Πίνακα 2 για το σχετικό διάστημα προθεσμιών λήξης.

9. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει στη συνέχεια το άθροισμα των σταθμισμένων θετικών θέσεων και το άθροισμα των σταθμισμένων αρνητικών θέσεων για κάθε διάστημα ληκτότητας. Το ποσό των θετικών θέσεων που αντιστοιχίζονται έναντι των αρνητικών θέσεων εντός ενός δεδομένου διαστήματος ληκτότητας, αντιπροσωπεύει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση σ' αυτό το διάστημα ληκτότητας ενώ η εναπομένουσα θετική ή αρνητική θέση αντιπροσωπεύει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας. Υπολογίζεται στη συνέχεια το σύνολο των αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων σε όλα τα διαστήματα ληκτότητας.

10. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει το άθροισμα των μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θετικών θέσεων στα διαστήματα που περιλαμβάνονται σε καθεμία από τις ζώνες του Πίνακα 2, προκειμένου να προσδιορίσει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θετική θέση για κάθε ζώνη. Ομοίως, τα αθροίσματα των μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων αρνητικών θέσεων για κάθε διάστημα μιας δεδομένης ζώνης προστίθενται προκειμένου να υπολογιστεί η μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη αρνητική θέση αυτής της ζώνης. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής θέσης σε μια δεδομένη ζώνη το οποίο αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής θέσης στην ίδια ζώνη αντιπροσωπεύει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση σ' αυτή τη ζώνη. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής θέσης ή της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής θέσης σε μια ζώνη το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχιστεί κατ' αυτόν τον τρόπο, αντιπροσωπεύει τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση γι' αυτή τη ζώνη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Ζώνες	Διαστήματα ληκτότητας		
--------------	------------------------------	--	--

	Απόδοση τοκομεριδίου 3% ή μεγαλύτερη	Απόδοση τοκομεριδίου κάτω του 3%	Συντελεστές στάθμισης (%)	Μεταβολή επιτοκίου (%)
1	0 ≤ 1 μήνες	0 ≤ 1 μήνες	0,00	—
	> 1 ≤ 3 μήνες	> 1 ≤ 3 μήνες	0,20	1,00
	> 3 ≤ 6 μήνες	> 3 ≤ 6 μήνες	0,40	1,00
	> 6 ≤ 12 μήνες	> 6 ≤ 12 μήνες	0,70	1,00
2	> 1 ≤ 2 έτη	> 1,0 ≤ 1,9 έτη	1,25	0,90
	> 2 ≤ 3 έτη	> 1,9 ≤ 2,8 έτη	1,75	0,80
	> 3 ≤ 4 έτη	> 2,8 ≤ 3,6 έτη	2,25	0,75
3	> 4 ≤ 5 έτη	> 3,6 ≤ 4,3 έτη	2,75	0,75
	> 5 ≤ 7 έτη	> 4,3 ≤ 5,7 έτη	3,25	0,70
	> 7 ≤ 10 έτη	> 5,7 ≤ 7,3 έτη	3,75	0,65
	> 10 ≤ 15 έτη	> 7,3 ≤ 9,3 έτη	4,50	0,60
	> 15 ≤ 20 έτη	> 9,3 ≤ 10,6 έτη	5,25	0,60
	> 20 έτη	> 10,6 ≤ 12,0 έτη	6,00	0,60
		> 12,0 ≤ 20,0 έτη	8,00	0,60
	> 20 έτη	12,50	0,60	

11. Υπολογίζεται στη συνέχεια το ποσό της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θετικής (αρνητικής) θέσης στη ζώνη 1, το οποίο αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης αρνητικής (θετικής) θέσης στη ζώνη 2. Το ποσό αυτό αναφέρεται ως αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 1 και 2. Ο ίδιος υπολογισμός πραγματοποιείται για το εναπομένον τμήμα της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 2 και τη μη αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση στη ζώνη 3, προκειμένου να υπολογισθεί η αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 2 και 3.

12. Το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, εάν το επιθυμεί, να αντιστρέφει τη σειρά των υπολογισμών της παραγράφου 11 και να υπολογίσει την αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 2 και 3 πριν από τον υπολογισμό της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 2.

13. Το υπόλοιπο της μη αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 1 αντιστοιχίζεται έναντι εκείνου που εναπομένει στη ζώνη 3 μετά την αντιστοίχισή της με τη ζώνη 2, προκειμένου να προσδιοριστεί η αντιστοιχισμένη σταθμισμένη θέση μεταξύ των ζωνών 1 και 3.

14. Οι εναπομένουσες θέσεις, μετά τις τρεις χωριστές αντιστοιχίσεις των παραγράφων 11, 12 και 13, αθροίζονται.

15. Η κεφαλαιακή απαίτηση του πιστωτικού ιδρύματος υπολογίζεται ως το άθροισμα:

α) Του 10% του αθροίσματος των αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων σε όλα τα διαστήματα προθεσμιών λήξης.

β) Του 40% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 1.

γ) Του 30% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 2.

δ) Του 30% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης στη ζώνη 3.

ε) Του 40% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 2, και μεταξύ των ζωνών 2 και 3 (βλέπε παράγραφο 11).

στ) Του 150% της αντιστοιχισμένης σταθμισμένης θέσης μεταξύ των ζωνών 1 και 3.

ζ) Του 100% των εναπομενουσών μη αντιστοιχισμένων σταθμισμένων θέσεων.

Γ3 : Γενικός κίνδυνος – Μέθοδος 2 (σε συνάρτηση με το μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας)

16. Για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων που αντιστοιχούν στο γενικό κίνδυνο τον οποίο ενέχουν οι διαπραγματεύσιμοι χρεωστικοί τίτλοι, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν σύστημα βασιζόμενο στο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας, αντί να εφαρμόζουν τους κανόνες της ανωτέρω Μεθόδου 1, υπό τον όρο ότι εφαρμόζουν το σύστημα αυτό με συνέπεια .

17. Στα πλαίσια του συστήματος της παραγράφου 16, το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει την αγοραία τιμή κάθε χρεωστικού τίτλου σταθερού επιτοκίου και βάσει αυτής υπολογίζει την απόδοσή του μέχρι τη λήξη, που αποτελεί, κατά προσέγγιση,

το προεξοφλητικό του επιτόκιο. Αν πρόκειται για μέσα μεταβλητού επιτοκίου, λαμβάνει την αγοραία τιμή κάθε μέσου, και βάσει αυτής υπολογίζει την απόδοσή του με βάση την υπόθεση ότι το κεφάλαιο είναι πληρωτέο την επόμενη φορά που μπορεί να αλλάξει το επιτόκιο.

18. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει στη συνέχεια τον τροποποιημένο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας (modified duration) κάθε χρεωστικού τίτλου, χρησιμοποιώντας τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{modified duration} = \frac{D}{1+r}$$

όπου: $D = \frac{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t}}{\sum_{t=1}^m \frac{C_t}{(1+r)^t} + \frac{1}{(1+r)^m}}$

όπου:
r : είναι η ονομαστική απόδοση μέχρι τη λήξη του τίτλου (yield to maturity),
C_t: είναι η χρηματική πληρωμή (ροή) κατά τη χρονική στιγμή t,
m: είναι η εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη εκφρασμένη σε πλήθος περιόδων.

19. Το πιστωτικό ίδρυμα κατατάσσει ακολούθως κάθε χρεωστικό τίτλο στην κατάλληλη ζώνη του παρακάτω Πίνακα 3, με βάση τον τροποποιημένο μέσο σταθμικό δείκτη διάρκειας κάθε μέσου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3		
Ζώνες	Τροποποιημένος μέσος σταθμικός δείκτης διάρκειας (σε έτη)	Τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου σε %
1	> 0 ≤ 1,0	1,0
2	> 1,0 ≤ 3,6	0,85
3	> 3,6	0,7

20. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει κατόπιν τη σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διαρκείας, θέση κάθε μέσου, πολλαπλασιάζοντας την αγοραία αξία του με τον τροποποιημένο σταθμικό δείκτη διαρκείας του καθώς και με την τεκμαιρόμενη μεταβολή του επιτοκίου όταν πρόκειται για μέσο που έχει αυτό το συγκεκριμένο τροποποιημένο σταθμικό δείκτη διαρκείας (ως στήλη 3 του Πίνακα 3).

21. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις σταθμισμένες βάσει του δείκτη διάρκειας θετικές και αρνητικές θέσεις του, σε κάθε ζώνη. Το ποσό των θετικών θέσεων που αντιστοιχίζεται με αρνητικές θέσεις σε κάθε ζώνη αποτελεί τη σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διάρκειας, αντιστοιχισμένη θέση για την εν λόγω ζώνη. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει, στη συνέχεια, την σταθμισμένη, βάσει του δείκτη διάρκειας, μη αντιστοιχισμένη θέση για κάθε ζώνη. Ακολούθως, εφαρμόζει τη μέθοδο που περιγράφεται στις ανωτέρω παραγράφους 11, 12, 13 και 14, για τις μη αντιστοιχισμένες σταθμισμένες θέσεις.

22. Η κεφαλαιακή απαίτηση του ιδρύματος υπολογίζεται ακολούθως ως το άθροισμα:

- α) Του 2% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας αντιστοιχισμένων θέσεων σε κάθε ζώνη.
- β) Του 40% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας θέσεων που αντιστοιχίζονται μεταξύ των ζωνών 1 και 2, και μεταξύ των ζωνών 2 και 3.
- γ) Του 150% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας θέσεων που αντιστοιχίζονται μεταξύ των ζωνών 1 και 3.
- δ) Του 100% των σταθμισμένων βάσει του δείκτη διάρκειας μη αντιστοιχισμένων θέσεων που εναπομένουν.

Τμήμα Δ: ΜΕΤΟΧΕΣ

1. Το πιστωτικό ίδρυμα αθροίζει, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ανωτέρω Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, όλες τις καθαρές θετικές θέσεις του και όλες τις καθαρές αρνητικές του θέσεις. Το άθροισμα των δύο αυτών ποσών αντιπροσωπεύει τη συνολική μεικτή του θέση. Το ποσό κατά το οποίο το ένα από τα δύο αθροίσματα υπερβαίνει το άλλο, αντιπροσωπεύει τη συνολική καθαρή θέση του.

Δ1: Ειδικός κίνδυνος

2. Το πιστωτικό ίδρυμα πολλαπλασιάζει τη συνολική μεικτή θέση του επί 4%, προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου.

3. Επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση έναντι του ειδικού κινδύνου ίση με το 2%, και όχι το 4%, της συνολικής μεικτής θέσης για τα χαρτοφυλάκια μετοχών που κατέχονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα και πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Οι μετοχές δεν είναι μετοχές εκδοτών που έχουν εκδώσει διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς τίτλους οι οποίοι τη δεδομένη στιγμή συνεπάγονται 8% ή 12% κεφαλαιακή απαίτηση στον ανωτέρω Πίνακα 1 ή συνεπάγονται χαμηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση για το λόγο μόνο ότι καλύπτονται από εγγύηση ή ασφάλεια

β. Οι μετοχές θεωρούνται υψηλής εμπορευσιμότητας από την Τράπεζα της Ελλάδος, βάσει των εξής κριτηρίων :

i) Κατά το τελευταίο 12μηνο ο αριθμός των ημερών κατά τις οποίες πραγματοποιήθηκαν συναλλαγές να υπερβαίνει το 90% των συνολικών ημερών διαπραγμάτευσης των μετοχών και η διαπραγμάτευσή τους να μην διακόπτεται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των 3 ημερών και

ii) Κατά το τελευταίο 12μηνο ο αριθμός των μετοχών που έγιναν αντικείμενο διαπραγμάτευσης ή/και διακανονισμού εξωχρηματιστηριακά να υπερβαίνει το 10% του συνολικού αριθμού των υφιστάμενων τίτλων

γ. Καμιά ατομική θέση δεν περιλαμβάνει περισσότερο από το 5% της αξίας του συνολικού χαρτοφυλακίου μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος. Επιτρέπονται ατομικές θέσεις έως 10% υπό την προϋπόθεση ότι οι θέσεις αυτές δεν υπερβαίνουν συνολικά το 50% του χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Δ2: Γενικός κίνδυνος

4. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος για την κάλυψη του γενικού κινδύνου ισούνται με τη συνολική καθαρή του θέση πολλαπλασιασμένη επί 8%.

Τμήμα Ε: ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

Ε1 : Γενικά

1. Οι θέσεις σε όλα τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του γενικού κινδύνου. Στις περιπτώσεις που το υποκείμενο μέσο είναι επιτόκιο ή συνάλλαγμα ή ευρέως διαφοροποιημένοι δείκτες μετοχών ή παράγωγα επ' αυτών όπως π.χ. οι ανταλλαγές επιτοκίων και νομισμάτων (interest rate and currency swaps), οι προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (FRAs), οι προθεσμιακές πράξεις επί συναλλάγματος (FX Forwards) οι προθεσμιακές συμβάσεις επιτοκίου (interest rate futures) και τα δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων και επί συναλλάγματος δεν θα υπολογίζεται κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου. Στις περιπτώσεις όμως που το υποκείμενο μέσο είναι ένας διαπραγματεύσιμος χρεωστικός τίτλος, ή μία μετοχή ή ένας μη διαφοροποιημένος δείκτης μετοχών, θα υφίσταται κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο σύμφωνα με τον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, που θα υπολογίζεται με χρήση του ανωτέρω Πίνακα 1.

Ε2 : Ορισμοί – Διευκρινίσεις

2. Για τους σκοπούς των Τμημάτων Ε και ΣΤ και ειδικότερα για τα παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα με υποκείμενο τίτλο επιτόκιο, νοούνται ως :

α) Θετική θέση σε χρεωστικούς τίτλους ή επιτόκιο: Η θέση στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καθορίσει το επιτόκιο που πρόκειται να εισπράξει σε ορισμένη μελλοντική ημερομηνία.

β) Αρνητική θέση σε χρεωστικούς τίτλους ή επιτόκιο: Η θέση στην οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καθορίσει το επιτόκιο που πρόκειται να καταβάλει σε ορισμένη μελλοντική ημερομηνία.

γ) Πλασματική θέση: Η θέση που αντιστοιχεί σε υποκείμενο τίτλο που αποτελεί σύνθεση κάποιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ε3 : Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου (interest rate futures), συμφωνίες επιτοκίου προθεσμίας (FRAs) και προθεσμιακές δεσμεύσεις αγοράς ή πώλησης χρεωστικών τίτλων

Θέσεις

3. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίου (interest rate futures), οι συμφωνίες επιτοκίου προθεσμίας (FRAs) και οι προθεσμιακές δεσμεύσεις αγοράς ή πώλησης χρεωστικών τίτλων αντιμετωπίζονται ως συνδυασμοί θετικών και αρνητικών θέσεων. Έτσι,

α. Μια θετική θέση σε προθεσμιακή σύμβαση επιτοκίου θεωρείται ότι αντιστοιχεί στο συνδυασμό:

i. μιας θετικής θέσης (κατοχή στοιχείου ενεργητικού) με εναπομένουσα διάρκεια μέχρι τη λήξη ίση προς την αντίστοιχη λήξη του τίτλου ή της πλασματικής θέσης που αφορά η συγκεκριμένη σύμβαση και

ii. μιας αρνητικής θέσης (λαμβανόμενο δανείου) που λήγει την ημερομηνία παράδοσης που προβλέπεται στη σύμβαση.

β. Παρομοίως, μια πωλούμενη συμφωνία επιτοκίου προθεσμίας (sold FRA) αντιμετωπίζεται ως:

i. μία θετική θέση με ημερομηνία λήξεως ίση με την ημερομηνία διακανονισμού συν τη διάρκεια της σύμβασης και

ii. μία αρνητική θέση με ημερομηνία λήξεως την ημερομηνία διακανονισμού.

γ. Παρομοίως, μία προθεσμιακή δέσμευση αγοράς χρεωστικού τίτλου αντιμετωπίζεται ως συνδυασμός:

i. μίας θετικής θέσης στον ίδιο το χρεωστικό τίτλο και

ii. μίας αρνητικής θέσης (ληφθέντος δανείου) εξοφλητέου την ημερομηνία παραδόσεως.

Ειδικός Κίνδυνος

4. Προκειμένου να υπολογίζονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου των προθεσμιακών συμβάσεων επιτοκίου (interest rate futures) και των συμφωνιών επιτοκίου προθεσμίας (FRA), τόσο η θετική θέση (κατεχόμενο στοιχείο ενεργητικού) όσο και η αρνητική θέση (λαμβανόμενο δάνειο) θα συμπεριλαμβάνονται στην πρώτη κατηγορία του Πίνακα 1.

5. Προκειμένου να υπολογίζονται οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου των προθεσμιακών δεσμεύσεων αγοράς χρεωστικού τίτλου, η αρνητική θέση (ληφθέν δάνειο) συμπεριλαμβάνεται στην πρώτη κατηγορία του Πίνακα 1, η δε θετική θέση (χρεωστικός τίτλος) σε όποια κατηγορία του ίδιου πίνακα είναι η πρόπευσα.

Γενικός Κίνδυνος

6. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 1 για τον υπολογισμό του γενικού κινδύνου τα ονομαστικά ποσά των θέσεων που προκύπτουν καταχωρούνται στον Πίνακα 2. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 2 για τον υπολογισμό του γενικού κινδύνου οι θέσεις προσαρμόζονται στην παρούσα αξία τους και καταχωρούνται στον Πίνακα 3.

Εναλλακτικός Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων

7. Επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για το γενικό κίνδυνο που ενέχουν τα Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης, ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης (margins) που απαιτείται από το χρηματιστήριο, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Το ποσό του περιθωρίου εγγύησης παρέχεται από αναγνωρισμένη ρυθμιζόμενη αγορά, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α: Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης ή αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με την εν λόγω σύμβαση και

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για Συμβόλαιο Μελλοντικής Εκπλήρωσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

8. Για τις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παράγωγων μέσων, οι οποίες διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον κρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι:

α. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με τη σύμβαση παράγωγων μέσων και

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για την εν λόγω σύμβαση που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

E4: Δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων, χρεωστικών τίτλων, μετοχών, δεικτών μετοχών, χρηματοπιστωτικών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, συμφωνιών ανταλλαγής (swaps)

Θέσεις

9. Για τα δικαιώματα προαίρεσης (options) επί επιτοκίων, χρεωστικών τίτλων, μετοχών, δεικτών μετοχών, χρηματοπιστωτικών συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης, συμφωνιών ανταλλαγής (swaps) και επί συναλλάγματος, ισχύουν τα εξής:

α. Αντιμετωπίζονται ως θέσεις ισόποσες με την αξία του υποκείμενου μέσου στο οποίο βασίζεται το δικαίωμα προαίρεσης, πολλαπλασιασμένη με το συντελεστή δέλτα του δικαιώματος προαίρεσης για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος προκειμένου να υπολογιστεί η καθαρή θέση, η οποία στη συνέχεια θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β. Ο συντελεστής δέλτα που χρησιμοποιείται για το σκοπό της παραγράφου α πρέπει να είναι εκείνος που παρέχεται από το σχετικό χρηματιστήριο ή, εάν αυτός δεν είναι διαθέσιμος ή εάν πρόκειται για εξωχρηματιστηριακά (OTC) δικαιώματα προαίρεσης, ο συντελεστής που υπολογίζει το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει, εκ των προτέρων, η σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος για τη μέθοδο υπολογισμού που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα.

10. Χρησιμοποιείται η ανάλυση σε δύο επιμέρους θέσεις όπως και για τα άλλα παράγωγα και στη συνέχεια οι θέσεις κατατάσσονται στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας, αν πρόκειται για θέσεις σε χρεωστικούς τίτλους, για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Ειδικός Κίνδυνος

11. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του ειδικού κινδύνου για τις θέσεις που προκύπτουν από επενδύσεις σε δικαιώματα προαίρεσης υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται για τα άλλα παράγωγα μέσα, αφού πρώτα υπολογιστεί το δέλτα-ισοδύναμο.

Γενικός Κίνδυνος

12. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του γενικού κινδύνου για τις θέσεις που προκύπτουν από επενδύσεις σε δικαιώματα προαίρεσης υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται για τα άλλα παράγωγα μέσα, αφού πρώτα υπολογιστεί το δέλτα-ισοδύναμο.

Εναλλακτικός Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων

13. Σε περίπτωση πωλούμενου δικαιώματος προαίρεσης (written option) διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτείται από το χρηματιστήριο εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Το ποσό του περιθωρίου εγγύησης παρέχεται από αναγνωρισμένη ρυθμιζόμενη αγορά κατά τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Α:Ορισμοί, παράγραφο 3 της παρούσας Πράξης ή αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το δικαίωμα προαίρεσης αυτό και

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για όλους τους κινδύνους του δικαιώματος προαίρεσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

14. Επιτρέπεται, για τα εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης τα οποία διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, ήτοι από οίκο που διακανονίζει συναλλαγές σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο, κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι:

α. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης και

β. είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για όλους τους κινδύνους του δικαιώματος προαίρεσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο παρόν Παράρτημα ή σύμφωνα με μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V.

15. Σε περίπτωση αγοραζόμενου δικαιώματος προαίρεσης διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο ή εκτός χρηματιστηρίου, επιτρέπεται κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ίση με εκείνη που καθορίζεται για υποκείμενο μέσο του δικαιώματος προαίρεσης, με τον περιορισμό ότι η κεφαλαιακή απαίτηση που προκύπτει κατ' αυτόν τον τρόπο δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία του δικαιώματος προαίρεσης.

16. Σε περίπτωση πωλούμενου εξωχρηματοσηριακού δικαιώματος προαίρεσης (written OTC option), η κεφαλαιακή απαίτηση για τον γενικό κίνδυνο ορίζεται σε συνάρτηση με το υποκείμενο μέσο στο οποίο αφορά το δικαίωμα προαίρεσης.

E5. Πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τα δικαιώματα προαίρεσης

17. Εκτός των κεφαλαιακών απαιτήσεων που υπολογίζονται για την κάλυψη του κινδύνου που σχετίζεται με το συντελεστή δέλτα, τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να υπολογίζουν πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη των άλλων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται τα δικαιώματα προαίρεσης και συγκεκριμένα:

α. Κίνδυνος Gamma που ορίζεται ως ο κίνδυνος ζημίας από μεταβολή του συντελεστή Δέλτα των δικαιωμάτων προαίρεσης λόγω μεταβολής της τρέχουσας αξίας των υποκείμενων μέσων των δικαιωμάτων αυτών.

β. Κίνδυνος Vega που ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της αξίας των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχει αποκτήσει ή από αύξηση της αξίας των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχει παραχωρήσει το πιστωτικό ίδρυμα λόγω μείωσης ή αύξησης, αντίστοιχα, της μεταβλητότητας των υποκείμενων μέσων.

Κίνδυνος Gamma - Μέθοδος 1

18. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων και των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη Μέθοδο 1 υπολογίζουν την επίπτωση Gamma από τις σχετικές θέσεις που έχουν καταχωρηθεί στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας του Πίνακα 2 ως εξής:

0,5 X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X [(τρέχουσα αξία του υποκείμενου μέσου) X (στάθμιση ειδικού κινδύνου + στάθμιση γενικού κινδύνου)]²

Όπου:

α. η στάθμιση του ειδικού κινδύνου αναφέρεται στο συντελεστή κεφαλαιακής απαίτησης που εφαρμόζεται ανάλογα με τον πιστωτικό κίνδυνο του εκδότη, σύμφωνα με τον Πίνακα 1, και,

β. η στάθμιση του γενικού κινδύνου αναφέρεται στο συντελεστή στάθμισης που αντιστοιχεί σε κάθε διάστημα λήξης του Πίνακα 2.

19. Κάθε δικαίωμα προαίρεσης επί του ίδιου υποκείμενου μέσου έχει ένα θετικό ή αρνητικό Gamma και επομένως μία ανάλογη θετική ή αρνητική επίπτωση Gamma. Το πιστωτικό ίδρυμα, για κάθε υποκείμενο μέσο θα αθροίζει αλγεβρικά τις μεμονωμένες επιπτώσεις Gamma των σχετικών δικαιωμάτων προαίρεσης με αποτέλεσμα μια καθαρή επίπτωση Gamma, θετική ή αρνητική για κάθε υποκείμενο μέσο. Μόνον το απόλυτο ύψος της τυχόν καθαρής αρνητικής επίπτωσης Gamma θα αποτελεί την κεφαλαιακή απαίτηση έναντι του κινδύνου Gamma για το σύνολο των δικαιωμάτων προαίρεσης με το εν λόγω υποκείμενο μέσο.

20. Δεν επιτρέπεται ο συμψηφισμός θετικών και αρνητικών επιπτώσεων Gamma για θέσεις οι οποίες είναι καταχωρημένες σε διαφορετικά διαστήματα ληκτότητας. Για κάθε τέτοια θέση υπολογίζεται χωριστή καθαρή επίπτωση Gamma και επομένως χωριστή κεφαλαιακή απαίτηση.

Κίνδυνος Gamma - Μέθοδος 2

21. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου (hedge positions) που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τη Μέθοδο 2 υπολογίζουν την επίπτωση Gamma από τις σχετικές θέσεις που αναφέρονται στα κατάλληλα διαστήματα προθεσμιών λήξης του Πίνακα 3 ως εξής:

0,5 X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X [(τρέχουσα αξία του υποκείμενου μέσου) X (τροποποιημένος μέσος σταθμικός δείκτης διάρκειας) X (στάθμιση ειδικού κινδύνου + τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου)]²

όπου,

η τεκμαιρόμενη μεταβολή επιτοκίου προσδιορίζεται ανάλογα με το διάστημα ληκτότητας του υποκείμενου μέσου του δικαιώματος προαίρεσης στον Πίνακα 3.

22. Στη συνέχεια υπολογίζεται η καθαρή επίπτωση Gamma για το σύνολο των δικαιωμάτων προαίρεσης που έχουν το ίδιο υποκείμενο μέσο και, εφόσον αυτή είναι αρνητική, το απόλυτο ύψος της θα αποτελεί την κεφαλαιακή απαίτηση για τα δικαιώματα αυτά.

Κίνδυνος Vega

23. Για κάθε θέση σε δικαίωμα προαίρεσης, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων αντιστάθμισης κινδύνου που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν την επίπτωση Vega και επομένως την κεφαλαιακή απαίτηση, από τις σχετικές θέσεις που αναφέρονται στα κατάλληλα διαστήματα ληκτότητας του Πίνακα 2 ή του Πίνακα 3, ως εξής:

(αξία υποκείμενου μέσου) X (συντελεστής Vega του δικαιώματος) X (μεταβλητότητα του υποκείμενου μέσου) X 25%

Στον παραπάνω τύπο εφαρμόζεται +25% για τα παραχωρηθέντα δικαιώματα και -25% για τα αποκτηθέντα δικαιώματα.

24. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάθε υποκείμενο μέσο όπως υπολογίστηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω.

E6 : Τίτλοι Επιλογής (warrants)

25. Για τους τίτλους επιλογής που αφορούν χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, η μέθοδος αντιμετώπισης είναι ίδια με εκείνη που προβλέπεται για τα δικαιώματα προαίρεσης.

E7: Συμφωνίες Ανταλλαγής Επιτοκίων (Interest Rate Swaps)

Θέσεις

26. Οι συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων αντιμετωπίζονται, όσον αφορά τον κίνδυνο επιτοκίου, με βάση την ίδια μέθοδο που χρησιμοποιείται και για τα στοιχεία εντός ισολογισμού. Κατά συνέπεια, μια συμφωνία ανταλλαγής επιτοκίου με την οποία ένα πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει χρηματικές ροές βάσει μεταβλητού επιτοκίου και καταβάλλει χρηματικές ροές βάσει σταθερού επιτοκίου, θεωρείται ότι ισοδυναμεί με:

α. Θετική θέση σε ένα μέσο μεταβλητού επιτοκίου με ληκτότητα ίση με την περίοδο που εναπομένει έως τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου και

β. Αρνητική θέση σε ένα μέσο σταθερού επιτοκίου με ληκτότητα ίση με εκείνη της ίδιας της συμφωνίας ανταλλαγής.

Ειδικός Κίνδυνος

27. Οι θέσεις σε συμφωνίες ανταλλαγής επιτοκίων δεν έχουν ειδικό κίνδυνο.

Γενικός κίνδυνος

28. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 1, η οποία εφαρμόζεται για τον υπολογισμό των καθαρών θέσεων και των κεφαλαιακών απαιτήσεων σε διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς τίτλους, τότε τα ονομαστικά ποσά των δύο σκελών της σύμβασης καταχωρούνται σε ευρώ στον Πίνακα 2.

29. Εάν χρησιμοποιείται η Μέθοδος 2, τότε οι δύο θέσεις προσαρμόζονται στην παρούσα αξία τους και καταχωρούνται, εκφρασμένες σε ευρώ, με την τρέχουσα ισοτιμία στον Πίνακα 3 (για τα αντίστοιχα νομίσματα) στη σειρά που αντιστοιχεί στον τροποποιημένο δείκτη διάρκειας.

E8 : Συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών

30. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης με βάση δείκτη μετοχών και τα σταθμισμένα με συντελεστή δέλτα ισοδύναμα δικαιωμάτων προαίρεσης σε τέτοια συμβόλαια, και δείκτες τιμών μετοχών, εφεξής καλούνται συλλήβδην «συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών».

Θέσεις

31. Τα παραπάνω συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι δυνατό να αναλύονται σε θέσεις σε όλες τις μετοχές που τα συναποτελούν. Οι θέσεις αυτές είναι δυνατό να αντιμετωπίζονται ως υποκείμενες θέσεις στις εν λόγω μετοχές και,

κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, να συμφηφίζονται με τις αντίθετες θέσεις στις ίδιες τις υποκείμενες μετοχές.

Ειδικός Κίνδυνος

32. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν συμφηφίσει τις θέσεις που κατέχουν σε μία ή περισσότερες από τις μετοχές που συναποτελούν το συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών με αντίθετη θέση ή θέσεις στο ίδιο το συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών, πρέπει να έχουν επαρκή κεφάλαια ώστε να καλύπτουν τον κίνδυνο ζημίας που γεννάται από το ενδεχόμενο να μην ακολουθεί πλήρως η τιμή του συμβολαίου τις τιμές των μετοχών που το συναποτελούν. Το ίδιο ισχύει όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα κατέχει αντίθετες θέσεις σε συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών των οποίων η λήξη ή/και η σύνθεση δεν είναι πανομοιότυπες.

33. Εάν μια προθεσμιακή σύμβαση δείκτη μετοχών δεν αναλύεται στις διάφορες υποκείμενες θέσεις, η σύμβαση αυτή αντιμετωπίζεται ως μεμονωμένη μετοχή. Ωστόσο, ο ειδικός κίνδυνος της μεμονωμένης αυτής μετοχής μπορεί να αγνοείται αν το εν λόγω συμβόλαιο είναι διαπραγματεύσιμο σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο και αντιπροσωπεύει, κάποιον ευρέως διαφοροποιημένο δείκτη. Ένας δείκτης μετοχών θεωρείται ευρέως διαφοροποιημένος όταν η σύνθεσή του απαρτίζεται από είκοσι (20) ή περισσότερες μετοχές.

Γενικός Κίνδυνος

34. Για τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης σε δείκτη μετοχών τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στο χρηματιστήριο και αντιπροσωπεύουν, κατά τη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, ευρέως διαφοροποιημένους δείκτες υπολογίζονται κεφαλαιακές απαιτήσεις της τάξης του 8% για την κάλυψη του γενικού κινδύνου αλλά δεν προβλέπεται καμία απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου. Τα συμβόλαια αυτά συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό της συνολικής καθαρής θέσης που προβλέπεται στο Τμήμα Β, αλλά δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής μεικτής θέσης που προβλέπεται στο Τμήμα Δ.

Λοιπές Κεφαλαιακές Απαιτήσεις

35. Τα πιστωτικά ιδρύματα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών, για κάθε εθνική αγορά, με βάση την απόλυτη τιμή της τυχόν αρνητικής καθαρής επίπτωσης Gamma που προκύπτει ως αλγεβρικό άθροισμα των επιπτώσεων Gamma των επιμέρους δικαιωμάτων προαίρεσης, καθεμιά από τις οποίες προκύπτει ως εξής:

<p>0,5 X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X [(τρέχουσα τιμή υποκείμενης μετοχής) X (στάθμιση ειδικού κινδύνου + στάθμιση γενικού κινδύνου)]² ήτοι, 0,72% X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X (τρέχουσα τιμή υποκείμενης μετοχής)²</p>

36. Σε περιπτώσεις που το υποκείμενο μέσο είναι δείκτης μετοχών, ο οποίος είναι ευρέως διαφοροποιημένος σύμφωνα με την Παράγραφο 33, η επίπτωση Gamma και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma υπολογίζεται ως εξής:

<p>0,32% X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X (τρέχουσα τιμή υποκείμενου δείκτη μετοχών)²</p>
--

37. Η επίπτωση Vega και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί μετοχών ή επί δεικτών μετοχών, υπολογίζεται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στην παράγραφο 23. Για τους ως άνω υπολογισμούς, θεωρούνται ως θέσεις στο ίδιο υποκείμενο μέσο οι θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί μετοχών ή επί δεικτών μετοχών στην ίδια εθνική αγορά.

E9: Προθεσμιακές συμβάσεις επί συναλλάγματος (FX Forwards) και συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί συναλλάγματος (Currency Futures)

Θέσεις

38. Οι προθεσμιακές συμβάσεις επί συναλλάγματος και τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί συναλλάγματος αναλύονται σε δύο θέσεις που αντιπροσωπεύουν την αγορά και την πώληση των νομισμάτων:

- α. Μια θετική θέση σε ομόλογο μηδενικού τοκομεριδίου, η οποία αντιπροσωπεύει την είσπραξη του νομίσματος και,
- β. Μια αρνητική θέση σε ομόλογο μηδενικού τοκομεριδίου, η οποία αντιπροσωπεύει την πληρωμή του νομίσματος.

Ειδικός και Γενικός Κίνδυνος

39. Ο ειδικός και ο γενικός κίνδυνος αντιμετωπίζονται με τη μεθοδολογία που αναφέρθηκε στις παραγράφους 4 έως και 6 του παρόντος Τμήματος για τις υπόλοιπες προθεσμιακές συμβάσεις.

E10: Δικαιώματα Προαίρεσης επί συναλλάγματος

40. Για τα δικαιώματα προαίρεσης επί συναλλάγματος η μέθοδος αντιμετώπισης είναι ίδια με εκείνη που προβλέπεται για τα δικαιώματα προαίρεσης επί διαφοροποιημένων δεικτών μετοχών.

Κίνδυνος Gamma

41. Για τον υπολογισμό του κινδύνου Gamma τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την επίπτωση Gamma και επομένως τις κεφαλαιακές απαιτήσεις κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί συναλλάγματος, ως εξής:

0,5 X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X [(τρέχουσα αξία υποκείμενου μέσου) X (8%)]²
ήτοι
0,32% X (απόλυτη τιμή του συντελεστή Gamma του δικαιώματος) X (τρέχουσα αξία υποκείμενου μέσου)²

Κίνδυνος Vega

42. Η επίπτωση Vega και επομένως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega κάθε δικαιώματος προαίρεσης επί συναλλάγματος, υπολογίζονται σύμφωνα με τη μεθοδολογία που περιγράφεται στις ανωτέρω παραγράφους 22 και 23 για τα υπόλοιπα δικαιώματα προαίρεσης.

43. Για τους ως άνω υπολογισμούς, θεωρούνται ως θέσεις στο ίδιο υποκείμενο μέσο οι θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης επί συναλλάγματος που αφορούν στο ίδιο ζεύγος νομισμάτων.

E11 : Λοιπές Διατάξεις

44. Τα πιστωτικά ιδρύματα που αποτιμούν με την τρέχουσα τιμή της αγοράς και διαχειρίζονται τον κίνδυνο επιτοκίων των παράγωγων μέσων που αναφέρονται στο Τμήμα Ε με τη μέθοδο της παρούσας αξίας των μελλοντικών χρηματικών ροών, μπορούν να χρησιμοποιούν υποδείγματα ευαισθησίας για τον υπολογισμό των προαναφερόμενων θέσεων και μπορούν να τα χρησιμοποιούν για κάθε ομολογία που αποσβένεται κατά την εναπομένουσα διάρκειά της αντί με οριστική εξόφληση του κεφαλαίου. Τόσο το υπόδειγμα όσο και η χρήση του από το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εγκρίνονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα υποδείγματα αυτά πρέπει να οδηγούν σε θέσεις που να έχουν την ίδια ευαισθησία στις διακυμάνσεις των επιτοκίων όπως και οι υποκείμενες χρηματικές ροές. Η εκτίμηση της ευαισθησίας τους πρέπει να γίνεται με βάση αναφοράς ανεξάρτητες κινήσεις δειγματοληπτικά επιλεγμένων επιτοκίων σ' ολόκληρη την καμπύλη απόδοσης με ένα τουλάχιστον σημείο ευαισθησίας σε καθένα από τα διαστήματα ληκτότητας που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 2. Οι θέσεις αυτές συνυπολογίζονται κατά τον προσδιορισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον γενικό κίνδυνο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Τμήμα Γ.

45. Όσα πιστωτικά ιδρύματα δεν χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο 44, μπορούν, με την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, να θεωρούν ως πλήρως συμψηφιζόμενες (fully offsetting) οποιεσδήποτε θέσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα που καλύπτονται από το παρόν Τμήμα, εφόσον πληρούν τουλάχιστον, τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- α. Οι θέσεις είναι της αυτής αξίας και είναι εκφρασμένες στο αυτό νόμισμα.
- β. Το επιτόκιο αναφοράς (για θέσεις μεταβλητού) ή το τοκομερίδιο (για θέσεις σταθερού επιτοκίου) είναι στενά συσχετισμένο.
- γ. Η αμέσως επόμενη ημερομηνία καθορισμού του επιτοκίου ή, για θέσεις σε τοκομερίδια σταθερού επιτοκίου, ο χρόνος που απομένει μέχρι τη λήξη τους ανταποκρίνονται στα παρακάτω όρια:
 - ι. Εάν είναι κάτω του μηνός, τότε αυθημερόν.

ii. Εάν είναι μεταξύ ενός μηνός και ενός έτους, τότε εντός επτά ημερών.

iii. Εάν είναι άνω του έτους, τότε εντός 30 ημερών.

46. Ο μεταβιβάζων τίτλους ή εγγυημένα δικαιώματα κυριότητας τίτλων, σε συμφωνία πώλησης και επαναγοράς και ο δανείζων τίτλους σε δανειοδοσία τίτλων, περιλαμβάνει αυτούς τους τίτλους στον υπολογισμό των κεφαλαιακών του απαιτήσεων σύμφωνα με το παρόν Παράρτημα, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω τίτλοι ανταποκρίνονται στα κριτήρια που θεσπίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης.

Τμήμα ΣΤ: ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΜΕΣΑ

ΣΤ1 : Γενικά

1. Τα πιστωτικά παράγωγα δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τους εξής σκοπούς:

α. Με σκοπό τη διαπραγμάτευση.

β. Με σκοπό την αντιστάθμιση ανοιχτών θέσεων.

2. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος, ως παράγωγα πιστωτικά μέσα ορίζονται, αντιπροσωπευτικά αλλά όχι αποκλειστικά, τα εξής:

α. Συμβάσεις της μορφής «total return swap».

β. Συμβάσεις της μορφής «credit default swap».

γ. Συμβάσεις της μορφής «single name credit linked note» και,

δ. Συμβάσεις της μορφής «multiple name credit linked note».

ΣΤ2 : Με σκοπό τη διαπραγμάτευση

Αντιμετώπιση του πωλητή της προστασίας

3. Κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης που ισχύει για τον κίνδυνο αγοράς του συμβαλλόμενου που επωμίζεται τον πιστωτικό κίνδυνο (δηλαδή του «πωλητή προστασίας»), εφόσον δεν ορίζεται κάτι διαφορετικό, πρέπει να χρησιμοποιείται το ονομαστικό πλασματικό ποσό της σύμβασης του πιστωτικού παραγώγου. Για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης που αντιστοιχεί στον ειδικό κίνδυνο, για όλα τα ανωτέρω πιστωτικά παράγωγα πλην του total return swap, ισχύει η ληκτότητα της σύμβασης του πιστωτικού παραγώγου αντί της ληκτότητας (της υποχρέωσης) του μέσου. Οι θέσεις καθορίζονται ως εξής:

α. Κάθε σύμβαση της μορφής «total return swap» δημιουργεί θέση για:

i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του μέσου αναφοράς και αρνητική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς κρατικού ομολόγου με ληκτότητα ίση προς την περίοδο μέχρι τον επόμενο επανακαθορισμό του επιτοκίου και με συντελεστή στάθμισης κινδύνου 0% βάσει της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση στον ειδικό κίνδυνο του μέσου αναφοράς.

β. Κάθε σύμβαση της μορφής «credit default swap» δημιουργεί θέση για:

i. Γενικό Κίνδυνο: καμία.

ii. Ειδικό Κίνδυνο: το εκάστοτε πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να καταγράφει θετική θέση σύνθετης μορφής στα μέσα αναφοράς, εκτός κι αν το παράγωγο είναι διαβαθμισμένο και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού τίτλου, οπότε καταγράφεται θετική θέση στο παράγωγο. Εάν βάσει του προϊόντος πρέπει να καταβληθεί προσαύξηση ή τόκος, οι εν λόγω χρηματικές ροές πρέπει να εμφανίζονται ως ονομαστικές πλασματικές θέσεις σε κρατικά ομόλογα.

γ. Κάθε σύμβαση της μορφής «single name credit linked note» δημιουργεί θέση για:

i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του ίδιου του τίτλου, ως επιτοκιακού προϊόντος.

ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση σύνθετης μορφής στα μέσα αναφοράς και πρόσθετη θετική θέση στον εκδότη του τίτλου. Εάν η σύμβαση μορφής «credit linked note» έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε αρκεί η καταγραφή μιας μόνης θετικής θέσης για τον ειδικό κίνδυνο του τίτλου.

δ. Κάθε σύμβαση μορφής «multiple name credit linked note» η οποία παρέχει αναλογική προστασία δημιουργεί θέση για:

i. Γενικό Κίνδυνο: θετική θέση στον γενικό κίνδυνο αγοράς του ίδιου του τίτλου, ως επιτοκιακού προϊόντος.

ii. Ειδικό Κίνδυνο: θετική θέση στον ειδικό κίνδυνο του εκδότη του τίτλου και μια θετική θέση στο μέσο αναφοράς για τους σκοπούς του ειδικού κινδύνου, ενώ το συνολικό πλασματικό/ονομαστικό ποσό της σύμβασης κατανέμεται μεταξύ των θέσεων με βάση την αναλογία του συνολικού πλασματικού/ονομαστικού ποσού το οποίο αντιπροσωπεύει έκαστο άνοιγμα έναντι οντότητας αναφοράς. Όταν είναι δυνατή η επιλογή περισσοτέρων από μία υποχρεώσεων μιας οντότητας

αναφοράς, ο ειδικός κίνδυνος καθορίζεται με βάση την υποχρέωση με τη μεγαλύτερη στάθμιση κινδύνου. Εάν η σύμβαση μορφής «multiple name credit linked note» έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τις προϋποθέσεις ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε αρκεί η καταγραφή μιας μόνης θετικής θέσης για τον ειδικό κίνδυνο του τίτλου.

ε. Ένα «καλάθι» πρώτης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου πρώτης αθέτησης – first-asset-to-default credit derivative) δημιουργεί θέση για το πλασματικό/ονομαστικό ποσό της υποχρέωσης εκάστης οντότητας αναφοράς. Εάν το μέγεθος της μέγιστης πληρωμής για το πιστωτικό γεγονός είναι μικρότερο από την κεφαλαιακή απαίτηση σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου, το μέγιστο ποσό πληρωμής επιτρέπεται να εκληφθεί ως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο.

στ. Ένα προϊόν «καλαθιού» δεύτερης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου δεύτερης αθέτησης – second asset-to-default credit derivative) δημιουργεί θέση για το πλασματικό ποσό της υποχρέωσης εκάστης οντότητας αναφοράς πλην μίας (εκείνης με τη χαμηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου). Εάν το μέγεθος της μέγιστης πληρωμής για το πιστωτικό γεγονός είναι μικρότερο από την κεφαλαιακή απαίτηση σύμφωνα με τη μέθοδο που ορίζεται στο εδάφιο α της παρούσας παραγράφου, το εν λόγω ποσό επιτρέπεται να εκληφθεί ως η κεφαλαιακή απαίτηση για τον ειδικό κίνδυνο.

ζ. Εάν ένα «καλάθι» πρώτης ή δεύτερης επισφάλειας στοιχείου ενεργητικού (ή ένα πιστωτικό παράγωγο για την κάλυψη κινδύνου πρώτης ή δεύτερης αθέτησης) έχει λάβει εξωτερική διαβάθμιση και πληροί τους όρους ενός εγκεκριμένου χρεωστικού στοιχείου, τότε ο πωλητής προστασίας υποχρεούται μόνο να υπολογίσει μια επιβάρυνση ειδικού κινδύνου που να αντανάκλα τη διαβάθμιση του παραγώγου

Αντιμετώπιση του αγοραστή της προστασίας

4. Για το συμβαλλόμενο μέρος που μεταβιβάζει πιστωτικό κίνδυνο (δηλαδή για τον «αγοραστή προστασίας»), οι θέσεις προσδιορίζονται ως πιστά είδωλα του πωλητή προστασίας, με εξαίρεση τη σύμβαση της μορφής «credit linked note» (που δεν συνεπάγεται αρνητική θέση στο πλαίσιο του εκδότη). Εάν σε κάποια χρονική στιγμή ασκηθεί δικαίωμα αγοράς (call option) σε συνδυασμό με αναβάθμιση, η συγκεκριμένη χρονική στιγμή λογίζεται ως η ληκτότητα της προστασίας. Σε περίπτωση που πρόκειται για πιστωτικό παράγωγο με νιοστή σειρά επισφάλειας, οι αγοραστές προστασίας έχουν την ευχέρεια να αντισταθμίσουν τον ειδικό κίνδυνο για v-1 υποκείμενα μέσα, δηλαδή για τα v-1 στοιχεία ενεργητικού με τη μικρότερη απαίτηση ειδικού κινδύνου.

ΣΤ3 : Με σκοπό την αντιστάθμιση

5. Αναγνωρίζεται η προστασία που παρέχεται από πιστωτικά παράγωγα, σύμφωνα με τις αρχές που διατυπώνονται στις επόμενες παραγράφους του παρόντος Τμήματος.

6. Αναγνωρίζεται πλήρης προστασία όταν η αξία των δύο σκελών της θέσης κινείται πάντα προς αντίθετες κατευθύνσεις και στην ίδια περίπτωση έκτασης. Τούτο ισχύει σε καθεμιά από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Τα δύο σκέλη συνίστανται σε μέσα με απόλυτη ομοιότητα μεταξύ τους.

β. Μία θετική ταμειακή θέση αντισταθμίζεται από σύμβαση ανταλλαγής ολικής απόδοσης (total return swap) (και αντιστρόφως) και υπάρχει απόλυτη αντιστοιχία μεταξύ του μέσου αναφοράς και των υποκείμενων ανοιγμάτων (δηλαδή της ταμειακής θέσης). Η ληκτότητα της ίδιας της σύμβασης ανταλλαγής μπορεί να διαφέρει από τη ληκτότητα του υποκείμενου ανοίγματος.

Στις περιπτώσεις αυτές, δεν πρέπει να εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου σε οιοδήποτε σκέλος της θέσης.

7. Αναγνωρίζεται προστασία ύψους 80% όταν η αξία των δύο σκελών κινείται πάντα προς την αντίθετη κατεύθυνση και εφόσον υφίσταται απόλυτη αντιστοιχία όσον αφορά το μέσο αναφοράς, τη ληκτότητα τόσο της υποχρέωσης αναφοράς όσο και του πιστωτικού παραγώγου και το νόμισμα του υποκείμενου ανοίγματος. Επιπλέον, τα βασικά στοιχεία της σύμβασης που διέπει το πιστωτικό παράγωγο δεν πρέπει να έχουν ως συνέπεια σημαντική

απόκλιση των αυξομειώσεων της τιμής του πιστωτικού παραγώγου σε σύγκριση με τις αυξομειώσεις της τιμής της ταμειακής θέσης. Στο μέτρο που η συναλλαγή συνεπάγεται μεταβίβαση του κινδύνου, εφαρμόζεται αντιστάθμισμα ειδικού κινδύνου ύψους 80% στο σκέλος της συναλλαγής με τη μεγαλύτερη κεφαλαιακή απαίτηση, ενώ οι απαιτήσεις ειδικού κινδύνου στο έτερο σκέλος είναι μηδενικές.

8. Αναγνωρίζεται μερική αναγνώριση όταν η αξία των δύο σκελών κινείται συνήθως προς αντίθετες κατευθύνσεις. Τούτο ισχύει στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 6(β) ανωτέρω αλλά υπάρχει αναντιστοιχία μέσω μεταξύ του μέσου αναφοράς και του υποκείμενου ανοίγματος. Παρόλα αυτά, οι θέσεις πληρούν τις ακόλουθες απαιτήσεις:

ι. Η υποχρέωση αναφοράς είναι της αυτής προτεραιότητας ή υποδεέστερη σε σύγκριση με την υποχρέωση που απορρέει από το υποκείμενο μέσο.

ii. Η υποχρέωση που απορρέει από το υποκείμενο μέσο και η υποχρέωση αναφοράς έχουν τον ίδιο οφειλέτη και περιλαμβάνουν νομικά εκτελεστές ρήτρες σταυροειδούς αθέτησης υποχρέωσης και σταυροειδούς πρόωρης εξόφλησης οφειλής.

β. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 6(α) ανωτέρω ή στην παράγραφο 7 ανωτέρω, αλλά υφίσταται αναντιστοιχία νομισμάτων ή ληκτότητας μεταξύ της πιστωτικής προστασίας και του υποκείμενου μέσου (οι αναντιστοιχίες νομισμάτων πρέπει να περιλαμβάνονται στην συνήθη γνωστοποίηση κινδύνου τιμών συναλλάγματος σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Πράξης).

γ. Η θέση εμπίπτει στην παράγραφο 7 ανωτέρω, αλλά υφίσταται αναντιστοιχία μέσων μεταξύ της ταμειακής θέσης και του πιστωτικού παραγώγου. Εντούτοις, το υποκείμενο μέσο συμπεριλαμβάνεται στις (παραδοτέες) υποχρεώσεις στα σχετικά με το πιστωτικό παράγωγο έγγραφα.

9. Σε καθεμιά από τις ανωτέρω περιπτώσεις, αντί της προσθήκης των κεφαλαιακών απαιτήσεων ειδικού κινδύνου για κάθε σκέλος της συναλλαγής, ισχύει μόνο η υψηλότερη εκ των δύο κεφαλαιακών απαιτήσεων.

10. Σε κάθε περίπτωση που δεν υπάγεται στις ανωτέρω παραγράφους 6 έως 8, η κεφαλαιακή απαίτηση ειδικού κινδύνου υπολογίζεται σε σχέση με αμφότερα τα σκέλη των θέσεων .

Τμήμα Ζ: ΑΝΑΔΟΧΗ ΕΚΔΟΣΗΣ ΤΙΤΛΩΝ

1. Σε περίπτωση αναδοχής εκδόσεων χρεωστικών μέσων και μετοχών, το πιστωτικό ίδρυμα επιτρέπεται να ακολουθεί την εξής διαδικασία για να υπολογίζει τις κεφαλαιακές του απαιτήσεις.

α. Υπολογίζει τις καθαρές θέσεις αναδοχής αφαιρώντας από τις συνολικές θέσεις αυτές που έχουν αναληφθεί ή υποασφαλίζονται από τρίτους, βάσει επίσημης σύμβασης αναδοχής.

β. Στη συνέχεια, μειώνει τις καθαρές θέσεις αναδοχής του εδαφίου α κατά το ποσοστό των συντελεστών απομείωσης του Πίνακα 4.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4	
— εργάσιμη ημέρα 0:	10 0 %
— εργάσιμη ημέρα 1:	90 %
— εργάσιμες ημέρες 2 έως και 3:	75 %
— εργάσιμη ημέρα 4:	50 %
— εργάσιμη ημέρα 5:	25 %
— μετά την εργάσιμη ημέρα 5:	0 %.
<u>Σημείωση:</u> «Εργάσιμη ημέρα 0» είναι η πρώτη εργάσιμη ημέρα κατά την οποία το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει την αμετάκλητη δέσμευση να δεχθεί μια δεδομένη (known) ποσότητα τίτλων σε προσυμφωνημένη τιμή.	

γ. Υπολογίζει την κεφαλαιακή απαίτηση, χρησιμοποιώντας τις απομειωμένες θέσεις του εδαφίου β.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιβάλλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του κινδύνου ζημίας που υφίσταται ανάμεσα στην ημέρα της αρχικής δέσμευσης και στην εργάσιμη ημέρα 1.

3. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός των καθαρών θέσεων αναδοχής με άλλες θέσεις σε πανομοιότυπους τίτλους μέχρι τη λήξη της περιόδου της δημόσιας εγγραφής. Μετά τη λήξη της περιόδου αυτής ή την πάροδο της 5ης εργάσιμης ημέρας από την έναρξη της δημόσιας εγγραφής (εάν η ημέρα αυτή προηγείται της ημερομηνίας λήξης της δημόσιας εγγραφής) επιτρέπεται ο εν λόγω συμψηφισμός σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα Β του παρόντος Παραρτήματος.

Τμήμα Η: ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΣΕ) ΣΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

1. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις για θέσεις σε Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ), που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης, για σκοπούς κεφαλαιακής επάρκειας του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, υπολογίζονται σύμφωνα με τις μεθόδους που προβλέπονται στις κατωτέρω παραγράφους 2 έως 10.
2. Οι θέσεις σε ΟΣΕ υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο θέσης (ειδικό και γενικό) ύψους 32%. Οσάκις γίνεται χρήση της τροποποιημένης αναγωγής σε χρυσό που καθορίζεται στο Παράρτημα ΙΙΙ, οι θέσεις σε ΟΣΕ υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για κίνδυνο θέσης (ειδικό και γενικό) και για κίνδυνο τιμών συναλλάγματος σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο από 40%.
3. Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να καθορίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για θέσεις σε ΟΣΕ που πληρούν τις προϋποθέσεις οι οποίες καθορίζονται στην παράγραφο 5, με βάση τις μεθόδους που καθορίζονται στην παράγραφο 7 του παρόντος Τμήματος.
4. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ των υποκείμενων επενδύσεων ενός ΟΣΕ και άλλων θέσεων που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα.

H1 : Γενικές προϋποθέσεις

5. Οι γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας για χρήση των μεθόδων της παραγράφου 7 στην περίπτωση των ΟΣΕ που εκδίδονται από επιχειρήσεις οι οποίες υπόκεινται σε εποπτεία ή έχουν συσταθεί σε χώρα κράτους μέλους της Ε.Ε είναι οι εξής:
 - α. Το ενημερωτικό δελτίο ή ισοδύναμο έγγραφο του ΟΣΕ πρέπει να περιλαμβάνει:
 - i. Τις κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού στις οποίες επιτρέπεται να επενδύει ο ΟΣΕ.
 - ii. Εάν ισχύουν επενδυτικά όρια, τα σχετικά όρια και τις μεθόδους υπολογισμού τους.
 - iii. Εάν επιτρέπεται μόχλευση, τον μέγιστο βαθμό μόχλευσης.
 - iv. Εάν επιτρέπονται επενδύσεις σε εξωχρηματοοικονομικά παραγώγα ή συναλλαγές παρόμοιες με συμφωνία επαναγοράς, την τακτική με την οποία περιορίζεται ο κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου που απορρέει από τις εν λόγω συναλλαγές.
 - β. Οι δραστηριότητες του ΟΣΕ αποτελούν αντικείμενο εξαμηνιαίων και ετήσιων εκθέσεων, ούτως ώστε να είναι δυνατή η εκτίμηση του ενεργητικού και του παθητικού, των εσόδων και των πράξεων που διενεργήθηκαν κατά τη χρονική περίοδο αναφοράς.
 - γ. Οι μονάδες/μερίδια του ΟΣΕ είναι εξαγοράσιμα σε μετρητά, με χρήση των στοιχείων ενεργητικού του οργανισμού, σε καθημερινή βάση και κατόπιν αιτήσεως του κατόχου του μεριδίου.
 - δ. Οι επενδύσεις σε ΟΣΕ διαχωρίζονται από τα στοιχεία ενεργητικού του διαχειριστή του ΟΣΕ.
 - ε. Υπάρχει επαρκής εκτίμηση κινδύνου του ΟΣΕ από μέρος του πιστωτικού ιδρύματος που πραγματοποιεί την επένδυση.
6. Οι ΟΣΕ τρίτων χωρών μπορούν να είναι επιλέξιμοι εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της ανωτέρω παραγράφου 5, με την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σε περίπτωση που αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε αναγνωρίσει ως επιλέξιμο ένα ΟΣΕ, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να κάνει χρήση της αναγνώρισης αυτής χωρίς να διενεργήσει η ίδια αξιολόγηση.

H2 : Ειδικές μέθοδοι

7. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα γνωρίζει σε καθημερινή βάση τις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ, τότε έχει την ευχέρεια να εμβαθύνει την εξέτασή του στις εν λόγω υποκείμενες επενδύσεις προκειμένου να υπολογίσει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) για τις συγκεκριμένες θέσεις σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα ή, εάν έχει χορηγηθεί άδεια, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V. Στο πλαίσιο της προσέγγισης αυτής, οι θέσεις σε ΟΣΕ αντιμετωπίζονται ως θέσεις στις υποκείμενες επενδύσεις του εκάστοτε ΟΣΕ. Επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ θέσεων στις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ και άλλων θέσεων τις οποίες κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα, υπό την προϋπόθεση ότι κατέχει ικανό αριθμό μεριδίων, ώστε να είναι δυνατή η εξαγορά/σύσταση σε αντάλλαγμα των υποκείμενων επενδύσεων.
8. Ένα πιστωτικό ίδρυμα επιτρέπεται να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) προκειμένου για θέσεις σε ΟΣΕ σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα ή, εάν έχει

χορηγηθεί άδεια, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο Παράρτημα V, με αναγωγή σε υποθετικές θέσεις οι οποίες να αντιστοιχούν στις θέσεις που απαιτούνται για την αναπαραγωγή της σύνθεσης και των επιδόσεων ενός εξωτερικά διαμορφούμενου δείκτη ή ενός πάγιου καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων, εφόσον πληρούνται οι εξής όροι:

α. Σκοπός της εντολής του ΟΣΕ είναι η αναπαραγωγή της σύνθεσης και των επιδόσεων ενός εξωτερικά διαμορφούμενου δείκτη ή ενός πάγιου καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων.

β. Είναι δυνατό να προσδιορισθεί με σαφήνεια και για ελάχιστο χρονικό διάστημα έξι μηνών ελάχιστη τιμή συσχέτισης 0,9 μεταξύ των ημερήσιων μεταβολών των τιμών του ΟΣΕ και του δείκτη ή του καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς. Ως «συσχέτιση» στο πλαίσιο αυτό νοείται ο συντελεστής συσχέτισης μεταξύ των καθημερινών αποδόσεων του ΟΣΕ που είναι διαπραγματεύσιμο σε χρηματιστήριο και του δείκτη ή του καλαθιού μετοχών ή χρεωστικών τίτλων που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς.

9. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει σε καθημερινή βάση τις υποκείμενες επενδύσεις του ΟΣΕ, τότε μπορεί να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα, εφόσον πληρούνται οι εξής όροι:

α. Ισχύει η παραδοχή ότι ο ΟΣΕ επενδύει αρχικά στο μέγιστο επιτρεπόμενο βαθμό σύμφωνα με την εντολή του στις κατηγορίες στοιχείων ενεργητικού για τις οποίες ισχύει η υψηλότερη κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό), ενώ στη συνέχεια εξακολουθεί να πραγματοποιεί επενδύσεις με φθίνουσα σειρά μέχρι την επίτευξη του ανώτατου συνολικού επενδυτικού ορίου. Η θέση στον ΟΣΕ λογίζεται ως άμεση συμμετοχή στην υποθετική θέση.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα λαμβάνουν υπόψη το μέγιστο έμμεσο άνοιγμα που θα μπορούσαν να επιτύχουν με την ανάληψη μοχλευμένων θέσεων μέσω του ΟΣΕ κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής τους απαίτησης για τον κίνδυνο θέσης, αυξάνοντας αναλόγως τη θέση στον ΟΣΕ μέχρι την επίτευξη του ανώτατου ανοίγματος στα υποκείμενα επενδυτικά στοιχεία που προκύπτει από την επενδυτική εντολή.

γ. Σε περίπτωση που η κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό), υπολογιζόμενη σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, υπερβαίνει την απαίτηση που καθορίζεται στην παράγραφο 2 του παρόντος Τμήματος, γίνεται δεκτό ότι η κεφαλαιακή απαίτηση ισούται με το επίπεδο αυτό και δεν λαμβάνεται υπόψη το υπερβάλλον.

10. Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να καταφεύγουν στις υπηρεσίες τρίτου για τον υπολογισμό και τη γνωστοποίηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό) προκειμένου για θέσεις σε ΟΣΕ που εμπίπτουν στην παράγραφο 9, σύμφωνα με τις μεθόδους που καθορίζονται στο παρόν Παράρτημα, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα του υπολογισμού και της γνωστοποίησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ / ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

Τμήμα Α: ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΔΙΑΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ / ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

1. Σε περίπτωση συναλλαγών στις οποίες χρεωστικοί τίτλοι, μετοχές, ξένα νομίσματα και βασικά εμπορεύματα (εξαιρουμένων των συμφωνιών πώλησης και επαναγοράς ή αγοράς και επαναπώλησης και των δανειοδοσιών και δανειοληπιών τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων) δεν έχουν διακανονισθεί μετά τις προβλεπόμενες ημερομηνίες παράδοσής τους, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να υπολογίζει τον κίνδυνο διαφοράς τιμών στον οποίο υπόκειται, δηλαδή τη διαφορά μεταξύ της συμφωνηθείσας τιμής διακανονισμού των εν λόγω χρεωστικών τίτλων, μετοχών, ξένων νομισμάτων ή βασικών εμπορευμάτων και της τρέχουσας τιμής τους στην αγορά, εφόσον η διαφορά αυτή θα μπορούσε να του προκαλέσει ζημία. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πολλαπλασιάζει αυτή τη διαφορά με τον κατάλληλο συντελεστή της στήλης 2 του Πίνακα 1 προκειμένου να υπολογίσει την κεφαλαιακή απαίτησή του.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Αριθμός εργασιμων ημερών μετά την ημερομηνία που έπρεπε να γίνει ο διακανονισμός	(%)
(1)	(2)

5 έως 15	8
16 έως 30	50
31 έως 45	75
46 και άνω	100

Τμήμα Β: ΑΤΕΛΕΙΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ (FREE DELIVERIES)

2. Ως ατελείς συναλλαγές ορίζονται:

α. οι συναλλαγές κατά τις οποίες, εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει καταβάλει το αντίτιμο τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων προτού του παραδοθούν οι εν λόγω τίτλοι ή βασικά εμπορεύματα, ή εάν έχει παραδώσει τίτλους ή βασικά εμπορεύματα προτού λάβει το σχετικό αντίτιμο, και

β. στην περίπτωση διασυνοριακών συναλλαγών, όπου έχουν παρέλθει μία ή περισσότερες ημέρες από τη στιγμή της εν λόγω πληρωμής ή παράδοσης.

3. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να διατηρεί ίδια κεφάλαια, για ατελείς συναλλαγές, όπως καθορίζεται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2			
Είδος συναλλαγής	Έως την πρώτη συμβατική πληρωμή/ παράδοση	Από την πρώτη συμβατική πληρωμή / παράδοση έως και τέσσερις ημέρες μετά τη δεύτερη συμβατική πληρωμή / παράδοση	5 εργάσιμες ημέρες μετά τη δεύτερη συμβατική πληρωμή/ παράδοση και έως τη λήξη της συναλλαγής
1	2	3	4
Ατελής συναλλαγή	Καμία κεφαλαιακή απαίτηση	Αντιμετώπιση ως άνοιγμα	Αφαίρεση της μεταφερθείσας αξίας και του τρέχοντος θετικού ανοίγματος από τα ίδια κεφάλαια

4. Κατά την εφαρμογή στάθμισης κινδύνου στα ανοίγματα ατελών συναλλαγών που τυγχάνουν της μεταχείρισης που προβλέπεται στη στήλη 3 του Πίνακα 2, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007, μπορούν να καθορίσουν πιθανότητες αθέτησης στους αντισυμβαλλόμενους για τους οποίους δεν υφίστανται άλλα ανοίγματα στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, βάσει της εξωτερικής διαβάθμισης του αντισυμβαλλόμενου. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν ίδιες εκτιμήσεις σχετικά με την ποσοστιαία ζημιά σε περίπτωση αθέτησης (Loss Given Default-LGD) μπορούν να εφαρμόζουν την LGD που παρατίθενται στην παράγραφο 59 του Τμήματος Ε της ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007 στα ανοίγματα ατελών συναλλαγών που τυγχάνουν μεταχείρισης σύμφωνα με τη στήλη 3 του Πίνακα 2 υπό την προϋπόθεση ότι τούτο θα εφαρμόζεται για όλα αυτά τα ανοίγματα.

5. Εναλλακτικά της παραγράφου 4, τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2589/20.8.2007 μπορούν να εφαρμόζουν τις σταθμίσεις κινδύνου, όπως προβλέπεται στην ΠΔΤΕ 2588/20.8.2007, υπό την προϋπόθεση ότι τούτο θα εφαρμόζεται σε όλα τα συγκεκριμένα ανοίγματα ή θα μπορούν να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης κινδύνου 100% στα εν λόγω ανοίγματα.

6. Στην περίπτωση που το ύψος θετικού ανοίγματος που προκύπτει από τις ατελείς συναλλαγές δεν είναι σημαντικό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα μπορούν να εφαρμόζουν συντελεστή στάθμισης κινδύνου 100% για τα ανοίγματα αυτά.

7. Σε περίπτωση δυσλειτουργίας συστήματος διακανονισμού ή εκκαθάρισης, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει τη μη εφαρμογή των κεφαλαιακών απαιτήσεων που έχουν υπολογισθεί σύμφωνα με το Τμήμα Α, και Τμήμα Β, παράγραφοι 1 και 2 έως ότου διορθωθεί η κατάσταση. Σε αυτή δε την περίπτωση, ο μη διακανονισμός συναλλαγής από έναν αντισυμβαλλόμενο δεν θεωρείται αθέτηση για τους σκοπούς του πιστωτικού κινδύνου.

Τμήμα Γ. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ (CCR)

8. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να διαθέτει κεφάλαια προς κάλυψη του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου (Counterparty Credit Risk, CCR), που απορρέει από ανοίγματα τα οποία οφείλονται σε:

α. εξωχρηματιστηριακά παράγωγα μέσα και πιστωτικά παράγωγα

β. συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς, συμφωνίες αγοράς και επαναπώλησης, συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

γ. πράξεις δανεισμού σε λογαριασμό περιθωρίου ασφάλισης βασιζόμενες σε τίτλους ή σε βασικά εμπορεύματα

δ. συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού.

9. Η αξία ανοιγμάτων για τα στοιχεία (α) της παραπάνω παραγράφου, υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, ενώ για τα στοιχεία (β), (γ) και (δ) μπορεί να προσδιορίζεται ή σύμφωνα με το Τμήμα Η, της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, θεωρούμενη ως καλυμμένη με εξασφαλίσεις συναλλαγή ή σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 για τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου. Δεν επιτρέπεται η συνδυασμένη χρήση των δύο μεθόδων.

10. Η κεφαλαιακή απαίτηση είναι 8% επί των σταθμισμένων ανοιγμάτων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΤΙΜΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

Τμήμα Α: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΑΘΑΡΗΣ ΑΝΟΙΧΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΝΟΜΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΕ ΧΡΥΣΟ

1. Παράλληλα με τις οδηγίες της ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994 όπως ισχύει, διευκρινίζεται ότι η καθαρή ανοικτή θέση αποτελείται από το άθροισμα των ακόλουθων (θετικών ή αρνητικών) στοιχείων:

α. Καθαρή τρέχουσα θέση (δηλαδή όλα τα στοιχεία ενεργητικού μείον όλα τα στοιχεία παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των δεδουλευμένων τόκων, στο σχετικό νόμισμα ή για το χρυσό, η καθαρή τρέχουσα θέση σε χρυσό).

β. Καθαρή προθεσμιακή θέση (δηλαδή όλα τα εισπρακτέα ποσά μείον όλα τα πληρωτέα ποσά, βάσει των προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος και χρυσού, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και χρυσού και του κεφαλαίου των συμφωνιών ανταλλαγής νομισμάτων, που δεν έχουν συυπολογισθεί στην τρέχουσα θέση,

γ. Αμετάκλητες εγγυήσεις (και παρεμφερή μέσα) που είναι βέβαιο ότι θα καταστούν απαιτητές και πιθανό ότι δεν θα ανακτηθούν.

δ. Καθαρά μελλοντικά έσοδα / έξοδα μη ακόμη δεδουλευμένα, αλλά ήδη πλήρως αντισταθμισμένα, κατ' επιλογή του πιστωτικού ιδρύματος που υποβάλλει τα στοιχεία και με την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος (τα καθαρά μελλοντικά έσοδα/έξοδα που δεν έχουν καταχωρηθεί ακόμη λογιστικά αλλά έχουν καλυφθεί ήδη πλήρως μέσω προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος, μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό της καθαρής συναλλαγματικής θέσης). Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει με συνέπεια τη μέθοδο που έχει επιλέξει και οποιαδήποτε αλλαγή τελεί υπό την αίρεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

ε. Ποσό ισοδύναμο με το αποτέλεσμα του συμψηφισμού των συντελεστών δέλτα (net delta ή delta-based equivalent) για το σύνολο του χαρτοφυλακίου δικαιωμάτων προαίρεσης επί συναλλάγματος και χρυσού.

στ. Η αγοραία αξία των άλλων (πλην συναλλάγματος και χρυσού) δικαιωμάτων προαίρεσης.

2. Οι τυχόν θέσεις που έχει αναλάβει σκοπίμως το πιστωτικό ίδρυμα προκειμένου να μπορέσει να αντισταθμίσει τον κίνδυνο έναντι των δυσμενών συνεπειών των συναλλαγματικών διακυμάνσεων στον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, δεν θα περιλαμβάνονται στον υπολογισμό της καθαρής ανοικτής θέσης ανά νόμισμα. Οι θέσεις αυτές πρέπει να είναι εκτός του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και να είναι διαρθρωτικής φύσης, δηλαδή να μη συνδέονται με τρέχουσες συναλλαγές, η δε εξαίρεσή τους από τον υπολογισμό καθώς και κάθε αλλαγή των συνθηκών εξαίρεσής τους προϋποθέτουν τη

σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος. Η ίδια μεταχείριση και με τους ίδιους όρους μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στις θέσεις που ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει, οι οποίες αφορούν στοιχεία τα οποία ήδη έχουν εξαιρεθεί κατά τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων.

3. Τροποποιείται και συμπληρώνεται η ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994 για τους σκοπούς του υπολογισμού της καθαρής ανοιχτής θέσης, στην περίπτωση των ΟΣΕ, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές συναλλαγματικές θέσεις των ΟΣΕ. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να βασίζονται στα στοιχεία που παρέχουν τρίτοι για τις θέσεις συναλλάγματος στον εκάστοτε ΟΣΕ, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα των εν λόγω στοιχείων. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει τις θέσεις συναλλάγματος σε έναν ΟΣΕ, θα θεωρείται ότι ο ΟΣΕ έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις σε συνάλλαγμα μέχρι το μέγιστο επιτρεπόμενο όριο βάσει της εντολής του ΟΣΕ, και τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνουν υπόψη, για τις θέσεις του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, το μέγιστο έμμεσο άνοιγμα που θα μπορούσαν να επιτύχουν με την ανάληψη μοχλευμένων θέσεων μέσω του ΟΣΕ κατά τον υπολογισμό της κεφαλαιακής τους απαίτησης για τον κίνδυνο τιμών συναλλάγματος. Τούτο πραγματοποιείται με κατ' αναλογία αύξηση της θέσης στον ΟΣΕ μέχρι το μέγιστο άνοιγμα στα υποκείμενα επενδυτικά στοιχεία που προκύπτουν από την επενδυτική εντολή. Η υποθετική θέση του ΟΣΕ σε συνάλλαγμα θα αντιμετωπίζεται ως ξεχωριστό νόμισμα, κατά το πρότυπο της μεταχείρισης των επενδύσεων σε χρυσό, με τη διαφορά ότι, εάν είναι διαθέσιμη η κατεύθυνση της επένδυσης του ΟΣΕ, η συνολική θετική θέση μπορεί να προστεθεί στη συνολική θετική ανοικτή θέση συναλλάγματος, ενώ η συνολική αρνητική θέση μπορεί να προστεθεί στη συνολική αρνητική ανοικτή θέση συναλλάγματος. Δεν επιτρέπεται συμψηφισμός μεταξύ τέτοιων θέσεων πριν από τον υπολογισμό.

Τμήμα Β: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

4. Η διαδικασία υπολογισμού κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου μεταβολής των συναλλαγματικών ισοτιμιών, βάσει των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού, είναι η εξής:

α. Το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει τις καθαρές ανοικτές θέσεις σε κάθε νόμισμα, σύμφωνα με τις οδηγίες της ΠΔ/ΤΕ 2291/21.2.1994, καθώς και σε χρυσό.

β. Οι καθαρές θετικές και αρνητικές θέσεις σε κάθε νόμισμα, εκτός του νομίσματος υποβολής στοιχείων και η καθαρή θετική ή αρνητική θέση σε χρυσό μετατρέπονται στο νόμισμα υποβολής στοιχείων βάσει των τρεχουσών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι θέσεις αυτές αθροίζονται χωριστά έτσι ώστε να προκύψει, αντίστοιχα, το άθροισμα των καθαρών

αρνητικών θέσεων και το άθροισμα των καθαρών θετικών θέσεων αντίστοιχα. Το μεγαλύτερο από αυτά τα δύο αθροίσματα είναι η συνολική καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε συνάλλαγμα.

γ. Εάν το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του πιστωτικού ιδρύματος σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό, υπερβαίνει το 2% των συνολικών του εποπτικών ιδίων κεφαλαίων, το άθροισμα της συνολικής καθαρής θέσης του σε συνάλλαγμα και της συνολικής καθαρής θέσης του σε χρυσό πολλαπλασιάζεται επί 8 % για να υπολογιστεί η κεφαλαιακή απαίτηση, που απαιτείται έναντι συναλλαγματικού κινδύνου.

δ. Ειδικά για τα πιστωτικά ιδρύματα με την μορφή αμιγών πιστωτικών συνεταιρισμών θα εφαρμόζεται συντελεστής 10%.

Τμήμα Γ: ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα, με την σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, μπορούν να χρησιμοποιούν την μέθοδο της καθαρής παρούσας αξίας κατά τον υπολογισμό της καθαρής ανοιχτής θέσης σε κάθε νόμισμα και σε χρυσό, υπό την προϋπόθεση ότι θα μπορούν να τεκμηριώσουν την μεθοδολογία η οποία ακολουθείται.

6. Για θέσεις σε στενά συσχετιζόμενα νομίσματα, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις επιτρέπεται να είναι χαμηλότερες από τις απαιτήσεις που θα προέκυπταν από την εφαρμογή της μεθοδολογίας του Τμήματος Β, όπως καθορίζεται ακολούθως:

α. Δύο νομίσματα θεωρούνται ως στενά συσχετιζόμενα μόνον όταν το ενδεχόμενο ζημίας, η οποία υπολογίζεται με βάση τα ημερήσια στοιχεία συναλλαγματικών ισοτιμιών για τα προηγούμενα τρία ή πέντε χρόνια, προκύπτει από ίσες και αντίθετες θέσεις στα νομίσματα αυτά κατά τις επόμενες δέκα εργάσιμες ημέρες (περίοδος διακράτησης), και ανέρχεται σε 4% ή λιγότερο της αξίας της συγκεκριμένης αντιστοιχισμένης θέσης (αποτιμώμενης στο νόμισμα που χρησιμοποιείται για την υποβολή εκθέσεων), έχει πιθανότητα τουλάχιστον 99% όταν χρησιμοποιείται τριετής περίοδος παρακολούθησης ή 95% όταν η περίοδος παρακολούθησης είναι πενταετής.

β. Η κεφαλαιακή απαίτηση έναντι της αντιστοιχισμένης θέσης σε δύο ως ανωτέρω στενά συσχετιζόμενα νομίσματα καθορίζεται σε ποσοστό 4% επί της αξίας της αντιστοιχισμένης θέσης.

γ. Η κεφαλαιακή απαίτηση έναντι μη αντιστοιχισμένων θέσεων σε στενά συσχετιζόμενα νομίσματα, καθώς και όλες οι άλλες θέσεις σε άλλα νομίσματα καθορίζεται σε ποσοστό 8% επί του υψηλότερου ποσού, μεταξύ του αθροίσματος των καθαρών αρνητικών θέσεων και των καθαρών θετικών θέσεων στα νομίσματα αυτά, ύστερα από την αφαίρεση των αντιστοιχισμένων θέσεων στα στενά συσχετιζόμενα νομίσματα.

7. Για θέσεις σε νομίσματα που εμπίπτουν σε νομικά δεσμευτική διακρατική συμφωνία για τον περιορισμό της διακύμανσής τους σε σχέση με άλλα νομίσματα, επιτρέπεται να μην εφαρμόζονται οι μέθοδοι του παρόντος Παραρτήματος. Σε αυτή την περίπτωση τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν τις αντιστοιχισμένες θέσεις τους στα νομίσματα αυτά και θα τις υπάγουν σε κεφαλαιακές απαιτήσεις ίσες τουλάχιστον προς το ήμισυ της μέγιστης αποδεκτής διακύμανσης που καθορίζεται στη συγκεκριμένη διακυβερνητική συμφωνία, όσον αφορά τα εν λόγω νομίσματα. Οι μη αντιστοιχισμένες θέσεις στα νομίσματα αυτά θα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο, όπως και οι θέσεις στα άλλα νομίσματα που δεν υπάγονται στην διακρατική συμφωνία.

8. Ειδικά για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι αντιστοιχισμένων θέσεων σε νομίσματα κρατών μελών που συμμετέχουν στη δεύτερη φάση της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης επιτρέπεται ο συντελεστής να είναι 1,6%, πολλαπλασιαζόμενος επί την αξία των αντιστοιχισμένων αυτών θέσεων.

9. Οι καθαρές θέσεις σε σύνθετα νομίσματα μπορούν να διαχωρίζονται με βάση τα συμμετέχοντα νομίσματα και σύμφωνα με τις ισχύουσες αναλογίες τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΒΑΣΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΟΣ

Τμήμα Α: ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στο παρόν Παράρτημα καθορίζεται η διαδικασία υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη του κινδύνου από θέσεις που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα σε βασικά εμπορεύματα και ενδεικτικά αναφέρονται οι θέσεις σε:

- Γεωργικά προϊόντα
- Πολύτιμα μέταλλα
- Βασικά μέταλλα
- Ενεργειακά προϊόντα

Πέραν των ανωτέρω, στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου από θέσεις σε βασικά εμπορεύματα θα περιλαμβάνονται και οι θέσεις σε παράγωγα μέσα με υποκείμενα στοιχεία βασικά εμπορεύματα.

Τμήμα Β: ΓΕΝΙΚΑ

2. Κάθε θέση σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων εκφράζεται σε τυποποιημένες μονάδες μέτρησης. Για κάθε βασικό εμπόρευμα, η τρέχουσα τιμή πρέπει να εκφράζεται σε ευρώ.

3. Οι θέσεις σε χρυσό ή σε παράγωγα μέσα χρυσού θεωρούνται ότι ενέχουν κίνδυνο συναλλάγματος και αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ ή το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης, κατά περίπτωση, ως προς τον υπολογισμό του κινδύνου αγοράς.

4. Οι θέσεις που είναι καθαρώς χρηματοδοτήσεις φυσικών αποθεμάτων (purely stock financing) ήτοι, εάν φυσικό απόθεμα έχει πωληθεί προθεσμιακά και το κόστος χρηματοδότησης έχει προκαθορισθεί για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία της προθεσμιακής πώλησης, μπορούν να εξαιρούνται από τον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος μόνο.

5. Οι κίνδυνοι επιτοκίου και συναλλάγματος που δεν καλύπτονται από άλλες διατάξεις του παρόντος Παραρτήματος περιλαμβάνονται στον υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων για το γενικό κίνδυνο διαπραγματεύσιμων χρεωστικών τίτλων και για τον κίνδυνο συναλλάγματος .

6. Όταν η αρνητική θέση καθίσταται ληξιπρόθεσμη πριν από τη θετική θέση, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να καλύπτονται επίσης έναντι του κινδύνου ανεπαρκούς ρευστότητας που ενδέχεται να υπάρχει σε ορισμένες αγορές.

7. Για τους σκοπούς της παραγράφου 26 στο Τμήμα Δ του παρόντος Παραρτήματος, το ποσό κατά το οποίο οι θετικές (αρνητικές) θέσεις υπερβαίνουν τις αρνητικές (θετικές) θέσεις του πιστωτικού ιδρύματος στο ίδιο βασικό εμπόρευμα και σε πανομοιότυπα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures), δικαιώματα προαίρεσης (options) και τίτλους επιλογής (warrants), αντιπροσωπεύει την καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος σε κάθε βασικό εμπόρευμα.

8. Η Τράπεζα της Ελλάδος θεωρεί τις ακόλουθες θέσεις ως θέσεις στο ίδιο βασικό εμπόρευμα:

α. Θέσεις σε διαφορετικές υποκατηγορίες βασικών εμπορευμάτων, οσάκις είναι αμοιβαίως δυνατή η παράδοση μιας υποκατηγορίας έναντι άλλης.

β. Θέσεις σε ομοειδή βασικά εμπορεύματα, με την προϋπόθεση ότι είναι στενά υποκατάστατα μεταξύ τους και εφόσον είναι δυνατόν να καταδειχθεί σαφώς ελάχιστη συσχέτιση ύψους 0,9 μεταξύ των διακυμάνσεων των τιμών στη διάρκεια ενός τουλάχιστον έτους.

Τμήμα Γ: ΠΑΡΑΓΩΓΑ ΜΕΣΑ

9. Η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παραγράφους 10 έως 16 του παρόντος Τμήματος την αντιμετώπιση των θέσεων σε παράγωγα μέσα ως θέσεων στο υποκείμενο βασικό εμπόρευμα.

10. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων και οι προθεσμιακές δεσμεύσεις (forwards) αγοράς ή πώλησης μεμονωμένων βασικών εμπορευμάτων ενσωματώνονται στο σύστημα μέτρησης ως ονομαστικά (notional) ποσά εκφρασμένα στην τυποποιημένη μονάδα μέτρησης και τους αποδίδεται διάρκεια μέχρι τη λήξη (maturity) με βάση την ημερομηνία λήξης τους (expiry date).

11. Σε περίπτωση συμβολαίου μελλοντικής εκπλήρωσης διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης (margins) που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν έχει πεισθεί ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου από την εν λόγω σύμβαση και ότι είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για συμβόλαιο μελλοντικής εκπλήρωσης, η οποία προκύπτει με βάση τη μέθοδο που παρουσιάζεται στο παρόν Παράρτημα ή με βάση τη μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

12. Για τις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παράγωγων μέσων του τύπου που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και οι οποίες διακανονίζονται από αναγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης εφόσον κρίνει ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με τη σύμβαση και είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για την εν λόγω σύμβαση που προκύπτει με βάση τη μέθοδο του παρόντος Παραρτήματος ή με βάση τη μέθοδο εσωτερικού υποδείγματος, κατά τα οριζόμενα στο Παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

13. Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων (commodity swaps) με ένα σκέλος σε σταθερές τιμές και το άλλο σε τρέχουσες τιμές πρέπει να ενσωματώνονται στην προσέγγιση του παρακάτω Πίνακα 1, όπως ορίζεται στις παραγράφους 22 έως 24, του Τμήματος Δ του παρόντος Παραρτήματος, ως σύνολο θέσεων ίσων προς τα ονομαστικά ποσά των συμβάσεων. Κάθε πληρωμή για την εξυπηρέτηση της σύμβασης ανταλλαγής είναι μία θέση που αναγράφεται στο αντίστοιχο διάστημα ληκτότητας του Πίνακα 1. Οι θέσεις θα είναι θετικές εάν το πιστωτικό ίδρυμα πληρώνει σταθερές τιμές και εισπράττει κυμαινόμενες τιμές και αρνητικές εάν το πιστωτικό ίδρυμα εισπράττει σταθερές τιμές και πληρώνει κυμαινόμενες τιμές.

14. Οι συμβάσεις ανταλλαγής βασικών εμπορευμάτων στις οποίες τα δύο σκέλη της συναλλαγής είναι σε διαφορετικά βασικά εμπορεύματα πρέπει να κατατάσσονται στα αντίστοιχα διαστήματα ληκτότητας σύμφωνα με την προσέγγιση του Πίνακα 1 του παρόντος Παραρτήματος.

15. Τα δικαιώματα προαίρεσης (options) σε βασικά εμπορεύματα ή σε παράγωγα μέσα βασικών εμπορευμάτων αντιμετωπίζονται ως θέσεις αξίας ίσης με το ποσό του υποκείμενου μέσου του δικαιώματος προαίρεσης, πολλαπλασιασμένο επί το συντελεστή δέλτα. Οι θέσεις που υπολογίζονται έτσι μπορούν να συμψηφίζονται με αντίθετες θέσεις στο ίδιο υποκείμενο εμπόρευμα ή στο ίδιο παράγωγο μέσο εμπορεύματος. Ο χρησιμοποιούμενος συντελεστής δέλτα είναι είτε εκείνος του σχετικού χρηματιστηρίου είτε εκείνος που αναγνωρίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Εάν τέτοιος συντελεστής δεν είναι διαθέσιμος ή εάν πρόκειται για εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης (OTC options), μπορεί να χρησιμοποιηθεί συντελεστής δέλτα που υπολογίζεται από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον η Τράπεζα της Ελλάδος έχει πεισθεί για την καταλληλότητα του υποδείγματος που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα.

16. Εκτός των παραπάνω κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση το συντελεστή δέλτα, τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις για τη κάλυψη των κινδύνων Gamma και Vega ως εξής:

α) Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι του κινδύνου Gamma

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Gamma από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης (options) επί βασικών εμπορευμάτων και παραγώγων μέσων επί βασικών εμπορευμάτων, για κάθε βασικό εμπόρευμα, με βάση την απόλυτη τιμή της καθαρής επίπτωσης Gamma (εάν είναι αρνητική) που προκύπτει ως αλγεβρικό άθροισμα των επιπτώσεων Gamma των επί μέρους δικαιωμάτων προαίρεσης, κάθε μια από τις οποίες προκύπτει ως εξής:

0,5 x (συντελεστής Gamma του δικαιώματος) x (τρέχουσα αξία του υποκείμενου εμπορεύματος x 0,15)²

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του κινδύνου Gamma ισούται με την απόλυτη τιμή του αλγεβρικού αθροίσματος των επιπτώσεων Gamma για κάθε εμπόρευμα, όπως αυτές υπολογίσθηκαν ανωτέρω, εφόσον βέβαια το εν λόγω αλγεβρικό άθροισμα είναι αρνητικό.

β) Κεφαλαιακές Απαιτήσεις έναντι του κινδύνου Vega

Τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν την κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης (options) επί εμπορευμάτων και παράγωγων μέσων επί βασικών εμπορευμάτων, για κάθε βασικό εμπόρευμα, προσθέτοντας τα γινόμενα του πολλαπλασιασμού των συντελεστών Vega για κάθε ένα από τα δικαιώματα επί του ίδιου εμπορεύματος με μια τεκμαιρόμενη αναλογική μετατόπιση της μεταβλητότητας του υποκείμενου βασικού εμπορεύματος κατά +/- 25% (+25% για τα παραχωρηθέντα και -25% για τα αποκτηθέντα) επί την αξία του βασικού εμπορεύματος.

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση για τον κίνδυνο Vega ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για κάθε υποκείμενο εμπόρευμα, όπως υπολογίσθηκαν σύμφωνα με τα ανωτέρω.

17. Σε περίπτωση πωλούμενου δικαιώματος προαίρεσης επί εμπορεύματος διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο (written exchange-traded commodity option), η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό του περιθωρίου εγγύησης (margin) που επιβάλλει το χρηματιστήριο εάν κρίνει ότι το ποσό αυτό δίνει το ακριβές μέτρο του κινδύνου του εν λόγω δικαιώματος και ότι είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση που προκύπτει με βάση με τη μέθοδο του παρόντος Παραρτήματος ή με βάση εσωτερικό υπόδειγμα, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

18. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει, για τα εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης (OTC options) τα οποία διακανονίζονται από ανεγνωρισμένο οίκο διακανονισμού και εκκαθάρισης, κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το ποσό των περιθωρίων εγγύησης που απαιτεί ο οίκος διακανονισμού και εκκαθάρισης, εφόσον κρίνει ότι το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει το ακριβές μέτρο του κινδύνου που συνδέεται με το δικαίωμα προαίρεσης και είναι τουλάχιστον ίσο με την κεφαλαιακή απαίτηση για το εν λόγω δικαίωμα προαίρεσης που προκύπτει σύμφωνα με τη μέθοδο του παρόντος παραρτήματος ή με βάση εσωτερικό υπόδειγμα, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

19. Επιπλέον, σε περίπτωση αγοραζόμενου δικαιώματος προαίρεσης βασικού εμπορεύματος διαπραγματεύσιμου σε χρηματιστήριο ή εξωχρηματιστηριακό, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει κεφαλαιακή απαίτηση ίδια με εκείνη που απαιτείται για το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα, υπό τον περιορισμό ότι η απαίτηση που υπολογίζεται έτσι δεν υπερβαίνει την αγοραία αξία του δικαιώματος προαίρεσης. Η κεφαλαιακή απαίτηση για πωλούμενο εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης καθορίζεται σε σχέση με το υποκείμενο βασικό εμπόρευμα.

20. Οι τίτλοι επιλογής (warrants) που αφορούν βασικά εμπορεύματα αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο όπως τα δικαιώματα προαίρεσης επί εμπορευμάτων που μνημονεύονται στην προηγούμενες παραγράφους.

21. Το πιστωτικό ίδρυμα που μεταβιβάζει βασικά εμπορεύματα ή εγγυημένα δικαιώματα (guarantee rights) κυριότητας βασικών εμπορευμάτων μέσω συμβάσεων επαναγοράς είτε δανείζει βασικά εμπορεύματα μέσω συμβάσεων δανειοδοσίας βασικών εμπορευμάτων περιλαμβάνει τα εμπορεύματα αυτά στον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησής του βάσει του παρόντος Παραρτήματος.

Τμήμα Δ: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Δ1 : Προσέγγιση με βάση τον Πίνακα Ληκτότητας

22. Ακολουθώντας τον κατωτέρω Πίνακα 1, το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί διαφορετικό πίνακα ληκτότητας για κάθε βασικό εμπόρευμα. Οι θέσεις που αντιστοιχούν σε κάθε βασικό εμπόρευμα, αλλά και οι θεωρούμενες ως θέσεις σ' αυτό το βασικό εμπόρευμα, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8 του Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, κατατάσσονται στο ανάλογο διάστημα λήξεως. Τα φυσικά αποθέματα κατατάσσονται στο πρώτο διάστημα ληκτότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Ληκτότητα (1)	Συντελεστής Διαφοράς Αντιστοιχισμένης Θέσης σε % (Spread rate) (2)
0 ≤ 1 μήνα	1,50
> 1 ≤ 3 μήνες	1,50
> 3 ≤ 6 μήνες	1,50

> 6 ≤ 12 μήνες	1,50
> 1 ≤ 2 έτη	1,50
> 2 ≤ 3 έτη	1,50
> 3 έτη	1,50

23. Η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει το συμψηφισμό των θέσεων που είναι ή θεωρούνται βάσει της παραγράφου 8 του Τμήματος Β του παρόντος Παραρτήματος, θέσεις στο ίδιο εμπόρευμα και την κατάταξή τους στην αντίστοιχη ληκτότητα επί εκκαθαρισμένης βάσεως, προκειμένου περί των εξής :

α. Θέσεων σε συμβάσεις λήγουσες την αυτή ημερομηνία.

β. Θέσεων σε συμβάσεις λήγουσες με διαφορά δεκαήμερου, εάν οι συμβάσεις αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αγορές έχουσες καθημερινά ημερομηνίες παραδόσεως.

24. Στη συνέχεια το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει το άθροισμα για κάθε διάστημα ληκτότητας των θετικών θέσεων αφενός, και των αρνητικών θέσεων, αφετέρου. Το ποσό των πρώτων (δεύτερων) που αντιστοιχίζεται έναντι των δεύτερων (πρώτων) σε κάθε διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση στο διάστημα αυτό, ενώ η απομένουσα θετική ή αρνητική θέση είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση στο ίδιο διάστημα ληκτότητας (unmatched position).

25. Το τμήμα της μη αντιστοιχισμένης θετικής (αρνητικής) θέσης σε δεδομένο διάστημα ληκτότητας που αντιστοιχίζεται έναντι της μη αντιστοιχισμένης αρνητικής (θετικής) θέσης στο επόμενο διάστημα ληκτότητας είναι η αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ των δύο διαστημάτων ληκτότητας. Το μέρος της μη αντιστοιχισμένης θετικής ή αρνητικής θέσης που δεν μπορεί να αντιστοιχιστεί με τον τρόπο αυτό είναι η μη αντιστοιχισμένη θέση.

26. Η κεφαλαιακή απαίτηση, την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για κάθε βασικό εμπόρευμα, υπολογίζεται με βάση το σχετικό πίνακα ληκτότητας και ισούται με το άθροισμα των κατωτέρω:

α. Άθροισμα των αντιστοιχισμένων θετικών και αρνητικών θέσεων, πολλαπλασιασμένο με τον κατάλληλο «συντελεστή διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης» (spread rate) που αναφέρεται στη στήλη 2 του ανωτέρω Πίνακα 1 για κάθε διάστημα ληκτότητας και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

β. Αντιστοιχισμένη θέση μεταξύ δύο διαστημάτων ληκτότητας για κάθε διάστημα ληκτότητας στο οποίο μεταφέρεται μια μη αντιστοιχισμένη θέση, πολλαπλασιασμένη επί «συντελεστή μεταφοράς» 0,6% (carry rate) και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

γ. Απομένουσες μη αντιστοιχισμένες θέσεις, πολλαπλασιασμένες επί «συντελεστή μη αντιστοιχισμένης θέσης» 15% (outright rate) και επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος.

27. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για τον κίνδυνο βασικών εμπορευμάτων ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για έκαστο βασικό εμπόρευμα, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 26.

Δ2 : Απλουστευμένη Προσέγγιση

28. Η κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για κάθε βασικό εμπόρευμα ισούται με το άθροισμα των ακόλουθων δύο στοιχείων:

α. 15 % της καθαρής θέσης, θετικής ή αρνητικής, πολλαπλασιασμένο επί την τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

β. 3% της μεικτής θέσης, θετική θέση συν αρνητική θέση, πολλαπλασιασμένο επί τη τρέχουσα τιμή του βασικού εμπορεύματος (spot price).

Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση την οποία υποχρεούται να πληροί το πιστωτικό ίδρυμα για τον κίνδυνο βασικών εμπορευμάτων ισούται με το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων για έκαστο βασικό εμπόρευμα, σύμφωνα με την ανωτέρω παράγραφο 26.

Δ3 : Διευρυμένη Προσέγγιση με Βάση τον Πίνακα Ληκτότητας

29. Η Τράπεζα της Ελλάδος επιτρέπει στα ιδρύματα να χρησιμοποιούν τους ελάχιστους συντελεστές διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (spread rate), μεταφοράς (carry rate) και μη αντιστοιχισμένης θέσης (outright rate) που καθορίζονται στον κατωτέρω Πίνακα 2 αντί εκείνων που αναφέρονται στις παραγράφους 22 έως 26 του Τμήματος Δ, εφόσον, με τη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα :

α) Διενεργούν σημαντικές συναλλαγές σε βασικά εμπορεύματα.

β) Διαθέτουν διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο εμπορευμάτων.

γ) Δεν είναι ακόμη σε θέση να χρησιμοποιήσουν εσωτερικά υποδείγματα για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής απαίτησης για τον κίνδυνο θέσης σε βασικά εμπορεύματα σύμφωνα με το Παράρτημα V της παρούσας Πράξης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2				
	Πολύτιμα μέταλλα (εκτός χρυσού)	Βασικά μέταλλα	Γεωργικά προϊόντα	Άλλα, περιλαμβανομένων των ενεργειακών προϊόντων
Συντελεστής διαφοράς αντιστοιχισμένης θέσης (%)	1,0	1,2	1,5	1,5
Συντελεστής μεταφοράς (%)	0,3	0,5	0,6	0,6
Συντελεστής μη αντιστοιχισμένης θέσης (%)	8	10	12	15

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΧΡΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Τμήμα Α: ΓΕΝΙΚΑ

1. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παρόν Παράρτημα, να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τους για τον κίνδυνο θέσης, τον κίνδυνο συναλλάγματος ή/και τον κίνδυνο βασικού εμπορεύματος με δικά τους εσωτερικά υποδείγματα διαχείρισης κινδύνων αντί των μεθοδολογιών που περιγράφονται στα Παραρτήματα I, III και IV της παρούσας Πράξης (τυποποιημένη μέθοδος). Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ρητή αναγνώριση, από την Τράπεζα της Ελλάδος, για τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων αυτών, από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Για την αναγνώριση του εσωτερικού υποδείγματος απαιτείται τα πιστωτικά ιδρύματα να υποβάλλουν εγγράφως προς την Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) αίτηση αναγνώρισης της καταλληλότητας του εσωτερικού υποδείγματος που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των συνολικών ή μερικών κεφαλαιακών απαιτήσεων για την κάλυψη των θέσεων έναντι του κινδύνου αγοράς. Ειδικότερα στην αίτηση θα αναφέρεται η πρόθεση του πιστωτικού ιδρύματος να υπολογίζει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του γενικού κινδύνου θέσης, του κινδύνου τιμών συναλλάγματος ή/και του κινδύνου εμπορεύματος ή/και του ειδικού κινδύνου με την χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων.

3. Επίσης η αίτηση θα πρέπει να συνοδεύεται και από τα εξής στοιχεία:

α. Συνοπτική περιγραφή του εσωτερικού υποδείγματος, η οποία θα περιλαμβάνει σύντομη περιγραφή των μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των παραμέτρων και της δυναμικής ζημιάς.

β. Συνοπτική περιγραφή του περιβάλλοντος διαχείρισης κινδύνων με βάση το πλαίσιο, όπως αυτό διαμορφώνεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει τον συνδυασμό της τυποποιημένης μεθόδου και των εσωτερικών υποδειγμάτων μόνο σε περίπτωση όπου μια ή και περισσότερες επιχειρήσεις ή μονάδες του ομίλου δραστηριοποιούνται σε μη κύρια νομίσματα ή οι συνολικές τους θέσεις δεν εμπεριέχουν ουσιαστικούς κινδύνους με βάση κριτήρια που κατά περίπτωση θα καθορίζει η Τράπεζα της Ελλάδος. Στην περίπτωση αυτή, οι θέσεις αυτές θα υπολογίζονται σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο. Επιπλέον, πιστωτικό ίδρυμα το οποίο είναι μητρική επιχείρηση ενός ομίλου και προτίθεται να χρησιμοποιήσει εσωτερικό υπόδειγμα για τον υπολογισμό των συνολικών ή μερικών

κεφαλαιακών απαιτήσεων του ομίλου έναντι των κινδύνων αγοράς, θα πρέπει επιπρόσθετα να αναφέρει ρητά στην αίτηση, τις επιχειρήσεις του ομίλου που πρόκειται να συμπεριληφθούν στην σχετική διαδικασία υπολογισμού.

5. Σε περίπτωση χρήσης συνδυασμού των μεθόδων, ισχύουν τα εξής:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να τροποποιούν το συνδυασμό των δύο προσεγγίσεων χωρίς να έχει προηγηθεί έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος.

β. Θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι όλα τα ανοίγματα συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων, είτε αυτός γίνεται με την χρήση εσωτερικών υποδειγμάτων, είτε με βάση την τυποποιημένη μέθοδο.

γ. Η συνολική κεφαλαιακή απαίτηση θα είναι το άθροισμα των κεφαλαιακών απαιτήσεων που προέκυψαν με την χρήση των εσωτερικών υποδειγμάτων και αυτών που υπολογίστηκαν με βάση την τυποποιημένη μέθοδο.

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί όπως το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει επακριβώς υπόψη όλους τους ουσιαστικούς κινδύνους τιμών από θέσεις σε δικαιώματα προαίρεσης και σε εξομοιούμενες θέσεις. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να καλύπτει τους κινδύνους αυτούς με επαρκή ίδια κεφάλαια, τα οποία υπολογίζονται, σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο.

7. Επιπρόσθετα το εσωτερικό υπόδειγμα πρέπει να λαμβάνει υπόψη επαρκή αριθμό παραγόντων κινδύνου, ανάλογα με το επίπεδο της δραστηριότητας του πιστωτικού ιδρύματος στις αντίστοιχες αγορές, ιδίως δε τους παρακάτω παράγοντες.

Κίνδυνος επιτοκίου

8. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων περιλαμβάνει ένα σύνολο παραγόντων κινδύνου αντιστοιχούντων στον κίνδυνο επιτοκίου για κάθε ένα από τα νομίσματα στο οποία το ίδρυμα έχει εντός ή εκτός ισολογισμού θέσεις ευαίσθητες στα επιτόκια. Το πιστωτικό ίδρυμα διαμορφώνει την καμπύλη αποδόσεων σύμφωνα με μία από τις γενικά αποδεκτές μεθόδους. Για τις θέσεις που ενέχουν ουσιαστικό κίνδυνο επιτοκίου στα κυριότερα νομίσματα και αγορές, η καμπύλη αποδόσεων διαιρείται σε τουλάχιστον έξι διαστήματα ληκτότητας, κατά τρόπο ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις μεταβλητότητας σε όλα τα σημεία της καμπύλης. Το σύστημα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο μερικώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ διαφορετικών καμπυλών απόδοσης.

Κίνδυνος συναλλάγματος

9. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων ενσωματώνει παράγοντες κινδύνου για χρυσό και για κάθε μεμονωμένο νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένες οι θέσεις του πιστωτικού ιδρύματος. Επισημαίνεται ότι ο κίνδυνος τιμών συναλλάγματος υπολογίζεται για το σύνολο των στοιχείων του ισολογισμού.

Στην περίπτωση των ΟΣΕ, λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές θέσεις συναλλάγματος του εκάστοτε ΟΣΕ. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να βασίζονται στα στοιχεία που παρέχουν τρίτοι για τις θέσεις συναλλάγματος στον εκάστοτε ΟΣΕ, υπό την προϋπόθεση ότι διασφαλίζεται επαρκώς η ορθότητα των εν λόγω στοιχείων. Εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα δεν γνωρίζει τις θέσεις συναλλάγματος σε έναν ΟΣΕ, η θέση αυτή θα πρέπει να διαχωρίζεται και να αντιμετωπίζεται σύμφωνα με το Παράρτημα III, Τμήμα Α, παράγραφος 3 της παρούσας Πράξης.

Κίνδυνος μετοχικών τίτλων

10. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθεμία από τις αγορές μετοχών στην οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις.

Κίνδυνος βασικού εμπορεύματος

11. Το σύστημα μέτρησης κινδύνων χρησιμοποιεί χωριστό παράγοντα κινδύνου, τουλάχιστον για καθένα από τα βασικά εμπορεύματα στα οποία το ίδρυμα κατέχει ουσιαστικές θέσεις. Το σύστημα θα πρέπει να λαμβάνει επίσης υπόψη τον κίνδυνο μερικώς συσχετισμένων κινήσεων μεταξύ παρεμφερών αλλά όχι πανομοιότυπων βασικών εμπορευμάτων, καθώς και τον κίνδυνο που σχετίζεται με μεταβολές στις προθεσμιακές τιμές λόγω μη αντιστοιχισμένων ληκτοτήτων. Λαμβάνει επίσης υπόψη τα χαρακτηριστικά της αγοράς, ιδίως τις ημερομηνίες παράδοσης και τις δυνατότητες των διαπραγματευτών όσον αφορά το κλείσιμο θέσεων.

12. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει στα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν εμπειρικές συσχετίσεις μέσα και μεταξύ των κατηγοριών κινδύνου, εάν έχει πεισθεί ότι το σύστημα που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα για τη μέτρηση αυτών των συσχετίσεων είναι αποτελεσματικό, επαρκές και εφαρμόζεται με ακεραιότητα.

ΤΜΗΜΑ Β: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

B1 : Ποιοτικά κριτήρια

13. Η Τράπεζα της Ελλάδος προβαίνει στην αναγνώριση του εσωτερικού υποδείγματος, μόνον εφόσον έχει πεισθεί ότι το σύστημα διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο διέπεται από τις αρχές της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, εφαρμόζεται με ακεραιότητα και πληροί ιδίως τα ακόλουθα ποιοτικά κριτήρια:

α. Το εσωτερικό υπόδειγμα μέτρησης κινδύνων εντάσσεται στενά στη διαδικασία καθημερινής διαχείρισης κινδύνων και αποτελεί τη βάση για τις εκθέσεις προς τη διοίκηση, όπως αυτή ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, του πιστωτικού ιδρύματος σχετικά με το ύψος του τρέχοντος ανοίγματος του.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει μονάδα ελέγχου κινδύνων, ανεξάρτητη από τη μονάδα διαπραγμάτευσης και αναφέρεται απευθείας στη διοίκηση. Η μονάδα αυτή ευθύνεται για το σχεδιασμό και τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος. Συντάσσει και αναλύει τις καθημερινές εκθέσεις για τα αποτελέσματα του υποδείγματος μέτρησης κινδύνων και για τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται ως προς τα όρια διαπραγμάτευσης. Η μονάδα ελέγχου κινδύνων πραγματοποιεί επίσης την αρχική και την περιοδική επικύρωση του εσωτερικού υποδείγματος.

γ. Το διοικητικό συμβούλιο και η διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος συμμετέχουν ενεργώς στη διαδικασία ελέγχου των κινδύνων και οι καθημερινές εκθέσεις της μονάδας ελέγχου κινδύνων εξετάζονται σε διοικητικό επίπεδο, που διαθέτει επαρκή εξουσία για να επιβάλλει μειώσεις τόσο στις θέσεις μεμονωμένων διαπραγματευτών όσο και στο ύψος του συνολικού ανοίγματος του πιστωτικού ιδρύματος.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει επαρκές προσωπικό ικανό να χρησιμοποιεί πολύπλοκα υποδείγματα στους τομείς της διαπραγμάτευσης, του ελέγχου κινδύνων, του εσωτερικού ελέγχου και της υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει θεσπίσει διαδικασίες για την παρακολούθηση και την εξασφάλιση της τήρησης των εσωτερικών πολιτικών και ελέγχων όσον αφορά τη συνολική λειτουργία του συστήματος μέτρησης κινδύνων.

στ. Τα υποδείγματα του πιστωτικού ιδρύματος μπορούν να μετρούν τους κινδύνους με ικανοποιητική ακρίβεια.

ζ. Το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει τακτικά αυστηρό πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), τα αποτελέσματα του οποίου εξετάζονται από την διοίκηση και λαμβάνονται υπόψη στις πολιτικές και τα όρια που αυτή καθορίζει. Οι προσομοιώσεις αυτές αφορούν, πέρα από τα βασικά σενάρια, επιπλέον την έλλειψη ρευστότητας στις αγορές σε ακραίες συνθήκες, τον κίνδυνο συγκέντρωσης, τις αγορές μιας κατεύθυνσης (one way markets), τους κινδύνους γεγονότος και αθέτησης υποχρεώσεων, τη μη γραμμικότητα των προϊόντων, τις θέσεις που υπόκεινται σε αποκλίσεις τιμών και άλλους κινδύνους που ενδέχεται να μη λαμβάνονται κατάλληλα υπόψη από εσωτερικά υποδείγματα. Οι μεταβολές των τιμών των παραγόντων κινδύνων, που χρησιμοποιούνται για το σκοπό αυτό αντικατοπτρίζουν τη φύση των χαρτοφυλακίων και το χρόνο που θα ήταν αναγκαίος για την αντιστάθμιση ή τη διαχείριση των κινδύνων υπό ακραίες συνθήκες αγοράς.

14. Το πιστωτικό ίδρυμα διενεργεί, στο πλαίσιο της τακτικής διαδικασίας εσωτερικού ελέγχου, ανεξάρτητη αξιολόγηση του οικείου εσωτερικού υποδείγματος. Η αξιολόγηση αυτή αφορά τόσο τις δραστηριότητες των μονάδων διαπραγμάτευσης όσο και εκείνες της ανεξάρτητης μονάδας ελέγχου κινδύνων. Τουλάχιστον μία φορά κάθε χρόνο, το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει σε αξιολόγηση της συνολικής διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

15. Η αξιολόγηση αυτή ενδεικτικά λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α. Την καταλληλότητα της τεκμηρίωσης σχετικά με το σύστημα και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, καθώς και την οργάνωση της μονάδας ελέγχου κινδύνων.

β. Την ενσωμάτωση των μετρήσεων κινδύνων αγοράς στην καθημερινή διαχείριση κινδύνων, καθώς και την ακεραιότητα του συστήματος πληροφόρησης της διοίκησης.

γ. Τη διαδικασία που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για την έγκριση των υποδειγμάτων και συστημάτων αποτίμησης, τα οποία χρησιμοποιούνται από τους διαπραγματευτές (front office) και από το προσωπικό του τμήματος υποστήριξης και διαχείρισης συναλλαγών (back office).

δ. Την έκταση των κινδύνων αγοράς που λαμβάνει υπόψη το εσωτερικό υπόδειγμα καθώς και την πιστοποίηση κάθε σημαντικής μεταβολής στη διαδικασία μέτρησης κινδύνων.

ε. Την ακρίβεια και την πληρότητα των δεδομένων για τις ανοικτές θέσεις, την ακρίβεια και καταλληλότητα των υποθέσεων μεταβλητότητας και συσχέτισης, καθώς και την ακρίβεια των υπολογισμών αποτίμησης και ευαισθησίας.

στ. Τις διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για να ελέγχει τη συνέπεια, την ενημέρωση και την αξιοπιστία των πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται στα εσωτερικά υποδείγματα, περιλαμβανομένης της ανεξαρτησίας των πηγών των δεδομένων αυτών.

ζ. Τις διαδικασίες που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για να αξιολογεί τους εκ των υστέρων δοκιμαστικούς ελέγχους, που διενεργούνται για να εξακριβωθεί η ακρίβεια του εσωτερικού υποδείγματος.

Δ2 : Ποσοτικά κριτήρια

16. Τα πιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν διαδικασίες που εξασφαλίζουν την επικύρωση των εσωτερικών τους υποδειγμάτων από κατάλληλα καταρτισμένους και ανεξάρτητους, από τη διαδικασία ανάπτυξης των υποδειγμάτων, φορείς με τρόπο που εγγυάται ότι τα υποδείγματα είναι εννοιολογικά άρτια και συλλαμβάνουν επαρκώς όλους τους σημαντικούς κινδύνους. Η επικύρωση γίνεται κατά την αρχική ανάπτυξη του υποδείγματος, καθώς και σε κάθε σημαντική μεταβολή του. Επαναλαμβάνεται περιοδικά, αλλά ιδίως όταν επέρχονται διαρθρωτικές μεταβολές στην αγορά ή στη σύνθεση του χαρτοφυλακίου του πιστωτικού ιδρύματος που μπορούν να καταστήσουν το υπόδειγμα ακατάλληλο. Τα πιστωτικά ιδρύματα υιοθετούν και επωφελούνται από τις τελευταίες εξελίξεις στις τεχνικές και στις βέλτιστες πρακτικές.

17. Το πιστωτικό ίδρυμα παρακολουθεί την ακρίβεια και την απόδοση του υποδείγματος, μέσω της εφαρμογής ενός προγράμματος δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (back-testing). Με τον έλεγχο αυτό, συγκρίνεται για κάθε εργάσιμη ημέρα, η δυναμική ζημία, όπως αυτή υπολογίστηκε από το εσωτερικό υπόδειγμα για τις θέσεις του χαρτοφυλακίου στο τέλος της ημέρας, με την αντίστοιχη ημερήσια μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου.

18. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξετάζει την ικανότητα του πιστωτικού ιδρύματος να προβαίνει σε δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο τόσο των υποθετικών, όσο και των πραγματικών μεταβολών της αξίας του χαρτοφυλακίου. Ο δοκιμαστικός εκ των υστέρων έλεγχος των υποθετικών μεταβολών της αξίας του χαρτοφυλακίου γίνεται με βάση μια σύγκριση μεταξύ της αξίας του χαρτοφυλακίου κατά το πέρας της ημέρας, και της αξίας του κατά το πέρας της επομένης, υποτιθεμένου ότι οι θέσεις παραμένουν αμετάβλητες. Ο αντίστοιχος έλεγχος των πραγματικών μεταβολών λαμβάνει υπόψη τις πραγματοποιούμενες συναλλαγές δηλαδή τη μεταβολή των θέσεων, χωρίς όμως να περιλαμβάνονται τυχόν αμοιβές, προμήθειες και καθαρά έσοδα από τόκους. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να πραγματοποιούν εκ των υστέρων δοκιμαστικούς ελέγχους είτε υποθετικών, είτε πραγματικών μεταβολών είτε αμφοτέρων.

19. Η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση του προγράμματος δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου εφόσον αυτό κρίνεται ανεπαρκές.

20. Η επικύρωση του υποδείγματος δεν περιορίζεται στον εκ των υστέρων δοκιμαστικό έλεγχο αλλά περιλαμβάνει επίσης τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α. Ελέγχους για να αποδειχθεί ότι οι παραδοχές του εσωτερικού υποδείγματος είναι κατάλληλες και δεν υποεκτιμούν ή υπερεκτιμούν τον κίνδυνο.

β. Εκτός των υποχρεωτικών προγραμμάτων δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου, τα πιστωτικά ιδρύματα διενεργούν δικούς τους ελέγχους επικύρωσης του εσωτερικού υποδείγματος ως προς τους κινδύνους και τη διάρθρωση των χαρτοφυλακίων τους.

γ. Χρήση υποθετικών χαρτοφυλακίων που επιτρέπουν να εξακριβωθεί ότι το υπόδειγμα συλλαμβάνει ορισμένα ειδικά διαρθρωτικά χαρακτηριστικά, όπως ιδίως κάθε σημαντικό κίνδυνο βάσης και κίνδυνο συγκέντρωσης.

Τμήμα Γ: ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

21. Η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου από διαπραγματεύσιμους χρεωστικούς και μετοχικούς τίτλους, με εσωτερικά υποδείγματα αντί των μεθοδολογιών που περιγράφονται στα Παραρτήματα I, III και IV της παρούσας Πράξης. Σε κάθε περίπτωση απαιτείται ρητή αναγνώριση, για τη χρησιμοποίηση των υποδειγμάτων αυτών, από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση του υποδείγματος και για ειδικό κίνδυνο, εκτός από τους υπόλοιπους όρους του παρόντος Παραρτήματος, είναι και οι ακόλουθες.

α. Το εσωτερικό υπόδειγμα εξηγεί τη διαχρονική διακύμανση των τιμών του χαρτοφυλακίου.

β. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τη συγκέντρωση από άποψη μεγέθους και τις μεταβολές στη σύνθεση του χαρτοφυλακίου.

γ. Το εσωτερικό υπόδειγμα αντέχει σε αντίξοες συνθήκες

δ. Το εσωτερικό υπόδειγμα επιβεβαιώνεται με δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο με τον οποίο εκτιμάται εάν έχει υπολογισθεί ακριβώς ο ειδικός κίνδυνος. Εάν η διενέργεια του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου γίνεται βάσει σχετικών υποχαρτοφυλακίων, τα εν λόγω υποχαρτοφυλάκια πρέπει να επιλέγονται με συνέπεια.

ε. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο βάσης (basis risk) που συνδέεται με τον αντισυμβαλλόμενο. Δηλαδή τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αποδείξουν ότι το υπόδειγμα επηρεάζεται από σημαντικές διαφορές ιδιοσυγκρασίας μεταξύ παρεμφερών αλλά όχι ταυτόσημων θέσεων.

στ. Το εσωτερικό υπόδειγμα λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο πιστωτικού γεγονότος (event risk).

22. Το πιστωτικό ίδρυμα πληροί, επίσης, τους ακόλουθους όρους:

α. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα υπόκειται σε κίνδυνο πιστωτικού γεγονότος που δεν εμπεριέχεται στη μέτρησή του για τη δυνητική ζημιά (VaR) επειδή βρίσκεται εκτός της 10ήμερης περιόδου διακράτησης και του διαστήματος εμπιστοσύνης 99% (δηλαδή εάν πρόκειται για σοβαρά γεγονότα μικρής όμως πιθανότητας), το πιστωτικό ίδρυμα εξασφαλίζει ότι η επίπτωση τέτοιων γεγονότων λαμβάνεται υπόψη στην εσωτερική εκτίμηση της κεφαλαιακής απαίτησης.

β. Το εσωτερικό υπόδειγμα του πιστωτικού ιδρύματος εκτιμά συντηρητικά, βάσει ρεαλιστικών σεναρίων αγοράς, τον κίνδυνο από θέσεις με χαμηλότερη ρευστότητα και/ή με χαμηλή διαφάνεια τιμών. Επιπλέον, το εσωτερικό υπόδειγμα πληροί τα ελάχιστα πρότυπα για τα δεδομένα. Τα προσεγγιστικά δεδομένα πρέπει να εκτιμώνται συντηρητικά και να χρησιμοποιούνται μόνο όταν τα πραγματικά δεδομένα δεν είναι επαρκή ή δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική μεταβλητότητα μιας θέσης ή ενός χαρτοφυλακίου.

23. Επιπλέον, το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει προσέγγιση ούτως ώστε να λαμβάνει υπόψη, κατά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών του απαιτήσεων, τον επιπρόσθετο κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης των θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, ο οποίος δεν συλλαμβάνεται από τον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς, όπως καθορίζεται στις προηγούμενες διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

24. Προς αποφυγή διπλού υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, ένα πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, κατά τον υπολογισμό της επιπλέον κεφαλαιακής επιβάρυνσης, να λαμβάνει υπόψη σε ποιο βαθμό ο κίνδυνος αθέτησης έχει ήδη συνεκτιμηθεί στον υπολογισμό της δυνητικής ζημιάς (VaR), ιδίως για θέσεις που θα μπορούσαν να κλείσουν, και όντως θα έκλειναν, εντός 10 ημερών σε περίπτωση δυσμενών συνθηκών της αγοράς ή άλλων ενδείξεων επιδείνωσης του πιστωτικού περιβάλλοντος. Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει επιπρόσθετη κεφαλαιακή επιβάρυνση για τον κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης, θα εφαρμόζει μεθόδους για την επικύρωση της μέτρησης αυτής.

25. Το πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι η προσέγγισή του πληροί προδιαγραφές αξιοπιστίας συγκρίσιμες με αυτές που καθορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, υπό την προϋπόθεση σταθερού επιπέδου κινδύνου, και προσαρμοζόμενου, όποτε ενδείκνυται, ώστε να αντικατοπτρίζει τις επιπτώσεις συνθηκών ρευστότητας, συγκεντρώσεων κινδύνων, αντιστάθμισης κινδύνων και τις επιπτώσεις από προϊόντα τα οποία φέρουν μη γραμμικά χαρακτηριστικά (optionality).

26. Ένα πιστωτικό ίδρυμα που δεν υπολογίζει την επιπρόσθετη κεφαλαιακή επιβάρυνση μέσω εσωτερικού υποδείγματος, την υπολογίζει μέσω προσέγγισης που συμφωνεί, είτε με την προσέγγιση που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή με αυτή που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

27. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα μη ανεγνωρισμένα, σύμφωνα με το παρόν Τμήμα Γ, υπόκεινται σε χωριστή κεφαλαιακή απαίτηση για την κάλυψη του ειδικού κινδύνου, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας Πράξης.

Τμήμα Δ: ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

28. Κάθε ίδρυμα υπόκειται σε κεφαλαιακή απαίτηση ίση με το υψηλότερο από τα ακόλουθα δύο ποσά:

α. Τη δυνητική ζημιά της προηγούμενης ημέρας, υπολογιζόμενη σύμφωνα με τις παραμέτρους που ορίζονται στο παρόν Παράρτημα, συμπεριλαμβανομένων, όποτε ενδείκνυται, των προσαυξήσεων λόγω του ειδικού κινδύνου που προβλέπονται στο Τμήμα Γ.

β. Το μέσο όρο των ημερήσιων δυνητικών ζημιών για καθεμία από τις εξήντα προηγούμενες εργάσιμες ημέρες, πολλαπλασιασμένο επί το συντελεστή της παρακάτω παραγράφου 30 και προσαρμοσμένο κατά το συντελεστή που αναφέρεται στην παράγραφο 31 παρακάτω, συμπεριλαμβανομένων, όποτε ενδείκνυται, των προσαυξήσεων λόγω του ειδικού κινδύνου που προβλέπονται στο Τμήμα Γ.

29. Ο υπολογισμός της δυνητικής ζημιάς πρέπει να πληροί τα ακόλουθα ελάχιστα πρότυπα:

α. Τουλάχιστον καθημερινός υπολογισμός της δυνητικής ζημιάς.

β. Μονοκατάληκτο (one-tailed) διάστημα εμπιστοσύνης, 99ο εκατοστημόριο (percentile).

γ. Περίοδος διακράτησης ισοδύναμη με δέκα ημέρες.

δ. Πραγματική περίοδος παρατήρησης τουλάχιστον ενός έτους, εκτός αν δικαιολογείται βραχύτερο διάστημα συνεπεία σημαντικής αύξησης της διακύμανσης των τιμών.

ε. Τριμηνιαία ενημέρωση των δεδομένων.

30. Για τους σκοπούς της παραγράφου 28 του παρόντος Τμήματος, στο αποτέλεσμα του υπολογισμού που διενεργεί το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζεται πολλαπλασιαστικός συντελεστής τουλάχιστον 3. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να αυξήσει αυτόν τον πολλαπλασιαστικό συντελεστή, αν κρίνει ότι τα ποιοτικά στοιχεία, όπως αυτά περιγράφονται στο Τμήμα Β δεν είναι απολύτως ικανοποιητικά.

31. Ο πολλαπλασιαστικός συντελεστής προσαυξάνεται κατά ένα συμπληρωματικό συντελεστή ύψους μηδέν (0) έως ένα (1), σύμφωνα με τον παρακάτω Πίνακα 1, ανάλογα με τον αριθμό των υπερβάσεων κατά τις αμέσως προηγούμενες 250 εργάσιμες ημέρες. Τα σχετικά στοιχεία αντλούνται από τον εκ των υστέρων δοκιμαστικό έλεγχο του ιδρύματος. Η Τράπεζα της Ελλάδος υποχρεώνει τα πιστωτικά ιδρύματα να υπολογίζουν τις υπερβάσεις με συνέπεια βάσει του εκ των υστέρων δοκιμαστικού ελέγχου επί πραγματικών ή υποθετικών αλλαγών της αξίας του χαρτοφυλακίου. Υπέρβαση είναι η εντός μιας ημέρας μεταβολή της αξίας του χαρτοφυλακίου, που υπερβαίνει την αντίστοιχη ημερήσια δυνητική ζημία που προκύπτει από το εσωτερικό υπόδειγμα του πιστωτικού ιδρύματος. Ο συμπληρωματικός συντελεστής, επανακαθορίζεται τουλάχιστον ανά τρίμηνο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Αριθμός υπερβάσεων	Συμπληρωματικός συντελεστής (Plus factor)
Λιγότερες από 5	0,00
5	0,40
6	0,50
7	0,65
8	0,75
9	0,85
10 ή περισσότερες	1,00

32. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται κατά περίπτωση και εφόσον συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις, να άρει την υποχρέωση προσαύξησης του πολλαπλασιαστικού συντελεστή με το συμπληρωματικό συντελεστή του Πίνακα 1, εάν το πιστωτικό ίδρυμα αποδείξει ότι οι υπερβάσεις στον δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις και το υπόδειγμα είναι κατά βάση επαρκές.

33. Εάν, λόγω πολυάριθμων υπερβάσεων, αμφισβητείται η ακρίβεια του υποδείγματος, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ανακαλέσει την αναγνώρισή του ή να επιβάλλει τη λήψη ενδεδειγμένων μέτρων προς άμεση βελτίωσή του.

34. Για να μπορεί η Τράπεζα της Ελλάδος να παρακολουθεί συνεχώς την καταλληλότητα του συμπληρωματικού συντελεστή, τα πιστωτικά ιδρύματα κοινοποιούν άμεσα και οπωσδήποτε εντός πέντε εργάσιμων ημερών τις υπερβάσεις οι οποίες διαπιστώνονται κατά την εφαρμογή του προγράμματος ημερήσιου δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου, και οι οποίες, σύμφωνα με τον πίνακα συνεπάγονται αύξηση του συμπληρωματικού συντελεστή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΑ ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ

1. Τα όρια για τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007 ισχύουν για το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει την παρούσα Πράξη επιτρέπεται η υπέρβαση των ορίων, κατά παρέκκλιση των οριζόμενων στην παράγραφο 5 του Τμήματος Δ της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) η υπέρβαση προέρχεται αποκλειστικά από στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών,

β) το πιστωτικό ίδρυμα υπολογίζει πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση επί της υπέρβασης αυτής σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο παρόν Παράρτημα,

γ) σε περίπτωση παρέλευσης 10 το πολύ ημερών από την πραγματοποίηση της υπέρβασης, η αξία του ανοίγματος του χαρτοφυλακίου συναλλαγών έναντι του συγκεκριμένου πελάτη ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών δεν πρέπει να υπερβαίνει το 500% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος,

δ) οι υπερβάσεις που διαρκούν περισσότερο από 10 ημέρες δεν πρέπει να υπερβαίνουν, συνολικά, το 600% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Η συνολική έκθεση του πιστωτικού ιδρύματος έναντι του αντίστοιχου πελάτη ή της αντίστοιχης ομάδας πελατών λαμβάνει υπόψη όλες τις θέσεις κινδύνου. Η υπέρβαση υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της συνολικής θέσης κινδύνου και των ορίων που θέτει η ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007.

3. Σε περίπτωση υπέρβασης, οι θέσεις κατατάσσονται σε σειρά επικινδυνότητας με βάση τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον ειδικό κίνδυνο. Στη συνέχεια κατατάσσονται οι θέσεις που απαιτούν κεφαλαιακές απαιτήσεις για κίνδυνο διακανονισμού και κίνδυνο αντισυμβαλλομένου. Μετά την κατάταξη οι θέσεις αθροίζονται και καθορίζεται το ύψος της υπέρβασης.

4. Εάν η υπέρβαση αυτή δεν διήρκεσε περισσότερο από δέκα ημέρες, η πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση ισούται προς το 200% των απαιτήσεων που προβλέπονται για τον ειδικό κίνδυνο, τον κίνδυνο διακανονισμού και τον κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.

5. Εάν η υπέρβαση αυτή διήρκεσε περισσότερο από δέκα ημέρες, η πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση υπολογίζεται:

- Προσθέτοντας τις θέσεις, όπως καθορίστηκαν στην παράγραφο 3, στο εύρος υπερβάσεων που ορίζεται από τη στήλη 1 του Πίνακα 1, αρχίζοντας από τις θέσεις με τη μικρότερη κεφαλαιακή απαίτηση.
- Πολλαπλασιάζοντας την κεφαλαιακή απαίτηση με τα ποσοστά που ορίζονται στη στήλη 2 του Πίνακα 1.
- Αθροίζοντας όλα τα γινόμενα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1	
Υπέρβαση των ορίων (ποσοστό κεφαλαίων) (1)	Συντελεστής (2)
Έως 40 %	200 %
Μεταξύ 40 και έως 60 %	300 %
Μεταξύ 60 % και έως 80 %	400 %
Μεταξύ 80 % και έως 100 %	500 %
Μεταξύ 100 % και έως 250 %	600 %
Άνω του 250 %	900 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών περιλαμβάνει θέσεις και χαρτοφυλάκια είτε α) με σκοπό διαπραγμάτευσης (trading intent), είτε β) με σκοπό την αντιστάθμιση κινδύνων σχετιζόμενων με άλλα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών.

Τμήμα Α: ΣΚΟΠΟΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗΣ (TRADING INTENT)

2. Οι θέσεις και τα χαρτοφυλάκια που κατέχονται για σκοπούς διαπραγμάτευσης πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Πρέπει να υπάρχει σαφώς τεκμηριωμένη, έγγραφη στρατηγική συναλλαγών, η οποία να έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση και να ορίζει τον αναμενόμενο ορίζοντα διακράτησης.

β. Πρέπει να υπάρχουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για την ενεργό διαχείριση των θέσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα εξής:

i. Κατανομή των θέσεων σε τμήματα συναλλαγών.

ii. Καθορισμός ορίων θέσης και έλεγχος της καταλληλότητάς τους.

iii. Αυτονομία των διαπραγματευτών ως προς τη συνομολόγηση - διαχείριση των θέσεων εντός συμφωνημένων ορίων και βάσει της εγκεκριμένης στρατηγικής.

iv. Γνωστοποίηση των θέσεων στη Διοίκηση ως αναπόσπαστο στοιχείο της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.

ν. Ενεργή παρακολούθηση των θέσεων σε συσχέτισμό με πηγές πληροφόρησης για την αγορά και εκτίμηση της εμπορευσιμότητας ή της δυνατότητας αντιστάθμισης της θέσης ή των κινδύνων που εμπεριέχει, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της ποιότητας και της διαθεσιμότητας δεδομένων της αγοράς στη διαδικασία αποτίμησης, του όγκου συναλλαγών της αγοράς και του μεγέθους των θέσεων που διαπραγματεύονται στη συγκεκριμένη αγορά.

γ. Πρέπει να υπάρχει σαφώς καθορισμένη πολιτική και διαδικασίες για την παρακολούθηση της θέσης σε συνάρτηση με τη στρατηγική συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης του όγκου συναλλαγών και της πώλησης θέσεων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος.

Τμήμα Β: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ

3. Με τον όρο «εσωτερική αντιστάθμιση» νοείται μία θέση η οποία αντισταθμίζει σε μεγάλο βαθμό ή εξ ολοκλήρου το κίνδυνο μιας θέσης ή μιας ομάδας θέσεων στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο. Οι θέσεις που προκύπτουν από εσωτερικές αντισταθμίσεις, επιτρέπεται για σκοπούς κεφαλαιακών απαιτήσεων, να αντιμετωπίζονται ως θέσεις χαρτοφυλακίου συναλλαγών, υπό την προϋπόθεση ότι η κατοχή τους έχει σκοπό διαπραγμάτευσης και ότι πληρούνται οι γενικές προϋποθέσεις σχετικά με τον σκοπό διαπραγμάτευσης και τη συνετή αποτίμηση οι οποίες καθορίζονται στα Τμήματα Α και Γ του παρόντος Παραρτήματος. Ειδικότερα:

α) Οι εσωτερικές αντισταθμίσεις δεν πρέπει να έχουν ως πρωταρχικό σκοπό την αποφυγή ή τον περιορισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β) Οι εσωτερικές αντισταθμίσεις είναι δεόντως και εγγράφως τεκμηριωμένες και υπόκεινται σε ειδικές εσωτερικές διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου.

γ) Η εσωτερική συναλλαγή πρέπει να διενεργείται υπό όρους αντιστοιχούς με αυτούς που ισχύουν στην αγορά.

δ) Το μεγαλύτερο μέρος του κινδύνου αγοράς που δημιουργείται από την εσωτερική αντιστάθμιση αποτελεί αντικείμενο δυναμικής διαχείρισης στο πλαίσιο του χαρτοφυλακίου συναλλαγών εντός των επιτρεπόμενων ορίων.

ε) Οι εσωτερικές συναλλαγές πρέπει να παρακολουθούνται επισταμένως.

4. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα πραγματοποιεί εσωτερική αντιστάθμιση χρησιμοποιώντας πιστωτικό παράγωγο - δηλαδή εάν αντισταθμίζει τον πιστωτικό κίνδυνο ανοίγματος που δεν περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με πιστωτικό παράγωγο που περιλαμβάνεται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών – η προστασία αναγνωρίζεται μόνον εφόσον ο μεταφερόμενος στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών κίνδυνος αναλαμβάνεται τελικά από τρίτο ή τρίτους και εφόσον ικανοποιούνται οι προϋποθέσεις αναγνώρισης μη χρηματοδοτούμενης πιστωτικής προστασίας των υποπαραγράφων 6 και 18β του Τμήματος ΣΤ της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007. Σε αυτές τις περιπτώσεις το Πιστωτικό παράγωγο αντιμετωπίζεται για σκοπούς κεφαλαιακών απαιτήσεων ως στοιχείο του τραπεζικού χαρτοφυλακίου.

Τμήμα Γ: ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τον προσδιορισμό θέσεων που πρέπει να περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών για τους σκοπούς του υπολογισμού των κεφαλαιακών τους απαιτήσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο Τμήμα Β της παρούσας Πράξης και λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες και πρακτικές του πιστωτικού ιδρύματος για τη διαχείριση των κινδύνων. Η συμμόρφωση προς τις εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να τεκμηριώνεται πλήρως και να υπόκειται σε περιοδικό εσωτερικό έλεγχο.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα έχουν σαφώς καθορισμένες πολιτικές και διαδικασίες για τη γενική διαχείριση του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι εν λόγω πολιτικές και διαδικασίες πρέπει να διέπουν τουλάχιστον:

α. Τις δραστηριότητες που το πιστωτικό ίδρυμα θεωρεί ως θέσεις με σκοπό διαπραγμάτευσης και ως μέρος του χαρτοφυλακίου συναλλαγών για λόγους κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β. Το βαθμό στον οποίον μια θέση μπορεί να αποτιμάται στην τρέχουσα αγοράία τιμή στο πλαίσιο μιας ενεργού αγοράς με επαρκή ρευστότητα.

γ. Για τις θέσεις που αποτιμώνται βάσει υποδείγματος (marked to model), το βαθμό στον οποίο μπορεί το πιστωτικό ίδρυμα:

(i) Να εντοπίζει όλους τους σημαντικούς κινδύνους της θέσης.

(ii) Να αντισταθμίζει όλους τους σημαντικούς κινδύνους της θέσης με μέσα για τα οποία υπάρχει ενεργός και ρευστή αγορά.

(iii) Να πραγματοποιεί αξιόπιστες εκτιμήσεις για τις βασικές υποθέσεις και παραμέτρους που χρησιμοποιούνται στο υπόδειγμα.

δ. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, και υποχρεούται, να πραγματοποιεί αποτιμήσεις θέσεων οι οποίες μπορούν να επικυρώνονται από εξωτερικούς φορείς με συνέπεια.

ε. Το βαθμό στον οποίο οι νομικοί περιορισμοί ή άλλες λειτουργικές απαιτήσεις θα παρεμπόδιζαν τη δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να επιτύχει βραχυπρόθεσμα τη ρευστοποίηση ή αντιστάθμιση της θέσης.

στ. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί, και υποχρεούται, να διαχειρίζεται ενεργά τον κίνδυνο της θέσης στο πλαίσιο των συναλλαγών του.

7. Το βαθμό στον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να μεταφέρει κινδύνους ή θέσεις μεταξύ του χαρτοφυλακίου συναλλαγών και του τραπεζικού χαρτοφυλακίου και τα κριτήρια για τις μεταφορές αυτές. Πιο συγκεκριμένα, η μεταφορά στοιχείων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο και αντιστρόφως επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση. Στις περιπτώσεις αυτές τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει εφόσον τους ζητηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, να είναι σε θέση να αιτιολογήσουν τη μεταφορά κάθε συγκεκριμένου στοιχείου και να τεκμηριώσουν την ορθότητα των σχετικών λογιστικών χειρισμών και του προσδιορισμού της αξίας με την οποία το στοιχείο αυτό εμφανίζεται στα βιβλία του πιστωτικού ιδρύματος κατά τη μεταφορά.

8. Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί το δικαίωμα, μετά από εξέταση των πραγματικών δεδομένων κάθε περίπτωσης, να επιβάλει την υπαγωγή η εξαίρεση συγκεκριμένων στοιχείων από το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών του πιστωτικού ιδρύματος.

9. Η Τράπεζα της Ελλάδας επιτρέπει στα πιστωτικά ιδρύματα να θεωρούν θέσεις που αντιπροσωπεύουν συμμετοχές, κατά την έννοια των εδαφίων α και β της παραγράφου 1 της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών ως επενδύσεις σε μετοχές και άλλα χρεόγραφα, κατά περίπτωση, εφ' όσον ένα πιστωτικό ίδρυμα αποδεικνύει ότι στις θέσεις αυτές είναι ενεργός ειδικός διαπραγματευτής της αγοράς. Στην περίπτωση αυτή, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει επαρκή συστήματα και ελέγχους για τη διαπραγμάτευση επιλέξιμων στα ίδια κεφάλαια στοιχείων.

10. Οι συναλλαγές πώλησης με συμφωνία επαναγοράς (repurchase agreements/repos) και οι συναλλαγές συμφωνίας δανειοδοσίας (securities lending agreements), που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις μόνο για τον γενικό κίνδυνο θέσης. Για τον υπολογισμό των εν λόγω κεφαλαιακών απαιτήσεων, η αξία των μεταφερόμενων τίτλων θα εμφανίζεται ως αρνητική θέση π.χ αρνητική θέση σε ομόλογο με εναπομένουσα διάρκεια και κουπόνι ταυτόσημα με τα αντίστοιχα της συμφωνίας πώλησης και επαναγοράς ή συμφωνίας δανειοδοσίας. Οι μεταφερόμενοι τίτλοι στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών εξακολουθούν να υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό).

11. Οι συναλλαγές αγοράς με συμφωνία επαναπώλησης (reverse repos) και οι συναλλαγές συμφωνίας δανειοληψίας, που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις μόνο για τον γενικό κίνδυνο θέσης. Για τον υπολογισμό των εν λόγω κεφαλαιακών απαιτήσεων, η αξία των μεταφερόμενων τίτλων θα εμφανίζεται ως θετική θέση π.χ. θετική θέση σε ομόλογο με εναπομένουσα διάρκεια και κουπόνι ταυτόσημα με τα αντίστοιχα της συμφωνίας αγοράς και επαναπώλησης ή συμφωνίας δανειοληψίας. Οι μεταφερόμενοι τίτλοι στα πλαίσια των ανωτέρω συναλλαγών δεν υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις για τον κίνδυνο θέσης (γενικό και ειδικό).

12. Θέσεις σε τίτλους που περιλαμβάνονται σε συναλλαγές πώλησης με συμφωνία επαναγοράς ή συναλλαγές συμφωνιών δανειοδοσίας επιτρέπεται να συμψηφίζονται με πανομοιότυπες αντίθετες θέσεις.

13. Ανεξάρτητα από το που καταχωρούνται, όλες οι συναλλαγές των ανωτέρω παραγράφων 10, 11 και 12 υπόκεινται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις που προκύπτουν από τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου (Παράρτημα ΙΙ Τμήμα Γ).

Τμήμα Δ : ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Δ1. Γενικά

14. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συγκροτούν και διατηρούν σε ισχύ συστήματα και ελέγχους που να είναι επαρκή για την παροχή συνετών και αξιόπιστων εκτιμήσεων αποτίμησης.

15. Τα συστήματα και οι έλεγχοι πρέπει να πληρούν τις προϋποθέσεις που ορίζονται στη ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, και να περιλαμβάνουν οπωσδήποτε τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Τεκμηριωμένες έγγραφες πολιτικές και διαδικασίες για τη μέθοδο αποτίμησης. Αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τον σαφή καθορισμό των ευθυνών των διαφόρων τομέων που εμπλέκονται στον καθορισμό της αποτίμησης, τις πηγές πληροφόρησης για την αγορά και την εξέταση της καταλληλότητάς τους, τη συχνότητα ανεξάρτητων αποτιμήσεων, τις χρονικές παραμέτρους των τιμών κλεισίματος, διαδικασίες για την αναπροσαρμογή των αποτιμήσεων και διαδικασίες επαλήθευσης μεθοδολογίας, τόσο στο τέλος κάθε μήνα όσο και σε άλλες χρονικές στιγμές.

β. Σαφείς και ανεξάρτητους από το κέντρο διαπραγμάτευσης διαύλους αναφοράς για το τμήμα που είναι υπεύθυνο για τη διαδικασία αποτίμησης. Η αναφορά θα πρέπει, εν τέλει, να καταλήγει σε εκτελεστικό μέλος της Διοίκησης

Δ2: Μέθοδοι συνετής αποτίμησης

16. Η αποτίμηση των θέσεων μπορεί να γίνεται είτε «σε τιμές αγοράς» είτε «βάσει υποδείγματος»

17. Με τον όρο «αποτίμηση σε τιμές αγοράς» (**marking to market**), νοείται η σε ημερήσια, τουλάχιστον, βάση αποτίμηση θέσεων σε τιμές εκκαθάρισης άμεσα διαθέσιμες και προερχόμενες από ανεξάρτητη πηγή (π.χ. τιμές χρηματιστηρίου, τιμές που είναι διαθέσιμες ηλεκτρονικά και τιμές προερχόμενες από περισσότερες ανεξάρτητες και έγκυρες χρηματιστηριακές εταιρείες).

18. Κατά την «αποτίμηση σε τιμές αγοράς» χρησιμοποιείται η πλέον συνετή τιμή αγοράς-πώλησης εκτός εάν το πιστωτικό ίδρυμα είναι σημαντικός ειδικός διαπραγματευτής για τον συγκεκριμένο τύπο χρηματοπιστωτικού μέσου ή βασικού εμπορεύματος και μπορεί να εκκαθαρίσει τη θέση στη μέση τιμή της αγοράς (mid market price).

19. Όταν δεν είναι δυνατή η «αποτίμηση σε τιμές αγοράς», τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να αποτιμούν τις θέσεις ή τα χαρτοφυλάκιά τους βάσει υποδείγματος πριν από την εφαρμογή κεφαλαιακών απαιτήσεων στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών. Με τον όρο «αποτίμηση βάσει υποδείγματος» (**marking to model**) νοείται κάθε αποτίμηση η οποία γίνεται με αποδεκτές μεθόδους και αποτελεί αντικείμενο συγκριτικής αξιολόγησης (benchmarking) ή προβολής (extrapolation) ή προσεγγιστικής εκτίμησης από τα δεδομένα της αγοράς.

20. Κατά την αποτίμηση βάσει υποδείγματος, πρέπει να τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, καθώς και οι ακόλουθες :

α. Η Διοίκηση πρέπει να γνωρίζει τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου συναλλαγών που υπόκεινται σε αποτίμηση βάσει υποδείγματος και να αντιλαμβάνεται τον βαθμό αβεβαιότητας που τούτο συνεπάγεται για τη μέτρηση του κινδύνου και της απόδοσης της εκάστοτε συναλλαγής.

β. Τα δεδομένα αγοράς αντλούνται στο μέτρο του δυνατού με γνώμονα τις αγοραίες τιμές, ενώ η καταλληλότητα των δεδομένων της εκάστοτε θέσης και οι παράμετροι του υποδείγματος υποβάλλονται σε τακτή αξιολόγηση.

γ. Οσάκις είναι διαθέσιμες, χρησιμοποιούνται μεθοδολογίες αποτίμησης οι οποίες αποτελούν αποδεκτή πρακτική στην αγορά για συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ή εμπορεύματα.

δ. Όταν το υπόδειγμα αναπτύσσεται από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, πρέπει να στηρίζεται σε κατάλληλες παραδοχές οι οποίες έχουν αξιολογηθεί και ελεγχθεί από φορείς με κατάλληλη κατάρτιση και ανεξάρτητους από τη διαδικασία ανάπτυξης του υποδείγματος.

Το υπόδειγμα αναπτύσσεται ή εγκρίνεται χωρίς την ανάμειξη του κέντρου διαπραγμάτευσης (front office) και η ορθότητά του ελέγχεται από κατάλληλα καταρτισμένους ανεξάρτητους φορείς. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει την επικύρωση των μαθηματικών υπολογισμών, των παραδοχών και του χρησιμοποιούμενου λογισμικού.

ε. Υφίστανται τυπικές διαδικασίες ελέγχου των αλλαγών, ενώ ασφαλές αντίγραφο του υποδείγματος φυλάσσεται και χρησιμοποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα για τον έλεγχο των αποτιμήσεων.

στ. Οι υπεύθυνοι για τη διαχείριση κινδύνων γνωρίζουν τις αδυναμίες των χρησιμοποιούμενων υποδειγμάτων, και τις επιπτώσεις τους στα αποτελέσματα των αποτιμήσεων.

ζ. Το υπόδειγμα υποβάλλεται σε τακτική επανεξέταση προκειμένου να κριθεί η αποτελεσματικότητά του (π.χ. για να εξακριβωθεί κατά πόσον οι παραδοχές εξακολουθούν να είναι κατάλληλες, να γίνει ανάλυση των κερδών και ζημιών σε σχέση με τους παράγοντες κινδύνου ή να συγκριθούν οι πραγματικές τιμές κλεισίματος με τις τιμές που προκύπτουν από το υπόδειγμα).

21. Επιπλέον της αποτίμησης σε τιμές αγοράς ή της αποτίμησης βάσει υποδείγματος, πρέπει να διενεργείται ανεξάρτητη επαλήθευση. Πρόκειται για τη διαδικασία με την οποία οι τιμές αγοράς ή τα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για το υπόδειγμα υποβάλλονται σε τακτικό έλεγχο της ακρίβειας και ανεξαρτησίας τους. Μολονότι η καθημερινή αποτίμηση είναι δυνατό να πραγματοποιείται από τους διαπραγματευτές, η επαλήθευση των τιμών αγοράς και των δεδομένων που χρησιμοποιούνται για το υπόδειγμα είναι σκόπιμο να διενεργείται από φορέα ανεξάρτητο σε σχέση με το κέντρο διαπραγμάτευσης, τουλάχιστον σε μηνιαία βάση (ή συχνότερα, αναλόγως του χαρακτήρα της αγοράς ή της συναλλακτικής δραστηριότητας). Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ανεξάρτητες πηγές για τις τιμές ή υπάρχουν μεν αλλά χαρακτηρίζονται από αυξημένη υποκειμενικότητα, ενδείκνυται ενδεχομένως η εφαρμογή μέτρων σύνεσης, όπως είναι οι προσαρμογές αποτίμησης.

Δ3: Αποθεματικά αποτίμησης και Προσαρμογές Αξίας

22. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να συγκροτούν και διατηρούν σε ισχύ διαδικασίες που να επιτρέπουν τη σύσταση “αποθεματικών αποτίμησης” ή/και “προσαρμογών αξίας”.

23. Η Τράπεζα της Ελλάδας απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα τη διερεύνηση της σκοπιμότητας διενέργειας προσαρμογών αξίας και σύστασης αποθεματικών αποτίμησης για τα εξής: μη δεδουλευμένα πιστωτικά περιθώρια (unearned credit spreads), έξοδα εκκαθάρισης, λειτουργικοί κίνδυνοι, πρόωρη λήξη, επενδυτικά έξοδα και έξοδα χρηματοδότησης, μελλοντικά διοικητικά έξοδα και, εφόσον ισχύει, κίνδυνος υποδείγματος.

24. Θέσεις μειωμένης ρευστότητας είναι δυνατό να προκύψουν τόσο από γεγονότα της αγοράς όσο και από καταστάσεις που αφορούν το πιστωτικό ίδρυμα, π.χ. συγκεντρωμένες ή/και μη ευχερούς ρευστοποιήσης θέσεις.

25. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα εξετάζει κατά πόσον είναι απαραίτητη η σύσταση αποθεματικών αποτίμησης για στοιχεία μειωμένης ρευστότητας, πρέπει να συνεκτιμά διάφορους παράγοντες, στους οποίους συγκαταλέγονται οι εξής: το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την αντιστάθμιση της θέσης ή των κινδύνων που περικλείει η θέση, η μεταβλητότητα και ο μέσος όρος των αποκλίσεων μεταξύ τιμής αγοράς και τιμής πώλησης, η διαθεσιμότητα παρεχόμενων τιμών (πλήθος και ταυτότητα των ειδικών διαπραγματευτών) και η μεταβλητότητα και ο μέσος όρος των όγκων συναλλαγών, οι συγκεντρώσεις στην αγορά, η χρονολογική διάρθρωση των θέσεων, ο βαθμός στον οποίο η αποτίμηση γίνεται βάσει υποδείγματος και η επίπτωση άλλων κινδύνων που σχετίζονται με το υπόδειγμα .

26. Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί αποτιμήσεις τρίτων ή αποτιμήσεις βάσει υποδείγματος, πρέπει να εξετάζει τη σκοπιμότητα προσαρμογής αποτίμησης. Επιπλέον, τα πιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν την αναγκαιότητα συγκρότησης αποθεματικών αποτίμησης για θέσεις μειωμένης ρευστότητας και ελέγχουν συνεχώς την επάρκειά τους.

5. Πράξη 2594/20.8.2007: Κίνδυνος Αντισυμβαλλόμενου (Counterparty Credit Risk)

Παρέχεται στα πιστωτικά ιδρύματα η δυνατότητα χρησιμοποίησης και νέων εξελιγμένων μεθόδων για τον υπολογισμό της αξίας των ανοιγμάτων, ειδικά, από συναλλαγές τύπου πώλησης και επαναγοράς (REPOS) και από συμβάσεις παραγώγων, προκειμένου να υπολογιστούν οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Ο κίνδυνος αυτός αφορά τη ζημιά που θα προκύψει για το πιστωτικό ίδρυμα εάν ο αντισυμβαλλόμενος δεν ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, λαμβανομένων υπόψη και των πιθανών διακυμάνσεων των τιμών αγοράς των χρηματοπιστωτικών μέσων που αφορά η συναλλαγή.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

Ορίζονται τα ακόλουθα σχετικά με τον υπολογισμό των ανοιγμάτων που δημιουργούν πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου και προέρχονται από συναλλαγές α) εξω-χρηματοπιστωτικών πράξεων επί παραγώγων μέσων, β) πράξεων χρηματοδότησης τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων και γ) πράξεων με μακρά προθεσμία διακανονισμού:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης εφαρμόζονται οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλόμενου» (counterparty credit risk - CCR): ο κίνδυνος ζημίας σε περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος σε μια συναλλαγή αθετεί τις υποχρεώσεις του πριν από τον οριστικό διακανονισμό των χρηματοροών της συναλλαγής και η συναλλαγή έχει θετική αξία.

2. «Συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού» (long settlement transactions): συναλλαγές στις οποίες ο αντισυμβαλλόμενος του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνει να παραδώσει έναν τίτλο, ένα εμπόρευμα ή ένα ποσό συναλλάγματος έναντι μετρητών, άλλων χρηματοπιστωτικών μέσων ή εμπορευμάτων, ή αντιστρόφως, σε α) ημερομηνία διακανονισμού ή παράδοσης μεταγενέστερη από τη συνήθη πρακτική της αγοράς για τέτοιου τύπου συναλλαγών, ή β) σε ημερομηνία μεταγενέστερη των πέντε εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία συναλλαγής, ανεξάρτητα εάν η μεταγενέστερη αυτή ημερομηνία είναι η καθιερωμένη πρακτική της αγοράς.

3. «Κεντρικός αντισυμβαλλόμενος» (central counterparty): η οντότητα που λειτουργεί ως διαμεσολαβητής σε συμβάσεις που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες χρηματαγορές και αναλαμβάνει τον ρόλο αγοραστή έναντι κάθε πωλητή και πωλητή έναντι κάθε αγοραστή.

4. «Συμψηφισμός μεταξύ προϊόντων» (cross-product netting): η ομαδοποίηση εντός του ίδιου συμψηφιστικού συνόλου συναλλαγών που αφορούν διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων σύμφωνα με τους κανόνες περί συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων, όπως αυτοί καθορίζονται στο Τμήμα ΣΤ της παρούσας Πράξης.

- 5. «Τρέχον άνοιγμα» (current exposure):** η τρέχουσα αγοραία αξία συναλλαγής ή συναλλαγών σε συμψηφιστικό σύνολο με έναν αντισυμβαλλόμενο, η οποία θα απολεσθεί εάν ο αντισυμβαλλόμενος αθετήσει τις υποχρεώσεις του, με την παραδοχή ότι κανένα μέρος της αξίας αυτής δεν μπορεί να ανακτηθεί σε πτωχευτική διαδικασία.
- 6. «Τρέχουσα αγοραία αξία» (current market value ή CMV):** η καθαρή (συνυπολογιζομένων των θετικών ή αρνητικών αξιών) αγοραία αξία των συναλλαγών που περιλαμβάνονται στο συμψηφιστικό σύνολο με τον αντισυμβαλλόμενο.
- 7. «Πραγματική κατανομή» (actual distribution):** η κατανομή τρεχουσών αγοραίων τιμών ή μελλοντικών ανοιγμάτων, υπολογιζόμενη με βάση ιστορικές ή πραγματοποιηθείσες τιμές.
- 8. «Κατανομή ανοιγμάτων» (distribution of exposures):** η πρόβλεψη της κατανομής πιθανοτήτων των αγοραίων αξιών όταν οι προβλέψεις αρνητικής αγοραίας αξίας τίθενται ίσες με το μηδέν.
- 9. «Κατανομή αγοραίων αξιών» (distribution of market values):** η πρόβλεψη της κατανομής πιθανοτήτων των καθαρών αγοραίων αξιών των συναλλαγών ενός συμψηφιστικού συνόλου σε μελλοντική ημερομηνία (ορίζοντας πρόβλεψης) με βάση ιστορικές τιμές της αγοραίας αξίας των συναλλαγών αυτών.
- 10. «Πραγματικό αναμενόμενο άνοιγμα» (effective expected exposure ή Πραγματικό ΕΕ) :** το μεγαλύτερο μεταξύ του αναμενόμενου ανοίγματος σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία και του πραγματικού ανοίγματος σε προγενέστερη ημερομηνία.
- 11. «Πραγματικό Αναμενόμενο θετικό άνοιγμα» (effective expected positive exposure ή effective EPE):** ο διαχρονικά σταθμισμένος μέσος όρος των πραγματικών αναμενόμενων ανοιγμάτων για περίοδο ενός έτους. Εάν όλες οι συμβάσεις εντός του συμψηφιστικού συνόλου λήγουν πριν τη λήξη του ενός έτους, το «αναμενόμενο θετικό άνοιγμα» υπολογίζεται για διάστημα ίσο με τη διάρκεια της σύμβασης με τη μεγαλύτερη προθεσμία λήξης στο συμψηφιστικό σύνολο. Η στάθμιση κάθε ανοίγματος είναι η αναλογία που αντιπροσωπεύει κάθε μεμονωμένο πραγματικό αναμενόμενο άνοιγμα ως προς το συνολικό πραγματικό αναμενόμενο άνοιγμα κατά το σχετικό χρονικό διάστημα.
- 12. «Πραγματική ληκτότητα» (effective maturity):** σύμφωνα με τη μέθοδο του εσωτερικού υποδείγματος, για ένα συμψηφιστικό σύνολο με ληκτότητα μεγαλύτερη του ενός έτους ισούται με το λόγο του αθροίσματος του αναμενόμενου ανοίγματος (expected exposure) καθ' όλη τη διάρκεια των συναλλαγών προεξοφλημένο στο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο, προς το άθροισμα του αναμενόμενου ανοίγματος κατά τη διάρκεια ενός χρόνου προεξοφλημένο στο επιτόκιο χωρίς κίνδυνο. Η πραγματική ληκτότητα μπορεί να προσαρμοστεί για το κίνδυνο αναχρηματοδότησης (rollover risk) αντικαθιστώντας το αναμενόμενο άνοιγμα με πραγματικό αναμενόμενο άνοιγμα (effective expected exposure) για ορίζοντες πρόβλεψης μικρότερους του ενός έτους.
- 13. «Αναμενόμενο άνοιγμα» (expected exposure ή ΕΕ):** ο μέσος όρος της κατανομής των ανοιγμάτων, σε κάθε δεδομένη μελλοντική ημερομηνία, πριν την ημερομηνία λήξης της συναλλαγής, η οποία έχει τη μεγαλύτερη προθεσμία λήξης στο συμψηφιστικό σύνολο.
- 14. «Αναμενόμενο θετικό άνοιγμα» (expected positive exposure ή EPE):** ο διαχρονικά σταθμισμένος μέσος των αναμενόμενων ανοιγμάτων. Η στάθμιση κάθε ανοίγματος είναι η αναλογία που αντιπροσωπεύει κάθε μεμονωμένο αναμενόμενο άνοιγμα ως προς το συνολικό αναμενόμενο άνοιγμα κατά το σχετικό χρονικό διάστημα.
- 15. «Γενικός κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης» (general wrong-way risk):** ο κίνδυνος που δημιουργείται όταν η πιθανότητα αθέτησης των αντισυμβαλλόμενων συσχετίζεται θετικά με γενικούς παράγοντες κινδύνου αγοράς.
- 16. «Αντισταθμιστικό σύνολο» (hedging set):** το υποσύνολο θέσεων, από το σύνολο των θέσεων ενός συμψηφιστικού συνόλου, των οποίων μόνον το υπόλοιπο τους λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό της συνολικής αξίας του ανοίγματος με βάση την τυποποιημένη μέθοδο που περιγράφεται στο Τμήμα Δ της παρούσας Πράξης.
- 17. «Συμφωνία περιθωρίου» (margin agreement):** συμβατική συμφωνία ή διατάξεις της συμφωνίας, βάσει των οποίων ένας αντισυμβαλλόμενος παρέχει εξασφαλίσεις σε άλλον αντισυμβαλλόμενο όταν το άνοιγμα του δευτέρου έναντι του πρώτου υπερβαίνει ένα προκαθορισμένο επίπεδο.
- 18. «Πράξεις δανεισμού σε λογαριασμό περιθωρίου ασφάλισης» (margin lending transactions):** πράξεις δανεισμού κατά τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα χορηγεί πίστωση για την αγορά, την πώληση, τη μεταφορά ή διαπραγμάτευση τίτλων.
- 19. «Περίοδος κινδύνου περιθωρίου» (margin period of risk):** το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από την τελευταία ανταλλαγή εξασφαλίσεων για την κάλυψη ενός συμψηφιστικού συνόλου συναλλαγών με αντισυμβαλλόμενο υπό καθεστώς αθέτησης, έως το κλείσιμο των θέσεων του αντισυμβαλλόμενου και την εκ νέου αντιστάθμιση του απορρέοντος κινδύνου αγοράς.
- 20. «Κατώφλι περιθωρίου» (margin threshold):** το μέγιστο ποσό τρέχοντος ανοίγματος πέραν του οποίου ένας αντισυμβαλλόμενος έχει το δικαίωμα να απαιτήσει την παροχή εξασφαλίσεων.

21. «Συμψηφιστικό σύνολο» (netting set): η ομάδα συναλλαγών που έχουν συναφθεί με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο, οι οποίες υπάγονται σε νομικά δεσμευτική διμερή συμφωνία συμψηφισμού και των οποίων ο συμψηφισμός αναγνωρίζεται βάσει του Τμήματος ΣΤ της παρούσας Πράξης. Κάθε συναλλαγή η οποία δεν αποτελεί αντικείμενο νομικά δεσμευτικής διμερούς συμφωνίας συμψηφισμού, η οποία αναγνωρίζεται βάσει του Τμήματος ΣΤ, ερμηνεύεται ως χωριστό συμψηφιστικό σύνολο.

22. «Μέγιστο άνοιγμα» (peak exposure): το υψηλότερο εκατοστημόριο της κατανομής ανοιγμάτων σε κάθε δεδομένη μελλοντική ημερομηνία πριν την ημερομηνία λήξης της συναλλαγής με τη μεγαλύτερη ημερομηνία λήξης στο συμψηφιστικό σύνολο.

23. «Ουδέτερη ως προς τον κίνδυνο κατανομή» (risk-neutral distribution): η κατανομή των τρεχουσών αγοραίων αξιών ή των ανοιγμάτων σε μελλοντική χρονική περίοδο, υπολογιζόμενη βάσει τεκμαρτών αγοραίων αξιών (π.χ. τεκμαρτές μεταβλητότητες).

24. «Κίνδυνος αναχρηματοδότησης» (rollover risk): το ποσό κατά το οποίο το αναμενόμενο θετικό άνοιγμα υποεκτιμάται, όταν προβλέπονται μελλοντικές συναλλαγές με έναν αντισυμβαλλόμενο που θα πραγματοποιούνται σε συνεχή βάση.

25. «Ειδικός κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης» (specific wrong-way risk): ο κίνδυνος που δημιουργείται όταν το άνοιγμα έναντι δεδομένου αντισυμβαλλομένου συσχετίζεται θετικά με την πιθανότητα αθέτησης του αντισυμβαλλομένου λόγω της φύσης των συναλλαγών που έχουν συναφθεί με αυτόν.

26. «Σκέλος πληρωμής» (payment leg): πληρωμή έναντι ανταλλαγής χρηματοπιστωτικού μέσου, ή πληρωμή έναντι ανταλλαγής άλλης πληρωμής, σε συναλλαγή σε εξωχρηματοπιστηριακό παράγωγο με γραμμικό προφίλ κινδύνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ

Τμήμα Α. Γενικές προβλέψεις

Κατηγορίες συναλλαγών

1. Οι συναλλαγές που δημιουργούν πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου είναι:

- α. συναλλαγές εξω-χρηματοπιστηριακών πράξεων επί παραγώγων μέσων που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας Πράξης,
- β. συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, που περιλαμβάνει τις συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, και τις συναλλαγές δανεισμού περιθωρίου,
- γ. συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού.

Επιλογή μεθόδου

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα προσδιορίζουν την αξία ανοίγματος για τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παρ. 1α, με χρήση μιας από τις μεθόδους που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης.
3. Τα πιστωτικά ιδρύματα προσδιορίζουν την αξία ανοίγματος για τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παρ. 1β, με χρήση της μεθόδου που περιγράφεται στο Τμήμα Ε της παρούσας Πράξης.
4. Τα πιστωτικά ιδρύματα προσδιορίζουν την αξία ανοίγματος για τις συναλλαγές που αναφέρονται στην παρ. 1γ με χρήση οποιασδήποτε από τις μεθόδους που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης, ανεξάρτητα από τη μέθοδο που έχει επιλεγεί για τα υπόλοιπα ανοίγματα της παρ. 1.
5. Η τυχόν χρήση από τα πιστωτικά ιδρύματα της Μεθόδου του Εσωτερικού Υποδείγματος, που περιγράφεται στο Τμήμα Ε της παρούσας Πράξης, για τον προσδιορισμό της αξίας των ανοιγμάτων για τις συναλλαγές, όπως προβλέπεται στις ανωτέρω παρ. 2, 3 και 4, υπόκειται στην έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος.
6. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εξαιρούνται από τις διατάξεις εφαρμογής της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Τμήμα Γ, παρ. 2 έως 4, επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τη Μέθοδο του Αρχικού Ανοίγματος, που περιγράφεται στο Τμήμα Γ της παρούσας Πράξης.
7. Για όσα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται η χρήση της Μεθόδου του Αρχικού Ανοίγματος, με βάση την ανωτέρω παρ. 6, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν τη συγκεκριμένη μέθοδο για το καθορισμό της αξίας του ανοίγματος που προκύπτει από συναλλαγές επί των παραγώγων μέσων που αναφέρονται στο Παράρτημα 1, παρ. 3, της παρούσας Πράξης.
8. Με την επιφύλαξη της παρ. 9, η συνδυασμένη χρήση των μεθόδων που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης, επιτρέπεται στο εσωτερικό ενός ομίλου, υπό την προϋπόθεση ότι η χρήση αυτή γίνεται επί μονίμου βάσεως.

9. Η συνδυασμένη χρήση των μεθόδων που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης, δεν επιτρέπεται για κάθε μια χωριστή νομική οντότητα στο εσωτερικό ενός ομίλου.

10. Η συνδυασμένη χρήση των μεθόδων, που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης, επιτρέπεται σε κάθε μια χωριστή νομική οντότητα στο εσωτερικό ενός ομίλου όταν μια από τις μεθόδους χρησιμοποιείται για τις περιπτώσεις που περιγράφονται στο Τμήμα Δ παρ. 32 της παρούσας Πράξης.

Αξία ανοίγματος

11. Η αξία ανοίγματος για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου τίθεται ίση με μηδέν για :

α. Πιστωτικά παράγωγα για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα αγοράζει προστασία για τη μείωση του πιστωτικού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, όπως αυτό ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, ή του πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλόμενου και υπολογίζει την κεφαλαιακή απαίτηση για το αντισταθμιζόμενο στοιχείο σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 ή την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, κατά περίπτωση.

β. Πιστωτικά παράγωγα, για τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα πωλεί προστασία, με την προϋπόθεση ότι αυτά υπόκεινται σε κεφαλαιακή απαίτηση για πιστωτικό κίνδυνο επί του συνόλου του ονομαστικού ποσού της πιστωτικής προστασίας.

γ. Ανοίγματα που προκύπτουν από συναλλαγές της παρ. 1 έναντι κεντρικού αντισυμβαλλόμενου και αποτελούν στοιχεία είτε του χαρτοφυλακίου συναλλαγών είτε του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, εφόσον τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

i. Δεν έχουν απορριφθεί από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο,

ii. παραμένουν ανεξόφλητες από τον κεντρικό αντισυμβαλλόμενο,

iii. τα ανοίγματα από πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου του κεντρικού αντισυμβαλλόμενου από όλους τους συμμετέχοντες στους διακανονισμούς του καλύπτονται πλήρως με εξασφαλίσεις σε καθημερινή βάση.

12. Για όλες τις μεθόδους που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης, η αξία ανοίγματος έναντι ενός αντισυμβαλλόμενου ισούται με το άθροισμα των αξιών ανοίγματος σε όλα τα συμψηφιστικά σύνολα με το συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο.

13. Κατά τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού, τα πιστωτικά ιδρύματα που τις εξαιρούν μόνιμα από την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, μπορούν να εφαρμόζουν σταθμίσεις σύμφωνα με την τυποποιημένη μέθοδο ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, ανεξάρτητα από το βαθμό σημαντικότητας των θέσεων αυτών.

14. Οι μέθοδοι που περιγράφονται στα Τμήματα Β έως Ε της παρούσας Πράξης μπορούν να χρησιμοποιηθούν εφόσον το ονομαστικό ποσό του αποτελέσματος του οποίου γίνεται χρήση είναι σε στενή αντιστοιχία με τον κίνδυνο που ενυπάρχει στη σύμβαση. Όταν π.χ. η σύμβαση προβλέπει πολλαπλές ταμειακές ροές, το ονομαστικό ποσό πρέπει να αναπροσαρμόζεται κατάλληλα ώστε να αντανakλά τις επιπτώσεις των πολλαπλών αυτών ροών επί των κινδύνων που ενυπάρχουν στη σύμβαση.

Τμήμα Β. Μέθοδος Αποτίμησης με βάση Τρέχουσες Τιμές Αγοράς (Mark to Market Method)

1. Σύμφωνα με τη μεθοδολογία Αποτίμησης με βάση Τρέχουσες Τιμές Αγοράς, η αξία του ανοίγματος για κάθε σύμβαση υπολογίζεται ως το άθροισμα του τρέχοντος κόστους αντικατάστασης της σύμβασης, εφόσον είναι θετικό, και του δυνητικού μελλοντικού ανοίγματος (potential future exposure).

2. Το τρέχον κόστος αντικατάστασης της σύμβασης είναι η τρέχουσα αγοραία αξία της σύμβασης.

3. Η αξία του δυνητικού μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος υπολογίζεται, ανεξάρτητα εάν το τρέχον κόστος αντικατάστασης είναι θετικό ή αρνητικό, πολλαπλασιάζοντας τα ονομαστικά ποσά των συμβάσεων με τα ποσοστά που αναφέρονται στον Πίνακα 1.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΠΙΝΑΚΑΣ 1					
Εναπομένουσα διάρκεια	Συμβάσεις επιτοκίου	Συμβάσεις που αφορούν τιμές συναλλάγματος και χρυσό	Συμβάσεις που αφορούν μετοχές	Συμβάσεις που αφορούν πολύτιμα μέταλλα εκτός από το χρυσό	Συμβάσεις που αφορούν εμπορεύματα εκτός των πολυτίμων μετάλλων

Κάτω του έτους	0%	1%	6%	7%	10%
Ένα έως πέντε έτη	0,5%	5%	8%	7%	12%
Πάνω από πέντε έτη	1,5%	7,5%	10%	8%	15%

4. Κατά τον υπολογισμό της αξίας του δυνητικού μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος ισχύουν τα ακόλουθα:

α. Δεν υπολογίζεται δυνητικό μελλοντικό πιστωτικό άνοιγμα για θέσεις σε συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινόμενου με κυμαινόμενο επιτόκιο στο ίδιο νόμισμα. Για τις θέσεις αυτές υπολογίζεται μόνο τρέχον κόστος αντικατάστασης.

β. Οι συμβάσεις που δεν εμπίπτουν σε μία από τις κατηγορίες του ανωτέρω πίνακα θα αντιμετωπίζονται ως συμβάσεις της κατηγορίας «εμπορεύματα εκτός των πολυτίμων μετάλλων».

γ. Για τις συμβάσεις με πολλαπλές ανταλλαγές κεφαλαίου, το αντίστοιχο ποσοστό θα πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό των πληρωμών που απομένουν να πραγματοποιηθούν σύμφωνα με τη σύμβαση.

δ. Για τις συμβάσεις που έχουν διαμορφωθεί με σκοπό να διακανονίζονται τα εκκρεμή ανοίγματα που προκύπτουν σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και στις οποίες οι όροι επανακαθορίζονται, έτσι ώστε η αγοραία τιμή της σύμβασης να είναι μηδέν στις εν λόγω ημερομηνίες, η εναπομένουσα προθεσμία λήξης (residual maturity) θα είναι ίση με τον χρόνο που απομένει μέχρι τον επόμενο επανακαθορισμό. Στην περίπτωση των συμβάσεων επιτοκίου που πληρούν τα κριτήρια αυτά και έχουν υπολειπόμενη προθεσμία (remaining maturity) πάνω από ένα έτος, το ποσοστό δεν μπορεί να είναι χαμηλότερο από 0,5%.

5. Για να υπολογισθεί το ύψος δυνητικού μελλοντικού ανοίγματος για συμβάσεις τύπου “total return swap” ή “credit default swap”, του χαρτοφυλακίου συναλλαγών, το ονομαστικό ποσό πολλαπλασιάζεται με τα ποσοστά του Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2		
	Αγοραστής προστασίας	Πωλητής προστασίας
Total return swap		
«Εγκεκριμένα» υποκείμενα μέσα	5%	5%
«Μη εγκεκριμένα» υποκείμενα μέσα	10%	10%
Credit default swap		
«Εγκεκριμένα» υποκείμενα μέσα	5%	5%
«Μη εγκεκριμένα» υποκείμενα μέσα	10%	10%

6. Τα εγκεκριμένα υποκείμενα μέσα ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Παράρτημα 1, Τμήμα Γ, παρ. 5.

7. Αν σε σύμβαση τύπου “credit default swap” το άνοιγμα που προκύπτει αποτελεί θετική θέση στο υποκείμενο μέσο, το πιστωτικό ίδρυμα (πωλητής προστασίας) έχει την ευχέρεια να εφαρμόσει ποσοστό 0% για το δυνητικό μελλοντικό άνοιγμα, εκτός αν η σύμβαση υπόκειται σε ρήτρα εκκαθάρισης λόγω αφερεγγυότητας του αγοραστή προστασίας, έστω και αν το υποκείμενο μέσο δεν τελεί σε κατάσταση αθέτησης τήρησης υποχρέωσης.

8. Όταν πρόκειται για σύμβαση τύπου «nth to default swap», το ποσοστό του Πίνακα 2 που πρέπει να εφαρμοσθεί καθορίζεται από την υποχρέωση με τη νιοστή χαμηλότερη πιστωτική ποιότητα, με την προϋπόθεση ότι αυτή είναι εγκεκριμένο στοιχείο.

9. Οι επιπτώσεις του συμβατικού συμψηφισμού, εφόσον ικανοποιούνται οι προβλεπόμενες στο Τμήμα ΣΤ της Παρούσας Πράξης προϋποθέσεις, έχουν ως εξής:

α. Όσον αφορά τις συμβάσεις ανανέωσης οφειλής (contracts for novation), επιτρέπεται να σταθμίζονται, αντί των μεικτών, τα καθαρά ποσά που καθορίζονται από τις εν λόγω συμβάσεις. Συνεπώς, το τρέχον κόστος αντικατάστασης και τα ονομαστικά ποσά των συμβάσεων ή οι αξίες των υποκείμενων μέσων θα υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη τις συμβάσεις ανανέωσης.

β. Όσον αφορά τις λοιπές συμβάσεις συμψηφισμού:

(1) Το τρέχον κόστος αντικατάστασης για τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται σε μία συμφωνία συμψηφισμού μπορεί να υπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη το υποθετικό καθαρό κόστος αντικατάστασης που προκύπτει από τη συμφωνία.

Όταν από τον συμψηφισμό προκύπτει καθαρή υποχρέωση για το πιστωτικό ίδρυμα που υπολογίζει το καθαρό κόστος αντικατάστασης, το τρέχον κόστος αντικατάστασης θεωρείται ότι είναι μηδενικό.

(2) Το ποσό του δυνητικού μελλοντικού πιστωτικού ανοίγματος, για όλες τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται σε μια συμφωνία συμψηφισμού, μπορεί να μειωθεί σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο:

$$\text{PFE}_{\text{μειωμένο}} = 0,4 * \text{PFE}_{\text{ακαθάριστο}} + 0,6 * \Delta\text{ΚΑ} * \text{PFE}_{\text{ακαθάριστο}}$$

όπου:

PFE_{μειωμένο} = το μειωμένο δυνητικό μελλοντικό πιστωτικό άνοιγμα για όλες τις συμβάσεις με έναν συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο που περιλαμβάνονται σε μια νομικά έγκυρη διμερή συμφωνία συμψηφισμού.

PFE_{ακαθάριστο} = το άθροισμα των δυνητικών μελλοντικών πιστωτικών ανοιγμάτων για όλες τις συμβάσεις με έναν συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο που περιλαμβάνονται σε μια νομικά έγκυρη συμφωνία συμψηφισμού, τα οποία υπολογίζονται αν πολλαπλασιαστούν τα πλασματικά ονομαστικά ποσά με τα ποσοστά του Πίνακα 1.

ΔΚΑ = Δείκτης καθαρού προς ακαθάριστο (net-to-gross ratio).

(3) Ο Δείκτης καθαρού προς ακαθάριστο (ΔΚΑ) υπολογίζεται ως:

(α) είτε το πηλίκο του καθαρού κόστους αντικατάστασης για όλες τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται σε μία νομικά έγκυρη συμφωνία συμψηφισμού με έναν συγκεκριμένο αντισυμβαλλόμενο (αριθμητής) προς το ακαθάριστο κόστος αντικατάστασης για όλες τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται σε μια νομικά έγκυρη διμερή συμφωνία συμψηφισμού με τον ίδιο αντισυμβαλλόμενο (παρονομαστής),

(β) είτε το πηλίκο του αθροίσματος του καθαρού κόστους αντικατάστασης που υπολογίζεται σε διμερή βάση για όλους τους αντισυμβαλλομένους λαμβανομένων υπόψη όλων των συμβάσεων που περιλαμβάνονται σε νομικά έγκυρες συμφωνίες συμψηφισμού (αριθμητής) προς το ακαθάριστο κόστος αντικατάστασης για όλες τις συμβάσεις που περιλαμβάνονται σε νομικά έγκυρες συμφωνίες συμψηφισμού (παρονομαστής).

Η μέθοδος που θα επιλεγεί πρέπει να χρησιμοποιείται με συνέπεια.

(4) Για τον υπολογισμό των δυνητικών μελλοντικών πιστωτικών ανοιγμάτων σύμφωνα με τον ανωτέρω τύπο, οι πλήρως αντιστοιχιζόμενες μεταξύ τους συμβάσεις (perfectly matching contracts), που περιλαμβάνονται στη συμφωνία συμψηφισμού, μπορούν να λαμβάνονται υπόψη ως μια σύμβαση με πλασματικό ονομαστικό ποσό ίσο προς τις καθαρές εισροές. Πλήρως αντιστοιχιζόμενες μεταξύ τους συμβάσεις θεωρούνται τα συμβόλαια προθεσμιακών πράξεων συναλλάγματος ή παρεμφερείς συμβάσεις, στις οποίες το ονομαστικό ποσό είναι ισοδύναμο με τις ταμειακές ροές, εφόσον οι ταμειακές ροές λήγουν την ίδια τοκοφόρο ημερομηνία και είναι εκπεφρασμένες πλήρως ή εν μέρει στο ίδιο νόμισμα.

Τμήμα Γ. Μέθοδος Αρχικού Ανοίγματος (Original Exposure Method)

1. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που τηρούν τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Τμήμα Α, παρ. 6 και 7 της παρούσας Πράξης και χρησιμοποιούν τη Μέθοδο Αρχικού Ανοίγματος, η αξία του ανοίγματος υπολογίζεται πολλαπλασιάζοντας το ονομαστικό ποσό κάθε σύμβασης με τα αντίστοιχα ποσοστά που αναφέρονται στον Πίνακα 3.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3		
Αρχική διάρκεια	Συμβάσεις επιτοκίου	Συμβάσεις που αφορούν τιμές συναλλάγματος και χρυσό
Κάτω του έτους	0,5%	2%
Πάνω από ένα έτος αλλά όχι μεγαλύτερη από δύο έτη	1%	5%
Για κάθε επιπλέον έτος	1%	3%

2. Στην περίπτωση των συμβάσεων επιτοκίου, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, με την σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, να επιλέξουν είτε την αρχική είτε την εναπομένουσα προθεσμία.

3. Οι επιπτώσεις του συμβατικού συμψηφισμού, εφόσον ικανοποιούνται οι προβλεπόμενες στο Τμήμα ΣΤ της Παρούσας Πράξης προϋποθέσεις, έχουν ως εξής:

α. Όσον αφορά τις συμβάσεις ανανέωσης οφειλής, επιτρέπεται, αντί των μεικτών, να σταθμίζονται τα καθαρά ποσά, που καθορίζονται από τις εν λόγω συμβάσεις. Συνεπώς, για τον υπολογισμό του ονομαστικού ποσού λαμβάνονται οι συμβάσεις ανανέωσης και χρησιμοποιούνται τα ποσοστά του Πίνακα 3.

β. Όσον αφορά τις λοιπές συμβάσεις συμψηφισμού:

(1) Οι πλήρως αντιστοιχιζόμενες μεταξύ τους συμβάσεις που περιλαμβάνονται στη συμφωνία συμψηφισμού, είναι δυνατό να λαμβάνονται υπόψη ως μία σύμβαση με ονομαστικό ποσό ισοδύναμο προς τις καθαρές εισροές. Τα ονομαστικά ποσά πολλαπλασιάζονται με τα ποσοστά του Πίνακα 3.

(2) Προκειμένου περί οποιονδήποτε άλλων συμβάσεων που περιλαμβάνονται σε συμφωνία συμψηφισμού, τα εφαρμοστέα ποσοστά, είναι δυνατό να ελαττωθούν κατά τα εκτιθέμενα στον Πίνακα 4:

ΠΙΝΑΚΑΣ 4		
Αρχική διάρκεια	Συμβάσεις επιτοκίου	Συμβάσεις τιμών συναλλάγματος
Κάτω του έτους	0,35%	1,50%
Πάνω από ένα έτος αλλά όχι μεγαλύτερη από δύο έτη	0,75%	3,75%
Για κάθε επιπλέον έτος	0,75%	2,25%

Τμήμα Δ. Τυποποιημένη Μέθοδος (Standardized Method)

1. Η χρήση της τυποποιημένης μεθόδου επιτρέπεται μόνο για τις συναλλαγές που αναφέρονται στις παρ. 1α και 1γ του Τμήματος Α της Παρούσας Πράξης.

2. Η αξία ανοίγματος υπολογίζεται χωριστά για κάθε συμψηφιστικό σύνολο και μετά την αφαίρεση των εξασφαλίσεων, ως εξής:

$$\text{αξία ανοίγματος} = \beta * \max(\text{CMV} - \text{CMC}, \sum_j \sum_i \text{RPT}_{ij} - \sum_l \text{RPC}_{il} / * \text{CCRM}_j)$$

όπου:

$$\text{CMV} = \sum_i \text{CMV}_i$$

$$\text{CMC} = \sum_l \text{CMC}_l$$

CMV = τρέχουσα αγοραία αξία του χαρτοφυλακίου του συνόλου των συναλλαγών που ανήκουν σε συμψηφιστικό σύνολο με τον αντισυμβαλλόμενο.

CMV_i = τρέχουσα αγοραία αξία κάθε συναλλαγής i.

CMC = τρέχουσα αγοραία αξία των εξασφαλίσεων που μεταβιβάζονται στο συμψηφιστικό σύνολο.

CMC_l = τρέχουσα αγοραία αξία κάθε εξασφάλισης l.

i = δείκτης που απεικονίζει τη συναλλαγή i.

j = δείκτης που απεικονίζει το αντισταθμιστικό σύνολο j. Κάθε αντισταθμιστικό σύνολο αντιστοιχεί σε παράγοντες κινδύνου για τους οποίους μπορεί να γίνει συμψηφισμός των θέσεων με αντίθετο πρόσημο ώστε να προκύψει μια καθαρή θέση κινδύνου στην οποία βασίζεται στη συνέχεια η μέτρηση του ανοίγματος.

l = δείκτης εξασφάλισης l.

RPT_{ij} = θέση κινδύνου από τη συναλλαγή i σε σχέση με το αντισταθμιστικό σύνολο j. Νοείται ως η αντιστοίχιση κάθε συναλλαγής με τους αντίστοιχους συντελεστές κινδύνου.

RPC_{il} = θέση κινδύνου από εξασφάλιση l σε σχέση με το αντισταθμιστικό σύνολο j.

CCRM_j = πολλαπλασιαστής (CCR Multiplier) του Πίνακα 5 σε σχέση με το αντισταθμιστικό σύνολο j.

β = εποπτική τιμή του συντελεστή ίση με 1,4 .

3. Εξασφάλιση που λαμβάνεται από αντισυμβαλλόμενο έχει θετικό πρόσημο, ενώ εξασφάλιση που παρέχεται σε αντισυμβαλλόμενο έχει αρνητικό πρόσημο. Οι εξασφαλίσεις που αναγνωρίζονται για την τυποποιημένη μέθοδο πρέπει να είναι αποδεκτές με βάση την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ.

4. Στην περίπτωση εξωχρηματιστηριακού παραγώγου που έχει συμπεριληφθεί στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, κάθε χρηματοοικονομικό μέσο και βασικό εμπόρευμα που πληροί τις προϋποθέσεις για να συμπεριληφθεί στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, είναι δυνατό να αναγνωρισθεί ως αποδεκτή εξασφάλιση.

5. Για χρηματοοικονομικά μέσα ή βασικά εμπορεύματα τα οποία αναγνωρίζονται ως αποδεκτή εξασφάλιση με βάση την παρ. 4 αλλά χαρακτηρίζονται ως μη αποδεκτά με βάση την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, και το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί τους εποπτικούς συντελεστές προσαρμογής ως προς τη μεταβλητότητα, με βάση την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, αντιμετωπίζονται, ως προς τους συντελεστές προσαρμογής για μεταβλητότητα, με τον ίδιο τρόπο όπως και οι μετοχές οι οποίες δεν περιλαμβάνονται σε βασικό δείκτη και είναι εισηγμένες σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο.

6. Αν τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν τη δική τους προσέγγιση για την εκτίμηση των προσαρμογών μεταβλητότητας, με βάση τις προϋποθέσεις της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ, τότε οι προσαρμογές μεταβλητότητας πρέπει να υπολογίζονται για κάθε στοιχείο χωριστά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

Κατηγορίες αντισταθμιστικών συνόλων		CCRM
1	Επιτόκια	0.2%
2	Επιτόκια για θέσεις κινδύνου από χρεωστικούς τίτλους αναφοράς που αποτελούν υποκείμενο μέσο σύμβασης μεταφοράς κινδύνου αθέτησης και στους οποίους εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση ίση με ή μικρότερη του 1,60% σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 Παράρτημα 1 Τμήμα Γ	0.3%
3	Επιτόκια για θέσεις κινδύνου από χρεωστικούς τίτλους ή χρεωστικούς τίτλους αναφοράς στους οποίους εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση ίση με ή μεγαλύτερη του 1,60% σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 Παράρτημα 1 Τμήμα Γ	0.6%
4	Συναλλαγματικές ισοτιμίες	2.5%
5	Ηλεκτρική ενέργεια	4.0%
6	Χρυσός	5.0%
7	Μετοχές	7.0%
8	Πολύτιμα μέταλλα (εκτός χρυσού)	8.5%
9	Άλλα βασικά εμπορεύματα (εκτός των πολυτίμων μετάλλων και ηλεκτρικής ενέργειας)	10.0%
10	Υποκείμενα μέσα εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις ανωτέρω κατηγορίες	10.0%

7. Τα υποκείμενα μέσα εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που αναφέρονται στο σημείο 10 του Πίνακα 5 υπάγονται σε χωριστά αντισταθμιστικά σύνολα για κάθε κατηγορία υποκείμενου χρηματοπιστωτικού μέσου.

Αντιστοίχιση συναλλαγών κινδύνου (εκτίμηση RPT (Risk Position from Transaction))

Συναλλαγές με γραμμικό προφίλ κινδύνου

8. Στις συναλλαγές με γραμμικό προφίλ κινδύνου, που προβλέπουν ανταλλαγή χρηματοπιστωτικού μέσου έναντι πληρωμής, το σκέλος πληρωμής αναφέρεται σαν θέση σε μετρητά (cash position) ενώ το σκέλος που αναφέρεται στο υποκείμενο μέσο θεωρείται σαν θέση στο μέσο αυτό.

9. Οι συναλλαγές με γραμμικό προφίλ κινδύνου στις οποίες τα υποκείμενα χρηματοπιστωτικά μέσα είναι μετοχές (περιλαμβανομένων των δεικτών μετοχών), χρυσός, άλλα πολύτιμα μέταλλα ή άλλα εμπορεύματα, αντιστοιχίζονται με μία θέση κινδύνου στη σχετική μετοχή (ή δείκτη μετοχών) ή στο σχετικό εμπόρευμα (περιλαμβανομένου του χρυσού και

άλλων πολύτιμων μετάλλων) και με μία θέση κινδύνου επιτοκίου όσον αφορά το σκέλος πληρωμής. Εάν το σκέλος πληρωμής είναι εκφρασμένο σε ξένο νόμισμα, αντιστοιχίζεται επιπλέον με μια θέση κινδύνου στο αντίστοιχο νόμισμα.

10. Οι συναλλαγές με γραμμικό προφίλ κινδύνου στις οποίες το υποκείμενο μέσο είναι ένας χρεωστικός τίτλος αντιστοιχίζονται με μία θέση κινδύνου επιτοκίου για το χρεωστικό τίτλο και με μία άλλη θέση κινδύνου επιτοκίου για το σκέλος πληρωμής. Εάν ο υποκείμενος χρεωστικός τίτλος είναι εκφρασμένος σε ξένο νόμισμα, τότε αντιστοιχίζεται με μία θέση κινδύνου σε αυτό το νόμισμα. Εάν ένα σκέλος πληρωμής είναι εκφρασμένο σε ξένο νόμισμα, το σκέλος πληρωμής αντιστοιχίζεται με μία θέση κινδύνου σε αυτό το νόμισμα.

11. Οι συναλλαγές με γραμμικό προφίλ κινδύνου, που προβλέπουν ανταλλαγή πληρωμής έναντι πληρωμής, περιλαμβανομένων των προθεσμιακών συμφωνιών συναλλάγματος, αντιστοιχίζονται με μία θέση κινδύνου επιτοκίου για καθένα από τα σκέλη πληρωμής.

12. Για την αντιστοίχιση των συναλλαγών με παράγοντες κινδύνου τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται:

α. να αγνοούν τον κίνδυνο επιτοκίου από σκέλη πληρωμών που απεικονίζουν θέση σε μετρητά με εναπομένουσα ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους και

β. να αντιμετωπίζουν ως ενιαία συνολική συναλλαγή τις συναλλαγές που αποτελούνται από δύο σκέλη πληρωμών που εκφράζονται στο ίδιο νόμισμα. Η μεταχείριση που επιφυλάσσεται στα σκέλη πληρωμών εφαρμόζεται στη συνολική συναλλαγή.

13. Η αξία ανοίγματος που αποδίδεται σε μια σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίου νομισμάτων (foreign exchange basis swap) είναι μηδέν.

Συναλλαγές με μη γραμμικό προφίλ κινδύνου

14. Το μέγεθος της θέσης κινδύνου από εξωχρηματιστηριακό παράγωγο με μη γραμμικό προφίλ κινδύνου, περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και των δικαιωμάτων προαίρεσης επί συμφωνιών ανταλλαγής (swaptions), ισούται με τη δέλτα-ισοδύναμη (delta equivalent) πραγματική ονομαστική αξία του υποκείμενου χρηματοπιστωτικού μέσου, εκτός εάν αυτό είναι χρεωστικός τίτλος.

15. Το μέγεθος της θέσης κινδύνου από εξω-χρηματιστηριακό παράγωγο με μη γραμμικό προφίλ κινδύνου περιλαμβανομένων των δικαιωμάτων προαίρεσης (options) και των δικαιωμάτων προαίρεσης επί συμβάσεων ανταλλαγής (swaptions), με υποκείμενο μέσο ένα χρεωστικό τίτλο ή ένα σκέλος πληρωμής, ισούται με την δέλτα-ισοδύναμη πραγματική ονομαστική αξία του χρηματοπιστωτικού μέσου ή του σκέλους πληρωμής, πολλαπλασιασμένη με την τροποποιημένη μέση σταθμική διάρκεια (modified duration) του χρεωστικού τίτλου ή του σκέλους πληρωμής αντίστοιχα.

Μέγεθος θέσης κινδύνου

16. Εξαιρουμένων των χρεωστικών τίτλων, το μέγεθος της θέσης κινδύνου από συναλλαγή με γραμμικό προφίλ κινδύνου ισούται με την πραγματική ονομαστική αξία σε ευρώ των υποκείμενων χρηματοπιστωτικών μέσων (περιλαμβανομένων των εμπορευμάτων).

17. Για τους χρεωστικούς τίτλους και τα σκέλη πληρωμών, το μέγεθος της θέσης κινδύνου ισούται με την πραγματική ονομαστική αξία σε ευρώ των υπολειπόμενων ακαθάριστων πληρωμών (περιλαμβανομένου του ονομαστικού ποσού), πολλαπλασιασμένη με την **τροποποιημένη μέση σταθμική διάρκεια (modified duration)** του χρεωστικού τίτλου ή του σκέλους πληρωμής, αντίστοιχα.

18. Το μέγεθος μιας θέσης κινδύνου από σύμβαση τύπου credit default swap ισούται με την ονομαστική αξία του χρεωστικού τίτλου αναφοράς, πολλαπλασιασμένη με την εναπομένουσα ληκτότητα της σύμβασης.

19. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν τους παρακάτω μαθηματικούς τύπους για να καθορίσουν το μέγεθος και το πρόσημο μιας θέσης κινδύνου.

20. Για όλα τα χρηματοοικονομικά μέσα εκτός από τους χρεωστικούς τίτλους:

α. πραγματική ονομαστική αξία
ή

β. δέλτα-ισοδύναμη πραγματική ονομαστική αξία = $\rho \text{ ref } \frac{a_V}{a_V}$

όπου:

$\rho \text{ ref}$ = τιμή του υποκείμενου μέσου σε ευρώ

V = αξία του χρηματοοικονομικού μέσου (στην περίπτωση δικαιώματος προαίρεσης = τιμή δικαιώματος προαίρεσης - στην περίπτωση συναλλαγής με γραμμικό προφίλ κινδύνου = αξία του υποκείμενου μέσου)

P = τιμή του υποκείμενου μέσου εκπεφρασμένου στο ίδιο νόμισμα με το V

21. Για χρεωστικούς τίτλους και τα σκέλη πληρωμών όλων των συναλλαγών:

α. πραγματική ονομαστική αξία πολλαπλασιασμένη με την τροποποιημένη διάρκεια, ή

β. δέλτα ισοδύναμη πλασματική αξία ($\frac{a_v}{a_r}$) πολλαπλασιασμένη με την τροποποιημένη διάρκεια,

όπου:

V = αξία του χρηματοοικονομικού μέσου (στην περίπτωση δικαιώματος προαίρεσης = τιμή δικαιώματος προαίρεσης - στην περίπτωση συναλλαγής με γραμμικό προφίλ κινδύνου = αξία του υποκείμενου μέσου ή του σκέλους πληρωμών αντιστοίχως).

r = επίπεδο επιτοκίου.

22. Εάν V εκφράζεται σε νόμισμα διαφορετικό από το ευρώ, το παράγωγο πρέπει να μετατραπεί σε ευρώ πολλαπλασιάζοντας με τη σχετική συναλλαγματική ισοτιμία.

23. Για τον καθορισμό των θέσεων κινδύνου, οι εξασφαλίσεις που έχουν ληφθεί από έναν αντισυμβαλλόμενο πρέπει να αντιμετωπίζονται ως απαίτηση έναντι του αντισυμβαλλόμενου στο πλαίσιο μιας σύμβασης παραγωγού (θέση αγοράς) που λήγει την ημέρα της είσπραξης των εξασφαλίσεων, ενώ η εκχωρούμενη εξασφάλιση πρέπει να αντιμετωπίζεται ως υποχρέωση προς τον αντισυμβαλλόμενο (θέση πώλησης) που λήγει την ημέρα της εκχώρησης.

Καθορισμός αντισταθμιστικού συνόλου

24. Οι θέσεις κινδύνου ομαδοποιούνται σε αντισταθμιστικά σύνολα. Για κάθε αντισταθμιστικό σύνολο, η «καθαρή θέση κινδύνου» υπολογίζεται ως η απόλυτη τιμή του αθροίσματος των απορρευουσών θέσεων κινδύνου και εκφράζεται ως:

$$\left\{ \sum_i RPT_{ij} - \sum_i RPC_{ij} \right\}$$

στον τύπο της παρ. 2 του παρόντος Τμήματος.

Καθορισμός αντισταθμιστικού συνόλου από θέσεις κινδύνου επιτοκίου

25. Για συναλλαγές που προβλέπουν ανταλλαγή χρηματοπιστωτικού μέσου έναντι πληρωμής, και το μέσο χαρακτηρίζεται ως «εγκεκριμένο» σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Παράρτημα 1, Τμήμα Γ και εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση ίση με ή μικρότερη του 1,60% , υπάρχουν έξι αντισταθμιστικά σύνολα για κάθε νόμισμα που εκτίθενται κατωτέρω στον Πίνακα 6. Τα αντισταθμιστικά σύνολα προσδιορίζονται με βάση έναν συνδυασμό κριτηρίων «ληκτότητας» και «επιτοκίων αναφοράς».

ΠΙΝΑΚΑΣ 6		
	Κρατικά επιτόκια αναφοράς	Μη κρατικά επιτόκια αναφοράς
Ληκτότητα	≤ 1 έτος	≤ 1 έτος
Ληκτότητα	>1 - ≤ 5 έτη	>1 - ≤ 5 έτη
Ληκτότητα	>5 έτη	>5 έτη

26. Για θέσεις κινδύνου επιτοκίου που προέρχονται από υποκείμενους χρεωστικούς τίτλους ή σκέλη πληρωμής για τα οποία το επιτόκιο συνδέεται με επιτόκιο αναφοράς που αντιπροσωπεύει ένα γενικό επίπεδο επιτοκίων της αγοράς, η εναπομένουσα ληκτότητα ισούται με το χρονικό διάστημα έως την επόμενη αναπροσαρμογή του επιτοκίου. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, ισούται με την εναπομένουσα διάρκεια του υποκείμενου χρεωστικού τίτλου ή, στην περίπτωση σκέλους πληρωμής, με την εναπομένουσα διάρκεια της συναλλαγής.

27. Σε κάθε εκδότη χρεωστικού τίτλου αναφοράς που αποτελεί υποκείμενο μέσο σε σύμβαση τύπου credit default swap, αντιστοιχεί ένα μόνο αντισταθμιστικό σύνολο.

28. Για συναλλαγές που προβλέπουν ανταλλαγή χρηματοπιστωτικού μέσου έναντι πληρωμής, και το μέσο δεν χαρακτηρίζεται ως «εγκεκριμένο» σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Παράρτημα 1, Τμήμα Γ και εφαρμόζεται κεφαλαιακή απαίτηση μεγαλύτερη του 1,60%, θα αντιστοιχεί ένα αντισταθμιστικό σύνολο για κάθε συγκεκριμένο εκδότη μέσου αναφοράς.

29. Όλες οι θέσεις κινδύνου επιτοκίου που προκύπτουν από χρεωστικούς τίτλους συγκεκριμένου εκδότη (συμπεριλαμβανομένων και αυτών που αποτελούν το υποκείμενο μέσο σε σύμβαση τύπου credit default swap) μπορούν να αντιστοιχίζονται σε ένα αντισταθμιστικό σύνολο.

Καθορισμός αντισταθμιστικού συνόλου από λοιπές θέσεις κινδύνου

30. Υποκείμενα χρηματοπιστωτικά μέσα εκτός των χρεωστικών τίτλων υπάγονται αντίστοιχα στα ίδια αντισταθμιστικά σύνολα μόνον εάν είναι ίδια ή όμοια μέσα. Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις υπάγονται σε διαφορετικά αντισταθμιστικά σύνολα.

31. Η ομοιότητα των μέσων που αναφέρεται στην ανωτέρω παρ. 30 προσδιορίζεται ως εξής:

α. μετοχές: όμοια είναι τα μέσα που εκδίδονται από τον ίδιο εκδότη.

β. πολύτιμα μέταλλα: όμοια είναι τα μέσα που αφορούν το ίδιο μέταλλο.

γ. ηλεκτρική ενέργεια: όμοια είναι εκείνα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις παροχής που αφορούν την ίδια περίοδο αιχμής ή εκτός αιχμής φορτίου εντός οποιασδήποτε 24ώρου.

δ. εμπορεύματα: όμοια είναι τα μέσα που αφορούν το ίδιο εμπόρευμα.

ε. ένας δείκτης σε οποιαδήποτε από τις παραπάνω κατηγορίες αντιμετωπίζεται ως χωριστός εκδότης.

Ειδικοί όροι σχετικά με το Συντελεστή Δέλτα και την Τροποποιημένη Μέση Σταθμική Διάρκεια

32. Για συναλλαγές με μη γραμμικό προφίλ κινδύνου ή για σκέλη πληρωμών και συναλλαγές με υποκείμενο μέσο χρεωστικούς τίτλους, για τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα δεν μπορεί να προσδιορίσει το συντελεστή δέλτα ή την τροποποιημένη μέση σταθμική διάρκεια αντιστοίχως, με ένα εγκεκριμένο από τη Τράπεζα της Ελλάδος εσωτερικό υπόδειγμα προσδιορισμού των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αγοράς σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Παράρτημα V, η Τράπεζα της Ελλάδος απαιτεί τη χρήση της μεθόδου αποτίμησης με βάση τις τρέχουσες τιμές αγοράς (ως Τμήμα Β της παρούσας Πράξης). Αυτό σημαίνει ότι η αξία του ανοίγματος προσδιορίζεται λαμβανόμενη ως ένα πλασματικό συμφηφιστικό σύνολο που περιέχει μόνο την μεμονωμένη συναλλαγή.

Απαιτούμενες εσωτερικές διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων

33. Προκειμένου να συμπεριλάβει μια συναλλαγή σε αντισταθμιστικό σύνολο, το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες με σκοπό να εξασφαλίσει ότι η εν λόγω συναλλαγή καλύπτεται από μια νομικά εκτελεστή σύμβαση συμφηφισμού, που ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Τμήματος ΣΤ της παρούσας Πράξης.

34. Προκειμένου να αναγνωρίσει το αποτέλεσμα των εξασφαλίσεων στους υπολογισμούς του, το πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί εξασφαλίσεις για να μειώσει τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου οφείλει να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες με σκοπό να διαπιστώσει ότι οι εξασφαλίσεις ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις ασφαλείας δικαίου που τίθενται στη ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ.

Τμήμα Ε. Μέθοδος Εσωτερικού Υποδείγματος, MEY (Internal Model Method, IMM)

Εισαγωγή

1. Με την προηγούμενη αξιολόγηση και έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, ένα πιστωτικό ίδρυμα δύναται να χρησιμοποιεί τη Μέθοδο του Εσωτερικού Υποδείγματος για να υπολογίζει την αξία ανοίγματος για:

α. συναλλαγές εξωχρηματοπιστηριακών πράξεων επί παραγώγων μέσων που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας Πράξης (Τμήμα Α, παρ. 1 σημείο 1α) ή

β. συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, που περιλαμβάνει τις συναλλαγές επαναγοράς, δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή βασικών εμπορευμάτων, και τις συναλλαγές δανεισμού περιθωρίου (Τμήμα Α, παρ. 1 σημεία 1β) ή

γ. όλες τις συναλλαγές των ανωτέρω παρ. 1α και 1β.

Σε κάθε μία από αυτές τις περιπτώσεις, είναι δυνατόν να συμπεριλαμβάνονται επίσης οι συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού (ως Τμήμα Α, παρ. 2 σημείο 1γ).

2. Για να εφαρμόσει τη MEY, ένα πιστωτικό ίδρυμα πρέπει :

α. να έχει αναπτύξει και να χρησιμοποιεί εσωτερικό υπόδειγμα για τον κίνδυνο αγοράς σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Παράρτημα V και

β. να ικανοποιεί τις απαιτήσεις που εκτίθενται στο παρόν Τμήμα.

Χρήση της ΜΕΥ (Μέθοδος Εσωτερικού Υποδείγματος)

3. Κατά παρέκκλιση από το Τμήμα Α παρ. 8 της παρούσας Πράξης, τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να μην εφαρμόζουν τη μέθοδο ΜΕΥ σε ανοίγματα για τα οποία μπορούν να τεκμηριώσουν ικανοποιητικά ότι είναι επουσιώδη από πλευράς μεγέθους και κινδύνου.

4. Για όλες τις συναλλαγές εξωχρηματοσηριακών παραγώγων και για τις συναλλαγές με μακρά προθεσμία διακανονισμού για τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα δεν έχει λάβει έγκριση να χρησιμοποιεί τη ΜΕΥ, το πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί τη μέθοδο αποτίμησης με βάση τις τρέχουσες τιμές αγοράς μεθόδους (Τμήμα Β) ή την τυποποιημένη μέθοδο (Τμήμα Δ) της παρούσας Πράξης. Η συνδυασμένη χρήση αυτών των δύο μεθόδων από μία νομική οντότητα είναι επιτρεπτή μόνον όταν μία από τις μεθόδους χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των περιπτώσεων που εκτίθενται στο Τμήμα Δ, παρ. 32.

5. Με σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος, η εφαρμογή της ΜΕΥ μπορεί να γίνει διαδοχικά, στις κατηγορίες συναλλαγών που προσδιορίζονται στο Τμήμα Α, παρ. 1 της παρούσας Πράξης, εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος. Κατά τη διάρκεια της περιόδου διαδοχικής εφαρμογής το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να χρησιμοποιεί τη μέθοδο αποτίμησης με βάση τις τρέχουσες τιμές αγοράς ή την τυποποιημένη μέθοδο (Τμήμα Β και Τμήμα Δ της παρούσας αντίστοιχα), για τον υπολογισμό της αξίας του ανοίγματος.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια να χρησιμοποιούν τη ΜΕΥ δεν μπορούν να επιστρέψουν στη χρήση των ανωτέρω μεθόδων, παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος.

7. Αν ένα πιστωτικό ίδρυμα παύει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις που εκτίθενται στο παρόν Τμήμα, ενημερώνει την Τράπεζα της Ελλάδος, παρουσιάζει σχέδιο συμμόρφωσης ή αποδεικνύει ότι οι επιπτώσεις της μη συμμόρφωσης είναι επουσιώδεις. Σε αντίθετη περίπτωση η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να άρει την άδεια χρήσης.

Αξία του ανοίγματος

8. Η αξία του ανοίγματος μετράται στο επίπεδο του συμφηφιστικού συνόλου ως εξής:

α. Το υπόδειγμα αρχικά προσδιορίζει την κατανομή που προβλέπει τις μεταβολές στην αξία του συμφηφιστικού συνόλου, οι οποίες οφείλονται σε αλλαγές στις μεταβλητές της αγοράς (π.χ επιτόκια, συναλλαγματικές ισοτιμίες).

β. Το υπόδειγμα στη συνέχεια υπολογίζει την αξία ανοίγματος για το συμφηφιστικό σύνολο σε κάθε μελλοντική ημερομηνία με βάση τις αλλαγές στις μεταβλητές της αγοράς.

γ. Για αντισυμβαλλόμενους που καλύπτονται από περιθώριο ασφαλείας, το υπόδειγμα μπορεί να αποτυπώνει επίσης μελλοντικές κινήσεις των εξασφαλίσεων.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορεί να λαμβάνουν υπόψη τους στις προβλεπτικές κατανομές τους, τις αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις, όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ και στο Τμήμα Δ παρ. 4 έως 6 της παρούσας Πράξης, εφόσον τηρούνται για τις εξασφαλίσεις οι ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις και οι απαιτήσεις δεδομένων που ισχύουν για τη ΜΕΥ.

10. Η αξία του ανοίγματος υπολογίζεται ως εξής :

α. Εκτιμάται για κάθε χρονικό σημείο το Πραγματικό ΕΕ (Effective EE) ως:

$$\text{Πραγματικό ΕΕ } t(k) = \max(\text{Πραγματικό ΕΕ } t(k-1), \text{ ΕΕ } t(k))$$

όπου η τρέχουσα ημερομηνία συμβολίζεται με $t(0)$ και το Πραγματικό ΕΕ $t(0)$ ισούται με το τρέχον άνοιγμα. Το υπόδειγμα εκτιμά το ΕΕ σε σειρά μελλοντικών ημερομηνιών $t(1)$, $t(2)$, $t(3)$ κλπ, με βάση πιθανές μελλοντικές τιμές σχετικών παραγόντων κινδύνου της αγοράς.

β. Τα αναμενόμενα και τα μέγιστα ανοίγματα υπολογίζονται με βάση κατανομή που λαμβάνει υπόψη την ενδεχόμενη μη κανονικότητα της κατανομής των ανοιγμάτων.

γ. Το Πραγματικό ΕΡΕ (effective EPE) είναι το μέσο Πραγματικό ΕΕ του μελλοντικού ανοίγματος κατά τη διάρκεια του πρώτου έτους και υπολογίζεται με τον παρακάτω τύπο:

$$\text{Effective EPE} = \sum_{k=1} \text{Effective EE} \times \Delta t(k)$$

όπου:

οι συντελεστές στάθμισης $\Delta t(k) = t(k) - t(k-1)$ προβλέπουν την περίπτωση κατά την οποία το μελλοντικό άνοιγμα υπολογίζεται σε άνια χρονικά διαστήματα.

Αν όλα τα συμβόλαια του συμψηφιστικού συνόλου λήγουν πριν από ένα χρόνο, το ΕΡΕ είναι ο μέσος όρος του ΕΕ έως ότου λήξουν όλα τα συμβόλαια του συμψηφιστικού συνόλου. Το Πραγματικό ΕΡΕ υπολογίζεται ως ο σταθμισμένος μέσος όρος του Πραγματικού ΕΕ.

δ. Η αξία ανοίγματος υπολογίζεται με τον τύπο:

Αξία Ανοίγματος = $\alpha \times$ Πραγματικό ΕΡΕ

όπου: $\alpha = 1,4$

11. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιήσουν για κάθε αντισυμβαλλόμενο ένα μέτρο πιο συντηρητικό από το γινόμενο του «α» επί Πραγματικό ΕΡΕ που υπολογίζεται σύμφωνα με την παραπάνω εξίσωση.

12. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην ανωτέρω παρ. 10δ, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα να χρησιμοποιούν δικές τους εκτιμήσεις για τον συντελεστή «α» με τις εξής προϋποθέσεις:

α. η τιμή του «α» είναι το μεγαλύτερο μεταξύ του 1,2 και του λόγου του εσωτερικού κεφαλαίου που προκύπτει από πλήρη προσομοίωση του ανοίγματος για πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου προς το εσωτερικό κεφάλαιο για το ίδιο χαρτοφυλάκιο όταν η αξία ανοίγματος είναι σταθερή ίση με το ΕΡΕ.

β. Ο αριθμητής αποτυπώνει αποτελεσματικά τη στοχαστική εξάρτηση της κατανομής των αγοραίων τιμών των συναλλαγών για διάφορους αντισυμβαλλόμενους.

γ. Οι εσωτερικές εκτιμήσεις του «α» λαμβάνουν υπόψη την διασπορά (granularity) των χαρτοφυλακίων. Το πιστωτικό ίδρυμα εξασφαλίζει ότι ο αριθμητής και ο παρονομαστής του «α» είναι συνεπείς με τη μεθοδολογία υποδειγματοποίησης, τις προδιαγραφές των παραμέτρων και τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου. Η προσέγγιση που χρησιμοποιείται βασίζεται στην επιλεγμένη από το πιστωτικό ίδρυμα μέθοδο υπολογισμού του εσωτερικού κεφαλαίου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, Κεφάλαιο Ι, Ενότητα Β, παρ.2, είναι επαρκώς τεκμηριωμένη και υπόκειται σε επικύρωση από ανεξάρτητο φορέα.

13. Οι εκτιμήσεις του «α» επανεξετάζονται σε τουλάχιστον σε τριμηνιαία βάση, και συχνότερα όταν η σύνθεση του χαρτοφυλακίου μεταβάλλεται στην πάροδο του χρόνου. Τα πιστωτικά ιδρύματα εκτιμούν επίσης τον κίνδυνο του υποδείγματος (model risk).

14. Όπου αρμόζει οι μεταβλητότητες και οι συσχετίσεις των παραγόντων κινδύνου αγοράς, που χρησιμοποιούνται στην συνδυασμένη προσομοίωση με τον πιστωτικό κίνδυνο, αντανakλούν ενδεχόμενες μεταβολές της μεταβλητότητας ή της συσχέτισης σε περιόδους οικονομικής ύφεσης.

Μεταχείριση των συμφωνιών περιθωρίου (margin agreements)

15. Με την επιφύλαξη της παρ. 18, όταν το συμψηφιστικό σύνολο υπόκειται σε συμφωνία περιθωρίου, τα πιστωτικά ιδρύματα χρησιμοποιούν ένα από τα ακόλουθα μέτρα του ΕΡΕ:

α. Το Πραγματικό ΕΡΕ, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η συμφωνία περιθωρίου ή

β. Το κατώφλι περιθωρίου (EPE threshold), αν είναι θετικό, σύμφωνα με την συμφωνία περιθωρίου, πλέον μιας προσαύξησης που αντανakλά την ενδεχόμενη αύξηση του ανοίγματος κατά την περίοδο κινδύνου περιθωρίου.

16. Η προσαύξηση που αναφέρεται στη ανωτέρω παρ. 15β, υπολογίζεται ως η αναμενόμενη αύξηση του ανοίγματος του συμψηφιστικού συνόλου, με αφετηρία ένα τρέχον μηδενικό άνοιγμα, για την περίοδο κινδύνου περιθωρίου (margin period of risk).

17. Στην περίοδο κινδύνου περιθωρίου που χρησιμοποιείται για το σκοπό αυτό επιβάλλεται κατώτατη τιμή πέντε εργάσιμων ημερών για τα συμψηφιστικά σύνολα που αποτελούνται μόνον από συναλλαγές τύπου repos, που υπόκεινται σε καθημερινό επανακαθορισμό περιθωρίου και καθημερινή αποτίμηση στις τρέχουσες τιμές αγοράς. Επιβάλλεται περίοδος κινδύνου περιθωρίου δέκα εργάσιμων ημερών για όλα τα άλλα συμψηφιστικά σύνολα.

18. Αν το υπόδειγμα αποτυπώνει τις επιπτώσεις του καθορισμού περιθωρίου κατά την εκτίμηση του πραγματικού ανοίγματος (πραγματικού ΕΕ), το μέτρο του ΕΕ του υποδείγματος μπορεί να χρησιμοποιηθεί απευθείας στην εξίσωση της παρ. 10δ ανωτέρω, με την επιφύλαξη της έγκρισης από τη Τράπεζα της Ελλάδος.

Ελάχιστες απαιτήσεις για υποδείγματα ΕΡΕ (Expected Positive Exposure)

19. Το υπόδειγμα ΕΡΕ ενός πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να ικανοποιεί τις επιχειρησιακές απαιτήσεις που ορίζονται στις ακόλουθες παραγράφους.

Διαδικασίες Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενων (CCR control)

20. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει λειτουργία ή **Μονάδα Ελέγχου Κινδύνου Αντισυμβαλλόμενου (ΜΕΚΑ)**, η οποία καλύπτει τις απαιτήσεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, και είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση του συστήματος διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και της περιοδικής επικύρωσης του υποδείγματος.

21. Η ΜΕΚΑ :

α. Ελέγχει την ακεραιότητα των δεδομένων που χρησιμοποιούνται από το υπόδειγμα.

β. Παράγει εκθέσεις σχετικά με τα αποτελέσματα του υποδείγματος μέτρησης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης της σχέσης μεταξύ των ανοιγμάτων που υπόκεινται σε κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου και των ορίων πίστωσης και διαπραγμάτευσης.

22. Το έργο της εν λόγω μονάδας πρέπει να συνδυάζεται στενά με την καθημερινή διαδικασία διαχείρισης κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος, κατ' αναλογία με την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Επίσης, τα αποτελέσματα των εργασιών της συνιστούν ουσιώδες στοιχείο της διαδικασίας προγραμματισμού, παρακολούθησης και ελέγχου των χαρακτηριστικών του πιστωτικού κινδύνου και γενικά του κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος.

23. Ένα πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες και συστήματα διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου τα οποία είναι εύλογα στη βάση των οριζόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, και έχουν υλοποιηθεί με ακεραιότητα.

24. Οι πολιτικές διαχείρισης κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους αγοράς, ρευστότητας, καθώς και τους νομικούς και λειτουργικούς κινδύνους που ενδέχεται να συσχετίζονται με τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου.

25. Προκειμένου να πριν συνάψει επιχειρηματικές σχέσεις με αντισυμβαλλόμενο, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εκτιμά την πιστοληπτική του ικανότητα και να λαμβάνει υπόψη τον κίνδυνο διακανονισμού. Η διαχείριση αυτών των κινδύνων γίνεται ολοκληρωμένα σε επίπεδο επιχείρησης και σε επίπεδο αντισυμβαλλόμενων (ενοποίηση των ανοιγμάτων στον αντισυμβαλλόμενο με άλλα πιστωτικά ανοίγματα στον ίδιο αντισυμβαλλόμενο).

26. Το Διοικητικό Συμβούλιο, ή η προβλεπόμενη από την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και η Διοίκηση ενός πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία ελέγχου του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου και να τη θεωρούν σημαντική πτυχή της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, στην οποία πρέπει να αφιερώνονται επαρκείς πόροι.

27. Τα ανώτατα στελέχη πρέπει να έχουν επίγνωση των περιορισμών και των παραδοχών του υποδείγματος που χρησιμοποιείται και του αντίκτυπου που μπορεί να έχουν στην αξιοπιστία του αποτελέσματος. Επίσης οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τις αβεβαιότητες του περιβάλλοντος της αγοράς και των λειτουργικών θεμάτων και να γνωρίζουν πώς αυτά απεικονίζονται στο υπόδειγμα.

28. Οι καθημερινές αναφορές που καταρτίζονται σχετικά με τα ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου εξετάζονται από στελέχη υψηλής ιεραρχικής βαθμίδας, ώστε να εξασφαλίζεται, εφόσον απαιτείται, τόσο η μείωση θέσεων που έχουν αναλάβει μεμονωμένοι διαχειριστές, όσο και η μείωση του συνολικού ανοίγματος κινδύνου αντισυμβαλλόμενου του πιστωτικού ιδρύματος.

29. Το σύστημα διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου ενός πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με τα εσωτερικά πιστωτικά όρια και όρια διαπραγμάτευσης, τα οποία πρέπει να είναι διαχρονικά συνεπή, και να έχουν γίνει πλήρως κατανοητά από όλους τους εμπλεκόμενους και τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος.

30. Η μέτρηση του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου από ένα πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να περιλαμβάνει την μέτρηση:

α. της ημερήσιας και της ενδοημερήσιας χρήσης των πιστωτικών ορίων,

β. των τρεχόντων ανοιγμάτων, με και χωρίς συνυπολογισμό της εξασφάλισης.

31. Σε επίπεδο χαρτοφυλακίου και αντισυμβαλλόμενου, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να υπολογίζει και να παρακολουθεί το μέγιστο άνοιγμα ή το δυνητικό μελλοντικό άνοιγμα στο διάστημα εμπιστοσύνης που έχει επιλεγεί. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να λαμβάνει υπόψη μεγάλα ανοίγματα και θέσεις που δημιουργούν μεγάλη συγκέντρωση, περιλαμβανομένων συνολικών ανοιγμάτων ανά ομάδες (π.χ. συναφών αντισυμβαλλόμενων, ανά κλάδο, ανά αγορά, κτλ.).

32. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει ένα αυστηρό πρόγραμμα προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress testing), ως συμπληρωματική πολιτική διαχείρισης του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Τα αποτελέσματα της προσομοίωσης επανεξετάζονται περιοδικά από την ανωτάτη διοίκηση και λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό της πολιτικής κινδύνου αντισυμβαλλόμενου και στα όρια που τίθενται. Όταν οι προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων αποκαλύπτουν σημεία ευαισθησίας σε συγκεκριμένα σενάρια, πρέπει να λαμβάνονται άμεσα μέτρα για την κατάλληλη διαχείριση των κινδύνων αυτών.

33. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει διαδικασίες συμμόρφωσης με το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που διέπει τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου. Το σύστημα διαχείρισης πρέπει να είναι επαρκώς τεκμηριωμένο και να παρέχει επεξήγηση των εμπειρικών τεχνικών που χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση του κινδύνου.

34. Η Μονάδα Εσωτερικής Επιθεώρησης οφείλει να εξετάζει τακτικά το σύστημα διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, την ΜΕΚΑ και τις δραστηριότητες των επιχειρηματικών μονάδων σχετικά με τον κίνδυνο.

35. Ο έλεγχος του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου αφορά ειδικά, τουλάχιστον, τα εξής:

α. την επάρκεια της τεκμηρίωσης του συστήματος και της διαδικασίας διαχείρισης,

β. την οργάνωση της ΜΕΚΑ,

γ. την ενσωμάτωση των μέτρων κινδύνου αντισυμβαλλόμενου στην καθημερινή διαχείριση κινδύνου,

δ. τη διαδικασία έγκρισης των υποδειγμάτων τιμολόγησης κινδύνου και των συστημάτων αποτίμησης,

ε. την επικύρωση οποιασδήποτε σημαντικής αλλαγής στη διαδικασία μέτρησης του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου,

στ. την εμβέλεια του κινδύνου που αποτυπώνεται από το υπόδειγμα,

ζ. την ακεραιότητα του συστήματος διαχείρισης πληροφοριών,

η. την ακρίβεια, την πληρότητα, τη συνέπεια, την ανεξαρτησία και την αξιοπιστία των πηγών δεδομένων που χρησιμοποιούνται καθώς και τη διαδικασία επικαιροποίησης,

θ. την ακρίβεια και καταλληλότητα των παραδοχών για τη μεταβλητότητα και τις συσχετίσεις,

ι. την ακρίβεια των υπολογισμών αποτίμησης και μετασχηματισμού κινδύνου,

ια. την επαλήθευση της ακρίβειας του υποδείγματος μέσω συχνής εκ των υστέρων δοκιμής.

Χρησιμοποίηση υποδείγματος (Use Test)

Το κριτήριο της χρησιμοποίησης του υποδείγματος ικανοποιείται αν :

36. Η κατανομή των ανοιγμάτων που παράγεται από το υπόδειγμα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του Πραγματικού ΕΡΕ και ενσωματώνεται στην καθημερινή διαδικασία διαχείρισης κινδύνου αντισυμβαλλόμενου του πιστωτικού ιδρύματος. Τα αποτελέσματα του υποδείγματος χρησιμοποιούνται στην εγκριτική διαδικασία πιστώσεων, τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, την εσωτερική κατανομή κεφαλαίων και την εταιρική διακυβέρνηση του πιστωτικού ιδρύματος.

37. Το πιστωτικό ίδρυμα τηρεί ιστορικά στοιχεία χρήσης των υποδειγμάτων που παράγουν την κατανομή ανοιγμάτων στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου. Παράλληλα, το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να τεκμηριώσει ότι χρησιμοποιεί, τουλάχιστον επί ένα χρόνο πριν από την έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος, ένα υπόδειγμα για τον υπολογισμό των κατανομών ανοιγμάτων επί των οποίων βασίζεται ο υπολογισμός του ΕΡΕ, που ικανοποιεί τις ελάχιστες απαιτήσεις του παρόντος Τμήματος.

38. Το υπόδειγμα που χρησιμοποιείται για την παραγωγή κατανομής ανοιγμάτων στον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου είναι τμήμα ενός πλαισίου διαχείρισης, το οποίο περιλαμβάνει την αναγνώριση, τη μέτρηση, τη διαχείριση, την έγκριση και την εσωτερική αναφορά του κινδύνου. Το πλαίσιο αυτό περιλαμβάνει επίσης τη μέτρηση της χρήσης των πιστωτικών ορίων (με συνυπολογισμό των ανοιγμάτων με άλλα πιστωτικά ανοίγματα) και την κατανομή εσωτερικών κεφαλαίων. Εκτός από το ΕΡΕ, το πιστωτικό ίδρυμα μετρά και διαχειρίζεται τα τρέχοντα ανοίγματα με ή χωρίς συνυπολογισμό της εξασφάλισης. Το κριτήριο της χρησιμοποίησης ικανοποιείται αν ένα πιστωτικό ίδρυμα χρησιμοποιεί άλλα μέτρα του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, όπως το μέγιστο άνοιγμα ή το δυνητικό μελλοντικό άνοιγμα που βασίζονται στην κατανομή ανοιγμάτων που έχουν προκύψει από το ίδιο υπόδειγμα που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ΕΡΕ.

39. Το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει την αναγκαία υποδομή για καθημερινή εκτίμηση του ΕΕ, εφόσον απαιτείται, εκτός αν τεκμηριώσει ότι η φύση των ανοιγμάτων κινδύνου αντισυμβαλλόμενου δικαιολογεί λιγότερο συχνό υπολογισμό. Το ΕΕ υπολογίζεται σε ένα χρονικό ορίζοντα, ο οποίος αντανάκλα ικανοποιητικά τη χρονική δομή των μελλοντικών χρηματοροών, τη ληκτότητα των συμβολαίων και τη σημαντικότητα και σύνθεση των ανοιγμάτων.

40. Το άνοιγμα μετράται, παρακολουθείται και ελέγχεται για όλη τη διάρκεια ζωής όλων των συμβολαίων του συμφηφιστικού συνόλου (και όχι μόνο για ορίζοντα ενός έτους). Το πιστωτικό ίδρυμα έχει θεσπίσει διαδικασίες για τον εντοπισμό και έλεγχο των κινδύνων αντισυμβαλλόμενων στις περιπτώσεις όπου το άνοιγμα εκτείνεται πέρα από τον ορίζοντα του ενός έτους. Η προβλεπόμενη αύξηση του ανοίγματος θα εισάγεται στο υπόδειγμα εσωτερικού κεφαλαίου.

Άσκηση Προσομοίωσης Ακραίων Καταστάσεων (Stress Test)

41. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει επίσης επαρκείς διαδικασίες προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων για χρήση κατά την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας για τον κίνδυνο αντισυμβαλλόμενου, στο πλαίσιο των οριζομένων στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, Κεφάλαιο V, ενότητα β, όπως ισχύει, για τη μονάδα διαχείρισης κινδύνων. Τα αποτελέσματα της εν λόγω προσομοίωσης συγκρίνονται με τη μέτρηση του ΕΡΕ και λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο της διαδικασίας που ορίζεται, όπως ισχύει. Η προσομοίωση περιλαμβάνει επίσης τον εντοπισμό ενδεχόμενων γεγονότων ή μελλοντικών μεταβολών στις οικονομικές συνθήκες που θα μπορούσαν να έχουν δυσμενείς επιπτώσεις στα πιστωτικά ανοίγματα του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και αξιολόγηση της ικανότητάς του να αντεπεξέλθει σε αυτές τις αλλαγές.

Κίνδυνος δυσμενούς συσχέτισης (wrong-way risk)

42. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα ανοίγματα που δημιουργούν σημαντικό βαθμό γενικού κινδύνου δυσμενούς συσχέτισης.

43. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει διαδικασίες εντοπισμού, παρακολούθησης και ελέγχου των περιπτώσεων κινδύνου δυσμενούς συσχέτισης, από τα πρώτα στάδια της συναλλαγής και έως την ολοκλήρωσή της και αν παραστεί ανάγκη προσαρμόζει τον συντελεστή «α».

Αριότητα της διαδικασίας υποδειγματοποίησης

44. Το εσωτερικό υπόδειγμα πρέπει να αντικατοπτρίζει τους όρους και τα χαρακτηριστικά της συναλλαγής με επίκαιρο, πλήρη και συντηρητικό τρόπο.

45. Αυτοί οι όροι πρέπει να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

α. ονομαστικά ποσά των συμβάσεων,

β. ληκτότητα,

γ. περιουσιακά στοιχεία αναφοράς,

δ. τύπο συναλλαγής, δηλ. συμφωνίες περιθωρίου ή συμφωνίες συμψηφισμού.

46. Οι όροι και οι προδιαγραφές πρέπει να διατηρούνται σε βάση δεδομένων που υπόκειται σε τακτικό έλεγχο. Η διαδικασία αναγνώρισης των συμφωνιών συμψηφισμού, η ενσωμάτωση των όρων και χαρακτηριστικών των συναλλαγών στο υπόδειγμα υπόκειται στις διαδικασίες του εσωτερικού ελέγχου. Επίσης πρέπει να υπάρχουν καταγεγραμμένες διαδικασίες ελέγχου της συμφωνίας μεταξύ του εσωτερικού υποδείγματος και των πηγών δεδομένων, ώστε να επαληθεύεται σε συνεχή βάση ότι οι όροι και τα χαρακτηριστικά των συναλλαγών λαμβάνονται υπόψη ορθά, ή τουλάχιστον συντηρητικά, στον υπολογισμό του ΕΡΕ.

47. Για την εκτίμηση της μεταβλητότητας και των συσχέτισεων, που χρησιμοποιούνται στο εσωτερικό υπόδειγμα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία τριών ετών, τουλάχιστον, τα οποία επικαιροποιούνται ανά τρίμηνο ή συχνότερα εάν το απαιτούν οι συνθήκες της αγοράς. Τα δεδομένα πρέπει να καλύπτουν πλήρες φάσμα οικονομικών συνθηκών, για παράδειγμα έναν πλήρη οικονομικό κύκλο.

48. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται πρέπει να επικυρώνονται από ανεξάρτητη μονάδα, να εισάγονται έγκαιρα και πλήρως στο υπόδειγμα και να διατηρούνται σε βάση δεδομένων που υπόκειται σε τακτικό επίσημο έλεγχο. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να εφαρμόζει επίσης μια επαρκώς εξελιγμένη διαδικασία εξακρίβωσης της αριότητας των δεδομένων που επιτρέπει την εξάλειψη των λανθασμένων και/ή ακραίων παρατηρήσεων.

49. Στο βαθμό που το υπόδειγμα βασίζεται σε προσεγγιστικά δεδομένα αγοράς (proxy data), συμπεριλαμβανομένων νέων προϊόντων για τα οποία ενδέχεται να μην υπάρχουν ιστορικά δεδομένα τριετίας, πρέπει να υπάρχουν εσωτερικές πολιτικές που καθορίζουν τις κατάλληλες προσεγγιστικές τιμές και τεκμηριώνουν εμπειρικά ότι η προσεγγιστική τιμή παρέχει μια συντηρητική εικόνα του υποκείμενου κινδύνου, υπό δυσμενείς συνθήκες αγοράς. Αν το υπόδειγμα περιλαμβάνει την επίπτωση των εξασφαλίσεων στις αλλαγές της αγοραίας αξίας του συμψηφιστικού συνόλου, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει έχει επαρκή ιστορικά δεδομένα για την ανάπτυξη υποδείγματος της μεταβλητότητας της εξασφάλισης.

50. Το υπόδειγμα πρέπει να υπόκειται σε διαδικασίες επικύρωσης, οι οποίες εντάσσονται στις πολιτικές του πιστωτικού ιδρύματος. Η διαδικασία επικύρωσης προσδιορίζει το είδος ελέγχων που απαιτούνται για να εξασφαλιστεί η αριότητα του υποδείγματος και να εντοπιστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες παραβιάζονται οι παραδοχές με τρόπο που μπορεί να οδηγήσει σε υποεκτίμηση του ΕΡΕ. Η διαδικασία επικύρωσης περιλαμβάνει την εξέταση της πληρότητας του υποδείγματος.

51. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να παρακολουθεί τους κινδύνους και να προσαρμόζει τις εκτιμήσεις του ΕΡΕ όταν οι κίνδυνοι αυτοί καθίστανται σημαντικοί. Αυτό περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α. το πιστωτικό ίδρυμα εντοπίζει και να διαχειρίζεται τον ειδικό κίνδυνο δυσμενούς συσχέτισης,

β. για τα ανοίγματα των οποίων ο κίνδυνός τους αυξάνει μετά από ένα έτος, το πιστωτικό ίδρυμα συγκρίνει τακτικά την εκτίμηση του ΕΡΕ του πρώτου έτους με την εκτίμηση του ΕΡΕ για ολόκληρη τη διάρκεια του ανοίγματος,

γ. για ανοίγματα με βραχυπρόθεσμη ληκτότητα (κάτω του ενός έτους), το πιστωτικό ίδρυμα συγκρίνει το κόστος αντικατάστασης (τρέχον άνοιγμα) με την εκτίμηση του ΕΡΕ του ανοίγματος και διατηρεί αρχείο με τα δεδομένα ώστε να μπορούν να γίνουν παρόμοιες συγκρίσεις.

52. Ένα πιστωτικό ίδρυμα, προτού περιλάβει μια συναλλαγή σε συμψηφιστικό σύνολο, πρέπει να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες που του επιτρέπουν να επαληθεύει ότι η συναλλαγή καλύπτεται από νομικά δεσμευτική σύμβαση συμψηφισμού που πληροί τις απαιτήσεις του Τμήματος ΣΤ της παρούσας Πράξης.

53. Ένα πιστωτικό ίδρυμα που χρησιμοποιεί εξασφαλίσεις για τη μείωση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου του πρέπει να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες που του επιτρέπουν να επαληθεύει, προτού ληφθεί υπόψη η επίδρασή τους στους υπολογισμούς του, ότι οι εξασφαλίσεις πληρούν τα κατάλληλα πρότυπα ασφάλειας δικαίου που εκτίθενται στη ΠΔ/ΤΕ 2588/20.08.2007, Τμήμα ΣΤ.

Επικύρωση υποδειγμάτων ΕΡΕ (Expected Positive Exposure)

54. Το υπόδειγμα υπολογισμού ΕΡΕ που χρησιμοποιεί ένα πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να πληροί τις ποιοτικές απαιτήσεις επικύρωσης που αναφέρονται στη ΠΔ/ΤΕ 2591/20.08.2007, Παράρτημα VII.

55. Τα υποδείγματα τιμολόγησης που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του κινδύνου αντισυμβαλλομένου ελέγχονται στο πλαίσιο της διαδικασίας επικύρωσης του υποδείγματος. Τα υποδείγματα τιμολόγησης που εφαρμόζονται στα δικαιώματα προαίρεσης λαμβάνουν υπόψη τη μη γραμμικότητα της αξίας των δικαιωμάτων προαίρεσης ως προς τους παράγοντες κινδύνου αγοράς.

56. Το υπόδειγμα υπολογισμού του ΕΡΕ αποτυπώνει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε συναλλαγής με τρόπο που επιτρέπει την ομαδοποίηση των ανοιγμάτων στο επίπεδο του συμψηφιστικού συνόλου. Το πιστωτικό ίδρυμα επαληθεύει ότι οι συναλλαγές έχουν ενταχθεί στο κατάλληλο συμψηφιστικό σύνολο στο πλαίσιο του υποδείγματος.

57. Στο υπόδειγμα υπολογισμού του ΕΡΕ πρέπει να αποτυπώνονται επίσης τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε συναλλαγής, προκειμένου να ληφθούν υπόψη τα αποτελέσματα των συμφωνιών περιθωρίου, συμπεριλαμβανομένου τόσο του τρέχοντος ποσού του περιθωρίου ασφαλείας, όσο και του περιθωρίου που ενδέχεται να μεταβιβασθεί μεταξύ των αντισυμβαλλομένων στο μέλλον. Επιπλέον, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η φύση των συμφωνιών περιθωρίου (μονομερείς ή διμερείς), η συχνότητα των απαιτήσεων περιθωρίου, η περίοδος κινδύνου περιθωρίου, το ελάχιστο επίπεδο μη καλυμμένου με περιθώριο ασφαλείας ανοίγματος που είναι αποδεκτό από την τράπεζα, καθώς και το ελάχιστο ποσό κάθε μεταφοράς. Τέλος, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να υποδειγματοποιεί τις μεταβολές των ληφθεισών εξασφαλίσεων βάσει καθημερινής αποτίμησης ή να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.08.2007, Τμήμα ΣΤ και ΠΔ/ΤΕ 2589/20.08.2007, Τμήμα Η.

58. Ως μέρος της διαδικασίας επικύρωσης του υποδείγματος, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να εφαρμόζει εκ των υστέρων ελέγχους με βάση ιστορικά δεδομένα, σε αντιπροσωπευτικά χαρτοφυλάκια αντισυμβαλλομένων. Το πιστωτικό ίδρυμα προβαίνει, σε τακτά χρονικά διαστήματα, σε εκ των υστέρων έλεγχο ορισμένου αριθμού αντιπροσωπευτικών χαρτοφυλακίων αντισυμβαλλομένων (πραγματικών ή υποθετικών), που επιλέγονται με βάση την ευαισθησία τους στους σημαντικούς παράγοντες και στις συσχετίσεις κινδύνου στους οποίους είναι εκτεθειμένο το πιστωτικό ίδρυμα. Εάν από τον εκ των υστέρων έλεγχο προκύψει ότι το υπόδειγμα παρουσιάζει πολλές αστοχίες, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ανακαλέσει την άδεια χρήσης.

Τμήμα ΣΤ. Συμβατικός συμψηφισμός (συμβάσεις ανανέωσης οφειλής και άλλες συμφωνίες συμψηφισμού)

Μορφές συμψηφισμού που αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος

1. Για τους σκοπούς του παρόντος Τμήματος ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

α. «Αντισυμβαλλόμενος» είναι ο φορέας (συμπεριλαμβανομένων και των φυσικών προσώπων), που έχει ικανότητα σύναψης συμφωνίας περί συμβατικού συμψηφισμού.

β. «Συμφωνία συμβατικού συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων» (cross-product netting agreement) είναι η γραπτή διμερής συμφωνία μεταξύ ενός πιστωτικού ιδρύματος και ενός αντισυμβαλλομένου, η οποία δημιουργεί ενιαία νομική υποχρέωση που καλύπτει όλες τις συμπεριλαμβανόμενες διμερείς συμφωνίες, πλαίσια και συναλλαγές που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων.

2. Για τους σκοπούς του συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων, θεωρούνται ως διαφορετικές κατηγορίες προϊόντων τα εξής:

α. Συναλλαγές συμβάσεων πωλήσεων με συμφωνία επαναγοράς (repos), συναλλαγές συμβάσεων αγορών με συμφωνία επαναπώλησης (reverse repos) και συναλλαγές δανειοδοσίας ή δανειοληψίας τίτλων ή εμπορευμάτων.

β. Συναλλαγές δανεισμού σε λογαριασμό περιθωρίου ασφάλισης.

γ. Συναλλαγές εξω-χρηματοστηριακών πράξεων επί παραγώγων μέσων που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας Πράξης.

3. Η Τράπεζα της Ελλάδος αναγνωρίζει ως στοιχεία ελάττωσης του κινδύνου τα ακόλουθα είδη συμβατικού συμψηφισμού:

α. Διμερείς συμβάσεις ανανέωσης οφειλής μεταξύ ενός πιστωτικού ιδρύματος και ενός αντισυμβαλλομένου του, βάσει των οποίων, οσάκις εφαρμόζεται ανανέωση, οι εκατέρωθεν απαιτήσεις και υποχρεώσεις συγχωνεύονται εκ νέου αυτομάτως, έτσι ώστε η ανανέωση αυτή να καταλήγει σε ένα και μόνο καθαρό ποσόν, και συνεπώς γεννάται νέα νομικά δεσμευτική και ενιαία σύμβαση, δια της οποίας αποσβεννύονται οι προϋπάρχουσες συμβάσεις.

β. Άλλες διμερείς συμφωνίες συμψηφισμού μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του αντισυμβαλλομένου του.

γ. Επιπλέον, για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος να χρησιμοποιούν τη μέθοδο που αναφέρεται στο Τμήμα Ε της παρούσας Πράξης, συμφωνίες συμβατικού συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων για συναλλαγές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω μεθόδου. Ο συμψηφισμός εντός ομίλου, δεν αναγνωρίζεται για τους σκοπούς του υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

Προϋποθέσεις αναγνώρισης

4. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αναγνωρίζει τις μορφές συμβατικού συμψηφισμού που καλύπτονται από την παρ. 2 ως στοιχείο ελάττωσης του κινδύνου, μόνον εφόσον συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Η σύμβαση συμψηφισμού γεννά μια ενιαία νομική υποχρέωση περιέχουσα το σύνολο των καλυπτομένων συναλλαγών ούτως ώστε, στην περίπτωση που ο αντισυμβαλλόμενος δεν εκπληρώσει την υποχρέωσή του είτε λόγω αδυναμίας είτε λόγω πτώχευσης ή εκκαθάρισης ή άλλων αναλόγων περιστάσεων, το πιστωτικό ίδρυμα να έχει δικαίωμα να λάβει ή την υποχρέωση να καταβάλει μόνον το καθαρό αλγεβρικό άθροισμα των αγοραίων αξιών στις οποίες αποτιμώνται οι καλυπτόμενες επί μέρους συναλλαγές.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει γνωστοποιήσει στη Τράπεζα της Ελλάδος γραπτές και αιτιολογημένες νομικές γνωμοδοτήσεις ούτως ώστε, αν υπάρξει νομική αμφισβήτηση, τα αρμόδια δικαστήρια και οι αρμόδιες διοικητικές αρχές να θεωρήσουν, στις περιπτώσεις τις περιγραφόμενες στην παρ. (α), ότι οι απαιτήσεις και οι υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος, θα περιορισθούν στο καθαρό άθροισμα, κατά τα οριζόμενα στην παρ. (α), σύμφωνα με:

i. Το δικαίωμα του κράτους στο οποίο έχει συσταθεί ο αντισυμβαλλόμενος και, στην περίπτωση που συμμετέχει αλλοδαπό υποκατάστημα μιας εταιρείας, και σύμφωνα με το δικαίωμα του κράτους στο οποίο ευρίσκεται το υποκατάστημα.

ii. Το δικαίωμα που διέπει κάθε επί μέρους συναλλαγή, που καλύπτεται από τη σύμβαση συμψηφισμού.

iii. Το δικαίωμα που διέπει καθεμία από τις συμβάσεις ή συμφωνίες που απαιτούνται για την πραγματοποίηση του συμβατικού συμψηφισμού.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα έχει διαδικασίες που διασφαλίζουν ότι η εγκυρότητα του συμβατικού συμψηφισμού επανεξετάζεται σε συνεχή βάση με γνώμονα τις εκάστοτε αλλαγές της οικείας νομοθεσίας.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί στα αρχεία του όλη την απαιτούμενη τεκμηρίωση.

ε. Το πιστωτικό ίδρυμα λαμβάνει υπόψη το αποτέλεσμα του συμψηφισμού όταν υπολογίζει το συνολικό άνοιγμα, που υπόκειται σε πιστωτικό κίνδυνο, έναντι κάθε αντισυμβαλλομένου και διαχειρίζεται τον εν λόγω κίνδυνο ανάλογα.

στ. Ο πιστωτικός κίνδυνος έναντι κάθε αντισυμβαλλομένου υπολογίζεται σωρευτικά ώστε να προκύψει ένα ενιαίο, από νομική άποψη, άνοιγμα για όλες τις συναλλαγές. Το συνολικό άνοιγμα λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των πιστωτικών ορίων και του εσωτερικού κεφαλαίου.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να μην αναγνωρίσει τις συμβατικές μορφές συμψηφισμού ως μέσο μείωσης του κινδύνου αν η ίδια ή οι άλλες εμπλεκόμενες εποπτικές αρχές δεν πεισθούν για την νομική ισχύ του συμψηφισμού.

6. Δεν αναγνωρίζονται ως στοιχεία ελάττωσης του κινδύνου συμβάσεις που περιέχουν ρήτρα σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται στον αντισυμβαλλόμενο, που εκπληρώνει κανονικά τις υποχρεώσεις του, να προβαίνει σε περιορισμένες μόνο καταβολές ή και σε καμία καταβολή προς την περιουσία του περιελθόντος σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του αντισυμβαλλομένου, ακόμα και αν ο τελευταίος είναι καθαρός πιστωτής.

7. Επιπροσθέτως, οι συμφωνίες συμβατικού συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων πρέπει να πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α. Το καθαρό αλγεβρικό άθροισμα που αναφέρεται στην παρ. 4α ανωτέρω να είναι το καθαρό ποσό των θετικών και αρνητικών τιμών εκκαθάρισης οιασδήποτε συμπεριλαμβανόμενης επί μέρους διμερούς σύμβασης πλαισίου συμψηφισμού και της θετικής και αρνητικής τρέχουσας τιμής των μεμονωμένων συναλλαγών.

β. Η γραπτή και αιτιολογημένη νομική γνώμη που αναφέρεται στην παρ. 4β ανωτέρω να πραγματοποιείται την εγκυρότητα και την εκτελεστότητα της συμφωνίας συμβατικού συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων στο σύνολό της, σύμφωνα με τους όρους της και τις επιπτώσεις του συμψηφιστικού διακανονισμού επί των βασικών διατάξεων οποιασδήποτε επί μέρους περιλαμβανόμενης διμερούς συμφωνίας πλαισίου.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα να διαθέτει διαδικασίες, στο πλαίσιο της παρ. 4γ, ώστε να επαληθεύει ότι οιαδήποτε συναλλαγή που πρόκειται να περιληφθεί σε συμψηφιστικό σύνολο, καλύπτεται από νομική γνώμη.

δ. Λαμβάνοντας υπόψη τη συμφωνία συμβατικού συμψηφισμού μεταξύ προϊόντων, το πιστωτικό ίδρυμα να εξακολουθεί να συμμορφώνεται προς τις απαιτήσεις για αναγνώριση του διμερούς συμψηφισμού και τις απαιτήσεις των ΠΔ/ΤΕ 2588/20.08.2007, Τμήμα ΣΤ και ΠΔ/ΤΕ 2589/20.08.2007, Τμήμα Η, για αναγνώριση της μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, σε σχέση με κάθε συμπεριληφθείσα επί μέρους διμερή συμφωνία, πλαίσιο και συναλλαγή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III: Λοιπές Διατάξεις

1. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

2. Η παρούσα ισχύει από 1.1 2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΕΙΔΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. Συμβάσεις επιτοκίου

α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων στο ίδιο νόμισμα (single-currency interest rate swaps)

β. Συμβάσεις ανταλλαγής κυμαινόμενων επιτοκίων διαφορετικής βάσης (basis swaps)

γ. Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίου (forward rate agreements)

δ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων (interest rate futures)

ε. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίου (interest rate options purchased), και

στ. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως.

2. Συμβάσεις συναλλάγματος και συμβάσεις χρυσού

α. Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων σε διαφορετικά νομίσματα (cross-currency interest rate swaps)

β. Προθεσμιακές πράξεις συναλλάγματος (forward foreign-exchange contracts)

γ. Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης Επιτοκίων συναλλάγματος

δ. Αγορασθέντα δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος (currency options purchased)

ε. Άλλες συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως

στ. συμβάσεις χρυσού παρεμφερείς με εκείνες των στοιχείων α έως ε.

Συμβάσεις παρεμφερούς φύσεως με εκείνες του σημείου 1, στοιχεία α) έως ε) και σημείου 2, στοιχεία α) έως δ) επί άλλων στοιχείων αναφοράς ή επί δεικτών. Τούτο περιλαμβάνει, τουλάχιστον όλα τα μέσα που απαριθμούνται στα σημεία 4 έως 7, 9 και 10 του Τμήματος Γ του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2004/39/ΕΚ (MiFiD), όπως έχει ενσωματωθεί στην ελληνική νομοθεσία και τα οποία δεν περιλαμβάνονται στα σημεία 1 και 2.

6. Πράξη 2590/20.8.2007: Ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων για το Λειτουργικό Κίνδυνο (Operational Risk)

Η καθιέρωση κεφαλαιακών απαιτήσεων για το λειτουργικό κίνδυνο αποτελεί μία από τις σημαντικές καινοτομίες του νέου πλαισίου. Η έννοια του εν λόγω κινδύνου αφορά τις ενδεχόμενες ζημιές που μπορεί να προκληθούν από ανεπάρκεια ή λάθη διαδικασιών ή προσώπων, καλύπτοντας και το νομικό κίνδυνο. Με την ανωτέρω Πράξη παρέχεται επίσης η δυνατότητα στις τράπεζες να επιλέγουν μεταξύ τυποποιημένων και εξελιγμένων προσεγγίσεων για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και τον κίνδυνο αυτό.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου:

- α. με την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη (Κεφάλαιο Α της παρούσας Πράξης),
- β. με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, μετά από σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος (Κεφάλαιο Β),
- γ. με Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης, κατόπιν άδειας της Τράπεζας της Ελλάδος (Κεφάλαιο Γ).

2. Η προσέγγιση που επιλέγεται κατά την παρ. 1, θα εφαρμόζεται τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 3601/2007, καλύπτοντας όλους τους σχετικούς επιχειρηματικούς τομείς του πιστωτικού ιδρύματος και του Ομίλου. Η προσέγγιση που επιλέγεται θα πρέπει να είναι ανάλογη με την πολυπλοκότητα και το μέγεθος των κινδύνων που αναλαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία, χρησιμοποιούν την Τυποποιημένη Προσέγγιση ή τις Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης δεν επιτρέπεται να επανέλθουν στη χρήση απλούστερης προσέγγισης. Σε ειδικές περιπτώσεις, και μετά την υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να χορηγήσει άδεια επιστροφής σε λιγότερο εξελιγμένη προσέγγιση εφόσον υφίστανται αποδεδειγμένα σημαντικοί λόγοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α - Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη

1. Με την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου ανέρχονται στο 15% του Σχετικού Δείκτη Εισοδήματος, όπως αυτός ορίζεται παρακάτω.

Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος

2. α. Ο Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος ορίζεται ως ο μέσος όρος των τριών (3) τελευταίων ετών, πριν την ημερομηνία αναφοράς, των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων, όπως αυτά αναλύονται στους Πίνακες Α και Β του Παραρτήματος Ι. Ο τριετής μέσος όρος υπολογίζεται με βάση τις τελευταίες τρεις δωδεκάμηνες παρατηρήσεις στο τέλος της κάθε διαχειριστικής χρήσης.

β. Ο Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος υπολογίζεται ως το άθροισμα των ετήσιων παρατηρήσεων, για τις οποίες υπάρχουν θετικά μεγέθη διαιρούμενο με τον αριθμό των θετικών μεγεθών. Επομένως εάν για κάποια παρατήρηση τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα είναι αρνητικά ή μηδενικά, το μέγεθος αυτό δεν θα λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό του μέσου όρου.

3. Τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα υπολογίζονται ως το αλγεβρικό άθροισμα των στοιχείων του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσης, που παρουσιάζονται στο Παράρτημα Ι, με το ανάλογο πρόσημο. Ανάλογα με το λογιστικό σχέδιο που ακολουθούν τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να εφαρμόσουν και τον αντίστοιχο ορισμό, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα Ι (Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα – Πίνακας Α, Εθνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών – Πίνακας Β).

4. Τα στοιχεία, που αποτελούν τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα προσαρμόζονται, εφόσον απαιτείται, ως εξής:

α. Τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα υπολογίζονται πριν την αφαίρεση των προβλέψεων (γενικών και ειδικών) και των λειτουργικών εξόδων.

β. Τα λειτουργικά έξοδα περιλαμβάνουν τα έξοδα εξωτερικής ανάθεσης υπηρεσιών (outsourcing), σε επιχειρήσεις που δεν είναι μητρικές ή θυγατρικές του πιστωτικού ιδρύματος, ούτε θυγατρικές επιχείρησης της οποίας είναι θυγατρική και το πιστωτικό ίδρυμα. Τα έξοδα για την εξωτερική ανάθεση υπηρεσιών επιτρέπεται να μειώνουν τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα, αν καταβάλλονται σε επιχειρήσεις που εποπτεύονται ισοδυνάμως με πιστωτικά ιδρύματα.

γ. Δεν λαμβάνονται υπόψη:

i. τα πραγματοποιηθέντα κέρδη / ζημιές από την πώληση στοιχείων που δεν ανήκουν στο εποπτικό χαρτοφυλάκιο συναλλαγών,

ii. τα έκτακτα ή μη επαναλαμβανόμενα έσοδα,

iii. τα έσοδα από ασφαλιστικές εργασίες.

δ. Όταν οι αναπροσαρμογές της αξίας των στοιχείων του χαρτοφυλακίου συναλλαγών καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης, τότε οι αναπροσαρμογές αυτές θα μπορούν να συμπεριληφθούν στον υπολογισμό του Δείκτη. Οι διαφορές από την αναπροσαρμογή της αξίας στην αγοραία τιμή των τίτλων που δεν περιλαμβάνονται στις «Συμμετοχές σε συγγενείς και θυγατρικές επιχειρήσεις» και οι οποίες καταχωρούνται στα αποτελέσματα χρήσης, θα πρέπει να συμπεριληφθούν στον υπολογισμό.

5. Στην περίπτωση κατά την οποία μία επιχείρηση υπόκειται σε λογιστικό πλαίσιο διαφορετικό από αυτό των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων ή του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου Τραπεζών, θα πρέπει να γίνεται ο υπολογισμός του Σχετικού Δείκτη Εισοδήματος βάσει των στοιχείων που αντανάκλουν καλύτερα τον ορισμό των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων, όπως αυτά παρουσιάζονται στον Πίνακα Β του Παραρτήματος Ι. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση Ομίλων των οποίων η μητρική είναι Χρηματοδοτική Εταιρεία Συμμετοχών, όπως ορίζεται στο άρθρο 33 του Ν. 3601/2007, καθώς ο Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος υπολογίζεται βάσει της ενοποιημένης οικονομικής κατάστασης της εν λόγω εταιρείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β - Τυποποιημένη Προσέγγιση

1. Για την υιοθέτηση της Τυποποιημένης Προσέγγισης, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος βεβαίωση και τα απαιτούμενα στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι πληρούν όλα τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις για την εφαρμογή της προσέγγισης, όπως προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο.

2. Υπολογισμός Κεφαλαιακής Απαιτήσης

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα κατανέμουν τις δραστηριότητές τους στις κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που παρατίθενται στον Πίνακα 1. Με την επιφύλαξη της υποπαρ. γ παρακάτω, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι λειτουργικού κινδύνου για κάθε επιχειρηματική δραστηριότητα, ισούνται με τον μέσο όρο των τριών (3) τελευταίων ετών, των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων σταθμισμένων με τους συντελεστές που παρατίθενται στον Πίνακα 1.

β. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 περί «Εναλλακτικής Τυποποιημένης Προσέγγισης», ως Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος ορίζονται τα Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα κατά κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας ανά έτος, τα οποία υπολογίζονται κατ' αναλογία με τα προβλεπόμενα για την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη (Πίνακας Α ή Β του Παραρτήματος Ι) του Κεφαλαίου Α. Ο τριετής μέσος όρος υπολογίζεται με βάση τις τελευταίες τρεις δωδεκάμηνες παρατηρήσεις στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης. Εάν δεν υπάρχουν διαθέσιμα ελεγμένα στοιχεία, μπορούν να χρησιμοποιούνται τεκμηριωμένες εκτιμήσεις του πιστωτικού ιδρύματος, οι οποίες θα πρέπει να υποστηρίζονται επαρκώς από τα λογιστικά του στοιχεία, στοιχεία κόστους, κλπ.

γ. i. Τυχόν αρνητικά Ακαθάριστα Λειτουργικά Έσοδα από μία ή περισσότερες επιχειρηματικές δραστηριότητες, κατ' έτος, μπορούν να καταλογισθούν στο σύνολο των Ακαθάριστων Λειτουργικών Εσόδων.

ii. Εάν, όμως, η αθροισμένη κεφαλαιακή απαίτηση όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός ενός δεδομένου έτους είναι αρνητική, τότε για τον υπολογισμό του μέσου όρου αυτή λαμβάνεται υπόψη στον αριθμητή με μηδενική αξία.

δ. Παράδειγμα του υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων με βάση την Τυποποιημένη Προσέγγιση εμφανίζεται στο Παράρτημα ΙΙ.

Πίνακας 1: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ

Κατηγορία Επιχειρηματικής Δραστηριότητας	Δραστηριότητες ανά κατηγορία	Συντελεστής
Υπηρεσίες προς Επιχειρήσεις (Corporate Finance)	Αναδοχή ή /και τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων (με ανάληψη του κινδύνου αγοράς) Υπηρεσίες συνδεδεμένες με την αναδοχή Υπηρεσίες επενδυτικών συμβουλών Υπηρεσίες συμβουλών σε επιχειρήσεις για	18%

	<p>θέματα κεφαλαιακής διάρθρωσης, βιομηχανικής στρατηγικής και συναφή θέματα, συγχωνεύσεων και εξαγορών επιχειρήσεων .</p> <p>Έρευνα επενδύσεων και χρηματοοικονομική ανάλυση, καθώς και κάθε άλλη μορφή γενικών συστάσεων σχετικά με συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα .</p>	
<p>Διαπραγμάτευση και πωλήσεις χρηματοπιστωτικών μέσων (Trading and Sales)</p>	<p>Εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών</p> <p>Λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικών με ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα</p> <p>Τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων (χωρίς ανάληψη κινδύνου αγοράς)</p> <p>Εκμετάλλευση πολυμερών συστημάτων διαπραγμάτευσης τίτλων</p> <p>Διαπραγμάτευση για ίδιο λογαριασμό</p> <p>Διαμεσολάβηση στις διατραπεζικές χρηματαγορές</p>	18%
<p>Λιανική τραπεζική (Retail Banking) (Δραστηριότητες με φυσικά πρόσωπα ή με μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια για την υπαγωγή στην κλάση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, όπως αναφέρονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 περί Τυποποιημένης Προσέγγισης – Τμήμα Β, παρ. 4)</p>	<p>Αποδοχή καταθέσεων και άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων</p> <p>Χορηγήσεις</p> <p>Χρηματοδοτική μίσθωση</p> <p>Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων</p>	12%
<p>Εμπορική τραπεζική (Commercial Banking)</p>	<p>Αποδοχή καταθέσεων και άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων</p> <p>Χορηγήσεις</p> <p>Χρηματοδοτική μίσθωση</p> <p>Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων</p>	15%
<p>Διενέργεια και διακανονισμός πληρωμών (Payment & Settlement)</p>	<p>Πράξεις διενέργειας πληρωμών περιλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων</p> <p>Έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής</p>	18%
<p>Υπηρεσίες φύλαξης και διαχείρισης (Agency Services)</p>	<p>Υπηρεσίες φύλαξης και διαχείρισης χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό πελατών, περιλαμβανομένης της θεματοφυλακής και συναφών υπηρεσιών όπως η διαχείριση διαθεσίμων / εξασφαλίσεων</p>	15%

Διαχείριση περιουσιακών στοιχείων (Asset Management)	Διαχείριση χαρτοφυλακίου Διαχείριση Οργανισμών Συλλογικών Επενδύσεων (ΟΣΕ) Άλλες μορφές διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων	12%
Υπηρεσίες διαμεσολάβησης σε πελάτες λιανικής (Retail Brokerage) (Δραστηριότητες με φυσικά πρόσωπα ή με μικρομεσαίες επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια για την υπαγωγή στην κλάση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, όπως αναφέρονται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 περί Τυποποιημένης Προσέγγισης – Τμήμα B, παρ. 4).	Λήψη και διαβίβαση εντολών σχετικών με ένα ή περισσότερα χρηματοπιστωτικά μέσα Τοποθέτηση χρηματοπιστωτικών μέσων (χωρίς ανάληψη κινδύνου) Εκτέλεση εντολών για λογαριασμό πελατών.	12%

3. Ταξινόμηση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναπτύξουν και να τεκμηριώσουν γραπτώς συγκεκριμένες πολιτικές και κριτήρια για την ταξινόμηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους στις αντίστοιχες κατηγορίες. Τα κριτήρια αντιστοίχισης πρέπει να αναθεωρούνται και να προσαρμόζονται σε συνάρτηση με την εξέλιξη και τις μεταβολές των δραστηριοτήτων και των κινδύνων.

β. Η ταξινόμηση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, πρέπει να πληροί τα ακόλουθα κριτήρια:

i. Όλες οι λειτουργίες ενός πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει να αντιστοιχίζονται σε κάποια από τις προκαθορισμένες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων, χωρίς επικαλύψεις.

ii. Οι δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν σε κάποια από τις προκαθορισμένες κατηγορίες, αλλά αποτελούν υποστηρικτικές λειτουργίες (ancillary functions) σε κάποια από τις βασικές δραστηριότητες θα ταξινομούνται στην κατηγορία δραστηριότητας που υποστηρίζουν.

iii. Αν οι εν λόγω δραστηριότητες έχουν υποστηρικτικό χαρακτήρα για περισσότερες της μίας κατηγορίες επιχειρηματικής δραστηριότητας, θα πρέπει να προσδιορίζονται από τα πιστωτικά ιδρύματα αντικειμενικά κριτήρια κατηγοριοποίησής τους.

iv. Σε περίπτωση που δεν είναι εφικτή η ταξινόμηση μιας λειτουργίας σε κάποια κατηγορία, τότε αυτή θα λαμβάνει τον υψηλότερο συντελεστή (18%). Τον ίδιο συντελεστή θα λαμβάνουν και οι τυχόν υποστηρικτικές σε αυτή λειτουργίες.

v. Τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χρησιμοποιούν τις δικές τους μεθοδολογίες εσωτερικής τιμολόγησης για την κατανομή των εσόδων ανά τομέα δραστηριότητας. Τα κόστη που συνδέονται με μία επιχειρηματική δραστηριότητα αλλά καταλογίζονται σε άλλη, μπορούν να αντιστοιχίζονται εκ νέου με την αντίστοιχη δραστηριότητα, για παράδειγμα με τη χρήση μεγεθών που προκύπτουν από τιμές εσωτερικής μεταφοράς (transfer pricing).

vi. Η ταξινόμηση των δραστηριοτήτων πρέπει να είναι συμβατή με τους ορισμούς των δραστηριοτήτων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου αγοράς.

vii. Η διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος είναι υπεύθυνη για τη διαμόρφωση πολιτικής αντιστοίχισης των Σχετικών Δεικτών και των τομέων δραστηριότητας.

viii. Η διαδικασία αντιστοίχισης θα πρέπει να υπόκειται σε ανεξάρτητη επανεξέταση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει, και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας και αποτελεσματικότητας.

4. Εναλλακτική Τυποποιημένη Προσέγγιση

α. Στο πλαίσιο της Τυποποιημένης Προσέγγισης και κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να κάνουν χρήση Εναλλακτικού Σχετικού Δείκτη για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της λιανικής τραπεζικής και της εμπορικής τραπεζικής, εφόσον, πέραν των γενικών, τηρούνται οι εξής προϋποθέσεις :

i. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να δραστηριοποιείται σημαντικά στη λιανική ή και την εμπορική τραπεζική, από τις οποίες προέρχεται τουλάχιστον το 90% του τριετούς μέσου όρου των ακαθάριστων λειτουργικών εσόδων. Στην περίπτωση που αυτός ο τριετής μέσος όρος μειωθεί κάτω από το 90% για κάποιο έτος, τότε, και για μόνο για αυτό το έτος, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει στο πιστωτικό ίδρυμα να εξακολουθήσει να χρησιμοποιεί τον

Εναλλακτικό Σχετικό Δείκτη, με την προϋπόθεση ότι αυτό θα παρουσιάσει στοιχεία ότι δεν έχει αλλάξει προσανατολισμό ως προς τη σύσταση του χαρτοφυλακίου του και ότι αυτή η πώση είναι καθαρά συγκυριακή.

ii. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει επαρκή στοιχεία που να τεκμηριώνουν κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος ότι ένα σημαντικό ποσοστό των δραστηριοτήτων λιανικής ή και εμπορικής τραπεζικής αποτελείται από δάνεια που σχετίζονται με υψηλή πιθανότητα αθέτησης, καθώς και ότι η Εναλλακτική Τυποποιημένη Προσέγγιση παρέχει ένα πιο βελτιωμένο τρόπο αξιολόγησης του λειτουργικού κινδύνου. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να παρουσιάζουν τις πιθανότητες αθέτησης που υπολογίζουν για αυτές τις κατηγορίες επιχειρηματικής δραστηριότητας. Ως υψηλή πιθανότητα αθέτησης θεωρείται η υπερβαίνουσα το 3,5% ενώ ως σημαντικό ποσοστό θεωρείται το υπερβαίνον το 15% του χαρτοφυλακίου λιανικής ή και εμπορικής τραπεζικής. Στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα δεν υπολογίζει πιθανότητες αθέτησης θα πρέπει να είναι σε θέση να αποδεικνύει την υψηλή πιθανότητα αθέτησης των δανείων του με άλλους τρόπους.

iii. Τα παραπάνω κριτήρια για την χρήση της Εναλλακτικής Τυποποιημένης Προσέγγισης θα πρέπει να πληρούνται σε ενοποιημένη βάση. Πιο συγκεκριμένα, αν κάποιο πιστωτικό ίδρυμα πληροί τις προϋποθέσεις σε ενοποιημένη βάση θα μπορεί να εφαρμόζει την συγκεκριμένη προσέγγιση και σε ατομική βάση ακόμη και αν δεν πληρούνται τα κριτήρια σε απόλυτο βαθμό. Τα πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν τις προϋποθέσεις σε ατομική βάση, αλλά όχι σε ενοποιημένη, δεν μπορούν να εφαρμόσουν την εν λόγω προσέγγιση σε ενοποιημένη βάση, σε καμία περίπτωση.

β. Ο Εναλλακτικός Σχετικός Δείκτης είναι ο τριετής μέσος όρος του συνολικού ονομαστικού ποσού των απαιτήσεων πελατών πολλαπλασιασμένος επί 0,035. Για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της λιανικής και εμπορικής τραπεζικής ως «απαιτήσεις πελατών» νοείται το σύνολο των ποσών που έχουν αναληφθεί και είναι κατηγοριοποιημένα στα αντίστοιχα χαρτοφυλάκια. Στις δραστηριότητες εμπορικής τραπεζικής, συμπεριλαμβάνονται και οι τίτλοι που δεν ανήκουν στο εποπτικό χαρτοφυλάκιο συναλλαγών με την αξία ισολογισμού.

5. Απαιτούμενα ποιοτικά κριτήρια για την υιοθέτηση της Τυποποιημένης Προσέγγισης

Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν την Τυποποιημένη Προσέγγιση οφείλουν να τηρούν τα ακόλουθα κριτήρια, επιπλέον των γενικών προτύπων διαχείρισης κινδύνων του Άρθρου 26 του Ν. 3601/2007, όπως έχουν εξειδικευτεί με την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί σε κάθε περίπτωση την τήρηση των ελαχίστων αυτών προϋποθέσεων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, με γνώμονα το μέγεθος και την κλίμακα των δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος και την αρχή της αναλογικότητας:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν ξεχωριστή και επαρκώς στελεχωμένη μονάδα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου εντός της Μονάδας Διαχείρισης Κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν ένα τεκμηριωμένο και επαρκές σύστημα για την εκτίμηση και τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, με σαφή κατανομή των σχετικών αρμοδιοτήτων που θα καλύπτει τουλάχιστον την αναγνώριση, αξιολόγηση, παρακολούθηση, έλεγχο και μείωση του λειτουργικού κινδύνου, τη συλλογή δεδομένων ζημιών και τις αναφορές, όπως αναλυτικά αναφέρεται στην υποπαρ. στ, παρακάτω.

γ. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να διαθέτουν διαδικασίες συστηματικής παρακολούθησης των δεδομένων που σχετίζονται με το λειτουργικό κίνδυνο, συμπεριλαμβανομένης της καταχώρησης των ζημιών που υπέστη το πιστωτικό ίδρυμα σε Βάση Δεδομένων. Ειδικότερα:

i. Το ελάχιστο ύψος ζημιών που θα πρέπει να καταγράφεται θα πρέπει να είναι €1.000 γενικά και 500 ευρώ για τις συνεταιριστικές τράπεζες που δεν έχουν άδεια πανελληνίας ή ισοδύναμης εμβέλειας. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιτρέψει την κατά περίπτωση αναπροσαρμογή του ορίου με βάση το κριτήριο της αναλογικότητας και της σχέσης κόστους οφέλους όσον αφορά την αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα της διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου.

ii. Η Βάση Δεδομένων ζημιών από γεγονότα λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να περιέχει στοιχεία τουλάχιστον ενός (1) έτους, προκειμένου να επιτραπεί η χρήση της Τυποποιημένης Προσέγγισης. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται κατά περίπτωση, να συμφωνήσει για την χρήση της Τυποποιημένης Προσέγγισης, από πιστωτικά ιδρύματα που διαθέτουν Βάση Δεδομένων ζημιών από γεγονότα λειτουργικού κινδύνου με στοιχεία κάτω του έτους, εφόσον τεκμηριώνεται ικανοποιητικά, κατά την κρίση της, η επάρκεια και η σωστή χρησιμοποίηση της εν λόγω Βάσης Δεδομένων.

iii. Η καταγραφή των γεγονότων λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να είναι συμβατή με τις κατηγορίες επιχειρηματικής δραστηριότητας του Πίνακα 1 και με τις κατηγορίες γεγονότων του Πίνακα 2.

iv. Αρχικά θα πρέπει να καταγράφονται τουλάχιστον οι πραγματικές ζημιές από γεγονότα λειτουργικού κινδύνου που έχουν συμβεί στο παρελθόν. Εντούτοις, δεδομένου, ότι η Τυποποιημένη Προσέγγιση αποτελεί τη βάση προετοιμασίας των αντίστοιχων Εξειλιγμένων, τα πιστωτικά ιδρύματα ενθαρρύνονται να καταγράφουν σταδιακά ενδεχόμενες ζημιές από συμβάντα λειτουργικού κινδύνου και να αναπτύσσουν σχετικά σενάρια, καθώς και ενδεχόμενες ζημιές από συμβάντα λειτουργικού κινδύνου που αποφεύχθηκαν. Στην πολιτική διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να καθορίζονται οι πηγές άντλησης των στοιχείων που σχετίζονται με γεγονότα λειτουργικού κινδύνου και τις αντίστοιχες ζημιές, ο χρόνος καταγραφής, οι αρμόδιοι λειτουργοί του πιστωτικού ιδρύματος για την καταχώριση των δεδομένων

αυτών, το επίπεδο της ιεραρχίας τους, καθώς και η μορφή του προγράμματος / φόρμας αναφοράς στην οποία καταχωρούνται τα δεδομένα.

δ. Το σύστημα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου, θα υπόκειται σε τακτική επανεξέταση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει, και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας και αποτελεσματικότητας.

ε. Το σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου θα είναι ενσωματωμένο στη γενικότερη διαδικασία διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος. Τα αποτελέσματά του πρέπει να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας παρακολούθησης και ελέγχου του «προφίλ» λειτουργικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος.

στ. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να υιοθετήσουν ένα σύστημα αναφορών, που να προβλέπει την υποβολή τους, μεταξύ των άλλων και στις εμπλεκόμενες επιχειρησιακές μονάδες ή και αρμόδιες επιτροπές και να διαθέτουν διαδικασίες λήψης αποφάσεων, που να βασίζονται στην πληροφόρηση από τις αναφορές αυτές. Οι διαδικασίες αυτές θα περιγράφουν σαφώς τις ενδεχόμενες διορθωτικές ενέργειες και την παρακολούθηση της υλοποίησης αυτών, θα καλύπτουν δε επίσης τη λήψη μέτρων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ - Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης

Προκειμένου να υιοθετήσει ένα πιστωτικό ίδρυμα Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης βάσει των δικών τους συστημάτων μέτρησης λειτουργικού κινδύνου, θα πρέπει να λάβει την προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Το πιστωτικό ίδρυμα θα διαβεβαιώνει την Τράπεζα της Ελλάδος ότι πληροί τουλάχιστον τα παρακάτω κριτήρια, επιπλέον των γενικών προτύπων διαχείρισης κινδύνων του Άρθρου 26 του Ν. 3601/2007 και τα σχετικά κριτήρια της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει. Η τήρηση των κριτηρίων διαπιστώνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, προς την οποία γνωστοποιείται και κάθε σημαντική μεταβολή για αξιολόγηση.

Τμήμα 1 - Κριτήρια για την υιοθέτηση Εξελιγμένων Προσεγγίσεων Μέτρησης

1. Ποιοτικά Κριτήρια

α. Το εσωτερικό σύστημα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να είναι ενσωματωμένο στην καθημερινή διαδικασία διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να διαθέτει ανεξάρτητη μονάδα διαχείρισης του λειτουργικού κινδύνου.

γ. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει, επίσης, να διαθέτει ένα τεκμηριωμένο και επαρκές σύστημα για την εκτίμηση και τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, με σαφή κατανομή των σχετικών αρμοδιοτήτων που θα καλύπτει την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και μείωση του λειτουργικού κινδύνου, τη συλλογή δεδομένων ζημιών και το σύστημα αναφορών.

δ. Το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να διαθέτει μεθοδολογίες κατανομής κεφαλαίων για την κάλυψη του λειτουργικού κινδύνου στις σημαντικότερες δραστηριότητες, καθώς και κίνητρα για τη μείωση του λειτουργικού κινδύνου.

ε. Τα ανοίγματα σε λειτουργικό κίνδυνο και οι ζημιές από τον κίνδυνο αυτό πρέπει να αποτελούν αντικείμενο τακτικών αναφορών. Επιπλέον, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει θεσπίσει σχετικές διαδικασίες για τις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες.

στ. Το σύστημα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος πρέπει να είναι πλήρως και γραπτώς τεκμηριωμένο. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να έχουν καταγεγραμμένες διαδικασίες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης, καθώς και πολιτικές για την αντιμετώπιση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης.

ζ. Η διαδικασία διαχείρισης και τα συστήματα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου, θα υπόκεινται σε τακτική επανεξέταση από εσωτερικούς ή / και εξωτερικούς ελεγκτές.

η. Η πιστοποίηση του συστήματος μέτρησης λειτουργικού κινδύνου από την Τράπεζα της Ελλάδος, θα περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

i. ότι οι εσωτερικές διαδικασίες επικύρωσης του πιστωτικού ιδρύματος, λειτουργούν με ικανοποιητικό τρόπο.

ii. ότι η ροή δεδομένων και οι διαδικασίες που σχετίζονται με το σύστημα μέτρησης κινδύνων είναι διαφανείς και προσβάσιμες από τα αρμόδια στελέχη.

2. Ποσοτικά Κριτήρια

α. Καταλληλότητα του συστήματος μέτρησης

i. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπολογίζουν τις κεφαλαιακές τους απαιτήσεις, κατά τρόπο ώστε να καλύπτεται τόσο η αναμενόμενη ζημία (EL), όσο και η μη αναμενόμενη (UL), εκτός και αν είναι σε θέση να τεκμηριώσουν ότι η αναμενόμενη ζημία λαμβάνεται ικανοποιητικά υπόψη από τις εσωτερικές επιχειρηματικές πρακτικές. Σε αυτή την περίπτωση, δύναται να μην λάβει υπόψη την αναμενόμενη ζημία.

ii. Η μέτρηση θα καλύπτει δυνητικά σοβαρά ακραία γεγονότα, με 99,9% διάστημα εμπιστοσύνης σε χρονική περίοδο ενός (1) έτους.

iii. Το σύστημα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου ενός πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει να περιλαμβάνει ορισμένα κύρια στοιχεία (**key elements**) που εξασφαλίζουν ότι ανταποκρίνεται στο πρότυπο αξιοπιστίας της παρ. ii. Μεταξύ αυτών απαιτείται η χρησιμοποίηση:

(1) εσωτερικών δεδομένων ζημιών,

(2) εξωτερικών δεδομένων ζημιών,

(3) ανάλυσης σεναρίων και

(4) παραγόντων που αντανakλούν το επιχειρηματικό / οικονομικό περιβάλλον και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου του πιστωτικού ιδρύματος, όπως αυτά περιγράφονται στη συνέχεια. Η στάθμιση των τεσσάρων αυτών στοιχείων στο συνολικό σύστημα διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να είναι πλήρως και γραπτώς τεκμηριωμένη και να παρακολουθείται διαχρονικά ως προς την ορθότητά της.

iv. Το σύστημα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει και να καλύπτει τις κύριες πηγές κινδύνου που επηρεάζουν το σχήμα και τις άκρες της κατανομής ζημιών από λειτουργικό κίνδυνο.

v. Οι συσχετίσεις των ζημιών από λειτουργικό κίνδυνο μεταξύ μεμονωμένων εκτιμήσεων (πρόκειται για εκτιμήσεις που προκύπτουν από το μοντέλο) λειτουργικού κινδύνου, θα αναγνωρίζονται μόνο εφ' όσον τα πιστωτικά ιδρύματα τεκμηριώσουν ικανοποιητικά κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος ότι τα συστήματα μέτρησης των συσχετίσεων αυτών είναι εύρωστα, εφαρμόζονται με ακεραιότητα και λαμβάνουν υπόψη την αβεβαιότητα που εμπεριέχεται σε οποιαδήποτε τέτοια εκτίμηση συσχετίσεων, ιδιαίτερα σε περιόδους κρίσεων. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να επικυρώνουν τις υποθέσεις συσχετίσεων, χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ποσοτικές και ποιοτικές τεχνικές.

vi. Τα συστήματα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου, θα πρέπει να διέπονται από συνέπεια σε εσωτερικό επίπεδο και να αποφεύγουν τον πολλαπλό υπολογισμό των ποιοτικών αξιολογήσεων ή των τεχνικών μείωσης κινδύνου, που αναγνωρίζονται σε άλλες περιοχές του πλαισίου κεφαλαιακής επάρκειας (πιστωτικός κίνδυνος, κίνδυνος αγοράς).

β. Εσωτερικά Δεδομένα Ζημιών

i. Οι εσωτερικές μετρήσεις του λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να βασίζονται σε ιστορικές παρατηρήσεις χρονικής περιόδου τουλάχιστον πέντε (5) ετών. Κατά παρέκκλιση της υποχρέωσης αυτής, όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα υιοθετεί για πρώτη φορά μία Εξελιγμένη Προσέγγιση Μέτρησης, είναι αποδεκτές από την Τράπεζα της Ελλάδος ιστορικές παρατηρήσεις χρονικής περιόδου τουλάχιστον τριών (3) ετών.

ii. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να είναι σε θέση να συσχετίζουν τα ιστορικά δεδομένα των ζημιών από λειτουργικό κίνδυνο με τις επιμέρους επιχειρηματικές δραστηριότητες (Πίνακας 1) και με τις κατηγορίες γεγονότων λειτουργικού κινδύνου (Πίνακας 2). Τα στοιχεία αυτά θα πρέπει να είναι διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος.

iii. Τα κριτήρια για τον επιμερισμό των ζημιών στις επιχειρηματικές δραστηριότητες και στις κατηγορίες γεγονότων λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να είναι γραπτώς τεκμηριωμένα και αντικειμενικά. Οι ζημιές από λειτουργικό κίνδυνο που σχετίζονται με τον πιστωτικό κίνδυνο και έχουν ιστορικά ενταχθεί στη βάση δεδομένων γεγονότων πιστωτικού κινδύνου, θα καταγράφονται στη βάση δεδομένων λειτουργικού κινδύνου αλλά θα αναγνωρίζονται ξεχωριστά. Οι ζημιές αυτές δεν θα συνυπολογίζονται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι λειτουργικού κινδύνου, όσο συνεχίζουν να αντιμετωπίζονται ως πιστωτικός κίνδυνος για σκοπούς υπολογισμού των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων. Οι ζημιές από λειτουργικό κίνδυνο που σχετίζονται με τον κίνδυνο αγοράς, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου.

iv. Για κάθε κατηγορία ζημιολόγων γεγονότων θα πρέπει να οριστεί ένα κατάλληλο ελάχιστο όριο για τη συλλογή δεδομένων. Η βάση δεδομένων του πιστωτικού ιδρύματος με ζημιές από λειτουργικό κίνδυνο, θα πρέπει να είναι αναλυτική και εκτενής ώστε να καλύπτει όλες τις σημαντικές δραστηριότητες και τα ανοίγματα από όλα τα συστήματα και τις γεωγραφικές περιοχές όπου δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα. Το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να τεκμηριώνει για κάθε εξαιρεούμενη δραστηριότητα ή άνοιγμα (τόσο μεμονωμένα όσο και στο σύνολό τους) ότι δεν θα έχει καμία ουσιώδη επίπτωση στη συνολική εκτίμηση του κινδύνου.

v. Εκτός από τις πληροφορίες για τα ακαθάριστα ποσά των ζημιών, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να συλλέγουν πληροφορίες για την ημερομηνία του γεγονότος, τυχόν ανάκτηση ακαθάριστων ποσών ζημίας, καθώς και περιγραφικές πληροφορίες για τις πηγές ή τις αιτίες των γεγονότων που προκαλούν τις ζημιές.

vi. Θα πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένα κριτήρια επιμερισμού σε επιχειρηματικές δραστηριότητες, ζημιών που προέρχονται από ένα γεγονός λειτουργικού κινδύνου μίας κεντρικής μονάδας ή μιας λειτουργίας που εκτείνεται σε περισσότερες από μια επιχειρηματικές δραστηριότητες, όπως και από συσχετιζόμενα γεγονότα διαχρονικά.

vii. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν γραπτώς τεκμηριωμένες διαδικασίες για την αξιολόγηση της καταλληλότητας των ιστορικών στοιχείων ζημιών, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων παρεμβάσεων, κλιμακώσεων ή οποιονδήποτε άλλων αναπροσαρμογών, στις οποίες θα καθορίζεται επίσης η επιτρεπόμενη έκταση αναπροσαρμογών καθώς και ποιος και σε ποια έκταση θα είναι εξουσιοδοτημένος για τη λήψη των αποφάσεων αυτών.

γ. Εξωτερικά Δεδομένα Ζημιών

i. Το σύστημα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου ενός πιστωτικού ιδρύματος οφείλει να περιλαμβάνει και τη χρήση εξωτερικών δεδομένων, ιδίως στην περίπτωση που υπάρχουν ενδείξεις ότι το πιστωτικό ίδρυμα έχει κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές ζημιές με μικρή πιθανότητα εμφάνισης. Τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν μία συστηματική διαδικασία για τον καθορισμό των περιπτώσεων στις οποίες πρέπει να χρησιμοποιούνται εξωτερικά δεδομένα και των μεθόδων που θα χρησιμοποιηθούν για την ενσωμάτωση αυτών των στοιχείων στο σύστημα μέτρησης λειτουργικού κινδύνου.

ii. Οι όροι και οι πρακτικές για τη χρήση εξωτερικών δεδομένων πρέπει να αξιολογούνται τακτικά, να τεκμηριώνονται γραπτώς και να υπόκεινται σε περιοδική ανεξάρτητη επανεξέταση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει, και ιδίως τις διατάξεις που αφορούν τα κριτήρια ανεξαρτησίας και αποτελεσματικότητας.

δ. Ανάλυση Σεναρίων

Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να χρησιμοποιούν ανάλυση σεναρίων βασιζόμενων σε γνώμες εμπειρογνομόνων σε συνδυασμό με εξωτερικά δεδομένα για την αξιολόγηση της έκθεσής τους σε γεγονότα με πολύ σοβαρές επιπτώσεις. Διαχρονικά τέτοιες εκτιμήσεις πρέπει να επικυρώνονται και να επαναξιολογούνται βάσει σύγκρισης με πραγματοποιηθείσες ζημιές ώστε να εξασφαλίζεται ότι ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα.

ε. Παράγοντες Επιχειρηματικού Περιβάλλοντος και Εσωτερικού Ελέγχου

Η μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνου ενός πιστωτικού ιδρύματος θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλους τους σημαντικούς παράγοντες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, που μπορούν να μεταβάλουν το «προφίλ» κινδύνου. Ειδικότερα:

i. Κάθε παράγοντας που επιλέγεται πρέπει να αποτελεί ουσιαστική πηγή κινδύνου και η επιλογή του να βασίζεται στην εμπειρία και τη γνώμη εμπειρογνομόνων που θα προέρχονται από την/τις αντίστοιχη/ές επιχειρηματική/ές μονάδα/ες.

ii. Η ευαισθησία των εκτιμήσεων του κινδύνου στις μεταβολές αυτών των παραγόντων και οι σταθμίσεις τους θα πρέπει να έχουν λογική βάση. Πέρα από την ενσωμάτωση των μεταβολών του κινδύνου λόγω βελτιώσεων στους ελέγχους, το σύστημα μέτρησης θα πρέπει επίσης να ενσωματώνει και πιθανές ανοδικές μεταβολές (αυξήσεις) του κινδύνου λόγω μεγαλύτερης πολυπλοκότητας ή αύξησης του όγκου των δραστηριοτήτων.

Το σύστημα μέτρησης θα πρέπει να τεκμηριώνεται γραπτώς και να υπόκειται σε ανεξάρτητη επανεξέταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως εκάστοτε ισχύει. Διαχρονικά, η διαδικασία και τα αποτελέσματα θα πρέπει να επικυρώνονται και να επαναξιολογούνται μέσω σύγκρισης με πραγματικά εσωτερικά, αλλά και εξωτερικά δεδομένα ζημιών.

Τμήμα 2 - Επίπτωση της Ασφάλισης και Άλλων Μηχανισμών Μεταφοράς Κινδύνου

Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να αναγνωρίζουν την ασφάλιση και άλλους μηχανισμούς μεταφοράς κινδύνου, ως τεχνική μείωσης του λειτουργικού κινδύνου, όταν μπορούν να τεκμηριώσουν ικανοποιητικά, κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, ότι επιτυγχάνεται σημαντική μείωση του κινδύνου και υπό τις παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Η κεφαλαιακή ελάφρυνση που θα προέρχεται από την αναγνώριση της ασφάλισης και άλλων μηχανισμών μεταφοράς κινδύνων δεν θα υπερβαίνει το 20% των κεφαλαιακών απαιτήσεων για λειτουργικό κίνδυνο πριν την αναγνώριση των τεχνικών μείωσης του κινδύνου.

2. Ο παρέχων την ασφάλεια θα πρέπει να έχει λάβει άδεια να παρέχει ασφαλιστικά ή αντισταθμιστικά προϊόντα και να έχει ελάχιστη ικανότητα πληρωμής αποζημιώσεων διαβαθμισμένη από επιλέξιμο εξωτερικό οργανισμό πιστοληπτικών αξιολογήσεων (ΕΟΠΑ), η οποία, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδος, να αντιστοιχεί στη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας 3 ή υψηλότερη, δυνάμει των κανόνων περί συντελεστών στάθμισης ανοιγμάτων έναντι ιδρυμάτων του χρηματοπιστωτικού τομέα κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 περί Τυποποιημένης Προσέγγισης (Τμήμα Ε, παρ.4).

3. Η ασφάλιση και το ασφαλιστικό πλαίσιο του πιστωτικού ιδρύματος οφείλουν να πληρούν τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο θα πρέπει να έχει αρχική διάρκεια τουλάχιστον ενός (1) έτους. Για ασφαλιστήρια συμβόλαια με εναπομένουσα διάρκεια μικρότερη του έτους, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να προβαίνει στην κατάλληλη απομείωση της αξίας της κάλυψης ανάλογα με την εναπομένουσα διάρκεια του συμβολαίου. Τα ασφαλιστικά συμβόλαια που λήγουν σε 90 ημέρες ή λιγότερες, δεν αναγνωρίζονται για την μείωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων.

β. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει ειδική ρήτρα για ελάχιστη περίοδο ειδοποίησης τουλάχιστον 90 ημερών για την καταγγελία του συμβολαίου.

γ. Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο δεν θα πρέπει να προβλέπει εξαιρέσεις ή περιορισμούς που ενεργοποιούνται μετά από πράξεις των εποπτικών αρχών, ή που εμποδίζουν, σε περίπτωση αφερέγγυου πιστωτικού ιδρύματος, το πιστωτικό ίδρυμα, το σύνδικο ή τον εκκαθαριστή να εισπράξει αποζημιώσεις για ζημιές ή έξοδα που υπέστη το πιστωτικό ίδρυμα, με εξαίρεση τα γεγονότα που επέρχονται μετά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας ή εκκαθάρισης του πιστωτικού ιδρύματος, εφόσον το ασφαλιστήριο συμβόλαιο μπορεί να αποκλείσει κάθε πρόστιμο, ποινική ρήτρα ή αποζημίωση που απορρέει από πράξεις των αρμόδιων αρχών.

δ. Οι υπολογισμοί της επίδρασης των τεχνικών μείωσης των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του λειτουργικού κινδύνου θα πρέπει να αντικατοπτρίζουν την ασφαλιστική κάλυψη με τρόπο που να διασφαλίζει διαφάνεια και συνέπεια, σε σχέση με την πιθανότητα και την επίπτωση των ζημιών (οι ζημιές λαμβάνονται υπόψη στο εσωτερικό υπόδειγμα) που χρησιμοποιούνται στο συνολικό καθορισμό του κεφαλαίου για το λειτουργικό κίνδυνο.

ε. Στην περίπτωση που η ασφάλιση παρέχεται από συνδεδεμένες ή από θυγατρικές επιχειρήσεις, τότε το άνοιγμα θα πρέπει τελικά να μεταφέρεται σε κάποιον ανεξάρτητο τρίτο, για παράδειγμα μέσω αντασφάλισης, ο οποίος να καλύπτει τα ως άνω απαιτούμενα κριτήρια επιλεξιμότητας.

στ. Το πλαίσιο για την αναγνώριση της ασφάλισης και άλλων μηχανισμών μεταφοράς κινδύνων θα πρέπει να είναι επαρκώς αιτιολογημένο και γραπτώς τεκμηριωμένο.

4. Η μεθοδολογία που θα χρησιμοποιείται για την αναγνώριση της ασφάλισης και άλλων μηχανισμών μεταφοράς κινδύνων ως τεχνικής μείωσης του κινδύνου θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τα παρακάτω στοιχεία και να κάνει τις αντίστοιχες μειώσεις στο ποσό της ασφάλισης που θα αναγνωρίζεται:

α. Την εναπομένουσα διάρκεια του συμβολαίου, όταν είναι κάτω του έτους.

β. Τους όρους καταγγελίας του συμβολαίου, όταν η διάρκειά του είναι κάτω του έτους.

γ. Την αβεβαιότητα των πληρωμών και τη μη πλήρη αντιστοίχιση (mismatch) της κάλυψης των ασφαλιστικών συμβολαίων.

Τμήμα 3 - Χρήση των Εξελιγμένων Προσεγγίσεων Μέτρησης σε Επίπεδο Ομίλου

1. Όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί Εξελιγμένη Προσέγγιση Μέτρησης από μητρικό πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα, το οποίο δεν αποτελεί θυγατρική άλλου πιστωτικού ιδρύματος ή μητρικής χρηματοδοτικής εταιρείας συμμετοχών με άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος-μέλος, ή από τις θυγατρικές μίας μητρικής χρηματοδοτικής εταιρείας χαρτοφυλακίου εγκατεστημένης στην Ε.Ε. την ενοποιημένη εποπτεία των οποίων ασκεί η Τράπεζα της Ελλάδος, η αίτηση που θα υποβληθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 44 του Ν. 3601/2007, στην Τράπεζα της Ελλάδος, ως αρμόδια αρχή που ασκεί την εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, θα πρέπει να περιλαμβάνει τα στοιχεία του παρόντος άρθρου και την περιγραφή της μεθοδολογίας που θα χρησιμοποιηθεί για την κατανομή των κεφαλαίων για λειτουργικό κίνδυνο μεταξύ των διαφόρων εταιρειών του ομίλου, καθώς και το αν και πώς θα ληφθούν υπόψη επιδράσεις διαφοροποίησης στο σύστημα μέτρησης του κινδύνου.

2. Όταν ένα μητρικό πιστωτικό ίδρυμα εγκατεστημένο στην Ελλάδα, το οποίο δεν αποτελεί θυγατρική άλλου πιστωτικού ιδρύματος ή μητρικής χρηματοδοτικής εταιρείας συμμετοχών με άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος-μέλος και οι θυγατρικές αυτού ή οι θυγατρικές μίας χρηματοδοτικής εταιρείας εγκατεστημένης στην Ε.Ε. την ενοποιημένη εποπτεία των οποίων ασκεί η Τράπεζα της Ελλάδος, χρησιμοποιούν Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης σε ενοποιημένη βάση, επιτρέπεται η εκπλήρωση των κριτηρίων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο αυτό από κοινού από το μητρικό ίδρυμα και τις θυγατρικές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Γεγονότα ζημιών προερχόμενων από λειτουργικό κίνδυνο	
Κατηγορία γεγονότων	Ορισμός
1. Εσωτερική απάτη	Ζημιές από πράξεις που διαπράττονται με πρόθεση καταδολίευσης, υπεξαίρεσης περιουσιακών στοιχείων ή καταστρατήγησης κανονιστικών ή νομοθετικών διατάξεων ή πολιτικών της επιχείρησης, με την εξαίρεση των περιπτώσεων που σχετίζονται με πρακτικές αντίθετες με τους κανόνες περί πολιτιστικής πολυμορφίας / διακριτικής μεταχείρισης, στις οποίες εμπλέκεται τουλάχιστον ένα μέλος της επιχείρησης.
2. Εξωτερική απάτη	Ζημιές από πράξεις που διαπράττονται από τρίτο με πρόθεση καταδολίευσης, υπεξαίρεσης περιουσιακών στοιχείων ή καταστρατήγησης της νομοθεσίας.
3. Θέματα ασφάλειας εργατικού δυναμικού και εργασιακών πρακτικών	Ζημιές από πράξεις αντίθετες με την εργατική νομοθεσία και τη νομοθεσία και τις συμβάσεις για την υγιεινή και την ασφάλεια, από πληρωμές αποζημιώσεων για σωματική βλάβη ή από πρακτικές αντίθετες με τους κανόνες περί πολιτιστικής πολυμορφίας / διακριτικής μεταχείρισης.
4. Πελάτες, προϊόντα και επιχειρηματικές πρακτικές,	Ζημιές από ακούσια ή εξ αμελείας παράλειψη εκπλήρωσης επαγγελματικής υποχρέωσης έναντι πελάτη (περιλαμβανομένων των απαιτήσεων εμπιστοσύνης και εντιμότητας), ή από τη φύση ή τα χαρακτηριστικά του προϊόντος.
5. Βλάβη σε ενσώματα περιουσιακά στοιχεία	Ζημιές από απώλεια ή βλάβη ενσώματων περιουσιακών στοιχείων λόγω φυσικών καταστροφών ή άλλων γεγονότων.
6. Διακοπή δραστηριότητας και δυσλειτουργία συστημάτων	Ζημιές από διακοπή επιχειρηματικής δραστηριότητας ή δυσλειτουργίας των συστημάτων.
7. Εκτέλεση, παράδοση και διαχείριση των διαδικασιών	Ζημιές από ανεπάρκειες στην επεξεργασία των συναλλαγών ή στη διαχείριση των διαδικασιών και από τις σχέσεις με τους εμπορικούς αντισυμβαλλομένους και τους πωλητές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ - ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΩΝ (ΜΕΡΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ)

Τμήμα 1 - Συνδυασμός Εξελιγμένης Προσέγγισης Μέτρησης με άλλες προσεγγίσεις

Τα πιστωτικά ιδρύματα επιτρέπεται να χρησιμοποιούν Εξελιγμένη Προσέγγιση Μέτρησης λειτουργικού κινδύνου σε συνδυασμό είτε με τη Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη είτε με την Τυποποιημένη, κατόπιν έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος, με τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Να λαμβάνονται υπόψη όλοι οι λειτουργικοί κίνδυνοι του πιστωτικού ιδρύματος, με κατάλληλη προσέγγιση που καλύπτει τις διάφορες δραστηριότητες, γεωγραφικούς τόπους, νομικές διαρθρώσεις ή άλλες υποδιαιρέσεις που προσδιορίζονται σε εσωτερικό επίπεδο.
 2. Να πληρούνται όλα τα κριτήρια που αναφέρονται στα Κεφάλαια Β και Γ για το μέρος των δραστηριοτήτων που καλύπτεται από την Τυποποιημένη Προσέγγιση και την Εξελιγμένη Προσέγγιση Μέτρησης αντίστοιχα.
 3. Κατά την ημερομηνία εφαρμογής της Εξελιγμένης Προσέγγισης Μέτρησης, η προσέγγιση αυτή καλύπτει ένα ουσιαστικό μέρος των λειτουργικών κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.
 4. Το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να επεκτείνει σταδιακά τη χρήση της Εξελιγμένης Προσέγγισης Μέτρησης σε σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων του, με χρονοδιάγραμμα που έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος.
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιτρέψει την χρήση της Εξελιγμένης Προσέγγισης σε συνδυασμό με άλλες ακόμη και χωρίς να εκπληρωθούν οι προϋποθέσεις 3 και 4.

Τμήμα 2 - Συνδυασμός της Προσέγγισης του Βασικού Δείκτη με την Τυποποιημένη Προσέγγιση

1. Η παράλληλη χρήση των δύο απλούστερων προσεγγίσεων, δεν επιτρέπεται, κατά κανόνα. Η Τράπεζα της Ελλάδος, όμως, μπορεί να αποδεχθεί τον συνδυασμό των δύο αυτών προσεγγίσεων μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με αυστηρό προσυμφωνημένο χρονοδιάγραμμα (που δεν θα ξεπερνά τα 2 έτη) σταδιακής εφαρμογής της Τυποποιημένης Προσέγγισης.
2. Ως εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να θεωρηθούν οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις νέων επιχειρηματικών μονάδων, οι συμμετοχές τα μικτά έσοδα των οποίων αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό του συνόλου των μικτών εσόδων του ομίλου καθώς και συμμετοχές οι οποίες εδρεύουν σε κράτη τα οποία δεν ακολουθούν το Σύμφωνο της Βασιλείας II.
3. Στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις και μόνο αν τα προβλήματα που δημιουργούνται από τις διαφορετικές εποπτικές πρακτικές είναι πολύ σημαντικά θα εξεταστεί το ενδεχόμενο η σταδιακή εφαρμογή να υπερβαίνει προσωρινά τα δύο (2) έτη.
4. Στην περίπτωση παράλληλης χρήσης των δύο προσεγγίσεων και για όσο διάστημα αυτό επιτρέπεται, ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων γίνεται με την Τυποποιημένη Προσέγγιση στο σύνολο του ομίλου, εκτός από τις εξαιρούμενες επιχειρηματικές μονάδες, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις των οποίων θα υπολογίζονται με την Προσέγγιση του Βασικού Δείκτη και θα προστίθενται στις συνολικές απαιτήσεις του ομίλου (building block approach).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε – ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Πιστωτικά ιδρύματα τα οποία χρησιμοποιούν τις Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης σύμφωνα με το Κεφάλαιο Γ της παρούσας, προβλέπουν για τη δεύτερη και τρίτη δωδεκάμηνη περίοδο που έπεται της 31 Δεκεμβρίου 2006 ίδια κεφάλαια, όπως αυτά ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, τα οποία, ανά πάσα στιγμή, υπερβαίνουν ή ισούνται με τα όρια που προβλέπονται στις παρ. β και γ του Τμήματος ΙΒ της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 (Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων).
2. Όταν ασκείται η διακριτική ευχέρεια που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του Τμήματος Η της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 (περί Τυποποιημένης Προσέγγισης), η κεφαλαιακή απαίτηση για λειτουργικό κίνδυνο, μειώνεται κατά το ποσοστό που εκπροσωπεί τον λόγο της αξίας των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος, για τα οποία υπολογίζονται σταθμισμένα ποσά ανοίγματος σύμφωνα με τη διακριτική ευχέρεια της ως άνω αναφερόμενης παραγράφου, προς την συνολική αξία των ανοιγμάτων του. Στην περίπτωση κατά την οποία η ως άνω διακριτική ευχέρεια εφαρμόζεται για το σύνολο των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος, τότε η παρούσα δεν εφαρμόζεται.
3. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012, η κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας «Διαπραγμάτευση και πωλήσεις χρηματοπιστωτικών μέσων» λαμβάνει συντελεστή 15% στα πιστωτικά ιδρύματα, των οποίων ο Σχετικός Δείκτης Εισοδήματος για αυτήν την κατηγορία επιχειρηματικής δραστηριότητας αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 50% του συνόλου των Σχετικών Δεικτών Εισοδήματος για όλες τις κατηγορίες δραστηριοτήτων, σύμφωνα με το Κεφάλαιο Β, παρ. 2 και 3 της παρούσας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ – ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης ισχύουν από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΣΟΔΑ

1. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

<u>Πίνακας Α</u>
1. Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα
2. Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα.
3. Έσοδα από μερίσματα
4. Έσοδα από αμοιβές / προμήθειες
5. Έξοδα από αμοιβές / προμήθειες
6. Καθαρά Πραγματοποιημένα Κέρδη / Ζημιές από χρηματοοικονομικά μέσα που δεν επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των Αποτελεσμάτων, εφόσον περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών
7. Καθαρά Κέρδη / Ζημιές από χρηματοοικονομικά μέσα Διαθέσιμα προς Πώληση
8. Καθαρά Κέρδη / Ζημιές από χρηματοοικονομικά μέσα που επιμετρούνται στην εύλογη αξία μέσω των Αποτελεσμάτων, εφόσον περιλαμβάνονται στο εποπτικό χαρτοφυλάκιο συναλλαγών
9. Κέρδη / Ζημιές από την αντιστάθμιση χρηματοοικονομικών μέσων
10. Συναλλαγματικές Διαφορές
11. Λοιπά λειτουργικά έσοδα

2. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν το Εθνικό Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο Τραπεζών

<u>Πίνακας Β</u>
1. Τόκοι εισπρακτέοι και εξομοιούμενα έσοδα
2. Τόκοι πληρωτέοι και εξομοιούμενα έξοδα
3. Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής ή σταθερής απόδοσης
4. Προμήθειες / αμοιβές εισπρακτέες
5. Προμήθειες / αμοιβές πληρωτέες
6. Καθαρό αποτέλεσμα από χρηματοοικονομικές πράξεις
7. Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ο υπολογισμός των κεφαλαιακών απαιτήσεων σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση θα ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

Βήμα 1: Υπολογισμός των ακαθάριστων λειτουργικών εσόδων ανά έτος ανά επιχειρηματικό τομέα (3 παρατηρήσεις ανά 8 επιχειρηματικοί τομείς). Τα ποσά μπορεί να είναι θετικά ή αρνητικά.

Βήμα 2: Πολλαπλασιασμός των 24 παρατηρήσεων με τους αντίστοιχους συντελεστές στάθμισης. Τα ποσά μπορεί να είναι θετικά ή αρνητικά.

Βήμα 3: Πρόσθεση των σταθμισμένων ποσών καθέτως (ανά έτος) λαμβάνοντας υπόψη τα θετικά και αρνητικά πρόσημα.

Βήμα 4: Πιθανό συνολικό αρνητικό άθροισμα για κάποιο έτος μηδενίζεται.

Βήμα 5: Υπολογισμός του μέσου όρου με πρόσθεση των τριών (3) ετών και διαίρεση με το 3. Παράδειγμα:

Υπολογισμός κεφαλαιακής απαίτησης						
Ακαθάριστα λειτουργικά έσοδα			Συντελεστής Στάθμισης	Σταθμισμένα ακαθάριστα λειτουργικά έσοδα		
Έτος Χ-2	Έτος Χ-1	Έτος Χ		Έτος Χ-2	Έτος Χ-1	Έτος Χ
10	10	10	18%	1,80	1,80	1,80
20	-60	30	18%	3,60	-10,80	5,40
-10	10	20	12%	-1,20	1,20	2,40
20	20	30	12%	2,40	2,40	3,60
20	15	10	15%	3,00	2,25	1,50
10	-40	10	18%	1,80	-7,20	1,80
20	15	0	15%	3,00	2,25	0,00
0	20	30	12%	0,00	2,40	3,60
Σύνολο				Σύνολο		
90	-10	140		14,40	-5,70	20,10
Διόρθωση αρνητικών ποσών						
14,40					0,00	20,10
Απαίτηση					Μέσος όρος = Κεφαλαιακή	
					11,50	

Πυλώνας 2

7. ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 σχετικά με τον καθορισμό των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης της Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των πιστωτικών ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Με την Πράξη αυτή θεσπίζονται επί πλέον των προβλεπόμενων στον Πυλώνα 1:

α) Ποιοτικού χαρακτήρα κριτήρια υπολογισμού της κεφαλαιακής επάρκειας κάθε πιστωτικού ιδρύματος, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του.

β) Η έννοια των «εσωτερικών κεφαλαίων», η οποία είναι ευρύτερη εκείνης των «εποπτικών» που υπολογίζονται με τις μεθόδους του Πυλώνα 1, καθώς αφορά τα κεφάλαια που το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διαθέτει σε επάρκεια από πλευράς ποσότητας, ποιότητας και κατανομής για την αντιμετώπιση των πάσης φύσεως κινδύνων που έχει αναλάβει ή στους οποίους ενδέχεται να εκτεθεί. Σαν τέτοιοι κίνδυνοι θεωρούνται, ενδεικτικά, αυτοί που δεν καλύπτονται ή δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς στο πλαίσιο του Πυλώνα 1, όπως ο κίνδυνος συγκέντρωσης, ο κίνδυνος στρατηγικής, ο κίνδυνος φήμης αλλά και εξωγενείς κίνδυνοι που απορρέουν από το θεσμικό, οικονομικό ή επιχειρηματικό περιβάλλον.

γ) Η διαδικασία αξιολόγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος της εν γένει συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος προς τις εποπτικές του υποχρεώσεις, η οποία θα αποτελεί αντικείμενο διαλόγου με το πιστωτικό ίδρυμα. Στόχο του διαλόγου αποτελεί η αμοιβαία κατανόηση των εφαρμοζόμενων μεθόδων και διαδικασιών και η έγκαιρη αντιμετώπιση των

αδυναμιών τους. Στο πλαίσιο αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει τα εποπτικά μέτρα που προβλέπονται από το Ν. 3601/2007, μεταξύ των οποίων και η επιβολή πρόσθετων προβλέψεων ή, εφόσον κρίνει ότι με τα σχετικά διορθωτικά μέτρα δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς οι κίνδυνοι, να επιβάλλει πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις. Τα επιμέρους θέματα της σχετικής διαδικασίας, η οποία θα εφαρμόζεται ως προς το εύρος και τη συχνότητα, με βάση την αρχή της αναλογικότητας, θα εξειδικευτούν περαιτέρω στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων της Τράπεζας της Ελλάδος με τα πιστωτικά ιδρύματα.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ (ΔΑΕΕΚ) ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

A. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Προσαρτάται στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, το συνημμένο στην παρούσα Πράξη Παράρτημα υπό αύξοντα αριθμό 5, με το οποίο εξειδικεύονται περαιτέρω τα κριτήρια για τη διαχείριση και αντιμετώπιση από τα πιστωτικά ιδρύματα των αναλαμβανόμενων επί μέρους κινδύνων, σύμφωνα με τις αρχές που προβλέπονται στη σχετική ενότητα του Κεφαλαίου ΙΙ της ως άνω Πράξης Διοικητή.

B. ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ειδικότερα, για τους σκοπούς της αξιολόγησης από τα πιστωτικά ιδρύματα της επάρκειας του εσωτερικού τους κεφαλαίου, όπως ορίζεται στην παρ.1 του άρθρου 28 του Ν. 3601/2007, συμπληρώνονται και εξειδικεύονται οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, ως εξής:

1. Καθορίζεται ότι η κατά τον ανωτέρω νόμο προβλεπόμενη Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των πιστωτικών ιδρυμάτων πρέπει να αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης που αυτά οφείλουν να διαθέτουν, κατ' εφαρμογή του άρθρου 26 του νόμου αυτού και της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει. Στο πλαίσιο αυτό η ΔΑΕΕΚ θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις γενικές αρχές και στα προβλεπόμενα στην εν λόγω Πράξη Διοικητή κριτήρια, όπως εξειδικεύονται πιο κάτω:

1.1. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα είναι υπεύθυνο για το σχεδιασμό και εφαρμογή της ΔΑΕΕΚ, στο πλαίσιο της οποίας καθορίζει στόχους ως προς τις κεφαλαιακές του απαιτήσεις, ανάλογους με τους κινδύνους που αναλαμβάνει και το περιβάλλον λειτουργίας του.

1.2. Το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί την πλήρη ευθύνη για τη ΔΑΕΕΚ ακόμη και στις περιπτώσεις που την έχει αναθέσει, εν μέρει ή εν όλω, μετά από έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, σε τρίτους – outsourcing (παράγραφος 2 του Κεφαλαίου Α του Παραρτήματος 1 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει).

1.3. Ο σχεδιασμός της ΔΑΕΕΚ και της πολιτικής που αφορά το ύψος, τη διαχείριση και κατανομή των κεφαλαίων σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους ή δυνητικούς κινδύνους, πρέπει να είναι λεπτομερώς καταγεγραμμένοι και επαρκώς τεκμηριωμένοι με ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου του πιστωτικού ιδρύματος. Για τις αρμοδιότητες των διοικητικών οργάνων σε σχέση με το σχεδιασμό, έγκριση, εφαρμογή και περιοδική επαναξιολόγηση της ΔΑΕΕΚ, εφαρμόζονται τα αντιστοίχως προβλεπόμενα στην εν λόγω Πράξη Διοικητή. Συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα της ΔΑΕΕΚ όπως και η περιοδική επαναξιολόγησή της θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην Έκθεση που υποβάλλεται από τη Μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων, κατά τα προβλεπόμενα στην ενότητα β του κεφ. V της εν λόγω Πράξης και να εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

1.4. Η ΔΑΕΕΚ πρέπει να είναι επίκαιρη, να αντανakλά τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά κινδύνου του πιστωτικού ιδρύματος, να έχει δυναμικό χαρακτήρα, λαμβάνοντας υπόψη πιθανές μελλοντικές εξελίξεις του μακρο-οικονομικού περιβάλλοντος, να συνδυάζεται με πολιτική επίτευξης στόχων όσον αφορά το ύψος των κεφαλαίων, να ορίζει σαφές χρονοδιάγραμμα στόχων, να ορίζει τους τρόπους μελλοντικής άντλησης κεφαλαίων, να ορίζει τρόπους αντιμετώπισης έκτακτων καταστάσεων και να έχει σαφή κατανομή των σχετικών αρμοδιοτήτων αναφορικά με τα παραπάνω χαρακτηριστικά μεταξύ των διοικητικών οργάνων του πιστωτικού ιδρύματος.

1.5. Η ΔΑΕΕΚ πρέπει να καλύπτει το σύνολο των σημαντικών κινδύνων στους οποίους εκτίθεται ένα πιστωτικό ίδρυμα. Το πιστωτικό ίδρυμα δύναται να χρησιμοποιήσει ορολογία και ορισμούς της επιλογής του, με την προϋπόθεση ότι θα είναι συνεπείς με αυτούς που χρησιμοποιεί για το Σύστημα Εσωτερικού του Ελέγχου (ΣΕΕ), στο πλαίσιο εφαρμογής της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 και ότι θα είναι σε θέση να τεκμηριώσει έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος κάθε διαφοροποίησή τους από τους χρησιμοποιούμενους για τους σκοπούς εφαρμογής του άρθρου 27 του Ν.3601/2007 και των σχετικών Πράξεων Διοικητή (ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 περί Τυποποιημένης Προσέγγισης, ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 περί Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων, ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 για τον λειτουργικό κίνδυνο και ΠΔ/ΤΕ

2591/20.8.2007 για τον κίνδυνο αγοράς). Η τεκμηρίωση απαιτείται, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις χρήσης διαφορετικού ορισμού του λειτουργικού κινδύνου ή ορισμού του κινδύνου επιτοκίου έτσι ώστε να καλύπτει το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο και το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

1.6. Η ΔΑΕΕΚ πρέπει να καλύπτει τις πιο κάτω κατηγορίες κινδύνων που το πιστωτικό ίδρυμα έχει αναλάβει ή πρόκειται να αναλάβει:

α) Τους κινδύνους που αναφέρονται στο άρθρο 27 του Ν.3601/2007, για τους οποίους υπολογίζεται κεφαλαιακή απαίτηση σύμφωνα με τις σχετικές με την εφαρμογή του άρθρου αυτού αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 περί Τυποποιημένης Προσέγγισης, ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 περί Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων, ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 για τον λειτουργικό κίνδυνο και ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 για τον κίνδυνο αγοράς).

β) Τους κινδύνους που δεν αντιμετωπίζονται πλήρως με τις πιο πάνω μεθόδους. Κίνδυνοι που εμπίπτουν σε αυτή την κατηγορία μπορεί να είναι η υποεκτίμηση του πιστωτικού κινδύνου κατά τη χρήση της τυποποιημένης μεθοδολογίας, η υποεκτίμηση του λειτουργικού κινδύνου κατά τη χρήση της μεθοδολογίας του βασικού δείκτη ή της τυποποιημένης μεθοδολογίας ή η ποσοστιαία ζημιά σε περίπτωση αθέτησης υποχρεώσεως, κάτω από ακραίες συνθήκες (stressed loss given default). Στην κατηγορία των κινδύνων του παρόντος εδαφίου θα πρέπει, ειδικά όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο, να λαμβάνεται υπόψη ο υπολειπόμενος κίνδυνος από τη χρήση τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου και από τιτλοποιήσεις.

γ) Όλους τους σημαντικούς κινδύνους που δεν αναφέρονται στο άρθρο 27 του Ν.3601/2007 αλλά στους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα ενδέχεται να εκτεθεί, όπως ο κίνδυνος επιτοκίου από τις δραστηριότητες που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, ο κίνδυνος συγκέντρωσης, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο κίνδυνος στρατηγικής και ο κίνδυνος φήμης.

δ) Τους εξωτερικούς σε σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα παράγοντες κινδύνου, όπως οι πρόσθετοι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν από το θεσμικό, οικονομικό ή επιχειρηματικό περιβάλλον.

Μέθοδοι υπολογισμού εσωτερικού κεφαλαίου

2. Ο υπολογισμός του εσωτερικού κεφαλαίου γίνεται με κατάλληλη μέθοδο που επιλέγει το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, η οποία πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να ανταποκρίνεται στα ειδικά χαρακτηριστικά του και να επαναξιολογείται με την πάροδο του χρόνου, ανάλογα με την ανάπτυξη των εργασιών του αλλά και των σχετικών μεθοδολογιών. Ενδεικτικά, τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να υπολογίζουν τα αναγκαία για την κάλυψη των κινδύνων τους εσωτερικά κεφάλαια:

2.1. Με την κατ' αποκοπή προσαύξηση των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που προκύπτουν, με βάση το άρθρο 27 του Ν.3601/2007 και τις σχετικές Πράξεις Διοικητή (ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 και ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007). Η προσαύξηση αυτή θα πρέπει να είναι επαρκής για την κάλυψη των υπολοίπων κινδύνων και ο τρόπος προσδιορισμού του ύψους της τεκμηριωμένος ή

2.2. με την άθροιση των επί μέρους πρόσθετων κεφαλαιακών απαιτήσεων, όπως αυτές προκύπτουν από την εφαρμογή εξειδικευμένων, για κάθε κίνδυνο, μεθόδων μέτρησης για τον υπολογισμό του συνολικού κινδύνου ή

2.3. με ένα σύνθετο και πιο εξελιγμένο σύστημα, με τη χρήση προσέγγισης «από κάτω προς τα πάνω» (bottom up) και σε επίπεδο συναλλαγών, που θα λαμβάνει υπόψη τις συσχετίσεις μεταξύ των παραγόντων κινδύνων και εντός κάθε κινδύνου ή

2.4 με την εφαρμογή υποδειγμάτων μέτρησης του οικονομικού κεφαλαίου.

Σε κάθε περίπτωση, η συνολική εκτίμηση του αναγκαίου εσωτερικού κεφαλαίου και ο επιμερισμός του ανά κίνδυνο και δραστηριότητα, θα πρέπει να ανταποκρίνεται στις αρχές και τα κριτήρια που καθορίζονται με τις σχετικές διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως συμπληρώνεται με την παρούσα Πράξη.

3. Για την αξιολόγηση του εσωτερικού τους κεφαλαίου και της κεφαλαιακής τους επάρκειας τα πιστωτικά ιδρύματα δεν θα στηρίζονται αποκλειστικά σε ποσοτικές μεθόδους, αλλά θα περιλαμβάνουν επίσης στοιχεία ποιοτικής αξιολόγησης και κρίσης από τα αρμόδια διοικητικά στελέχη. Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστωτικού ιδρύματος από εξωτερικούς οργανισμούς αξιολόγησης, η εδραίωση της καλής φήμης του στην αγορά και η επίτευξη των στρατηγικών στόχων του πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την εφαρμογή οποιασδήποτε μεθόδου επιλεγεί από αυτό. Οι κίνδυνοι που είναι δυσχερές να αξιολογηθούν με ποσοτικά κριτήρια και να εκτιμηθούν με ποσοτικής φύσεως μεθόδους θα περιλαμβάνονται στην ΔΑΕΕΚ, εφόσον αξιολογούνται από το πιστωτικό ίδρυμα ως σημαντικοί, ακόμη και εάν είναι δυνατό να ποσοτικοποιηθούν μόνον κατά προσέγγιση. Η συμμόρφωση προς την υποχρέωση αυτή μπορεί να αξιολογείται ελαστικότερα στην περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα θα είναι σε θέση να αποδείξει ότι διαθέτει κατάλληλη πολιτική για τη διαχείριση και τον περιορισμό αυτής της μορφής των κινδύνων.

4. Η ΔΑΕΕΚ πρέπει να παράγει ένα εύλογο αποτέλεσμα. Το αποτέλεσμα της ΔΑΕΕΚ θα πρέπει να τεκμηριώνεται και να συνδέεται με την μελλοντική επιχειρησιακή του στρατηγική.

Εφαρμογή ΔΑΕΕΚ σε επίπεδο Ομίλου

5. Η ΔΑΕΕΚ, ως αναπόσπαστο τμήμα του ΣΕΕ που τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να διαθέτουν με βάση την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει και όπως συμπληρώνεται με την παρούσα Πράξη, πρέπει να ανταποκρίνεται στις βασικές αρχές και τα κριτήρια του κεφ. ΙΙΙ αυτής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 35 του Ν.3601/2007, περί της υποχρέωσης εφαρμογής τους σε επίπεδο ομίλου.

5.1. Για την ανταπόκρισή του προς την ανωτέρω υποχρέωση, το πιστωτικό ίδρυμα που υπόκειται στην υποχρέωση ενοποίησης μπορεί να επιλέξει, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τη διάρθρωση του ομίλου του, έναν από τους παρακάτω τρόπους:

α) Την πλήρη ενσωμάτωση, σύμφωνα με την οποία, όλες οι συναλλαγές και θέσεις των θυγατρικών επιχειρήσεων του ομίλου που φέρουν κίνδυνο ενσωματώνονται στο σύστημα παρακολούθησης και διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος που υπόκειται στην υποχρέωση ενοποίησης.

β) Την υποβολή των στοιχείων για τις τιμές των παραμέτρων των κινδύνων (ποσοτικών και ποιοτικών), σύμφωνα με τις σχετικές αναφορές που θα υποβάλλονται στο μητρικό πιστωτικό ίδρυμα από τις υπόλοιπες υποκείμενες στην ενοποίηση επιχειρήσεις του ομίλου του. Για την αποτελεσματικότερη και ευχερέστερη ενσωμάτωση, οι αναφορές των κινδύνων των θυγατρικών πρέπει να διαθέτουν τον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό εναρμόνισης και τυποποίησης.

γ) Το συνδυασμό των δύο προηγούμενων προσεγγίσεων: Στην περίπτωση αυτή, τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων των σημαντικών (από την άποψη των αναλαμβανόμενων κινδύνων) θυγατρικών του ομίλου θα είναι άμεσα συνδεδεμένα με αυτό του μητρικού πιστωτικού ιδρύματος, ενώ οι λοιπές θυγατρικές θα υποβάλλουν στο υπεύθυνο πιστωτικό ίδρυμα τις αναφορές τους για σχετικούς κινδύνους.

5.2. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να παρακολουθεί και να αξιολογεί την ορθολογική κατανομή κεφαλαίων σε σχέση με τους αναλαμβανόμενους κινδύνους εντός του ομίλου του, σε συνδυασμό με το βαθμό κατά τον οποίο υφίσταται η ευχέρεια μεταφοράς κεφαλαίων (transferability) μεταξύ των επιχειρήσεων που ανήκουν σε αυτόν.

Διάλογος πιστωτικού ιδρύματος με την Τράπεζα της Ελλάδος

6. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να είναι σε θέση να βεβαιώσει την Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο σχετικού διαλόγου, ότι η ΔΑΕΕΚ ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 28 του Ν.3601/2007 όπως εξειδικεύονται με την παρούσα Πράξη, αιτιολογώντας και τεκμηριώνοντας επαρκώς:

6.1. Τις χρησιμοποιούμενες μεθόδους, το βαθμό κάλυψης των κινδύνων, καθώς και τις ομοιότητες και τις διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της διαδικασίας αξιολόγησης του Εσωτερικού Κεφαλαίου και των εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων που το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει με βάση το άρθρο 27 του Ν.3601/2007.

α) Την τυχόν επιλογή της προσέγγισης υπολογισμού των κεφαλαιακών απαιτήσεων, με βάση το άρθρο 27 του Ν.3601/2007, καθώς αυτή ενδέχεται να ενδεικνύεται για ορισμένα πιστωτικά ιδρύματα. Στην περίπτωση αυτή, πάντως, το πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να είναι σε θέση να βεβαιώσει την Τράπεζα της Ελλάδος ότι έχει αναλύσει όλους τους κινδύνους πέραν των προβλεπόμενων στο άρθρο 27 του Ν.3601/2007 και ότι αυτοί είναι ανύπαρκτοι ή ασήμαντοι ή ότι έχουν καλυφθεί μέσω ανάλογης προσαύξησης των ελαχίστων κεφαλαιακών απαιτήσεων που προκύπτουν με βάση τις σχετικές ΠΔ/ΤΕ, καθώς και να εκθέσει τον τρόπο με τον οποίο προτίθεται να αντιμετωπίσει μελλοντικές εξελίξεις.

β) Τον τρόπο κατά τον οποίο μη μετρήσιμες ποιοτικές ή τυχόν άλλες παράμετροι, πέραν των παραμέτρων κινδύνου, επηρέασαν τον προσδιορισμό του ύψους του απαιτούμενου «εσωτερικού κεφαλαίου» του (π.χ. η επίτευξη μιας συγκεκριμένης εξωτερικής διαβάθμισης, η διατήρηση καλής φήμης, οι στρατηγικοί του στόχοι κλπ).

Υποβολή στοιχείων σχετικά με την ΔΑΕΕΚ στην Τράπεζα της Ελλάδος

7. Η αναφορά σχετικά με τη ΔΑΕΕΚ θα αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 5.4 της ενότητας β του κεφαλαίου V της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, Έκθεσης, που τα πιστωτικά ιδρύματα υποβάλλουν σε ετήσια βάση στην Τράπεζα της Ελλάδος, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων γνωστοποίησης στοιχείων που ορίζεται στην παράγραφο 1.2 του κεφ. VI της εν λόγω Πράξης. Η εν λόγω Έκθεση θα αποτελεί τη βάση του διαλόγου που θα διεξάγεται μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και της Τράπεζας της Ελλάδος για την αξιολόγηση της ΔΑΕΕΚ.

II. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΟΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (ΔΕΑ) ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Καθορίζεται ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 25 του Ν.3601/2007 Διαδικασία Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) θα διενεργείται από την Τράπεζα της Ελλάδος επί όλων των υποκείμενων στην εποπτεία της πιστωτικών ιδρυμάτων, σε ατομική βάση καθώς και σε επίπεδο ομίλου, ως εξής:

A. Αντικείμενο της ΔΕΑ

1. Αντικείμενο αξιολόγησης αποτελεί η συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων προς το σύνολο των υποχρεώσεων που απορρέουν από το Ν.3601/2007.

2. Στο πλαίσιο της ΔΕΑ θα εξετάζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος η διάρθρωση, ο συντονισμός, η μέτρηση, η παρακολούθηση και ο έλεγχος από το πιστωτικό ίδρυμα των κινδύνων σε σχέση με όλες τις δραστηριότητές του, περιλαμβανομένων και των δραστηριοτήτων εκείνων των οποίων οι κίνδυνοι ενδεχομένως δεν καλύφθηκαν από την Διαδικασία Αξιολόγησης της Επάρκειας του Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) που προβλέπεται στο κεφάλαιο Ι της παρούσας Πράξης. Η ΔΕΑ λαμβάνει επίσης υπόψη και τους κινδύνους σε επίπεδο ομίλου που ενδεχομένως αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης από τρίτους κατόπιν σχετικής ανάθεσης έργου – outsourcing, (Παράρτημα 1 της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2007).

3. Στο πλαίσιο της ΔΕΑ που διενεργεί η Τράπεζα της Ελλάδος σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς, το λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο επιτοκίου από το, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 τραπεζικό χαρτοφυλάκιο, αξιολογούνται και ελέγχονται επιπροσθέτως τα ακόλουθα:

α) Τα αποτελέσματα των δοκιμών προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, οι οποίες πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την προσέγγιση των εσωτερικών διαβαθμίσεων,

β) Τα αποτελέσματα των δοκιμών προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, που πραγματοποιούν τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία χρησιμοποιούν εσωτερικό υπόδειγμα για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για τον κίνδυνο αγοράς βάσει των εκάστοτε σχετικών ισχυουσών αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος,

γ) Ο βαθμός έκθεσης των πιστωτικών ιδρυμάτων στον κίνδυνο συγκέντρωσης, καθώς και η διαχείριση του κινδύνου αυτού, περιλαμβανομένου του βαθμού της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις που αναφέρονται στα σχετικά παραρτήματα της ΠΔ/ΤΕ 2563/2005, όπως εκάστοτε ισχύουν,

δ) Η αρτιότητα, η καταλληλότητα και ο τρόπος εφαρμογής των πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα, για τη διαχείριση του υπολειπόμενου κινδύνου που συνδέεται με τη χρήση αναγνωρισμένων τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου,

ε) Ο βαθμός κατά τον οποίο κρίνονται επαρκή τα ίδια κεφάλαια που διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα, σε σχέση με τα στοιχεία ενεργητικού που έχει τιτλοποιήσει, λαμβάνοντας υπόψη την οικονομική σημασία της συναλλαγής καθώς και το βαθμό κατά τον οποίο έχει επιτευχθεί η μεταφορά του κινδύνου,

στ) Ο κίνδυνος ρευστότητας που αναλαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και η διαχείρισή του,

ζ) Το αποτέλεσμα της επίδρασης της διαφοροποίησης και ο τρόπος με τον οποίο οι επιπτώσεις αυτές εισάγονται ως παράμετροι, στο σύστημα μέτρησης κινδύνων,

η) Ο βαθμός κατά τον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα έχει παράσχει έμμεση υποστήριξη σε μια τιτλοποίηση,

θ) εάν οι προσαρμογές της αξίας και οι σχηματισθείσες προβλέψεις για θέσεις/χαρτοφυλάκια στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών, όπως ορίζεται στις εκάστοτε ισχύουσες σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, επιτρέπουν στο πιστωτικό ίδρυμα να πωλήσει ή να αντισταθμίσει τις θέσεις του μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημίες, υπό κανονικές συνθήκες αγοράς.

4. Η ΔΑΕΕΚ ειδικότερα, θα αξιολογείται από την Τράπεζα της Ελλάδος ως προς:

α) Την τήρηση των οριζόμενων στις ενότητες Α και Β του κεφαλαίου Ι της παρούσας Πράξης,

β) Την αξιοπιστία της και την αποτελεσματικότητά της στο πλαίσιο της γενικότερης αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας και επάρκειας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και εταιρικής διακυβέρνησης, ιδίως δε ως προς τα εξής:

i. Το ρόλο του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος στην παρακολούθηση των κινδύνων και στον προσδιορισμό των άμεσων και μελλοντικών κεφαλαιακών απαιτήσεων (στρατηγικός σχεδιασμός, σύνθεση ιδίων κεφαλαίων και πολιτική υλοποίησης).

ii. Τις αρμοδιότητες των διαφόρων λειτουργικών οργάνων και των σχετικών υπηρεσιακών μονάδων σχετικά με την ΔΑΕΕΚ και την παρακολούθηση της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου.

iii. Το βαθμό ενσωμάτωσης της ΔΑΕΕΚ στη λειτουργία του πιστωτικού ιδρύματος, ιδιαίτερα δε στις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, στη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων και στο σύστημα διοικητικής πληροφόρησης.

iv. Τις μεθοδολογίες και τις διαδικασίες καταγραφής, διαχείρισης και μέτρησης των κινδύνων τις οποίες διαθέτει το πιστωτικό ίδρυμα, για το σύνολο των δραστηριοτήτων του και ανά δραστηριότητα (business line).

v. Τα κριτήρια και τις διαδικασίες χαρακτηρισμού ενός κινδύνου, ως σημαντικού (material risk).

vi. Το βαθμό κατά τον οποίο η διαδικασία για την αντιμετώπιση προβλέψιμων και μη κινδύνων, λαμβάνει υπόψη τα πιθανά σφάλματα στις μετρήσεις, τη μεταβλητότητα των ανοιγμάτων και τη σπουδαιότητα κάθε δραστηριότητας.

vii. Την ποιότητα των χρησιμοποιούμενων στοιχείων και την επάρκεια της διοικητικής πληροφόρησης, όσον αφορά κυρίως τις μεταβολές στα χαρακτηριστικά των κινδύνων οι οποίες οφείλονται σε αλλαγές στην σύνθεση ή τον όγκο των προσφερομένων προϊόντων, σε επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου, ή σε μεταβολές που λαμβάνουν χώρα στο οικονομικό περιβάλλον.

viii. Τα αποτελέσματα των δοκιμών προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, τις επιπτώσεις από την αλληλεπίδραση των κινδύνων και την τεχνική μέτρησή τους, καθώς και τη μεθοδολογική προσέγγιση που ακολουθείται για τον επιμερισμό των κεφαλαίων ανά κίνδυνο, στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου συστήματος εκτίμησης του εσωτερικού κεφαλαίου.

ix. Το βαθμό κάλυψης των αναγκών του πιστωτικού ιδρύματος σε εξειδικευμένο προσωπικό και τεχνική υποδομή, για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της ΔΑΕΕΚ.

x. Τον τρόπο και το βαθμό ενσωμάτωσης των θυγατρικών και ιδιαίτερα των μονάδων εξωτερικού (θυγατρικές και μεγάλα υποκαταστήματα) στην ΔΑΕΕΚ.

B. Κριτήρια προσδιορισμού εύρους και συχνότητας της ΔΕΑ

5. Η ΔΕΑ διενεργείται από την Τράπεζα της Ελλάδος τουλάχιστον κατ' έτος, σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν.3601/2007. Το εύρος και η τυχόν μεγαλύτερη συχνότητα διενέργειας αυτής θα προσδιορίζονται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της αναλογικότητας:

α) Τη φύση, την πολυπλοκότητα και την έκταση των δραστηριοτήτων του κάθε πιστωτικού ιδρύματος.

β) Τη μορφή και το επίπεδο των κινδύνων που αναλαμβάνει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα σε σχέση με το ύψος των ιδίων κεφαλαίων του, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα διατήρησης και αύξησης των κερδών, την αξιοπιστία των συστημάτων μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου των κινδύνων καθώς και τις μεταβολές που επέρχονται στη διάρθρωσή τους.

γ) Το ύψος τη διάρθρωση και την κατανομή κεφαλαίων - κινδύνων μεταξύ των επιχειρήσεων του ομίλου στον οποίο τυχόν ανήκει το πιστωτικό ίδρυμα.

δ) Τα συμπεράσματα προγενέστερων πορισμάτων και το βαθμό προσαρμογής του πιστωτικού ιδρύματος σε προηγούμενες συστάσεις και άλλα μέτρα συμμόρφωσης.

Γ. Διάλογος με τα πιστωτικά ιδρύματα και εποπτικά μέτρα

6. Η Τράπεζα της Ελλάδος διεξάγει διάλογο με τη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με το αντικείμενο και τα ευρήματα της ΔΕΑ και ιδίως ως προς το αποτέλεσμα της ΔΑΕΕΚ του πιστωτικού ιδρύματος, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 6 του κεφαλαίου Ι της παρούσας Πράξης. Στόχο του διαλόγου αποτελεί η αμοιβαία κατανόηση των εφαρμοζόμενων μεθόδων και διαδικασιών που παρήγαγαν το σχετικό αποτέλεσμα, καθώς και η ανάγκη τυχόν προσαρμογής τους, ενώ η έκταση και η συχνότητα του συναρτώνται από τα κριτήρια της παραγράφου 5 της ενότητας Β του παρόντος κεφαλαίου και ιδίως τα ειδικά χαρακτηριστικά κινδύνου και τη συστημική σημασία του πιστωτικού ιδρύματος. Ο διάλογος αυτός δε θίγει την ευθύνη που διατηρεί το πιστωτικό ίδρυμα, για την τήρηση των υποχρεώσεων που απορρέουν ιδίως από τα άρθρα 26 και 28 του Ν.3601/2007 και δεν αποκλείει τη διεξαγωγή και άλλων διμερών συναντήσεων για εποπτικά θέματα.

7. Εφόσον προκύψει είτε από την ΔΕΑ είτε από τον πιο πάνω διάλογο ότι συντρέχει μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 62 του Ν.3601/2007 ή διαπιστωθεί ότι το πιστωτικό ίδρυμα έχει παράσχει πάνω από μία φορά έμμεση υποστήριξη σε τιτλοποίηση, ώστε να αντικατοπτρίζεται η αυξημένη προσδοκία ότι το πιστωτικό ίδρυμα θα παράσχει και στο μέλλον υποστήριξη στις τιτλοποιήσεις του, αποτυγχάνοντας να πραγματοποιήσει ουσιαστική μεταφορά κινδύνου, η Τράπεζα της Ελλάδος επικοινωνεί με τη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος ενημερώνοντας και το Δ.Σ. και γνωστοποιεί τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

8. Τα εποπτικά μέτρα που υποδεικνύονται, κατά το άρθρο 62 του Ν.3601/2007:

- Θα λαμβάνονται μεμονωμένα ή σε συνδυασμό.

- Θα είναι ανάλογα με τις ελλείψεις ή τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν κατά την ΔΕΑ καθώς και με τον χρόνο που απαιτείται ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να προβεί σε πιθανές διαρθρωτικές βελτιώσεις σε σχέση με τις στρατηγικές, τις εσωτερικές ρυθμίσεις, τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς που εφαρμόζει καθώς και με τα ίδια κεφάλαιά του.

- Θα επεξηγούνται επαρκώς στο πιστωτικό ίδρυμα και θα αναφέρονται στους παράγοντες που οδήγησαν στα συμπεράσματα της ΔΕΑ.

- Θα υποδεικνύουν τις περιοχές που διαπιστώθηκε έλλειψη αδυναμία και το χρονοδιάγραμμα συμμόρφωσης.

- Θα τεκμηριώνουν τους λόγους που τυχόν επιβάλλουν αναπροσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

- Θα υποδεικνύουν τις βελτιώσεις που πρέπει να γίνουν στις διαδικασίες και εν γένει στο ΣΕΕ του πιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου να καταστούν κατάλληλα προς το είδος των κινδύνων και των δραστηριοτήτων που το

πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει ή ενδέχεται να αναλάβει και θα αποσκοπούν όπως οι σχετικές βελτιώσεις να αντανakλώνται στις κεφαλαιακές απαιτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος.

9.1 Σε περίπτωση μη ικανοποιητικής συμμόρφωσης η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος εισηγείται τα μέτρα ή τις κυρώσεις που θα πρέπει να επιβληθούν με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.

9.2. Πρόσθετη κεφαλαιακή απαίτηση, ειδικότερα, θα επιβάλλεται στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι το ΣΕΕ του πιστωτικού ιδρύματος δεν είναι κατάλληλα προσαρμοσμένο στους κίνδυνους που αντιμετωπίζει, εφόσον αυτή αδυναμία δε μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλα διορθωτικά μέτρα, καθώς αναγνωρίζεται ότι η επιβολή κεφαλαιακών απαιτήσεων δεν αποτελεί πάντα το καταλληλότερο μέτρο για την μακροπρόθεσμη ιδίως αντιμετώπιση αδυναμιών.

Δ. Συνεργασία με εποπτικές αρχές κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών

10. Προκειμένου να διασφαλίζεται η ισότιμη αντιμετώπιση των υποκείμενων σε εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και η συνέπεια στον τρόπο εφαρμογής της ΔΕΑ εντός ενός ομίλου που δραστηριοποιείται διασυνοριακά, η Τράπεζα της Ελλάδος ακολουθεί τις αρχές που έχουν οριστεί από την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (Committee of European Banking Supervisors) ως προς τη συνεργασία με εποπτικές αρχές κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

11. Αναφορικά με τη συνεργασία με εποπτικές αρχές τρίτων χωρών, η Τράπεζα της Ελλάδος ενεργεί σύμφωνα με τα αντίστοιχα διμερή Μνημόνια Συνεργασίας που διέπονται κατ' αναλογία από τις παραπάνω αρχές.

III. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος

α) να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας και **β)** να εξειδικεύει περαιτέρω τα κριτήρια, τις μεθόδους και τις διαδικασίες που συμπληρωματικά με τα προβλεπόμενα στη παρούσα Πράξη, συγκροτούν το Σύστημα Εποπτικής Αξιολόγησης και Ελέγχων των πιστωτικών ιδρυμάτων, σε σχέση με το σύνολο των εποπτικών τους υποχρεώσεων, που απορρέουν από το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο.

2. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης τίθενται σε ισχύ από 1ης Ιανουαρίου 2008.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1. ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΑΝΤΙΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥ (CREDIT RISK AND COUNTERPARTY RISK)

1.1. Η χορήγηση πιστώσεων βασίζεται σε εύλογα και σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια. Η διαδικασία έγκρισης, τροποποίησης, ανανέωσης και αναχρηματοδότησης των πιστώσεων ορίζεται με σαφήνεια.

1.2. Χρησιμοποιούνται αποτελεσματικά συστήματα για τη διαχείριση και τον έλεγχο, σε διαρκή βάση, των διαφόρων χαρτοφυλακίων και ανοιγμάτων που είναι εκτεθειμένα σε πιστωτικό κίνδυνο, ιδίως δε για τον προσδιορισμό και τη διαχείριση των προβληματικών πιστώσεων, καθώς και για την πραγματοποίηση κατάλληλων προσαρμογών αξίας και το σχηματισμό των αναγκαίων προβλέψεων.

1.3 Η διαφοροποίηση των χαρτοφυλακίων πιστώσεων πρέπει να είναι επαρκής, λαμβανομένων υπόψη των αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται το πιστωτικό ίδρυμα και της συνολικής πιστοδοτικής στρατηγικής.

2 . ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (RESIDUAL RISK)

Ο κίνδυνος να αποδειχθούν οι αναγνωρισμένες τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου που χρησιμοποιεί το πιστωτικό ίδρυμα λιγότερο αποτελεσματικές από ό,τι αναμενόταν αντιμετωπίζεται και ελέγχεται με γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές και διαδικασίες.

3. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ (CONCENTRATION RISK)

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης που απορρέει από:

- i) ανοίγματα έναντι μεμονωμένων αντισυμβαλλόμενων, ομάδων συνδεδεμένων αντισυμβαλλομένων ή αντισυμβαλλόμενων που εντάσσονται στον ίδιο οικονομικό τομέα ή γεωγραφική περιοχή ή
- ii) την ίδια δραστηριότητα ή
- iii) το ίδιο βασικό εμπόρευμα ή
- iv) την εφαρμογή τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, και ιδίως ο κίνδυνος συγκέντρωσης που συνδέεται με μεγάλα έμμεσα πιστωτικά ανοίγματα (π.χ. έναντι ενός μόνο εκδότη εξασφαλίσεων), αντιμετωπίζεται και ελέγχεται με γραπτώς τεκμηριωμένες πολιτικές και διαδικασίες.

4. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΙΤΛΟΠΟΙΗΣΗΣ (SECURITISATION RISK)

4.1. Οι κίνδυνοι από συναλλαγές τιτλοποίησης, στις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα είναι ο μεταβιβάζων ή χρηματοδότης, αξιολογούνται και αντιμετωπίζονται με κατάλληλες πολιτικές και διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι η οικονομική σημασία της συναλλαγής λαμβάνεται πλήρως υπόψη στις αποφάσεις αξιολόγησης και διαχείρισης των κινδύνων.

4.2. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα είναι το μεταβιβάζον ίδρυμα ανακυκλούμενων συναλλαγών τιτλοποίησης με ρήτρα πρόωρης εξόφλησης, θα υφίσταται σχεδιασμός σχετικά με τη ρευστότητα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων, τόσο των προγραμματισμένων, όσο και των πρόωρων εξοφλήσεων.

5. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ (MARKET RISK)

Εφαρμόζονται πολιτικές και διαδικασίες για τη μέτρηση και τη διαχείριση όλων των σημαντικών παραγόντων και πιθανών επιπτώσεων των κινδύνων της αγοράς.

6. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΑΠΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (INTEREST RATE RISK RESULTING FROM ACTIVITIES NOT RELATED WITH THE TRANSACTIONS PORTFOLIO)

Εφαρμόζονται συστήματα για την εκτίμηση και τη διαχείριση του κινδύνου από δυνητικές μεταβολές επιτοκίων, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις δραστηριότητες του πιστωτικού ιδρύματος που δεν σχετίζονται με το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

7. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ (OPERATIONAL RISK)

7.1. Εφαρμόζονται πολιτικές και διαδικασίες για την εκτίμηση και τη διαχείριση του λειτουργικού κινδύνου, περιλαμβανομένου εκείνου που απορρέει από γεγονότα με χαμηλή συχνότητα και σοβαρές επιπτώσεις.

7.2. Με την επιφύλαξη του ορισμού που αναφέρεται στην ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007, τα πιστωτικά ιδρύματα διατυπώνουν με σαφήνεια τι συνιστά λειτουργικό κίνδυνο για τους σκοπούς αυτών των πολιτικών και διαδικασιών.

7.3. Καταρτίζονται σχέδια αντιμετώπισης επείγουσών καταστάσεων που διασφαλίζουν την ικανότητα του πιστωτικού ιδρύματος να συνεχίζει τη λειτουργία του και να περιορίζει τις ζημίες, σε περίπτωση σοβαρής διαταραχής της δραστηριότητάς του.

8. ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ (LIQUIDITY RISK)

8.1. Υπάρχουν πολιτικές και διαδικασίες για τη μέτρηση και τη διαχείριση της καθαρής χρηματοδοτικής θέσης και των καθαρών αναγκών σε χρηματοδότηση, με βάση τις εκάστοτε τρέχουσες και μελλοντικές ανάγκες.

8.2. Εξετάζονται εναλλακτικά σενάρια και επαναξιολογούνται σε τακτική βάση οι παραδοχές στις οποίες στηρίζονται οι αποφάσεις σχετικά με την καθαρή χρηματοδοτική θέση.

8.3. Καταρτίζονται σχέδια έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των κρίσεων ρευστότητας.

Πυλώνας 3

8. ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 για τη δημοσιοποίηση εκ μέρους των πιστωτικών ιδρυμάτων στοιχείων και πληροφοριών σχετικά με την κεφαλαιακή τους επάρκεια και τους κινδύνους που αναλαμβάνουν καθώς και τη διαχείριση αυτών

Καθορίζονται τα γενικά κριτήρια και υποχρεώσεις δημοσιοποίησης από τα πιστωτικά ιδρύματα πληροφοριών που αφορούν κυρίως:

α) τις επιχειρήσεις του ομίλου του πιστωτικού ιδρύματος (όπως ορίζεται για σκοπούς εποπτείας αλλά και για λογιστικούς),

β) τα ίδια κεφάλαια και τον τρόπο υπολογισμού της κεφαλαιακής του επάρκειας και

γ) την έκθεσή του σε κάθε κατηγορία κινδύνου, περιλαμβανομένων των στρατηγικών στόχων, των μεθόδων αξιολόγησης και των τεχνικών μείωσης των κινδύνων αυτών.

Επίσης καθορίζονται η συχνότητα, ο τρόπος και τα μέσα δημοσιοποίησης και επαλήθευσης των πληροφοριών. Οι σχετικές πληροφορίες θα δημοσιοποιούνται, κατά κανόνα, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο στον ιστοχώρο του πιστωτικού ιδρύματος.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2592/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ

Α. Γενικές πληροφορίες

1. Η επωνυμία του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο υπόκειται στις διατάξεις της παρούσας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο ΙΙ.

2. Στην περίπτωση μητρικού πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ή μητρικής χρηματοδοτικής εταιρείας συμμετοχών εγκατεστημένη στην Ε.Ε., σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5 και 6 του άρθρου 33 του ν. 3601/2007, αντίστοιχα, συνοπτική παρουσίαση των διαφορών μεταξύ της έκτασης της ενοποίησης του ομίλου για λογιστικούς σκοπούς αφενός και για σκοπούς εποπτείας σε ενοποιημένη βάση αφετέρου.

3. Παράθεση των θυγατρικών και συγγενών επιχειρήσεων, με σύντομη περιγραφή της δραστηριότητάς τους για τις σημαντικότερες από αυτές, οι οποίες:

- ενοποιούνται για τους σκοπούς της εποπτείας με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης,
 - ενοποιούνται για τους σκοπούς της εποπτείας με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης,
 - αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος,
 - δεν ενοποιούνται αλλά και δεν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια, για τους σκοπούς της εποπτείας,
 - ενοποιούνται με τη μέθοδο της πλήρους ενοποίησης για λογιστικούς σκοπούς αλλά δεν περιλαμβάνονται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση,
 - ενοποιούνται με τη μέθοδο της αναλογικής ενοποίησης για λογιστικούς σκοπούς αλλά δεν περιλαμβάνονται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση.
4. Κάθε υφιστάμενο ή προβλεπόμενο ουσιαστικό, πρακτικό ή νομικό κώλυμα στην άμεση μεταφορά ιδίων κεφαλαίων ή στην εξόφληση υποχρεώσεων μεταξύ της μητρικής επιχείρησης και των θυγατρικών της.
5. Για τις θυγατρικές επιχειρήσεις, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σε ενοποιημένη βάση αλλά η συμμετοχή του πιστωτικού ιδρύματος σε αυτές αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με την παρ. 1 της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 «Ορισμός των Ιδίων Κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα», το ποσό κατά το οποίο τα ίδια κεφάλαιά τους υπολείπονται των ελάχιστων απαιτούμενων (για κάθε μία από τις επιχειρήσεις αυτές και συνολικά), καθώς και τις επωνυμίες των εν λόγω θυγατρικών.
6. Οι περιπτώσεις πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι θυγατρικές του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος και εξαιρούνται από την εποπτεία σε ατομική βάση δυνάμει του άρθρου 31 του ν. 3601/2007.
7. Οι περιπτώσεις θυγατρικών του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος που έχουν συμπεριληφθεί στα ίδια κεφάλαια και στις κεφαλαιακές απαιτήσεις του σε ατομική βάση δυνάμει του άρθρου 32 του ν. 3601/1.8.2007 (solo consolidation).

B. Ίδια κεφάλαια

B1. Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων

1. Συνοπτικές πληροφορίες για το είδος και τα κυριότερα χαρακτηριστικά όλων των κατηγοριών ιδίων κεφαλαίων καθώς και των επί μέρους συστατικών στοιχείων κάθε κατηγορίας που αναφέρονται στην ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007.
2. Το ποσό των βασικών ιδίων κεφαλαίων, με χωριστή παράθεση των θετικών και των αφαιρετικών στοιχείων τους.
3. Το συνολικό ποσό των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων, καθώς και των συνολικών ιδίων κεφαλαίων, όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007.
4. Τα ποσά, τα οποία σύμφωνα με την παρ. 4 του Κεφαλαίου V της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, αφαιρούνται κατά το ήμισυ από τα βασικά και κατά το έτερο ήμισυ από τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια, περιλαμβανομένων των ποσών που θα αφαιρούνται κατά τον τρόπο αυτό μετά τη λήξη της σχετικής μεταβατικής περιόδου (31.12.2012). Ιδιαίτερη αναφορά θα γίνεται στο στοιχείο του εδαφίου (ε) της παρ. 1 της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 (υστέρηση μεταξύ των λογιστικών προβλέψεων απομείωσης απαιτήσεων και λοιπών ανοιγμάτων και της αναμενόμενης ζημίας αυτών όπως υπολογίζεται με την εφαρμογή της Προσέγγισης των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων).
5. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων, μετά την εφαρμογή των ορίων του Κεφαλαίου V της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007.

B2. Κεφαλαιακή επάρκεια

Περίληψη της μεθόδου που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα για την εκτίμηση της επάρκειας των ιδίων κεφαλαίων που θεωρεί κατάλληλα για την κάλυψη της φύσης και του επιπέδου των κινδύνων από τις τρέχουσες και μελλοντικές δραστηριότητές του (εσωτερικό κεφάλαιο), κατά το άρθρο 28 του ν. 3601/2007.

1. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, το 8% του σταθμισμένου ποσού για κάθε μία από τις κατηγορίες ανοιγμάτων που προβλέπονται στο Τμήμα Β της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 «Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση».
2. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (ΠΕΔ), το 8% του σταθμισμένου ποσού για κάθε μία από τις κατηγορίες ανοιγμάτων που προβλέπονται στο Τμήμα Β της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 «Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων». Για την κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, η υποχρέωση αυτή επεκτείνεται και σε κάθε μία από τις υποκατηγορίες ανοιγμάτων που προβλέπονται στην παρ. 9 του Τμήματος Β της εν λόγω Πράξης. Για την κατηγορία ανοιγμάτων σε μετοχές, η υποχρέωση δημοσιοποίησης αφορά:
 - α. σε κάθε μία από τις μεθόδους της παραγράφου 2 του Τμήματος Ζ της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007,

β. στα ανοίγματα σε μετοχές διαπραγματεύσιμες σε οργανωμένη αγορά, στα ανοίγματα σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε οργανωμένη αγορά που εντάσσονται σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια, και στα άλλα ανοίγματα,

γ. στα ανοίγματα που υπόκεινται σε μεταβατικό εποπτικό καθεστώς κεφαλαιακών απαιτήσεων, περιλαμβανομένων των ανοιγμάτων από μετοχές και συμμετοχές που υπόκεινται σε στάθμιση σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση, βάσει της ρύθμισης της παρ. 3 του Τμήματος Ζ της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

3. Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του κινδύνου αγοράς σύμφωνα με τα εδάφια (β) και (γ) της παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 3601/2007.

4. Οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις έναντι του λειτουργικού κινδύνου σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 «Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το Λειτουργικό Κίνδυνο».

Γ. Έκθεση του πιστωτικού ιδρύματος σε κινδύνους και αξιολόγησή τους

Γ1. Γενικές υποχρεώσεις

Δημοσιοποιούνται για κάθε χωριστή κατηγορία κινδύνου, οι στόχοι και η πολιτική διαχείρισης κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.

Οι δημοσιοποιήσεις αυτές περιλαμβάνουν:

1. τις στρατηγικές και τις διαδικασίες για τη διαχείριση των αντίστοιχων κινδύνων,
2. τη διάρθρωση και την οργάνωση του τμήματος διαχείρισης του ανάλογου κινδύνου ή κάθε άλλο σχετικό μηχανισμό,
3. την έκταση και τη φύση των συστημάτων αναφοράς και μέτρησης των κινδύνων, και
4. τις πολιτικές αντιστάθμισης και μείωσης των κινδύνων, καθώς και τη στρατηγική και τις διαδικασίες για την παρακολούθηση, σε διαρκή βάση, της αποτελεσματικότητας των αντισταθμίσεων και των τεχνικών μείωσης του κινδύνου.

2. Πιστωτικός κίνδυνος

2.1. Δημοσιοποιήσεις εκ μέρους όλων των υπόχρεων πιστωτικών ιδρυμάτων

Δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο:

1. Οι ορισμοί, για λογιστικούς σκοπούς, των απαιτήσεων και λοιπών ανοιγμάτων:

α) σε καθυστέρηση ("past-due") και

β) επιβαλόντων ("impaired"). Ειδικότερα, στην περίπτωση κατά την οποία δεν χαρακτηρίζονται για λογιστικούς σκοπούς από το πιστωτικό ίδρυμα ως επισφαλείς οι απαιτήσεις, οι οποίες, λόγω καθυστέρησης πέραν των χρονικών ορίων των παρ. 17 (β) και 18, του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, θεωρούνται για τους σκοπούς της τελευταίας σε αθέτηση ("in default"), θα πρέπει να επεξηγούνται οι διαφοροποιήσεις αυτές.

2. Περιγραφή των προσεγγίσεων και των μεθόδων που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό των προσαρμογών της αξίας των ανοιγμάτων (impairment losses) και των προβλέψεων (impairment allowances).

3. Το συνολικό ποσό των ανοιγμάτων μετά από τους λογιστικούς συμψηφισμούς αλλά χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, καθώς και το μέσο ποσό, κατά την περίοδο αναφοράς, κάθε κατηγορίας ανοίγματος.

4. Γεωγραφική κατανομή των σημαντικότερων κατηγοριών ανοιγμάτων (κατά την κρίση του πιστωτικού ιδρύματος).

5. Ανάλυση των διαφόρων κατηγοριών ανοιγμάτων ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας ή είδος αντισυμβαλλόμενου.

6. Ανάλυση των διαφόρων κατηγοριών ανοιγμάτων με βάση την εναπομένονσα ληκτότητά τους.

7. Για κάθε σημαντικό (κατά την κρίση του πιστωτικού ιδρύματος) κλάδο δραστηριότητας ή είδος αντισυμβαλλόμενου:

α. το ποσό τέλους περιόδου (πριν από τις προσαρμογές της αξίας και τις προβλέψεις) των επισφαλών ανοιγμάτων και των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση, χωριστά,

β. τα υπόλοιπα τέλους περιόδου των προσαρμογών της αξίας των ανοιγμάτων (impairment losses) και των προβλέψεων (impairment allowances),

γ. τα ποσά προσαρμογών της αξίας και προβλέψεων που επιβάρυναν τα αποτελέσματα της περιόδου.

8. Τα ποσά των επισφαλών ανοιγμάτων και των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση κατανεμημένων κατά σημαντικές κατά την κρίση του πιστωτικού ιδρύματος γεωγραφικές περιοχές και, εφόσον είναι εφικτό, τα ποσά των προσαρμογών αξίας και των προβλέψεων κατά περιοχή.

9. Την ετήσια συμφωνία της κίνησης των προσαρμογών της αξίας απαιτήσεων και των προβλέψεων, χωριστά. Οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν:

α. περιγραφή της μορφής των προσαρμογών αξίας και των προβλέψεων (εξατομικευμένων ή συλλογικών),

β. τα αρχικά υπόλοιπα,

γ. τα ποσά των προβλέψεων που χρησιμοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς για τη διενέργεια διαγραφών και απομειώσεων,

δ. τα ποσά των νέων προβλέψεων που σχηματίστηκαν σε βάρος των αποτελεσμάτων αλλά και τα έσοδα από αντιστροφή (μείωση) προβλέψεων που ωφέλησαν τα αποτελέσματα και κάθε άλλη προσαρμογή της αξίας, περιλαμβανομένων των προσαρμογών που οφείλονται σε συναλλαγματικές διαφορές, σε συγκεντρώσεις επιχειρήσεων, εξαγορές και πωλήσεις θυγατρικών, καθώς και τις μεταφορές μεταξύ ποσών προβλέψεων, και

ε. τα τελικά υπόλοιπα της περιόδου.

Οι προσαρμογές αξίας και τα έσοδα από ανακτήσεις απαιτήσεων που είχαν διαγραφεί και καταχωρούνται απ' ευθείας στα αποτελέσματα, παρατίθενται χωριστά.

Γ.2.2. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια υποκείμενα στην Τυποποιημένη Προσέγγιση

Για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων του Τμήματος Β της εν λόγω Πράξης:

1. Οι επωνυμίες των επιλεγμένων εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης (Ε.Ο.Π.Α) και οργανισμών εξαγωγικών πιστώσεων (Ο.Ε.Π) και οι λόγοι τυχόν αλλαγής στις επιλογές αυτές.

2. Οι κατηγορίες ανοιγμάτων για τις οποίες χρησιμοποιούνται οι αξιολογήσεις καθενός από τους Ε.Ο.Π.Α. ή τους Ο.Ε.Π.

3. Περιγραφή της διαδικασίας για τη μεταφορά των αξιολογήσεων των εκδοτών τίτλων και των πιστοληπτικών αξιολογήσεων σε στοιχεία που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών.

4. Οι αξίες ανοίγματος, πριν και μετά την επίδραση των τεχνικών μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, που αντιστοιχούν στις βαθμίδες πιστωτικής ποιότητας της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, καθώς και εκείνες που αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια.

Γ.2.3. Δημοσιοποιήσεις για χαρτοφυλάκια στα οποία εφαρμόζεται η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 δημοσιοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος ή άλλης αρμόδιας αρχής για τη συγκεκριμένη προσέγγιση ή για τη μετάβαση σ' αυτήν.

2. Επεξηγήσεις και συνοπτική παρουσίαση σχετικά με:

α. τη διάρθρωση των συστημάτων εσωτερικής διαβάθμισης και της σχέσης μεταξύ εσωτερικών και εξωτερικών διαβαθμίσεων,

β. τη χρήση των εσωτερικών εκτιμήσεων για άλλους σκοπούς εκτός από τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007,

γ. τη διαδικασία διαχείρισης και αναγνώρισης της μείωσης του πιστωτικού κινδύνου,

δ. τους μηχανισμούς ελέγχου και αναθεώρησης των συστημάτων διαβάθμισης, ιδίως από την άποψη της ανεξαρτησίας, καθώς και των σχετικών αρμοδιοτήτων και ευθυνών.

3. Περιγραφή της διαδικασίας εσωτερικής διαβάθμισης (βλ. κατωτέρω στοιχείο 10), χωριστά για κάθε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες ανοιγμάτων:

α. κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες,

β. ιδρύματα,

γ. επιχειρήσεις περιλαμβανομένων των ΜΜΕ, ειδικός δανεισμός και αποκτηθείσες απαιτήσεις έναντι επιχειρήσεων,

δ. λιανική τραπεζική, για κάθε μία από τις υποκατηγορίες ανοιγμάτων της παρ. 9 του Τμήματος Β της εν λόγω Πράξης,

ε. μετοχές.

4. Τις αξίες ανοίγματος για κάθε μία από τις κατηγορίες ανοιγμάτων του Τμήματος Β της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007. Εάν τα ιδρύματα χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις της ποσοστιαίας ζημίας στην περίπτωση αθέτησης (LGD) και των συντελεστών μετατροπής για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, τα ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών, των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επιχειρήσεων πρέπει να δημοσιοποιούνται χωριστά από τα ανοίγματα, για τα οποία τα πιστωτικά ιδρύματα δεν χρησιμοποιούν παρόμοιες εκτιμήσεις.

5. Για να καθίσταται δυνατή μια εύλογη διαφοροποίηση του πιστωτικού κινδύνου για κάθε μία από τις κατηγορίες «κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες», «ιδρύματα», «επιχειρήσεις» και «μετοχές» και για επαρκή αριθμό πιστοληπτικών

βαθμίδων οφειλετών (περιλαμβανόμενης της βαθμίδας των οφειλετών σε αθέτηση), τα πιστωτικά ιδρύματα δημοσιοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες:

α. το σύνολο των ανοιγμάτων (για τις κατηγορίες ανοιγμάτων «κεντρικές κυβερνήσεις και κεντρικές τράπεζες», «ιδρύματα» και «επιχειρήσεις» δημοσιοποιείται το άθροισμα των ανεξόφλητων υπολοίπων δανείων και των ποσών ανοιγμάτων από μη εκταμιευθείσες πιστωτικές ευχέρειες, ενώ για τα ανοίγματα σε μετοχές τα υπόλοιπα ισολογισμού),

β. για τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις του LGD για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, το σταθμισμένο, ως προς το άνοιγμα, μέσο LGD ως ποσοστό,

γ. το σταθμισμένο, ως προς το άνοιγμα, μέσο συντελεστή στάθμισης,

δ. για τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις των συντελεστών μετατροπής για τον υπολογισμό των σταθμισμένων ποσών, το ποσό των μη εκταμιευθεισών πιστωτικών ευχερειών και τη σταθμισμένη ως προς το άνοιγμα μέση αξία ανοίγματος για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων.

6. Για την κατηγορία ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής και για κάθε μία από τις κατηγορίες που ορίζονται στο σημείο (3δ), είτε τις πληροφορίες του στοιχείου (5) ανωτέρω (κατά περίπτωση και σε ομαδοποιημένη βάση), είτε ανάλυση των ανοιγμάτων (δηλ. ανεξόφλητα υπόλοιπα δανείων και ποσά ανοίγματος από μη εκταμιευθείσες πιστωτικές ευχέρειες) για επαρκή αριθμό βαθμίδων αναμενόμενης ζημίας (EL), ώστε να καθίσταται δυνατή μια εύλογη διαφοροποίηση του πιστωτικού κινδύνου (κατά περίπτωση και σε ομαδοποιημένη βάση).

7. Τις πραγματικές προσαρμογές αξίας που έγιναν στην προηγούμενη περίοδο για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων και στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής τραπεζικής, για κάθε μία από τις υποκατηγορίες που ορίζονται στο σημείο (3δ) και τις διαφορές σε σχέση με τις αντίστοιχες προσαρμογές προηγούμενων περιόδων.

8. Περιγραφή των παραγόντων που επηρέασαν τις πραγματικές ζημιές στην προηγούμενη περίοδο (για παράδειγμα, εάν το πιστωτικό ίδρυμα είχε ποσοστά αθέτησης υψηλότερα από το μέσο όρο ή LGD και συντελεστές μετατροπής υψηλότερους από το μέσο όρο).

9. Σύγκριση των εκτιμήσεων του πιστωτικού ιδρύματος με τα πραγματικά αποτελέσματα σε μεγαλύτερη περίοδο. Η σύγκριση περιλαμβάνει τουλάχιστον τις εκτιμήσεις ζημιών σε σχέση με τις πραγματικές ζημιές για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων {στην περίπτωση των ανοιγμάτων λιανικής, για κάθε μία από τις υποκατηγορίες του σημείου (3δ)} σε περίοδο επαρκώς μεγάλη ώστε να καθίσταται δυνατή μια εύλογη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών εσωτερικής διαβάθμισης. Κατά περίπτωση, τα πιστωτικά ιδρύματα αναλύουν λεπτομερέστερα τα στοιχεία αυτά και συγκρίνουν τις πιθανότητες αθέτησης (PD), και ειδικά τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικές εκτιμήσεις των ποσοστιαίων ζημιών σε περίπτωση αθέτησης (LGD) ή των συντελεστών μετατροπής (σύμφωνα με την εξελιγμένη μεθοδολογία της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων) συγκρίνουν τις πραγματικές τιμές του LGD και των συντελεστών μετατροπής, με τις εκτιμήσεις που παρέχονται στις ανωτέρω δημοσιοποιήσεις σχετικά με την ποσοτική αξιολόγηση των κινδύνων.

10. Για τους σκοπούς του σημείου (3) ανωτέρω, η περιγραφή περιλαμβάνει τα διάφορα είδη ανοιγμάτων κάθε κατηγορίας, τους ορισμούς, τις μεθόδους και τα δεδομένα για την εκτίμηση και την επικύρωση των πιθανοτήτων αθέτησης (PD) και, κατά περίπτωση, των ποσοστιαίων ζημιών σε περίπτωση αθέτησης (LGD) και των συντελεστών μετατροπής, περιλαμβανομένων των παραδοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό αυτών των μεταβλητών. Επίσης, περιγράφονται οι σημαντικές αποκλίσεις από τον ορισμό της αθέτησης στις παρ. 17 – 28, Τμήμα Ε της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 και των σημαντικών τμημάτων του χαρτοφυλακίου που επηρεάζονται από αυτές τις αποκλίσεις.

Γ.2.4. Δημοσιοποιήσεις για εποπτικές σταθμίσεις κινδύνου στην Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά για ανοίγματα υπό μορφή μετοχών σύμφωνα με τις παραγράφους 7 – 11 του Τμήματος Ζ1 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, δημοσιοποιούν τα ανοίγματα αυτά ανά συντελεστή στάθμισης, όπως ορίζεται στις εν λόγω παραγράφους.

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά για τα ανοίγματα ειδικού δανεισμού σύμφωνα με την παρ. 28 και τον Πίνακα της παρ. 34 του Τμήματος Ζ2 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, δημοσιοποιούν τα ανοίγματα αυτά σύμφωνα με τις κατηγορίες συντελεστών στάθμισης που αναφέρονται στον προαναφερθέντα Πίνακα.

Γ.2.5. Τεχνικές μείωσης κινδύνου: Δημοσιοποιήσεις για την Τυποποιημένη Προσέγγιση και τη Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν τεχνικές μείωσης του πιστωτικού κινδύνου, δημοσιοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Τις πολιτικές και τις διαδικασίες συμψηφισμού των εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, καθώς το βαθμό κατά τον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση των συμψηφισμών αυτών.
2. Τις πολιτικές και τις διαδικασίες αποτίμησης και διαχείρισης των εξασφαλίσεων.
3. Περιγραφή των κυριότερων ειδών εξασφαλίσεων που αποδέχεται το πιστωτικό ίδρυμα.
4. Τα κυριότερα είδη εγγυητών και αντισυμβαλλομένων σε πράξεις πιστωτικών παραγώγων, καθώς και την πιστοληπτική κατάταξή τους.
5. Πληροφορίες σχετικά με τις συγκεντρώσεις κινδύνου αγοράς ή πιστωτικού κινδύνου στα χρησιμοποιούμενα μέσα μείωσης κινδύνου.
6. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 αλλά δεν παρέχουν εσωτερικές εκτιμήσεις των ποσοστιαίων ζημιών σε περίπτωση αθέτησης (LGD) ή των συντελεστών μετατροπής για τις κατηγορίες ανοιγμάτων, χωριστά για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων, τη συνολική αξία ανοίγματος (κατά περίπτωση, μετά το συμψηφισμό εντός ή εκτός ισολογισμού), που καλύπτεται – μετά την εφαρμογή των προσαρμογών μεταβλητότητας – από αποδεκτές χρηματοοικονομικές εξασφαλίσεις ή από άλλες αποδεκτές εξασφαλίσεις.
7. Για τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με τις ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 και ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 χωριστά για κάθε κατηγορία ανοιγμάτων, το συνολικό άνοιγμα (κατά περίπτωση, μετά το συμψηφισμό εκτός ή εντός ισολογισμού) που καλύπτεται από εγγυήσεις ή πιστωτικά παράγωγα. Για την κατηγορία των ανοιγμάτων σε μετοχές ειδικότερα, η αναφορά γίνεται για κάθε μία από τις μεθόδους του Τμήματος Ζ1 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

Γ.2.6. Πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με το άνοιγμα του πιστωτικού ιδρύματος σε πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, όπως ορίζεται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 «Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου»:

1. Περιγραφή της μεθόδου που χρησιμοποιείται για την κατανομή του εσωτερικού κεφαλαίου και τον καθορισμό πιστωτικών ορίων για τα ανοίγματα σε πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου.
2. Περιγραφή της πολιτικής που εφαρμόζεται για τη λήψη εξασφαλίσεων.
3. Περιγραφή της πολιτικής που εφαρμόζεται για τα ανοίγματα που υπόκεινται σε κίνδυνο δυσμενούς συσχέτισης (“wrong-way risk”).
4. Περιγραφή της επίπτωσης του ποσού εξασφαλίσεων που θα πρέπει να παράσχει το πιστωτικό ίδρυμα σε περίπτωση υποβάθμισης της πιστοληπτικής του αξιολόγησης.
5. Η ακαθάριστη θετική εύλογη αξία των συμβάσεων, το όφελος από συμψηφισμούς, το τρέχον πιστωτικό άνοιγμα μετά το συμψηφισμό, οι ληφθείσες εξασφαλίσεις και το καθαρό πιστωτικό άνοιγμα σε παράγωγα μέσα. Καθαρό πιστωτικό άνοιγμα είναι το πιστωτικό άνοιγμα σε συναλλαγές παραγώγων, αφού ληφθούν υπόψη τόσο τα κέρδη από (νομικά ισχυρές) συμφωνίες συμψηφισμού, καθώς και οι εξασφαλίσεις.
6. Μέτρα για τον υπολογισμό της αξίας ανοίγματος βάσει των μεθόδων που ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007, ανεξαρτήτως της μεθόδου.
7. Η ονομαστική αξία αντισταθμίσεων πιστωτικών παραγώγων και η κατανομή του τρέχοντος πιστωτικού ανοίγματος ανά τύπο πιστωτικού ανοίγματος.
8. Συναλλαγές σε πιστωτικά παράγωγα (ονομαστική αξία), με διάκριση ανάμεσα σε εκείνες που αφορούν το χαρτοφυλάκιο πιστοδοτήσεων του ιδίου του πιστωτικού

ιδρύματος και εκείνες που αφορούν τις διαμεσολαβητικές του δραστηριότητες, καθώς και την κατανομή των χρησιμοποιούμενων πιστωτικών παράγωγων με περαιτέρω διάκριση μεταξύ αγορασθείσας και πωληθείσας πιστωτικής προστασίας για κάθε κατηγορία πιστωτικού παραγώγου.

9. Εκτίμηση του συντελεστή «άλφα» σύμφωνα με τα σχετικά οριζόμενα στο Τμήμα Ε της ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007.

Γ.2.7. Τιτλοποίηση: Δημοσιοποιήσεις για την Τυποποιημένη Προσέγγιση και την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τα σταθμισμένα ποσά σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007 «Υπολογισμός σταθμισμένων ανοιγμάτων για θέσεις σε τιτλοποίηση» δημοσιοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Περιγραφή των στόχων του (μεταβιβάζοντας) πιστωτικού ιδρύματος σε σχέση με τη δραστηριότητα τιτλοποίησης.
2. Το ρόλο του πιστωτικού ιδρύματος στη διαδικασία τιτλοποίησης.
3. Το βαθμό «εμπλοκής» του πιστωτικού ιδρύματος σε κάθε τιτλοποίηση (μέσω παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων, ιδιοκατοχής μέρους των τίτλων από τιτλοποιήσεις κλπ).
4. Τις μεθόδους υπολογισμού των σταθμισμένων ποσών τις οποίες εφαρμόζει στις δραστηριότητες τιτλοποίησης.
5. Τις λογιστικές παραδοχές και πρακτικές που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα σχετικά με τις τιτλοποιήσεις, περιλαμβανομένων των εξής πληροφοριών:
 - α. της κατάταξης των τιτλοποιήσεων του πιστωτικού ιδρύματος ως πωλήσεων (derecognition of transferred assets) ή ως μέσων χρηματοδότησης (non-derecognition),
 - β. της λογιστικής καταχώρισης των κερδών από την πώληση των απαιτήσεων που τιτλοποιούνται,
 - γ. των βασικών παραδοχών για την αποτίμηση των δικαιωμάτων που σχετίζονται με την τιτλοποίηση που διατηρεί το μεταβιβάζον πιστωτικό ίδρυμα και
 - δ. της λογιστικής αντιμετώπισης των «συνθετικής μορφής» τιτλοποιήσεων εάν η περίπτωση αυτή δεν καλύπτεται από άλλη λογιστική αρχή.
6. Τις επωνυμίες των Ε.Ο.Π.Α. των οποίων οι αξιολογήσεις χρησιμοποιούνται για τις τιτλοποιήσεις και τα είδη των ανοιγμάτων για τα οποία χρησιμοποιείται κάθε Ε.Ο.Π.Α.
7. Το συνολικό υπόλοιπο των ανοιγμάτων που τιτλοποιήθηκαν από το πιστωτικό ίδρυμα και υπάγονται στο πλαίσιο των τιτλοποιήσεων (με διάκριση μεταξύ «παραδοσιακής» και της «συνθετικής μορφής» τιτλοποίησης), ανά είδος ανοίγματος.
8. Για τα τιτλοποιημένα ανοίγματα, τα ανοίγματα σε επισφάλεια και σε καθυστέρηση, ανά είδος ανοίγματος, καθώς και τις ζημιές που αναγνωρίστηκαν για αυτά από το πιστωτικό ίδρυμα στην περίοδο αναφοράς.
9. Συνολικό ποσό των θέσεων τιτλοποίησης που διακρατήθηκαν ή εξαγοράστηκαν, με κατανομή ανά είδος ανοίγματος.
10. Συνολικό ποσό των θέσεων τιτλοποίησης που διακρατήθηκαν ή εξαγοράστηκαν, με κατανομή σε ανάλογο αριθμό ζωνών συντελεστών στάθμισης. Οι θέσεις που έχουν συντελεστή στάθμισης 1250% ή που αφαιρέθηκαν, δημοσιοποιούνται χωριστά.
11. Συνολικό υπόλοιπο των τιτλοποιημένων ανακυκλούμενων ανοιγμάτων, με διάκριση μεταξύ των δικαιωμάτων του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος και των δικαιωμάτων των επενδυτών.
12. Περίληψη της δραστηριότητας τιτλοποίησης στην περίοδο αναφοράς, περιλαμβανομένου του ποσού των τιτλοποιημένων ανοιγμάτων (ανά είδος ανοίγματος) και των κερδών ή ζημιών από πωλήσεις που αναγνωρίστηκαν ανά είδος ανοίγματος.

Γ3. Κίνδυνος αγοράς

Γ.3.1. Δημοσιοποιήσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων που χρησιμοποιούν την τυποποιημένη μέθοδο

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τους μέσω της τυποποιημένης μεθόδου σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 «Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων για τον κίνδυνο αγοράς» δημοσιοποιούν τις απαιτήσεις αυτές χωριστά για κάθε κίνδυνο που αναφέρεται στις διατάξεις της εν λόγω Πράξης.

Γ.3.2. Δημοσιοποιήσεις από πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν εσωτερικά υποδείγματα

Τα πιστωτικά ιδρύματα που υπολογίζουν τις κεφαλαιακές απαιτήσεις τους μέσω εσωτερικών υποδειγμάτων σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 δημοσιοποιούν τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Για κάθε επιμέρους χαρτοφυλάκιο:

α. περιγραφή της μεθοδολογίας εσωτερικών υποδειγμάτων που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των παραμέτρων και της δυνητικής ζημιάς,

β. περιγραφή του προγράμματος προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που εφαρμόζεται σε κάθε χαρτοφυλάκιο,

γ. περιγραφή των διαδικασιών που χρησιμοποιούνται για το δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο και την επικύρωση της ακρίβειας και της συνέπειας της εν λόγω μεθοδολογίας.

2. Αναφορά της έγκρισης της ακολουθούμενης μεθοδολογίας από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και περιγραφή των διαδικασιών με τις οποίες επιτυγχάνεται η εφαρμογή των οριζόμενων στο Παράρτημα VII, Τμήμα Δ της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007.

Γ4. Λειτουργικός κίνδυνος

Δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με το λειτουργικό κίνδυνο για τον οποίο οι κεφαλαιακές απαιτήσεις υπολογίζονται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2590/20.8.2007 «Ελάχιστες Κεφαλαιακές Απαιτήσεις των Πιστωτικών Ιδρυμάτων για το Λειτουργικό Κίνδυνο»:

1. Οι προσεγγίσεις εκτίμησης των απαιτήσεων σε ίδια κεφάλαια για λειτουργικό κίνδυνο, τις οποίες ακολουθεί το πιστωτικό ίδρυμα.

2. Περιγραφή των Εξελιγμένων Προσεγγίσεων Μέτρησης του λειτουργικού κινδύνου, εφόσον αυτές χρησιμοποιούνται από το πιστωτικό ίδρυμα, περιλαμβανομένης της ανάλυσης των κατάλληλων εσωτερικών και εξωτερικών παραγόντων που λαμβάνονται υπόψη σε αυτές. Σε περίπτωση μερικής χρήσης, αναφέρεται το πεδίο εφαρμογής των διαφόρων προσεγγίσεων που χρησιμοποιούνται.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα που χρησιμοποιούν τις Εξελιγμένες Προσεγγίσεις Μέτρησης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων για το λειτουργικό κίνδυνο, δημοσιοποιούν περιγραφή του τρόπου με τον οποίο χρησιμοποιούν «ασφάλιση» για σκοπούς μείωσης του πιστωτικού κινδύνου.

Γ5. Μετοχές: Δημοσιοποιήσεις για τα ανοίγματα που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες για τα ανοίγματα σε μετοχές τα οποία δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών:

1. Κατάταξη των ανοιγμάτων αυτών με βάση το σκοπό κατοχής τους, όπως για παράδειγμα η επιδίωξη υπεραξιών ή η στρατηγικού χαρακτήρα επένδυση και περιγραφή των λογιστικών τεχνικών αρχικής αναγνώρισης και μεταγενέστερης αποτίμησης των ανοιγμάτων αυτών, με ειδικότερη αναφορά των παραδοχών στις οποίες βασίζεται η αποτίμηση και την επίπτωση τυχόν διαφοροποιήσεων στις παραμέτρους αυτές.

2. Η αξία ισολογισμού και η εύλογη αξία των ανοιγμάτων και, προκειμένου περί μετοχών που είναι διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, η διαφορά, αν αυτή είναι σημαντική, μεταξύ αγοραίας τιμής και εύλογης αξίας.

3. Τα είδη, τη φύση και τα ποσά των ανοιγμάτων σε μετοχές διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, των ανοιγμάτων σε μετοχές μη διαπραγματεύσιμες σε χρηματιστήριο, σε επαρκώς διαφοροποιημένα χαρτοφυλάκια και των λοιπών ανοιγμάτων.

4. Το σύνολο των πραγματοποιηθέντων κερδών ή ζημιών από πωλήσεις και τις ρευστοποιήσεις της περιόδου αναφοράς.

5. Το συνολικό καθαρό ποσό των μη πραγματοποιηθέντων κερδών ή ζημιών και των κερδών ή ζημιών από αναπροσαρμογές αξίας, καθώς και κάθε παρόμοιο ποσό που περιλαμβάνεται στα βασικά ή τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος.

Γ6. Κίνδυνος επιτοκίου: Δημοσιοποιήσεις για τον κίνδυνο επιτοκίου από θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Δημοσιοποιούνται οι ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο επιτοκίου σε θέσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο συναλλαγών:

1. Η φύση του κινδύνου επιτοκίου και βασικές παραδοχές (περιλαμβανομένων των παραδοχών για τις πρόωρες εξοφλήσεις δανείων και τη συμπεριφορά των καταθέσεων όψεως), καθώς και η συχνότητα μέτρησης του κινδύνου επιτοκίου.

2. Οι αυξομειώσεις κερδών, οικονομικής αξίας ή άλλων κατάλληλων παραμέτρων που χρησιμοποιούνται από το πιστωτικό ίδρυμα για τη μέτρηση των επιπτώσεων μιας απότομης ανόδου ή πτώσης των επιτοκίων, σύμφωνα με τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για τη μέτρηση του κινδύνου επιτοκίου για κάθε νόμισμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ, ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΣΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Οι πληροφορίες της παρούσας Πράξης δημοσιοποιούνται τουλάχιστον ετησίως:

α. σε ενοποιημένη βάση, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 3601/2007, από τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υπόκεινται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σε ενοποιημένη βάση και αποτελούν μητρικά πιστωτικά ιδρύματα εγκατεστημένα στην Ε.Ε. ή ελέγχονται από μητρική χρηματοδοτική εταιρεία συμμετοχών εγκατεστημένη στην ΕΕ, κατά την έννοια των παρ. 5 και 6 του άρθρου 33 του εν λόγω νόμου.

β. σε ατομική βάση, από τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στην παρ. 3 του άρθρου 30 του ν. 3601/2007.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα που αποτελούν θυγατρικές πιστωτικών ιδρυμάτων ή χρηματοδοτικών εταιρειών συμμετοχών που έχουν έδρα σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε δημοσιοποιούν, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3601/2007, μόνο τις πληροφορίες που αναφέρονται στις κατηγορίες στοιχείων Β1 (Διάρθρωση των ιδίων κεφαλαίων) και Β2 (Κεφαλαϊκή επάρκεια) του Κεφαλαίου Ι της παρούσας Πράξης σε ατομική βάση ή σε υποενοποιημένη βάση, εφόσον αποτελούν και μητρικά πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται εάν τα εν λόγω θυγατρικά πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνονται στις παρεχόμενες δημοσιοποιήσεις σε ενοποιημένη βάση στην Ελλάδα.

3. Κάθε πιστωτικό ίδρυμα θα πρέπει να αξιολογεί τη σκοπιμότητα συχνότερης δημοσιοποίησης πληροφοριών, ιδίως των στοιχείων που αναφέρονται στις παρ. 2 και 5 της Ενότητας Β1 και στις παρ. 2 έως 5 της Ενότητας Β2 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας Πράξης, καθώς και πληροφοριών για ανοίγματα ή άλλα στοιχεία που υπόκεινται σε συνεχείς και σημαντικές διακυμάνσεις. Η αξιολόγηση από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα της αναγκαιότητας συχνότερης πληροφόρησης θα βασίζεται στα ειδικά χαρακτηριστικά των δραστηριοτήτων του, όπως το μέγεθος και οι κατηγορίες εργασιών του, η παρουσία σε άλλες χώρες ή σε άλλους τομείς χρηματοοικονομικής δραστηριότητας και ο βαθμός συμμετοχής του σε διεθνείς αγορές κεφαλαίων ή σε συστήματα πληρωμών, εκκαθάρισης ή συμψηφισμού. Η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει σκόπιμο τα πιστωτικά ιδρύματα της παρ. 1α παραπάνω να δημοσιοποιούν για κάθε σημαντικό, κατά την κρίση τους, θυγατρικό πιστωτικό ίδρυμα τα στοιχεία που αναφέρονται στις ενότητες Β1 και Β2 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας Πράξης.

4. Τα υπόχρεα, σε δημοσιοποίηση πληροφοριών κατά τα οριζόμενα στην παρούσα, πιστωτικά ιδρύματα είναι δυνατόν να μη δημοσιοποιούν τις πληροφορίες εκείνες που, σύμφωνα με τους ορισμούς της επόμενης παραγράφου, δεν είναι ουσιώδεις, κατά την έννοια της παρ. 5 (α) κατωτέρω, ή που προορίζονται για εσωτερική χρήση του πιστωτικού ιδρύματος ή που είναι εμπιστευτικές.

5. Στοιχεία και πληροφορίες προς δημοσιοποίηση χαρακτηρίζονται για τους σκοπούς της παρούσας ως:

α. ουσιώδεις, όταν η παράλειψη ή η ανακριβής παράθεσή τους θα επηρέαζε την εκτίμηση ή λήψη ανάλογης οικονομικής απόφασης εκ μέρους χρηστών των πληροφοριών αυτών που βασίζονται στις εν λόγω πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων,

β. προοριζόμενες για αποκλειστικά εσωτερική χρήση, όταν η δημοσιοποίησή τους θα έθετε σε κίνδυνο την ανταγωνιστική θέση του πιστωτικού ιδρύματος. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι πληροφορίες για προϊόντα ή συστήματα που θα μείωναν την αξία των επενδύσεων του πιστωτικού ιδρύματος σε αυτά τα προϊόντα ή συστήματα εάν περιέρχονταν σε γνώση ανταγωνιστών του,

γ. εμπιστευτικές, όταν υπάρχει για αυτές δεσμευτική υποχρέωση εμπιστευτικότητας έναντι πελατών ή άλλων αντισυμβαλλομένων.

6. Στις περιπτώσεις (β) και (γ) της προηγούμενης παραγράφου, το πιστωτικό ίδρυμα αναφέρει ρητά το γεγονός της τυχόν μη δημοσιοποίησης πληροφοριών κατά τα ανωτέρω και τους λόγους της ενέργειας αυτής. Στη θέση των πληροφοριών που δεν δημοσιεύονται θα πρέπει να αναφέρονται γενικότερου τύπου πληροφορίες σχετικά με το θέμα στο οποίο αφορά η μη δημοσιοποίηση, εκτός εάν και αυτές ακόμη οι γενικές πληροφορίες χαρακτηρίζονται ως αποκλειστικής χρήσης ή εμπιστευτικές κατά τα προηγούμενα.

7. Οι πληροφορίες και τα στοιχεία που ορίζονται στην παρούσα δημοσιοποιούνται το αργότερο μέχρι την ημερομηνία δημοσίευσης των ετήσιων και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του πιστωτικού ιδρύματος ή εφόσον πρόκειται για συχνότερες των ετήσιων δημοσιοποιήσεις, εντός της προβλεπόμενης από το νόμο προθεσμίας δημοσιοποίησης ενδιάμεσων οικονομικών στοιχείων από τους εκδότες τίτλων εισηγμένων σε οργανωμένη αγορά.

8. Η δημοσιοποίηση λαμβάνει χώρα, κατ' αρχήν, μέσω του ιστοχώρου κάθε πιστωτικού ιδρύματος στο διαδίκτυο, ενώ επιπροσθέτως είναι δυνατόν να γίνει χρήση και άλλων μέσων (όπως διάθεση στο κοινό εντύπων, σχετική

πληροφόρηση στους χώρους των καταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων, κλπ). Οι δημοσιοποιήσεις, στο μέτρο του δυνατού, πραγματοποιούνται με παρεμφερή τρόπο με αυτόν με τον οποίο δημοσιοποιούνται μέσω του ιστοχώρου του πιστωτικού ιδρύματος οι ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις του, αλλά διακεκριμένα από αυτές ενώ στις εν λόγω Καταστάσεις θα πρέπει να γίνεται μνεία της διαθεσιμότητας των δημοσιοποιήσεων της παρούσας Πράξης.

Οι δημοσιοποιούμενες πληροφορίες, ανεξάρτητα από το μέσο ενημέρωσης που χρησιμοποιείται, πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο σαφή και κατανοητό, να είναι αληθείς και όχι παραπλανητικές. Κατά την κρίση του πιστωτικού ιδρύματος, είναι δυνατόν να ανατίθεται σε εξωτερικούς ελεγκτές (ορκωτούς ελεγκτές – λογιστές) ο έλεγχος ή η επισκόπηση, σύμφωνα με τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα, του συνόλου ή μέρους των δημοσιοποιούμενων στοιχείων και πληροφοριών της παρούσας Πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ: ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα γνωστοποιούν εγγράφως στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) τον τρόπο εφαρμογής των υποχρεώσεων δημοσιοποίησης που ορίζονται στην παρούσα, καθώς και την πολιτική συμμόρφωσής τους προς τις υποχρεώσεις αυτές, όπως υιοθετείται και ελέγχεται από την οικεία Μονάδα Κανονιστικής Συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος κατά τα οριζόμενα στο σχετικό Κεφάλαιο V, Τμήμα (γ) της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει.

2. Η ευθύνη του Διοικητικού Συμβουλίου κάθε πιστωτικού ιδρύματος για την ακρίβεια των εν λόγω δημοσιοποιήσεων και η αρμοδιότητα της Επιτροπής Ελέγχου επί των διαδικασιών άντλησης, επεξεργασίας και παράθεσης των ζητούμενων πληροφοριών εξομοιώνονται με την αντίστοιχη ευθύνη και αρμοδιότητα των δύο αυτών οργάνων, αφενός για την ακρίβεια των δημοσιευόμενων οικονομικών καταστάσεων του πιστωτικού ιδρύματος και αφετέρου για τις διαδικασίες κατάρτισής τους, κατά τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 (Κεφ. IV, Ενότητα Α, παρ. 2.6 και Ενότητα Β, Τμήμα 2.α, παρ. 2.3.2).

3. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας τη Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

Οι διατάξεις της Πράξης αυτής εφαρμόζονται από την οικονομική χρήση που αρχίζει την 1.1.2008.

9. ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 για τον ορισμό των Ιδίων Κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα

Με την Πράξη αυτή:

α) Προσαρμόζεται το ισχύον πλαίσιο προς τις διατάξεις των πιο πάνω Οδηγιών ως προς τα στοιχεία και τη σύνθεση των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής τους επάρκειας και

β) κωδικοποιούνται οι προϊσχύουσες σχετικές διατάξεις, περιλαμβανομένων αυτών που αφορούν την αναγνώριση των υβριδικών τίτλων (hybrids) ως στοιχείων ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών, καθώς και την αφαίρεση από τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος των συμμετοχών και των δανείων που έχει χορηγήσει για την αγορά δικών του μετοχών, ώστε να αποφεύγεται ο διπλός υπολογισμός (double gearing) στα ίδια κεφάλαιά του.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

A. Βασικά Ίδια Κεφάλαια

A.1. Κύρια στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

1. Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία αυτά: α) το κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών με δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και η διαφορά από έκδοση των μετοχών αυτών υπέρ το άρτιο, β) τα ποσά του μετοχικού κεφαλαίου που προέρχονται από την κεφαλαιοποίηση αποθεματικών από αναπροσαρμογή της αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων και γ) η αξία ισολογισμού των ιδίων μετοχών που τυχόν κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα.

2. Αποθεματικά και Διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ισολογισμού.

Δεν περιλαμβάνονται στα στοιχεία αυτά:

α) Οι μετά από αναβαλλόμενους φόρους καθαρές θετικές διαφορές αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία (δηλαδή οι θετικές διαφορές που προκύπτουν μετά την αφαίρεση τυχόν αρνητικών διαφορών αναπροσαρμογής):

- (i)** των (ιδιοχρησιμοποιούμενων) ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων και
- (ii)** των μετοχικών τίτλων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.

β) Οι μετά από αναβαλλόμενους φόρους διαφορές αναπροσαρμογής (θετικές ή αρνητικές) στην εύλογη αξία:

- (i)** των ομολογιακών τίτλων και δανείων που έχουν περιληφθεί στο χαρτοφυλάκιο των διαθεσίμων προς πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- (ii)** των παράγωγων χρηματοοικονομικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

3. Αποτελέσματα εις νέον (Retained earnings).

α. Τα “**Κέρδη εις νέον**” (τρέχουσας χρήσης και παρελθουσών χρήσεων), με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο Τμήμα Β του Κεφαλαίου ΙV της παρούσας σχετικά με τα κέρδη από τη γενικευμένη αποτίμηση στοιχείων του ισολογισμού στην εύλογη αξία (σύμφωνα με τη σχετική ευχέρεια που παρέχει το ΔΛΠ 39-Fair Value Option).

Δεν περιλαμβάνονται στο στοιχείο αυτό:

- i)** το ποσό του μερίσματος της χρήσεως που προτείνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων ή που έχει κυρωθεί με απόφαση της τελευταίας,
- ii)** τα καθαρά κέρδη μετά από αναβαλλόμενους φόρους που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία των ακινήτων που κατέχονται για επενδυτικούς σκοπούς,
- iii)** τα αποτελέσματα (κέρδη και ζημιές) που προκύπτουν από την αναπροσαρμογή στην εύλογη αξία υποχρέωσης για την οποία γίνεται χρήση της ευχέρειας αποτίμησης στην εύλογη αξία (fair value option ΔΛΠ 39), εφόσον τα αποτελέσματα αυτά προκύπτουν από αλλαγές της πιστοληπτικής διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος (own credit risk),
- iv)** σε περιπτώσεις τιτλοποίησης απαιτήσεων, τα καθαρά κέρδη του μεταβιβάζοντος πιστωτικού ιδρύματος από την κεφαλαιοποίηση μελλοντικών εσόδων από τιτλοποιηθέντα περιουσιακά στοιχεία, που χρησιμοποιούνται ως πιστωτική ενίσχυση της εν λόγω τιτλοποίησης,

ν) το μετά από αναβαλλόμενους φόρους χρεωστικό υπόλοιπο (έλλειμμα) που προκύπτει από υποχρεώσεις από προγράμματα καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό (Defined benefit obligations), όπως το έλλειμμα αυτό διαμορφώθηκε κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ. Το ποσό του ελλείμματος αυτού όμως θα προσμετράται σταδιακά στα βασικά ίδια κεφάλαια (ως μειωτικό στοιχείο), σύμφωνα, με τα ποσοστά που αναφέρονται στον πίνακα της παρ. 2 του Κεφ IV.A της παρούσας.

β. Ως αφαιρετικό στοιχείο, οι “Ζημίες εις νέον” (τρέχουσας χρήσης και παρελθουσών χρήσεων).

Δεν περιλαμβάνεται στις “Ζημίες εις νέον” το ποσό που αναφέρεται στην παρ. 3(ν) ανωτέρω μέχρι τη λήξη της συγκεκριμένης μεταβατικής περιόδου.

4. Ενδιάμεσα αποτελέσματα περιόδου.

α. Τα ενδιάμεσα κέρδη περιόδου, υπό τους όρους ότι: α) έχουν ελεγχθεί από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές των οικονομικών καταστάσεων του πιστωτικού ιδρύματος με βάση τα ισχύοντα ελεγκτικά πρότυπα και β) έχουν γίνει οι αναγκαίες προσαρμογές που προβλέπονται από τα εφαρμοζόμενα λογιστικά πρότυπα.

Δεν περιλαμβάνεται στα ενδιάμεσα κέρδη το αναλογούν στην ενδιάμεσο περίοδο προβλεπόμενο μέρισμα τρέχουσας χρήσεως που έχει εκμηθεθεί από τη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος. Διευκρινίζεται ότι, το τυχόν ενδιάμεσο κέρδος που προέκυψε αποκλειστικά κατά την τρέχουσα τρίμηνη περίοδο εφόσον δεν έχει ελεγχθεί, δεν προσμετράται στο ενδιάμεσο αποτέλεσμα που έχει ήδη αναγνωρισθεί εποπτικά την προηγούμενη ενδιάμεση περίοδο. Αντίθετα, αναγνωρίζεται εποπτικά οποιαδήποτε ζημία της τρέχουσας τρίμηνης περιόδου (ελεγμένης ή μη) και μειώνει ισόποσα το όποιο σωρευτικό ενδιάμεσο αποτέλεσμα έχει αναγνωρισθεί εποπτικά την προηγούμενη περίοδο.

β. Ως αφαιρετικό στοιχείο, οι ενδιάμεσες ζημίες περιόδου.

Διευκρινίζεται ότι στην ειδική περίπτωση κατά την οποία παρότι υπάρχουν ζημίες σε μία ενδιάμεσο περίοδο η Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος έχει την πρόθεση να προτείνει τη διανομή μερίσματος, στα αφαιρετικά στοιχεία περιλαμβάνεται εκτός της ζημίας περιόδου και το ποσό του εκτιμώμενου μερίσματος που αναλογεί στη συγκεκριμένη ενδιάμεση περίοδο.

Από τα ποσά των στοιχείων που αναφέρονται στις ανωτέρω παρ. 1 έως 4, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, αφαιρείται κάθε προβλεπτή κατά το χρόνο υπολογισμού τους φορολογική επιβάρυνση ή τα εν λόγω ποσά προσαρμόζονται καταλλήλως στο μέτρο που η επιβάρυνση αυτή μειώνει το ποσό μέχρι το οποίο τα στοιχεία αυτά ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για κάλυψη κινδύνων ή ζημιών.

A.2. Πρόσθετα στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

Οι υβριδικοί τίτλοι που περιγράφονται στην παρ. 4 του Κεφαλαίου II της παρούσας, υπό την προϋπόθεση ότι η εκδότρια των τίτλων θυγατρική του πιστωτικού ιδρύματος περιλαμβάνεται, με ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, στην εποπτεία σε ατομική βάση του πιστωτικού ιδρύματος, κατ' εφαρμογή του άρθρου 32 του ν. 3601/2007 (solo consolidation).

Δεν περιλαμβάνονται τυχόν ιδιοκατεχόμενοι από το πιστωτικό ίδρυμα (ή από συγγενείς ή θυγατρικές του) υβριδικοί τίτλοι.

A.3. Αφαιρετικά στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

1. Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία.
2. Η θετική διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία (σε διαρκή βάση) των άυλων περιουσιακών στοιχείων.

B. Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια

B.1. Κύρια στοιχεία των Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων

1. α) Αποθεματικά από αναπροσαρμογή κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ στην εύλογη αξία των ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων (ιδιοχρησιμοποιούμενα και για επενδυτικούς σκοπούς) μετά από αναβαλλόμενους φόρους.

β) Ποσοστό ίσο προς το 45% των καθαρών (δηλαδή μετά την αφαίρεση των αρνητικών διαφορών) θετικών διαφορών αναπροσαρμογής της εύλογης αξίας, προ αναβαλλόμενων φόρων, των ιδιοχρησιμοποιούμενων παγίων περιουσιακών

στοιχείων, καθώς και αυτών που κατέχονται για επενδυτικούς σκοπούς (αφορά στις περιπτώσεις όπου τα ως άνω πάγια περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται κατά παγία τακτική στην εύλογη αξία).

γ) Ποσοστό ίσο προς το 45% των καθαρών θετικών διαφορών αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία, προ αναβαλλόμενων φόρων, των διαθεσίμων προς πώληση μετοχικών τίτλων.

2. Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, περιλαμβανομένων των χρεωστικών τίτλων αόριστης διάρκειας που έχουν εκδοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα και το ποσό της έκδοσης έχει καταβληθεί, εφόσον πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

(i) Δεν επιτρέπεται να εξοφληθούν με πρωτοβουλία του δανειστή ή των κομιστών χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος,

(ii) στη σύμβαση του δανείου ή της έκδοσης των τίτλων προβλέπεται η δυνατότητα του πιστωτικού ιδρύματος να αναβάλλει την πληρωμή τόκων,

(iii) οι απαιτήσεις του δανειστή ή των κομιστών των τίτλων κατατάσσονται σε περίπτωση πτώχευσης ή εκκαθάρισης του πιστωτικού ιδρύματος συνολικά μετά από τις απαιτήσεις των πιστωτών που διατηρούν πλήρη (και όχι μειωμένα) δικαιώματα επί της πτωχευτικής περιουσίας,

(iv) η σύμβαση του δανείου ή της έκδοσης των τίτλων προβλέπει ότι το κεφάλαιο και οι μη καταβληθέντες τόκοι είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της κεφαλαιακής επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος.

Δεν περιλαμβάνονται στο ως άνω στοιχείο τυχόν ιδιοκατεχόμενοι από το πιστωτικό ίδρυμα χρεωστικοί τίτλοι.

3. Προνομιούχες μετοχές αόριστης διάρκειας που παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος. Τυχόν ιδιοκατεχόμενες από το πιστωτικό ίδρυμα μετοχές της κατηγορίας αυτής αφαιρούνται από το εν λόγω στοιχείο.

4. Ως αφαιρετικό στοιχείο, περιλαμβάνεται, το μέρος του χρεωστικού υπολοίπου (ελλείμματος), μετά από αναβαλλόμενους φόρους, που προκύπτει από υποχρεώσεις που απορρέουν από προγράμματα καθορισμένων παροχών προς το προσωπικό, όπως το έλλειμμα αυτό διαμορφώθηκε κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ. Το αφαιρούμενο όμως ποσό μειώνεται σταδιακά, κατά τα ποσοστά που αναφέρονται στον πίνακα της παρ. 2 του Κεφαλαίου IV, Ενότητα Α, της παρούσας Πράξης και μηδενίζεται τελικά στο τέλος της σχετικής μεταβατικής περιόδου.

5. Η θετική διαφορά μεταξύ των λογιστικών προβλέψεων απομείωσης των απαιτήσεων (εξαιρουμένων των τιτλοποιημένων απαιτήσεων που έχουν αναγνωρισθεί εποπτικά) και της αναμενόμενης ζημιάς (EL) από τα αντίστοιχα ανοίγματα, όπως αυτή προσδιορίζεται βάσει της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007 σχετικά με τον Υπολογισμό κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (ΠΕΔ).

Το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να υπερβεί το 0,6% των σταθμισμένων ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος και επί πλέον η ΠΕΔ που ακολουθείται θα πρέπει να έχει πιστοποιηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος. Για τον υπολογισμό του ως άνω ποσοστού, στα σταθμισμένα ανοίγματα δεν περιλαμβάνονται τα ποσά ανοιγμάτων από θέσεις τιτλοποίησης που σταθμίζονται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ2593/20.8.2007 «Υπολογισμός σταθμισμένων ανοιγμάτων για θέσεις σε τιτλοποίηση» με συντελεστή στάθμισης 1250%.

B.2. Πρόσθετα στοιχεία των Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων

1. Προνομιούχες μετοχές ορισμένης διάρκειας που παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος.

2. Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης με τη μορφή χρεωστικών τίτλων είτε άλλης μορφής δανείου, ορισμένης διάρκειας, εφόσον τα ποσά των δανείων έχουν καταβληθεί στο πιστωτικό ίδρυμα και πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις και όροι:

(i) Η αρχική διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας είναι δυνατή η εξόφλησή τους, είναι πέντε (5) τουλάχιστον έτη. Στην περίπτωση που η αρχική διάρκεια είναι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών είτε αυτή δεν είναι καθορισμένη, η εξόφλησή τους μπορεί να γίνει μόνον μετά από 5ετή τουλάχιστον προειδοποίηση. Η πρόωρη εξόφληση δεν επιτρέπεται εκτός εάν τα δάνεια έχουν παύσει να υπολογίζονται στα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος ή εφόσον έχει ληφθεί έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος για την πρόωρη εξόφλησή τους, υπό την προϋπόθεση ότι το σχετικό αίτημα υποβάλλεται από τον εκδότη και δεν θίγεται η κεφαλαιακή επάρκεια του πιστωτικού ιδρύματος.

(ii) Το ποσό των δανείων της παρούσας παραγράφου που συνυπολογίζεται στα ίδια κεφάλαια, μειώνεται ισόποσα κατά τη διάρκεια της τελευταίας πενταετίας πριν από τη λήξη τους, με βάση χρονοδιάγραμμα που εγκρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

(iii) Δεν επιτρέπεται να συμπεριληφθεί στη δανειακή σύμβαση ρήτρα πρόωρης εξόφλησης, με εξαίρεση την περίπτωση εκκαθάρισης του πιστωτικού ιδρύματος.

(iv) Στη δανειακή σύμβαση πρέπει να προβλέπεται ότι σε περίπτωση εκκαθάρισης ή πτώχευσης του πιστωτικού ιδρύματος οι απαιτήσεις των δανειστών δεν εξοφλούνται παρά μόνο μετά την εξόφληση όλων των άλλων κατηγοριών

οφειλών που εκκρεμούν κατά το χρόνο της πτώχευσης ή εκκαθάρισης και δεν αποτελούν μειωμένης εξασφάλισης απαιτήσεις.

Δεν περιλαμβάνεται στα πιο πάνω στοιχεία (1) και (2) το τυχόν ιδιοκατεχόμενο μέρος των στοιχείων αυτών.

Γ. Αφαιρετικά στοιχεία των Ιδίων Κεφαλαίων

1. Τα κάτωθι στοιχεία αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος με τον τρόπο που ορίζεται στην παρ. 4 του Κεφαλαίου V. της παρούσας:

α) Οι τοποθετήσεις του πιστωτικού ιδρύματος σε στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων άλλου πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος, όπως ορίζονται κατωτέρω, στο μετοχικό κεφάλαιο του οποίου κατέχει συμμετοχή ποσοστού άνω του 10%.

Οι τοποθετήσεις αφορούν επί πλέον των κατεχόμενων κοινών μετοχών του ιδρύματος στο οποίο υπάρχει συμμετοχή και οποιοδήποτε άλλο από τα ως άνω στοιχεία των Ενοτήτων Α.2, Β.1. παρ. 2, Β.1 παρ. 3 και Β.2 των ιδίων κεφαλαίων του ιδρύματος αυτού.

β) Τοποθετήσεις των κατηγοριών της προηγούμενης παραγράφου (α) σε πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων το πιστωτικό ίδρυμα που πραγματοποιεί την τοποθέτηση συμμετέχει με ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10%. Οι τοποθετήσεις αυτές αφαιρούνται κατά το ποσό που στο σύνολό τους υπερβαίνουν το 10% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος που τις πραγματοποιεί. Ως ίδια κεφάλαια στην προκειμένη περίπτωση θεωρούνται τα ίδια κεφάλαια πριν την αφαίρεση των στοιχείων της παρούσας Ενότητας Γ.

Οι τοποθετήσεις που αναφέρονται στα ανωτέρω εδάφια (α) και (β), κατά κανόνα, δεν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια πιστωτικού ιδρύματος το οποίο υπόκειται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' του ν. 3601/2007, λαμβανομένης πάντως υπόψη και της κατανομής των ιδίων κεφαλαίων εντός των εταιρειών του ομίλου του πιστωτικού ιδρύματος.

γ) Οι συμμετοχές σε ποσοστό τουλάχιστον 20% στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των κάτωθι επιχειρήσεων, άμεσα ή έμμεσα κατεχόμενες:

(i) ασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθ.2 του ν. 3455/2006,

(ii) αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, κατά την έννοια της παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 3455/2006,

(iii) ασφαλιστικών εταιρειών χαρτοφυλακίου, κατά την έννοια της παρ. 8(β) του άρθρου 2 του ν. 3455/2006.

δ) Δάνεια και εκδοθέντες τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης, προνομιούχες μετοχές σωρευτικού μερίσματος (που αναφέρονται στο άρθρο 17α παρ. 3(ii) και 4(γ) του Ν.Δ. 400/1970) καθώς και λοιπά παρεμφερή στοιχεία που σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περιλαμβάνονται στα κεφάλαια των επιχειρήσεων της προηγούμενης παρ. (γ), στο μετοχικό κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων το πιστωτικό ίδρυμα κατέχει άμεσα ή έμμεσα συμμετοχή ποσοστού τουλάχιστον 20%.

ε) Η αρνητική διαφορά (υστέρηση) μεταξύ των λογιστικών προβλέψεων απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (εξαιρουμένων των αναγνωριζόμενων για σκοπούς εποπτείας τιτλοποιημένων απαιτήσεων) και της αναμενόμενης ζημιάς των εν λόγω στοιχείων κατά την έννοια του Τμήματος Δ, παρ. Δ.2 και Δ.3 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

Το στοιχείο αυτό αφαιρείται μόνον στην περίπτωση πιστωτικών ιδρυμάτων που εφαρμόζουν την Προσέγγιση των Εσωτερικών Διαβαθμίσεων για τον υπολογισμό των σταθμισμένων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων τους. Στα σταθμισμένα ανοίγματα δεν περιλαμβάνονται τα ποσά ανοιγμάτων από θέσεις τιτλοποίησης που έχουν σταθμισθεί με συντελεστή στάθμισης 1250% σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007.

στ) Τα ποσά ανοιγμάτων από θέσεις τιτλοποίησης που υπόκεινται σε στάθμιση με συντελεστή 1250% σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007.

ζ) Το ποσό των δανείων του πιστωτικού ιδρύματος (καθώς και της μητρικής ή θυγατρικών του) προς νομικά ή φυσικά πρόσωπα (εξαιρουμένων των δανείων προς το προσωπικό), τα οποία κρίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι διέθεσαν άμεσα ή έμμεσα το προϊόν των δανείων αυτών για την απόκτηση στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων του δανειοδοτούντος πιστωτικού ιδρύματος ή και άλλων εταιρειών που ανήκουν στον όμιλο του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος, συνεκτιμωμένων σε αυτή την περίπτωση των όρων και διαδικασιών χορήγησης των εν λόγω δανείων. Το ποσό των δανείων αυτών δεν αφαιρείται εάν υπολείπεται του 1% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, είναι δυνατόν επίσης να αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια πιστωτικού ιδρύματος:

α) οι συμμετοχές του σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις που δεν ανήκουν στο χρηματοπιστωτικό τομέα (λοιπές επιχειρήσεις πλην των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων και των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων), και δεν υπάγονται στην εποπτεία του πιστωτικού ιδρύματος σε ενοποιημένη βάση και

β) οι πιστοδοτήσεις προς τις επιχειρήσεις του εδαφίου 2. (α) ανωτέρω, καθώς και προς πρόσωπα με τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί στενούς δεσμούς (κατά την έννοια του εδαφίου 16 του άρθρου 2 του Ν. 3601/2007), εφόσον οι πιστοδοτήσεις αυτές έχουν συναφθεί με όρους με τους οποίους, σύμφωνα με την πιστοδοτική πολιτική (πολιτική ανάληψης κινδύνων) του πιστωτικού ιδρύματος δεν θα ήταν δυνατόν να παρασχεθούν προς τρίτους. Επίσης η Τράπεζα της Ελλάδος θα αξιολογεί, κατ' αναλογία με τα ανωτέρω, τις πιστοδοτήσεις του πιστωτικού ιδρύματος προς τα πρόσωπα με τα οποία έχει «ειδική σχέση», κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 παρ. 12 εδάφια δ και ε του Ν. 3601/2007 και δύναται να ζητά την κάλυψή τους με τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος στα πλαίσια της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007.

3. Δεν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια πιστωτικού ιδρύματος οι συμμετοχές και οι τοποθετήσεις στα λοιπά στοιχεία που αναφέρονται στα ανωτέρω εδάφια (γ) και (δ) της παραγράφου 1, εφόσον το πιστωτικό ίδρυμα εφαρμόζει μετά από έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, με τρόπο διαχρονικά σταθερό, τη «Μέθοδο της Αφαίρεσης και Συνένωσης» που αναφέρεται ως μέθοδος 2 στο άρθρο 25, Κεφάλαιο V, του ν. 3455/2006. Ειδικότερα:

Με την εφαρμογή της μεθόδου 2 αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος η θετική διαφορά (ή το άθροισμα) της αξίας ισολογισμού της συμμετοχής μείον το πλεόνασμα (ή πλέον το έλλειμμα) φερεγγυότητας της ασφαλιστικής ή ανασφαλιστικής επιχείρησης ή ασφαλιστικής εταιρείας χαρτοφυλακίου επί το ποσοστό συμμετοχής του πιστωτικού ιδρύματος στην αντίστοιχη επιχείρηση. Ως πλεόνασμα ή έλλειμμα φερεγγυότητας ορίζεται η διαφορά μεταξύ των διαθέσιμων κεφαλαίων της ασφαλιστικής ή ανασφαλιστικής επιχείρησης ή ασφαλιστικής εταιρείας χαρτοφυλακίου και του αναγκαίου περιθωρίου φερεγγυότητας, όπως αυτά υπολογίζονται και ελέγχονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Δ. Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς

Για την κάλυψη αποκλειστικά των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του κινδύνου αγοράς (market risk), οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007 «Υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων για τον κίνδυνο αγοράς», τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν, μετά από ειδική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, να χρησιμοποιούν:

Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης βραχυπρόθεσμης διάρκειας, εφόσον τα ποσά των δανείων έχουν καταβληθεί στο πιστωτικό ίδρυμα και πληρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις και όροι:

(i) Η αρχική διάρκεια, μετά τη λήξη της οποίας είναι δυνατή η εξόφλησή τους, είναι δύο τουλάχιστον (2) έτη.

(ii) Δεν περιλαμβάνεται στη δανειακή σύμβαση καμία ρήτρα που να προβλέπει ότι, σε συγκεκριμένες περιστάσεις, εκτός από τη λύση και εκκαθάριση του πιστωτικού ιδρύματος, πρέπει να εξοφληθεί το δάνειο πριν τη συμφωνηθείσα ημερομηνία εξόφλησης, εκτός εάν έχει ληφθεί σχετική έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος.

(iii) Δεν επιτρέπεται να εξοφληθούν οι τόκοι ή το κεφάλαιο του δανείου εάν η εξόφληση αυτή συνεπάγεται τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος σε ποσοστό χαμηλότερο από το 100% των συνολικών κεφαλαιακών του απαιτήσεων.

Τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε εξόφληση του χρέους η οποία συνεπάγεται τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος σε ποσοστό χαμηλότερο από το 120% των συνολικών κεφαλαιακών απαιτήσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΒΑΣΗ

Για τον υπολογισμό των ιδίων κεφαλαίων σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε του ν. 3601/2007, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται τα σχετικά με το εύρος και τη μέθοδο της ενοποίησης για εποπτικούς σκοπούς, λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία που αναφέρονται στο Κεφάλαιο I, Ενότητα Α της παρούσας Πράξης, καθώς και τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Το ποσό των «Δικαιωμάτων μειωψήφιας» που προκύπτει κατά την ενοποίηση, κατανέμεται στα βασικά ή συμπληρωματικά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, αναλόγως της κατηγορίας των τίτλων που έχουν εκδοθεί από ενοποιούμενες θυγατρικές επιχειρήσεις και στους οποίους αντιστοιχούν.

2. Το ποσό των συναλλαγματικών διαφορών (χρεωστικών ή πιστωτικών) που προκύπτουν από τη μετατροπή σε εγχώριο νόμισμα των ενοποιούμενων για εποπτικούς λόγους θυγατρικών εξωτερικού, περιλαμβάνεται στο κύριο στοιχείο των βασικών κεφαλαίων «Αποθεματικά και διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ισολογισμού».

3. Τα αποθεματικά που προκύπτουν από την αποτίμηση στον ενοποιημένο ισολογισμό του πιστωτικού ιδρύματος με τη μέθοδο της καθαρής θέσης συγγενούς επιχείρησης ή θυγατρικής που δεν ενοποιείται για εποπτικούς σκοπούς. Τα

αποθεματικά αυτά περιλαμβάνονται στο κύριο στοιχείο των βασικών κεφαλαίων «Αποθεματικά και διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ισολογισμού».

4. Οι «υβριδικοί τίτλοι», οι οποίοι εκδίδονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 21/22.9.2004 και περιλαμβάνονται ως πρόσθετα στοιχεία στα ενοποιημένα βασικά ίδια κεφαλαία του πιστωτικού ιδρύματος, μέχρι των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 1 του Κεφαλαίου V της παρούσας Πράξης. Οι υβριδικοί τίτλοι διακρίνονται σε:

α) Υβριδικούς τίτλους, οι οποίοι εκδίδονται από θυγατρική του πιστωτικού ιδρύματος εταιρεία ειδικού σκοπού, έχουν τη μορφή προνομιούχων μετοχικών τίτλων αόριστης διάρκειας με δικαίωμα απόληψης μερίσματος υπό μορφή τόκου και εμπεριέχουν το δικαίωμα ανάκλησης τους (call option) από την εκδότρια εταιρεία μετά την πάροδο:

i) πέντε (5) τουλάχιστον ετών από την έκδοσή τους είτε

ii) δέκα (10) τουλάχιστον ετών από την έκδοσή τους αλλά με ρήτρα προσαύξησης της προκαθορισμένης απόδοσής τους σε περίπτωση μη άσκησης του δικαιώματος ανάκλησής τους (step up).

β) Λοιπούς αντίστοιχων χαρακτηριστικών με τους ως άνω υβριδικούς τίτλους που πληρούν τα κριτήρια της Εγκυκλίου Διοίκησης της Τράπεζας της Ελλάδος 21/22.9.2004 και παρέχουν στο πιστωτικό ίδρυμα, κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος, αντίστοιχη διασφάλιση με αυτή των λοιπών στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του.

5. Ως αφαιρετικό στοιχείο, η υπεραξία (goodwill). Στο στοιχείο αυτό περιλαμβάνεται και το αναγνωρισμένο στις οικονομικές καταστάσεις ποσό της υπεραξίας που αντιστοιχεί στους μετόχους μειοψηφίας μίας εξαγοραζόμενης από το πιστωτικό ίδρυμα επιχείρησης, στους οποίους είτε παραχωρήθηκε δικαίωμα πώλησης των μεριδίων τους (puts on minority interests) είτε έχει συναφθεί σύμβαση προθεσμιακής πώλησης αυτών στο πιστωτικό ίδρυμα. Περιλαμβάνεται επίσης το ποσό της υπεραξίας που προκύπτει από εξαγοραζόμενη συγγενή ή θυγατρική επιχείρηση που δεν υπάγεται στην εμποτεία σε ενοποιημένη βάση αλλά αποτιμάται στον ενοποιημένο για σκοπούς εμποτείας ισολογισμό με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στην τελευταία περίπτωση το ποσό της υπεραξίας διαχωρίζεται από το αντίστοιχο ποσό της συμμετοχής, το οποίο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1. της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου I της παρούσας, αφαιρείται από τα συνολικά (ενοποιημένα) ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος.

Επισημαίνεται ότι το ποσό της υπεραξίας αφαιρείται κατ' αρχήν από τα πρόσθετα στοιχεία του βασικών ιδίων κεφαλαίων της προηγούμενης παρ. 4. Τυχόν εναπομένον αφαιρετικό ποσό όμως μειώνει τα ενοποιημένα κύρια στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων, δηλαδή τα στοιχεία της Ενότητας A1 του Κεφαλαίου της παρούσας, συμπεριλαμβανομένων και των στοιχείων των παρ. 1-3 ανωτέρω.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ. ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΑΜΙΓΟΥΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ν. 1667/1986 (ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ)

1. Για τις συνεταιριστικές τράπεζες που συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις του σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ ισχύουν οι διατάξεις των προηγούμενων κεφαλαίων. Ειδικότερα, το ποσό των εκδιδόμενων συνεταιριστικών μεριδίων εξομοιώνεται με το μετοχικό κεφάλαιο που της παρ.1 της Ενότητας Α.1. του Κεφαλαίου I της παρούσας, ανεξαρτήτως της κατάταξής του ως κεφαλαίου ή υποχρέωσης σύμφωνα με τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ.

2. Για τις συνεταιριστικές τράπεζες που συντάσσουν τις οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ε.Λ.Π.) εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρούσας Πράξης, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται σε μεθόδους αποτίμησης και λογιστικές πρακτικές που δεν είναι συμβατές με τα πρότυπα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙV. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

A. Ρυθμίσεις που αφορούν την πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΠ)

Κατά τον υπολογισμό των βασικών ιδίων κεφαλαίων για τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν για πρώτη φορά τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, θα λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

1. Το τυχόν σχηματισμένο από το πιστωτικό ίδρυμα, πριν την εφαρμογή των ΔΛΠ, Κεφάλαιο για Γενικούς Τραπεζικούς Κινδύνους που μεταφέρεται στη λογιστική καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος κατά την έναρξη εφαρμογής των ΔΛΠ και υπό τις οριζόμενες σ' αυτά προϋποθέσεις, θα συνυπολογίζεται στα στοιχεία της παρ. 3 της Ενότητας Α.1 του Κεφαλαίου I της παρούσας.

2. Η εφαρμογή των ειδικών ρυθμίσεων σχετικά με το ποσοστό συνυπολογισμού στα βασικά και συμπληρωματικά κεφάλαια του χρεωστικού υπολοίπου (ελλείμματος) από υποχρεώσεις παροχών προς το προσωπικό, όπως καταγράφηκε κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ, λήγει στις 31.12.2010. Κατά την περίοδο που μεσολαβεί, το

ποσοστό της υποχρέωσης που θα αναγνωρίζεται στα κύρια βασικά ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος αυξάνεται σταδιακά (μειουμένου αντιστοίχως του ποσοστού που θα αναγνωρίζεται στα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια), ως εξής:

Ετήσιες χρήσεις	20 06	20 07	20 08	20 09	20 10	εφεξής
Ποσοστό ελλείμματος αφαιρούμενο από:						
■ Βασικά Ίδια Κεφάλαια	50 %	60 %	70 %	80 %	90 %	100%
■ Συμπληρωματικά Ίδια Κεφάλαια	50 %	40 %	30 %	20 %	10 %	0%

Β. Λοιπές διατάξεις

Τα κέρδη και οι ζημίες που προκύπτουν από την εφαρμογή της ευχέρειας αποτίμησης στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων που δεν αποτιμώνται βάσει των γενικών διατάξεων των ΔΠΧΠ με τη μέθοδο αυτή (ΔΛΠ 39-Fair Value Option), θα περιλαμβάνονται, με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παρ. 4 του Κεφαλαίου VI της παρούσας, στα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος, υπό τις εξής προϋποθέσεις :

α) η χρήση της ευχέρειας αυτής πρέπει να συνάδει με τα κριτήρια που τίθενται στις παρ. 9 και 11Α του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 39 (ΔΛΠ 39),

β) το πιστωτικό ίδρυμα, πριν τη χρήση της ευχέρειας αποτίμησης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία, καθώς και καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης της, θα πρέπει να διαθέτει τα κατάλληλα συστήματα για τη διαχείριση των κινδύνων του συνόλου των χρηματοοικονομικών μέσων του, καθώς και τις κατάλληλες πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που θα διασφαλίζουν την ορθότητα της χρήσης της ευχέρειας αυτής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V. ΑΝΩΤΑΤΑ ΟΡΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

1. Το σύνολο των πρόσθετων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει ως ποσοστό το 25%, κατ' ανώτατο όριο, των συνολικών βασικών ιδίων κεφαλαίων τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση. Δηλαδή η μέγιστη αναλογία πρόσθετων προς κύρια βασικά ίδια κεφάλαια, μετά την αφαίρεση των αφαιρετικών στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων αλλά πριν την αφαίρεση των αφαιρετικών στοιχείων της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου I της παρούσας, κατά τον τρόπο που περιγράφεται στην παρ. 4 κατωτέρω, είναι 25% προς 75% και, για τους υβριδικούς τίτλους που έχουν πραγματοποιηθεί ή λάβει έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος πριν την 1.1.2006, είναι 30% προς 70%.

Σε ότι αφορά την κατηγορία των υβριδικών τίτλων της παρ. 4.α.(ii) του Κεφαλαίου II, το σύνολό τους δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 10% των συνολικών βασικών ιδίων κεφαλαίων και ειδικά για τις εκδόσεις υβριδικών τίτλων που έχουν πραγματοποιηθεί ή λάβει έγκριση από την Τράπεζα της Ελλάδος πριν την 1.1.2006 το σύνολό τους δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 15% των συνολικών βασικών ιδίων κεφαλαίων. Στην περίπτωση που τα πρόσθετα στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων υπερβαίνουν τα επιμέρους αποδεκτά όρια αναγνώρισής τους ως στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων είτε σε ατομική είτε σε ενοποιημένη βάση, τότε το υπερβάλλον ποσό περιλαμβάνεται στα κύρια στοιχεία των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο I, Ενότητα Β.1. της παρούσας).

2. Το σύνολο των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο I, Ενότητα Β, της παρούσας) σε ενοποιημένη και ατομική βάση δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 100%, κατ' ανώτατο όριο, του συνόλου των βασικών ιδίων κεφαλαίων του (Κεφάλαιο I, Ενότητα Α της παρούσας).

3. Το συνολικό ποσό των πρόσθετων στοιχείων των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο I, Ενότητα Β.2, της παρούσας) σε ατομική και ενοποιημένη βάση, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50%, κατ' ανώτατο όριο, του συνόλου των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο I, Ενότητα Α της παρούσας).

4. α) Τα αφαιρετικά στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο I, Ενότητα Γ της παρούσας) αφαιρούνται τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση κατά το ήμισυ από τα βασικά ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος και κατά το άλλο ήμισυ από τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια, τηρουμένων των περιορισμών των παρ. 1-3 ανωτέρω.

β) Κατ' εξαίρεση, τα αφαιρετικά στοιχεία των παρ. 1(γ) και 1(δ) της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου I (συμμετοχές και δάνεια μειωμένης εξασφάλισης σε ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστικές εταιρείες χαρτοφυλακίου)

είτε τα αφαιρετικά στοιχεία που τυχόν προκύπτουν από την εφαρμογή της εναλλακτικής μεθόδου της παραγράφου 3 της Ενότητας Γ (2η μέθοδος δηλαδή «μέθοδος αφαίρεσης και συνένωσης»), αφαιρούνται μέχρι την 31.12.2012 από τα συνολικά ίδια κεφάλαια προκειμένου περί συμμετοχών που αποκτήθηκαν πριν την 31.12.2006.

Εάν το ήμισυ του αθροίσματος των στοιχείων των παρ. 1-3 του Κεφαλαίου Ι Ενότητα Γ είναι μεγαλύτερο από τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια, η διαφορά αφαιρείται από τα βασικά ίδια κεφάλαια. Εάν τα στοιχεία της παρ. 1(στ) της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της παρούσας έχουν συμπεριληφθεί στον υπολογισμό των σταθμισμένων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2593/20.8.2007, τότε δεν αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια.

5. Το σύνολο των δανείων μειωμένης εξασφάλισης βραχυπρόθεσμης διάρκειας που αποτελούν συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια για την κάλυψη του κινδύνου αγοράς (Κεφάλαιο Ι, Ενότητα Δ της παρούσας) σε ατομική και ενοποιημένη βάση, **δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 150%, κατ' ανώτατο όριο, των βασικών ιδίων κεφαλαίων** του πιστωτικού ιδρύματος (Κεφάλαιο Ι, Ενότητα Α της παρούσας).

6. Για τους σκοπούς α) της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007 «Εποπτεία και έλεγχος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων» και β) του άρθρου 23 του ν.3601/2007 «Ειδικές συμμετοχές των πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες επιχειρήσεις» δεν περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια τα ακόλουθα στοιχεία του Κεφαλαίου Ι της παρούσας:

α) το στοιχείο της παρ. 5 της Ενότητας Β.1,

β) τα στοιχεία των εδαφίων (ε) έως (ζ) της παρ. 1 και της παρ. 2 της Ενότητας Γ και

γ) τα στοιχεία της Ενότητας Δ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται:

1. Να εγκρίνει, προσωρινά και σε έκτακτες περιπτώσεις, υπερβάσεις των ορίων των παρ. 2 και 3 του ανωτέρω Κεφαλαίου V, καθορίζοντας και την προθεσμία επαναφοράς εντός των προβλεπόμενων ορίων ή να καθορίζει χαμηλότερα ανώτατα όρια από εκείνα που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους.

2. Να εγκρίνει εξαιρέσεις από την υποχρέωση για αφαίρεση των στοιχείων (α) – (δ) της παρ. 1 της Ενότητας Γ του Κεφαλαίου Ι της παρούσας, όταν κατέχεται προσωρινά συμμετοχή σε άλλο πιστωτικό ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή ασφαλιστική ή αντισταθμιστική επιχείρηση ή ασφαλιστική εταιρεία χαρτοφυλακίου, με σκοπό τη χρηματοδοτική συνδρομή για ανασυγκρότηση και διάσωση του εν λόγω ιδρύματος ή επιχείρησης.

3. Να καθορίζει τις ειδικότερες συνθήκες υπό τις οποίες θα αφαιρούνται από τα ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων οι συμμετοχές τους σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται στο χρηματοπιστωτικό τομέα και δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εποπτείας του πιστωτικού ιδρύματος σε ενοποιημένη βάση, καθώς και τα δάνεια που χορηγούνται με ειδικούς ή ευνοϊκούς όρους προς πρόσωπα με τα οποία το πιστωτικό ίδρυμα συνδέεται με ειδικούς δεσμούς.

4. Να αποφασίζει σχετικά με το συνυπολογισμό ή μη στα στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος του συνόλου ή τμήματος των κερδών από αποτίμηση που προέρχονται από τη χρήση της ευχέρειας αποτίμησης χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία ή να επιβάλλει στο πιστωτικό ίδρυμα πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 «Καθορισμός των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος», σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ της παρούσας.

5. Να προσαρμόζει τους όρους σταδιακής απόσβεσης της εποπτικής αναγνώρισης των πρόσθετων στοιχείων των συμπληρωματικών ιδίων κεφαλαίων (Κεφάλαιο Ι, Ενότητα Β.2, παρ. 2 της παρούσας), σε περιπτώσεις εκδόσεων των ως άνω τίτλων με αρχική διάρκεια άνω των πέντε (5) ετών.

6. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII. ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης εφαρμόζονται από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καταργουμένων εφεξής:

1. της ΠΔ/ΤΕ 2053/18.3.1992 «Ορισμός των ιδίων κεφαλαίων πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα»,

2. της ΠΔ/ΤΕ 2228/30.6.1993 για τα αφαιρούμενα στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων,

3. του Κεφαλαίου I(A) και II(B) της απόφασης ΕΤΠΘ αριθμ. 198/9/17.5.2005, σχετικά με την εποπτική μεταχείριση των λογιστικών στοιχείων και των διαφορών αναπροσαρμογής που προκύπτουν κατά την εφαρμογή από τα πιστωτικά ιδρύματα είτε των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων είτε λοιπών συναφών νομοθετικών διατάξεων,
4. της απόφασης ΕΤΠΘ αριθ. 178/7/2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ ΤΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

A. ΒΑΣΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (Tier 1 Capital)

A.1. Κύρια στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Upper Tier 1 Capital)

1. α. Καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο και διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο με εξαίρεση:

- (i) τις προνομιούχες μετοχές με δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος,
- (ii) κεφαλαιοποιηθέντα αποθεματικά από αναπροσαρμογή της αξίας παγίων περιουσιακών στοιχείων (περιλαμβάνονται εν τούτοις στο μετοχικό κεφάλαιο τα αποθεματικά από αναπροσαρμογή παγίων που κεφαλαιοποιήθηκαν κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ/ΔΠΧΠ).

2. Αποθεματικά και διαφορές αναπροσαρμογής της αξίας στοιχείων του ισολογισμού με εξαίρεση:

α. Τις θετικές διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας:

- (i) ιδιοχρησιμοποιούμενων ενσώματων πάγιων στοιχείων,
- (ii) μετοχικών τίτλων διαθέσιμων προς πώληση.

β. Τις διαφορές από αναπροσαρμογή της αξίας των:

- (i) διαθέσιμων προς πώληση ομολογιακών τίτλων και δανείων και
- (ii) παραγώγων μέσων που χρησιμοποιούνται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών.

3. Κέρδη εις νέον (τρέχουσας χρήσης και παρελθουσών χρήσεων) με εξαίρεση:

α. το μέρος της χρήσεως (από τη στιγμή που προτείνεται για έγκριση στη Γενική Συνέλευση των μετόχων από τη Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος),

β. τα καθαρά κέρδη από αναπροσαρμογή της αξίας ακινήτων για επενδυτικούς σκοπούς,

γ. τα κέρδη και οι ζημίες από αναπροσαρμογή της αξίας υποχρεώσεων που προκύπτουν από αλλαγή της πιστοληπτικής διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος,

δ. τα καθαρά κέρδη από την κεφαλαιοποίηση μελλοντικών εσόδων από τιλοποιηθέντα περιουσιακά στοιχεία **ε)** ποσοστό σωρευτικού ελλείμματος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς τους εργαζόμενους (όπως διαμορφώθηκε κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ).

ε. ποσοστό σωρευτικού ελλείμματος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς τους εργαζόμενους (όπως διαμορφώθηκε κατά την πρώτη εφαρμογή των ΔΛΠ).

4. Ενδιάμεσα κέρδη περιόδου (υπό όρους).

5. Δικαιώματα Μειοψηφίας στην περίπτωση των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων. (Τα δικαιώματα μειοψηφίας που περιλαμβάνονται στα ίδια κεφάλαια αφορούν τους μετόχους μειοψηφίας μόνον των επιχειρήσεων που υπάγονται σε εποπτική ενοποίηση σύμφωνα με το ν. 3601/1.8.2007. Σε περίπτωση που τα δικαιώματα μειοψηφίας αφορούν στοιχεία άλλης κατηγορίας κεφαλαίων (όπως πρόσθετα βασικά ή κύρια και πρόσθετα συμπληρωματικά) τα σχετικά ποσά εντάσσονται στην ανάλογη κατηγορία).

Μείον: Αφαιρετικά στοιχεία Κυρίων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Στην περίπτωση που το ποσό των στοιχείων Α.3. υπερβαίνει το ποσό των στοιχείων Α.2., το υπερβάλλον ποσό αφαιρείται από τα στοιχεία Α.1).

1. Ίδιες μετοχές.
2. Ζημίες εις νέον (χρήσεως & παρελθουσών χρήσεων).
3. Ενδιάμεσες ζημίες περιόδου.

A.2. Πρόσθετα στοιχεία Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Lower Tier 1 Capital)

Υβριδικό τίτλο εκδόσεως θυγατρικών του πιστωτικού ιδρύματος εταιρειών που κατόπιν ειδικής έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος περιλαμβάνονται στα βασικά ίδια κεφάλαια σε ενοποιημένη ή/και ατομική βάση.

A.3. Αφαιρετικά στοιχεία Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

1. Τα άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία.
2. Η θετική διαφορά αποτίμησης στην εύλογη αξία (σε διαρκή βάση), των άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων.
3. Η υπεραξία (goodwill).

A.4. ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (A.1+A.2-A.3)

B. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (Tier 2 Capital)

B.1. Κύρια στοιχεία Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων (Upper Tier 2 Capital)

1. **α.** Αποθεματικά αναπροσαρμογής στην εύλογη αξία ενσώματων παγίων περιουσιακών στοιχείων,
β. 45% καθαρών κερδών από αναπροσαρμογή παγίων περιουσιακών στοιχείων, σε μόνιμη βάση, στην εύλογη αξία,
γ. 45% καθαρών κερδών από αποτίμηση στην εύλογη αξία διαθεσίμων προς πώληση μετοχικών τίτλων.
2. Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης και προνομιούχες μετοχές με δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος, αόριστης διάρκειας.
3. Ποσοστό σωρευτικού ελλείμματος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών προς τους εργαζομένους (αφαιρετικό στοιχείο).
4. Θετική διαφορά μεταξύ εποπτικών και λογιστικών προβλέψεων επισφαλών απαιτήσεων (αφορά πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την ΠΕΔ).

B.2. Πρόσθετα στοιχεία Συμπληρωματικών Ιδίων Κεφαλαίων (Lower Tier 2 Capital)

Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης και προνομιούχες μετοχές με δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος, ορισμένης διάρκειας.

B.3. ΣΥΝΟΛΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ (B.1.)+(B.2.)

Γ. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΑΙΡΟΥΝΤΑΙ ΚΑΤΑ 50% ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (A.4.) ΚΑΙ ΚΑΤΑ 50% ΑΠΟ ΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ (B.3.)

1. Μετοχές και λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων άλλων πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων στα οποία το πιστωτικό ίδρυμα συμμετέχει με ποσοστό άνω του 10% του κεφαλαίου των ιδρυμάτων αυτών, σύμφωνα με την παρ.1 του Κεφ. Ι.Γ.
2. Μετοχές και λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων σε άλλα πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα, ποσοστού κάτω του 10% του κεφαλαίου των ιδρυμάτων αυτών, που υπερβαίνουν συνολικά το 10% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος.
3. Συμμετοχές και λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, ανασφαλιστικές επιχειρήσεις και ασφαλιστικές εταιρείες χαρτοφυλακίου σύμφωνα με τις παρ. 3, 4 και 5 του Κεφ. Ι.Γ). Κατ' εξαίρεση, μέχρι την 31.12.2012 οι συμμετοχές αυτές αφαιρούνται από το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος εφόσον αποκτήθηκαν μέχρι 31.12.2006.
4. Αρνητική διαφορά μεταξύ εποπτικών και λογιστικών προβλέψεων (αφορά πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την ΠΕΔ).
5. Πρωτεύουσα πιστωτική ενίσχυση σε τιτλοποιήσεις απαιτήσεων.
6. Στοιχεία που αφορούν τη «διπλή μόχλευση» όπως αναφέρονται στην παρ. 1.(ζ) του Κεφ.Ι.Γ της παρούσας.

Δ. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΑΓΟΡΑΣ (Tier 3 Capital)

Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης βραχυπρόθεσμης διάρκειας.

E. ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ {[A.4. – (50%*Γ)] + [B.3. – (50%*Γ)] +Δ}

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΣΤΑ ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΕΥΧΕΡΕΙΑΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ (Fair Value Option)

A. Εισαγωγή

Σύμφωνα με την τροποποίηση του Διεθνούς Λογιστικού Προτύπου 39 (Ιούνιος 2005) που υιοθετήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Κανονισμού της Επιτροπής 1864/2005 (ΕΕ L299, 15/11/2005), δόθηκε η δυνατότητα στις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν τα ΔΛΠ/ΔΠΧΠ να προκαθορίζουν κατά την αρχική τους αναγνώριση - απεικόνιση στις οικονομικές καταστάσεις συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία ή και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις τα οποία θα αποτιμούν πλέον στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Και τούτο κατά παρέκκλιση άλλων διατάξεων των ΔΛΠ που ορίζουν άλλο τρόπο αποτίμησης για τα στοιχεία αυτά (κόστος κτήσεως, αποσβέσιμο κόστος κλπ).

Τα Ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα ειδικότερα, που κάνουν χρήση της ευχέρειας αυτής (ευρύτερα γνωστής ως Fair Value Option- FVO) θα πρέπει να τηρούν τυπικά και ουσιαστικά τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο ΔΛΠ 39 (παρ. 9, 11Α), ενώ και στις δημοσιευμένες οικονομικές τους καταστάσεις θα πρέπει να παρατίθενται οι σχετικές γνωστοποιήσεις που προβλέπονται από το Διεθνές Πρότυπο Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης 7 (ΔΠΧΠ 7). Θα πρέπει, επίσης, να διατηρούν διαθέσιμες πληροφορίες και στοιχεία, με τα οποία να καθίσταται ευχερής η επαλήθευση των γνωστοποιήσεων αυτών.

B. Προϋποθέσεις για την εποπτική αναγνώριση της χρήσης της συγκεκριμένης διακριτικής ευχέρειας

Η αξιοποίηση από τα πιστωτικά ιδρύματα της ευχέρειας αποτίμησης των χρηματοοικονομικών μέσων περιουσιακών στοιχείων, αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση της μεταβλητότητας των αποτελεσμάτων και κατά συνέπεια των ιδίων κεφαλαίων τους. Ως εκ τούτου η χρήση της ευχέρειας αυτής θα πρέπει να διέπεται και από εποπτικού χαρακτήρα προϋποθέσεις όπως προβλέπεται και στο Κεφάλαιο IV της παρούσας. Ειδικότερα:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να κάνουν χρήση της ευχέρειας αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων τους στην εύλογη αξία, καθώς και καθ' όλη τη διάρκεια της χρήσης της, θα πρέπει να διαθέτουν κατάλληλα συστήματα για την παρακολούθηση και διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από το σύνολο των χρηματοοικονομικών μέσων τους, καθώς και σχετικές πολιτικές, διαδικασίες και ελέγχους που θα διασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή τους.

Συγκεκριμένα, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι:

(i) Η εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο ή την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου πολιτική ανάληψης και διαχείρισης κινδύνου (σύμφωνα και με την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει) καλύπτει τους κινδύνους που σχετίζονται με τη χρήση της εν λόγω ευχέρειας και έχουν τεθεί σχετικά όρια έκθεσης σε κίνδυνο,

(ii) χρησιμοποιούνται κατάλληλες μέθοδοι αποτίμησης και έχουν υιοθετηθεί επαρκή συστήματα εσωτερικού ελέγχου για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας τους,

(iii) παρέχονται σε ικανοποιητικό βαθμό και σε τακτά χρονικά διαστήματα οι απαιτούμενες πληροφορίες προς τη Διοίκηση σχετικά με τη χρήση της ευχέρειας αυτής και την επίπτωσή της στην οικονομική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος,

(iv) η καταλληλότητα της χρήσης της ευχέρειας αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία με τη συνεκτίμηση των κινδύνων που αυτή συνεπάγεται, υπόκειται σε περιοδική επαναξιολόγηση από την Εσωτερική Επιθεώρηση του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος θα εξετάζει την ορθότητα (με βάση τα ως άνω) της χρήσης της εν λόγω ευχέρειας. Πιο συγκεκριμένα:

α) Θα διερευνά εάν γίνεται χρήση της ευχέρειας αυτής σε χρηματοοικονομικά μέσα, για τα οποία πράγματι μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα η εύλογη αξία τους.

Ιδιαίτερη προσοχή θα δίνεται κατά τον έλεγχο στις περιπτώσεις χρηματοοικονομικών μέσων για τα οποία:

- δεν υπάρχει οργανωμένη αγορά,
- δεν υπάρχουν τακτικά συναλλαγές αγοράς και πώλησης ώστε η εύλογη αξία του προϊόντος να μπορεί να τεκμηριωθεί από ανεξάρτητη πηγή,
- χρησιμοποιούνται τεχνικές αποτίμησης οι οποίες δεν έχουν ελεγχθεί ως προς την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων τους.

β) Όπου κρίνεται σκόπιμο θα ζητά σε τακτά χρονικά διαστήματα από τα πιστωτικά ιδρύματα να παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την εφαρμογή της ευχέρειας αυτής, ώστε να εκτιμηθεί η επίπτωση της χρήσης της στο σύνολο των κινδύνων που έχει αναλάβει το πιστωτικό ίδρυμα και κατ' επέκταση στην κεφαλαιακή επάρκεια.

Για το λόγο αυτό, τα πιστωτικά ιδρύματα θα πρέπει να παρακολουθούν χωριστά τις μεταβολές της εύλογης αξίας για κάθε είδος χρηματοοικονομικού μέσου που έχει προκαθορισθεί ως «αποτιμώμενο στην εύλογη αξία του μέσω των αποτελεσμάτων» και την επίπτωση των μεταβολών αυτών στα ίδια κεφάλαιά τους. Επίσης για σκοπούς ενημέρωσης της Τράπεζας της Ελλάδος, τα πιστωτικά ιδρύματα οσάκις προτίθενται να κάνουν χρήση της ευχέρειας αυτής σε συγκεκριμένες κατηγορίες χρηματοοικονομικών μέσων γνωστοποιούν εγγράφως την απόφασή τους αυτή στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος (ΔΕΠΣ). Σημειώνεται ότι η υποχρέωση γνωστοποίησης αυτή αφορά αποκλειστικά στα χρηματοοικονομικά μέσα που προσδιορίζονται στον Κανονισμό 1864/2005 και όχι γενικά σε όλα τα περιουσιακά στοιχεία ή τις υποχρεώσεις που το πιστωτικό ίδρυμα επιλέγει να αποτιμά στην εύλογη αξία.

γ) στα πλαίσια των ελέγχων που διενεργεί, θα αξιολογεί την καταλληλότητα των συστημάτων διαχείρισης κινδύνου και των σχετικών διαδικασιών που ακολουθούνται από κάθε πιστωτικό σύστημα, σε ό,τι αφορά τη χρήση της ευχέρειας αποτίμησης χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία.

Ειδικότερα σε περίπτωση κατά την οποία δεν πληρούνται οι προαναφερθέντες όροι και εφόσον τα σωρευτικά κέρδη εξ' αποτιμήσεως που οφείλονται στη χρήση της ευχέρειας αυτής αποτελούν σημαντικό ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να επιβάλλει στο πιστωτικό ίδρυμα τα ακόλουθα:

i) αφαίρεση από τα ίδια κεφάλαια των κερδών εξ' αποτιμήσεως που προκύπτουν από τη χρήση της ευχέρειας αποτίμησης χρηματοοικονομικών μέσων στην εύλογη αξία είτε

ii) πρόσθετες κεφαλαιακές απαιτήσεις στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, εφόσον κριθεί ότι τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανεπαρκή σε σχέση με τη συνολική έκθεσή του σε τραπεζικούς κινδύνους.

Επισημαίνεται ότι οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις δεν ισχύουν στην περίπτωση κατά την οποία γίνεται χρήση της ευχέρειας αποτίμησης στην εύλογη αξία χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (π.χ. από εκδοθέντες ομολογιακούς τίτλους) τα αποτελέσματα από την αποτίμηση της οποίας οφείλονται σε αλλαγή της πιστοληπτικής διαβάθμισης του πιστωτικού ιδρύματος (του εκδότη των τίτλων στο παράδειγμα). Και τούτο διότι σύμφωνα με την παράγραφο 3(iii) της Ενότητας Α.1

του Κεφαλαίου Ι της παρούσας τα αποτελέσματα αυτά δεν συνυπολογίζονται στα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος.

10. ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007: Εποπτεία και έλεγχος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων

Με την Πράξη αυτή προσαρμόζονται και κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι ισχύουσες διατάξεις σχετικά με τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων. Οι κυριότερες προσαρμογές αφορούν:

- α)** την αναγνώριση εξασφαλίσεων που μειώνουν το ύψος των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, κατ' αντιστοιχία με τα καθοριζόμενα στις προαναφερόμενες Πράξεις Διοικητή τις σχετικές με τον Πιστωτικό Κίνδυνο και τον Κίνδυνο Αγοράς,
- β)** τον καθορισμό χωριστού ορίου για το σύνολο των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων της τράπεζας έναντι των σημαντικών μετόχων της και των συνδεδεμένων με αυτούς προσώπων και επιχειρήσεων.

Πιο αναλυτικά η ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007 αναφέρει τα εξής:

Τμήμα Α: Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης Διοικητή νοούνται ως:

1. Ίδια Κεφάλαια: Τα ίδια κεφάλαια, όπως υπολογίζονται σύμφωνα με την παρ. 6 του Κεφ. V της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007 «Ορισμός των Ιδίων Κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα».

2. Χρηματοδοτικό άνοιγμα: Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 «υπολογισμός κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου με την τυποποιημένη προσέγγιση», χωρίς εφαρμογή των συντελεστών στάθμισης ή μετατροπής. Ειδικότερα:

α) Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που προκύπτουν από τα παράγωγα που αναφέρονται στο Παράρτημα 2 της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 υπολογίζονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2594/20.8.2007 περί κινδύνου αντισυμβαλλομένου.

β) Όλα τα χρηματοδοτικά ανοίγματα ή τα τμήματα χρηματοδοτικών ανοιγμάτων τα οποία καλύπτονται κατά 100% από ίδια κεφάλαια, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2587/20.8.2007, εξαιρούνται από τον υπολογισμό των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, εφόσον τα ποσά των ιδίων κεφαλαίων που καλύπτουν τα εν λόγω ανοίγματα δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό της κεφαλαιακής επάρκειας των πιστωτικών ιδρυμάτων

γ) Στα χρηματοδοτικά ανοίγματα δεν περιλαμβάνονται αυτά που προκύπτουν κανονικά κατά το διακανονισμό:

- i. των πράξεων συναλλάγματος, για χρονικό διάστημα 48 ωρών από τη συμφωνία πληρωμής και
- ii. των συναλλαγών για την αγοραπωλησία τίτλων, κατά τη διάρκεια των πέντε εργασίμων ημερών που ακολουθούν την ημερομηνία συμφωνίας για την πληρωμή ή την παράδοση των τίτλων, εφόσον η τελευταία γίνει νωρίτερα.

3. Ομάδα συνδεδεμένων πελατών:

α) δύο ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία αντιπροσωπεύουν ενιαίο κίνδυνο, πλην αντιθέτου αποδείξεως από τα πιστωτικά ιδρύματα, καθόσον το ένα ελέγχει το άλλο ή τα άλλα ή

β) δύο ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα μεταξύ των οποίων δεν υπάρχει σχέση ελέγχου, κατά την έννοια της παραγράφου 12 του άρθρου 2 του Ν.3601/2007, αλλά τα οποία θεωρούνται, πλην αντιθέτου αποδείξεως από τα πιστωτικά ιδρύματα, ότι αποτελούν ενιαίο κίνδυνο, διότι συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ώστε να είναι πιθανό ότι εάν το ένα από αυτά αντιμετωπίσει χρηματοοικονομικά προβλήματα, το άλλο ή όλα τα άλλα θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες εξόφλησης των υποχρεώσεών τους έναντι των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και όλες οι περιπτώσεις επιχειρήσεων που ελέγχονται από το ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα ενός πιστωτικού ιδρύματος προς δύο ή περισσότερα πρόσωπα που συνδέονται με τις ως άνω σχέσεις αθροίζονται και αποτελούν, για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης, ενιαίο χρηματοδοτικό άνοιγμα του πιστωτικού ιδρύματος.

4. Μεγάλο χρηματοδοτικό άνοιγμα: Ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα προς ένα πελάτη ή προς μία ομάδα συνδεδεμένων πελατών θεωρείται μεγάλο χρηματοδοτικό άνοιγμα όταν το ύψος του είναι **ίσο ή μεγαλύτερο του 10% των ιδίων κεφαλαίων** του πιστωτικού ιδρύματος. Για τις συνεταιριστικές τράπεζες, το ως άνω ποσοστό καθορίζεται αντίστοιχα στο 5% των ιδίων κεφαλαίων τους.

5. Εγγύηση: Στον όρο εγγύηση, εκτός από τα αναφερόμενα στο τμήμα Δ της παρούσας Πράξης, περιλαμβάνονται επίσης τα πιστωτικά παράγωγα μέσα τα οποία αναγνωρίζονται σαν τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου βάσει των

προβλεπομένων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ και στην ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007, Τμήμα Η. Στον όρο εγγύηση δεν περιλαμβάνονται τα ομόλογα που είναι συνδεδεμένα με τον πιστωτικό κίνδυνο υποκείμενου μέσου (credit link notes).

Τμήμα Β: Γενικές διατάξεις

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να έχουν αποτελεσματική διοικητική και λογιστική οργάνωση και επαρκείς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου για τον εντοπισμό, τη λογιστική καταγραφή, τις μεταβολές και την εν γένει παρακολούθηση των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της διενέργειας δοκιμών προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress test), όπως προβλέπεται στην παρούσα Πράξη, καθώς και στην ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, στο πλαίσιο της πολιτικής που έχει θεσπίσει το πιστωτικό ίδρυμα ως προς τα χρηματοδοτικά του ανοίγματα.
2. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να αναλύουν τα ανοίγματά τους κατά εκδότη εξασφαλίσεων, προκειμένου να παρακολουθούν την ύπαρξη πιθανής συγκέντρωσης κινδύνων, να γνωστοποιούν, εφόσον τους ζητηθεί, τα αποτελέσματα αυτά στην Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και, εφόσον κριθεί αναγκαίο, να λαμβάνουν τα κατάλληλα διορθωτικά μέτρα.
3. Επιτρέπεται η αναγνώριση της χρηματοδοτούμενης ή μη πιστωτικής προστασίας, για τις ανάγκες της εφαρμογής των οριζόμενων στο Τμήμα Δ και στο Τμήμα Ε (παράγραφοι 1 και 2) της παρούσας Πράξης, εφόσον ικανοποιούνται οι απαιτήσεις επιλεξιμότητας και οι άλλες ελάχιστες απαιτήσεις κατά τα προβλεπόμενα για τις τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ.
4. Τα πιστωτικά ιδρύματα υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος στοιχεία για την εποπτεία και τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σύμφωνα με τα ειδικά οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2563/19.7.2005, όπως ισχύει.

Τμήμα Γ: Ανώτατα όρια

1. Τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα των πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι ενός πελάτη ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών **δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το 25% των ιδίων κεφαλαίων τους**.
Για τις συνεταιριστικές τράπεζες το ως άνω όριο ορίζεται σε 15% των ιδίων κεφαλαίων τους.
2. Όταν το μεγάλο χρηματοδοτικό άνοιγμα υφίσταται έναντι:
 - α) της μητρικής επιχείρησης του πιστωτικού ιδρύματος
 - β) μιας ή περισσότερων από τις θυγατρικές του πιστωτικού ιδρύματος
 - γ) μιας ή περισσότερων από τις θυγατρικές της μητρικής του επιχείρησης, τότε το ποσοστό που προβλέπεται στην ανωτέρω παράγραφο 1 του παρόντος κεφαλαίου καθορίζεται σε 20% για κάθε μία από τις παραπάνω επιχειρήσεις χωριστά.
3. Το σύνολο των ανοιγμάτων του πιστωτικού ιδρύματος έναντι:
 - α) φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία κατέχουν ή αποκτούν με βάση τα άρθρα 5 και 24 του Ν. 3601/2007, άμεσα ή έμμεσα ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου ίσο ή ανώτερο του 5% στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος και
 - β) των πέντε μεγαλύτερων μετόχων του, δεν θα υπερβαίνει το 25% των ιδίων κεφαλαίων του.Για τους σκοπούς της εφαρμογής της παρούσας παραγράφου προσαμετρώνται, σε κάθε περίπτωση αντίστοιχα, τα χρηματοδοτικά ανοίγματα προς φυσικά ή νομικά πρόσωπα που αποτελούν «ομάδα συνδεδεμένων πελατών» με τα πρόσωπα των ανωτέρω περιπτώσεων α και β.
4. Το **άθροισμα** των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το **800% των ιδίων κεφαλαίων του**.
5. Τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να τηρούν τα ανωτέρω όρια σε κάθε χρονική στιγμή. Εάν σε εξαιρετική περίπτωση, τα αναληφθέντα χρηματοδοτικά ανοίγματα υπερβούν τα εν λόγω όρια, η υπέρβαση θα κοινοποιείται άμεσα στην Τράπεζα της Ελλάδος η οποία δύναται, κατά την κρίση της, να επιτρέψει προσωρινά την υπέρβαση, στη βάση συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος για την επαναφορά τους στα ισχύοντα με βάση την παρούσα Πράξη όρια.
6. Σε περίπτωση που πιστωτικό ίδρυμα έχει εξαιρεθεί από την υποχρέωση εποπτείας των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων του σε ατομική ή υποενοποιημένη βάση δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 31 του Ν.3601/2007 ή έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 32 του εν λόγω νόμου, θα λαμβάνονται τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ικανοποιητική κατανομή των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων εντός του ομίλου.

Τμήμα Δ: Εξαιρέσεις

Τμήματος Γ της παρούσας Πράξης εξαιρούνται:

1. Τα ανοίγματα που αναλαμβάνει ένα πιστωτικό ίδρυμα έναντι της μητρικής του επιχείρησης, των άλλων θυγατρικών της μητρικής του επιχείρησης, και των θυγατρικών αυτού, εφόσον οι εν λόγω επιχειρήσεις υπόκεινται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση, σε κράτη μέλη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στις χώρες μέλη της Επιτροπής Τραπεζικής Εποπτείας της Βασιλείας ή σε τρίτες χώρες, όπου εφαρμόζονται ισοδύναμοι με της παρούσας Πράξης κανόνες, στους οποίους υπόκειται και το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα.
2. Στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι κεντρικών κυβερνήσεων ή κεντρικών τραπεζών χωρίς εξασφάλιση, στις οποίες θα εφαρμόζονταν συντελεστής 0% βάσει των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.
3. Στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι διεθνών οργανισμών ή πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης χωρίς εξασφάλιση, στις οποίες θα εφαρμόζονταν συντελεστής στάθμισης 0% βάσει των προβλεπόμενων 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.
4. Στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις οι οποίες καλύπτονται από τη ρητή εγγύηση κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα, διεθνών οργανισμών ή πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης, με την προϋπόθεση ότι σε απαιτήσεις χωρίς εξασφάλιση έναντι της παρέχουσας την εγγύηση επιχείρησης θα εφαρμόζονταν συντελεστής στάθμισης 0%, βάσει των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2005, Τμήμα Ε.
5. Άλλα ανοίγματα έναντι, ή καλυπτόμενα από την εγγύηση κεντρικών κυβερνήσεων, κεντρικών τραπεζών, διεθνών οργανισμών, πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης ή νομικών προσώπων του δημοσίου τομέα, όταν σε απαιτήσεις χωρίς εξασφάλιση, κατά της οντότητας έναντι της οποίας υφίσταται το άνοιγμα ή η οποία παρέχει την εγγύηση, θα εφαρμόζονταν συντελεστής στάθμισης 0% βάσει των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.
6. Στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα έναντι των κεντρικών κυβερνήσεων ή των κεντρικών τραπεζών, που δεν αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος Τμήματος εκπεφρασμένες και χρηματοδοτούμενες στο εθνικό νόμισμα του πιστούχου.
7. Στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών, καθώς και άλλα ανοίγματα έναντι των κυβερνήσεων και των αρχών αυτών ή τα οποία είναι εγγυημένα από αυτές και στα οποία θα εφαρμόζονταν συντελεστής στάθμισης 0% βάσει των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.
8. Στοιχεία ενεργητικού και άλλα χρηματοδοτικά ανοίγματα καλυπτόμενα κατά ποσοστό 120% τουλάχιστον από την τρέχουσα αξία των τίτλων, που έχουν εκδοθεί από κεντρικές κυβερνήσεις ή κεντρικές τράπεζες, διεθνείς οργανισμούς, πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης, τοπικές ή περιφερειακές κυβερνήσεις ή επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα και οι οποίοι αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι του εκδότη, στις οποίες θα εφαρμόζονταν συντελεστής στάθμισης 0% βάσει των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.
Στην περίπτωση που τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα δεν καλύπτονται με την ως άνω υπεραξία, μειώνεται αντίστοιχα το εξαιρούμενο ποσό του ανοίγματος, έτσι ώστε το υπόλοιπό τους να καλύπτεται κατά το ως άνω ποσοστό. Το ακάλυπτο ποσό που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη κατά 100% για τον υπολογισμό των ορίων του Τμήματος Γ της παρούσας.
9. Στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα κατά το τμήμα που είναι εξασφαλισμένα με δεσμευμένη για το σκοπό αυτό κατάθεση μετρητών στο πιστωτικό ίδρυμα που παρέχει την πίστωση ή σε πιστωτικό ίδρυμα που είναι μητρική ή θυγατρική επιχείρηση του πρώτου.
10. Στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα εξασφαλισμένα κατά ποσοστό 120% τουλάχιστον από την τρέχουσα αξία πιστοποιητικών καταθέσεων (certificates of deposit) που έχουν εκδοθεί από το πιστωτικό ίδρυμα που είναι μητρική ή θυγατρική επιχείρηση του πιστωτικού ιδρύματος και είναι κατατεθειμένα για το σκοπό αυτό σε ένα από τα ως άνω πιστωτικά ιδρύματα.
Στην περίπτωση που τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα δεν καλύπτονται με την ως άνω υπεραξία, μειώνεται αντίστοιχα το εξαιρούμενο ποσό σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ανωτέρω παράγραφο 8 (εδάφιο 2).
11. Καλυμμένα ομόλογα κατά τα οριζόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Β, παρ.8.
12. Συμμετοχές σε ασφαλιστικές εταιρείες μέχρι ανώτατου ποσοστού 20% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος που αποκτά τη συμμετοχή.
13. Ανοίγματα εξασφαλισμένα με ενέχυρο τίτλων εκτός εκείνων που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο 8, υπό την προϋπόθεση ότι οι τίτλοι δεν έχουν εκδοθεί από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα, τη μητρική του ή θυγατρικές επιχειρήσεις του ίδιου ή της μητρικής του επιχείρησης, ούτε από τον εν λόγω πελάτη ή ομάδα συνδεδεμένων με αυτόν πελατών και πληρούν τους ακόλουθους όρους:
α) αποτιμώνται σε τρέχουσες τιμές,

β) αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά (regulated market) που λειτουργεί κανονικά, είναι προσιτή στο κοινό και οι διαμορφούμενες τιμές ανακοινώνονται συστηματικά έτσι ώστε να είναι εφικτή κάθε στιγμή η αποτίμηση των τίτλων με βάση τις αγοραίες τιμές τους

γ) η αξία των ενεχυριαζόμενων τίτλων υπερβαίνει την αξία του ανοίγματος του ανοίγματος κατά:

– 150% στην περίπτωση των μετοχών ή παραγώγων ή δομημένων προϊόντων, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 2591/20.8.2007, Τμήμα Α, παρ. 11, με υποκείμενο μέσο μετοχές ή δείκτες μετοχών, – 100% σε κάθε άλλη περίπτωση συμπεριλαμβανομένων παραγώγων ή δομημένων προϊόντων, κατά την έννοια της ΠΔ/ΤΕ 25Τμήμα Α, παρ. 11, με υποκείμενο μέσο ομόλογα,

– 50% στην περίπτωση ομολόγων που εκδίδονται από ιδρύματα, περιφερειακές ή τοπικές αρχές των κρατών μελών, εκτός αυτών που αναφέρονται στην ανωτέρω παράγραφο 8 ή από τις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης άλλες από εκείνες στις οποίες εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 0% βάσει των προβλεπόμενων της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε,

δ) οι ενεχυριαζόμενοι τίτλοι δεν αποτελούν στοιχεία ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων,

ε) δεν υφίσταται αναντιστοιχία μεταξύ ληκτότητας και ανοίγματος και ληκτότητας της εξασφάλισης,

Στην περίπτωση που τα χρηματοδοτικά ανοίγματα δεν καλύπτονται με την ως άνω υπεραξία, μειώνεται αντίστοιχα το εξαιρούμενο ποσό κατά τα αναφερόμενα ανωτέρω παράγραφο 8 (εδάφιο 2).

Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να ζητήσει από τα πιστωτικά ιδρύματα ανάλυση των ανωτέρω εξασφαλίσεων κατά τα οριζόμενα στο Τμήμα Β, παρ. 2 της παρούσας Πράξης προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή τήρηση της παρούσας διάταξης.

14. Μέχρι 50% της αξίας των κατοικιών που αποτελούν εξασφάλιση για τις παρακάτω κατηγορίες ανοιγμάτων:

α) ανοίγματα που εξασφαλίζονται με εγγεγραμμένα βάρη επί κατοικιών,

β) ανοίγματα εξασφαλισμένα με μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρείες, λειτουργούσες βάσει του φινλανδικού νόμου περί στεγαστικών εταιρειών του 1991, ή μεταγενέστερης ισοδύναμης νομοθεσίας, και

γ) ανοίγματα σχετιζόμενα με πράξεις χρηματοδοτικής μίσθωσης κατοικιών στις οποίες ο εκμισθωτής διατηρεί την πλήρη κυριότητα του ακινήτου για όλη τη διάρκεια της μίσθωσης.

Η αξία των εντός της Ελλάδος ακινήτων προσδιορίζεται με βάση τις εμπορικές αξίες κατά τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε, άρθρο 10, παρ. γ, νί και άρθρο δ, για δε τα ακίνητα που ευρίσκονται εκτός Ελλάδος, σύμφωνα με τους αντίστοιχους κανόνες αποτίμησης που ισχύουν σε κάθε χώρα, οι οποίοι προβλέπονται από νομοθετικές ή διοικητικές-κανονιστικές διατάξεις.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως κατοικία θεωρείται εκείνη η οποία χρησιμοποιείται ή εκμισθώνεται ή θα χρησιμοποιηθεί ή θα εκμισθωθεί από τον πιστούχο.

15. Τα ακόλουθα ανοίγματα, εφόσον λαμβάνουν συντελεστή στάθμισης 50% βάσει των προβλεπόμενων στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε, και μόνο μέχρι το 50% της αξίας του εκάστοτε ακινήτου:

α) ανοίγματα που εξασφαλίζονται με εγγεγραμμένα βάρη επί εμπορικών ακινήτων ή με μετοχές σε φινλανδικές στεγαστικές εταιρίες που λειτουργούν βάσει του φινλανδικού στεγαστικού νόμου του 1991 ή επακόλουθης ισοδύναμης νομοθεσίας, για γραφεία ή άλλα εμπορικά ακίνητα, και

β) ανοίγματα σχετιζόμενα με πράξεις χρηματοδοτικής μίσθωσης ακινήτων για γραφεία ή άλλα εμπορικά ακίνητα.

16. Το 50% των στοιχείων εκτός ισολογισμού, μέτριου κινδύνου που αναφέρονται στο Παράρτημα 1 της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

17. Τα ανοίγματα που κατατάσσονται στα εκτός ισολογισμού στοιχεία με χαμηλό κίνδυνο, εφόσον έχει συναφθεί συμφωνία με τον πιστούχο ή την ομάδα των συνδεδεμένων πιστούχων, η οποία προβλέπει ότι το άνοιγμα έχει ισχύ μόνον εφόσον επιβεβαιωθεί ότι δεν οδηγεί σε υπέρβαση των ορίων του Τμήματος Γ.

18. Για τον υπολογισμό των ορίων του Τμήματος Γ εφαρμόζεται συντελεστής στάθμισης 20%:

α) στα στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων ανεξαρτήτως της διάρκειάς τους, εφόσον τα ως άνω στοιχεία δεν αποτελούν ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων καθώς και τα εμπορικά και άλλα γραμμάτια με λήξη μέχρι ένα έτος, κατ' ανώτατο όριο, που φέρουν οπισθογράφιση από άλλο πιστωτικό ίδρυμα

β) στα στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι περιφερειακών κυβερνήσεων και τοπικών αρχών, εφόσον στις απαιτήσεις αυτές θα εφαρμοζόταν συντελεστής στάθμισης 20%, καθώς και στα άλλα ανοίγματα έναντι αυτών των κυβερνήσεων και αρχών ή τα οποία είναι εγγυημένα από αυτές και στα οποία θα εφαρμοζόταν συντελεστής στάθμισης 20%, βάσει των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Ε.

Τμήμα Ε: Εκχώρηση Απαιτήσεων

1. Για τα χρηματοδοτικά ανοίγματα έναντι ενός πελάτη ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών που καλύπτονται με τη ρητή και άνευ όρων εγγύηση τρίτων προσώπων ή με ενεχυρίαση τίτλων που εκδίδονται από τρίτο πρόσωπο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο τμήμα Δ, παράγραφο 13, ισχύει ότι:

α) μπορούν να θεωρηθούν, κατά την κρίση των πιστωτικών ιδρυμάτων, ως ανοίγματα έναντι του εγγυητή ή του εκδότη των τίτλων και όχι έναντι του πελάτη

β) στην περίπτωση αγοράς / εκχώρησης απαιτήσεων, εφόσον στη σύμβαση προβλέπεται ότι υπάρχει οιασδήποτε μορφής δικαίωμα αναγωγής κατά του εκχωρητή των απαιτήσεων, το πιστωτικό ίδρυμα, κατά την κρίση του, μπορεί να θεωρήσει ότι το άνοιγμα υφίσταται είτε έναντι του εκχωρητή είτε έναντι του πιστούχου, υπό την προϋπόθεση ότι η μεταχείριση που θα επιλεγεί θα είναι συνεπής με την πολιτική διαχείρισης και μέτρησης πιστωτικού κινδύνου που εφαρμόζει το πιστωτικό ίδρυμα ή με την ειδικότερη μεθοδολογία που προβλέπεται, στην περίπτωση που υπολογίζει κεφαλαιακές απαιτήσεις σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007.

2. Όταν εφαρμόζεται η μεταχείριση που προβλέπεται στο στοιχείο α της παραγράφου 1 του παρόντος τμήματος, λαμβάνονται υπόψη τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα ΣΤ. και ειδικότερα:

α) σε περίπτωση που η εγγύηση είναι εκπεφρασμένη σε νόμισμα διαφορετικό από εκείνο του χρηματοδοτικού ανοίγματος, το ποσό του ανοίγματος που θεωρείται καλυμμένο θα υπολογίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τη μεταχείριση των αναντιστοιχιών νομισμάτων για μη χρηματοδοτούμενη πιστωτική προστασία που αναφέρονται στις τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου.

β) η αναντιστοιχία μεταξύ ληκτότητας του χρηματοδοτικού ανοίγματος και ληκτότητας της προστασίας υπόκειται στις διατάξεις που διέπουν τη μεταχείριση των αναντιστοιχιών ληκτότητας που αναφέρονται στις τεχνικές μείωσης πιστωτικού κινδύνου και

γ) η μερική κάλυψη.

Τελικές διατάξεις

1. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

2. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης τίθενται σε ισχύ από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Εάν το πιστωτικό ίδρυμα κάνει χρήση της ευχέρειας που προβλέπεται στην ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, Τμήμα Η, παρ. 3 και για το χρονικό διάστημα που θα κάνει χρήση αυτής της ευχέρειας, που δεν μπορεί να εκτείνεται πέραν της 31.12.2007, θα εφαρμόζει την ΠΔ/ΤΕ 2246/16.9.1993, όπως ισχύει.

3. Από 31.12.2007 καταργούνται οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2246/16.9.2003, της ΠΔ/ΤΕ 2279/28.12.1993 καθώς και της απόφασης Της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων (Ε.Τ.Π.Θ.) 36/7/29.6.1999 όπως ισχύουν. Οποιαδήποτε υφισταμένη αναφορά σε διατάξεις των ως άνω καταργούμενων αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος νοείται ότι εφεξής θα αφορά τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2596/20.8.2007.

32) ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘΜ. 2597/31.10.2007 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΡΧΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΤΟΥΣ ΟΡΓΑΝΩΝ

Η Πράξη Διοικητή 2597/31.10.2007 εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3606/2007 με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2004/39/EK (Markets in Financial Instruments Directive, **MiFID**), περί αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων. Σύμφωνα με το νόμο αυτό η Τράπεζα της Ελλάδος είναι αρμόδια για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων, που αφορούν τις οργανωτικές απαιτήσεις και τα θέματα σύγκρουσης συμφερόντων, με βάση τις εναρμονισμένες ρυθμίσεις της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (Οδηγία 2006/73). Με την Πράξη αυτή:

α) προσαρμόζονται οι διατάξεις της Πράξης Διοικητή περί Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου (ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), σχετικά με την ανάθεση από τα πιστωτικά ιδρύματα σε τρίτους οποιασδήποτε δραστηριότητας (τραπεζικής επενδυτικής ή παρεπόμενης), για την οποία όμως διατηρούν σε κάθε περίπτωση την πλήρη ευθύνη και

β) εξειδικεύονται οι υποχρεώσεις των πιστωτικών ιδρυμάτων ως προς:

τις περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων που μπορεί να ανακύψουν και να αποβούν επιζήμιες για τον πελάτη, ιδίως κατά την παραγωγή έρευνας στον τομέα των επενδύσεων, την παροχή συμβουλών, την άσκηση δραστηριοτήτων

εταιρικής χρηματοδότησης, τη διενέργεια προσωπικών συναλλαγών των στελεχών, υπαλλήλων και λοιπών προσώπων που είναι σε θέση να έχουν σχετική προνομιακή πληροφόρηση κλπ. Στόχος των τραπεζών πρέπει να είναι η υιοθέτηση ολοκληρωμένης πολιτικής σε επίπεδο ομίλου, για τον εντοπισμό, τη διαχείριση των συγκρούσεων καθώς και τη γνωστοποίησή τους στον πελάτη.

- Κανόνες για τη διακριτή φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών από εκείνα του πιστωτικού ιδρύματος.
- Κανόνες για την τήρηση αρχείων.

Για την κατάρτιση της Πράξης Διοικητή 2597/31.10.2007, προηγήθηκε διαβούλευση με τις τράπεζες και συνεργασία με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, λήφθηκαν δε υπόψη και οι σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών Κεφαλαιαγοράς (CESR, Committee of European Securities Regulators).

Στο πλαίσιο αυτό οι αρμόδιες υπηρεσίες της Τράπεζας της Ελλάδος εξουσιοδοτούνται για την παροχή των τυχόν αναγκαίων οδηγιών, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομοιόμορφη εφαρμογή των νέων κανόνων από τα πιστωτικά ιδρύματα και τις Ανώνυμες Εταιρίες Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών.

Πιο αναλυτικά:

Τροποποιείται και συμπληρώνεται η ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, ως εξής:

1. Αντικαθίσταται το Παράρτημα 1 της πιο πάνω Πράξης που αφορά την εξωτερική ανάθεση δραστηριοτήτων σε τρίτους (outsourcing) με το συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα υπό αύξοντα αριθμό 1.
2. Συμπληρώνεται η ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006 με τα συνημμένα στην παρούσα Πράξη Παραρτήματα υπό αύξοντα αριθμό 6, 7 και 8, τα οποία εξειδικεύουν τις βασικές αρχές που πρέπει να τηρούνται, κατά την άσκηση επενδυτικών υπηρεσιών, για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων, τη φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών και την τήρηση αρχείων.
3. Η συμμόρφωση του πιστωτικού ιδρύματος προς τις διατάξεις της παρούσας Πράξης, που αναφέρονται ειδικά στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών εμπίπτει στην αρμοδιότητα της μονάδας / λειτουργίας της Κανονιστικής Συμμόρφωσης, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 5.2 της ενότητας γ του κεφ. V της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006. Ειδικά η καταλληλότητα των ρυθμίσεων που υιοθετεί το πιστωτικό ίδρυμα ως προς την φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών (άρθρο 12, παράγραφοι 8 και 9, του ν. 3606/2007), όπως εξειδικεύονται με το Παράρτημα 7 της παρούσας Πράξης θα αποτελεί αντικείμενο ετήσιας εξέτασης από εξωτερικούς ορκωτούς ελεγκτές. Η σχετική έκθεση θα γνωστοποιείται στα όργανα διοίκησης του πιστωτικού ιδρύματος και στην Τράπεζα της Ελλάδος, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 (α) περίπτωση 5 του Τμήματος Β του Κεφαλαίου IV και της παρ. 1.4. του Κεφαλαίου VI, για τη γνωστοποίηση της έκθεσης αξιολόγησης της συνολικής επάρκειας Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου του πιστωτικού ιδρύματος.
4. Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος για την παροχή οδηγιών και διευκρινίσεων, για την εφαρμογή των νέων Παραρτημάτων 6,7 και 8 της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, κατ' αναλογία με τις καθοριζόμενες από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς για τις ΑΕΠΕΥ υποχρεώσεις.
5. Οι διατάξεις της παρούσας Πράξης ισχύουν από 1^η Νοεμβρίου 2007.

Τα συνημμένα Παραρτήματα αποτελούν εφεξής αναπόσπαστο τμήμα της ως άνω Πράξης Διοικητή.

Κατά τα λοιπά οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει, παραμένουν αμετάβλητες.

Παράρτημα 1

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ (OUTSOURCING)

A. Για τους σκοπούς του παραρτήματος αυτού:

1. «**Εξωτερική ανάθεση**» θεωρείται η συμφωνία οποιασδήποτε μορφής μεταξύ ενός πιστωτικού ιδρύματος και ενός παρόχου υπηρεσιών, με την οποία ο πάροχος υπηρεσιών εκτελεί διαδικασία, παρέχει υπηρεσία ή ασκεί δραστηριότητα, τις οποίες, σε διαφορετική περίπτωση, θα εκτελούσε, θα παρείχε ή θα ασκούσε το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα.

2. α. «**Ουσιώδης ή σημαντική**» λειτουργία θεωρείται αυτή που η ενδεχόμενη πλημμελής ή άστοχη ή τυχόν παράλειψη εκτέλεσής της θα έθιγε σε ουσιαστικό βαθμό τη διαρκή συμμόρφωση του πιστωτικού ιδρύματος με τους όρους και τις υποχρεώσεις που υπέχει βάσει της άδειας λειτουργίας του, ή τις λοιπές υποχρεώσεις του που απορρέουν από τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων ή θα έθιγε τα οικονομικά του αποτελέσματα ή την ευρωστία ή τη συνέχεια των τραπεζικών και επενδυτικών υπηρεσιών που παρέχει. Στην έννοια του προηγούμενου εδαφίου εμπίπτουν:

i) οι δραστηριότητες, η άσκηση των οποίων προϋποθέτει άδεια πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοδοτικού ιδρύματος ή ανώνυμης εταιρείας παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υποκείμενων στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, και

ii) οι λειτουργίες της Εσωτερικής Επιθεώρησης, Διαχείρισης Κινδύνων και Κανονιστικής Συμμόρφωσης καθώς και των κεντρικών συστημάτων πληροφορικής.

β. Με την επιφύλαξη της πιο πάνω παρ. α οι ακόλουθες λειτουργίες δεν θεωρούνται ουσιώδεις για τους σκοπούς εφαρμογής του παρόντος Παραρτήματος:

- η διαχείριση καρτών (εφόσον δεν συνοδεύεται με παροχή πίστωσης),
- η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και άλλων υπηρεσιών που δεν αποτελούν μέρος των τραπεζικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος, περιλαμβανομένης της παροχής νομικών συμβουλών, της εκπαίδευσης του προσωπικού της, των υπηρεσιών τιμολόγησης και της ασφάλειας των εγκαταστάσεων του προσωπικού της,
- η διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού,
- η αγορά τυποποιημένων υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των υπηρεσιών παροχής πληροφοριών σχετικά με τις αγορές και της παροχής πληροφοριών για τις τρέχουσες τιμές,
- οι διαμεσολαβητικές φύσεως εργασίες (όπως, η προώθηση προϊόντων και υπηρεσιών από πράκτορες του πιστωτικού ιδρύματος, η απλή ειδοποίηση οφειλετών για εξόφληση υποχρεώσεών τους, εκτός εάν συνοδεύεται και με είσπραξη μετρητών οπότε έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της Ενότητας Β.1, κλπ).

Β. Δεν απαιτείται προηγούμενη άδεια της Τράπεζας της Ελλάδος για την ανάθεση ουσιωδών δραστηριοτήτων εάν:

1. Ο πάροχος αποτελεί πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικό ίδρυμα ή Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών που διαθέτει άδεια λειτουργία και εποπτεύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος ή την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς ή τις αντίστοιχες εποπτικές αρχές των άλλων χωρών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

2. Ο πάροχος εδρεύει σε τρίτη (εκτός ΕΟΧ) χώρα και προκειμένου για την ανάθεση τραπεζικών δραστηριοτήτων υπόκειται σε ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, προκειμένου δε για την επενδυτική υπηρεσία της διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών πελατών, κατά την έννοια του ν. 3606/2007, πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. έχει λάβει άδεια λειτουργίας ή να είναι εγγεγραμμένος σε σχετικό μητρώο στο κράτος καταγωγής του για την παροχή της υπηρεσίας αυτής,

β. υπόκειται σε προληπτική εποπτεία και

γ. υπάρχει σχετική συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας της Ελλάδος ή της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της εποπτικής αρχής του κράτους καταγωγής του παρόχου υπηρεσιών, η ύπαρξη της οποίας θα γνωστοποιείται περιοδικά στα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Για την εξωτερική ανάθεση των μη ουσιωδών λειτουργιών.

Στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος Κεφαλαίου, η Τράπεζα της Ελλάδος θα ενημερώνεται εγγράφως από το πιστωτικό ίδρυμα τριάντα (30) ημέρες πριν από την υπογραφή της σύμβασης και για την περίπτωση της παραγράφου 3, περιοδικά, σε τριμηνιαία βάση. Σκοπός της κοινοποίησης είναι να διασφαλισθεί ότι η Τράπεζα της Ελλάδος έχει τη δυνατότητα να αξιολογήσει εάν η ανάθεση εγείρει θέματα προληπτικής εποπτείας που απαιτούν την ανάληψη κατάλληλων μέτρων.

Εάν δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις (α) έως (γ) της παραγράφου 2, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να αναθέσει υπηρεσίες σε πάροχο υπηρεσιών εγκατεστημένο σε τρίτο κράτος, μόνο εφόσον κοινοποιήσει προηγουμένως στην Τράπεζα της Ελλάδος τη συμφωνία εξωτερικής ανάθεσης και η Τράπεζα της Ελλάδος δεν αντιπαχθεί σε αυτήν εντός δύο μηνών από τη λήψη της σχετικής κοινοποίησης.

Γ.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο, η Διοίκηση και τα αρμόδια στελέχη του πιστωτικού ιδρύματος έχουν τη συνολική ευθύνη για τις εργασίες που ανατίθενται σε τρίτους (outsourcing). Στο πλαίσιο αυτό ορίζουν και διασφαλίζουν την τήρηση της σχετικής πολιτικής, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα:

1.1. Τον προσδιορισμό των δραστηριοτήτων που μπορούν να ανατεθούν σε τρίτους καθώς και τις ανάγκες και τους στόχους που θα εξυπηρετήσει η εν λόγω ανάθεση.

1.2. Την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να ενέχει η ανάθεση (ή και η τυχόν υποανάθεση) δραστηριοτήτων σε τρίτους και η θέσπιση μηχανισμών για τον έλεγχο των κινδύνων αυτών. Οι παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψη κατά την αξιολόγηση του κινδύνου περιλαμβάνουν την κρισιμότητα της ανατιθέμενης δραστηριότητας για το πιστωτικό ίδρυμα, την ύπαρξη εναλλακτικών παροχέων υπηρεσιών για τη συγκεκριμένη δραστηριότητα, το χρόνο και το κόστος που απαιτείται για την ανάληψη της δραστηριότητας εκ νέου από το πιστωτικό ίδρυμα ή τη μεταφορά της σε άλλο

πάροχο υπηρεσιών σε περίπτωση αθέτησης της σύμβασης από τον πάροχο (παρ. 1.5.3) και η δυνατότητα ασφαλιστικής κάλυψης για το σύνολο ή μέρος των αναλαμβανόμενων κινδύνων.

1.3. Τις διαδικασίες για την επιλογή του πάροχου υπηρεσιών. Το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να ελέγξει την καταλληλότητα, τη νομιμότητα δραστηριοποίησης, καθώς και την επάρκεια του παρόχου υπηρεσιών όσον αφορά την οικονομική του κατάσταση και τις εφαρμοζόμενες διαδικασίες λειτουργίας και ελέγχου, ώστε να διασφαλίσει ότι ο πάροχος είναι σε θέση να παρέχει το απαιτούμενο επίπεδο υπηρεσιών.

1.4. Τα μέτρα που θα πρέπει να λαμβάνονται από το πιστωτικό ίδρυμα στην περίπτωση που διαπιστώνεται ότι ο πάροχος δεν εκτελεί τις λειτουργίες που του έχουν ανατεθεί αποτελεσματικά και σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές απαιτήσεις.

1.5. Τη σύναψη σύμβασης μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του παρόχου υπηρεσιών. Η σύμβαση πρέπει να περιγράφει αναλυτικά όλους τους όρους και τις υποχρεώσεις των δύο συμβαλλομένων μερών και να περιλαμβάνει ειδικότερα:

1.5.1. Το σαφή προσδιορισμό της ανατεθείσας δραστηριότητας, της ποιότητας εξυπηρέτησης και απόδοσης καθώς και τις επιπτώσεις από τη μη τήρηση των συμφωνηθέντων. Επίσης, θα καθορίζεται ρητή υποχρέωση του παρόχου ότι θα τηρεί τους κατάλληλους κανόνες συμπεριφοράς και κώδικες δεοντολογίας, καθώς και ότι κατά την εκτέλεση της ανατεθείσας σε αυτόν δραστηριότητας θα λαμβάνεται η κατάλληλη πρόνοια, ώστε να μη δημιουργείται η εντύπωση ότι ο πάροχος ενεργεί για ίδιο λογαριασμό αλλά για λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος, ώστε να μη μεταβάλλεται η σχέση και οι υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος έναντι των πελατών του και να μη θίγονται οι όροι υπό τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα έλαβε άδεια λειτουργίας.

1.5.2. Την ανάγκη τήρησης και προστασίας της εμπιστευτικότητας των πληροφοριών που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα ή / και τους πελάτες τους από σκόπιμη ή ακούσια αποκάλυψή τους σε μη εξουσιοδοτημένα άτομα.

1.5.3. Την περιγραφή των διαδικασιών του εσωτερικού ελέγχου, του σχεδίου έκτακτης ανάγκης καθώς και των λοιπών μέτρων διαχείρισης κινδύνου που υποχρεούται να τηρεί ο πάροχος υπηρεσιών.

1.5.4. Τη δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης του πιστωτικού ιδρύματος στις οικονομικές καταστάσεις, στις εκθέσεις των εσωτερικών και εξωτερικών ελεγκτών καθώς και στα αρχεία του παρόχου υπηρεσιών ή σε οποιοσδήποτε πληροφορίες αφορούν την ανατεθείσα δραστηριότητα, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη συνέχεια της δραστηριότητας και η δυνατότητα των οργάνων διοίκησης να ασκούν τα αντίστοιχα καθήκοντα και ως προς τη δραστηριότητα που αποτελεί αντικείμενο εξωτερικής ανάθεσης.

1.5.5. Τη δυνατότητα της Τράπεζας της Ελλάδος να έχει πρόσβαση στα οικονομικά στοιχεία που αφορούν την εκχωρούμενη δραστηριότητα, καθώς και να διενεργεί επιτόπιους ελέγχους, προκειμένου να διαπιστώσει τη συνεπή τήρηση των συναφών υποχρεώσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων προς το ισχύον εποπτικό πλαίσιο και την εν γένει νόμιμη εκτέλεσή τους από τον πάροχο των υπηρεσιών.

1.5.6. Τον τρόπο χειρισμού ενδεχόμενων διαφωνιών, μετατροπών στην αρχική σύμβαση και διακοπής της συνεργασίας μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του παρόχου υπηρεσιών.

1.5.7. Την υποχρέωση γνωστοποίησης του παρόχου στο πιστωτικό ίδρυμα κάθε εξέλιξης που μπορεί να επηρεάσει ουσιαστικά την ικανότητά του να ασκεί αποτελεσματικά τις λειτουργίες που του έχουν ανατεθεί και να συμμορφώνεται με τις ισχύουσες νομοθετικές ρυθμίσεις και κανονιστικές απαιτήσεις.

1.6. Τη θέσπιση ενός συνολικού προγράμματος διαχείρισης του κινδύνου ανάθεσης δραστηριοτήτων σε τρίτους, που θα περιλαμβάνει:

1.6.1. Τη διαρκή παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης του παρόχου υπηρεσιών και των διαδικασιών διεκπεραίωσης των ανατεθεισών σε αυτόν δραστηριοτήτων (με ιδιαίτερη έμφαση στις διαδικασίες ελέγχου και έκτακτης ανάγκης) καθώς και την αξιολόγησή του με βάση προκαθορισμένα ποιοτικά και ποσοτικά κριτήρια. Η Διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος θα προσδιορίσει την καθ' ύλη αρμόδια υπηρεσιακή μονάδα που θα είναι υπεύθυνη για τα ανωτέρω και θα φροντίσει για τη στελέχωσή της με εξειδικευμένο προσωπικό, στο οποίο θα παρέχεται η απαιτούμενη εκπαίδευση. Η εφαρμογή των συμφωνηθέντων καθώς και η τήρηση των σχετικών διαδικασιών θα υπόκειται στον έλεγχο της Μονάδας Εσωτερικής Επιθεώρησης.

1.6.2. Την τήρηση των απαιτούμενων από το πιστωτικό ίδρυμα αρχείων που αφορούν την ανατεθείσα δραστηριότητα στον πάροχο υπηρεσιών, προκειμένου να καθίσταται εφικτός ο έλεγχός τους από τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς ελεγκτές του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές .

1.6.3. Την ύπαρξη σχεδίου εκτάκτου ανάγκης, που θα αφορά την εκ νέου ανάληψη της ανατεθείσας δραστηριότητας από το πιστωτικό ίδρυμα ή την ανάθεσή της σε τρίτους, σε περίπτωση που ο πάροχος υπηρεσιών δεν είναι σε θέση να εκπληρώσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του πιστωτικού ιδρύματος.

2. Ενδεχόμενη δυνατότητα υποανάθεσης της εργασίας που, βάσει των ανωτέρω, ανατίθεται αρχικά από το πιστωτικό ίδρυμα σε ανεξάρτητο επαγγελματία ή εταιρεία (chain- outsourcing), επιτρέπεται μόνον εφόσον η σχετική δυνατότητα προβλέπεται στη σύμβαση ανάθεσης που συνάπτει το πιστωτικό ίδρυμα και υπό τον όρο ότι ρητά θα διασφαλίζεται η εκπλήρωση όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων υπ' ευθύνη του πιστωτικού ιδρύματος. Στις περιπτώσεις αυτές το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να αξιολογεί και να λαμβάνει ιδιαίτερη μέριμνα για τον κίνδυνο αθέτησης από τον άμεσα αντισυμβαλλόμενο των συμβατικών του υποχρεώσεων, με υπαιτιότητα του τελικού παρόχου της υπηρεσίας.

Παράρτημα 6

ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΕΣ «ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ» ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΚΟΥΠΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 12 ΚΑΙ 13 ΤΟΥ Ν. 3606/2007

A. Για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. α. «Καλυπτόμενα πρόσωπα» σε σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα ορίζονται τα ακόλουθα πρόσωπα που συμμετέχουν στην παροχή και άσκηση επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων, κατά το άρθρο 4 του ν. 3606/2007 για λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος:

(αα) οι διευθυντές, οι μέτοχοι που κατέχουν ποσοστό συμμετοχής ή δικαιωμάτων ψήφου ίσο ή ανώτερο του 5% στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος, οι συνεταίροι, τα μέλη του Δ.Σ., τα διευθυντικά στελέχη και οι συνδεδεμένοι αντιπρόσωποι του πιστωτικού ιδρύματος,

(ββ) προκειμένου περί συνδεδεμένων αντιπροσώπων του πιστωτικού ιδρύματος, οι διευθυντές, οι μέτοχοι, οι εταίροι, τα μέλη του Δ.Σ., και τα διευθυντικά στελέχη αυτών,

(γγ) οι υπάλληλοι του πιστωτικού ιδρύματος και των συνδεδεμένων αντιπροσώπων του, καθώς και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο, οι υπηρεσίες του οποίου τίθενται στη διάθεση και υπό τον έλεγχο του πιστωτικού ιδρύματος ή του συνδεδεμένου αντιπροσώπου της, το οποίο συμμετέχει επίσης στην παροχή και άσκηση των επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και

(δδ) τα φυσικά πρόσωπα που εμπλέκονται άμεσα στην παροχή υπηρεσιών στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο συνδεδεμένο αντιπρόσωπό της, στο πλαίσιο συμφωνίας εξωτερικής ανάθεσης, με σκοπό την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών και δραστηριοτήτων εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Για την έννοια του συνδεδεμένου αντιπροσώπου ισχύει το άρθρο 29 του ν. 3606/2007.

2. «Πρόσωπα με τα οποία το καλυπτόμενο πρόσωπο έχει οικογενειακή σχέση» είναι:

α. ο (η) σύζυγος του καλυπτόμενου προσώπου, ή ο (η) σύντροφος του προσώπου αυτού που δυνατόν να εξομοιώνεται με σύζυγο, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία,

β. τα εξαρτώμενα τέκνα και τα εξαρτώμενα θετά τέκνα του καλυπτόμενου προσώπου (ανήλικα τέκνα και τέκνα τα οποία σπουδάζουν ή συντηρεί το καλυπτόμενο πρόσωπο), και

γ. οι λοιποί συγγενείς του καλυπτόμενου προσώπου, οι οποίοι, κατά την ημερομηνία της σχετικής προσωπικής συναλλαγής, διέμεναν, επί ένα τουλάχιστον έτος, σε κοινή οικογενειακή στέγη με το καλυπτόμενο πρόσωπο.

3. «Χρηματοοικονομικός αναλυτής»: το καλυπτόμενο πρόσωπο που εκπονεί το ουσιώδες μέρος της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων.

4. «Όμιλος»: σε σχέση με ένα πιστωτικό ίδρυμα, ο όμιλος στον οποίο συμμετέχει το πιστωτικό ίδρυμα και αποτελείται από μια μητρική επιχείρηση, τις θυγατρικές της και τις οντότητες στις οποίες η μητρική επιχείρηση ή οι θυγατρικές της κατέχουν συμμετοχή [μεγαλύτερη του 10%] των ιδίων κεφαλαίων τους, καθώς και από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μεταξύ τους με δεσμό κατά την έννοια του άρθρου 96 του κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

5. «Προσωπική συναλλαγή»: συναλλαγή σε χρηματοπιστωτικό μέσο που πραγματοποιείται από ή για λογαριασμό καλυπτόμενου προσώπου, εφόσον πληροῦται τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α. το καλυπτόμενο πρόσωπο ενεργεί εκτός του πεδίου των δραστηριοτήτων τις οποίες ασκεί υπό την ιδιότητα αυτή,

β. η συναλλαγή πραγματοποιείται για λογαριασμό ενός από τα ακόλουθα πρόσωπα:

i) του καλυπτόμενου προσώπου,

ii) οποιουδήποτε προσώπου που έχει «οικογενειακή σχέση» ή στενούς δεσμούς κατά την έννοια της παραγράφου 24 του άρθρου 2 του ν. 3606/2007 με το καλυπτόμενο πρόσωπο, ή

iii) ενός προσώπου του οποίου η σχέση με το καλυπτόμενο πρόσωπο είναι τέτοια ώστε το καλυπτόμενο πρόσωπο να έχει άμεσο ή έμμεσο ουσιώδες συμφέρον που επηρεάζεται από το αποτέλεσμα της συναλλαγής, άλλο από την αμοιβή ή την προμήθεια για την εκτέλεση της συναλλαγής.

6. Ειδικά, για τους σκοπούς του Κεφαλαίου Δ του παρόντος Παραρτήματος,

α. Ως "έρευνα στον τομέα των επενδύσεων" νοείται η έρευνα ή άλλη πληροφορία η οποία:

- i) συνιστά ή συνεπάγεται, ρητά ή έμμεσα, μια επενδυτική στρατηγική σε σχέση με χρηματοπιστωτικά μέσα ή με εκδότες χρηματοπιστωτικών μέσων, περιλαμβανομένης οποιασδήποτε γνώμης σχετικά με την παρούσα ή τη μελλοντική αξία ή τιμή τέτοιων μέσων,
- ii) προορίζεται για διαύλους επικοινωνίας, κατά την έννοια της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ ή για το κοινό,
- iii) χαρακτηρίζεται ή περιγράφεται ως έρευνα στον τομέα των επενδύσεων ή με παρόμοιους όρους, ή παρουσιάζεται ως αντικειμενική ή ανεξάρτητη επεξήγηση των θεμάτων που περιλαμβάνονται στη σύσταση, και
- iv) εάν η εν λόγω σύσταση απευθυνόταν από πιστωτικό ίδρυμα σε πελάτη, δεν θα συνιστούσε παροχή επενδυτικών συμβουλών, κατά την έννοια της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 3606/2007.

β. Ως "συναφές χρηματοπιστωτικό μέσο" νοείται ένα χρηματοπιστωτικό μέσο του οποίου η τιμή επηρεάζεται άμεσα από τις μεταβολές της τιμής άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου που αποτελεί αντικείμενο έρευνας στον τομέα των επενδύσεων, και το οποίο περιλαμβάνει παράγωγο αυτού του άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου.

Β. Συγκρούσεις Συμφερόντων

Στο πλαίσιο των γενικών αρχών που καθορίζονται με τις διατάξεις της παρ. 7 του Κεφ. ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, ως προς τη σύγκρουση συμφερόντων για την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών εφαρμόζονται ειδικότερα τα εξής:

1. α. Για τους σκοπούς του εντοπισμού των περιπτώσεων συγκρούσεων συμφερόντων που ανακύπτουν κατά την παροχή επενδυτικών και παρεπόμενων υπηρεσιών ή συνδυασμού αυτών και των οποίων η ύπαρξη δύναται να ζημιώσει τα συμφέροντα ενός πελάτη, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να εξακριβώνουν, με βάση ελάχιστα κριτήρια που καθορίζει το κάθε πιστωτικό ίδρυμα, εάν το πιστωτικό ίδρυμα ή το καλυπτόμενο πρόσωπο ή το πρόσωπο συνδεδεμένο άμεσα ή έμμεσα με το πιστωτικό ίδρυμα με σχέση ελέγχου, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3601/2007, βρίσκεται, είτε ως αποτέλεσμα της παροχής των επενδυτικών ή των παρεπόμενων υπηρεσιών είτε με άλλο τρόπο, σε μια από τις ακόλουθες καταστάσεις:

(αα) το πιστωτικό ίδρυμα ή το πρόσωπο αυτό είναι πιθανό να αποκομίσει οικονομικό κέρδος ή να αποφύγει οικονομική ζημία, σε βάρος του πελάτη,

(ββ) το πιστωτικό ίδρυμα ή το πρόσωπο αυτό έχει, ως προς την έκβαση μιας υπηρεσίας που παρέχεται στον πελάτη ή μιας συναλλαγής που πραγματοποιείται για λογαριασμό του πελάτη, ένα συμφέρον που είναι διαφορετικό από το συμφέρον του πελάτη στην έκβαση αυτή,

(γγ) το πιστωτικό ίδρυμα ή το πρόσωπο αυτό έχει οικονομικό ή άλλο κίνητρο να ευνοήσει τα συμφέροντα άλλου πελάτη ή άλλης ομάδας πελατών σε βάρος των συμφερόντων του πελάτη,

(δδ) το πιστωτικό ίδρυμα ή το πρόσωπο αυτό ασκεί την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα με τον πελάτη,

(εε) το πιστωτικό ίδρυμα ή το πρόσωπο αυτό λαμβάνει ή θα λάβει από πρόσωπο διαφορετικό από τον πελάτη αντιπαροχή σχετιζόμενη με υπηρεσία που παρέχεται στον πελάτη, υπό μορφή χρημάτων, αγαθών ή υπηρεσιών, πέραν της συνήθους προμήθειας ή αμοιβή για την παροχή της υπηρεσίας αυτής.

β. Στο πλαίσιο εφαρμογής της ως άνω παραγράφου, αναφέρονται ενδεικτικά οι ακόλουθες περιπτώσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων :

(αα) μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και υφιστάμενου ή δυνητικού πελάτη:

(i) το πιστωτικό ίδρυμα έχει πληροφόρηση σχετικά με την οικονομική δυσχέρεια εταιρείας και προβαίνει σε συναλλαγές επί χρηματοπιστωτικών στοιχείων αυτής.

(ii) το πιστωτικό ίδρυμα παρέχει συμβουλές σε εταιρεία για την έκδοση χρέους και διαφημίζει σε άλλους πελάτες τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα για επένδυση στο εν λόγω χρέος.

(ββ) μεταξύ υφιστάμενων ή δυνητικών πελατών:

(i) το πιστωτικό ίδρυμα συμβουλεύει δύο ανταγωνίστριες εταιρείες για την εξαγορά της ίδιας εταιρείας.

(ii) Όταν το πιστωτικό ίδρυμα διενεργεί έρευνα σχετικά με μία οντότητα ή ένα όμιλο στην οποία παρέχει παράλληλα χρηματοπιστωτικές συμβουλές.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα θεσπίζουν, εφαρμόζουν και διατηρούν αποτελεσματική πολιτική σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων, η οποία καθορίζεται εγγράφως και είναι κατάλληλη για το μέγεθος και την οργάνωση του πιστωτικού ιδρύματος, καθώς και για τη φύση, την κλίμακα και την πολυπλοκότητα των επιχειρηματικών του δραστηριοτήτων.

Εάν το πιστωτικό ίδρυμα είναι μέλος ομίλου, η πολιτική αυτή πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις περιστάσεις τις οποίες το πιστωτικό ίδρυμα γνωρίζει ή ευλόγως θα έπρεπε να γνωρίζει για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος και οι οποίες μπορούν να προκαλέσουν σύγκρουση συμφερόντων ως αποτέλεσμα της διάρθρωσης και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων άλλων μελών του ομίλου.

3. Η πολιτική σχετικά με τις συγκρούσεις συμφερόντων που θεσπίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2 περιλαμβάνει τα ακόλουθα:

α. πρέπει να προσδιορίζει, σε σχέση με τις επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες και τις παρεπόμενες υπηρεσίες που παρέχονται από ή για λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος, τις περιστάσεις που συνιστούν ή μπορούν να προκαλέσουν σύγκρουση συμφερόντων προκαλώντας ουσιαστικό κίνδυνο ζημίας των συμφερόντων ενός ή περισσότερων πελατών,

β. πρέπει να καθορίζει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται και τις ενέργειες ή τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη διαχείριση των συγκρούσεων αυτών.

4. Οι διαδικασίες, οι ενέργειες και τα μέτρα που προβλέπονται στην παράγραφο 3 στοιχείο β) αποσκοπούν να διασφαλίσουν ότι τα καλυπτόμενα πρόσωπα που συμμετέχουν σε επιχειρηματικές δραστηριότητες ή υπηρεσίες που μπορεί να προκαλέσουν σύγκρουση συμφερόντων του είδους που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο (α) ασκούν τις δραστηριότητες αυτές σε επίπεδο ανεξαρτησίας κατάλληλο για το μέγεθος και τις δραστηριότητες της επιχείρησης επενδύσεων και του ομίλου στον οποίο αυτή ανήκει και ανάλογο με τη σοβαρότητα του κινδύνου ζημίας των συμφερόντων πελατών.

5. Για τους σκοπούς της παραγράφου 3 στοιχείο (β), οι διαδικασίες και τα μέτρα που θεσπίζονται πρέπει να περιλαμβάνουν όσα από τα ακόλουθα στοιχεία είναι απαραίτητα και κατάλληλα για να διασφαλίσει η επιχείρηση τον απαιτούμενο βαθμό ανεξαρτησίας:

α. αποτελεσματικές διαδικασίες για την αποφυγή ή τον έλεγχο της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των καλυπτόμενων προσώπων που συμμετέχουν σε δραστηριότητες που συνεπάγονται κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων όταν η ανταλλαγή αυτών των πληροφοριών ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για τα συμφέροντα ενός ή περισσότερων πελατών,

β. χωριστή εποπτεία των καλυπτόμενων προσώπων των οποίων τα κύρια καθήκοντα περιλαμβάνουν την άσκηση δραστηριοτήτων για λογαριασμό πελατών ή την παροχή υπηρεσιών σε αυτούς, εφόσον τα συμφέροντα των εν λόγω πελατών ενδέχεται να συγκρούονται ή εφόσον οι εν λόγω πελάτες εκπροσωπούν διαφορετικά συμφέροντα, περιλαμβανομένων εκείνων του πιστωτικού ιδρύματος, τα οποία ενδέχεται να συγκρούονται,

γ. αποφυγή της παροχής κινήτρων μέσω της σύνδεσης της αμοιβής καλυπτόμενων προσώπων που ασκούν κατά κύριο λόγο μια επενδυτική δραστηριότητα για λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος με τα έσοδα που δημιουργούν άλλα καλυπτόμενα πρόσωπα που ασκούν κατά κύριο λόγο διαφορετική επενδυτική δραστηριότητα ή με την αμοιβή των καλυπτόμενων αυτών προσώπων, εφόσον ενδέχεται να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων σε σχέση με τις δραστηριότητες αυτές,

δ. μέτρα για την αποφυγή ή τον περιορισμό της άσκησης ανάρμοστης επιρροής στον τρόπο με τον οποίο ένα καλυπτόμενο πρόσωπο παρέχει επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες ή ασκεί δραστηριότητες,

ε. μέτρα για την αποφυγή ή τον έλεγχο της ταυτόχρονης ή διαδοχικής συμμετοχής ενός καλυπτόμενου προσώπου σε διαφορετικές επενδυτικές ή παρεπόμενες υπηρεσίες ή δραστηριότητες όταν η συμμετοχή αυτή ενδέχεται να αποβεί επιζήμια για την ορθή διαχείριση των συγκρούσεων συμφερόντων.

Εάν η υιοθέτηση ή η εφαρμογή στην πράξη των μέτρων και των διαδικασιών που προβλέπονται στην προηγούμενη παράγραφο δεν διασφαλίζει τον απαιτούμενο βαθμό ανεξαρτησίας, το πιστωτικό ίδρυμα οφείλει να υιοθετεί τα απαιτούμενα κατάλληλα εναλλακτικά ή επιπρόσθετα μέτρα και διαδικασίες για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού.

6. Η γνωστοποίηση στους πελάτες βάσει της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν. 3606/2007 πραγματοποιείται σε σταθερό μέσο, κατά την έννοια της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ και περιλαμβάνει επαρκείς λεπτομέρειες, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά του πελάτη, ώστε να επιτραπεί σε αυτόν να λάβει απόφαση για την επενδυτική ή παρεπόμενη υπηρεσία στο πλαίσιο της οποίας ανακύπτει η σύγκρουση συμφερόντων, συνεκτιμώντας την παράμετρο αυτή. Η γνωστοποίηση των συγκρούσεων συμφερόντων από το πιστωτικό ίδρυμα δεν αναιρεί την υποχρέωση να διατηρεί και να εφαρμόζει τις κατάλληλες αποτελεσματικές οργανωτικές και διοικητικές ρυθμίσεις που απαιτούνται με βάση την παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 3606/2007, όπως εξειδικεύονται με την παρούσα Πράξη.

7. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να τηρούν και να ενημερώνουν τακτικά αρχείο, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα και στο Παράρτημα 8 της παρούσας Πράξης, για κάθε επενδυτική ή παρεπόμενη υπηρεσία ή δραστηριότητα που ασκήθηκε από το πιστωτικό ίδρυμα ή για λογαριασμό του και ως προς την οποία έχει προκύψει σύγκρουση συμφερόντων που συνεπάγεται ουσιαστικό κίνδυνο ζημίας των συμφερόντων ενός ή περισσότερων πελατών ή, στην περίπτωση συνεχιζόμενης υπηρεσίας ή δραστηριότητας, ως προς την οποία ενδέχεται να προκύψει σύγκρουση συμφερόντων.

Γ. Προνομιακές Πληροφορίες - Προσωπική Συναλλαγή

Στο πλαίσιο των γενικών αρχών που καθορίζονται με τις διατάξεις των παρ. 7 και 9 του Κεφ. II και της περίπτωσης 2.4 της παρ. Α.2. του Κεφ. IV της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, ως προς τις προνομιακές πληροφορίες σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών εφαρμόζονται ειδικότερα τα εξής:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να θεσπίζουν, να εφαρμόζουν και να διατηρούν τις κατάλληλες ρυθμίσεις που εμποδίζουν κάθε καλυπτόμενο πρόσωπο που ασκεί δραστηριότητες που ενδέχεται να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων ή που έχει, λόγω της δραστηριότητας που ασκεί το πρόσωπο αυτό για λογαριασμό του πιστωτικού ιδρύματος, πρόσβαση σε προνομιακές πληροφορίες κατά την έννοια του άρθρου 6 του ν. 3340/2005 ή σε άλλες προνομιακές πληροφορίες σχετιζόμενες με πελάτες ή συναλλαγές με ή για πελάτες:

α. να διενεργεί προσωπική συναλλαγή που πληροί τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

i) απαγορεύεται βάσει του ν. 3340/2005 στο πρόσωπο αυτό να πραγματοποιήσει τη συναλλαγή,

ii) η συναλλαγή συνεπάγεται την κατάχρηση ή αθέμιτη γνωστοποίηση των εμπιστευτικών πληροφοριών,

iii) η συναλλαγή αντιβαίνει ή είναι πιθανό ότι θα αντέβαινε σε υποχρέωση που υπέχει το πιστωτικό ίδρυμα δυνάμει του ν. 3606/2007.

β. να συμβουλεύει ή να βοηθά, εκτός του κανονικού πλαισίου της εργασίας του ή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο να εκτελέσει συναλλαγή σε χρηματοπιστωτικά μέσα η οποία, εάν ήταν προσωπική συναλλαγή του καλυπτόμενου προσώπου, θα ενέπιπτε στις διατάξεις του στοιχείου (α) ή της παραγράφου 3 στοιχείο α) του Κεφαλαίου Δ του παρόντος Παραρτήματος ή β) ή της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Δεοντολογίας των ΕΠΕΥ,

γ. με την επιφύλαξη της περίπτωσης (α) του άρθρου 4 του ν. 3340/2005, να γνωστοποιεί, εκτός του κανονικού πλαισίου της εργασίας του ή της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, κάθε πληροφορία ή γνώμη σε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο εφόσον το καλυπτόμενο πρόσωπο γνωρίζει ή ευλόγως όφειλε να γνωρίζει για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος ότι μετά τη γνωστοποίηση των πληροφοριών αυτών το άλλο πρόσωπο θα ήταν πιθανό να προβεί σε μια από τις ακόλουθες ενέργειες:

i) να εκτελέσει συναλλαγή σε χρηματοπιστωτικά μέσα η οποία, εάν ήταν προσωπική συναλλαγή του καλυπτόμενου προσώπου, θα ενέπιπτε στις διατάξεις παραγράφου 3 στοιχείο α) του Κεφαλαίου Δ του παρόντος Παραρτήματος ή β) ή της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Συμπεριφοράς των ΕΠΕΥ,

ii) να συμβουλεύσει ή να βοηθήσει άλλο πρόσωπο να εκτελέσει τέτοιου είδους συναλλαγή.

2. Οι ρυθμίσεις που απαιτούνται βάσει της παραγράφου 1 πρέπει, ιδίως, να διασφαλίζουν ότι:

α. κάθε καλυπτόμενο πρόσωπο που εμπίπτει στην παράγραφο 1 γνωρίζει τους περιορισμούς στις προσωπικές συναλλαγές, καθώς και τα μέτρα που έχουν θεσπιστεί από το πιστωτικό ίδρυμα σε σχέση με τις προσωπικές συναλλαγές και τις γνωστοποιήσεις, σύμφωνα με την παράγραφο 1,

β. το πιστωτικό ίδρυμα ενημερώνεται αμέσως σχετικά με οποιαδήποτε προσωπική συναλλαγή καλυπτόμενου προσώπου, είτε με κοινοποίηση της συναλλαγής αυτής είτε με άλλες διαδικασίες που του επιτρέπουν να εντοπίσει αυτές τις συναλλαγές.

Στην περίπτωση των συμβάσεων εξωτερικής ανάθεσης, το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να διασφαλίσει ότι η επιχείρηση στην οποία ανατίθεται η δραστηριότητα διατηρεί αρχείο προσωπικών συναλλαγών καλυπτόμενων προσώπων και ότι θα του παρέχει τις πληροφορίες αυτές άμεσα εφόσον το ζητήσει .

γ. τηρείται αρχείο των προσωπικών συναλλαγών που κοινοποιούνται στο πιστωτικό ίδρυμα ή εντοπίζονται από αυτό, περιλαμβανομένης κάθε έγκρισης ή απαγόρευσης μιας τέτοιας συναλλαγής, κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο Παράρτημα 8.

3. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες κατηγορίες προσωπικών συναλλαγών:

α. προσωπικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών ελεύθερης διαχείρισης χαρτοφυλακίου όπου δεν υπάρχει προηγούμενη επικοινωνία σε σχέση με τη συναλλαγή μεταξύ του διαχειριστή του χαρτοφυλακίου και του καλυπτόμενου προσώπου ή άλλου προσώπου για λογαριασμό του οποίου εκτελείται η συναλλαγή,

β. προσωπικές συναλλαγές σε μερίδια οργανισμών συλλογικών επενδύσεων που πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να υπαχθούν στο καθεστώς του ν. 3283/2004 ή της Οδηγίας 85/611/ΕΟΚ ή που υπόκεινται σε εποπτεία βάσει της νομοθεσίας κράτους μέλους που απαιτεί ισοδύναμο επίπεδο κατανομής κινδύνου στα περιουσιακά τους στοιχεία, εφόσον το καλυπτόμενο πρόσωπο και κάθε άλλο πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου εκτελούνται οι συναλλαγές δεν συμμετέχει στη διαχείριση του οργανισμού αυτού.

Δ. Έρευνα στον τομέα των επενδύσεων

Στο πλαίσιο εφαρμογής των γενικών αρχών που καθορίζονται με τις διατάξεις της παρ. 7 του Κεφ. ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, ως προς τη διενέργεια έρευνας στον τομέα των επενδύσεων, καθορίζονται ειδικότερα τα εξής:

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που παράγουν ή μεριμνούν για την παραγωγή έρευνας στον τομέα των επενδύσεων που προορίζεται ή είναι πιθανό να διανεμηθεί στη συνέχεια σε πελάτες τους ή στο κοινό, με δική τους ευθύνη ή υπό την ευθύνη άλλου μέλους του ομίλου στον οποίο ανήκουν, οφείλουν να διασφαλίσουν ότι, στο πλαίσιο των ανωτέρω γενικών αρχών, εφαρμόζονται όλα τα μέτρα που ειδικότερα ορίζονται στις παρ. 4, 5 και 6 του Κεφαλαίου Β΄ για τους χρηματοοικονομικούς αναλυτές που συμμετέχουν στην παραγωγή της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων και για τα άλλα καλυπτόμενα πρόσωπα των οποίων τα καθήκοντα ή τα επιχειρηματικά συμφέροντα ενδέχεται να έρχονται σε σύγκρουση με τα συμφέροντα των προσώπων στα οποία διαδίδεται η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων .

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπíπτουν στην παράγραφο 1 οφείλουν να θεσπίσουν ρυθμίσεις που αποσκοπούν να διασφαλίσουν ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές και τα άλλα καλυπτόμενα πρόσωπα δεν πρέπει να πραγματοποιούν προσωπικές συναλλαγές ή προσωπική διαπραγμάτευση, πέραν εκείνων που διενεργούν ως ειδικοί διαπραγματευτές που ενεργούν καλόπιστα κατά την κανονική άσκηση της ειδικής διαπραγμάτευσης ή κατά την εκτέλεση αυτόκλητης εντολής πελάτη, για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου προσώπου περιλαμβανομένου του πιστωτικού ιδρύματος, σε χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία αφορά η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων ή σε συναφή χρηματοπιστωτικά μέσα, αν γνωρίζουν το πιθανό χρονοδιάγραμμα ή περιεχόμενο αυτής της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων όταν αυτό δεν είναι διαθέσιμο στο κοινό ή σε πελάτες και δεν μπορεί να συναχθεί εύκολα από τις πληροφορίες που είναι έτσι διαθέσιμες στο κοινό ή στους πελάτες τους, προτού δοθεί στους παραλήπτες της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων εύλογη δυνατότητα να ενεργήσουν βάσει αυτής.

β. στις περιπτώσεις που δεν καλύπτονται από το στοιχείο α), οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές και οποιαδήποτε άλλα καλυπτόμενα πρόσωπα που συμμετέχουν στην εκπόνηση έρευνας στον τομέα των επενδύσεων δεν πρέπει να πραγματοποιούν προσωπικές συναλλαγές στα χρηματοπιστωτικά μέσα που αφορά η έρευνα στον τομέα των επενδύσεων, ή σε συναφή χρηματοπιστωτικά μέσα, αντίθετα προς τις σχετικές συστάσεις που το πιστωτικό ίδρυμα υιοθετεί, παρά μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με την προηγούμενη συγκατάθεση της αρμόδιας νομικής υπηρεσίας και της μονάδας / λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης του πιστωτικού ιδρύματος,

γ. τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές και τα λοιπά καλυπτόμενα πρόσωπα που συμμετέχουν στην εκπόνηση της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων δεν πρέπει να δέχονται αντιπαροχές από πρόσωπα που έχουν ουσιώδη συμφέροντα στο αντικείμενο της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων,

δ. τα ίδια τα πιστωτικά ιδρύματα, οι χρηματοοικονομικοί αναλυτές και άλλα καλυπτόμενα πρόσωπα που συμμετέχουν στην παραγωγή της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων δεν πρέπει να υπόσχονται σε εκδότες ευνοϊκή κάλυψη από την έρευνα,

ε. δεν πρέπει να επιτρέπεται στους εκδότες, στα καλυπτόμενα πρόσωπα πλην των χρηματοοικονομικών αναλυτών και σε οποιαδήποτε άλλα πρόσωπα να εξετάσουν, πριν από τη διάδοση της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων, το σχέδιο της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων για να επαληθεύσουν την ακρίβεια των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν ή για οποιοδήποτε άλλο σκοπό εκτός από την εξακρίβωση της συμμόρφωσης με τις νομικές υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος, εάν το σχέδιο αυτό περιλαμβάνει σύσταση ή τιμή-στόχο.

3. Το πιστωτικό ίδρυμα, που διανέμει στο κοινό ή σε πελάτες έρευνα στον τομέα των επενδύσεων που παράγει άλλο πρόσωπο απαλλάσσεται από την υποχρέωση συμμόρφωσης με την παράγραφο 1, εφόσον πληρούνται τα ακόλουθα κριτήρια:

α. το πρόσωπο το οποίο παράγει την έρευνα δεν αποτελεί μέλος του ομίλου στον οποίο ανήκει το πιστωτικό ίδρυμα,

β. το πιστωτικό ίδρυμα δεν αποκλίνει ουσιωδώς από τις συστάσεις που γίνονται για την έρευνα στον τομέα των επενδύσεων,

γ. το πιστωτικό ίδρυμα δεν προβάλλεται ως παραγωγός της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων,

δ. το πιστωτικό ίδρυμα εξακριβώνει ότι ο παραγωγός της έρευνας υπόκειται σε απαιτήσεις ισοδύναμες με τις σχετικές απαιτήσεις που θεσπίζονται με την παρούσα Πράξη για την εκπόνηση της σχετικής έρευνας ή έχει καθιερώσει πολιτική επιβολής τέτοιων απαιτήσεων.

Παράρτημα 7

ΦΥΛΑΞΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ

Οι γενικές αρχές που καθορίζονται με τις παρ. 7, 8.1. και 13.4. του Κεφ. ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, ως προς την φύλαξη των περιουσιακών στοιχείων των πελατών στους οποίους παρέχονται επενδυτικές υπηρεσίες, εξειδικεύονται ως εξής:

1. Για τους σκοπούς της διαφύλαξης των δικαιωμάτων των πελατών σε σχέση με τα χρηματοπιστωτικά μέσα και κεφάλαια που τους ανήκουν, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν:

α. να τηρούν τα απαραίτητα αρχεία και λογαριασμούς έτσι ώστε να είναι σε θέση ανά πάσα στιγμή και χωρίς καθυστέρηση να διαχωρίζουν τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για λογαριασμό ενός πελάτη από τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται για λογαριασμό οποιουδήποτε άλλου πελάτη, καθώς και από τα δικά τους περιουσιακά στοιχεία,

β. να τηρούν τα αρχεία και τους λογαριασμούς τους κατά τρόπο που να διασφαλίζει την ακρίβεια και ιδίως την αντιστοιχία τους με τα χρηματοπιστωτικά μέσα και τα κεφάλαια που κατέχονται για λογαριασμό πελατών,

γ. να εξετάζουν, περιοδικά ανά τακτά διαστήματα, τη συμφωνία μεταξύ των λογαριασμών και αρχείων που τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα και των τρίτων όπου τυχόν κατέχονται τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία των πελατών,

δ. να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών που έχουν κατατεθεί σε τρίτο, σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3 και 4 ακολούθως, μπορούν να διαχωριστούν από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν στο πιστωτικό ίδρυμα και από τα χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν σε αυτό τον τρίτο, με τη χρήση λογαριασμών με διαφορετικά ονόματα στα βιβλία του τρίτου ή με άλλα ισοδύναμα μέτρα με τα οποία επιτυγχάνεται το ίδιο επίπεδο προστασίας,

ε. να λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι τα κεφάλαια πελατών που έχει καταθέσει το πιστωτικό ίδρυμα για λογαριασμό τους σε κεντρική τράπεζα, σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή σε τράπεζα που έχει άδεια λειτουργίας σε τρίτη, εκτός Ε.Ο.Χ., χώρα ή σε αναγνωρισμένα αμοιβαία κεφάλαια διαχείρισης διαθεσίμων, κατέχονται σε λογαριασμό ή λογαριασμούς χωριστούς από τυχόν άλλους λογαριασμούς που χρησιμοποιούνται για την κατοχή κεφαλαίων που ανήκουν στο πιστωτικό ίδρυμα,

στ. να θεσπίζουν κατάλληλες οργανωτικές ρυθμίσεις για να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο απώλειας ή μείωσης των περιουσιακών στοιχείων πελατών ή των δικαιωμάτων σε σχέση με τα περιουσιακά αυτά στοιχεία, λόγω κατάχρησης των περιουσιακών στοιχείων, απάτης, κακής διαχείρισης, ελλιπούς τήρησης αρχείου ή αμέλειας.

Η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί τη δυνατότητα να καθορίσει τα τυχόν πρόσθετα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος που πρέπει να ληφθούν σε περίπτωση που το δίκαιο της χώρας στην οποία κατέχονται τα κεφάλαια ή τα χρηματοπιστωτικά μέσα των πελατών εμποδίζει τα πιστωτικά ιδρύματα να συμμορφωθούν με τα αναφερόμενα ανωτέρω υπό στοιχεία (δ) ή (ε).

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα δύνανται να καταθέτουν χρηματοπιστωτικά μέσα τα οποία κατέχουν για λογαριασμό πελατών τους σε λογαριασμό ή λογαριασμούς που έχουν ανοιχτεί σε τρίτο υπό τον όρο ότι τα πιστωτικά ιδρύματα ενεργούν με την απαιτούμενη ικανότητα φροντίδα και επιμέλεια κατά την επιλογή, το διορισμό και τον περιοδικό έλεγχο του τρίτου και των ρυθμίσεων για την κατοχή και φύλαξη των χρηματοπιστωτικών μέσων.

Ειδικότερα, τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη την τεχνογνωσία και τη φήμη στην αγορά του τρίτου καθώς και τυχόν νομοθετικές απαιτήσεις ή πρακτικές της αγοράς που συνδέονται με την κατοχή των χρηματοπιστωτικών μέσων που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά τα δικαιώματα των πελατών.

3. Το πιστωτικό ίδρυμα καταθέτει χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών της σε τρίτο εγκατεστημένο σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ. μόνον εφόσον ο τρίτος υπόκειται σε κανονιστικό πλαίσιο και εποπτεία στη χώρα αυτή, όσον αφορά την κατοχή και τη φύλαξη χρηματοπιστωτικών μέσων.

4. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν καταθέτουν χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχονται για λογαριασμό πελατών σε τρίτο εγκατεστημένο σε τρίτη, εκτός Ε.Ο.Χ., χώρα η οποία δεν ρυθμίζει κανονιστικά την κατοχή και φύλαξη χρηματοπιστωτικών μέσων για λογαριασμό άλλου προσώπου εκτός εάν πληρούται μια από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. η φύση των χρηματοπιστωτικών μέσων ή των επενδυτικών υπηρεσιών που συνδέονται με αυτά απαιτεί την κατάθεσή τους σε τρίτο εγκατεστημένο σε αυτή την τρίτη χώρα, ή

β. όταν τα χρηματοπιστωτικά μέσα κατέχονται για λογαριασμό επαγγελματία πελάτη και ο πελάτης έχει ζητήσει γραπτώς από την επιχείρηση να τα καταθέσει σε τρίτο σε αυτή την τρίτη χώρα.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να συνάπτουν συμφωνίες για συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, κατά την έννοια της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Συμπεριφοράς ΕΠΕΥ, σχετιζόμενες με

χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχουν για λογαριασμό πελάτη, ή να χρησιμοποιήσουν με άλλο τρόπο τέτοια χρηματοπιστωτικά μέσα για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου πελάτη της επιχείρησης, εκτός εάν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. ο πελάτης έχει δώσει προηγουμένως τη ρητή του συγκατάθεση για τη χρησιμοποίηση των μέσων με συγκεκριμένους όρους. Στην περίπτωση ενός ιδιώτη πελάτη, τούτο θα αποδεικνύεται από την υπογραφή εκ μέρους του των σχετικών όρων ή από άλλο ισοδύναμο μηχανισμό,

β. η χρησιμοποίηση των χρηματοπιστωτικών μέσων του πελάτη πρέπει να γίνεται μόνο σύμφωνα με τους όρους στους οποίους συγκατατέθηκε ο πελάτης.

6. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν επιτρέπεται να συνάπτουν συμφωνίες για συναλλαγές χρηματοδότησης, κατά την έννοια της απόφασης της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με του Κανόνες Συμπεριφοράς ΕΠΕΥ, σχετιζόμενες με χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχονται για λογαριασμό πελάτη σε συλλογικό λογαριασμό που τηρείται από τρίτο, ή να χρησιμοποιήσουν με άλλο τρόπο για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό άλλου πελάτη της επιχείρησης χρηματοπιστωτικά μέσα που κατέχονται σε τέτοιο λογαριασμό, παρά μόνον εάν πληρούται, επιπλέον εκείνων που αναφέρονται στην παράγραφο 5, μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. κάθε πελάτης χρηματοπιστωτικά μέσα του οποίου κατέχονται από κοινού σε συλλογικό λογαριασμό πρέπει να έχει δώσει την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή του σύμφωνα με το στοιχείο α. της παραγράφου 5, ή

β. το πιστωτικό ίδρυμα πρέπει να έχει θεσπίσει συστήματα και ελέγχους που διασφαλίζουν ότι χρησιμοποιούνται κατ' αυτό τον τρόπο μόνο χρηματοπιστωτικά μέσα που ανήκουν σε πελάτες που έχουν δώσει την προηγούμενη ρητή συγκατάθεσή τους σύμφωνα με το στοιχείο α. της παραγράφου 5,

Τα αρχεία της επιχείρησης επενδύσεων, που τηρούνται κατά τα αναφερόμενα στο Παράρτημα 8 της παρούσας Πράξης, πρέπει να περιλαμβάνουν λεπτομερή στοιχεία για τον πελάτη με τις οδηγίες του οποίου χρησιμοποιήθηκαν τα χρηματοπιστωτικά μέσα, καθώς και τον αριθμό των χρησιμοποιούμενων χρηματοπιστωτικών μέσων κάθε πελάτη που έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η ορθή κατανομή τυχόν ζημιών.

Παράρτημα 8

ΤΗΡΗΣΗ ΑΡΧΕΙΩΝ

Στο πλαίσιο εφαρμογής των γενικών αρχών που καθορίζονται με τις διατάξεις των παρ. 7, 8.1. και 13.4. του Κεφ. ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως ισχύει, καθώς και των άρθρων 7 και 8 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1287/2006 της Επιτροπής, καθορίζονται ειδικότερα ως προς την τήρηση αρχείων που έχουν σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών, τα εξής:

1.1. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να τηρούν αρχείο για κάθε καταγγελία και για τα μέτρα που λήφθηκαν σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών σε πελάτες.

1.2. Όλα τα αρχεία που απαιτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3606/2007 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού κανονιστικών πράξεων τηρούνται για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών.

1.3. Ειδικά, τα αρχεία που περιέχουν τα αντίστοιχα δικαιώματα και υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος και του πελάτη βάσει συμφωνίας παροχής υπηρεσιών ή τους όρους υπό τους οποίους το πιστωτικό ίδρυμα παρέχει υπηρεσίες στον πελάτη, διατηρούνται τουλάχιστον καθ' όλη τη διάρκεια της σχέσης με τον πελάτη.

2. Η Τράπεζα της Ελλάδος, για σκοπούς ελέγχου της τήρησης των σχετικών διατάξεων του ν. 3606/2007, διατηρεί το δικαίωμα:

α. Να ζητήσει, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, από το πιστωτικό ίδρυμα να διατηρήσει ορισμένα ή όλα τα αρχεία αυτά για μεγαλύτερο διάστημα ανάλογα με τη φύση του μέσου ή της συναλλαγής. Η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να απαιτήσει από πιστωτικό ίδρυμα να διατηρήσει τα αρχεία για το υπόλοιπο της πενταετούς περιόδου σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο και μετά την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος.

β. Να επιβάλει στα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεώσεις σχετικά με την καταγραφή των τηλεφωνικών συνδιαλέξεων ή των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αφορούν εντολές πελατών.

3. Τα αρχεία διατηρούνται σε μέσο που επιτρέπει την αποθήκευση των πληροφοριών με τρόπο προσβάσιμο για μελλοντική εξέταση από την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, με μορφή και τρόπο που ικανοποιούν τα ακόλουθα κριτήρια:

α. η Τράπεζα της Ελλάδος και η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, στο πλαίσιο της άσκησης των κατά νόμο καθηκόντων τους, θα πρέπει να έχουν ευχερή πρόσβαση στα αρχεία αυτά και να μπορούν να αναπαράγουν βάσει αυτών τα βασικά στάδια της επεξεργασίας κάθε συναλλαγής,

β. πρέπει να είναι δυνατό να διαπιστωθούν εύκολα τυχόν διορθώσεις ή άλλες τροποποιήσεις, καθώς και το περιεχόμενο των αρχείων πριν από τις εν λόγω διορθώσεις ή τροποποιήσεις,

- γ. δεν πρέπει να είναι δυνατό να υποστούν τα αρχεία άλλου είδους παραποίηση ή τροποποίηση.
4. Για σκοπούς συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις διατάξεις του ν. 3606/2007, τα πιστωτικά ιδρύματα τηρούν αρχεία αναφορικά με:
- α. την ταυτότητα και την κατηγοριοποίηση του κάθε πελάτη
 - β. τις συμβάσεις πελατών
 - γ. τις πληροφορίες σχετικά με τον έλεγχο καταλληλότητας και συμβατότητας των πελατών
 - δ. τις συναλλαγές σε χρηματοπιστωτικά μέσα που διενεργήθηκαν για ίδιο λογαριασμό και για λογαριασμό πελατών
 - ε. την ομαδοποίηση και τον επιμερισμό εντολών
 - στ. τις εντολές που δίνει στο πλαίσιο της διαχείρισης χαρτοφυλακίων και τις εντολές πελατών που λαμβάνει στο πλαίσιο λήψης και διαβίβασης πελατών
 - ζ. την εκτέλεση εντολών πελατών και τη διενέργεια συναλλαγών για ίδιο λογαριασμό
 - η. τη διαβίβαση εντολών που λαμβάνονται από το πιστωτικό ίδρυμα
 - θ. αντίγραφο των περιοδικών ενημερώσεων πελατών, με το οποίο θα πιστοποιείται το περιεχόμενο και η αποστολή τους
 - ι. τα χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών που κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα
 - ια. τα χρηματοπιστωτικά μέσα πελατών επί των οποίων το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να συνάπτει συμφωνίες για συναλλαγές χρηματοδότησης τίτλων, κατά την έννοια της απόφ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σχετικά με τους Κανόνες Συμπεριφοράς ΕΠΕΥ, ή τα οποία μπορεί να χρησιμοποιεί με άλλο τρόπο
 - ιβ. τα κεφάλαια πελατών
 - ιγ. την επικοινωνιακή πολιτική του πιστωτικού ιδρύματος
 - ιδ. τις έρευνες στον τομέα των επενδύσεων
 - ιε. τις επιχειρηματικές δραστηριότητες και την εσωτερική οργάνωση του πιστωτικού ιδρύματος
 - ιστ. τις διαδικασίες και τις γραπτές εκθέσεις της μονάδας / λειτουργίας κανονιστικής συμμόρφωσης
 - ιζ. τις διαδικασίες και τις γραπτές εκθέσεις της μονάδας διαχείρισης κινδύνων
 - ιη. τις διαδικασίες και τις γραπτές εκθέσεις της μονάδας εσωτερικού ελέγχου
 - κ. τις επενδυτικές υπηρεσίες ή δραστηριότητες που προκαλούν επιζήμιες συγκρούσεις συμφερόντων
 - κα. τις καταγγελίες πελατών και τη λήψη σχετικών μέτρων
 - κβ. τις δεσμευτικές τιμές του συστηματικού εσωτερικοποιητή
 - κγ. τις προσωπικές συναλλαγές
 - κδ. τις πληροφορίες που γνωστοποιούνται στους πελάτες σχετικά με αντιπαροχές και
 - κε. την παροχή επενδυτικών συμβουλών στους ιδιώτες πελάτες.

33) ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘΜ. 2598/2.11.2007 ΓΙΑ ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΛΥΜΜΕΝΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ (COVERED BONDS) ΠΟΥ ΕΚΔΙΔΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Με την ΠΔ/ΤΕ 2598/2.11.2007 καθορίζονται οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες ομολογιακοί τίτλοι με εξασφαλίσεις επί περιουσιακών στοιχείων που εκδίδονται άμεσα ή μέσω θυγατρικής εταιρείας ειδικού σκοπού από πιστωτικό ίδρυμα, αναγνωρίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος ως καλυμμένες ομολογίες, σύμφωνα με την εξουσιοδότηση που παρέχεται με το άρθρο 91 του ν. 3601/2007.

Οι καλυμμένες ομολογίες (covered bonds) παρέχουν στους επενδυτές μία πρόσθετη εξασφάλιση επί ενός, σαφώς διαχωρισμένου από τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος, χαρτοφυλακίου υψηλής ποιότητας ενυπόθηκων δανείων και κρατικών ομολόγων. Επιπλέον και σε αντίθεση με τις τιτλοποιήσεις απαιτήσεων, τα στοιχεία που συγκροτούν την ανωτέρω εξασφάλιση δεν απαλλάσσουν τα πιστωτικά ιδρύματα από τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για εποπτικούς σκοπούς, καθώς ο πιστωτικός κίνδυνος που απορρέει από τα στοιχεία αυτά παραμένει στο πιστωτικό ίδρυμα και δεν μεταβιβάζεται.

Ειδικότερα, με τη Πράξη αυτή καθορίζονται:

- οι ελάχιστες απαιτήσεις ως προς τα συστήματα διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, καθώς και την κεφαλαιακή βάση που πρέπει να διαθέτουν τα πιστωτικά ιδρύματα, προκειμένου να προβούν στην έκδοση καλυμμένων ομολογιών.

- τα στοιχεία ενεργητικού που επιτρέπεται να συγκροτούν την ανωτέρω εξασφάλιση (ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια, δάνεια με υποθήκη επί εμπορικών ακινήτων, κρατικά ομόλογα, κλπ), οι μέθοδοι αποτίμησης και οι έλεγχοι για τη διασφάλιση της επάρκειας της εξασφάλισης.

- οι υποχρεώσεις δημοσιοποίησης των σχετικών στοιχείων στις οικονομικές καταστάσεις και στον ιστοχώρο των πιστωτικών ιδρυμάτων που εκδίδουν καλυμμένες ομολογίες.

Με βάση τις παραπάνω διατάξεις και σε συνδυασμό με αυτές του άρθρου 91 του ν.3601/2007, η εθνική νομοθεσία προσαρμόζεται σε αυτές των λοιπών χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπου οι εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών έχουν αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Επίσης παρέχεται ανάλογη δυνατότητα στα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα για άντληση ρευστότητας μέσω της έκδοσης καλυμμένων ομολογιών, που αποτελούν μακροπρόθεσμο μέσο χρηματοδότησης των τραπεζών με χαμηλότερο κόστος.

Πιο αναλυτικά:

I. ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΛΥΜΜΕΝΩΝ ΟΜΟΛΟΓΙΩΝ

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα προκειμένου να προβούν στην έκδοση καλυμμένων ομολογιών, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 3601/2007, οφείλουν να πληρούν τις κατωτέρω προϋποθέσεις:

α) να διαθέτουν τις ελάχιστες απαιτήσεις των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικού ελέγχου, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006, όπως ισχύει:

(i) καταγεγραμμένη πολιτική και τις διαδικασίες με βάση τις οποίες η έκδοση καλυμμένων ομολογιών εντάσσεται στην Επιχειρησιακή Στρατηγική του πιστωτικού ιδρύματος, ώστε να διασφαλίζεται η διαρκής υποστήριξη της εν λόγω δραστηριότητας,

(ii) αναλυτική περιγραφή και σαφή καθορισμό των αρμοδιοτήτων και ορίων ευθύνης κάθε εμπλεκόμενης υπηρεσιακής μονάδας της τράπεζας, που θα στοιχειοθετούν την ολοκληρωμένη υποστήριξη της έκδοσης καλυμμένων ομολογιών,

(iii) απαραίτητη μηχανογραφική υποδομή για την υποστήριξη των σχετικών εργασιών,

(iv) προκαθορισμένη πολιτική για τον περιορισμό των αναλαμβανόμενων κινδύνων και κατάλληλους μηχανισμούς για τη διαχείριση των κινδύνων που απορρέουν από την έκδοση των τίτλων αυτών όπως του επιτοκιακού κινδύνου, του κινδύνου αντισυμβαλλόμενου, του λειτουργικού κινδύνου, του συναλλαγματικού κινδύνου και του κινδύνου ρευστότητας, που θα πρέπει να παρακολουθούνται στενά από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του πιστωτικού ιδρύματος.

β) το ύψος των Εποπτικών Ιδίων Κεφαλαίων σε ενοποιημένη βάση, να ανέρχεται κατά την έκδοση τουλάχιστον στο ποσό των 500.000.000 ευρώ και ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας να διαμορφώνεται κατ' ελάχιστον σε ποσοστό 9%.

2. **α)** Το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας που συνιστά το «κάλυμμα», κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, των εκδιδόμενων καλυμμένων ομολογιών, απαρτίζεται από οποιοδήποτε από τα στοιχεία ενεργητικού που προβλέπονται στην παρ. 8(β) του Τμήματος Β της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 «Υπολογισμός Κεφαλαιακών Απαιτήσεων έναντι του Πιστωτικού Κινδύνου σύμφωνα με την Τυποποιημένη Προσέγγιση», όπως ενδεικτικά, ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια, δάνεια με υποθήκη επί εμπορικών ακινήτων ή πλοίων και κρατικά χρεόγραφα. Ειδικά τα δάνεια που εξασφαλίζονται από ακίνητα που χρησιμοποιούνται ως κατοικίες ή από εμπορικά ακίνητα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8.β (ν) και (vi) του Τμήματος Β της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, συμπεριλαμβάνονται στο «κάλυμμα», εφόσον τα ως άνω ακίνητα διέπονται από το ελληνικό δίκαιο.

β) Στο «κάλυμμα» μπορεί να περιλαμβάνονται επίσης παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα υπό τις εξής προϋποθέσεις:

βα) χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ή του συναλλαγματικού κινδύνου ή του κινδύνου ρευστότητας που ενέχουν τα στοιχεία ενεργητικού του «καλύμματος» βάσει σχετικής τεκμηρίωσης και

ββ) ο αντισυμβαλλόμενος ανήκει σε μία από τις κάτωθι κατηγορίες:

(i) κεντρική κυβέρνηση ή κεντρική τράπεζα κράτους-μέλους της Ε.Ε. με συντελεστή στάθμισης 0%,

(ii) περιφερειακή κυβέρνηση ή τοπική αρχή κράτους-μέλους της Ε.Ε.,

(iii) διεθνής οργανισμός, τα ανοίγματα έναντι του οποίου σταθμίζονται με 0%,

(iv) Δημόσια Επιχείρηση ή Οργανισμός κράτους-μέλους της Ε.Ε., οι απαιτήσεις έναντι του οποίου αντιμετωπίζονται από τις αρμόδιες αρχές ως ανοίγματα έναντι του δημοσίου,

(v) πιστωτικό ίδρυμα ή ΕΠΕΥ, τα ανοίγματα έναντι των οποίων έχουν πιστοληπτική αξιολόγηση, η οποία έχει αντιστοιχισθεί από την Τράπεζα τη Ελλάδος στην πρώτη βαθμίδα πιστωτικής ποιότητας. Η καθαρή παρούσα αξία των εν λόγω παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων, συνυπολογίζεται στο όριο του 15% επί του ονομαστικού ποσού των ανεξόφλητων καλυμμένων ομολογιών σύμφωνα με το προβλεπόμενο σχετικό όριο της παρ. 8.β.(iv) του Τμήματος Β της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007,

(vi) κεντρικός αντισυμβαλλόμενος σε οργανωμένη αγορά.

γ) Προκειμένου να συμπεριλαμβάνονται στο «κάλυμμα» στοιχεία ενεργητικού που τυχόν διέπονται από ξένο δίκαιο, θα πρέπει να υποβάλλεται στην Τράπεζα της Ελλάδος νομική επιβεβαίωση ότι η επ' αυτών συσταθείσα εμπράγματη ασφάλεια, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, είναι έγκυρη, ισχυρή και εκτελεστή σύμφωνα με τις διατάξεις του οικείου δικαίου.

3. Το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού που συνιστούν το «κάλυμμα», συμπεριλαμβανομένων των ως άνω παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων, υπόκεινται στους όρους του Κεφαλαίου ΙΙ της παρούσας Πράξης.

4. α) Η ονομαστική αξία των εκδιδόμενων καλυμμένων ομολογιών πλέον των δεδουλευμένων τόκων δεν επιτρέπεται, καθ' όλη τη διάρκεια της έκδοσης, να υπερβαίνει το 95% της αξίας των στοιχείων ενεργητικού που αποτελούν το κάλυμμα, εξαιρουμένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων για την αντιστάθμιση κινδύνων. Για τον υπολογισμό του ανωτέρω ορίου όλα τα στοιχεία ενεργητικού που συνιστούν το κάλυμμα θα αποτιμώνται στην ονομαστική αξία πλέον τους τόκους.

β) Η μετατροπή της αξίας των στοιχείων ενεργητικού που είναι εκφρασμένα σε ξένο νόμισμα θα πραγματοποιείται με βάση τη δημοσιευμένη από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συναλλαγματική ισοτιμία.

5. Για τη συστηματική παρακολούθηση της έκτασης της κάλυψης των καλυμμένων ομολογιών από τα στοιχεία του χαρτοφυλακίου ασφαλείας, απαιτείται διενέργεια ελέγχων, σε τριμηνιαία βάση, από το Διαχειριστή του χαρτοφυλακίου αυτού (servicer), κατά την έννοια του ν. 3156/2003, άρθρο 10, παράγραφοι 14 και 15, ο οποίος αναλαμβάνει την είσπραξη και εν γένει διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος.

Ειδικότερα, επιβάλλεται να διενεργούνται οι κατωτέρω έλεγχοι και να τηρούνται τα κάτωθι όρια:

α) Η καθαρή παρούσα αξία των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την έκδοση καλυμμένων ομολογιών έναντι των επενδυτών σε καλυμμένες ομολογίες και των εξασφαλιζόμενων έναντι του καλύμματος δανειστών, όπως ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, να μην υπερβαίνει καθ' όλη τη διάρκεια της έκδοσης, την καθαρή παρούσα αξία του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος, συμπεριλαμβανομένων των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που χρησιμοποιούνται για σκοπούς αντιστάθμισης των κινδύνων των στοιχείων αυτών.

Η εν λόγω σχέση πρέπει να ισχύει και με την υπόθεση της παράλληλης μετατόπισης της καμπύλης αποδόσεων κατά 200 μονάδες βάσης.

β) Το ποσό που αναλογεί στις καταβολές τόκων στους επενδυτές των καλυμμένων ομολογιών, να μην υπερβαίνει σε διάστημα δώδεκα (12) μηνών, το ποσό των τόκων που αναμένεται να εισπραχθούν από τα στοιχεία ενεργητικού που συνιστούν το κάλυμμα. Στον εν λόγω έλεγχο περιλαμβάνονται τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνων.

Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια των ως άνω τριμηνιαίων ελέγχων ή καθ' οιανδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της έκδοσης των καλυμμένων ομολογιών ο Διαχειριστής της έκδοσης διαπιστώσει ότι δεν τηρούνται τα σχετικά όρια, το πιστωτικό ίδρυμα υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες διορθωτικές ενέργειες για την άμεση αποκατάστασή τους.

6. Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια και τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού που αποτελούν το κάλυμμα των καλυμμένων ομολογιών δύνανται να υποκαθίστανται από άλλα στοιχεία ενεργητικού της εκδότριας τράπεζας, στην περίπτωση των άμεσων εκδόσεων ή της εγγυήτριας τράπεζας, στην περίπτωση των εκδόσεων μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού με βάση προκαθορισμένα κριτήρια καταλληλότητας. Επιπλέον των στοιχείων ενεργητικού που προβλέπονται στην παρ. 8(β) του Τμήματος Β της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007, τα στοιχεία ενεργητικού του καλύμματος μπορεί να υποκαθίστανται ή να συμπληρώνονται από «εμπορεύσιμα περιουσιακά στοιχεία» όπως ορίζονται στην ΠΣΝΠ 54/27.2.04 «Μέσα και διαδικασίες εφαρμογής της νομισματικής πολιτικής από την Τράπεζα της Ελλάδος», όπως ισχύει. Η υποκατάσταση ή συμπλήρωση των στοιχείων του καλύμματος από τα εν λόγω στοιχεία ενεργητικού επιτρέπεται αποκλειστικά για το ποσό κατά το οποίο η ονομαστική αξία των περιουσιακών στοιχείων του καλύμματος πλέον των δεδουλευμένων τόκων, υπερβαίνει την ονομαστική αξία των εκδοθέντων καλυμμένων ομολογιών πλέον των δεδουλευμένων τόκων.

7. Η εκάστοτε επανεκτίμηση της αξίας των υπέγγυων ακινήτων των δανείων που περιλαμβάνονται στο κάλυμμα θα πραγματοποιείται όπως προβλέπεται στην παρ. 10(δ) του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007.

8. Τα αποτελέσματα των ελέγχων επί των διαδικασιών και των ορίων που αναφέρονται στις παρ. 4 έως 6 ανωτέρω θα πρέπει να ελέγχονται, σε ετήσια βάση, από ορκωτό ελεγκτή - λογιστή, ανεξάρτητο από τους τακτικούς ελεγκτές της εκδότριας τράπεζας ή της εγγυήτριας τράπεζας, στην περίπτωση έμμεσης έκδοσης.

9. Για τη διασφάλιση τόσο των επενδυτών σε καλυμμένες ομολογίες και των εξασφαλιζόμενων έναντι του καλύμματος δανειστών ως προς τα δικαιώματά τους επί των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος όσο και της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας, θα πρέπει να ορίζεται Θεματοφύλακας (Trustee) με σαφώς καθορισμένες υποχρεώσεις έναντι των ομολογιούχων.

10. Η έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 7 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, δεν θα πρέπει να συνεπάγεται την υποχρεωτική αποπληρωμή των καλυμμένων ομολογιών. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλέπεται αντικατάσταση του Διαχειριστή της έκδοσης, σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 91 του ως άνω νόμου και η συνέχιση της εξυπηρέτησης των ομολογιών για όσο διάστημα το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας επαρκεί για το σκοπό αυτό. Οι επενδυτές διατηρούν πάντως το δικαίωμα να ζητήσουν την αποπληρωμή από τα περιουσιακά στοιχεία που συγκαταλέγονται στο κάλυμμα. Σε κάθε περίπτωση επί των στοιχείων ενεργητικού της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας, οι ομολογιούχοι και οι εξασφαλιζόμενοι έναντι του καλύμματος δανειστές θα πρέπει να έχουν ισοδύναμα δικαιώματα (pari-passu) με αυτά που αναλογούν στους καταθέτες και λοιπούς επενδυτές σε πλήρους εξασφάλιση τίτλους εκδόσεώς της για όσες τυχόν απαιτήσεις τους δεν ικανοποιηθούν από τα περιουσιακά στοιχεία που συγκαταλέγονται στο κάλυμμα.

11. Ειδικώς, και κατ' απόκλιση προς τα ανωτέρω, η έναρξη πτωχευτικής διαδικασίας της εγγυήτριας τράπεζας επί εκδόσεως σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 91 του ν. 3601/2007, έχει ως συνέπεια να καταστούν τα ποσά που οφείλονται στους ομολογιούχους αυτούς από την εγγυήτρια τράπεζα απαιτητά, χωρίς όμως να συνεπάγεται κατ' ανάγκη την πρόωρη αποπληρωμή των ομολογιών αλλά τη διάθεση των ποσών σύμφωνα με τους όρους του ομολογιακού δανείου.

12. Προκειμένου οι εκδόσεις ομολογιών σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 91 του ν. 3601/1.8.2007 να αναγνωρισθούν για τους σκοπούς εφαρμογής του κεφ. ΙΙΙ της παρούσας ως καλυμμένες ομολογίες, θα πρέπει η Εταιρεία Ειδικού Σκοπού να έχει υπαχθεί στις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 3601/2007 περί μερικής ενοποίησης (solo consolidation).

II. ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ

1. Προκειμένου να μην διακυβεύονται τα συμφέροντα των καταθετών της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας σε περίπτωση πτώχευσης ή εκκαθάρισής της έναντι της προνομιακής και αποκλειστικής πρόσβασης (ring fencing) των κομιστών των καλυμμένων ομολογιών σε σημαντικού ποσοστού υψηλής ποιότητας στοιχεία ενεργητικού της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας, ορίζονται τα εξής:

α) Ως «διαθέσιμα στοιχεία ενεργητικού», για τους σκοπούς της παραγράφου β) κατωτέρω, νοούνται τα στοιχεία ενεργητικού της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας σε ατομική βάση με εξαίρεση:

(i) τις απαιτήσεις που έχουν μεταβιβασθεί σε Εταιρία Ειδικού Σκοπού με βάση το άρθρο 10 του ν. 3156/2003,

(ii) τα στοιχεία που αποτελούν υποκείμενο μέσο συμφωνιών αγοράς και επαναπώλησης (reverse repos),

(iii) τα δεσμευμένα υπέρ τρίτων στοιχεία.

β) Στις περιπτώσεις που το σύνολο των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος υπερβαίνει σημαντικά ποσοστό 20% των «διαθεσίμων στοιχείων του ενεργητικού» της εκδότριας τράπεζας ή της εγγυήτριας τράπεζας σε ατομική βάση, θα εξετάζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος το ενδεχόμενο επιβολής κεφαλαιακών απαιτήσεων στο πλαίσιο της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 «Καθορισμός των κριτηρίων που πρέπει να διέπουν τη Διαδικασία Αξιολόγησης Επάρκειας Εσωτερικού Κεφαλαίου (ΔΑΕΕΚ) των Πιστωτικών Ιδρυμάτων και της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης (ΔΕΑ) από την Τράπεζα της Ελλάδος» λαμβανομένων υπόψη και ποιοτικών κριτηρίων, όπως:

(i) η τυχόν ουσιαστική επιδείνωση της μέσης ποιότητας των «διαθεσίμων» στοιχείων του ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος που απομένουν μετά την έκδοση των καλυμμένων ομολογιών (που θα είχε ως αποτέλεσμα να τεθούν οι καταθέτες σε σχέση με τους πιστωτές του σε θέση υποδεέστερη από αυτήν που βρίσκονταν πριν την έκδοση των καλυμμένων ομολογιών),

(ii) ο συσχετισμός της ενίσχυσης της ρευστότητας της εκδότριας ή εγγυήτριας τράπεζας με την τυχόν πιστοληπτική αναβάθμισή της ή γενικότερα τη διαμόρφωση θετικότερων προοπτικών της στην τραπεζική αγορά,

(iii) η διενέργεια και τα αποτελέσματα δυναμικού χαρακτήρα ελέγχων επιπλέον των οριζόμενων στην παρ. 5 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας για τη διασφάλιση της επάρκειας των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος.

2. Τα ενδιαφερόμενα για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Πράξης, υποβάλλουν ένα μήνα πριν την ημερομηνία έκδοσης ή την ημερομηνία έναρξης του προγράμματος (εφόσον δημιουργείται πρόγραμμα για τις εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών), σχετικό αίτημα στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) συνοδευόμενο από:

α) την απόφαση για την έκδοση των καλυμμένων ομολογιών εγκεκριμένη από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.), που θα περιλαμβάνει αναλυτικά τους όρους και τα χαρακτηριστικά των προς έκδοση καλυμμένων ομολογιών, καθώς και την επιβεβαίωση του Δ.Σ. του πιστωτικού ιδρύματος ότι πληρούνται όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την έκδοση των καλυμμένων ομολογιών,

β) αναλυτική παρουσίαση της εσωτερικής οργάνωσης του πιστωτικού ιδρύματος για την έκδοση καλυμμένων ομολογιών και τις πολιτικές ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων που απορρέουν από το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας των προς έκδοση καλυμμένων ομολογιών,

γ) την απόφαση σχετικά με την επιλογή του Διαχειριστή και του Θεματοφύλακα των καλυμμένων ομολογιών και του υπεύθυνου για τον έλεγχο των σχετικών ελέγχων ορκωτού ελεγκτή – λογιστή,

δ) τη σύνθεση των στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος και τα χαρακτηριστικά των ενυπόθηκων δανείων όπως ενδεικτικά το δείκτη αξίας δανείου προς αξία ενυπόθηκου ακινήτου (loan to value- LTV) και τη γεωγραφική κατανομή δανείων και τα κριτήρια καταλληλότητας των αποδεκτών στοιχείων ενεργητικού όπως, ενδεικτικά το μέγιστο επιτρεπτό αριθμό ημερών καθυστέρησης,

ε) αναλυτική περιγραφή των παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων που περιλαμβάνονται στο κάλυμμα για την αντιστάθμιση κάθε επιμέρους κινδύνου,

στ) τα αποτελέσματα των ελέγχων που αναφέρονται στις παρ. 4 και 5 του Κεφαλαίου Ι, βάσει των πλησιέστερων κατά το δυνατόν στοιχείων στην προγραμματισμένη από το πιστωτικό ίδρυμα ημερομηνία έκδοσης.

3. Κατά την έκδοση καλυμμένων ομολογιών στο πλαίσιο προγράμματος του οποίου οι όροι έχουν ήδη εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, τα ενδιαφερόμενα πιστωτικά ιδρύματα υποβάλλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος, μία εβδομάδα πριν την ημερομηνία έκδοσης, τα αναφερόμενα στα εδάφια (γ) έως (στ) της ανωτέρω παρ. 2. Η πληροφόρηση που αναφέρεται στο εδάφιο (α) γνωστοποιείται στην Τράπεζα της Ελλάδος εφόσον υπάρξουν αλλαγές στους όρους του προγράμματος, οι οποίες χρήζουν έγκρισης του Δ.Σ. της τράπεζας.

III. ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΣΕ ΚΑΛΥΜΜΕΝΕΣ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την Τυποποιημένη Μέθοδο (Standardised Approach) για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου, εφαρμόζουν στις επενδύσεις τους σε καλυμμένες ομολογίες τους συντελεστές στάθμισης που προβλέπονται στην παρ. 14 του Τμήματος Ε της ΠΔ/ΤΕ 2588/20.8.2007 σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 8 του Τμήματος Β της ίδιας Πράξης.

2. Τα πιστωτικά ιδρύματα που εφαρμόζουν την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων (Internal Ratings Based Approach) για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου, δύνανται να χρησιμοποιούν για την Ποσοστιαία Ζημιά σε Περίπτωση Αθέτησης (LGD) τις τιμές που ορίζονται στις παρ. 59 (δ) και (ε) του Τμήματος Ε3 της ΠΔ/ΤΕ 2589/20.8.2007. Επίσης οι εν λόγω επενδύσεις υπάγονται στις μόνιμες εξαιρέσεις της παρ. 16 της Ενότητας Ι της προαναφερθείσας Πράξης.

IV. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

1. Στην Τράπεζα της Ελλάδος (Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος) θα κοινοποιούνται, μέχρι τέλος Μαρτίου έκαστου έτους, με στοιχεία τέλους Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, τα ακόλουθα:

α) Τα ελεγμένα από τον ορκωτό ελεγκτή – λογιστή αποτελέσματα που θα προκύπτουν από τη διενέργεια των ελέγχων της παρ. 5 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας και την παρακολούθηση των διαδικασιών και ορίων που αναφέρονται στις παρ. 4 και 6 του ως άνω Κεφαλαίου με αναλυτική παρουσίαση των στοιχείων, μεθόδων και παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν.

β) Αναλυτικά, τα στοιχεία ενεργητικού του «καλύμματος» που να επιβεβαιώνουν την τήρηση του ορίου που τίθεται στην παρ. 4 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας, καθώς και τη σχετική με την επανεκτίμηση της αξίας των υπεγγύων ακινήτων των ενυπόθηκων στεγαστικών και λοιπών δανείων πληροφόρηση σύμφωνα με την παρ. 7 του ίδιου Κεφαλαίου.

γ) Τα ακόλουθα στοιχεία και πληροφορίες:

(i) μέσο σταθμικό επιτόκιο ανά κατηγορία στοιχείων ενεργητικού και μέσο σταθμικό επιτόκιο του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού του «καλύμματος»,

(ii) την αξία των υπεγγύων ακινήτων των ενυπόθηκων στεγαστικών και λοιπών δανείων,

(iii) τεκμηρίωση της επιλεγμένης πολιτικής αντιστάθμισης με λεπτομερή ανάλυση του βαθμού αποτελεσματικότητας αυτής,

(iv) Πίνακας Ασυμφωνίας Προθεσμιών Λήξης των καλυμμένων ομολογιών και των αντίστοιχων στοιχείων ενεργητικού του καλύμματος και των παραγώγων.

2. Επίσης, τα πιστωτικά ιδρύματα θα κοινοποιούν στην Τράπεζα της Ελλάδος, εντός 30 ημερών από τη λήξη κάθε τριμήνου, με στοιχεία τέλους α', β' και γ' τριμήνου κάθε έτους, συνοπτική πληροφόρηση σχετικά με τα αποτελέσματα από τη διενέργεια των ελέγχων των παρ. 4 και 5 του Κεφαλαίου Ι της παρούσας.

V. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στο πλαίσιο του άρθρου 25 του ν. 3601/2007, τα πιστωτικά ιδρύματα που εκδίδουν καλυμμένες ομολογίες άμεσα ή μέσω εταιρειών ειδικού σκοπού οφείλουν να δημοσιοποιούν στις τριμηνιαίες και ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και μέσω του ιστοχώρου της στο διαδίκτυο, τις ακόλουθες πληροφορίες:

1. Ονομαστική και καθαρή παρούσα αξία των καλυμμένων ομολογιών και των στοιχείων ενεργητικού που συνιστούν το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας, με αναφορά της καθαρής παρούσας αξίας των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που χρησιμοποιούνται για αντιστάθμιση κινδύνων.
2. Ποσοστιαία ανάλυση των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο ασφαλείας, ανά κατηγορία αντισυμβαλλομένου.
3. Ανάλυση ληκτότητας των στοιχείων που συνιστούν το χαρτοφυλάκιο ασφαλείας σε όρους ονομαστικής αξίας και διάκριση αυτών που είναι εκφρασμένα σε ευρώ και ξένο νόμισμα.
4. Συνολική αξία των εισπρακτέων τόκων των δανείων που περιλαμβάνονται στο χαρτοφυλάκιο ασφαλείας και έχουν αθέτηση πληρωμών άνω των 90 ημερών.

Στα ανωτέρω πληροφοριακά στοιχεία, θα πρέπει επίσης να παρατίθενται συγκριτικά στοιχεία του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους.

VI. ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Εξουσιοδοτείται η Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος να παρέχει οδηγίες και διευκρινίσεις για την εφαρμογή της παρούσας Πράξης.

34) ΠΡΑΞΗ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΑΡΙΘΜ. 2599/2.11.2007 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Με την Πράξη Διοικητή 2599/2.11.2007 τροποποιούνται οι διατάξεις του στοιχείου (α) της παρ. 1 του κεφ. Α της ΠΔ/ΤΕ 2474/31.5.2001, όπως ισχύουν και καταργείται το ανώτατο όριο παροχής πιστώσεων, ανά πελάτη, από μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών (Χ.Α.), καθώς και από πιστωτικά ιδρύματα, μη μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών, για τη διενέργεια συναλλαγών στο Χ.Α., σύμφωνα με τα ισχύοντα. Κατά τα λοιπά οι διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2474/31.5.2001, όπως ισχύει, παραμένουν αμετάβλητες. Συγκεκριμένα, **καταργείται το ανώτατο όριο του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ, ανά πελάτη**, που ίσχυε για την παροχή πιστώσεων από πιστωτικά ιδρύματα και μέλη του Χρηματιστηρίου Αθηνών με σκοπό τη διενέργεια χρηματιστηριακών συναλλαγών. Η κατάργηση του ανωτάτου ορίου των πιστώσεων αποφασίστηκε μετά και από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ακολουθεί τις θεσμικές προσαρμογές, που επέφεραν πρόσφατα ο ν. 3601/2007, σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια των πιστωτικών ιδρυμάτων και των ΕΠΕΥ (Βασιλεία II, Basle II), καθώς και ο ν. 3606/2007, σχετικά με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (MiFID).

Η σχετική κατηγορία χρηματοδοτήσεων, καθώς και η υποχρέωση σύστασης ενεχύρου (χαρτοφυλάκιο ασφαλείας) για την εξασφάλισή τους θεσπίστηκε με το νόμο 2843/2000. Οι κανόνες που ορίζουν την ελάχιστη σχέση μεταξύ του υπολοίπου της πίστωσης και της τρέχουσας αξίας του ενεχύρου (αρχικό και διατηρητέο περιθώριο, σήμερα ίσα προς 40 % και 30 %, αντίστοιχα, με βάση την ΠΔ/ΤΕ 2474/2001, όπως ισχύει) διατηρούνται σε ισχύ.

35) ΕΚΔΟΣΗ ΤΡΙΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΠΔ/ΤΕ) ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΠΟΙΝΩΝ, ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΙΔΡΥΣΗΣ ΝΕΩΝ ΥΠΟΚΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΙΔΙΚΩΝ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Την 4^η Φεβρουαρίου 2008 εκδόθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος οι εξής ΠΔ/ΤΕ:

1) ΠΔ/ΤΕ 2602/4.2.2008, σχετικά με την αναπροσαρμογή των ανωτάτων ορίων ποινών που μπορούν να επιβάλλονται από την Τράπεζα της Ελλάδος στα εποπτευόμενα από αυτήν πρόσωπα και τον καθορισμό προθεσμίας καταβολής των επιβαλλόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος προστίμων.

Με την Πράξη αυτή αυξάνονται τα ανώτατα όρια των διοικητικών κυρώσεων που μπορεί να επιβάλλει η Τράπεζα της Ελλάδος στις τράπεζες και τις λοιπές εποπτευόμενες από αυτήν επιχειρήσεις, σύμφωνα με το Καταστατικό της που έχει ισχύ νόμου.

Πιο συγκεκριμένα αυξάνονται:

- από ευρώ 8.804.108 σε ευρώ 20.000.000, το ανώτατο όριο ποινής που επιβάλλεται με τη μορφή άτοκης κατάθεσης στην Τράπεζα της Ελλάδος, στην περίπτωση που το ποσό της παράβασης δεν μπορεί να προσδιοριστεί (ποινή που

ανάγεται ουσιαστικά σε διαφυγόντα για την τράπεζα έσοδα από τόκους, το ύψος των οποίων εξαρτάται, κυρίως, από το κόστος ευκαιρίας για εναλλακτικές τοποθετήσεις)

- από ευρώ 880.441 σε ευρώ 2.000.000, η ποινή που επιβάλλεται εφάπαξ και αποτελεί πρόστιμο υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και

- από ευρώ 1.467.351 σε ευρώ 3.000.000, η ανώτατη ποινή που μπορεί να επιβάλλεται σε περίπτωση υποτροπής.

Οι πιο πάνω ποινές μπορεί να επιβάλλονται σε συνδυασμό και με άλλες διοικητικού χαρακτήρα κυρώσεις και διορθωτικά μέτρα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία.

Η αναπροσαρμογή των πιο πάνω ανώτατων ορίων ποινών αποσκοπεί αφενός στην εναρμόνισή τους με τα ανώτατα όρια ποινών που η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να επιβάλλει με βάση την ισχύουσα νομοθεσία για παραβάσεις σε σχέση με την παροχή επενδυτικών υπηρεσιών (Νόμος 3606/2007), λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση των τραπεζικών μεγεθών και συναλλαγών, κατά το διάστημα που μεσολάβησε από τον καθορισμό των σχετικών ορίων.

2) ΠΔ/ΤΕ 2603/4.2.2008 σχετικά με τα κριτήρια και τη διαδικασία εξέτασης από την Τράπεζα της Ελλάδος αιτημάτων ίδρυσης από τα πιστωτικά ιδρύματα νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.

A. A.1) Η ίδρυση από τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα νέων υποκαταστημάτων στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, υπό την επιφύλαξη των κατωτέρω αναφερομένων.

A2) Τα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Πράξης.

A3) Η αξιολόγηση από την Τράπεζα της Ελλάδος των σχετικών αιτημάτων θα πραγματοποιείται με βάση τα προβλεπόμενα στο κεφ. ΙΙ της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 **κριτήρια της Διαδικασίας Εποπτικής Αξιολόγησης των Πιστωτικών Ιδρυμάτων**, δηλαδή:

A4) Δεν απαιτείται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος: α) για την ίδρυση υποκαταστημάτων στην Ελλάδα, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις: **i)** Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος σε ενοποιημένη βάση υπερβαίνει το ελάχιστο ύψος που απαιτείται με βάση τα άρθρα 27 και 28 του ν. 3601/2007 και τις σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, πλέο να) μιας ποσοστιαίας μονάδας, στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με μορφή ανώνυμης εταιρείας ή β) πέντε ποσοστιαίων μονάδων, στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με τη μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού **ii)** ο συντελεστής βασικά ίδια κεφάλαια προς σταθμισμένο Ενεργητικό σε ενοποιημένη βάση ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον 6% **iii)** η σχέση των καθυστερήσεων από πιστοδοτήσεις προς το σύνολο του εκάστοτε υφιστάμενου υπολοίπου τους δεν υπερβαίνει το όριο που θέτει, εκάστοτε, ως στόχο η Τράπεζα της Ελλάδος για την εφαρμογή της παρούσας β) εάν το πιστωτικό ίδρυμα διαθέτει ήδη υποκατάστημα στην Ελλάδα και η νέα υπηρεσιακή μονάδα αποτελεί: **(i)** μονάδα που εκτελεί αποκλειστικά τις κύριες εργασίες που επιτρέπεται να διενεργούν τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2541/2004, όπως ισχύει, ή **(ii)** κινητή μονάδα (χωρίς αυτοτελή νομική προσωπικότητα) ή **(iii)** Αυτόματη Ταμειολογιστική Μηχανή (ΑΤΜ).

A5) Τα πιστωτικά ιδρύματα υποβάλλουν στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος: **α.** τα αιτήματα για την ίδρυση νέων υποκαταστημάτων άπαξ ετησίως, μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε ημερολογιακού έτους εκτός εάν πρόκειται για εγκατάσταση στο εξωτερικό ή σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η υποβολή των αιτημάτων συνοδεύεται από τα κατάλληλα στοιχεία και πληροφορίες για την αξιολόγηση αυτών **β.** γνωστοποίηση κάθε σχεδιαζόμενης επέκτασης για την οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις ανωτέρω εξαιρέσεις μετά τη λήψη από το πιστωτικό ίδρυμα της σχετικής απόφασης **γ.** γνωστοποίηση των λειτουργούντων υποκαταστημάτων, ανταλλακτηρίων συναλλάγματος, κινητών μονάδων και ΑΤΜ με στοιχεία 31ης Δεκεμβρίου κάθε έτους, εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της εν λόγω ημερομηνίας.

A6) Η Τράπεζα της Ελλάδος εξετάζει τα αιτήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήψη όλων των απαιτούμενων στοιχείων.

A7) α. η εγκατάσταση των υποκαταστημάτων θα γίνεται σε τόπους επιλογής των πιστωτικών ιδρυμάτων **β.** η έναρξη λειτουργίας των υποκειμένων σε έγκριση, με βάση την παρούσα Πράξη, υποκαταστημάτων πραγματοποιείται εντός δωδεκαμήνου από την ημερομηνία της σχετικής έγκρισης. Η έναρξη ή η διακοπή λειτουργίας κάθε υποκαταστήματος αναγγέλλεται εντός δεκαπενθημέρου από την πραγματοποίησή της στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος.

A8) Διευκρινίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί την ευχέρεια να ζητεί πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες, σε σχέση με την ίδρυση υποκαταστημάτων, να αντιτάσσεται στην ίδρυση ή να ζητεί τον περιορισμό του αριθμού των νέων υποκαταστημάτων, ακόμη και εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις υπαγωγής στις εξαιρέσεις εφόσον η σχεδιαζόμενη επέκταση είναι σημαντική σε σχέση με το υφιστάμενο δίκτυο του πιστωτικού ιδρύματος (ενδεικτικά, επέκταση μεγαλύτερη του 10% του υφιστάμενου δικτύου).

B. Λοιπές διατάξεις. 1. Η παρούσα Πράξη εφαρμόζεται και για τα αιτήματα ίδρυσης υποκαταστημάτων στην Ελλάδα που εκκρεμούν μέχρι την έκδοση της παρούσας 2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας καταργείται η απόφ. ΕΝΠΘ 505/8/23.7.1992, όπως ισχύει.

Με την πιο πάνω Πράξη κωδικοποιούνται και τροποποιούνται οι διατάξεις υφιστάμενων σχετικών αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος (απόφ. ΕΝΠΘ 505/8/23.7.1992 και ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000, όπως ισχύουν) βάσει των οποίων απαιτείται προηγούμενη έγκρισή της για την επέκταση του δικτύου των υποκαταστημάτων των τραπεζών μέσω της θέσπισης ελάχιστων κριτηρίων για την υπαγωγή τους σε αυτοματοποιημένη διαδικασία έγκρισης, αποσκοπώντας στη διασφάλιση της απαιτούμενης εποπτικής παρακολούθησης με μείωση του διοικητικού κόστους. Τα κριτήρια αυτά αφορούν ιδίως το ύψος του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αξιολογείται πλέον επί τη βάσει ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων, σε σχέση με τους πάσης φύσεως κινδύνους που το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει (ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, Πυλώνας II) και τις οφειλές σε καθυστέρηση, λαμβάνοντας υπόψη το όριο που κάθε φορά θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος, ως στόχο για το ύψος τους σε σχέση με το συνολικό χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων κάθε τράπεζας.

3) ΠΔ/ΤΕ 2604/4.2.2008, σχετικά με την απόκτηση από τα πιστωτικά ιδρύματα «ειδικών συμμετοχών» στο μετοχικό κεφάλαιο επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα.

I. Πεδίο εφαρμογής - Ορισμοί

1. Η απόκτηση ή επαύξηση από τα πιστωτικά ιδρύματα «ειδικής συμμετοχής» στο κεφάλαιο των επιχειρήσεων του χρηματοπιστωτικού τομέα της οικονομίας υπόκειται σε προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, υπό την επιφύλαξη των κατωτέρω ρυθμίσεων του κεφαλαίου II.

2. Τα υποκαταστήματα των πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.) δεν υπόκεινται στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Πράξης, όπως επίσης και τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρα εκτός του Ε.Ο.Χ., εφόσον έχει αναγνωριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος ότι υπόκεινται σε ισοδύναμο καθεστώς εποπτείας, με βάση τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2461/2000, όπως ισχύει.

3. Ως «ειδική συμμετοχή» για τους σκοπούς της παρούσας Πράξης νοείται η συμμετοχή που εμπίπτει στην έννοια του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 2 του ν. 3601/2007 και, όσον αφορά αυτές που αποκτώνται έμμεσα, η κατεχόμενη μέσω θυγατρικής εταιρείας του πιστωτικού ιδρύματος.

II. Εξαιρέσεις

A. Δεν απαιτείται η προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος κατά τα ανωτέρω, για την απόκτηση ή την επαύξηση από τα πιστωτικά ιδρύματα «ειδικής συμμετοχής», που εμπίπτει σε μια τουλάχιστον από τις πιο κάτω περιπτώσεις:

1. Η αξία της «ειδικής συμμετοχής» δεν υπερβαίνει, σωρευτικά, συνυπολογιζομένων τυχόν επαυξήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους ποσό που αντιστοιχεί σε ποσοστό 2% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, με βάση τα στοιχεία του αμέσως προηγούμενου ημερολογιακού τριμήνου.

2. Η αξία της «ειδικής συμμετοχής» ανέρχεται, σωρευτικά, συνυπολογιζομένων τυχόν επαυξήσεων που έχουν πραγματοποιηθεί εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους, σε ποσό ανώτερο του ορίου της παρ. 1 (2%), αλλά που δεν υπερβαίνει ποσοστό 5% των ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος, με βάση τα στοιχεία του αμέσως προηγούμενου ημερολογιακού τριμήνου και συντρέχουν επιπλέον οι εξής προϋποθέσεις:

α) Ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του πιστωτικού ιδρύματος σε ενοποιημένη βάση υπερβαίνει, μετά και από τον υπολογισμό της επίπτωσης της σκοπούμενης «ειδικής συμμετοχής», το ελάχιστο ύψος που απαιτείται με βάση τα άρθρα 27 και 28 του ν. 3601/2007 και τις σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος, πλέον i) μιας ποσοστιαίας μονάδας, στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με μορφή ανώνυμης εταιρείας και ii) πέντε ποσοστιαίων μονάδων, στην περίπτωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με τη μορφή πιστωτικού συνεταιρισμού κα

β) ο συντελεστής βασικά ίδια κεφάλαια προς σταθμισμένο Ενεργητικό ανέρχεται σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με 6%.

3. Η απόκτηση ή η επαύξηση της «ειδικής συμμετοχής»:

α) Προκύπτει μέσω των επενδύσεων που πραγματοποιούν ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων χαρτοφυλακίου του ν. 3371/2005, όπως ισχύει ή ανώνυμες εταιρείες επενδύσεων ακίνητης περιουσίας του ν. 2778/1999, όπως ισχύει.

β) Προέρχεται από την παροχή εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεως τίτλων (underwriting) για χρονικό διάστημα μέχρι έξι (6) μηνών από την ημερομηνία λήξης της περιόδου διάθεσης των τίτλων.

γ) Πραγματοποιείται χωρίς, άμεση ή έμμεση (από θυγατρική), διάθεση κεφαλαίων, πλην των περιπτώσεων ανταλλαγής μετοχών που δεν εμπίπτουν στο ν. 2515/1997, όπως ισχύει, για τις οποίες ισχύουν οι προβλεπόμενες στις παρ. 1 και 2

προϋποθέσεις απαλλαγής από τη διαδικασία έγκρισης που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις απόκτησης ή επαύξησης με καταβολή κεφαλαίων.

B. Διευκρινίζεται ότι:

1. Δεν απαιτείται υποβολή ιδιαίτερου αιτήματος έγκρισης για την απόκτηση ή επαύξηση «ειδικής συμμετοχής» στο κεφάλαιο επιχείρησης, που υπάγεται στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος σε ατομική βάση, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, εφόσον η συμμετοχή υπόκειται σε έγκριση με βάση τις κατά περίπτωση ισχύουσες διατάξεις που διέπουν την ίδρυση και λειτουργία των σχετικών επιχειρήσεων και αφορούν στην καταλληλότητα των μετόχων τους. 2. Για τον υπολογισμό του ύψους των «ειδικών συμμετοχών» στις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2 της ενότητας Α του παρόντος κεφαλαίου δεν λαμβάνεται υπόψη η αξία των συμμετοχών της παρ. 3 της ίδιας ενότητας, καθώς και της παρ. 1 της παρούσας ενότητας.

III. Ενημέρωση της Τράπεζας της Ελλάδος

Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν να υποβάλλουν στη Διεύθυνση Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τράπεζας της Ελλάδος: 1. αίτημα για την απόκτηση ή την επαύξηση «ειδικής συμμετοχής», που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας Πράξης ή γνωστοποίηση για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στην εξαίρεση του κεφ. II, ενότητα Α, παρ. 2. Το εν λόγω αίτημα ή γνωστοποίηση υποβάλλεται αμέσως μετά τη λήψη της σχετικής απόφασης και συνοδεύεται από περιγραφή του τρόπου με τον οποίο το πιστωτικό ίδρυμα προτίθεται να εντάξει τη σχετική επένδυση σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007 2. γνωστοποίηση, εντός είκοσι (20) ημερών από το τέλος κάθε ημερολογιακού έτους, των αποκτήσεων ή επαυξήσεων των «ειδικών συμμετοχών» που εμπίπτουν στις εξαιρούμενες περιπτώσεις των παρ. 1 και 3 της ενότητας Α του κεφ. II. Διευκρινίζεται ότι η Τράπεζα της Ελλάδος διατηρεί την ευχέρεια να ζητεί πρόσθετα στοιχεία και πληροφορίες για την απόκτηση ή την επαύξηση της «ειδικής συμμετοχής».

IV. Λοιπές διατάξεις

1. Η παρούσα Πράξη εφαρμόζεται στις περιπτώσεις «ειδικών συμμετοχών» που πραγματοποιούνται από τα πιστωτικά ιδρύματα από 1.2.2008.

2. Από την έναρξη ισχύος της παρούσας, καταργείται η απόφ. ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000, όπως ισχύει.

Με την πιο πάνω Πράξη κωδικοποιούνται και τροποποιούνται οι διατάξεις υφιστάμενων σχετικών αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος (απόφ. ΕΝΠΘ 505/8/23.7.1992 και ΕΤΠΘ 80/15/29.8.2000, όπως ισχύουν) για την πραγματοποίηση από τράπεζα «ειδικής συμμετοχής» (συμμετοχής μεγαλύτερης του 10%) στο μετοχικό κεφάλαιο επιχείρησης του χρηματοπιστωτικού τομέα με βάση κύρια το ύψος του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας, όπως αξιολογείται πλέον επί τη βάσει ποσοτικών και ποιοτικών κριτηρίων, σε σχέση με τους πάσης φύσεως κινδύνους που το πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει (ΠΔ/ΤΕ 2595/20.8.2007, Πυλώνας II).